

Uradni list Ljudske republike Slovenije

Zbirka
gospodarskih predpisov

III. del

Ljubljana 1949

Predgovor

Državna gospodarska podjetja opravljajo v naši novi družbeno-gospodarski ureditvi čedalje bolj pomembno in obsežno gospodarsko nalogo; to ne velja le za zvezna in republiška gospodarska podjetja, ampak zmeraj bolj tudi za lokalna državna gospodarska podjetja. Zato se tudi zmeraj bolj izpopolnjuje pravna ureditev državnih gospodarskih podjetij. V tem oziru predstavlja leto 1948 pomemben napredek.

Po zaključeni redakciji II. dela »Zbirke gospodarskih predpisov« je bilo zlasti v drugi polovici leta 1948 izdanih večje število pomembnih gospodarskih predpisov. Iz tega obširnega gospodarskopravnega gradiva smo zbrali v tem III. delu »Zbirke gospodarskih predpisov« le najpomembnejše predpise, ki se tičejo v prvi vrsti uprave državnih gospodarskih podjetij, in tudi določbe o akumulaciji in cenah.

Težišče tega dela je kot v II. delu »Zbirke gospodarskih predpisov« v splošnih predpisih o upravi državnih gospodarskih podjetij. V njih so obseženi predvsem predpisi o tem, kako se prenašajo deli osnovnih sredstev državnih gospodarskih podjetij, predpisi o vknjižbi lastninske pravice na državnih nepremičninah, o razlastitvi, nacionalizaciji in arbitraži, o določitvi in kontroli kakovosti izdelkov in o razdeljevanju industrijskega blaga, o finansiranju investicij, o proračunu, o obrestnih merah, hranilnih vlogah in komunalnih bankah, o tekočih ra-

čunih, o gotovinskem prometu, državnih gospodarskih podjetij, o izplačevanju računov zasebnim podjetjem, o poslovnih knjigah, knjigovodstvu, inventuri in zaključnih računih, o reviziji, o prevozu, o nagradah in tekmovanju, o zbiranju odpadkov in o projektiranju, graditvi in gradbeni inšpekciji.

Tem splošnim predpisom so dodani glavni predpisi o kontroli nad izvozom in uvozom skupaj s carinskim zakonom, o invalidskih gospodarskih podjetjih, o delavsko-uslužbenskih restavracijah, o dečjih jastih, o ustanovitvi in prenehanju delovnih razmerij in o delovnih knjižicah, delovnih normah in tehničnih normativih porabe materiala in delovne sile.

V predpisih o akumulaciji in cenah so obseženi ustrezni glavni predpisi za lokalno industrijo, za avtomobilski promet, za delavsko-uslužbenske restavracije in za kmetijske strojne postaje in državna kmetijska posestva. V dodatek smo dali tudi dopolnitve, spremembe in popravke predpisov o akumulaciji in cenah v industriji, gradbeništvu, gostinstvu in trgovini.

Predpise o tarifi, stroških in skladu vodstva radijskih postaj navajamo na koncu stvarnega kazala tega dela skupaj z drugimi gospodarskimi predpisi, ki jih nismo mogli zaradi njihovega manjšega pomena oziroma zato, ker se nanašajo le na nekatera državna gospodarska podjetja, sprejeti v ta III. del »Zbirke gospodarskih predpisov«.

Pri sestavi gradiva za III. del smo upoštevali tudi obvezne razlage, spremembe in popravke predpisov iz I. (druge, izpopolnjene izdaje) in II. dela »Zbirke gospodarskih predpisov« oziroma nove predpise, ki so zamenjali prejšnje, in sicer v prvi vrsti te:

1. obvezna razlaga četrtega odstavka 3. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji

zasebnih gospodarskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 63/1948);

2. obvezna razlaga 17. člena zakona o državni arbitraži (Uradni list FLRJ št. 12/1949);

3. uredba o spremembi in dopolnitvi uredbe o načrtnem razdeljevanju načrtnega blaga (Uradni list FLRJ št. 84/1949);

4. odredba o drugih spremembah in dopolnitvah odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o planskem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju plana uvoza in o planskem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga (Uradni list FLRJ št. 44/1948) z navodilom (Uradni list FLRJ št. 44/1948);

5. uredba o maksimiranju obrestnih mer (Uradni list FLRJ št. 71/1948) z odredbo o obrestnih merah (Uradni list FLRJ št. 72/1948);

6. odredba o odpiranju tekočih računov pri kreditnih podjetjih (Uradni list FLRJ št. 72/1948) — z njo je obenem s poznejšimi spremembami razveljavljeno navodilo za izvajanje obveznosti gospodarskih podjetij, da morajo odpreti račune pri javnopravnih denarnih zavodih (Uradni list DFJ št. 61/1945), ki je bilo objavljeno na 500. strani druge izpopolnjene izdaje I. dela;

7. odredba o izplačevanju računov zasebnim podjetjem in osebam za dobavljeno blago in opravljene storitve (Uradni list FLRJ št. 96/1948);

8. odločba o spremembi in dopolnitvi temeljnega razporeda kontov (kontnega plana) za državna kmetijska posestva (Uradni list FLRJ št. 113/1948);

9. odločba o spremembah in dopolnitvah temeljnega razporeda kontov (kontnega plana) za kreditna podjetja (Uradni list FLRJ št. 13/1949);

10. pravilnik o spremembi in dopolnitvi pravilnika o enotni tehniki vodstva poslovnih knjig in o njihovih obrazcih za javne lekarne (Uradni list FLRJ št. 54/1948);

11. odločba o spremembah in dopolnitvah temeljnih razporedov kontov (kontnih planov) državnih gospodarskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 1/1949) z navodilom (Uradni list FLRJ št. 1/1949);

12. odločba o spremembi in dopolnitvi temeljnega razporeda kontov (kontnega plana) za rudarstvo in industrijo (Uradni list FLRJ št. 26/1949);

13. odredba o spremembah odredbe z dne 29. I. 1947 o pooblastitvi ljudskih odborov, da sami odredijo odstotek režijskih stroškov in stopnje dobička za državna gostinska podjetja lokalnega pomena (Uradni list LRS št. 42/1948) in

14. popravek odločbe o določitvi odstotka za obračunavanje prispevka za sklad vodstva državnih trgovskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 68/1948).

Zaradi omejenega obsega nismo mogli predpisov, ki popravljajo, spreminjajo ali dopolnjujejo predpise v vezanih cenah, in drugih predpisov v trgovini, kolikor se nanašajo na predpise, obsežene v I. in II. delu »Zbirke gospodarskih predpisov«, sprejeti v besedilo tega dela. V načrtu je, da bodo omenjeni predpisi izšli v celoti v posebni izdaji.

Stvarno kazalo obsega le predpise, ki so objavljeni v tem delu.

Ljubljana dne 1. aprila 1949.

Uredništvo »Uradnega lista LRS«

**Splošni predpisi
o upravi državnih gospodarskih
podjetij**

1. PRENOS DELOV OSNOVNIH PREDSTEV DRŽAVNIH GOSPODARSKIH PODJETIJ, VKNJIZBA LASTNINSKE PRAVICE NA DRŽAVNIH NEPREMIČNINAH, RAZLASTITEV, NACIONALIZACIJA, ARBITRAŽA

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika zvezne planske komisije

temeljno uredbo

o prenosu delov osnovnih sredstev državnih gospodarskih podjetij*

I. Splošne določbe

1. člen

Deli osnovnih sredstev državnih gospodarskih podjetij se lahko prenesejo na druga državna gospodarska podjetja, če je to v korist razvoju gospodarstva in pravilni izrabi osnovnih sredstev.

Deli osnovnih sredstev se ne smejo prenesti, če bi se s tem motil proizvodni plan osnovnih proizvajalcev ali če bi bilo to v škodo pravilnega in samoiniciativnega upravljanja podjetja.

2. člen

Osnovna sredstva se po tej uredbi razvrstijo v te kategorije:

a) naprave, ki so namenjene za osnovno delavnost podjetja (n. pr. stroji, strojne naprave);

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 60—479/48.

b) pomožna sredstva (n. pr. deli orodja, deli inventarja);

c) transportna sredstva (razen pri podjetjih, ki jim je poslovni predmet prevoz blaga oziroma potnikov. V tem primeru spadajo transportna sredstva v kategorijo a);

č) zgradbe in zemljišča.

3. člen

Deli osnovnih sredstev se prenašajo na podlagi razmestitvega plana osnovnih sredstev ali na podlagi odločbe o prenosu.

4. člen

Splošni razmestitveni plan osnovnih sredstev izda za podjetja splošnega državnega pomena predsednik zvezne planske komisije v soglasju s predsednikom vlade FLRJ.

Splošni razmestitveni plan osnovnih sredstev izda za podjetja republiškega pomena predsednik republiške planske komisije v soglasju s predsednikom vlade ljudske republike, za podjetja lokalnega pomena pa izvršilni odbor ljudskega odbora.

5. člen

Naprave, ki so namenjene osnovni delavnosti podjetja (kategorija a), ter zgradbe in zemljišča (kategorija č) se smejo prenesti samo na podlagi odločbe o prenosu in brez povračila protivrednosti.

6. člen

Pomožna sredstva in transportna sredstva se prenesejo na podlagi odločbe o prenosu in praviloma proti povračilu protivrednosti.

Če se osnovna sredstva prenesejo proti povračilu protivrednosti, sklenejo podjetja, med katerimi

se opravi prenos, pogodbo o pogojih prenosa po predpisih uredbe o sklepanju pogodb v gospodarstvu (Uradni list FLRJ št. 103/47).

7. člen

Ali naj se opravi prenos proti povračilu, določijo sporazumno organi, ki so pristojni za odločbo o prenosu.

Izjemoma od prednjega odstavka se mora vedno povrniti protivrednost pri prenosu, če so bila osnovna sredstva nabavljena iz sklada za samostojno razpolaganje podjetja.

Cene za dele osnovnih sredstev, ki se prenesejo, se ugotovijo na podlagi predpisanih nižjih enotnih cen. Če za kake dele osnovnih sredstev niso predpisane nižje enotne cene, se cene ugotovijo na podlagi nabavne cene po odbitku odstotka amortizacije.

II. Izdaja odločbe o prenosu delov osnovnih sredstev

8. člen

Odločbe o prenosu delov osnovnih sredstev med podjetji pod svojim vodstvom izdajajo ne glede na kategorijo sredstev ministri, predsedniki komitejev oziroma izvršilni odbori.

Odločbe o prenosu delov osnovnih sredstev med podjetji v raznih resorih oziroma med različnimi ljudskimi odbori izdajajo sporazumno ministri, predsedniki komitejev oziroma izvršilni odbori ljudskih odborov, pod katerih vodstvom so ta podjetja. Glede delov osnovnih sredstev kategorije a) (2. člen, toč. a) je za tak prenos od podjetja splošnega državnega pomena potrebna poprejšnja privolitev predsednika vlade FLRJ, za prenos od podjetja republiškega ali

lokalnega (pokrajinskega, oblastnega) pomena pa privolitev predsednika vlade ljudske republike.

Predsednik vlade FLRJ oziroma predsednik vlade ljudske republike lahko za dajanje te privolitve pooblasti kakega drugega člana vlade.

9. člen

Če se s prenosom delov osnovnih sredstev spremeni proizvodni ali investicijski plan osnovnega proizvajalca, je potreben za odločbo o prenosu, ne glede na to, ali gre za prenos delov osnovnih sredstev znotraj ali zunaj resora, tudi sporazum s predsednikom zvezne oziroma republiške planske komisije.

Če naj se s prenosom delov osnovnih sredstev od podjetja lokalnega (pokrajinskega, oblastnega) pomena na podjetje, ki ni pod vodstvom istega izvršilnega odbora, spremeni v celoti proizvodni ali investicijski plan omenjenega odbora, se sme odločba o prenosu izdati šele, ko privoli v to vlada ljudske republike.

10. člen

Operativni upravni voditelj podjetij (generalna ali glavna direkcija, uprava) sme izdati odločbo o prenosu pomožnih sredstev in transportnih sredstev med podjetji pod njegovim operativnim upravnim vodstvom.

Operativni upravni voditelji podjetij lahko sporazumno izdajajo odločbe o prenosu pomožnih sredstev in transportnih sredstev med podjetji pod njihovim operativnim upravnim vodstvom.

Pristojni ministri, predsedniki komitejev in izvršilni odbori lahko določijo najvišji znesek vrednosti osnovnih sredstev, do katerega smejo operativni upravni voditelji izdajati odločbe o prenosu pomožnih

sredstev in transportnih sredstev. Ta znesek je lahko izražen v odstotku od skupne vrednosti osnovnih sredstev podjetij, ugotovljenih za to leto in v tem letu.

11. člen

Operativni upravni voditelji ne smejo izdajati odločb o prenosu delov osnovnih sredstev, če bi se s tem prenosom spremenil proizvodni ali investicijski plan podjetja, od katerega naj se osnovna sredstva prenesejo.

12. člen

Odločba o prenosu mora obsegati:

1. firmo podjetja, od katerega se osnovna sredstva prenašajo, ter naziv njegovega operativnega upravnega voditelja;
2. firmo podjetja, na katero se osnovna sredstva prenašajo, ter naziv njegovega operativnega upravnega voditelja;
3. navedbo delov osnovnih sredstev ter njihovo vrednost;
4. nalog, da se izvede odpis osnovnih sredstev, ki se prenesejo, ter da se izvede vpis teh sredstev;
5. nalog o tem, ali gre za prenos proti plačilu ali brez plačila;
6. določbo o pasivih, ki se prenesejo skupaj z delom osnovnih sredstev.

Poleg tega morajo biti v odločbi o prenosu delov osnovnih sredstev kategorij a) in č) tudi določeni pogoji za prenos teh sredstev.

13. člen

Zoper odločbo o prenosu delov osnovnih sredstev imajo podjetja pravico pritožbe, in sicer: zoper odločbo operativnega upravnega voditelja (generalne ali

glavne direkcije, direkcije, uprave) na pristojnega ministra, predsednika komiteja oziroma izvršilni odbor, zoper odločbo o prenosu delov osnovnih sredstev, ki jo je izdal minister, predsednik komiteja ali izvršilni odbor, pa na vlado FLRJ oziroma na vlado ljudske republike.

14. člen

Gospodarska podjetja lahko sklepajo pogodbe o prenosu pomožnih sredstev in transportnih sredstev na druga gospodarska podjetja, kolikor s tem ne spremenijo plana, toda največ do tiste vrednosti delov osnovnih sredstev, ki jo dovoli podjetju njegov operativni upravni voditelj v pravilih podjetja. Druge omejitve glede prenosa oziroma prepovedi vsakega prenosa morajo biti navedene v pravilih podjetja.

Operativni upravni voditelj ne sme v svojem dovoljenju prekoračiti najvišjega zneska vrednosti osnovnih sredstev, ki mu je določena po tretjem odstavku 10. člena te uredbe.

III. Priglasitev in registracija prenosa

15. člen

Direktor podjetja, katerega osnovna sredstva se prenesejo, in direktor podjetja, na katerega se prenesejo naprave, ki so namenjene za osnovno delavnost podjetja, morata priglasiti pristojni planski komisiji prenos določenih delov osnovnih sredstev, in sicer v osmih dneh po prejemu odločbe o prenosu.

Zvezna planska komisija predpiše nomenklaturu naprav, katerih prenos je treba obvezno priglasiti.

Poleg priglasitve po prvem odstavku tega člena morajo direktorji podjetij priglasiti prenos delov osnovnih sredstev zaradi registracije po 16. členu

temeljnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih. Te spremembe v osnovnih sredstvih se morajo pri-
glasiti v petnajstih dneh po prenosu.

IV. Druge določbe

16. člen

Pomožna sredstva, transportna sredstva, zgradbe in zemljišča državnih gospodarskih podjetij se lahko prenesejo po predpisih te uredbe tudi na državne urade in ustanove.

Naprave, ki so namenjene za osnovno delavnost podjetij, se lahko prenesejo po predpisih te uredbe tudi na tiste državne ustanove, ki so jim ta sredstva nujno potrebna za njihovo poslovanje.

17. člen

Deli osnovnih sredstev, ki se odpišejo zaradi tega, ker so zastareli, izrabljeni oziroma neuporabni, se štejejo za amortizacijska sredstva podjetja.

Predpise o odpisovanju delov osnovnih sredstev izda pristojni minister oziroma predsednik komiteja v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ oziroma predsednikom vlade ljudske republike.

Predpise o odpisovanju delov osnovnih sredstev za podjetja lokalnega pomena izda izvršilni odbor v soglasju s predsednikom vlade ljudske republike.

18. člen

Zemljišča in zgradbe v upravi državnih gospodar-
skih podjetij, ki niso namenjene neposredno za po-
trebe podjetja ali za stanovanja delavcev in usluž-
bencev podjetja, se izročijo v upravo krajevnemu

oziroma mestnemu ljudskemu odboru, na katerega območju so.

Odločbo o tem izda minister oziroma predsednik komiteja, pod katerim je podjetje, v tridesetih dneh po uveljavitvi te uredbe.

V. Končne določbe

19. člen °

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda predsednik zvezne planske komisije.

20. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
zvezne planske komisije:
Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 17. člena temeljne uredbe o prenosu delov osnovnih sredstev državnih gospodarskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 60/48) predpisujemo v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

pravilnik

o odpisovanju strojev, strojnih in električnih naprav, orodja ter strojnega in električnega pribora*

Splošne določbe

1. člen

Stroji, strojne in električne naprave, orodje ter strojni in električni pribor kot osnovna sredstva državnih gospodarskih podjetij, razen podjetij iz resora ministrstva za narodno obrambo, se odpisujejo po predpisih tega pravilnika.

2. člen

Kot odpis je po tem pravilniku mišljena odstranitev osnovnih sredstev, navedenih v 1. členu tega pravilnika, iz uporabe, če zaradi zastarelosti, izrabljenosti ali neuporabnosti ne morejo več služiti za to, za kar so po svoji naravi in tehnični izdelavi namenjena.

3. člen

Odločbo o odpisu izda na podlagi predloženega komisijskega poročila in predloga:

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 9—69/49.

a) o odpisu orodja ter strojnega in električnega pribora zaradi izrabljenosti ali neuporabnosti — direktor podjetja, ki ima zadevni predmet v svojih osnovnih sredstvih;

b) v vseh drugih primerih — operativni upravni voditelj podjetja, ki ima zadevni predmet v svojih osnovnih sredstvih.

Pristojni minister, predsednik komiteja ali komisije oziroma oseba, ki jo ti pooblastijo, lahko v vsakem stadiju prevzamejo postopek za odpis in sami izdajo odločbo o njem.

4. člen

Zaradi pregleda predmeta, ki je predlagan za odpis, in zaradi presoje o potrebi odpisa se določi komisija za odpis.

Komisijo za odpis določi:

a) direktor podjetja, če je sam pooblaščen izdati odločbo o odpisu;

b) operativni upravni voditelj v vseh drugih primerih.

Organ, ki je pristojen za določitev komisije, mora takoj poslati svojemu višjemu vodstvu odločbo o njeni določitvi; v odločbi mora naznačiti nabavno vrednost predmeta, če mu je znana, ter kratek tehnični opis in obrazložitev za odpis.

Višji organ lahko v vsakem primeru in v vsakem stadiju postopka, kadar spozna za potrebno, spremeni komisijo za odpis ali določi novo.

Zahteva za odpis

5. člen

Postopek za odpis začne direktor podjetja ali višji organ, takoj ko se pokaže, da je treba kakšen stroj,

strojno ali električno napravo, orodje oziroma strojni ali električni pribor odpisati. Pri tem mora direktor podjetja začeti postopek za odpis tudi v primeru, če se navedena sredstva več ne uporabljajo iz kakega vzroka, iz katerega se lahko odpišejo, ne nameravajo pa se dati v popravilo ali predelavo, s katero bi se zopet usposobila za svoj namen.

Če je operativni upravni voditelj pristojen za določitev komisije, predloži direktor podjetja svojemu operativnemu upravnemu voditelju obrazloženo zahtevo za odpis. V vseh drugih primerih predloži poročilo o začetem postopku.

Komisija za odpis

6. člen

Komisija za odpis je sestavljena iz najmanj treh članov strokovnjakov iz ustrezne stroke glede na predmet, ki je predlagan za odpis.

7. člen

Komisija za odpis mora takoj po svoji sestavi začeti s pregledom predmeta, ki je predlagan za odpis.

Komisija mora zlasti: natančno pregledati predmet, ki naj se odpiše, in glede na njegov namen določiti stopnjo njegove izrabljenosti, presoditi možnost njegovega racionalnega popravila ali predelave, rentabilnost popravila ali predelave in stopnjo usposobitve glede na prvotno zmogljivost oziroma uporabnost predmeta in v zvezi s tem naznačiti znesek za to potrebnih stroškov in končno ugotoviti dejansko vrednost zadevnega predmeta. Poleg tega mora komisija upoštevati tudi to, kakšnega pomena je zadevni predmet za naše gospodarstvo in kakšne so možnosti za nabavo novih sredstev.

Na podlagi opravljenega pregleda in upoštevajoč vse odločilne okoliščine predloži komisija za odpis organu, ki jo je določil, pismeno poročilo o pregledu zadevnega predmeta z obrazloženim predlogom, ali se naj zadevno sredstvo (predmet) odpiše ali ne.

8. člen

Komisija za odpis mora pretehtati in v svojem poročilu predlagati, kaj je treba ukreniti s posameznimi deli odpisanega predmeta, da bi se čim pravilneje izkoristili.

Pri svojem delu mora komisija imeti pred očmi tudi možnost morebitne uporabe zadevnega predmeta pri kakem drugem podjetju ali ustanovi za isti, podoben ali drug namen ter tudi o tem podati svoje mnenje.

Odločba o odpisu

9. člen

Organ, ki je izdal odločbo o odpisu, jo mora takoj poslati svojemu neposrednemu višjemu organu.

10. člen

Organ, ki je pristojen za izdajo odločbe o odpisu, določi po možnosti v sami odločbi, sicer pa v posebni odločbi, komu se bodo izročili deli odpisanega predmeta in s kakšnimi pogoji.

Predmeti, ki se lahko uporabijo kot staro železo, se morajo prigrasiti in dati na razpolago zveznemu podjetju za zbiranje železa oziroma podjetju, ki ga ono določi.

11. člen

Deli odpisanega predmeta se ne smejo uporabiti v druge namene niti prenesti na koga drugega, preden ni izdana odločba o odpisu.

12. člen

Odločba o odpisu mora obsegati:

1. nalog za odpis;
2. tehnični opis, številko, leto, izdelavo in druge natančnejše označbe predmeta, ki je predlagan za odpis;
3. naziv podjetja, kateremu pripada predmet, ki naj se odpiše;
4. knjižno vrednost predmeta, ki naj se odpiše, z navedbo amortizacijskega odstotka;
5. morebitni nalog o načinu uporabe delov odpisanega predmeta (10. člen tega pravilnika);
6. nalog, da se osnovna sredstva podjetja zmanjšajo za vrednost odpisanega predmeta, in
7. obrazložitev za odpis, v kateri se mora predvsem navesti, ali je odpis reden, to je po preteku določenega trajnostnega roka za zadeven predmet, ali pa se predmet odpisuje pred pretekom tega roka (predčasno) in zakaj.

Druge določbe

13. člen

Zneski, ki se dobijo za odpisana osnovna sredstva, se morajo po odbitku stroškov, ki so nastali zaradi odpisa (demontriranje delov, klasifikacija materiala itd.), vplačati v korist splošnega državnega amortizacijskega sklada.

14. člen

Predpisi tega pravilnika se ne nanašajo na odpis delov drobnega orodja ter strojnega in električnega pribora, ki se vsakodnevno troši.

Kako se odpisujejo taki predmeti, določi direktor podjetja v soglasju z operativnim upravnim voditeljem.

15. člen

Predpisi tega pravilnika se ustrezno uporabljajo tudi pri odpisovanju predmetov, naštetih v 1. členu tega pravilnika, ki jih uporabljajo državni uradi in ustanove.

16. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 911

Beograd dne 22. januarja 1949.

Minister za težko industrijo:

Franc Leskošek l. r.

Minister za lahko industrijo:

Josip Cazi l. r.

Minister za elektrogospodarstvo:

inž. Nikola Petrović l. r.

Minister za rudarstvo:

Svetozar Vukmanović l. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi

FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 17. člena temeljne uredbe o prenosu delov osnovnih sredstev državnih gospodarskih podjetij predpisujem v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

pravilnik
o odpisovanju cestnih motornih vozil*

Splošne določbe

1. člen

Kot odpis cestnih motornih vozil je mišljena dokončna odstranitev vozil kot prometnih sredstev iz uporabe po predpisih tega pravilnika.

2. člen

Odpis cestnega motornega vozila je lahko reden ali izreden.

Reden je odpis tedaj, če vozilo zdrži svojo predpisano ali določeno trajnostno dobo in postane neuporabno kot prometno sredstvo.

Izreden je vsak odpis, ki je potreben pred predpisano ali določeno minimalno trajnostno dobo vozila, bodisi da je posledica kakršne koli poškodbe ali nesreče, ali pa posledica njegove zastarelosti ali neekonomične uporabe.

Odpis iz omenjenih vzrokov je dopusten samo tedaj, če je splošno tehnično stanje vozila tako, da bi cena za njegovo popravilo presegala najmanjši do-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 13—103/49.

ločeni odstotek vrednosti novega vozila iste znamke in tipa, ne računajoč v to vrednost gum.

Odstotek vrednosti iz prednjega odstavka bo določen z navodilom.

3. člen

Odločbo o odpisu vozila izda na podlagi komisij-skega poročila poverjenik za lokalni promet pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora oziroma poverjenik za komunalne zadeve (kjer ni poverjenika za lokalni promet) — v nadaljnjem besedilu: poverjenik za lokalni promet — pristojen po kraju, v katerem je vozilo vpisano v register.

4. člen

Vozila, predlagana za odpis, pregleda komisija za odpis, ki jo vsako leto določi poverjenik za lokalni promet.

Komisijo za odpis sestavljajo trije člani, in sicer: en predstavnik poverjeništva za lokalni promet, en strojni inženir ali tehnik in en avtomehanik.

Poverjenik za lokalni promet je dolžan imenovati člané komisije in o tem poročati republiškemu ministrstvu za lokalni promet v tridesetih dneh po objavi tega pravilnika.

V okrajih, kjer se zaradi pomanjkanja strokovnjakov (strojnih inženirjev ali tehnikov) ne bi mogla sestaviti komisija, opravi pregled vozil komisija najbližjega okraja iz iste ljudske republike.

Predlog za odpis

5. člen

Predlog za odpis vozila lahko podajo:

- a) koristnik vozila,
- b) prometna milica,

c) delavnica za popraviljanje vozil, če se ji pošlje vozilo v popravilo.

6. člen

Predlog za odpis vozila se poda pismeno pri poverjeniku za lokalni promet in mora obsegati te podatke: znamko vozila, registrsko številko, kraj, v katerem je vozilo vpisano v register, številko motorja, številko šasije, nosilnost, številko vozovne knjige in razlog, zakaj se predlaga za odpis.

7. člen

Kolikor poverjenik za lokalni promet ne odloči kaj drugega, pošlje prejeti predlog pristojni komisiji za odpis, da vozilo pregleda in da svoje mnenje.

Komisija za odpis in njeno delo

8. člen

Komisija za odpis pregleduje vozila, predlagana za odpis, praviloma dvakrat na leto, in sicer v začetku prvega in drugega polletja, in to v kraju, v katerem se sicer opravlja redni tehnični pregled in registracija vozil.

Po potrebi lahko poverjenik za lokalni promet odredi, naj se pregled vozil opravi tudi v kakem drugem času ali kje drugje. V tem primeru mora komisija pregledati vozila v osmih dneh po prejemu naloga za pregled.

9. člen

Dolžnost komisije je zlasti:

1. ugotoviti istovetnost vozila (po vozovni knjigi, registrski številki ali kako drugače);

2. ugotoviti po možnosti, koliko kilometrov je vozilo prevozilo in na podlagi norm za predvideno trajnostno dobo vozila izraziti to v odstotkih;

3. pregledati in ugotoviti tehnično stanje posameznih skupin delov;

4. določiti v odstotkih vrednost glavnih skupin delov in na podlagi teh vrednosti navesti v odstotkih celotno vrednost vozila, vse to po tablici relativnih vrednosti skupin ali delov vozila;

5. navesti ceno za popravila, ki bi bila potrebna pri vozilu, da bi postalo spet uporabno, in glede na to določiti v odstotku vrednost popravila po 2. členu tega pravilnika in

6. dati po opravljenem pregledu (izvidu) poverjeniku za lokalni promet obrazloženo mnenje, ali naj se vozilo odpiše ali ne.

10. člen

Pri avtobusih in posebnih vozilih oceni komisija posebej — kot posebno celoto — šasijo in posebej karoserijo avtobusa z njeno opremo oziroma naprave posebnega vozila.

Priklopniki se ocenijo kot celota.

11. člen

V zapisnik, ki ga vodi komisija, se takoj pri pregledu vozila vpišejo ugotovitve (izvid) in mnenje komisije ter morebitno ločeno mnenje posameznih članov komisije.

Zapisnik podpišejo vsi člani komisije.

Odločba o odpisu

12. člen

Poverjenik za lokalni promet mora odločbo o odpisu izdati v petnajstih dneh po prejemu zapisnika in jo s prepisom zapisnika (11. člen) takoj poslati republiškem ministrstvu za lokalni promet.

Če minister za lokalni promet v osmih dneh ne razveljavi ali spremeni odločbe o odpisu, jo poverjenik takoj pošlje koristniku vozila.

13. člen

Odločba o odpisu mora obsegati: ime koristnika, vozila, znamko vozila, registrsko številko, kraj, v katerem je vozilo vpisano v register, številko motorja, številko šasije, nosilnost, številko vozovne knjige, knjižno vrednost vozila, morebitno dovoljenje, da sme koristnik določene dele odpisanega vozila obdržati za svoje potrebe, in obrazložitev odpisa, v kateri je treba zlasti navesti, ali je odpis reden ali izreden (2. člen).

Uporaba delov odpisanega vozila

14. člen

Koristnik vozila je dolžan v osmih dneh po prejemu odločbe o odpisu izročiti odpisano vozilo oziroma njegove dele državnemu podjetju, ki je pooblaščen za trgovino z motornimi vozili in avtomobilskim materialom, in sicer po ceni, ki se komisijsko določi ob izročitvi.

Poverjenik za lokalni promet lahko koristniku odpisanega vozila dovoli, da obdrži po potrebi dele odpisanega vozila za popravilo in vzdrževanje drugih svojih vozil.

15. člen

Znesek, ki se dobi s prodajo odpisanega vozila, je treba po odtegnitvi stroškov, nastalih zaradi odpisa (demontriranje, klasifikacija materiala in dr.), vplačati v splošni državni amortizacijski sklad.

Prekrški

16. člen

Kolikor dejanje ne pomeni sodno kaznivega dejanja, se kaznuje zaradi prekrška z denarno kaznijo do 10.000 dinarjev:

1. korištnik vozila oziroma odgovorni uslužbenec:

a) ki odpiše ali omogoči odpis vozila brez odločbe o odpisu, izdane od pristojnega organa;

b) ki uporabi dele odpisanega vozila v nasprotju s 14. členom tega pravilnika;

2. član komisije za odpis vozila, ki pri pregledu in pri oddaji mnenja, ali naj se vozilo odpiše ali ne, ravna nevestno ali malomarno.

Za upravni kazenski postopek in za izrekanje kazni so pristojni izvršilni odbori okrajnih (mestnih) ljudskih odborov po predpisih temeljnega zakona o prekrških.

Druge določbe

17. člen

Republiški minister za lokalni promet odredi na podlagi prejete odločbe o odpisu izbris odpisanega vozila oziroma priklopnika ali motornega kolesa iz knjige o evidenci vozil (matične knjige vozil).

18. člen

Za odpis in uporabo delov odpisanih priklopnikov in motornih koles veljajo vseskozi predpisi tega pravilnika.

Predpisi tega pravilnika se uporabljajo ustrezno tudi pri odpisovanju vozil, ki jih uporabljajo državni uradi in ustanove ter združne in družbene organizacije.

19. člen

Predpisi tega pravilnika se ne uporabljajo pri odpisu vozil, ki jih uporablja resor ministrstva za narodno obrambo.

Prav tako se ti predpisi ne uporabljajo pri odpisovanju gum in orodja.

20. člen

Z uveljavitvijo tega pravilnika prenehajo veljati predpisi odredbe o odpisovanju motornih vozil (Uradni list FLRJ št. 64/46).

21. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 6762

Beograd dne 13. januarja 1949.

Minister za promet:
Božidar Maslarić l. r.

Strinjam se!

Predsednik Gospodarskega sveta:

— Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 9. člena uredbe o vknjižbi lastninske pravice na državnih nepremičninah (Uradni list FLRJ št. 58/47) izdajam

navodilo

za izvajanje uredbe o vknjižbi lastninske pravice na državnih nepremičninah*

I

Vknjižba lastninske pravice na državnih nepremičninah se opravlja po predpisih uredbe o vknjižbi lastninske pravice na državnih nepremičninah (v nadaljnjem besedilu: uredba o vknjižbi), če ni s posebnimi predpisi drugače predpisano.

II

Državni organ, ki mu je državna nepremičnina izročena v upravo, se mora takoj prepričati, ali je ta nepremičnina vpisana v zemljiško knjigo oziroma v knjigo, s katero se dokazuje lastninska pravica na nepremičninah, kot državno premoženje in ali je v njej navedeno, kdo jo ima v svoji upravi. Če organ za upravo ugotovi, da nepremičnina, ki jo ima v svoji upravi, ni vpisana kot državno premoženje, ali če ugotovi, da v knjigi ni naveden organ za upravo, zahteva takoj pri pristojnem okrajnem sodišču, naj nepremičnino vpiše oziroma navede, kdo je organ za upravo.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 10—83/49.

III

Priglasitvi — predlogu za vknjižbo priloži organ za upravo:

1. listino, s katero se ugotavlja, da je nepremičnina državno premoženje. Ta listina je lahko odločba pristojnega organa državne uprave (iz katere mora biti razvidno, da je zadevna nepremičnina prešla v državno last in po katerem zakonu je prešla) ali pravnomočna sodba sodišča ali pa pogodba;

2. listino o določitvi organa, ki ima sedaj upravo zadevne nepremičnine.

Če gre za nepremičnino, ki je bila že pred 6. aprilom 1941 (drugi odstavek 6. člena uredbe o vknjižbi) državna last, pa še ni vpisana kot državno premoženje, zadošča, če organ za upravo, ki zahteva vpis, dokaže okoliščine, iz katerih se da sklepati, da je zadevna nepremičnina prešla v državno last pred 6. aprilom 1941.

IV

Nepremičnino, ki je državna last, vpiše sodišče v lastninski list kot splošno ljudsko premoženje, in sicer s klavzulo, ki mora obsegati potrebne zemljiško-knjižne podatke. Ta klavzula se glasi na primer: »Na podlagi odločbe (sodbe, pogodbe) se zemljišče v listu A vpiše kot splošno ljudsko premoženje«.

Ko sodišče vpiše v zemljiško knjigo prenos lastninske pravice na nepremičnini na državo, zaznamuje obenem, če ima podatke, tudi to, kdo ima v svoji upravi to nepremičnino. Organ za upravo se vpiše v lastninski list z navedbo vseh podatkov, ki so potrebni, da se natančno določi, kakor n. pr. naziv organa za upravo, njegov sedež in drugo.

Organ za upravo se vpiše s tole klavzulo: »Na podlagi listine (navesti naziv urada ali ustanove, ki

je izdala listino o organu za upravo) se vpiše kot organ za upravo (navesti naziv organa za upravo in drugo, kakor na primer: Državno gospodarsko podjetje »Domača industrija žarnic« — Zagreb).«

V

Na območju, kjer se vodijo tapijske knjige, pa zadevna nepremičnina ni vpisana v knjigo tapij, se prigrasitev za vknjižbo (ubaštinjenje) predloži pristojnemu okrajnemu ljudskemu odboru.

Brž ko krajevni ljudski odbor prejme prigrasitev, preskusi vse okoliščine, ki so pomembne za sestavitev tapije, ugotovi mere in meje in pravni naslov, po katerem je bila pridobljena lastninska pravica. Pri sestavitvi in potrditvi tapije ravna krajevni ljudski odbor po pravnih pravilih, ki veljajo za izdajanje tapij.

VI

Ce je zadevna nepremičnina vpisana v knjigo tapij, se prigrasitev za vknjižbo (ubaštinjenje) predloži sodišču, ki vodi knjigo tapij. V tem primeru zaznamuje sodišče vpis oziroma prenos nepremičnine na državo tako v knjigi tapij kakor tudi v sami tapiji.

Ce je izvirna tapija izgubljena, v knjigi tapij pa je vpisana njena vsebina, se vpis oziroma prenos zadevne nepremičnine na državo zaznamuje v knjigi tapij. Organ za upravo zahteva tudi overjen prepis izvoda tapije ali pa izpisek iz knjige tapij ali novo tapijo.

VII

V tapiji ali v knjigi tapij opravi sodišče vknjižbo, ne glede na to, ali gre za prvo izdajo tapije ali za njen prenos, s tole klavzulo: »Okrajno sodišče v

potrjuje, da je opisano zemljišče splošno ljudsko premoženje in izdaja v dokaz tega to tapijo.«

Organ za upravo se vpiše v tapiji in v knjigi tapij s klavzulo iz IV. točke tega navodila. Zaznambo organa za upravo vpiše vselej sodišče.

VIII

Isto nepremičnino ima v svoji upravi lahko tudi več organov skupaj po nedoločenih delih ali pa vsak izmed njih po idealnem ali določenem delu. V tem zadnjem primeru zaznamuje sodišče za vsako parcelo posebej, kdo jo upravlja. Če to ni mogoče, zaznamuje vse organe, ki imajo v svoji upravi to nepremičnino, in pripomni, da ima vsak izmed njih v upravi določen fizični del.

IX

Če se organ za upravo spremeni, mora organ uprave, na katerega je prenesena pravica uprave, takoj zahtevati od pristojnega okrajnega sodišča, da vpiše na podlagi listine, s katero je določen nov organ za upravo, to spremembo v zemljiško knjigo oziroma v knjigo, s katero se dokazuje lastninska pravica na nepremičninah.

X

Če je nepremičnina prešla v državno last na podlagi zakona (točka a) v 6. členu uredbe o vknjižbi), pa v samem zakonu ni določen organ, ki naj potrdi, da je ta nepremičnina državno premoženje, stori to generalni sekretariat vlade FLRJ ali generalni sekretariat ljudske republike, glede na to, ali gre za premoženje zveznega ali republiškega pomena ali pa za premoženje lokalnega pomena.

XI

Popravek vknjižb po 5. členu uredbe o vknjižbi opravlja sodišče uradoma samo glede vpisa lastninske pravice. Popravek glede zaznambe organa za upravo opravlja sodišče uradoma samo, če mu je organ za upravo znan, sicer pa vedno le po predlogu organa, ki mu je zadevna nepremičnina izročena v upravo.

XII

Popravki po 5. členu uredbe o vknjižbi se ne nanašajo na nepremičnine, ki so v zemljiških knjigah oziroma v knjigah, s katerimi se dokazuje lastninska pravica na nepremičninah, vpisane kot »javna last« (ceste, ulice itd.), to je ne nanašajo se na splošno ljudsko premoženje, ki je v splošni rabi.

XIII

Popravek po 5. členu uredbe o vknjižbi opravljajo sodišča s tole klavzulo: »Na podlagi 5. člena uredbe o vknjižbi se popravlja vknjižba lastninske pravice pod zaporedno številko v korist države (DFJ, FLRJ itd.) tako, da se to premoženje vpiše kot splošno ljudsko premoženje.«

XIV

Če predlogu za vknjižbo niso priložene listine iz 4. člena uredbe o vknjižbi ali če te listine ne obsegajo vseh potrebnih podatkov, naloži sodišče tistemu, ki zahteva vknjižbo, naj v določenem roku odpravi pomanjkljivosti. Tisti, ki zahteva vknjižbo, obdrži vrstni red, ki ga je pridobil ob vložitvi predloga za vknjižbo, sodišče pa vpiše o tem predznambo.

XV

Za nepremičnine se po uredbi o vknjižbi in po tem navodilu štejejo tudi vse stvarne pravice na nepremičninah.

Vknjižba zastavne pravice v korist države se vpiše neposredno na državni organ, ki razpolaga s terjatvijo, ki je zavarovana z zastavno pravico.

XVI

Za tista podjetja lokalnega pomena, ki nimajo operativnega upravnega voditelja, izda listino o določitvi organa za upravo izvršilni odbor okrajnega, mestnega oziroma rajonskega ljudskega odbora oziroma predsednik in tajnik ljudskega odbora.

XVII

To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Zak. št. 73

Beograd dne 15. januarja 1949.

Minister za pravosodje:
Frane Froj l. r.

Na podlagi drugega odstavka 38. člena temeljnega zakona o razlastitvi (Uradni list FLRJ št. 28/47) predpisujem v soglasju s predsednikom vlade FLRJ

navodilo

za izvajanje temeljnega zakona o razlastitvi*

I. Zaradi pravilnega izvajanja razlastitve morajo organi, ki so pristojni za izdajo akta o razlastitvi, in razlastitvene komisije pri določanju predmeta in obsega razlastitve paziti, da se z razlastitvijo ne zajame več, kakor je neogibno potrebno za zadovoljitev potreb, zaradi katerih je razlastitev dovoljena. Če se da n. pr. potreba enako dobro zadovoljiti z razlastitvijo enega izmed več zemljišč, se najprej razlasti zemljišče, ki ni primerno za obdelavo, nato zemljišče brez zgradb ali z zgradbami manjšega pomena in važnosti za lastnika itd.

II. Državni organ, ki izda akt o razlastitvi, mora načelno odločiti, ali so podani pogoji za razlastitev. Akt o razlastitvi se izda po prošnji tistega, ki zahteva razlastitev.

Katere podatke je treba navesti v prošnji, je odvisno od konkretnih okoliščin. V vsakem primeru mora biti iz prošnje razvidno, v čigavo korist se zahteva razlastitev, potreba razlastitve ter predmet in obseg razlastitve.

III. Po predpisih temeljnega zakona o razlastitvi se razlasti tudi zasebno premoženje tujih državlja-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 85—732/48.

nov, tujih ustanov ali tujih zasebnih ali javnopravnih oseb, ki je v območju Federativne ljudske republike Jugoslavije, če ni z mednarodnimi pogodbami določeno kaj drugega.

IV. Če državni organ oziroma organizacija, v katerih korist je dovoljena razlastitev, odstopi od zahteve po razlastitvi pred začetkom razlastitvenega postopka ali med tem postopkom (bodisi zato, ker je prenehala potreba, zaradi katere je dovoljena razlastitev, ali iz kakih drugih razlogov), izda odločbo o umaknitvi akta o razlastitvi tisti državni organ, ki je svojčas izdal akt o razlastitvi, razlastitvena komisija pa to ugotovi in prekine nadaljnje delo. To pa ni ovira, da se ne bi o isti stvari znova uvedel razlastitveni postopek na podlagi novega akta o razlastitvi.

Odločba okrajnega, mestnega in oblastnega izvršilnega odbora ter glavnega izvršilnega odbora Avtonomne pokrajine Vojvodine o umaknitvi akta o razlastitvi se mora po 6. členu temeljnega zakona o razlastitvi predložiti v potrditev vladi ljudske republike.

V. Razlastitveni postopek se uvede samo na predlog organa oziroma organizacije ali zadruga, v katerih korist je dovoljena razlastitev, ne pa tudi po uradni dolžnosti na podlagi samega akta o razlastitvi. Predlog se predloži okrajni oziroma mestni razlastitveni komisiji, če ta komisija ni stalna, pa izvršilnemu odboru okrajnega oziroma mestnega ljudskega odbora.

VI. Če zahtevajo splošne koristi, da se izvedejo koristna dela za družbeno-ekonomsko in kulturno povzdigo ter razvoj ljudstva, je razlastitev po tretjem odstavku 7. člena temeljnega zakona o razlastitvi podana tudi tedaj, če je lastniku nepremičnine, ki meji na razlašeno premoženje, prepovedano, da bi svojo

nepremičnino oziroma zemljišče uporabljal na dotedanji način.

Odškodnina se da v tem primeru samo tedaj, če je nepremičnina zaradi služnosti, ki se je ustanovila z razlastitvijo, izgubila v svoji dotedanji prometni vrednosti (12. člen temeljnega zakona o razlastitvi).

VII. Po 11. členu temeljnega zakona o razlastitvi obsega odškodnina samo dejansko vrednost, ne pa tudi izgubljenega dobička. Če gre za sadovnjake, vinograde (trto) in podobno, obsega odškodnina tudi vrednost nepobranega povprečnega pridelka (plodov; sadja), ki je zaradi razlastitve ostal izgubljen (14. člen temeljnega zakona o razlastitvi).

VIII. Če se razlastitev opravi v korist države, se da odškodnina v denarju ali v nepremičnini po drugem odstavku 15. člena temeljnega zakona o razlastitvi samo tedaj, če je bilo razlaščno premoženje edini ali najvažnejši vir za vzdrževanje lastnika, njegove ožje družine in oseb, ki jih je lastnik dolžan vzdrževati.

Pri presoji, ali je razlaščno premoženje edini ali najvažnejši vir za vzdrževanje, mora razlastitvena komisija ugotoviti, ali preostalo premoženje zadošča za vzdrževanje prejšnjega lastnika, njegove družine in oseb, ki jih je ta dolžan vzdrževati. Presoja tega vprašanja je odvisna od vrste okoliščin, ki jih je treba ugotoviti v vsakem posameznem primeru, kakor so: velikost premoženja, ki se razlasti, število družinskih članov in oseb, ki jih lastnik vzdržuje, dohodki lastnika od osebnega dela, njegova pridobitna sposobnost in podobno.

Pri presoji tega vprašanja mora razlastitvena komisija zlasti gledati na lastnikovo gmotno stanje. Zaradi tega se odškodnina v denarju ali v nepre-

mičnini določi praviloma tedaj, če je lastnik delovni človek z majhnimi dohodki.

IX. Da bi se ugotovilo, ali je mogoče dati odškodnino v nepremičnini, zahteva razlastitvena komisija o tem podatke in mnenje od organa, ki je izdal akt o razlastitvi.

Pri razlastitvi v korist zadruga, združne ali druge družbene organizacije si komisija preskrbi te podatke od teh organizacij.

Razlastitvena komisija presodi v vsakem posameznem primeru, ali se ponujena nepremičnina glede na njeno vrednost in kraj more dati v zamenjavo za razlašeno nepremičnino.

X. Če razlastitvena komisija spozna, da je treba dati odškodnino v državnih obveznicah, ugotovi njeno višino in odredi, da se ima odškodnina dati v državnih obveznicah, ne glede na to, da še ni izdana uredba vlade FLRJ po 16. členu temeljnega zakona o razlastitvi.

XI. Če se razlastitev zahteva za potrebe državnega gospodarskega podjetja zveznega, republiškega, pokrajinskega ali oblastnega pomena, se šteje, da gre za razlastitev za potrebe državnega organa, višjega od okrajnega oziroma mestnega ljudskega odbora. V skladu s tretjim odstavkom 18. in 19. člena temeljnega zakona o razlastitvi pride v tem primeru v razlastitveno komisijo tudi en predstavnik operativnega upravnega voditelja zadevnega podjetja ali državnega organa, v katerega pristojnost spada to podjetje.

Predstavnik višjega državnega organa po tretjem odstavku 18. in 19. člena temeljnega zakona o razlastitvi kot član komisije ne more biti hkrati tudi zastopnik tega organa.

XII. Ko okrajni oziroma mestni izvršilni odbor določi člane razlastitvene komisije, določi hkrati enega izmed njih za predsednika komisije.

XIII. Lastniki in druge prizadete osebe se povabijo na prvi sestanek z javnim oglasom, kakor določa drugi odstavek 22. člena temeljnega zakona o razlastitvi, ne pa z vročitvijo odločbe o določitvi prvega sestanka, to je ne vabijo se posebej.

Če se z ocenitvijo in popisom združi tudi ustna razprava, se morajo nanjo posebej povabiti vse osebe, navedene v drugem odstavku 28. člena temeljnega zakona o razlastitvi.

XIV. Če premoženja, ki se razlasti, ni mogoče oceniti pri samem popisu, zato ker je cenilec dan rok, v katerem naj predložijo poročilo o cenitvi, odloči komisija po okoliščinah posameznega primera, ali naj se koristniku razlastitve premoženje izroči v posest takoj po popisu ali pa šele po prejemu poročila o ocenitvi. Tudi v tem primeru velja določba drugega odstavka 24. člena temeljnega zakona o razlastitvi.

XV. Če je z aktom o razlastitvi dovoljeno, da se državnemu organu oziroma zadrugi ali organizaciji, za katerih potrebe se odreja razlastitev, izroči določeno premoženje v posest še pred popisom in ocenitvijo, tedaj naloži organ, ki je izdal akt o razlastitvi, okrajnemu oziroma mestnemu izvršilnemu odboru obenem tudi izročitev. Koristnik razlastitve pa se mora tudi v tem primeru držati določbe drugega odstavka 27. člena temeljnega zakona o razlastitvi.

Če lastnik ne dovoli koristniku razlastitve prevzema posesti ali ga pri tem ovira, odredi okrajni oziroma mestni izvršilni odbor izvršbo na podlagi potrjena razlastitvene komisije, da je zadevno premoženje razlašeno.

XVI. Javna ustna razprava po 28. členu temeljnega zakona o razlastitvi se opravi šele, ko se najprej opravita popis in ocenitev.

Predsednik komisije odloči po okoliščinah posameznega primera, ali naj se javna ustna razprava začne takoj po opravljenem popisu in ocenitvi, ali pa jo odredi za pozneje.

Če se lastniku premoženja, ki naj se razlasti, ne more vročiti vabilo na javno ustno razpravo zaradi tega, ker je odsoten, ker je njegovo bivališče neznano ali iz drugih vzrokov, zahteva predsednik komisije od pristojnega skrbstvenega organa, naj odsotnemu oziroma neznanemu lastniku postavi skrbnika zaradi varstva njegovih pravic in koristi v razlastitvenem postopku.

Če se razlasti premoženje, ki je pod sekvestrom, zastopa lastnika v razlastitvenem postopku organ ali oseba, ki mu je zadevno premoženje izročeno v upravo.

Ustna javna razprava se opravi tudi v odsotnosti zasebnega lastnika, če je bil ta v redu povabljen na razpravo, kolikor komisija ni mnenja, da je njegova navzočnost pri razpravi nujno potrebna.

XVII. Če so z aktom o razlastitvi obsežene nepremičnine, ki pripadajo večjemu številu lastnikov, se lahko izvede en sam postopek, vendar pa mora razlastitvena komisija izdati odločbo o razlastitvi za vsakega lastnika posebej.

XVIII. Če nastane na javni ustni razpravi spor o lastnini razlaščne nepremičnine, pa se ta spor ne da rešiti sporazumno in brez zavlačevanja, napoti komisija prizadete osebe na redno pravdo. Spor o lastnini ne ovira komisije, da ne bi mogla izdati odločbe o razlastitvi po 29. členu temeljnega zakona o razla-

stitvi in z njo ugotoviti obseg razlastitve in višino odškodnine. Odločbo o tem, komu pripada odškodnina in v kakšni obliki (v denarju, nepremičninah ali v obveznicah), odloži do pravnomočne sodne odločbe o lastnini, kar navede v odločbi.

XIX. Iz odškodnine, ki se da lastniku za razlaščno premoženje, se najprej poravna davek, ki obremenjuje razlaščno premoženje, nato pa vknjižena bremena po pridobljenem vrstnem redu, ne glede na to, ali gre za razlastitev lastninske pravice ali pa drugih stvarnih pravic na nepremičninah, ostanek odškodnine pa pripada lastniku. O vsem tem odloča razlastitvena komisija, ki navede v svoji odločbi, kaj pripada komu in na kakšni podlagi.

Če nastane na javni ustni razpravi spor o obstoju in obsegu bremen, vknjiženih na razlaščni nepremičnini, napoti komisija prizadete osebe na redno pravdo, nadalje pa ravna, kakor je navedeno v prednji točki.

Če je na razlaščni nepremičnini vknjižena pravica uživanja plodov ali kaka druga stvarna pravica, ki ni izražena v denarju, določi komisija koristniku take pravice enkratno odškodnino. Prav tako ravna komisija tudi s terjatvami s periodičnimi odplačili (preživnine, rente in temu podobno), če so zavarovane z zastavno pravico. Skupni znesek vseh teh odškodnin ne more presegati zneska odškodnine, ki je odmerjen lastniku za razlaščno nepremičnino.

XX. Višino enkratne odškodnine iz tretjega odstavka XIX. točke tega navodila določi komisija po načelih, postavljenih z uredbo o načinu določanja odškodnine za uživanje in enkratnega zneska za dolgove s periodičnimi odplačili, vknjižene na nepremičninah, ki so prešle v last države po zakonu o

agrarni reformi in kolonizaciji in po splošnem zakonu o ravnanju z razlaščenimi in zaplenjenimi gozdnimi posestvi (tretji odstavek 2. člena zakona o ureditvi bremen, vknjiženih na nepremičninah, ki so prešle v last po zakonu o agrarni reformi in kolonizaciji in po splošnem zakonu o ravnanju z razlaščenimi in zaplenjenimi gozdnimi posestvi (Uradni list FLRJ št. 106/47).

Zaradi ugotovitve te odškodnine določi predsednik komisije cenilce, ki ocenijo v denarni vrednosti koristi, ki jih ima uživalec plodov oziroma uživalec od uživanja plodov oziroma uživanja v enem letu, in odtegnejo od te vrednosti izdatke, ki so potrebni za uresničenje teh stvarnih pravic.

Če gre za denarne terjatve (dolgove) s periodičnimi odplačili, določi komisija sama enkratno odškodnino na podlagi načel, ki so postavljena v zgoraj navedeni uredbi.

XXI. Če gre za razlastitev nepremičnine, na kateri je vknjižena pravica uživanja plodov ali kaka druga stvarna pravica ali pravica preživnine ali rente, se odškodnina v denarju ali v nepremičnini, ki se izda koristniku take pravice iz odškodnine, ki se da lastniku za razlaščno premoženje, določi glede na koristnika navedenih pravic po tem, ali je zadevna nepremičnina pomenila zanj edini ali najvažnejši vir za vzdrževanje. Vrsta odškodnine, ki se da lastniku in koristnikom navedenih pravic, je lahko v tem primeru različna.

XXII. Zoper odločbo razlastitvene komisije se lahko pritoži vsakdo, čigar korist ali pravica sta z njo prekršena.

Po pritožbi zoper odločbo razlastitvene komisije po 30. členu temeljnega zakona o razlastitvi preskusi

okrožno sodišče delo komisije v mejah pooblastil, ki so komisiji dana, to je odloča o vsem tistem, o čemer je komisija odločala, in presoja pravilnost razlastitvenega postopka. Okrožno sodišče se ne more spuščati v presojanje pravilnosti akta o razlastitvi.

XXIII. Razlastitvena komisija obvesti pristojnega javnega tožilca o vsaki razlastitvi s tem, da mu pošlje odločbo o določitvi prvega sestanka, po končani ustni razpravi pa mu pošlje tudi odločbo o razlastitvi (tretji odstavek 29. člena temeljnega zakona o razlastitvi).

XXIV. Na podlagi pravnomočne odločbe o razlastitvi se izbrišejo vsa bremena, vknjižena na razlašeni nepremičnini.

XXV. Obveznost, plačevati dohodnino od razlaščenega premoženja, preneha za prejšnjega lastnika z dnem, ko se razlašeno premoženje izroči v posest koristniku razlastitve.

XXVI. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 1086

Beograd dne 3. avgusta 1948

Minister za pravosodje:

Frane Frol l. r.

Strinjam se!

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Na podlagi 31. člena uredbe o postopku za ocenitev vrednosti in o ugotavljanju odškodnine za nacionalizirano premoženje izdajam

navodilo

o stroških v zvezi s postopkom za ocenitev nacionaliziranega premoženja*

1. Vsi stroški v zvezi s postopkom za ocenitev nacionaliziranega premoženja po uredbi o postopku za ocenitev vrednosti in o ugotavljanju odškodnine za nacionalizirano premoženje (Uradni list FLRJ št. 98/47) se izplačajo iz sredstev podjetja, ki mu je pripadlo nacionalizirano premoženje.

Potni stroški (dnevnice in povračila za osebni prevoz) članov cenilne komisije iz 2. člena uredbe se obračunajo po veljavnih predpisih o povračilih za potne stroške.

2. V sodnem postopku v zvezi z ocenitvijo nacionaliziranega premoženja se ne plačajo takse.

Za priglasitve drugih oseb (terjatve in podobno) je treba takse plačati.

3. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se v vseh primerih cenitve po uredbi o postopku za ocenitev vrednosti in o ugotavljanju odškodnine za nacionalizirano premoženje.

Št. 6721

Beograd dne 4. maja 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 40—295/48.

Na podlagi 3. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 35/48) predpisujem

navodilo

za prenos lastninske pravice na nacionaliziranih nepremičninah tujih državljanov, tujih ustanov ali tujih zasebnih ali javnopravnih oseb*

I. Zaradi izdaje odločbe, katere nepremičnine tujih državljanov, tujih ustanov ali tujih zasebnih ali javnopravnih oseb na ozemlju Federativne ljudske republike Jugoslavije so po zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij nacionalizirane in prešle v državno last, kakor tudi zaradi prenosa lastninske pravice na teh nepremičninah na državo, zberejo izvršilni odbori mestnih (rajonskih) ljudskih odborov podatke o vseh nepremičninah omenjenih oseb, ki so v njihovem območju. Izvršilni odbori okrajnih ljudskih odborov izdajo razpis krajevnim ljudskim odborom, naj jim te podatke za svoje območje pošljejo v določenem roku.

II. Vsi tuji državljani, tuje ustanove ter tuje zasebne in javnopravne osebe so dolžne, da priglasijo pismeno ali ustno na zapisnik svojo nepremičnino na ozemlju Federativne ljudske republike Jugoslavije tistemu izvršilnemu odboru okrajnega oziroma

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 53—421/48.

mestnega (rajonskega) ljudskega odbora, v katerega območju je to premoženje, in sicer v 15 dneh po uveljavitvi tega navodila. V istem roku morajo tako nepremičnino prigrasiti tudi koristniki, uživalci in pooblaščenci, ne glede na to, ali je lastnik v naši državi ali ne.

Prav tako so dolžni prigrasiti pristojnemu izvršilnemu odboru okrajnega oziroma mestnega (rajonskega) ljudskega odbora svoje nepremičnine na ozemlju Federativne ljudske republike Jugoslavije tudi osebe, ki dobijo odpust iz državljanstva FLRJ, in sicer v 15 dneh po prejemu potrdila o odpustu.

Kdor je dolžan vložiti prigrasitev, a tega ne stori v navedenem roku, ga naznani izvršilni odbor okrajnega oziroma mestnega (rajonskega) ljudskega odbora javnemu tožilcu zaradi uvedbe postopka po 19. členu zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 98/46).

III. Vsak državni organ, ki zve, da pripada kaka nepremičnina tujemu državljanu oziroma tuji ustanovi, mora to takoj sporočiti izvršilnemu odboru okrajnega oziroma mestnega (rajonskega) ljudskega odbora, v katerega območju je taka nepremičnina.

IV. Brž ko izvršilni odbor okrajnega oziroma mestnega (rajonskega) ljudskega odbora prejme prigrasitev ali kako drugače zve, da neka nepremičnina pripada tujemu državljanu ali tuji ustanovi, se mora prepričati, ali je to premoženje nacionalizirano po zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij. Če doloži, da je to tako, izda odločbo, s katero ugotovi, da je to premoženje po zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij nacionalizirano, to je da preide v

državno last kot splošno ljudsko premoženje in da se kot tako vpiše v zemljiške ali druge knjige, s katerimi se dokazuje lastninska pravica na nepremičninah. S to odločbo se obenem določi tudi organ za upravo nacionaliziranega premoženja, če je izvršilni odbor za to pristojen.

Če izvršilni odbor okrajnega oziroma mestnega (rajonskega) ljudskega odbora ni pristojen za določitev organa za upravo, zahteva od pristojnega organa, naj on določi, kdo naj upravlja nacionalizirano premoženje. Ko je ta organ določen, se to sporoči pristojnemu okrajnemu sodišču, da vpiše organ za upravo v zemljiško knjigo.

V. Odločbo, s katero se ugotovi, da je nepremičnina po zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij nacionalizirana in da je prešla v državno last, pošlje izvršilni odbor okrajnega oziroma mestnega (rajonskega) ljudskega odbora republiškem ministrstvu za komunalne zadeve. Obenem z odločbo pošlje tudi podatke:

1. o lastniku in njegovem državljanstvu in na podlagi česa je ugotovljeno njegovo državljanstvo;
2. o vrsti, velikosti in približni vrednosti nacionaliziranega premoženja in kje je to premoženje;
3. kdaj je pridobil lastnik nacionalizirano premoženje in kako ga je pridobil (n. pr. kupil z denarjem, ki ga je prinesel iz tujine, ali zaslužil v naši državi, podedoval in po kom itd.);
4. o višini davčne osnove, če gre za zgradbo.

VI. Nacionalizirane nepremičnine tujih državljanov in tujih ustanov upravlja praviloma sam okrajni oziroma mestni (rajonski) ljudski odbor.

Nacionalizirana stanovanjska poslopja upravlja krajevni oziroma mestni (rajonski) ljudski odbor, v katerega območju je poslopje, razen če ne spada uprava teh poslopij v zvezno, republiško, pokrajinsko, oblastno ali okrajno pristojnost po ukazu o določitvi zvezne pristojnosti glede upravljanja stanovanjskih zgradb, ki so državna last (Uradni list FLRJ št. 59/47).

Če gre za posest manjšega obsega, kakor so njive, travniki, manjši sadovnjaki in vinogradi in podobno, se določi v odločbi kot organ za upravo krajevni ljudski odbor, v katerega območju je taka nepremičnina.

VII. Okrajno sodišče vknjiži po uradni dolžnosti lastninske pravice na nacionaliziranih nepremičninah tujih državljanov in tujih ustanov na podlagi odločbe izvršilnega odbora okrajnega oziroma mestnega (rajonskega) ljudskega odbora, s katero se ugotavlja, da je zadevna nepremičnina nacionalizirana in da je prešla v državno last. Sodišče opravi vknjižbo tudi tedaj, če v odločbi ni naveden organ za upravo.

Vknjižbo lastninske pravice na nacionaliziranih nepremičninah tujih državljanov in tujih ustanov lahko zahteva tudi organ, ki mu je taka nepremičnina izročena v upravo.

VIII. Niso nacionalizirane in torej ne preidejo v državno last nepremičnine tistih tujih državljanov, ki so poljedelci in sami obdelujejo svojo zemljo. Prav tako niso nacionalizirana stanovanjska poslopja tujih državljanov, če jih sami uporabljajo v glavnem za stanovanje, čeprav v kakem manjšem delu poslopja stanuje kdo drug. Nacionalizirane tudi niso nepremičnine predstavništva tujih držav, če jih uporabljajo za uradne potrebe (1. do 3. točka v drugem odstavku

3. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij).

IX. Ne štejejo se za tuje državljane tisti naši izseljenci, ki so sprejeli tuje državljanstvo, pa niso dobili odpusta iz našega državljanstva in tudi ni z odločbo ministrstva za notranje zadeve ugotovljeno, da bi bili izgubili naše državljanstvo, in jim tudi ni naše državljanstvo odvzeto. Nepremičnina takih oseb torej ni nacionalizirana, ne glede na vrsto premoženja in ne glede na to, ali so poljedelci ali ne.

Če ni gotovo, ali je kak naš izseljenec izgubil naše državljanstvo, pošlje izvršilni odbor okrajnega oziroma mestnega (rajonskega) ljudskega odbora zadevo republiškem ministristvu za notranje zadeve, ki nato odloči o njegovem državljanstvu.

X. Če se dvomi, ali je določena oseba naš ali tuj državljan, pošlje izvršilni odbor okrajnega oziroma mestnega (rajonskega) ljudskega odbora zadevo z vsemi podatki, ki so potrebni za ugotovitev državljanstva (priimek in ime, podatki o starših, narodnost, rojstni kraj, starost, prebivališče, če je odsoten — kdaj je odšel v tujino, zadnje bivališče in drugo) republiškem ministristvu za notranje zadeve v odločitev po 24. členu zakona o državljanstvu FLRJ.

XI. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij se ne manaša na osebe, ki imajo po predpisih zakona o državljanstvu oseb v območju, priključenem po mirovni pogodbi z Italijo k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji (Uradni list FLRJ št. 104/47), pravico optirati za italijansko državljanstvo, in sicer ne glede na to, ali so že podale izjavo o opciji ali ne.

XII. Predpis 5. člana uredbe o nadzorstvu nad prometom z nepremičninami (Uradni list FLRJ št. 24/48), po katerem lahko pridobi tuj državlján lastninsko pravico na nepremičninah v naši državi po zakonitem dednem nasledstvu, ni razveljavljen z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij, to je tuj državlján lahko pridobi v naši državi nepremičnino po zakonitem dednem nasledstvu tudi po uveljavitvi omenjenega zakona.

XIII. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Zak št. 1035

Beograd dne 12. junija 1948.

Minister za pravosodje:

Frane Froj l. r.

Na podlagi 5. točke v prvem odstavku 74. člena ustave FLRJ daje Prezidij Ljudske skupščine FLRJ zaradi pravilne uporabe zakona

obvezno razlago

četrtega odstavka 3. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij*

Četrti odstavek 3. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij določa, da izgubi jugoslovanski državljan, ki prestopi v tuje državljanstvo, lastninsko pravico na nepremičninah v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji; te pa postanejo državna last.

Ta zakonski predpis je treba razumeti tako, da je izguba državljanstva v zvezi s četrтим odstavkom 3. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji posebna podlaga za prehod lastninske pravice na nepremičninah na Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo. Kdor preneha biti državljan FLRJ, izgubi lastninsko pravico na nepremičninah, ki na tej podlagi neposredno preidejo v last Federativne ljudske republike Jugoslavije. Zaradi tega taka oseba ne spada med tiste, za katere velja do-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 63—521/48.

ločba 8. člena zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij, to je nima pravice do odškodnine, ki jo določa ta zakonski člen.

S št. 1142

Beograd dne 17. julija 1948.

**Prezidij Ljudske skupščine
Federativne ljudske republike Jugoslavije**

**Sekretar
Mile Peruničić l. r.**

**Predsednik:
dr. Ivan Ribar l. r.**

Na podlagi 5. točke v prvem odstavku 74. člena ustave FLRJ daje Prezidij Ljudske skupščine FLRJ zaradi pravilne uporabe zakona

obvezno razlago

17. člena zakona o državni arbitraži*

Po 17. členu zakona o državni arbitraži sme glavna državna arbitraža zahtevati, da se ji prepusti v rešitev vsak spor, za katerega bi bila sicer pristojna kaka druga državna arbitraža. Isto pravico ima tudi republiška arbitraža glede sporov, za katere je sicer pristojna kaka druga arbitraža v zadevni ljudski republiki.

Izhajajoč iz tega zakonitega načela je treba glede na naravo in naloge državne arbitraže določbo 17. člena zakona o državni arbitraži razumeti takole:

1. Glavna državna arbitraža pri vladi FLRJ sme iz opravičenih razlogov prepustiti posamezne spore iz 17. in 18. člena zakona o državni arbitraži v rešitev kateri koli državni arbitraži v območju FLRJ, razen sporov iz tretjega odstavka 15. člena zakona o državni arbitraži.

Zvezna državna arbitraža sme iz opravičenih razlogov prepustiti posamezne spore iz prvega in drugega odstavka 14. člena v rešitev kateri koli državni arbitraži.

Republiška državna arbitraža sme iz opravičenih razlogov prepustiti spore iz prvega in tretjega od-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 12—91/49.

stavka 14. člena v rešitev kateri koli državni arbitraži v svojem območju.

Pokrajinska državna arbitraža sme iz opravičenih razlogov prepustiti posamezne spore iz prvega in tretjega odstavka 13. člena v rešitev kateri koli okrajni ali mestni državni arbitraži v svojem območju.

Oblastna državna arbitraža sme iz opravičenih razlogov prepustiti posamezne spore iz prvega in drugega odstavka 12. člena v rešitev kateri koli okrajni ali mestni državni arbitraži v svojem območju.

2. Vsi pomorski spori ne glede na pristojnost se zaradi njihovega splošnega pomena prepuščajo v reševanje zvezni državni arbitraži (pomorskemu svetu).

S št. 145

Beograd dne 5. februarja 1949.

Prezidij Ljudske skupščine
Federativne ljudske republike Jugoslavije

Sekretar:

Mile Peruničić l. r.

Predsednik:

dr. Ivan Ribar l. r.

**2. DOLOČITEV IN KONTROLA KAKOVOSTI IZDELKOV,
RAZDELJEVANJE INDUSTRIJSKEGA BLAGA**

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika zvezne planske komisije

**uredbo
o določitvi in kontroli kakovosti izdelkov***

I. Splošne določbe

1. člen

Da se zadovolji okus potrošnikov, omogoči čim racionalnejša uporaba proizvodnih sredstev in da se čim bolj pospeši izvoz ter zagotovi čim večja trpežnost in skladnost izdelkov, se nalaga vsem proizvodnim podjetjem, da izrabijo vse možnosti za dvig kakovosti svojih izdelkov in da opravljajo redno kontrolo njih kakovosti.

Posebej se nalaga vsem ministrstvom, komitejem, generalnim in glavnim direkcijam, planskim in drugim gospodarskim organom, da se s svojimi predpisi in primernimi ukrepi v okviru svoje pristojnosti trudijo za dvig kakovosti izdelkov ter da sami ali po organih kontrolirajo njih kakovost.

2. člen

Organi, ki so pristojni predpisovati kakovost, predpišejo osnovne elemente kakovosti in posamezne

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 47—364/48.

specifikacije izdelkov oziroma skupin izdelkov, ki pomenijo minimum kakovosti. Na podlagi njih izpopolnjujejo sama podjetja dalje kakovost svojih izdelkov.

3. člen

Proizvajalno podjetje mora razviti polno iniciativo delavcev in uslužbencev podjetja, da z boljšo organizacijo dela, s pravilnejšo uporabo proizvodnih sredstev in popolnejšo izrabo surovin presežejo predpisani minimum za kakovost izdelkov.

Pri dajanju nagrad in premij delavcem in uslužbencem podjetja je treba posebno gledati na njihovo prizadevanje za dvig kakovosti izdelkov.

4. člen

Da bi imela proizvodna podjetja stalno pred očmi svojo obveznost za dvig kakovosti izdelkov, morajo določiti kakovost določenega blaga, preden ga izdelajo.

Proizvajalna podjetja določijo kakovost svojih izdelkov v okviru predpisanih osnovnih elementov za kakovost in posameznih specifikacij izdelkov (3. člen).

5. člen

Proizvajalna podjetja morajo na vsakem izdelku navesti kakovost s proizvodno označbo.

Poleg obvezne proizvodne označbe lahko podjetje zaradi razlikovanja bodisi izdelka ali embalaže opremi izdelke z originalnimi razlikovalnimi znaki — proizvodno znamko (blagovno znamko), kakor so: posebne slike, izvirni nazivi, posebne sestave števil, črk ali besed, vinjete in temu podobno.

II. Določanje kakovosti izdelkov

6. člen

Kakovost izdelkov predpisujejo:

1. zvezna uprava za pospeševanje proizvodnje,
 2. republiške uprave za pospeševanje proizvodnje
- in
3. ministrstva oziroma komiteji ter generalne in glavne direkcije.

7. člen

Predpise o kakovosti izdelkov, ki jih izda zvezna uprava za pospeševanje proizvodnje, morajo uporabljati vsa podjetja zveznega, republiškega in lokalnega pomena.

Predpise o kakovosti izdelkov, ki jih izda republiška uprava za pospeševanje proizvodnje, morajo uporabljati podjetja republiškega in lokalnega pomena. Če te predpise potrdi zvezna uprava za pospeševanje proizvodnje, veljajo za tisto ljudsko republiko enako kakor predpisi zvezne uprave za pospeševanje proizvodnje.

Predpise ministrstev, komitejev oziroma njihovih generalnih in glavnih direkcij morajo uporabljati podjetja pod njihovim vodstvom. Če zvezna oziroma republiška uprava za pospeševanje proizvodnje potrdi predpise ministrstva ali komiteja, jih je treba enako obvezno uporabljati kakor predpise zvezne oziroma republiške uprave za pospeševanje proizvodnje.

8. člen

Republiške uprave za pospeševanje proizvodnje, ministrstva oziroma komiteji, generalne in glavne direkcije predpisujejo osnovne elemente kakovosti

za tiste izdelke, za katere ni predpisov zvezne uprave za pospeševanje proizvodnje.

Ti organi lahko predpišejo specifikacije izdelkov oziroma skupin izdelkov v okviru zveznih osnovnih elementov za kakovost.

Upoštevajoč možnosti podjetja v svoji pristojnosti, imajo organi iz prvega odstavka tega člena pravico in dolžnost, predpisati specifikacije izdelkov oziroma skupin izdelkov, za katere so že predpisane specifikacije, ki so zanje obvezne, vendar samo tedaj, če so njihove specifikacije kakovostno višje od predpisanih.

9. člen

Republiška ministrstva in komiteji ter njihove glavne direkcije so do republiške uprave za pospeševanje proizvodnje v enakem razmerju, kakor so zvezna ministrstva do zvezne uprave za pospeševanje proizvodnje.

10. člen

Pri določanju kakovosti svojih izdelkov morajo proizvajalna podjetja določiti specifikacije, ki obsegajo podatke o sestavi izdelka, a kakovosti uporabljenega materiala in kakovosti izdelanega izdelka ter podatke o njegovih glavnih tehničnih značilnostih.

11. člen

Kakovost izdelka, ki jo določi posamezno podjetje, smejo pri izdelovanju enakih izdelkov uporabljati tudi druga proizvajalna podjetja.

III. Proizvajalna označba

12. člen

Proizvajalna označba je lahko glede na lastnosti izdelka vtisnjena na samem izdelku, na njegovem

ovoju ali embalaži ali pa na etiketi, ki je pritrjena na njem.

Če zaradi narave izdelka proizvajalne označbe ni mogoče dodati, mora proizvajalec z vsako količino izdelkov, določeno s posebnimi predpisi, poslati spremno listino.

13. člen

Proizvajalna označba mora obsegati tele podatke:

1. firmo podjetja;
2. vrsto izdelka in navedbo številke, pod katero so predpisi o določitvi kakovosti registrirani,
3. registrsko številko podjetja in naziv organa, pri katerem je podjetje registrirano.

Da se izvede kontrola nad delom delovnih enot v podjetju in omogočijo reklamacije, morajo podjetja povsod, kjer koli je to mogoče, dodati proizvajalni označbi svojo šifro, po kateri se da ugotoviti, katere delovne enote so odgovorne za reklamacije.

Pri izdelkih, pri katerih je to mogoče in ki jih določi pristojni minister oziroma predsednik komiteja, morajo proizvajalne označbe obsegati tudi podatke o sestavi izdelka (analizo).

14. člen

Spremna listina mora razen podatkov, ki so predpisani za proizvajalno označbo, obsegati še tole:

1. potrdilo o kontroli kakovosti, ki jo je opravil proizvajalec;
2. druge lastnosti izdelka, ki ga natančneje označujejo;
3. analizo.

15. člen

Proizvajalec jamči za pravilnost podatkov, navedenih v proizvajalni označbi in v spremni listini.

16. člen

Predsednik zvezne planske komisije določi izdelke, za katere ni obvezna proizvodjalna označba, in izdelke, za katere je obvezno treba izdati spremno listino.

IV. Proizvajalna in trgovska znamka

17. člen

Izdelke oziroma skupine izdelkov, na katerih mora biti proizvodjalna znamka, določi predsednik zvezne planske komisije.

18. člen

Trgovska podjetja, ki izročajo v promet izdelke, izdelane po posebnem njihovem nalogu, imajo pravico dodati poleg proizvodjalne označbe podjetja, ki blago proizvaja, tudi svojo trgovsko znamko.

19. člen

Proizvajalnim in trgovskim znamkam se da varstvo z registracijo pri zvezni upravi za pospeševanje proizvodnje po posebnih predpisih.

20. člen

Proizvajalne in trgovske znamke državnih gospodarskih podjetij, ki so pod varstvom, se štejejo za pravice industrijske lastnine FLRJ.

V. Kontrola kakovosti izdelkov

21. člen

Da se zagotovi proizvodnja industrijskih in drugih izdelkov določene kakovosti, poveča odgovor-

nost podjetja za kakovost izdelanega blaga in da se zagotovi kakovost izdelkov, ki so namenjeni za izvoz, ter za to, da se potrošniki seznani s kakovostjo blaga, ki ga nabavljajo in rabijo, se uvaja obvezna kontrola kakovosti izdelkov.

Obvezna kontrola kakovosti izdelkov se uvede za vse industrijske izdelke. Predsednik zvezne planske komisije določi še druge izdelke, za katere se uvede obvezna kontrola kakovosti.

Pri izdelkih, ki gredo v promet v embalaži, se kontrola kakovosti nanaša tudi na embalažo.

22. člen

Vsak izdelek, ki gre v promet, mora ustrezati predpisani kakovosti in predpisanim pogojem.

23. člen

Kontrola kakovosti izdelkov je stalna in občasna. Stalno kontrolo opravljajo proizvajalna podjetja sama.

Poleg stalne kontrole samih podjetij lahko predsednik zvezne planske komisije oziroma predsednik republiške planske komisije ustanovi posebno stalno kontrolo. Posebno stalno kontrolo za izdelke, namenjene za izvoz, lahko ustanovi minister za zunanjo trgovino FLRJ, za izdelke široke potrošnje pa minister za trgovino in preskrbo FLRJ.

Občasno kontrolo opravljajo centri za kontrolo izdelkov, operativni upravni voditelji podjetij in pristojna ministrstva (komiteji).

24. člen

Organi, ki so pristojni za kontrolo kakovosti izdelkov, se morajo ravnati po predpisih, s katerimi je določena kakovost izdelkov.

25. člen

Podjetja so dolžna izdelovati in dobavljati izdelke predpisane kakovosti, pri čemer morajo upoštevati potrebno kakovost materiala, varnostne pogoje ter druge zahteve, ki se postavljajo glede kakovosti.

Proizvajalna podjetja morajo izvajati potrebno kontrolo pri pripravi, med potekom in po končani proizvodnji. Za določene izdelke se lahko s posebnimi predpisi določi poprejšnja ekspertiza.

26. člen

Način, kako opravljajo podjetja, centri za kontrolo izdelkov, operativni upravni voditelji in ministrstva (komiteji) kontrolo, in njen obseg predpiše za posamezne gospodarske panoge pristojni minister oziroma predsednik komiteja v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije.

27. člen

Potrošniki (ministrstva, komiteji in operativni upravni voditelji, podjetja, zadruga, družbene organizacije in posamezniki) imajo pravico, kontrolirati kakovost izdelkov.

Ce dobavljeni izdelki ne ustrezajo kakovosti, navedeni v proizvodni označbi, imajo potrošniki pravico do povračila škode, ki jim je povzročena s tako dobavo, in pravico, stornirati naročilo.

V ta namen imajo potrošniki pravico, da postavijo v kupoprodajno pogodbo določbe o poprejšnji ekspertizi, kolikor ni ta po posebnih predpisih obvezna, ter določbo o naknadni ekspertizi.

Potrošniki se lahko obrnejo na center za kontrolo kakovosti izdelkov, da ugotovi kakovost določenega izdelka. Če center za kontrolo kakovosti

izdelkov ugotovi, da ima izdelek predpisano kakovost, mora potrošnik poravnati stroške za kontrolo.

28. člen

Kontrolo kakovosti posameznih izdelkov, ki je uvedena s posebnimi predpisi (kontrola umetnih gnojil, sadja, plemenitih kovin, meril itd.), se opravlja še nadalje po teh predpisih in v skladu z določbami te uredbe.

29. člen

Zvezna uprava in republiške uprave za pospeševanje proizvodnje ter centri za kontrolo izdelkov poverijo potrebne laboratorijske preskuse, tako v zvezi z izboljšanjem in pospeševanjem proizvodnje, kakor tudi v zvezi s kontrolo kakovosti izdelkov, obstoječim laboratorijem, zavodom in institutom.

Po potrebi lahko uprave za pospeševanje proizvodnje in centri za kontrolo kakovosti izdelkov ustanovljajo s privolitvijo predsednika pristojne planske komisije tudi svoje laboratorije.

Za preskuse kakovosti gradiva ministrstva za gradnje se organizirajo posebni laboratoriji. Minister za gradnje FLRJ predpiše, katero gradivo morajo proizvajalna podjetja pošiljati v preskus; o tem izda potrebne natančnejše predpise.

Predsednik komiteja za varstvo ljudskega zdravja pri vladi FLRJ lahko organizira posebne laboratorije za preskus zdravil in sanitetnega blaga ter izda predpise o načinu preskušanja njihove kakovosti.

30. člen

Proizvajalna podjetja so dolžna poslati pristojni upravi za pospeševanje proizvodnje in centrom za

kontrola kakovosti izdelkov na njihovo zahtevo po en vzorec izdelka za kontrolo.

VI. Nagrade in priznanja

31. člen

Za stalno visoko kakovost ter za izboljšanje kakovosti izdelkov lahko predsedniki planskih komisij (uprav za pospeševanje proizvodnje) predlagajo vladi FLRJ oziroma vladi ljudske republike, da se podjetjem podelijo posebna priznanja ali denarne nagrade.

Pri predlaganju in podeljevanju posebnih priznanj in denarnih nagrad upoštevajo pristojni organi tista podjetja, katerih izdelki se odlikujejo razen z visoko kakovostjo tudi še z veliko raznovrstnostjo (glede barve, oblike itd.), ki zadovoljujejo okus potrošnikov, ki so estetično izdelani itd.

32. člen

Posebna priznanja in denarne nagrade se lahko podeljujejo podjetjem za posebne uspehe, ki jih dosežejo v redni proizvodnji, in za uspehe, ki jih dosežejo na domačih ali mednarodnih razstavah in sejnih.

33. člen

Za posebne uspehe, dosežene v redni proizvodnji, se smejo podeljevati posamezni nazivi za določene izdelke, s katerimi je izražena njihova posebna kakovost (»prima«, »ekstra« itd.).

Za uspehe, dosežene na domačih in mednarodnih razstavah in sejnih, se lahko dodelijo diplome in medalje.

Podjetja smejo posebna priznanja, ki so jih dobila, uporabljati pri svojih izdelkih ali na ovojih izdelkov ali pa jih objavljati na kak drug način.

Natančnejše določbe o posebnih priznanjih predpiše predsednik zvezne planske komisije.

34. člen

Denarne nagrade se izplačujejo iz sredstev uprav za pospeševanje proizvodnje.

Denarne nagrade se uporabijo za nagrajitev delavcev, uslužbencev in nameščencev, ki so zaslužni za uspeh podjetja.

35. člen

Če proizvajalno podjetje ne izpolni plana glede kakovosti svojih izdelkov, ne sme izplačevati delavcem in uslužbencem nagrad iz sklada vodstva in iz osrednjega sklada.

Če delavec v proizvodnem podjetju presega normo glede količine izdelkov, pa po svoji krivdi ne dosega predpisane kakovosti, ne more biti razglašen za udarnika.

36. člen

Zaradi pravilnega podeljevanja denarnih nagrad iz sklada vodstva in pravilnega razglašanja udarnikov morajo uprave za pospeševanje proizvodnje vse pripombe glede kakovosti izdelkov pošiljati pristojnim operativnim voditeljem.

Operativni upravni voditelji pošljejo pripombe svojim podjetjem in v takih primerih presodijo, ali so izpolnjeni pogoji za delitev nagrad iz sklada vodstva oziroma za razglasitev posameznih delavcev za udarnike.

VII. Kazenske določbe

37. člen

Z denarno kaznijo do 50.000 dinarjev se kaznuje podjetje in vsakdo, kdor stori katerega izmed naslednjih prekrškov, kolikor ne stori s tem sodno kaznivega dejanja:

1. če brez proizvajalne označbe izroči v promet izdelke, ki morajo biti opremljeni s proizvajalno označbo;

2. če navede v proizvajalni označbi kakovost, ki ne ustreza predpisani kakovosti;

3. če proizvaja izdelke, ki ne ustrezajo predpisani kakovosti;

4. če uporabi tujo proizvajalno ali trgovsko znamko v nasprotju s predpisi te uredbe;

5. če podjetje po zahtevi kontrolnih organov po tej uredbi ne pošlje vzorca izdelka za kontrolo;

6. če podjetje ne pošlje pristojnim organom vzorca izdelkov, ki jih je samo izdelalo, v predpisani kakovosti.

Za postopek in izrekanje kazni so pristojne uprave za pospeševanje proizvodnje.

Zoper odločbo o kazni je dopustna v petnajstih dneh pritožba na predsednika pristojne planske komisije.

VIII. Prehodne in končne določbe

38. člen

Dokler ne bodo zvezna uprava in republiške uprave za pospeševanje proizvodnje oziroma ministrstva (komiteji) in direkcije izdale novih predpisov, se bodo uporabljali dosedanja predpisi o kakovosti izdelkov in tehničnih pogojih.

39. člen

Z dnem uveljavitve te uredbe prenehajo veljati predpisi uredbe o standardizaciji z dne 25. septembra 1946 (Uradni list FLRJ št. 78/46).

40. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda predsednik zvezne planske komisije.

41. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 29. maja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
zvezne planske komisije:
Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

uredbo
o spremembi in dopolnitvi uredbe o načrtnem
razdeljevanju industrijskega blaga*

1. člen

Drugi odstavek 15. člena uredbe o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga (Uradni list FLRJ št. 317/47) se spremeni in se glasi:

»Če republiška proizvodna podjetja presežejo proizvodni načrt, tedaj razpolaga s 25% tega presežka vlada ljudske republike, ostanek tega presežka pa se da na razpolago zvezni načrtni komisiji zaradi poznejše razporeditve.«

2. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd, dne 28. septembra 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 84—713/48.

Zaradi izvajanja uredbe o planskem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisov o sestavljanju plana uvoza in o planskem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odredbo

o drugih spremembah in dopolnitvah odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o planskem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju plana uvoza in o planskem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga*

I

V odredbi o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o planskem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju plana uvoza in o planskem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga (Uradni list FLRJ št. 108/47), se IX. razdelek spremeni in se glasi:

»Pri sklepanju dobavnih pogodb za industrijsko blago morajo glavni proizvajalci in glavni potrošniki poskrbeti, da se dobavi blago iz istih ali najbližjih proizvodnih rajonov (krajev) in po najkrajši poti.

V ta namen je potrebno:

a) da izkažejo glavni potrošniki, ko obvestijo glavne proizvajalce o porazdelitvi dodeljenih kontingentov med generalne in glavne direkcije, kakor to določa 1. točka II. razdelka odredbe, tudi skupne po-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 44-337/48.

trebe po ljudskih republikah oziroma po potrošnih rajonih (krajih).

Za II. polletje morajo glavni potrošniki poslati glavnim proizvajalcem pregled skupnih potreb po ljudskih republikah oziroma po potrošnih rajonih do 5. junija 1948;

b) da glavni proizvajalci (zvezna in republiška ministrstva) primerjajo skupne potrebe glavnih potrošnikov s svojim pregledom proizvodnje po ljudskih republikah oziroma proizvodnih rajonih (krajih) ter dajo svojim generalnim in glavnim direkcijam obvezna navodila, naj pri sklepanju pogodb gledajo na to, da se blago dobavi iz tistih proizvodnih rajonov, ki so potrošnim rajonom najbližji, in po najkrajši poti;

c) da so pri sklepanju pogodb v generalnih in glavnih direkcijah navzoči tudi predstavniki ministrstva za promet in ministrstva za pomorstvo, ki poskrbijo, da se navedene določbe izvajajo.«

II

1. Vse priprave za sklepanje pogodb oziroma za razporeditev kontingentov in obveščanje morajo biti končane do vštetega 5. junija 1948. Pri tem morajo republiške planske komisije obvestiti glavne potrošnike, ki imajo kontingent pri zadevni ljudski republiki, od katerega republiškega proizvodnega ministrstva bodo prejeli svoj kontingent (od ministrstva za industrijo, za komunalne zadeve itd.).

Na podlagi teh podatkov, prejetih od republiških planskih komisij, razporedijo glavni potrošniki kontingente in nato začno obveščati, kakor določa odredba (Uradni list FLRJ št. 108/47).

2. Vse pogodbe morajo biti sklenjene najpozneje do 1. julija 1948.

3. Pri sklepanju pogodb za III. in IV. trimesečje je treba popraviti pogodbe med proizvajalci in potrošniki za I. in II. trimesečje na podlagi porazdelitvenega plana zvezne planske komisije, tako da se skupna pogodbeni količina za I. in II. polletje v celoti ujema s količino, ki je določena v letnem porazdelitvenem planu.

4. S tem razdelkom je razveljavljena II. točka odredbe o spremembah in dopolnitvah odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredbe o planskem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju plana uvoza in o planskem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga (Uradni list FLRJ št. 23/48).

III

Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ.«

IV št. 4287

Beograd dne 22. maja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

Na podlagi XI. točke odredbe vlade FLRJ o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o planskem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju plana uvoza in o planskem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga (Uradni list FLRJ št. 108/47) izdajam

navodilo

za izvajanje odredbe o drugih spremembah in dopolnitvah odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o planskem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju plana uvoza in o planskem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga*

Da ne bi pri sestavljanju porazdelitvenega plana glavnih proizvajalcev za III. in IV. trimesečje med glavne potrošnike po rajonih proizvodnje in potrošnje prišlo do nepotrebnega dolgega in navzkrižnega prevažanja blaga in da bi se s tem zmanjšala prevozna postavka in promet razbremenil nepotrebnih prevozov, je treba ravnati po predpisih tega navodila.

1. Izkazovanje proizvodnje po proizvodnih rajonih

Glavni proizvajalci sestavijo trimesečni proizvodni plan teritorialno po ljudskih republikah in rajonih. To delo mora biti končano do 5. junija tega leta.

2. Izkazovanje potreb po krajih potrošnje

Glavni potrošniki — nosilci kontingentov izkažejo v okviru dodeljenih kontingentov svoje potrebe

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 44-338/48.

po ljudskih republikah in rajonih. Te potrebe dostavijo glavnim proizvajalcem, in sicer za kontingente, dodeljene iz zvezne proizvodnje, zveznemu proizvajalcu, za kontingente, dodeljene iz republiške proizvodnje, pa republiškem proizvajalcu. Izkaze teh potreb je treba dostaviti zveznim in republiškim proizvajalcem do 5. junija tega leta.

3. Določanje podjetij (krajev ali rajonov proizvodnje) nosilcem kontingentov

Glavni proizvajalci morajo pred sklenitvijo pogodb o dobavi blaga urediti vse potrebe glavnih potrošnikov po ljudskih republikah in rajonih in pri dodeljevanju kvot upoštevati izkazane potrebe zveznih in republiških potrošnikov — nosilcev kontingentov. Kontingente je treba potrošnikom dodeliti iz rajonov (krajev) proizvodnje, ki so najbližji rajonu (kraju) potrošnje, upoštevajoč pri tem nujno potrebno izbiro in kakovost.

4. Sklepanje pogodb

Ko so izkazane potrebe in proizvodnja spravljene v sklad po rajonih proizvodnje in potrošnje, se začne sklepanje pogodb v skladu z 11. členom uredbe o planskem razdeljevanju industrijskega blaga. Zvezni in republiški proizvajalci in nosilci kontingentov dajo svojim direkcijam navodila, da se morajo ravnati pri sklepanju pogodb po teh navodilih.

5. Priglašanje blaga za prevoz

Proizvajalci (generalne in glavne direkcije) sestavijo po sklenitvi pogodb trimesečni porazdelitveni plan za množično blago globalno po mesecih in po prometnih panogah ter priglasijo količine za prevoz

ministrstvu za promet in ministrstvu za pomorstvo, in sicer za III. trimesečje najpozneje do 10. julija, za IV. trimesečje pa najpozneje 30 dni pred začetkom trimesečja.

6. Prevoz mineralnega gradbenega materiala

Zaradi razbremenitve železniškega, rečnega in pomorskega prometa je treba mineralni gradbeni material (gramoz, pesek, kamen, zidake, strešnike itd.) prevažati z lokalnimi prometnimi sredstvi, kjer koli je to mogoče.

Če je nujno potrebno prepeljati mineralni, gradbeni material po železnici, po morju ali po rekah, je treba ta prevoz opraviti največji del (vsaj tri četrtine celotnega prevoza) do konca julija tega leta. Zato je treba takoj začeti s pospešenim prevozom in do najvišje mere izrabiti zmogljivost prometnih sredstev. Zaradi čim uspešnejšega prevažanja tega materiala je potrebno, da koristniki prevoza sklenejo z ustanovami železniškega, rečnega in pomorskega prometa posebne pogodbe o prevozu skupnih (trimesečnih in mesečnih) količin.

Z določbami 5. in 6. točke se ne spremeni dosedanj način mesečnega priglašanja blaga za prevoz, ki ostane še dalje v veljavi.

7. Rajoni proizvodnje in potrošnje

Zaradi ureditve podatkov o potrebah potrošnje po krajih potrošnje in kritja potreb iz najbližjih krajev proizvodnje (1., 2. in 3. točka navodila) se začasno določijo tile rajoni proizvodnje in potrošnje:

I. V LR Srbiji: 1. Srem, 2. Bačka, 3. Banat, 4. vzhodna in južna Srbija (Niš), 5. zahodna Srbija (oz-

ki tir Čačak), 6. centralni del Srbije (Lapovo in 7. Kosmet.

II. V LR Hrvatski: 1. Slavonija, 2. centralni del Hrvatske, Kordun in Zagorje (Zagreb), 3. Gorski Kotar, Reka in Hrvatsko Primorje (Reka), 4. Lika in 5. Dalmatinsko Primorje (Split).

III. V LR Sloveniji: 1. severna Slovenija (Maribor) in 2. južna in zahodna Slovenija (Ljubljana).

IV. V LR Bosni in Hercegovini: 1. severna Bosna (Doboj), 2. centralna Bosna (Sarajevo), 3. zahodna Bosna (Banja Luka), 4. vzhodna Bosna in 5. Hercegovina.

V. V LR Makedoniji: en sam rajon.

VI. V LR Črni gori: en sam rajon.

V okviru teh rajonov morajo potrošniki pri izkazovanju potreb potrošnje izkazati podrobneje tiste kraje potrošnje, kjer je ta množična, kakor tudi tiste kraje potrošnje, ki ležijo bliže meji sosednih rajonov, iz katerih bi se utegnila potreba racionalneje kriti.

Za porazdelitev znotraj ljudskih republik se ti rajoni po potrebi lahko razdelijo.

Št. 4523

Beograd dne 26. maja 1948.

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ
in zvezne planske komisije

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ

uredbo

o načinu preskrbe uradov, ustanov in podjetij z industrijskimi izdelki*

1. člen

Državni uradi, ustanove in podjetja in pa družbene organizacije in njih ustanove in podjetja se preskrbujejo z industrijskimi izdelki široke potrošnje, ki se jim dodelijo na podlagi razdelitvenega plana, samo po določenih trgovskih servisih.

Trgovski servisi lahko prodajajo organom iz prvega odstavka tudi blago, ki ga ti ne dobivajo po razdelitvenem planu.

2. člen

Za preskrbo po 1. členu se sme odrediti samo trgovski servis republiškega pomena, ki je pod operativnim upravnim vodstvom republiškega ministrstva za trgovino in preskrbo.

Po potrebi lahko ti trgovski servisi ustanavljajo z dovoljenjem svojega operativnega upravnega voditelja svoje poslovalnice (podružnice, skladišča).

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 8-65/49.

3. člen

Zvezna planska komisija dodeli ministrstvu za trgovino in preskrbo FLRJ kontingente industrijskega blaga za vse koristnike iz 1. člena te uredbe (kontingent za izventržne potrebe).

Iz dodeljenega kontingenta dodeli ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ z razdelitvenim planom določene količine posameznih artiklov najprej večjim koristnikom, ki nabavljajo te izdelke neposredno od proizvajalca.

Preostali del kontingentov razdeli ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ med ljudske republike (republiška ministrstva za trgovino in preskrbo) in jih obenem obvesti tudi o vrstah industrijskih izdelkov, ki so dodeljeni koristnikom iz prednjega odstavka.

4. člen

Republiško ministrstvo za trgovino in preskrbo razdeli prejeti kontingent med osnovne koristnike: ministrstva, komiteje ter okrajne in mestne ljudske odbore. O razdelitvi (o višini dodeljenih kontingetov in asortimentu) obvesti osnovne koristnike in trgovski servis.

Osnovni koristnik razdeli dodeljeni mu kontingent med urade, ustanove in podjetja iz svoje pristojnosti (zadnje koristnike), in odredi, kateri zadnji koristniki naj sklenejo pogodbo s trgovskim servisom. O tem kakor tudi o višini in asortimentu kontingetov, ki so dodeljeni posameznim zadnjim koristnikom, obvesti osnovni koristnik zadnje koristnike, trgovski servis in republiško ministrstvo za trgovino in preskrbo.

5. člen

Trgovski servis sklene s proizvajalci kupne pogodbe glede blaga, ki je z razdelitvenim planom dodeljeno koristnikom iz 1. člena, s koristniki pa sklenske prodajne pogodbe glede dodeljenih jim industrijskih izdelkov.

Industrijske izdelke, ki jih trgovski servis proda koristnikom, dobavi tem bodisi neposredno proizvajalec po dispozicijah servisa ali pa sam servis oziroma njegova podružnica (skladišče).

Trgovski servis in koristniki so vselej v razmerju prodajalca in kupca, ne glede na to, ali dobavi koristnikom blago neposredno proizvajalec ali pa trgovski servis oziroma njegova podružnica, izvzemši primere iz drugega odstavka 3. člena te uredbe.

6. člen

Trgovski servisi prodajajo vse industrijske proizvode široke potrošnje. Od tega so izvzeti:

- a) živilski izdelki;
- b) grobi gradbeni material (zidna in strešna opeka, cement, apno, tesan in žagan les in podobno);
- c) drva, premog, nafta in naftini derivati.

Minister za trgovino in preskrbo FLRJ lahko odredi, da prodajajo trgovski servisi tudi posamezne izdelke, navedene v prednjem odstavku pod a), b) in c).

7. člen

Natančnejša navodila za izvajanje te uredbe izda minister za trgovino in preskrbo FLRJ.

8. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 20. januarja 1949.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Minister
za trgovino in preskrbo:
Jakov Blažević l. r.

Na podlagi uredbe o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisov o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odredbo

o sklepanju pogodb za drugo, tretje in četrto četrletje 1949*

I

Za sklepanje pogodb za drugo, tretje in četrto četrletje 1949 veljajo predpisi odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga (Uradni list FLRJ št. 108/47), in sicer I., II., III. in VI. točka omenjene odredbe v celoti in pa vse dopolnitve, ki se nanašajo na omenjene točke.

II

Poleg predpisov, omenjenih v navedenih točkah, veljajo za sklepanje pogodb za drugo, tretje in četrto četrletje 1949 še te posebne določbe:

1. Pogodbe se sklenejo praviloma za vsa tri omenjena četrletja in za vse gospodarske panoge na podlagi letnih kontingentov, obvezno pa je treba do-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 25-208/49.

ločiti mesečne roke dobave na podlagi četrletnih kontingentov.

2. Pri sklepanju pogodb za vsa tri četrletja se določijo letni kontingenti, zmanjšani za kvote, za katere je bila pogodba sklenjena že v prvem četrletju, razlike pri količinah iz prvega četrletja pa se obračunajo v pogodbah za drugo četrletje.

3. Ne sklenejo se po določbah 1. in 2. točke pogodbe glede blaga za široko potrošnjo kakor tudi ne glede gradbenega materiala (izvzemši investicijsko opremo, glede katere se sklenejo pogodbe na podlagi letnih kontingentov). Glede blaga široke potrošnje in gradbenega materiala veljajo te določbe:

a) Pogodbe glede blaga za široko potrošnjo se sklenejo tako, da se v njih obseže 55 % letnega kontingenta, upoštevajoč tu tudi količine, glede katerih je bila pogodba sklenjena že v prvem četrletju.

Kadar gre za sezonske proizvode, morajo osnovni proizvajalci skleniti pogodbo za tiste proizvode in količine, ki jih potrošnik glede na sezono zahteva.

Prav tako se v primeru, ko potrošniku niso potrebne dodeljene količine posameznih proizvodov, proizvajalec in potrošnik lahko dogovorita, da se določeni proizvodi lahko dobavijo tudi v manjših količinah, kakor pa so dodeljene, le da se mora v takem primeru proizvajalec zavezati, da bo razliko v vrednosti dopolnil z dobavo drugih proizvodov, ki jih rabi potrošnik.

Prednje določbe veljajo tudi za sklepanje pogodb o kontingentih blaga izvenrčne potrošnje ministrstva za trgovino in preskrbo FLRJ. Glede tega blaga se pogodbe sklenejo pri skladiščih ministrstva za trgovino in preskrbo FLRJ. To velja tudi za minimalne količine.

b) Pogodbe glede gradbenega materiala se sklenejo na podlagi kontingentov za prvo polletje, ki jih da zvezna planska komisija, vštrevši tu tudi količine, glede katerih so bile sklenjene pogodbe že v prvem četrtletju.

III

4. Osnovni potrošniki sklenejo z osnovnimi proizvajalci pogodbe samo, če kvote presegajo minimalne količine, ki so določene s predpisi o dobavi minimalnih količin blaga iz tovarne.

5. Glede količin, ki ne dosegajo minimalnih, kakor tudi glede količin, ki presegajo minimalne, ki pa postanejo z razdelitvijo na neposredne potrošnike (koristnike) količine izpod minimalnih, se pogodbe sklenejo takole:

a) Osnovni potrošniki, katerim so z razdelitvenim planom določeni kontingenti izpod minimalne količine, razdelijo te kontingente na neposredne potrošnike (koristnike). Neposredni potrošniki sklenejo pogodbe glede teh količin z določenimi servisi svojega območja in jih v teh pogodbah pooblastijo, da sklenejo v njihovem imenu pogodbo z osnovnim proizvajalcem.

b) Glede kontingentov, ki so z razdelitvenim planom določeni osnovnim potrošnikom nad minimalne količine, ki pa postanejo z razdelitvijo na neposredne potrošnike količine izpod minimalnih, lahko osnovni potrošniki, če je to v njihovo korist, sklenejo pogodbe z osnovnimi proizvajalci, določiti pa morajo en sam kraj za dobavo.

Prav tako lahko osnovni potrošniki ravnaajo tudi po prednjem odstavku v točki a).

Osnovni proizvajalec mora skleniti pogodbo s servisom ne glede na to, ali je količina, za katero sklene pogodbo, izpod minimalne, če servis sklepa pogodbe za zadevne neposredne potrošnike iz svojega območja.

Predpisi 5. točke pod a) in b) te odredbe veljajo tudi pri sklepanju pogodb glede materiala iz uvoza, če je uvoznik (osnovni proizvajalec) podjetje ministrstva za zunanjo trgovino.

6. Poleg pogodb iz prednje točke sklenejo servisi z osnovnimi proizvajalci tudi pogodbe glede vsega servisnega materiala in utenzilij, ki jih zvezna planska komisija dodeli Upravi servisov kot glavnemu potrošniku kontingentov, ki so namenjeni servisom.

IV

7. Z vsemi tehničnimi pripravami, to je z razdeljevanjem kontingentov in obveščanjem, je treba končati najpozneje 31. marca 1949, s sklepanjem pogodb pa najpozneje 20. aprila 1949.

8. Tisti osnovni proizvajalci, ki rabijo v svoji proizvodnji posebne specifikacije in načrte, kakor tudi servisi glede vseh vrst materiala morajo v okviru roka, določenega za sklepanje pogodb, odrediti in o tem pravočasno obvestiti osnovne potrošnike, v katerem roku bodo sklepali pogodbe kot osnovni proizvajalci. Ta rok ne sme biti krajši od petnajst dni od začetka sklepanja. To omogoči tem osnovnim proizvajalcem oziroma servisom, da sklenejo po ustreznih specifikacijah v postavljenem roku pogodbe kot potrošniki.

Pristojni resorni minister določi v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ,

za katere osnovne proizvajalce velja določba prednjega odstavka.

V

9. Pogodbe glede materialne preskrbe lokalne proizvodnje, ki je obsežena s splošnim državnim razdelitvenim planom (plan I), in lokalne proizvodnje, ki je namenjena za prosto prodajo (plan II), sklenejo komercialni organi republiških ministrstev za komunalne zadeve z osnovnimi proizvajalci.

Pogodbe glede lokalne proizvodnje, ki je obsežena s splošnim državnim razdelitvenim planom (plan I), sklenejo komercialni organi republiških ministrstev za komunalne zadeve z osnovnimi potrošniki.

Glede obveščanja osnovnih proizvajalcev o količinah materiala, ki so dodeljene za lokalno proizvodnjo po planu I oziroma po planu II, glede fakturiranja materiala, ki je namenjen za lokalno proizvodnjo za prosto prodajo (plan II), po višjih enotnih (trgovskih) cenah, ter glede posebne evidence o pogodbah in dobavah za lokalno proizvodnjo po planu I oziroma po planu II veljajo predpisi odredbe o sklepanju pogodb za preskrbo lokalne proizvodnje (Uradni list FLRJ št. 16/49).

VI

10. Pri sklepanju pogodb ne moreta stranki odstopiti od planiranih skupin, kakor so dane s plansko razdelitvijo, in tudi ne virmirati med posameznimi namembami.

Med sklepanjem pogodb sme virmirati med posameznimi skupinami in namembami samo zvezna planska komisija oziroma republiška planska komi-

sija, kolikor gre za republiško proizvodnjo in potrošnjo.

VII

11. Če proizvajalec noče skleniti pogodbe, ki jo je dolžan skleniti po določbah te odredbe, mora osnovni potrošnik najpozneje v petih dneh vložiti tožbo pri pristojni državni arbitraži.

Če zadevni potrošnik ne vloži tožbe pri pristojni državni arbitraži v tem roku, ga zadenejo sankcije iz 13. točke te odredbe.

Če med potrošnikom in proizvajalcem ni mogla biti sklenjena pogodba zaradi nesoglasja glede izbire, količine ali dobavnih rokov, je osnovni potrošnik dolžan vložiti tožbo pri pristojni državni arbitraži, poleg tega pa po glavnem potrošniku obvestiti zvezno plansko komisijo oziroma republiško plansko komisijo, če gre za potrošnike in proizvajalce, ki so v republiški ali lokalni pristojnosti.

Zvezna oziroma republiška planska komisija pošlje v primerih iz prednjega odstavka pristojni državni arbitraži svoje mnenje.

12. Če proizvajalec ali potrošnik ne izpolni pogodbe ali jo ne izpolni pravilno, je druga stranka dolžna vložiti tožbo pri pristojni državni arbitraži.

13. Z denarno kaznijo do 5000 dinarjev se kaznuje direktor direkcije oziroma direktor podjetja kakor tudi odgovorni uslužbenec v ministrstvu (glavni potrošnik), če ne vloži tožbe pri pristojni državni arbitraži ali ne obvesti zvezne oziroma republiške planske komisije v primerih iz 11. in 12. točke te odredbe.

Kazni izreka resorni minister.

VIII

Natančnejše predpise v zvezi s to odredbo izla
po potrebi predsednik Gospodarskega sveta pri vladi
FLRJ.

IX

Ta odredba velja takoj.

IV št. 2380

Beograd dne 16. marca 1949.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo:
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

**3. FINANSIRANJE INVESTICIJ, PRORAČUN, OBRESTNE
MERE, HRANILNE VLOGE, KOMUNALNA BANKA, TEKOČI
RAČUNI**

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

uredbo

**o finansiranju investicij zveznega, republiškega in
lokalnega pomena in finančni kontroli nad njimi***

1. člen

Z načrtom določene investicije zveznega in republiškega pomena (kapitalna graditev in druge družbi koristne investicije) državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov iz proračunskih in izvenproračunskih sredstev se financirajo po Državni investicijski banki.

2. člen

Investicije iz 1. člena se financirajo na podlagi potrjenih trimesečnih proračunskih načrtov in trimesečnih zbiralnih finančnih načrtov, s katerimi se ugotovi višina in viri sredstev (proračunskih in izvenproračunskih), ki so potrebna za investicije v zadevnem trimesečju.

3. člen

Proračunska sredstva za finansiranje investicij dajo Državni investicijski banki na razpolago pristojni finančni organi.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 29-214/48.

Izvenproračunska* sredstva, ki so namenjena za finansiranje z načrtom določenih investicij po posebnih predpisih (sklad yodstva, sklad za samostojno razpolago in dr.), se pošljejo pristojnim poslovnim enotam Državne investicijske banke in se smejo uporabiti samo do višine vplačanih zneskov in v mejah potrjenega trimesečnega finančnega načrta.

4. člen

Sredstva, ki so z načrtom določena za določene investicije, se ne smejo uporabiti v noben drug namen.

Prepovedano je uporabljati obratna sredstva za finansiranje investicij.

5. člen

Proračunski krediti in izvenproračunska* sredstva, vplačana za finansiranje z načrtom določenih investicij, ki se med letom ne izrabijo, se vsako leto 31. decembra zaprejo.

6. člen

Način izplačevanja sredstev za finansiranje investicij bo predpisan s pravilnikom za izvajanje te uredbe.

7. člen

Državna investicijska banka je pooblaščen, da opravlja dokumentarno finančno kontrolo nad investicijami kakor tudi finančno kontrolo nad investicijami tako državnih gradbenih kakor tudi montažnih podjetij na samem kraju.

Organi, ki opravljajo finančno kontrolo nad investicijami, imajo pravico, da v zvezi s kontrolo zahtevajo pomoč od organov gradbene inšpekcije.

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 33—48.

Organi, ki opravljajo finančno kontrolo nad investicijami, morajo iz poročila o opravljeni finančni kontroli poslati pristojni gradbeni inšpekciji tiste podatke, ki so za gradbeno inšpekcijo uporabni pri opravljanju kontrole nad tehničnim izvajanjem gradnje.

Obseg in način kontrole bosta predpisana s pravilnikom za izvajanje te uredbe.

8. člen

Investitorji in izvajalci del morajo organom Državne investicijske banke dati na razpolago vse listine in knjige ter potrebna obvestila, ki se nanašajo na investicijska dela, in sicer v mejah pooblastil, ki jim bodo dana s pravilnikom za izvajanje te uredbe.

9. člen

Predpisi te uredbe se lahko uporabijo tudi pri investicijah lokalnega pomena. Finansiranje takih investicij in kontrola nad njimi se lahko opravljata po Državni investicijski banki ali pa po lokalnih državnih kreditnih podjetjih.

10. člen

Z načrtom določene investicije lokalnega pomena se bodo finansirale po Državni investicijski banki ali po lokalnih državnih kreditnih podjetjih.

Republiški minister za finance odredi v sporazumu z ministrom za finance FLRJ, kdaj bodo začele veljati določbe te uredbe za ljudske odbore in za kate, in pa po katerih kreditnih podjetjih se bodo te investicije finansirale.

11. člen

Minister za finance FLRJ je pooblaščen, da predpiše v soglasju s predsednikom zvezne načrtné komisije pravilnik za izvajanje te uredbe.

12. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 6. aprila 1949.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo:
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:
Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 11. člena uredbe o finansiranju investicij zveznega, republiškega in lokalnega pomena in finančni kontroli nad njimi predpisujem

pravilnik

za izvajanje uredbe o finansiranju investicij zveznega, republiškega in lokalnega pomena in finančni kontroli nad njimi*

1. člen

S planom določene investicije zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov iz proračunskih in izvenproračunskih sredstev se financirajo po Državni investicijski banki.

A. KREDITI ZA INVESTICIJE

I. Odpiranje

2. člen

Investicije iz prednjega člena se financirajo na podlagi potrjenih trimesečnih proračunskih planov in trimesečnih zbiralnih finančnih planov, s katerimi se ugotovijo višina in viri sredstev (proračunskih in izvenproračunskih), ki so potrebna za investicije v zadnjem trimesečju.

Ko je potrjen trimesečni proračunski plan in trimesečni zbiralni finančni plan, obvesti pristojni

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 73-622/48.

finančni organ (to je ministrstvo za finance FLRJ, republiško ministrstvo za finance, poverjeništvo za finance Avtonomne pokrajine Vojvodine oziroma Avtonomne kosovsko-metohijske oblasti) Državno investicijsko banko o sredstvih (proračunskih in izvenproračunskih), ki so odobrena za finansiranje investicij, in sicer za investicije zveznega pomena centralo banke v Beogradu, za investicije republiškega pomena njeno poslovno enoto v središču zadevne ljudske republike, za investicije pokrajinskega in oblastnega pomena pa njeno krajevno pristojno poslovno enoto.

3. člen

Ministrstva, komisije, komiteji in poverjeništva porazdelijo sredstva, odobrena s trimesečnim proračunskim planom in trimesečnim zbiralnim finančnim planom, na urade, ustanove in operativne upravne voditelje, operativni upravni voditelji pa na trimesečne plane podjetij, kolikor ni taka razdelitev že napravljena v trimesečnih planih iz 2. člena tega pravilnika.

O vsaki razdelitvi sredstev po trimesečnem planu do neposrednega investitorja je treba takoj obvestiti pristojno poslovno enoto Državne investicijske banke z navedbo, na katere in kakšne investicije se nanaša.

Investitor je po tem pravilniku urad, ustanova oziroma podjetje, za katerih račun se izvaja investicija.

4. člen

Proračunska sredstva za finansiranje investicij zagotovijo pristojni finančni organi z mesečnimi blagajniškimi plani in jih dajo na razpolago zadevni poslovni enoti Državne investicijske banke po drugem odstavku 2. člena tega pravilnika.

Izvenproračunska sredstva, namenjena za financiranje s planom predvidenih investicij po posebnih predpisih, se dostavijo pristojni poslovni enoti Državne investicijske banke in se smejo izrabiti samo do višine vplačanih zneskov in v mejah zneskov, ki so odobreni za investicije v trimesečnem planu.

Pri mesečnem obračunu s finančnim organom obračuna Državna investicijska banka porabljena sredstva predvsem v breme izvenproračunskih sredstev.

II. Izplačila

5. člen

Sredstva, določena s planom za določeno investicijo, se ne smejo uporabiti v noben drug namen.

Prepovedano je za financiranje investicij uporabljati obratna sredstva.

6. člen

Potrditev trimesečnega proračunskega plana za financiranje investicije pomeni obenem tudi, da so proračunski krediti odprti.

Državna investicijska banka mora paziti na to, da se ne prekoračijo limiti, to je odprti trimesečni proračunski krediti in vplačana izvenproračunska sredstva.

Investitorji morajo paziti na to, da uporabljajo odobrene trimesečne limite samo v mejah zneskov, ki so jim odobreni v mesečnih blagajniških planih. Obvestila o zneskih, ki so jim odobreni po mesečnih blagajniških planih, dobijo investitorji od svojega višjega organa.

7. člen

Investicijska dela izplačuje Državna investicijska banka na podlagi listin, ki jih predpiše minister za gradnje FLRJ.

8. člen

Izplačila za nabavo gotovih investicijskih objektov (kamionov, opreme, strojev in pod.) mora investitor opravičiti z računi.

Za izplačila po tem členu sme dajati Državna investicijska banka investitorju potrebna sredstva tudi brez poprejšnje predložitve listin, in sicer v tehle primerih:

a) če gre za nabave pri zadrugah, ki niso vključene v plačilni sistem po uredbi o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu, kakor tudi za nabave pri zasebnikih.

b) če gre za nabave iz tujine.

Izplačila pod a) v tem členu se morajo opravičiti v dvajsetih dneh, računajoč od dneva prejema denarja, izplačila pod b) pa osem dni po prejemu listin iz tujine.

9. člen

Izplačila za začetna dela (takse, izdelava projektov, preskušanje tal in pod.) izplača banka na podlagi investitorjevega naloga, v katerem mora biti naveden namen izplačila.

10. člen

Vse storitve in material, ki ga da investitor gradnji na razpolago, se morajo obračunati po predpisanih cenah.

III. Predujmi (avansi)

11. člen

Državnim gradbenim in montažnim podjetjem odobri investitor predujem. Njegovo višino določi minister za finance FLRJ.

Odobreni predujem se za vsak objekt vodi na posebnem računu. Predujem se sme na zahtevo podjetja prenesti na njegov tekoči račun.

Predujem, ki je gradbenemu podjetju odobren za posamezen objekt, sme podjetje uporabiti samo za dela pri tem objektu.

Izplačila z računa predujma ali s tekočega računa se izplačujejo na podlagi nalogov podjetja, v katerih mora biti naveden njihov namen.

Odobreni predujem se mora obračunati najpozneje do konca del.

Če trajajo dela več let, se odobreni predujmi prenesejo v prihodnje leto. Njihova višina v novem letu se določi po znesku za dela v tem letu.

12. člen

Za dela, ki jih investitor izvaja v lastni režiji, se odobri predujem samo tedaj, če se dela izplačujejo po situacijah.

Višino predujma določi minister za finance FLRJ.

Odobreni predujem se mora obračunati najpozneje do konca del.

13. člen

Podjetnikom in obrtnikom iz združenega in zasebnega sektorja sme Državna investicijska banka dajati po investitorjevem nalogu kot predujem potrebne zneske za izplačilo materiala in delovne sile.

Skupni znesek takih izplačil ne sme presegati 15% od letnega zneska za dela, kakor je določen s pogodbo. Tak predujem se obračuna po pogodbi, mora pa se obračunati najpozneje do konca del.

14. člen

Investitor sme za gradbena in montažna podjetja izplačevati račune za nabavljene stroje, naprave, sanitarne objekte, centralno kurjavo, gotove konstrukcije in bloke, železniške tirnice, pragove, kretnice ipd.

Za tako izplačane zneske mora investitor sorazmerno zmanjšati predujem.

Vrednost na prednji način izplačanih predmetov odtegne investitor od situacije, v katero so ti predmeti vračunani.

IV. Zapiranje

15. člen

Med letom neizrabljeni proračunski krediti in vplačana izvenproračunska sredstva za finansiranje s planom določenih investicij se zaprejo vsako leto 31. decembra.

Potrjene, pa v teku določenega leta še ne izvedene investicije, se morajo znova predvideti v planu del za prihodnje leto. Ko je plan potrjen, se finansirajo iz planiranih sredstev za naslednje leto.

B. KONTROLA NAD INVESTICIJSKIMI DELI

16. člen

Finančna kontrola nad investicijami in nad državnimi gradbenimi in montažnimi podjetji, ki jo na samem kraju opravlja Državna investicijska banka, mora zlasti pokazati:

1. ali se gradijo investicijski objekti, ki so določeni v investicijskem planu in jih finansira banka;
2. ali se sredstva za investicije uporabljajo za to, za kar so namenjena;
3. razmerje osnovnih sredstev do proizvodjalne naloge podjetja;
4. znesek obratnih sredstev gradbenega ali montažnega podjetja (lastnih in tistih, ki jih dobi z bančnim kreditom in predujmi) in ali ustrezajo obratna sredstva proizvodjalni nalogi podjetja in izpolnitvi proizvodjalne naloge;
5. ali se v redu vodi finančno knjigovodstvo po obveznem kontnem planu;
6. ali se v redu vodi materialno knjigovodstvo in skladiščna evidenca;
7. ali se pravilno uporabljajo predpisi o blagajniškem maksimu, o plačevanju brez uporabe gotovine, o vplačevanju odtegnjenega davka in socialnega prispevka itd.;
8. višino režije v razmerju do proizvodjalnih nalog.

17. člen

Investitorji in izvajalci del morajo dati organom Državne investicijske banke na razpolago listine in knjige ter vsa potrebna obvestila, ki se nanašajo na finančno stran investicijskih del.

18. člen

O vseh ugotovljenih nepravilnostih in večjih pomanjkljivostih obvesti Državna investicijska banka: izvajalca del, njegovega operativnega upravnega oziroma višjega upravnega voditelja, ministrstvo za finance FLRJ, ministrstvo za gradnje FLRJ in zvezno kontrolno komisijo oziroma pristojno republiško mi-

ministrstvo za finance, ministrstvo za gradnje in kontrolno komisijo.

C. KONČNE DOLOČBE

19. člen

Republiški minister za finance določi v soglasju z ministrom za finance FLRJ, kdaj bodo začele veljati in v kolikem obsegu bodo veljale določbe tega pravilnika tudi za ljudske odbore in katera državna kreditna podjetja bodo finansirala in kontrolirala investicije lokalnega pomena.

20. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 256

Beograd dne 21. avgusta 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Strinjam se!

Predsednik
zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

Odredba

o finansiranju lokalnih investicij*

Na podlagi drugega odstavka 10. člena uredbe o finansiranju investicij zveznega, republiškega in lokalnega pomena in finančni kontroli nad njimi (Uradni list FLRJ št. 29-214/48) ter na podlagi odločbe ministra za finance FLRJ z dne 12. VI. 1948 št. 21759

odrejam :

Določbe uvodoma navedene uredbe veljajo tudi za finansiranje in kontrolo investicij lokalnega pomena.

Finansiranje investicij in kontrolo nad njimi opravljajo pristojne podružnice Narodne banke FLRJ z veljavnostjo od 1. januarja 1948 dalje.

Št. 501982—1948

Ljubljana dne 30. junija 1948.

Minister za finance LRS:

Zoran Polič l. r.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 29-163/48.

Na podlagi 12. člena uredbe o splošnem državnem amortizacijskem skladu rudarske in industrijske proizvodnje in o amortizacijskem skladu državnih rudarskih in industrijskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 15/47) ter ustreznih predpisov v uredbah za druge gospodarske panoge in pa na podlagi 14. člena uredbe o prenosu državnih gospodarskih podjetij iz pristojnosti enega v pristojnost drugega državnega organa (Uradni list FLRJ št. 110/47) predpisujem

navodilo

o vplačevanju in uporabi lastnih denarnih sredstev za finansiranje investicij*

I. Kot lastna denarna sredstva za finansiranje investicij so po tem navodilu mišljeni amortizacijski skladi, del dobička, ki je namenjen za finansiranje investicij, sklad za obnovo osnovne črede in druga denarna sredstva, ki so po odobrenih investicijskih in finančnih planih določena za finansiranje investicij.

Državna gospodarska podjetja zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena vplačujejo določene zneske teh sredstev na ustrezne račune pri Državni investicijski banki FLRJ, državna gospodarska podjetja lokalnega pomena pa pri podružnicah Narodne banke FLRJ oziroma pri komunalnih bankah. Lastna denarna sredstva za finansiranje investicij se morajo vplačevati na ustrezne račune.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 20-184/49.

čune s prenosnim nalogom (virmanom) v breme tekočega računa.

Sredstva splošnega državnega amortizacijskega sklada, dela dobička, ki je namenjen za finansiranje investicij, in druga denarna sredstva, ki so po finančnih planih namenjena za finansiranje investicij, s katerimi razpolaga operativni upravni voditelj (n. pr. razlike pri cenah ali presežki obratnih sredstev in dr.), se vodijo na zbiralnih računih operativnega upravnega voditelja. Sredstva amortizacijskega sklada podjetij, sklada za obnovo osnovne črede in vsa druga denarna sredstva, namenjena za finansiranje investicij, s katerimi podjetje po veljavnih predpisih samostojno razpolaga (n. pr. sredstva iz sklada vodstva ali iz sklada za samostojno razpolaganje in dr.) se vodijo na individualnih računih vsakega posameznega podjetja.

II. Državna gospodarska podjetja morajo svoje amortizacijske zneske, ki so jim določeni po veljavnih predpisih oziroma po njihovem finančnem planu, vplačati na račune amortizacijskih skladov do roka, ki je določen s posebnimi predpisi, in sicer:

- a) industrijska in rudarska podjetja do petnajstega v mesecu za pretekli mesec;
- b) kmetijska posestva in gozdna gospodarstva po vnovčenju proizvodov, najpozneje pa do konca tekočega leta in
- c) vsa druga podjetja do petnajstega v mesecu za pretekli mesec, če ni s posebnimi predpisi drugače določeno.

Zneski se vplačajo s prenosnim nalogom (virmanom) v breme rednega tekočega računa. Pri izdaji naloga za prenos (virmana) amortizacijskih zneskov morajo podjetja naznačiti:

a) ali pomeni vplačani znesek obveznost za tekoče leto (naznačiti mesec, na katerega se nanaša) ali zapoznelo vplačilo za preteklo leto;

b) kolikšen del vplačanega zneska pripada splošnemu državnemu amortizacijskemu skladu, kolikšen del pa amortizacijskemu skladu podjetja, uporablja-joč pri vsakem znesku predpisani odstotek za osnovno delavnost podjetja, in

c) šifre panoge osnovne delavnosti podjetja natančno po začasni nomenklaturi delavnosti, ki jo je predpisala zvezna planska komisija.

Amortizacijske zneske obračunajo gospodarska podjetja natančno po veljavnih predpisih za vrste delavnosti, ki jih opravljajo. Vplačani amortizacijski zneski se razdelijo na splošni državni amortizacijski sklad in na amortizacijski sklad podjetja edinole glede na osnovno delavnost podjetja. Če podjetje pri vplačilu ne naznači razdelitve na prvi in drugi sklad, razdeli znesek kreditno podjetje samo po predpisanim odstotku.

V ta namen pošljejo republiška ministrstva za finance oziroma poverjeništvo za finance APV in AKMO glavnim podružnicam Državne investicijske banke FLRJ do 15. decembra vsakega leta seznime za podjetja republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena, urejene po operativnih upravnih voditeljih z navedbo šifre osnovne delavnosti. Poverjeništva za finance ljudskih odborov pošljejo pristojni podružnici Narodne banke FLRJ oziroma komunalni banki do istega roka in na isti način sestavljene seznime za podjetja lokalnega pomena. Odstotek razdelitve vplačanih amortizacijskih zneskov na splošni državni amortizacijski sklad in amortizacijske sklade pod-

jetij pošljejo omenjenim kreditnim podjetjem ministrstvo za finance FLRJ za podjetja zveznega pomena; republiška ministrstva za finance pa za vsa druga podjetja, in sicer takoj po izdaji ustreznih predpisov za zadevno leto. Poleg tega obveščajo omenjeni finančni organi redno kreditna podjetja o vseh spremembah glede pomena, odstotka razdelitve in grupacije gospodarskih podjetij po operativnih upravnih voditeljih. Kreditno podjetje mora kontrolirati, ali so prejeti zneski pravilno razdeljeni na splošni državni amortizacijski sklad in amortizacijske sklade podjetij. Če nastane pomota, jo kreditno podjetje popravi in o tem obvesti podjetje.

Zapoznala vplačila amortizacijskih zneskov iz preteklega leta se razdelijo na splošni državni amortizacijski sklad in amortizacijske sklade podjetij na isti način kakor redna vplačila za tekoče leto.

Da se lahko kontrolira pravilnost vplačil amortizacijskih zneskov iz preteklega leta, mora vsako državno gospodarsko podjetje do 1. marca vsakega leta poslati kreditnemu podjetju, pri katerem se vodijo njegovi računi amortizacijskih skladov, izpisek svojega konta »Obveznosti za vkalkulirano amortizacijo« s stanjem na dan 31. decembra preteklega leta.

Kreditno podjetje mora po preteku roka pozvati neredna podjetja, naj pošljejo omenjene izpiske, na podlagi prejetih izpiskov in svojih podatkov o vplačilih amortizacijskih zneskov ugotoviti morebiten dolg podjetja in takoj pozvati podjetje, da vplača dolžne zneske. Podjetja, ki niti po opominu ne pošljejo gornjih izpiskov oziroma ki dolgujejo amortizacijske zneske, naznanijo kreditna podjetja zadevnemu operativnemu upravnemu voditelju in pristojnemu finančnemu organu.

III. Državna gospodarska podjetja morajo del dobička, ki je namenjen za finansiranje investicij, vplačati pri določenem kreditnem podjetju na zbiralni račun svojega operativnega upravnega voditelja »Del dobička za finansiranje investicij« najpozneje do petnajstega v mesecu za pretekli mesec. Zneski se vplačajo s prenosnim nalogom (virmanom) v breme računa »Izločena sredstva pri banki«. Del dobička vplačajo podjetja v sorazmerju s svojim odobrenim trimesečnim finančnim planom.

IV. Če so s finančnim planom predvidena kakšna druga lastna denarna sredstva za finansiranje investicij, s katerimi razpolaga operativni upravni voditelj (n. pr. razlika pri cenah ali presežek obratnih sredstev in dr.), se morajo vplačevati na zbiralni račun »Razna sredstva operativnega upravnega voditelja za finansiranje investicij«. Zneske na ta račun vplačajo podjetja najpozneje do petnajstega v mesecu za pretekli mesec v sorazmerju s svojim potrjenim trimesečnim finančnim planom, in sicer s prenosnim nalogom (virmanom) v breme ustreznega računa pri banki.

V. Državna gospodarska posestva vplačajo določene amortizacijske zneske za obnovo osnovne črede in zneske, ki so jih dobila z vnovčenjem posameznih živali osnovne črede, v korist svojega individualnega računa »Sklad za obnovo osnovne črede«. Zneski v ta sklad se morajo vplačati s prenosnim nalogom (virmanom) v breme rednega tekočega računa.

VI. Druga lastna denarna sredstva (iz sklada za samostojno razpolaganje in dr.) ki so po odobrenih finančnih planih namenjena za finansiranje investicij, vplačajo gospodarska podjetja na svoj poseben račun »Razna sredstva za finansiranje investicij« pri kredit-

nih podjetjih v sorazmerju z odobrenim trimesečnim planom najpozneje do petnajstega za pretekli mesec. Ti zneski se vplačajo s prenosnim nalogom (virmanom) v breme računa »Izločena sredstva pri banki«.

VII. Lastna denarna sredstva se uporabljajo na podlagi odobrenih investicijskih in finančnih planov. Pri sestavi finančnega plana morajo podjetja za finansiranje svojih investicij predvsem uporabljati omenjena lastna denarna sredstva glede na njihov namen in značaj investicij. Šele ko izčrpajo ta denarna sredstva, lahko planirajo, da bodo ostanek potrebnih sredstev dobili iz proračuna. Pri sestavi zbiralnega finančnega plana mora operativni upravni voditelj predvsem planirati popolno izrabo vseh sredstev, ki se bodo med letom nabrala na zbiralnih računih »Splošni državni amortizacijski sklad«, »Del dobička za finansiranje investicij« in »Razna sredstva operativnega upravnega voditelja za finansiranje investicij«. Zaradi tega mora operativni upravni voditelj popravljati finančne plane svojih podjetij na ta način, da zmanjša njihove zahteve do proračuna v višini neizrabljenih zneskov na omenjenih zbiralnih računih.

Operativni upravni voditelji morajo v desetih dneh po potrditvi trimesečnega finančnega plana poslati kreditnemu podjetju, pri katerem se vodi njihov zbiralni račun, planirano razdelitev sredstev z zbiralnih računov na posamezna podjetja pod njihovim vodstvom. Razen tega morajo operativni upravni voditelji zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena do desetega v vsakem mesecu poslati Državni investicijski banki tudi razdelitev dejansko na zbiralne račune vplačanih zneskov v preteklem mesecu, in sicer za vsako posamezno podjetje posebej. Ti razdelilniki morajo biti sestavljeni

na isti način, kakor se razdeljujejo proračunski krediti, to je po strukturi investicij podjetij.

Če ostanejo na koncu leta na zbiralnih računih »Splošni državni amortizacijski sklad«, »Del dobička za finansiranje investicij« in »Razna sredstva operativnega upravnega voditelja za finansiranje investicij« neizrabljeni zneski, se priznajo zadevnemu proračunu v korist partije, ki jo je določilo ministrstvo za finance FLRJ.

Neizrabljeni zneski na računih »Amortizacijski sklad podjetja«, »Sklad za obnovo osnovne črede« in »Razna sredstva podjetij za finansiranje investicij« se morajo na koncu leta prenesti na iste račune v prihodnjem letu.

VIII. Lastna denarna sredstva za finansiranje investicij se izplačujejo in njih uporaba kontrolira po predpisih uredbe o finansiranju investicij zveznega, republiškega in lokalnega pomena in finančni kontroli nad njimi (Uradni list FLRJ št. 29/48) in pravilnika za izvajanje te uredbe (Uradni list FLRJ št. 73/48).

IX. Če podjetje menja svoj pomen oziroma operativnega voditelja, prenese s seboj tudi svoje individualne račune »Amortizacijski sklad podjetja«, »Sklad za obnovo osnovne črede« in »Razna sredstva podjetja za finansiranje investicij«.

Vse zapoznele in tekoče obveznosti do zbiralnih računov vplačajo podjetja od trenutka spremembe operativnega upravnega voditelja v korist zbiralnih računov novega operativnega upravnega voditelja. Neizrabljeni zneski vplačil takega podjetja v tekočem letu na zbiralne račune starega operativnega uprav-

nega voditelja se prenesejo na zbiralne račune novega operativnega upravnega voditelja. Če so ti neizrabljeni zneski po zbiralnem finančnem planu starega operativnega voditelja določeni za finansiranje investicij drugih podjetij, se prenese samo tisti del neizrabljenih zneskov, ki je neogibno potreben za izpolnitev plana za finansiranje investicij podjetja, ki menja operativnega upravnega voditelja, če ta neogibno potrebna sredstva niso zagotovljena z bodočimi vplačili podjetja na zbiralne račune pri novem operativnem upravnem voditelju.

Če podjetje do trenutka spremembe operativnega upravnega voditelja ni na zbiralne račune starega voditelja vplačalo vseh zneskov, ki so bili po zbiralnem finančnem planu porabljeni za finansiranje investicij drugih podjetij, mora novi operativni upravni voditelj od dospelih vplačil zadevnega podjetja prenesti na zbiralne račune starega operativnega upravnega voditelja toliko sredstev, kolikor jih je bilo po zbiralnem planu porabljenih za finansiranje investicij drugih podjetij.

Če so za izpolnitev plana za finansiranje investicij podjetja, ki spremeni operativnega upravnega voditelja, določena v zbiralnem finančnem planu starega operativnega upravnega voditelja tudi sredstva, ki se stekajo od drugih podjetij, mora stari operativni upravni voditelj prenesti na zbiralne račune novega operativnega upravnega voditelja toliko sredstev, kolikor je bilo potrebnih, da se izpolni plan za finansiranje investicij podjetja, ki spremeni operativnega upravnega voditelja.

Pri ugotavljanju medsebojnih obveznosti operativnih upravnih voditeljev na tej podlagi se morajo upoštevati tako morebitno zakasnele kakor tudi te-

koče obveznosti podjetja do teh računov do konca leta.

Zneske, ki se morajo prenesti, ugotovi komisija, ki se sestavi na podlagi 7. člena uredbe o prenosu državnih podjetij iz pristojnosti enega v pristojnost drugega državnega organa (Uradni list FLRJ štev. 110/47). Operativni upravni voditelji morajo na podlagi odločbe te komisije izdati kreditnim podjetjem potrebne naloge.

X. Kreditna podjetja vodijo glede na prej navedeno v svojih knjigah za vsakega operativnega upravnega voditelja zbiralne račune »Splošni državni amortizacijski sklad«, »Del dobička za finansiranje investicij« in »Razna sredstva operativnega upravnega voditelja za finansiranje investicij«, za vsako posamezno podjetje pa individualne račune »Amortizacijski sklad podjetja«, »Sklad za obnovo osnovne črede«, in »Razna sredstva podjetja za finansiranje investicij«. Ti računi morajo biti urejeni po skupinah glede na operativna upravna vodstva. Na zbiralnem računu »Splošni državni amortizacijski sklad« se morajo vplačila za tekoče leto voditi ločeno od zapoznelih vplačil iz preteklih let.

XI. Kreditna podjetja pošiljajo pristojnim finančnim organom ustrezna mesečna in trimesečna poročila o poslovanju z računi, ki se vodijo na podlagi tega navodila.

Poročila Narodne banke FLRJ morajo obsegati tudi račune, ki se vodijo pri komunalnih bankah. Komunalne banke morajo urejene podatke za mesečno poročilo predložiti do drugega v mesecu, za trimesečno poročilo pa do petega v mesecu zadevni podružnici ali centrali FLRJ.

1. Mesečno poročilo

Za zbiralne račune operativnega upravnega voditelja morajo obsegati poročila stanje vplačil na te račune od začetka leta do konca meseca, za katerega se poroča. Pri zbiralnem računu »Splošni državni amortizacijski sklad« se morajo posebej izkazati vplačila za tekoče leto in posebej zapoznena vplačila iz preteklega leta. Zbiralni računi operativnih upravnih voditeljev zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena se uredijo po skupinah glede na pomen in glede na ustrezne gospodarske resore, nato pa se vsi zbiralni računi operativnega upravnega voditelja, ki imajo isti pomen, razdelijo na ljudske republike. Zbiralni računi operativnih upravnih voditeljev lokalnega pomena se uredijo po ljudskih odborih in ljudskih republikah.

Poročila za individualne račune posameznih podjetij obsegajo stanje vplačil, všteti tudi preneseni saldo iz preteklega leta, in stanje izplačil, in sicer od začetka leta do konca meseca, za katerega se poroča. Individualni računi posameznih podjetij se izkažejo v poročilih globalno po operativnih upravnih voditeljih oziroma ljudskih odborih, operativni upravni voditelji in ljudski odbori pa se uredijo po istih načelih kakor poročila za zbiralne račune.

Kreditna podjetja pošiljajo ta poročila ministrstvu za finance FLRJ za vsa državna gospodarska podjetja, republiškimi ministrstvom za finance pa za operativne upravne voditelje in za podjetja republiškega, pokrajinskega, oblastnega in lokalnega pomena iz njihovega območja.

Zaradi operativnega spremljanja izpolnitve finančnih planov pošilja Državna investicijska banka ministrstvu za finance FLRJ za podjetja zveznega po-

mena, republiškim ministrstvom za finance pa za podjetja republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena individualno po podjetjih poročila o vplačilih na zbiralne račune in o vplačilih in izplačilih z individualnih računov.

Mesečna poročila se morajo poslati do petnajstega v mesecu za pretekli mesec.

2. Trimesečna poročila

Kreditna podjetja morajo prednje podatke obdelati trimesečno po gospodarskih panogah in pomenu podjetij. Trimesečna poročila se pošiljajo istim finančnim organom, katerim se pošiljajo tudi mesečna poročila, in sicer do dvajsetega v mesecu za preteklo trimesečje.

XII. Z uveljavitvijo tega navodila prenehajo veljati vsi drugi predpisi, ki so z njim v nasprotju.

XIII. To navodilo uporabljajo vsa državna gospodarska podjetja od 1. januarja 1949.

IV št. 1401

Beograd dne 14. januarja 1949.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 23. člena uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu (Uradni list FLRJ št. 103/47) izdajam

odredbo

o plačevanju računov za investicijska dela, ki se izvajajo v lastni režiji*

1. Če izvaja investitor gradbena dela v lastni režiji v breme investicijskega kredita, predloži naloge za vnovčenje računov samo poslovni enoti Državne investicijske banke FLRJ, pri kateri ima odprt investicijski kredit, ne pa poslovni enoti državnega kreditnega podjetja, pri kateri se vodi njegov redni tekoči račun.

2. Državno kreditno podjetje, pri katerem se vodi redni tekoči račun investitorja iz 1. točke, odkloni izvršitev vsakega naloga za vnovčenje računa, če je izdajatelj naloga investitor — kot prodajalec iz 7. člena uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu — obenem tudi kupec, od katerega naj se vnovči račun v breme investicijskega kredita pri Državni investicijski banki FLRJ.

3. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

VII št. 18157

Beograd dne 22. junija 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 55—441/48.

Na podlagi 2. člena uredbe o finansiranju investicij zveznega, republiškega in lokalnega pomena in finančni kontroli nad njimi (Uradni list FLRJ št. 29/48) v zvezi z odredbo ministra za finance FLRJ IV. št. 8500 z dne 25. februarja 1948 o finančnem planiranju državnih gospodarskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 17/48) predpisujem v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije

navodilo

o vplačevanju in uporabi dela dobička, namenjenega za finansiranje investicij*

I. Operativna upravnna vodstva državnih gospodarskih podjetij zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena odprejo pri Državni investicijski banki svoj račun za del dobička, ki je namenjen za finansiranje investicij. Račun se imenuje: »Del dobička za finansiranje investicij«.

II. Po vplačilu doseženega dobička na svoj račun dobička pri Narodni banki FLRJ prenesejo državna gospodarska podjetja z virmanom tisti del dobička, ki je namenjen za finansiranje investicij, na račun »Del dobička za finansiranje investicij« svojega operativnega upravnega voditelja pri pristojni poslovni enoti Državne investicijske banke.

Na ta račun vplačujejo podjetja v sorazmerju s svojim potrjenim trimesečnim finančnim planom.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 63—529/48.

III. Investicijske izdatke v breme tega računa izplačuje Državna investicijska banka FLRJ na podlagi pravih listin, predloženih od investitorja, ki je pod vodstvom zadevnega operativnega upravnega voditelja. Samo razdelitev zneskov, vplačanih na ta račun, opravi operativni upravni voditelj med podjetja pod svojim vodstvom sorazmerno s potrjenim trimesečnim finančnim planom (zbirni plan za finansiranje investicij — obrazec F-p 27) enako, kakor razdeli proračunske kredite, to je po strukturi investicij podjetja.

IV. O vplačilih na omenjeni račun obvešča Državna investicijska banka mesečno zadevni finančni organ, in sicer za podjetja zveznega pomena ministrstvo za finance FLRJ, za podjetja republiškega pomena ministrstvo za finance zadevne ljudske republike, za podjetja pokrajinskega pomena poverjenišvo za finance in za podjetja oblastnega pomena oddelek za finance oblastnega izvršilnega odbora.

Pológ tega obvešča Državna investicijska banka na enak način finančni organ o izplačilih za finansiranje investicij, in sicer posebej za zneske, izplačane v breme proračunskih sredstev, in posebej za zneske, izplačane v breme lastnih sredstev (splošnega državnega amortizacijskega sklada, dela dobička za finansiranje investicij).

V. Državna gospodarska podjetja lokalnega pomena ravnaóo smiselno po tem navodilu in po odločbi ministra za finance FLRJ št. 21759 z dne 12. junija 1948, po katerem opravlja službo finansiranja investicij za lokalno gospodarstvo Narodna banka FLRJ. Svoj del doseženega dobička za finansiranje investicij vplačujejo ta podjetja v Narodno banko FLRJ.

Za ta podjetja obvešča Narodna banka FLRJ zadevne finančne organe, finančni odsek oziroma finančni oddelek izvršilnega odbora ljudskega odbora; kakor je določeno v IV. točki tega navodila.

VI. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ« in se uporablja za vsa državna gospodarska podjetja zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena od 1. januarja 1948. Za državna gospodarska podjetja lokalnega pomena se uporablja od dneva, ko Narodna banka FLRJ prevzame službo njihovih investicij.

IV št. 20978

Beograd dne 13. julija 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 33. člena uredbe o davku od prometa proizvodov in 57. člena temeljnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih predpisujem

navodilo

o kontroli nad izvajanjem plana davka od prometa proizvodov in dela dobička državnih gospodarskih podjetij, ki se vplača v proračun*

1. Državna gospodarska podjetja zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena planirajo davek od prometa proizvodov in del dobička, ki se vplača v proračun, po odredbi ministra za finance FLRJ IV. št. 8500 o sestavljanju in predlaganju predlogov za finančne plane državnih gospodarskih podjetij zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena za leto 1948 (»Finančno planiranje državnih gospodarskih podjetij« — Uradni list FLRJ št. 17/48).

2. Državna gospodarska podjetja lokalnega pomena planirajo davek od prometa proizvodov in del dobička, ki ga vplačajo v proračun, po posebnem navodilu, ki bo predpisano za njihovo finančno planiranje.

Do izdaje posebnega navodila bodo ta podjetja planirala samo za celoletno razdobje, in sicer takole:

a) Operativni upravni voditelj teh podjetij mora ugotoviti znesek planiranega davka od prometa pro-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 40—296/48.

izvodov in dela dobička, ki se vplača v proračun, na podlagi proizvodnega delovnega načrta teh podjetij ali po drugih podatkih o njihovem poslovanju iz ustreznega prejšnjega razdobja ter po morebitnih podatkih za razdobje, za katero se planira.

b) Operativni upravni voditelj pošlje finančnemu odseku okrajnega (mestnega, rajonskega) izvršilnega odbora (v nadaljnjem besedilu: »finančnemu odboru«) podatke o planiranem znesku davka od prometa proizvodov in dela dobička, ki se vplača v proračun, posebej za vsako podjetje, ki je pod njegovim vodstvom, in sicer najpozneje dvajset dni pred začetkom planskega razdobja.

3. Podjetja (davčni zavezanci) iz združenega in zasebnega gospodarskega sektorja planirajo davek od prometa proizvodov prav tako samo za celotno razdobje.

Če je tako podjetje vključeno v splošni državni gospodarski plan, mora plan davka od prometa proizvodov sestaviti na podlagi svojega proizvodnega oziroma delovnega plana. Sicer pa sestavi plan na podlagi podatkov o proizvodnji in prometu iz ustreznega prejšnjega razdobja in morebitnih podatkov za razdobje, za katerega planira davek, in sicer:

a) Podjetja, ki so dolžna voditi poslovne knjige (10. člen uredbe o davku od prometa proizvodov), morajo vsaj en mesec pred začetkom planskega razdobja predložiti prijavo o predvidenem prometu in davku od prometa proizvodov za prihodnje leto. Ta prijava se predloži na obrazcu obračuna (prijave) o opravljenem prometu in vplačanem davku od prometa proizvodov. Davek od prometa proizvodov se pri teh podjetjih planira za vsako podjetje posebej.

b) Davek od prometa proizvodov od davčnih zavezancev iz zasebnega gospodarskega sektorja, ki niso dolžni voditi poslovnih knjig (11. člen uredbe), se planira glede na odmero tega davka za prejšnje leto, razen če so na razpolago podatki, po katerih je treba planirati drugačne zneske.

c) Davek od prometa proizvodov od davčnih zavezancev iz zasebnega gospodarskega sektorja, ki slučajno opravijo kak promet (12. člen uredbe), se planira glede na davek, ki je bil zbran v prejšnjem letu, razen če so na razpolago podatki, po katerih je treba planirati drugačne zneske.

Invalidske in vse druge družbene organizacije so glede davka od prometa proizvodov izenačene z davčnimi zavezanci iz zasebnega gospodarskega sektorja, ki so dolžni voditi poslovne knjige (po 10. členu uredbe).

4. Finančni odsek mora za zadevno leto sestaviti zbiralni pregled planiranega davka od prometa proizvodov posebej za davčne zavezance iz združenega in posebej za davčne zavezance iz gospodarskega sektorja in ga obenem s podatki za državna gospodarska podjetja lokalnega pomena o planiranem davku od prometa proizvodov in delu dobička, ki se vplača v proračun (v nadaljnjem besedilu: »delu dobička«), najpozneje petnajst dni pred začetkom planskega razdobja dostavi republiškemu ministrstvu za finance (oddelku za finančne plane).

5. Republiško ministrstvo za finance mora poslati ministrstvu za finance FLRJ (oddelku za finančne plane) zbiralni pregled o skupnem znesku planiranega davka od prometa proizvodov in dela dobička za vso ljudsko republiko, in sicer:

a) od državnih gospodarskih podjetij republiškega pomena — po resorih (komitejih) in operativnih upravnih voditeljih;

b) od državnih gospodarskih podjetij pokrajinskega pomena — po operativnih upravnih voditeljih;

c) od državnih gospodarskih podjetij oblastnega pomena — po operativnih upravnih voditeljih;

č) od državnih gospodarskih podjetij lokalnega pomena — sumarno;

d) od davčnih zavezancev iz združenega gospodarskega sektorja — sumarno;

e) od davčnih zavezancev iz zasebnega gospodarskega sektorja — sumarno.

V zbiralnih pregledih se posebej izkaže znesek davka od prometa proizvodov in posebej znesek dela dobička.

6. Ministrstvo za finance FLRJ (oddelek za finančne plane) sestavi zbiralni pregled o skupnem znesku planiranega davka od prometa proizvodov in dela dobička za vso Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo, in sicer:

a) od državnih gospodarskih podjetij zveznega pomena — po resorih (komitejih) in operativnih upravnih voditeljih;

b) od drugih podjetij — kakor po prednji točki.

7. Ko ministrstvo za finance FLRJ (oddelek za finančne plane) potrdi temeljne letne zbiralne finančne plane državnih gospodarskih podjetij zveznega pomena druge obdelave, pošlje republiškemu ministru za finance seznam vseh državnih gospodarskih podjetij zveznega pomena s podatki o planiranem delu dobička za vsako posamezno podjetje.

8. Republiško ministrstvo za finance pošlje pristojnemu finančnemu odseku seznam vseh podjetij zveznega in republiškega pomena iz območja tega finančnega odseka s podatki o planiranem znesku dela dobička za vsako posamezno podjetje.

9. Ko poverjeništvo za finance avtonomne pokrajine oziroma finančni oddelek avtonomne oblasti potrdi osnovne letne zbiralne finančne planje državnih gospodarskih podjetij pokrajinskega oziroma oblastnega pomena druge obdelave, pošlje prav tako pristojnemu finančnemu odseku seznam vseh podjetij pokrajinskega oziroma oblastnega pomena iz območja finančnega odseka s podatki o planiranem znesku dela dobička za vsako posamezno podjetje.

10. Ko ministrstvo oziroma poverjeništvo za finance ali finančni oddelek potrdi obračun dobička državnega gospodarskega podjetja zveznega, republiškega, pokrajinskega ali oblastnega pomena po trimesečnem stanju oziroma po letnem zaključnem računu, mora o znesku doseženega dela dobička obvestiti pristojni finančni odsek. To poročilo se pošlje enako, kakor je bilo poslano poročilo o planiranem znesku dela dobička za zadevno podjetje. Tako ravna tudi operativni upravni voditelj za podjetja lokalnega pomena.

Finančni odsek mora takoj izdati podjetju nalog, da v osmih dneh vplača morebitno razliko med zneskom dela dobička po trimesečnem obračunu oziroma po letnem zaključnem računu in med vplačanim zneskom.

11. Vsi zavezanci davka od prometa proizvodov, ki so dolžni voditi poslovne knjige, morajo vplačevati davek od prometa proizvodov neposredno pri Na-

rodni banki FLRJ na način, ki je določen z navodilom ministra za finance FLRJ št. 56170/47 o vplačevanju posameznih vrst proračunskih dohodkov po proračunih za leto 1948 na račune pri Narodni banki FLRJ (Uradni list FLRJ št. 3/48). Drugi davčni zavezanci vplačujejo davek od prometa proizvodov še nadalje na dosednji način. Prav tako vplačujejo državna gospodarska podjetja del dobička po omejenem navodilu.

12. Del dobička, ki je po letnem finančnem planu določen za vplačilo v proračun, vplačajo državna gospodarska podjetja po svojem trimesečnem planu v mesečnih obrokih do 27. vsakega meseca. Če se po potrjenem obračunu dobička po trimesečnem stanju ali po potrjenem letnem zaključnem računu ugotovi, da je podjetje doseglo večji znesek dela dobička, kakor pa ga je po finančnem planu vplačalo, mora v osmih dneh po prejemu naloga od pristojnega finančnega odseka vplačati ugotovljeno razliko. Če pa se ugotovi, da je podjetje doseglo manjši znesek dela dobička, kakor pa ga je po finančnem planu vplačalo, se mu ugotovljeno preplačilo prizna kot razbremenitev pri prvem prihodnjem vplačilu dela dobička.

13. Vsa državna gospodarska podjetja in tisti davčni zavezanci davka od prometa proizvodov iz združenega in gospodarskega sektorja, ki imajo pri Narodni banki FLRJ tekoči račun, smejo vplačevati davek od prometa proizvodov in del dobička samo z virmanom. Prepovedano jim je vplačevati v gotovini.

Ob izpolnitvi virmanskega naloga oziroma položnice mora podjetje navesti tudi sedež finančnega odseka, ki vodi njegov račun davka od prometa proizvodov oziroma račun dela dobička. Če je za posa-

mezna podjetja določeno, da se račun davka od prometa proizvodov oziroma dela dobička vodi pri kakem drugem organu, ne pa pri finančnem odseku, je treba navesti naziv in sedež tega organa. Poleg tega mora podjetje na hrbtu virmanskega naloga oziroma položnice navesti čas (mesec), za katerega vplačuje.

14. Če se davek od prometa proizvodov ali del dobička vplača z virmanskim nalogom pri sedežu Narodne banke FLRJ (glavni centrali, centrali, glavni filiali, filiali, agenciji ali ekspozituri), mora ta poleg sporočila, ki ga pošlje vplačniku, poslati o vsakem posameznem vplačilu tudi sporočilo neposredno finančnemu odseku (oziroma drugemu določenemu organu), pri katerem se vodi račun davka od prometa proizvodov oziroma dela dobička tega vplačnika.

Če vplača davčni zavezanec davka od prometa proizvodov iz združenega ali zasebnega gospodarskega sektorja davek od prometa proizvodov v gotovini s položnico pri pošti ali na blagajni sedeža Narodne banke FLRJ, mora sedež Narodne banke FLRJ, ki obračuna vplačilo tega davka, poslati sporočilo o vplačilu neposredno finančnemu odseku, pri katerem se vodi račun davka od prometa proizvodov tega vplačnika. Zato mora pošta, pri kateri je bilo izvršeno vplačilo, poslati sporočilo o vplačilu, ki je namenjeno za finančni odsek, sedežu Narodne banke FLRJ obenem s položnico.

Kadar vplača pri Državni investicijski banki FLRJ (centrali, glavni filiali ali filiali) z virmanom davek od prometa proizvodov gradbeno ali montažno podjetje, ki ima samo pri njej tekoči račun, dalje kadar vplača pri mestni hranilnici z virmanom davek

od prometa proizvodov davčni zavezanec, ki ima samo pri njej tekoči račun, mora Državna investicijska banka oziroma mestna hranilnica ravnati glede pošiljanja sporočila finančnemu odseku vseskozi enako kakor Narodna banka FLRJ, to je po predpisih prednjih odstavkov.

15. Narodna banka FLRJ mora voditi evidenco o vplačevanju davka od prometa proizvodov in pošiljati poročila:

a) glavna centrala Narodne banke — ministrstvu za finance FLRJ dnevna zbiralna poročila o vplačilih po ljudskih republikah in po gospodarskih sektorjih ter po pomenu podjetij, poleg tega pa še vsakega tretjega v mesecu zbiralni mesečni pregled o skupnih vplačilih v preteklem mesecu na vsem območju Federativne ljudske republike Jugoslavije, razčlenjeno po proračunski klasifikaciji (to je po proračunskih razdelkih, partijah in pozicijah).

Glede državnih gospodarskih podjetij zveznega pomena pošilja glavna centrala Narodne banke FLRJ ministrstvu za finance FLRJ tudi individualni pregled o mesečnih vplačilih davka od prometa proizvodov za vsako posamezno podjetje. Ta pregled mora poslati v desetih dneh po preteku meseca:

b) centrala Narodne banke za zadevno ljudsko republiko — republiškem ministrstvu za finance dnevna zbiralna poročila o skupnih vplačilih na območju te ljudske republike po gospodarskih sektorjih in pomenu podjetij. Poleg tega mora v treh dneh po preteku meseca poslati tudi mesečno poročilo, koliko so vplačala tega davka podjetja republiškega pomena v območju te ljudske republike, razčlenjeno po proračunski klasifikaciji zveznega proračuna.

16. Sedež Narodne banke FLRJ, pri katerem se vodi račun dohodkov od dela dobička, pošlje vsakega tretjega v mesecu zbiralno poročilo za pretekli mesec o vplačilih dela dobička po proračunski klasifikaciji, in sicer:

a) glavna centrala Narodne banke FLRJ — ministrstvu za finance FLRJ o vplačilih v korist zveznega proračuna;

b) centrala Narodne banke — republiškemu ministrstvu za finance o vplačilih v korist republiškega proračuna;

c) filiala Narodne banke — poverjeništvu za finance Avtonomne pokrajine Vojvodine oziroma finančnemu oddelku Avtonomne kosovsko-metohijske oblasti o vplačilih v korist pokrajinskega oziroma oblastnega proračuna in finančnemu odseku — o vplačilih v korist okrajnega (mestnega) proračuna.

17. Glavna centrala Narodne banke FLRJ pošlje v desetih dneh po preteku vsakega meseca ministrstvu za finance FLRJ zbiralni mesečni pregled o skupnem znesku dela dobička, ki so ga vplačala vsa državna gospodarska podjetja republiškega, pokrajinskega, oblastnega in lokalnega pomena, in sicer razčlenjen po ljudskih republikah in po pomenu podjetij, poleg tega pa še individualni pregled o mesečnem znesku dela dobička, ki so ga vplačala podjetja zveznega pomena.

18. Finančni odsek vodi »Račun davka od prometa proizvodov« za vsakega davčnega zavezanca, ki je dolžan voditi poslovne knjige (10. člen uredbe). Za vsako državno gospodarsko podjetje, ki mora del dobička vplačevati v proračun, pa vodi »Račun dela dobička, ki se vplača v proračun«.

19. Če finančni odsek ne vodi davčnega knjigovodstva po navodilu ministra za finance FLRJ III št. 5630 z dne 10. februarja 1948, mora voditi poseben vplačilni dnevnik davka od prometa proizvodov in vplačilni dnevnik o delu dobička. Ta dva dnevnika se zaključita ob koncu vsakega meseca, ko se vknjižijo vsa vplačila po sporočilih, prejetih v tem mesecu.

20. Finančni odsek mora skrbeti, da vsi davčni zavezanci pravočasno vplačujejo davek od prometa proizvodov in da vsa državna gospodarska podjetja iz njegovega območja pravočasno vplačujejo določeni del dobička.

Poleg tega skrbi finančni odsek, da mu davčni zavezanci davka od prometa proizvodov v določenem roku predložijo mesečne obračune in letni obračun (prijavo) o opravljenem prometu in vplačanem davku.

Po prejemu teh obračunov se mora prepričati, ali so v njih pravilno navedeni zneski prijavljenega prometa in obračunanega davka ter podatki o vplačilu davka.

Če finančni odsek ugotovi, da posamezni davčni zavezanci davka od prometa proizvodov davka sploh niso vplačali ali so ga vplačali premalo, kakor tudi če posamezna državna gospodarska podjetja niso o pravem času vplačala določenega zneska dela dobička, mora ukreniti potrebno, da se davek oziroma del dobička vplača; poleg tega pa ukreniti tudi potrebno zoper odgovorne osebe, kakor določajo veljavni predpisi.

Če gre v takem primeru za državno gospodarsko podjetje zveznega, republiškega, pokrajinskega ali oblastnega pomena, mora finančni odsek o tem po-

ročati svojemu neposredno višjemu finančnemu organu, ki ukrene potrebno pri pristojnem operativnem upravnem voditelju takega podjetja. Če gre za državno gospodarsko podjetje lokalnega pomena, ukrene finančni odsek sam potrebno pri operativnem upravnem voditelju.

21. Finančni odsek vodi posebno mapo za davek od prometa proizvodov za vsakega davčnega zavezanca, ki je dolžan voditi poslovne knjige (10. člen uredbe), za državna gospodarska podjetja pa še posebno mapo za del dobička.

V mapo za davek od prometa proizvodov se vlagajo vsi mesečni in letni obračuni (prijave) o opravljenem prometu in o vplačnem davku, vsa sporočila o vplačilih davka oziroma kuponi s položnic, zapisniki o pregledu poslovnih knjig davčnega zavezanca z zbranimi podatki o prometu (poslovanju), odločba o ugotovljenem letnem prometu in o odmeri davka ter potrdilo o njeni vročitvi, dalje osnutki spisov o vseh ukrepih, če je bil davek neredno ali nepravilno vplačan, ter vse drugo, kar se nanaša na davčnega zavezanca v zvezi z davkom od prometa proizvodov.

V mapo za del dobička državnih gospodarskih podjetij se vlagajo letna in trimesečna poročila ministrstva oziroma poverjeništa za finance ali finančnega oddelka in poročila operativnih upravnih voditeljev o znesku dela dobička zadevnega podjetja, ki se vplača v proračun, dalje vsa poročila o vplačilih dela dobička ter vse drugo, kar se nanaša na to podjetje v zvezi s plačevanjem dela dobička.

22. Republiško ministrstvo za finance spremlja na podlagi podatkov o planiranju davka od prometa

produktov in dnevnih in mesečnih poročil, ki jih prejema od central Narodne banke o vplačevanju tega davka, izvajanje plana, in sicer sumarno po gospodarskih sektorjih in pomenu podjetij, glede državnih in gospodarskih podjetij republiškega pomena pa po klasifikaciji zveznega proračuna in individualno po podjetjih.

Če davčni zavezanci iz združenega ali zasebnega gospodarskega sektorja ali pa državna podjetja lokalnega pomena ne izpolnijo ali ne izpolnijo popolnoma plana davka od prometa proizvodov, zahteva republiško ministrstvo za finance od finančnega odseka poročilo o vzrokih. Če gre v takem primeru za državno gospodarsko podjetje pokrajinskega ali oblastnega pomena, zahteva poročilo od poverjenišva za finance oziroma od finančnega oddelka. Na podlagi takega poročila ukrene ministrstvo potrebno, da se odstranijo vzroki, zaradi katerih plan ni bil izveden ali ni bil popolnoma izpolnjen.

Če se neizpolnitev plana davka od prometa proizvodov nanaša na državna gospodarska podjetja republiškega pomena, zahteva republiško ministrstvo za finance poročilo od operativnega upravnega voditelja zadevnega podjetja in intervenira po potrebi pri resornem ministrstvu oziroma komiteju, da se ugotovljene pomanjkljivosti odpravijo.

Glede dela dobička državnih gospodarskih podjetij republiškega pomena spremlja republiško ministrstvo za finance izvajanje plana po klasifikaciji republiškega proračuna in individualno po podjetjih, pri čemer ravna po določbah prednjega odstavka. Poleg tega spremlja republiško ministrstvo za finance izvajanje plana dela dobička državnih gospodarskih podjetij pokrajinskega, oblastnega in lokalnega po-

mena in ukrene potrebno, da se odpravijo vzroki morebitne neizpolnitve ali nepopolne izpolnitve plana.

23. Ministrstvo za finance FLRJ spremlja izvajanje plana davka od prometa proizvodov in dela dobička, in sičér sumarno po klasifikaciji zveznega proračuna, glede državnih gospodarskih podjetij zveznega pomena pa še individualno po podjetjih.

24. To navodilo se glede davka od prometa proizvodov nanaša na vse davčne zavezance, to je na podjetja državnega, združnega in zasebnega gospodarskega sektorja, glede dela dobička pa na vsa državna gospodarska podjetja in na operativne upravne voditelje, kadar ti vplačujejo del dobička v proračun.

25. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Z uveljavitvijo tega navodila prenehajo veljati:

a) navodilo o sestavljanju in kontroli nad izvajanjem načrta davka od prometa proizvodov, II št. 18500 z dne 17. maja 1947 (Uradni list FLRJ št. 44/47);

b) odredba o označevanju gospodarskega sektorja in pomena podjetja ob vplačilu davka od prometa proizvodov, št. 32940 z dne 1. avgusta 1947 (Uradni list FLRJ št. 65/47);

c) navodilo o sestavljanju načrta za del dobička državnih gospodarskih podjetij, ki se vplača v proračun, in o kontroli nad njegovim izvajanjem, II št. 49300 z dne 13. novembra 1947 (Uradni list FLRJ št. 106/47).

26. Obrazci so sestavni del tega navodila. Republiška ministrstva za finance dajo natisniti vse te

obrazce, lahko pa se do porabe zalog uporabljajo še nadalje obrazci, ki so predpisani v navodilih iz prednje točke, če so ustrezni obrazci določeni tudi s tem navodilom. Pri uporabi pa jih je treba spraviti v sklad s predpisi tega navodila (namesto: »gospodarska panoga in njena številka« je treba napisati: »operativni upravni voditelj« in pod.).*

II št. 14100

Beograd dne 8. maja 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

* Glej obrazce na strani 130—137.

OBRAČUN (PRIJAVA) O OPRAVLJENEM PROMETU IN

za _____
(mesec,

A. OPRAVLJENI PROMET IN USTREZNI ZNESEK								
Zap. št.	Čas, na katerega se nanaša obračun glede na roke za vplačilo davka	Proizvodi (blago) oziroma storitve	Skupna vrednost (oziroma količina), ki je vzeta za davčno osnovo	Davek od prometa proizvodov			Razlika za "Zbiralni račun 1"	
1	2	3	4	Tar. št.	Stopnja	Znesek	Stopnja	Znesek
5	6	7	8	9				

VPLAČILNI DNEVNIK DAVKA

VPLAČANI ZNESEK DAVKA OD PROMETA										
Zaporedna številka vplačila			Ime davčnega zavezanca					a) Davčni zavezanci iz 10. člena uredbe (knjigaši) razen zavezancev od prometa vina in žganja		
1	2	3	Državna gospodarska podjetja					b) Davčni zavezanci iz 11. člena uredbe (pavšalisti)		

VPLAČANEM DAVKU OD PROMETA PROIZVODOV

leto)

DAVKA	B. VPLAČILA DAVKA			OPOMBA
	Skupni znesek davka od prometa proizvodov in razlike za "Zbiralni račun I" (7+9)	Datum vplačila oziroma virmanskega knjiženja	Znesek vplačanega davka in razlike za "Zbiralni račun I" (posebej po posameznih vplačilih)	Znesek vplačane kazni
10	11	12	13	14

OD PROMETA PROIZVODOV

PROIZVODOV										K a z e n	Skupni znesek vplačanega davka, obresti in kazni (stolpci 4-17)	Čas, na katerega se nanaša vplačilo	Številka računa davka od prometa proizvodov, na katerem je davek vključen	OPOMBA
c) Drugi davčni zavezanci														
od prometa z vinom in žganjem		Tar. št. 714 (od prenosa nepremičnin)	Ostalo (slučajen promet)											
iz 10. člena (knjižasi)	drugi													
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21					

Podjetje (ime, kraj)
 Generalna — Glavna direkcija
 Ministrstvo — Komite

RAČUN DAVKA OD

I. Obremenitev in razbremenitev

VRSTA DOHODKOV			Davek od prometa proizvodov		
Obremenitev	Dolg iz preteklega leta (z računa št.)				
	Obremenitev po letni odločbi o odmeri (št.)				
	Prirast ali povračilo (po aktu št.)				
	SKUPAJ				
Razbremenitev (vplačila in odpisi)	Številka vplačilnega dnevnika	Dan vplačila	Čas, na katerega se vplačilo nanaša		
	Preplačilo iz preteklega leta (z računa št.)				
SKUPAJ					
Bilanca	Zaostanek (dolg) za prihodnje leto				
	Preplačilo (preveč vplačanega) za prihodnje leto				

Leto	19
Št. rač.	
Part.	
Poz.	

PROMETA PROIZVODOV

II. Podatki o planu in o izvajanju plana

Za trimesečje	I	II	III	IV	Skupaj za leto
a) Davek od prometa proizvodov					
Po planu					
Vplačanega					
Vplačanega manj					
Vplačanega več					
V teku leta vplačanega manj — več, kakor je bilo določeno po planu					
b)					
Po planu					
Vplačanega					
Vplačanega manj					
Vplačanega več					
V teku leta vplačanega manj — več, kakor je bilo določeno po planu					

III. Podatki po predloženih prijavah (obračunih)

Mesec	Številka in datum prijave	Znesek davka po prijavi	Številka in datum prijave	Z n e s e k
I				
II				
III				
IV				
V				
VI				
VII				
VIII				
IX				
X				
XI				
XII				
S K U P A J				
Po letni prijavi				

(Finančni odseki ne vodijo podatkov pod II, ministrstvo za finance pa ne vodi podatkov pod III)

O P O M B E :

RAZPORED DAVKA OD PROMETA PROIZVODOV ZA LETO 194
za davčne zavezanice iz 10. člena uredbe o davku od prometa proizvodov

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010004-0

VPLAČILNI DNEVNIK O DELU DOBIČKA DRŽAVNIH GOSPODARSKIH PODJETIJ

1	Zap. štev. vplačila	2	Dan vplačila	IME (firma) podjetja	Vplačani znesek dela dobička po skupinah državnih gospodarskih podjetij								10	11	12	OPOMBA
					podjetja zveznega pomena	podjetja re- publiškega pomena	podjetja po- krajinskega pomena	podjetja oblastnega pomena	podjetja lokalnega pomena	Skupni zne- sek vplača- nega dela (sto) pčl 4-8)	Čas (mesec), na katerega se na- naša vplačilo	Številka „Računa dela dobička, ki se vplača v pro- razbremenjen				
1		3			4	5	6	7	8	9						

Finančni odsek okrajnega (mestnega, rajonskega) izvršilnega odbora v
Ministrstvo za finance LR

RAZPORED DELA DOBIČKA DRŽ. GOSPODARSKIH PODJETIJ, KI SE VPLAČA V PRORAČUN

za leto 194..... za trimesečje leta 194.....

Zap. št.	I M E (firma) podjetja	Znesek dela dobička, ki se vplača v proračun, po skupinah državnih gospodarskih podjetij							OPOMBA
		podjetja zveznega pomena	podjetja repu- bliškega pomena	podjetja pokrajni- skega pomena	podjetja oblastnega pomena	podjetja lokalnega pomena	podjetja lokalnega pomena	Skupni zne- sek za vsa državna go- spodarska podjetja (št. 3-7)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

Podjetje (ime, kraj)

Generalna — Glavna direkcija

Ministrstvo — Komite

RAČUN DELA DOBIČKA,

I. Obremenitev in razbremenitev

Obremenitev	Dolg iz preteklega leta (z rač. št.)			
	Po zaključnem računu			
	Povračilo preplačila, odločba št. datum			
	S K U P A J			
Razbremenitev	Preplačilo iz preteklega leta (z rač. št.)			
	V p l a č i l a			
	Štev. dnevnika	Datum	Za mesec	
		(Odpreti do 20 rubrik)		
	S K U P A J			
Bilanca	Za prenos v prihodnje leto		dolg	
			preplačilo	

Leto	19
Št. rač.	
Part.	
Poz.	

KI SE VPLAČA V PRORAČUN

II. Plan, uresničenje plana vplačil po trimesečnih stanjih in po zaključnem računu

Razdobje			Skupaj za leto	Za trimesečje			
				I	II	III	IV
Plan-uresničenje							
Po planu							
Uresničenega							
Vplačanega							
Razlike	vplačanega po planu	več					
		manj					
	vplačanega po uresničenju	več					
		manj					
	uresničenega po planu	več					
		manj					

O P O M B E :

Na podlagi 36. člena temeljnega zakona o proračunu (Uradni list FLRJ št. 105/46) v zvezi s 26. členom in drugim odstavkom 34. člena uredbe o izva-
janju proračuna (Uradni list FLRJ št. 24/47) in 2.
točko 4. člena zakona o splošnem državnem prora-
čunu za leto 1949 (Uradni list FLRJ št. 113/48) iz-
dajam

odredbo

o obračunu in načinu vplačila tržnega dobička lokalnega gospodarstva*

1. Tržni dobiček lokalnega gospodarstva, ki ga dosežejo državna proizvodna podjetja lokalnega po-
mena, pomeni razliko, ki se dobi, če se od dosežene
prodajne cene, zmanjšane za morebitni popust, po
eni strani, odtegne po drugi strani planska proizva-
jalna cena, povečana za planirano razliko pri ceni za
material. Od tako izračunanega tržnega dobička od-
tegne podjetje del, ki gre v sklad vodstva, in del, ki
mu ostane na prosto razpolago, ostanek pa vplača na
račun tržnega dobička lokalnega gospodarstva. Če
ima podjetje, ki je doseglo tržni dobiček, terjatve na
podlagi regresa, ne sme teh terjatev kriti iz tržnega
dobička, temveč jih mora uveljaviti po predpisih na-
vodila št. 5401/49 o regresu državnih proizvodnih
podjetij lokalnega pomena za razlike pri cenah su-
rovin in materiala in za plačano prevozno postavko.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 16—148/49.

2. Državna proizvodjalna podjetja lokalnega pomena morajo tržni dobiček lokalnega gospodarstva obračunati pri izdaji fakture za prodane proizvode in ga vplačati obenem z vnovčenjem faktur pri kreditnem podjetju.

3. Tržni dobiček lokalnega gospodarstva se vplačuje pri sedežu Narodne banke FLRJ na račun tržnega dobička lokalnega gospodarstva.

Sedeži Narodne banke FLRJ morajo odpreti posebne račune za tržne dobičke lokalnega gospodarstva za vsak okrajni oziroma mestni ljudski odbor v svojem območju. Številko računa, na katerega morajo podjetja vplačevati tržni dobiček, jim sporoči sedež Narodne banke FLRJ po pristojnem okrajnem (mestnem) ljudskem odboru.

4. Podjetja, ki vplačujejo tržni dobiček lokalnega gospodarstva, morajo kreditnemu podjetju obenem s fakturami za vnovčenje predložiti tudi virmanski nalog za vplačilo tržnega dobička. Virmanski nalog se predloži na obrazcu Narodne banke FLRJ št. 152.

Če se istega dne predloži v vnovčenje več faktur, se izda en sam virmanski nalog, in sicer za celotni znesek tržnega dobička iz vseh faktur. V takem primeru se na virmanskem nalogu naznačijo številke vseh predloženih faktur, na vsaki predloženi fakturi pa znesek obračunanega tržnega dobička.

Če pri kakšni fakturi ni tržnega dobička (na primer proizvodi se prodajajo po nižji enotni ceni, njihova planska proizvodjalna cena pa je večja od te cene), mora podjetje to naznačiti na zadevni fakturi tako, da pristavi klavzulo: »Brez tržnega dobička«.

5. Če podjetje ne predloži istočasno s fakturami za vnovčenje tudi virmanskega naloga za vplačilo tržnega dobička oziroma če ne doda klavzule »Brez

tržnega dobička«, ga kreditno podjetje obvesti, da faktur ne more vnovčiti, dokler ne predloži virmanškega naloga za vplačilo tržnega dobička oziroma dokler ne pripiše klavzule »Brez tržnega dobička«.

6. Pri fakturah, ki se ne vnovčijo pri kreditnih podjetjih, se tržni dobiček obračuna vsakih deset dni in vplača v prihodnjih petih dneh. Ta del tržnega dobička se vplača s posebnim virmanskim nalogom, prav tako na obrazcu št. 152.

7. Tržni dobiček lokalnega gospodarstva se vplačuje na račun tržnega dobička lokalnega gospodarstva tistega okrajnega oziroma mestnega ljudskega odbora, v katerega območju je podjetje, ki ga vplačuje. Če je podjetje, ki pripada enemu okrajnemu (mestnemu) ljudskemu odboru, v območju drugega okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, vplačuje tržni dobiček na račun tistega okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, kateremu pripada. Podjetja krajevnega ljudskega odbora vplačujejo tržni dobiček na račun tržnega dobička tistega okrajnega ljudskega odbora, v katerega območju je zadevni krajevni ljudski odbor.

8. Državna gospodarska podjetja, ki dobavljajo surovine in material po višjih cenah državnim proizvodnim podjetjem lokalnega pomena in proizvodnim podjetjem iz združenega in zasebnega gospodarskega sektorja, morajo razliko med višjimi in nižjimi cenami dobavljenih surovin in materiala vplačevati na račun razlike pri cenah surovin in materiala, dobavljenih lokalnemu gospodarstvu. Tudi ta račun se vodi pri sedežih Narodne banke FLRJ posebej za vsak okrajni oziroma mestni ljudski odbor, kakor se vodi račun tržnega dobička lokalnega gospodarstva. Številko računa, na katerega se morajo

vplačevati razlike pri cenah surovin in materiala, sporoči podjetjem sedež Narodne banke FLRJ po pristojnem okrajnem (mestnem) ljudskem odboru.

9. Razlike pri cenah surovin in materiala se vplačujejo na račun razlik pri cenah surovin in materiala tistega okrajnega oziroma mestnega ljudskega odbora, v katerega območju je državno gospodarsko podjetje lokalnega pomena, združno ali zasebno gospodarsko podjetje, ki nabavlja (kupi) surovine in material. Če pripada državno gospodarsko podjetje lokalnega pomena, ki nabavlja surovine in material, enemu okrajnemu (mestnemu) ljudskemu odboru, samo pa je v območju drugega okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, vplačuje razlike na račun razlik pri cenah surovin in materiala tistega okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, kateremu pripada podjetje, ki nabavlja surovine in material. Če nabavlja surovine in material podjetje krajevnega ljudskega odbora, vplačuje te razlike na račun razlik pri cenah surovin in materiala tistega okrajnega ljudskega odbora, v katerega območju je zadevni krajevni ljudski odbor.

10. Podjetje, ki nabavlja surovine in material po višjih cenah, mora podjetju, katero mu te surovine in material dobavlja, sporočiti račun, na katerega mora vplačevati razliko pri cenah surovine in materiala.

11. Podjetja, ki dobavljajo surovine in material lokalnim podjetjem po višjih cenah, morajo v svojih fakturah poleg fakturne vrednosti dobave po višjih cenah naznačiti tudi njeno vrednost po nižjih cenah in razliko, ki jo je treba priznati računu razlike pri cenah surovin in materiala. Prav tako morajo ta podjetja obenem s fakturno za vnovčenje predložiti tudi virmanski nalog za vplačilo razlike pri cenah. Vir-

manski nalog se predloži na obrazcu št. 152; na njem se naznači številka fakture in številka računa razlike pri cenah surovin in materiala tistega okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, v katerega korist se vplačuje razlika po 9. točki te odredbe.

12. Ko prejme sedež Narodne banke FLRJ fakture za vnovčenje in virmanske naloge za vplačilo tržnega dobička oziroma za vplačilo razlike pri cenah surovin in materiala, se mora pred knjiženjem prepričati, ali se zneski dobička oziroma razlike, navedeni na virmanskem nalogu, ujemajo z ustreznimi zneski, navedenimi na fakturah. Če se virmanski nalog ne ujema s fakturami, se vrne podjetju, da ga popravi.

13. Sedeži Narodne banke FLRJ morajo dnevne izpiske iz računov tržnega dobička in računov razlik pri cenah surovin in materiala s prilogami pošiljati poverjeništvu za finance tistega okrajnega oziroma mestnega ljudskega odbora; na katerega račun je bilo izvršeno vplačilo. Poverjenišтво za finance evidentira prejeta poročila po predpisih, ki veljajo za davek od prometa proizvodov, ki ga plačujejo davčni zavezanci po 10. členu uredbe o davku od prometa proizvodov. Če se stanje v poverjeništvu za finance ne ujema s stanjem pri sedežu Narodne banke, se morajo morebitne pomote takoj popraviti.

14. Okrajnim (mestnim) ljudskim odborom niso dovoljene nikakršne dispozicije na računu tržnega dobička lokalnega gospodarstva in tudi ne na računu razlik pri cenah surovin in materiala, dobavljenih lokalnemu gospodarstvu, razen v primerih, če vrnejo pomotoma vplačane ali če popravijo pomotoma vknjižene zneske.

15. Poverjenišтво za finance okrajnega (mestnega) ljudskega odbora izda sedežu Narodne banke FLRJ nalog za vrnitev pomotoma vplačanih zneskov tržnega dobička lokalnega gospodarstva in razlik pri cenah surovin in materiala, dobavljenih lokalnemu gospodarstvu. Zneski se vrnejo v breme tekočih dohodkov na istih računih pri sedežu Narodne banke FLRJ, prav tako pa se v breme ali v korist teh računov popravijo tudi pomote pri knjiženju. Če na teh računih ni dovolj kritja za vrnitev oziroma za popravek knjiženja, se zneski vrnejo oziroma popravijo do višine kritja, razlika pa se vknjiži pozneje, ko se doseže kritje. Stanje salda teh računov, ki se pokaže po vrnitvi in popravku pomotnih knjiženj, prenese sedež Narodne banke FLRJ po predpisih naslednje točke te odredbe.

16. Saldo računa tržnega dobička lokalnega gospodarstva in računa razlik pri cenah surovin in materiala, prav tako pa tudi računa regresa za razlike pri cenah surovin in materiala in računa regresa za plačano prevozno postavko državnih proizvodnih podjetij lokalnega pomena prenese sedež Narodne banke FLRJ vsakih petnajst dni (po stanju na dan vsakega petnajstega in vsakega zadnjega dne v mesecu) na istoimenske zbiralne račune, ki se vodijo pri centrali Narodne banke FLRJ za zadevno ljudsko republiko. Vplačane zneske razdeli centrala na proračune posameznih organov oblasti, ko poprej odbije vsoto izplačanih regresov. Centrala Narodne banke FLRJ izračuna zato, v kakšnem razmerju je vsota skupnega regresa za razlike pri cenah in skupnega regresa za plačano prevozno postavko do vsote skupnega tržnega dobička lokalnega gospodarstva in skupne razlike pri cenah surovin in materiala, ter to

razmerje izrazi v obliki odstotka z največ dvema decimalkama. Nato zmanjša glede na ta odstotek tržni dobiček in razliko pri cenah surovin in materiala za vsak ljudski odbor posebej, ostanek pa razdeli med posamezne proračune glede na odstotek udeležbe, ki je predpisan z zakonom o splošnem državnem proračunu in z zakonom o državnem proračunu zadevne ljudske republike za razdelitev tržnega dobička lokalnega gospodarstva.

17. Druga kreditna podjetja, ki vodijo tekoče račune proizvajalnih podjetij, ravnaajo pri vnovčenju faktur in pri vplačilu tržnega dobička lokalnega gospodarstva oziroma razlik pri cenah surovin in materiala enako kakor sedeži Narodne banke FLRJ.

18. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 5400

Beograd dne 14. februarja 1949.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 13. člena uredbe o enotnih cenah predpisuje Gospodarski svet pri vladi FLRJ

navodilo

kako obračunavajo operativna upravna vodstva z zveznim proračunom razliko pri povprečni prevozni postavki*

1. Aktivni saldo svojega zbiralnega računa iz razlik pri povprečni prevozni postavki za preteklo trimesečje vplačajo vsa operativna upravna vodstva zveznega in republiškega pomena na ustrezen, spodaj navedeni račun ministrstvu za finance FLRJ, ki se vodi pri centralah Narodne banke, in sicer:

a) na račun št. 800410, imenovan: »Povprečna prevozna postavka zveznih podjetij«, in

b) na račun št. 800411, imenovan: »Povprečna prevozna postavka republiških podjetij«.

2. Na ta dva računa se sme vplačevati samo z. virmanom po obrazcu 152.

Operativno upravno vodstvo mora na vseh delih naloga (obrazca 152) zapisati pred številko svojega tekočega računa operativno številko sedeža Narodne banke, pri katerem se vodi njegov tekoči račun. Poleg tega mora navesti (pod »Namen nakazila«), na katero obračunsko razdobje se nanašajo vplačila.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 64—538/48.

3. O vplačilih pošlje centrala Narodne banke pristojnemu republiškemu ministrstvu za finance poročilo s stanjem računa št. 800411 in seznam vplačil po operativnih upravnih vodstvih ter navedbo obračunskih razdobj, na katera se vplačila nanašajo.

Glavna centrala Narodne banke pošlje ministrstvu za finance FLRJ ustrezno poročilo s stanjem računa št. 800410 in zbiralno poročilo po republikah s stanjem računa št. 800411.

Poročila se pošiljajo trimesečno in letno.

4. Za morebitni pasivni saldo svojega zbiralnega računa povprečne prevozne postavke za preteklo trimesečje predloži operativno upravno vodstvo zahtevo pristojnemu ministrstvu za finance, ki izda nalog za izplačilo računa št. 800410 oziroma št. 800411. Zahtevi za izplačilo mora operativno upravno vodstvo priložiti stanje svojega zbiralnega računa povprečne prevozne postavke.

Glavna centrala Narodne banke prenese ob koncu vsakega trimesečja aktivne salde z računov št. 800411 na račun št. 800410, medtem ko obremenijo pasivne salde na računih št. 800411 račun št. 800410.

5. Da bi se pasivni saldi enih operativnih upravnih vodstev krili iz aktivnih saldov drugih, ne smejo niti zvezna niti republiška operativna upravna vodstva obračunavati razlike pri povprečni prevozni postavki s proračunom organa, v katerega pristojnost spadajo, temveč jih morajo obračunavati po tem navodilu.

6. Obračun po tem navodilu morajo operativna upravna vodstva sestaviti v 45 dneh po preteku trimesečja.

7. Dokončni obračun svojega zbiralnega računa povprečne prevozne postavke za preteklo leto morajo sestaviti operativna upravnna vodstva po preteku leta takoj po pregledu zaključnih računov podjetij pod njihovim vodstvom.

Če se pri dokončnem obračunu na katerem izmed računov iz 1. točke tega navodila pokaže pasivni saldo, se ta krije iz aktivnega salda drugega računa. Če izkazuje oba računa za preteklo leto negativni saldo, se ta krije iz zveznega proračuna. Sicer se pozitivni saldo vplača v zvezni proračun.

8. Ker so operativna upravnna vodstva po 43. in 59. točki navodila za sestavo, pregled in potrditev zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij za leti 1946 in 1947 (Uradni list FLRJ št. 26/48) že poslala svoje zaključne račune za leto 1947, morajo takoj vplačati na račun iz 1. točke tega navodila pozitivni saldo povprečne prevozne postavke, če je saldo zbiralnega računa povprečne prevozne postavke negativen, pa takoj predložiti obračun in zahtevo za izplačilo pristojnemu ministrstvu za finance.

9. Določbe obvezne razlage in navodila za uporabljanje drugega odstavka 10. člena uredbe o enotnih cenah (Uradni list FLRJ št. 14/47) in določbe tega navodila veljajo tudi za državna proizvodna podjetja lokalnega pomena, če dobavljajo blago po enotnih cenah. V takem primeru velja za operativnega upravnega voditelja teh podjetij po prej navedenih predpisih republiško ministrstvo za komunalne zadeve.

10. S tem navodilom se spremeni določba drugega odstavka 7. točke obvezne razlage in navodila za uporabljanje drugega odstavka 10. člena uredbe o

enotnih cenah in za obračunavanje prevoznih stroškov, ki gredo v breme proizvodjalnih podjetij (Uradni list FLRJ št. 14/47).

Št. 9491

Beograd dne 21. junija 1948.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

Minister za finance:
Dobrivoje Radosavljević l. r.

Po določbah 42. člena uredbe o izvajanju proračuna izdajam

odredbo

o likvidaciji neporavnanih obveznosti iz leta 1948*

1. Z odredbo ministra za finance FLRJ št. 38168 iz 1. 1948 o predlaganju situacij za investicijska dela za leto 1948 (Uradni list FLRJ št. 92/48) je določeno, da je treba končne situacije za investicijska dela, dokončana do 31. decembra 1948, predložiti kreditnemu podjetju najpozneje do 31. januarja 1949.

Po omenjeni odredbi zahtevajo kreditna podjetja za vse do 31. januarja 1949 predložene, obračunane in izplačane situacije in za izplačane dobave iz preteklega leta, ki obremenjujejo investicijske kredite, od pristojnega ministrstva za finance oziroma od pristojnega finančnega organa, da jim odpre kredit zaradi likvidacije teh izplačil.

Prav tako zahtevajo kreditna podjetja za vsa izplačila investicijske narave, ki so jih izplačala v preteklem 1948. letu po določbah uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu, za katera pa odredbodajalci niso imeli kredita, od pristojnega ministrstva za finance oziroma od pristojnega finančnega organa, da jim odpre kredit za kritje teh izplačil.

Za te primere zahtevajo kreditna podjetja od odgovornih odredbodajalcev pojasnilo, zakaj niso pravočasno preskrbeli kredita in so zaradi tega nastale

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 9—73/49.

obveznosti. Kreditno podjetje pošlje te odgovore pristojnemu ministrstvu za finance oziroma pristojnemu finančnemu organu skupaj z zahtevo, da se odpre kredit.

2. Druge obveznosti iz preteklega leta, ki iz objektivnih razlogov niso bile likvidirane v preteklem letu, a se dajo vnovčiti po uredbi o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu, izplačajo kreditna podjetja v breme posebnega računa kupca in tega obvestijo, naj takoj zahteva kredit od pristojnega ministrstva za finance oziroma pristojnega finančnega organa, o tem pa predloži izjavo kreditnemu podjetju. Tudi te obveznosti se smejo vnovčiti pri kreditnih podjetjih po uredbi o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu najpozneje do 31. januarja 1949.

3. Dobavitelji so dolžni ob predložitvi faktur v vnovčenje kreditnemu podjetju navesti, da se faktura nanaša na poslovanje iz leta 1948.

4. Če ostane tudi še po tem roku kaj nelikvidiranih obveznosti, pošljejo dobavitelji oziroma gradbena podjetja fakture in situacije neposredno kupcu, da preskrbi potreben kredit. V teh primerih pošlje odredbodajalec zahtevo za kredit pristojnemu ministrstvu za finance oziroma pristojnemu finančnemu organu z obrazložitvijo, zakaj je obveznost nastala in kdo je kriv, da ni bila pravočasno poravnana.

5. Vse druge obveznosti, ki so ostale nelikvidirane in se ne morejo vnovčiti po uredbi o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu, morajo odredbodajalci prigrasiti pristojnemu ministrstvu za finance oziroma pristojnemu finančnemu organu za otvoritev kredita najpozneje do 28. februarja 1949 s temile podatki: kdo je obveznost ustvaril, čemu, znesek obveznosti, kdaj je obveznost nastala, ali je bil zanjo zago-

tovljen kredit in z obrazložitvijo, zakaj obveznost ni bila pravočasno likvidirana.

6. Ta odredba se nanaša na obveznost po zveznem proračunu, po proračunih ljudskih republik in po pokrajinskem in oblastnem proračunu ter po proračunih ljudskih odborov.

Št. 1701

Beograd dne 26. januarja 1949.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

uredbo
o maksimiranju obrestnih mer*

1. člen

Na obresti smejo posojati denar samo državna kreditna podjetja in zadružne organizacije, in sicer po obrestni meri največ 6% na leto.

Vsakomur drugemu je posojanje denarja na obresti prepovedano.

Poleg obresti smejo kreditna podjetja in zadružne organizacije zaračunavati provizijo in stroške, ki so določeni s posebnimi predpisi za storitve v bančnih poslih.

Če so dogovorjene obresti, ni pa dogovorjena obrestna mera, plača dolžnik 4% obresti na leto (zakonita obrestna mera). Tolikšne obresti plača dolžnik tudi tedaj, če obresti sicer niso bile dogovorjene, pa dolžnik ni pravočasno poravnal svoje obveznosti, in sicer računajoč od dneva, ko je obveznost dospel v plačilo.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 71—601/48.

2. člen

Kreditna podjetja in zadružne organizacije smejo plačevati za hranilne vloge obresti po tehle najvišjih obrestnih merah:

- a) za hranilne vloge fizičnih oseb in blagajn za vzajemno pomoč sindikalnih podružnic 6% na leto,
- b) za vse druge vloge 4% na leto.

Tako obrestujejo kreditna podjetja tudi hranilne vloge zadružnih organizacij, ki so jih te na isti podlagi zbrale od posameznih varčevalcev.

3. člen

Kreditna podjetja in zadružne organizacije ne plačajo po tekočih računih nikakršnih obresti. Izjemoma plačajo kreditna podjetja zadružnim organizacijam po tekočih računih do 1% obresti na leto.

4. člen

V mejah maksimalnih obrestnih mer, ki so predpisane s to uredbo, predpisuje minister za finance FLRJ v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ obrestne mere glede na smernice splošnega gospodarskega razvoja, dane z letnim gospodarskim planom.

5. člen

Določbe te uredbe veljajo od 1. julija 1948, kolikor se nanašajo na hranilne vloge in tekoče račune, v vseh drugih primerih pa od prvega plačilnega roka, ki dospe po uveljavitvi te uredbe.

6. člen

Z uveljavitvijo te uredbe prenehajo veljati določbe uredbe o maksimiranju obrestnih mer z dne 17. ju-

nija 1946 (Uradni list FLRJ št. 49/46) in uredbe o spremembi in dopolnitvi uredbe o maksimiranju obrestnih mer (Uradni list FLRJ št. 32/48) ter vsi predpisi, ki so v nasprotju s to uredbo.

7. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 14. avgusta 1948.

Predsednik vlade FLRJ.
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 37. člena zakona o ureditvi in delovanju kreditnega sistema in 4. člena uredbe v maksimiranju obrestnih mer izdajam v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

odredbo

o obrestnih merah*

I. Kreditna podjetja zaračunavajo pri svojih aktivnih poslih tele obrestne mere:

Za kratkoročne kredite:

A. Za obratna sredstva.

1. za redne potrebe:

a) državnim gospodarskim podjetjem — 1% na leto,

b) združenim organizacijam — 1% na leto,

c) gospodarskim podjetjem družbenih organizacij — 1% na leto,

č) vsem drugim — 3% na leto;

2. za izredne potrebe:

a) v opravičenih primerih, ki jih določa odredba za izvajanje splošnega državnega kreditnega plana za leto 1948 — brezobrestno,

b) v drugih primerih — 3% na leto;

3. za sezonske potrebe — 2% na leto.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 72—617/48.

B. Za potrošniške kredite fizičnim osebam — 5% na leto.

Za dolgoročne (investicijske) kredite:

1. organom državne oblasti, državne uprave in državnim podjetjem — 2% na leto;
2. kmečkim obdelovalnim zadrugam — 1% na leto;
3. drugim združnim organizacijam — 2% na leto;
4. družbenim organizacijam — 2% na leto;
5. za vse druge dolgoročne (investicijske) kredite — 3% na leto.

II. Kreditna podjetja in združne organizacije plačujejo obresti od vlog po tehle obrestnih merah:

1. za hranilne vloge na vložne knjižice fizičnih oseb in blagajn za vzajemno pomoč pri sindikalnih podružnicah — 5% na leto;
2. za pupilne vloge — 3% na leto;
3. za druge vloge na vložne knjižice — 2% na leto;
4. za sodne depozite — 1% na leto.

Obrestne mere iz 1. in 3. točke plačajo kreditna podjetja tudi za hranilne vloge združnih organizacij, ki so jih te na isti podlagi zbrale v svojem delovnem področju.

III. Kreditna podjetja plačajo združnim organizacijam za vloge na tekočih računih 1% obresti na leto.

Za druge tekoče račune ne plačajo kreditna podjetja in združne organizacije nikakršnih obresti.

IV. Obrestne mere po tej odredbi veljajo v vseh prej določenih primerih, razen v tistih, za katere je

v skladu s 4. členom uredbe o maksimiranju obrestnih mer s posebnim predpisom določena drugačna obrestna mera.

V. Obrestne mere po tej odredbi se uporabljajo od 1. julija 1948, kolikor se nanašajo na hranilne vloge in tekoče račune, v vseh drugih primerih pa od prihodnjega plačilnega roka, ki dospe po uveljavitvi te odredbe.

VI. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«. S tem dnem preneha veljati odredba VII št. 20265 z dne 27. maja 1947 o obrestnih merah pri aktivnih poslih državnih kreditnih podjetij (Uradni list FLRJ št. 45/47).

VII št. 30472

Beograd dne 20. avgusta 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

**uredbo
o hranilnih vlogah***

1. člen

Zaradi večjega razvoja denarnega varčevanja širokih ljudskih množic kot dela njihovega stalnega prispevka k hitrejšemu in uspešnejšemu razvoju narodnega gospodarstva in zgraditvi socializma so hranilne vloge pod posebnim varstvom in skrbjo države.

2. člen

Za hranilne vloge se po določbah te uredbe štejejo denarni prihranki prebivalstva, ki so zaupani v hrambo državnim bankam, krajevnim hranilnicam in zadrugam.

Za hranilne vloge pri državnih bankah, krajevnih hranilnicah in zadrugah jamči država.

3. člen

Hranilne vloge so tajne in nedotakljive.

Obvestila o hranilnih vlogah smejo dajati državne banke, krajevne hranilnice in zadruge samo na pismo zahtevo sodnega ali preiskovalnega organa, ka-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 16—136/49.

dar gre za spor ali preiskovanje o kaznivem dejanju vlagatelja.

Glede hranilne vloge se ne more izdati izplačilna prepoved; prav tako se vloga ne sme izplačati brez prejšnjega naloga vlagatelja ali njegovega pooblaščenca.

Izjemoma se sme izdati glede hranilne vloge izplačilna prepoved ali odrediti izplačilo vloge na podlagi sodne odločbe o kaznivem dejanju vlagatelja.

4. člen

Nedopustne so kakršne koli omejitve glede višine in časa vložitve ali dvignjenje hranilne vloge.

Dvignjenje vloge sme zvezati s pogojem edinole vlagatelj.

5. člen

Od hranilnih vlog se plačajo obresti.

Pri loterijskih vlogah se vlagateljem namesto obresti izplača dohodek v obliki dobitkov.

Način obračuna in plačevanja obresti (dohodkov) od hranilnih vlog določa minister za finance FLRJ.

6. člen

Hranilne vloge in obresti (dohodki) od njih so oproščeni vseh davkov, taks in drugih davščin.

Če se hranilna vloga podeduje ali podari, je oproščena davka od dediščin in daril.

Vse listine v zvezi s hranilnimi vlogami so oproščene upravnih taks.

7. člen

Da bi se delovnim ljudem omogočilo lažje vlaganje in dviganje hranilnih vlog, se uvaja posebna hranilna služba državnih bank pri gospodarskih podjet-

jih, uradih in ustanovah. V katerih gospodarskih podjetjih, uradih in ustanovah se uvede hranilna služba in kako bo poslovala, predpiše minister za finance FLRJ v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

8. člen

Zaradi pospeševanja denarnega varčevanja prebivalstva na deželi bodo kmetijske zadruge sprejemale hranilne vloge tako od zadrušnikov kmetov kakor tudi od drugih oseb.

Poslovanje s hranilnimi vlogami kmetijskih zadrug združujejo državne banke za kreditiranje kmetijskih zadrug.

Kmetijskim zadrugam se povrnejo obresti, ki jih plačajo od hranilnih vlog.

9. člen

Poslovanje hranilne službe vseh bank, hranilnic in zadrug združuje Narodna banka FLRJ.

10. člen

Pri zbiranju hranilnih vlog in seznanjanju širokih ljudskih množic s pomenom varčevanja za narodno gospodarstvo in za posameznike se opirajo državne banke, krajevne hranilnice in zadruge na sodelovanje ljudskih in družbenih organizacij.

11. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda po potrebi minister za finance FLRJ.

12. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 17. februarja 1949.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 11. člena uredbe o hranilnih vlogah
(Uradni list FLRJ št. 16/49) predpisujem

pravilnik

**o poslovanju s hranilnimi vlogami pri državnih
bankah, krajevnih hranilnicah in zadrugah***

I. Splošne določbe

1. člen

Državne banke, krajevne hranilnice in zadruge, ki so s posebnimi predpisi pooblašene, da zbirajo denarne prihranke prebivalstva, poslujejo s hranilnimi vlogami po predpisih tega pravilnika.

2. člen

Da bi se zagotovila enotnost in celota hranilne službe v državi, vodi in združuje poslovanje s hranilnimi vlogami Narodna banka FLRJ.

3. člen

Da bi se razširila hranilna mreža in delavcem, nameščencem in uslužbencem omogočilo lažje vlaganje in dviganje hranilnih vlog, se po posebnih predpisih ustanovijo pri podjetjih, uradih in ustanovah hranilne blagajne Narodne banke FLRJ.

*. Obj. v Ur. listu FLRJ št. 16—141/49.

Denarne prihranke zbirajo na deželi predvsem kmetijske zadruge, ki omogočajo lažje vlaganje in dviganje hranilnih vlog tako kmetom zadružnikom kakor tudi drugim osebam.

Vse pošte v državi opravljajo hranilno poslovanje za Narodno banko FLRJ.

4. člen

Državne banke, krajevne hranilnice in zadruge lahko sprejemajo hranilne vloge vseh državljanov FLRJ in tujih državljanov, ki živijo na ozemlju FLRJ.

Hranilne vloge iz tujine, ki jih pošiljajo državljani FLRJ in tuji državljani, sme sprejemati samo Narodna banka FLRJ.

II. Hranilne vloge in dohodki od njih

5. člen

Hranilne vloge imajo lahko samo fizične osebe in blagajne za vzajemno pomoč. Ista oseba ima lahko več hranilnih vlog.

6. člen

Hranilna vloga nastane, če kdo naloži pri banki, hranilnici ali zadrugi gotovino z izjavo, da jo nalaga kot hranilno vlogo, ali če odredi, da se kakšen njegov prejemek vknjiži kot hranilna vloga.

7. člen

Hranilna vloga je lahko splošna ali lokalna.

Splošna hranilna vloga se lahko dvigne pri vsaki banki ali pošti s pogoji iz 11. člena tega pravilnika.

Lokalna hranilna vloga se lahko dvigne samo pri tisti banki, hranilnici ali zadrugi, ki vodi to hranilno vlogo.

8. člen

Obresti od vlog začnejo teči oziroma pri izplačilih prenehajo teči z dnevom vknjižbe.

Obresti od hranilnih vlog se obračunajo in pripisujejo enkrat na leto — 31. decembra. Pri obračunu obresti se za en mesec šteje 30 dni.

Če dvigne vlagatelj vso svojo vlogo, se obresti takoj obračunajo in izplačajo.

Dokončno izplačilo vloge in obračun obresti sme opraviti samo tista banka, hranilnica ali zadruga, pri kateri se vodi vloga.

III. Pogoji za sprejem in vrnitev hranilnih vlog

9. člen

Najmanjši znesek, ki se sprejme ali izplača in ki lahko ostane na hranilni knjižici, je 20 dinarjev.

10. člen

Splošne hranilne vloge vodi samo Narodna banka FLRJ. Vplačujejo in izplačujejo se lahko tako pri poslovnih enotah Narodne banke FLRJ, poštah in hranilnih blagajnah kakor tudi pri drugih bankah in njihovih poslovnih enotah ter pri hranilnicah.

Lokalne hranilne vloge vodijo vse banke, njihove poslovne enote, hranilnice in zadruge.

11. člen

Splošna hranilna vloga se lahko dvigne v neomejenem znesku samo pri centrali Narodne banke FLRJ,

ki tako hranilno vlogo vodi, pri drugih poslovnih enotah Narodne banke FLRJ in pri hranilnih blagajnah pa do 5.000 dinarjev na dan.

Pri drugih bankah in poštah se lahko od splošne hranilne vloge dvigne največ 1.000 dinarjev na dan.

Lokalne hranilne vloge se lahko dvigajo v neomejenih zneskih pri bankah, hranilnicah in zadru-gah, ki take vloge vodijo.

12. člen

Vloga se ne izplača, če je uveden postopek za razveljavitev izgubljene (prešle) hranilne knjižice ali če je vloga pod sodno plačilno prepovedjo zaradi kaznivega dejanja vlagatelja.

IV. Pravice in ugodnosti vlagatelja

13. člen

Za vlagatelja se šteje tisti, na katerega ime se glasi hranilna knjižica, oziroma tisti, ki je v posesti knjižice na prinosilca.

14. člen

Pravico vlagati ima vsakdo, naš ali tuj državljan, ne glede na starost.

Mladoletniki lahko samostojno vlagajo in dvigajo vloge, dokler se temu ne upre kateri izmed roditeljev ali skrbnik.

15. člen

Z vlogo razpolaga tisti, na katerega ime se hranilna knjižica glasi, oziroma tisti, ki ga ta pooblasti, če se knjižica glasi na prinosilca, pa tisti, ki tako knjižico predloži.

16. člen

Vlagatelj lahko odredi, da naj se vloge izplačujejo stalno ali od časa do časa osebi, ki jo on za to pooblasti.

Vlagatelj lahko omeji svojo pravico razpolaganja oziroma pravico razpolaganja pooblaščen osebe tako na določen čas kakor tudi na določen znesek.

Oseba, ki odpre vlogo na ime druge osebe (vlagatelja), lahko ob tej priliki omeji pravico razpolaganja osebe, za katero vlaga.

17. člen

Banka, hranilnica oziroma zadruga lahko na zahtevo vlagatelja vlogo z njegove hranilne knjižice izplača ali jo prenese v korist druge osebe.

18. člen

Vlagatelji so oproščeni vseh upravnih taks in rednih stroškov pri poslih s hranilnimi vlogami pri bankah, hranilnicah in zadrugah.

Izjemno od prednjega odstavka plača vlagatelj vse stroške v zvezi z razveljavitvijo izgubljene knjižice in stroške za zamenjavo hranilne knjižice, ki je zaradi poškodbe postala neuporabna.

19. člen

Tistemu, ki dokaže, da je plačal zdravniške in pogrebne stroške za umrlega vlagatelja, izplača banka, hranilnica oziroma zadruga te stroške iz vloge umrlega vlagatelja.

V. Hranilne knjižice

20. člen

Pri vplačilu prve hranilne vloge se izda hranilna knjižica.

Hranilna knjižica se lahko glasi na ime, na prinosilca ali na prinosilca s šifro (geslom).

Na prinosilca ali na prinosilca s šifro se lahko glasijo samo lokalne hranilne knjižice.

Hranilna knjižica mora imeti številko, pod katero se vodi partija za zadevno hranilno vlogo, ime banke, hranilnice oziroma zadruga, ki je knjižico izdala, število oštevilčenih strani in označbo, ali je hranilna knjižica splošna ali lokalna.

21. člen

Splošna hranilna knjižica se lahko glasi samo na ime in jo mora podpisati tisti, ki razpolaga z vlogo.

Pred izplačilom vloge s splošne ali lokalne hranilne knjižice, ki se glasi na ime oziroma na kateri je pooblastilo, da druga oseba razpolaga z vlogo, se mora ugotoviti istovetnost vlagatelja oziroma pooblaščen osebe.

22. člen

Vsako vplačilo ali izplačilo vloge se vpiše v hranilno knjižico in potrdi s pečatom in podpisom uslužbenca. V hranilno knjižico se vpišejo tudi spremembe, nastale zaradi obračuna obresti.

Brez hranilne knjižice se ne more nič izplačati. Izjemoma se brez hranilne knjižice lahko sprejemajo vplačila; ta vplačila se vpišejo naknadno v hranilno knjižico.

23. člen

Vse omejitve glede razpolaganja z vlogo se morajo zaznamovati v hranilni knjižici in na ustrezni partiji. Tajne označbe (šifre — gesla in pod.), ki so pogoj za razpolaganje, se zaznamujejo samo na ustrezni partiji hranilne vloge.

S hranilne knjižice, ki se glasi na prinosilca s šifro (geslom), lahko prinositelj dvigne vlogo samo, če pove tudi geslo.

24. člen

Vlagatelj ne sme v hranilni knjižici sam ničesar vpisati, popravljati ali prečrtati.

Če se znesek v hranilni knjižici ne ujema z zneskom na partiji vlagatelja, se šteje, da je pravilen tisti znesek, ki se vodi na partiji, dokler se ne dokaže nasprotno.

Zloraba hranilne knjižice se kaznuje po zakonitih predpisih.

25. člen

Hranilna knjižica, s katere je izplačana vsa vloga, se obdrži in uniči.

VI. Razveljavitev hranilnih knjižic

26. člen

Hranilne knjižice na ime se razveljavijo po predpisih tega pravilnika, medtem ko se hranilne knjižice na prinosilca razveljavijo po rednem sodnem postopku.

Izgubljeno (prešlo) hranilno knjižico na ime razveljavi banka, hranilnica ali zadruga, ki vodi hranilno vlogo.

27. člen

Če želi vlagatelj namesto izgubljene (prešle) hranilne knjižice, ki se glasi na ime, dobiti drugo, mora izgubo hranilne knjižice priglasiti banki, hranilnici ali zadrugi, ki jo je izdala. V priglasitvi navede: ime, na katerega se glasi hranilna knjižica, čas izgube, morebitno številko hranilne knjižice, znesek hranilne vloge in druge označbe v knjižici.

Po vložitvi priglasitve za razveljavitev hranilne knjižice na ime se iz nje ne sme ničesar več izplačati, dokler ni končan postopek za razveljavitev.

28. člen

Priglasitev o izgubi hranilne knjižice na prinosilca se lahko sprejme, če priglasitelj verjetno izkaže (z geslom ali kako drugače), da je njen lastnik ali da ima od nje korist. Na tako hranilno knjižico ne sme banka, hranilnica ali zadruga, ki jo je izdala, 15 dni od predložitve priglasitve o izgubi knjižice ničesar izplačati. Če želi priglasitelj doseči, da se vloga ne bo izplačevala do konca postopka za razveljavitev, mora predložiti sodno potrdilo, da je zahteval razveljavitev izgubljene hranilne knjižice. Če ne predloži v 15 dneh od dneva priglasitve sodnega potrdila o zahtevani razveljavitvi, se šteje, da izgube knjižice sploh ni priglasil.

29. člen

Na podlagi priglasitve o izgubi splošne hranilne knjižice se obvestijo vsa izplačilna mesta, da knjižico vpišejo v register izgubljenih knjižic, oglaš o izgubi pa se objavi pri poslovni enoti Narodne banke: 1. pri kateri se vodi vloga; 2. v katere poslovnem območju živi lastnik in 3. v katere poslovnem območju

je bila knjižica izgubljena. Če v 30 dneh po objavi oglasa nihče ne ugovarja razveljavitvi, se hranilna knjižica razglasi za neveljavno, lastniku pa izda druga hranilna knjižica z novo številko.

Lokalne hranilne knjižice, ki se glasijo na ime, razveljavi banka, hranilnica ali zadruga, pri kateri se vodi vloga, in sicer tako, da na vidnem mestu objavi oglas. Če v 30 dneh nihče ne ugovarja razveljavitvi, izda novo hranilno knjižico z novo številko.

Če kdo ugovarja zoper uvedbo postopka za razveljavitev hranilne knjižice, sestavi banka, hranilnica ali zadruga o tem zapisnik, stranki pa napoti, naj po sodni poti dokažeta svojo pravico.

30. člen

Po končanem postopku za razveljavitev oziroma po končanem sodnem sporu o lastninski pravici, se izda namesto razveljavljene druga hranilna knjižica z novo številko, na kateri se naznači, da je izdana namesto izgubljene, in vanjo vpiše številka razveljavljene knjižice.

Z razveljavitvijo ugasnejo vse pravice vlagatelja in vse obveznosti banke, hranilnice ali zadruge iz hranilne knjižice.

31. člen

Banka, hranilnica oziroma zadruga ni odgovorna za škodo, ki nastane za vlagatelja z zlorabo hranilne knjižice, preden banka, hranilnica ali zadruga, pri kateri se vodi hranilna vloga, prejme prigrasitev o izgubi knjižice.

VII. Evidenca o hranilnih vlogah

32. člen

Državne banke, krajevne hranilnice in zadruge morajo voditi evidenco vlog za vsakega posameznega vlagatelja na posebni partiji.

Vsa vplačila in izplačila na hranilno knjižico se poleg vpisa v hranilno knjižico obenem knjižijo tudi na posebni partiji.

Na posebni partiji se vodi tudi evidenca o vseh drugih važnih okoliščinah, kakor so: dana pooblastila, omejitve, gesla, dedovanje itd.

33. člen

Ko se odpre hranilna vloga, mora vlagatelj dati banki, hranilnici in zadrugi vse podatke, ki so potrebni za statistiko.

34. člen

Evidenco o številu vlagateljev in o stanju hranilnih vlog pri bankah, hranilnicah in zadrugah vodijo poslovne enote Narodne banke FLRJ za območje (okraja, mesta), do koder sega njihova poslovna pristojnost.

Kako se pošiljajo podatki, določi Narodna banka FLRJ.

VIII. Druge določbe

35. člen

Stroški za hranilno službo gredo v breme državnih bank, krajevnih hranilnic oziroma kmetijskih zadrug.

36. člen

Državne banke za kreditiranje kmetijskih zadrug povrnejo zadrugam obresti, plačane od hranilnih vlog.

37. člen

Morebitno škodo, ki nastane pri državnih bankah, krajevnih hranilnicah in zadrugah pri poslovanju s hranilnimi vlogami, trpi sama banka, hranilnica oziroma zadruga.

Škodo, ki nastane po krivdi uslužbenca zaradi nemarnega opravljanja službe, trpi uslužbenec, ki jo je povzročil.

38. člen

Poslovanje in podatki o hranilnih vlogah so zapni. Uslužbenci, ki sporočijo ali omogočijo nepooblaščenim osebam, da zvedo za podatke o hranilnih vlogah, se kaznujejo po zakonu o kaznivih dejanjih zoper uradno dolžnost.

39. člen

Natančnejša tehnična navodila in obrazce za poslovanje s hranilnimi vlogami predpiše Narodna banka FLRJ.

40. člen

Določbe pravilnika o hranilnem in kreditnem poslovanju kmečkih zadrug (Uradni list FLRJ št. 78/48), ki so v nasprotju s temi predpisi, se ne uporabljajo.

Veljati prenehajo vsi posebni predpisi o poslovanju s hranilnimi vlogami in o pogojih glede hranilnih vlog, s katerimi so doslej poslovale državne banke in krajevne hranilnice.

41. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 5584

Beograd dne 16. februarja 1949.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 7. in 11. člena uredbe o hranilnih vlogah (Uradni list FLRJ št. 16/49) izdajam

odredbo

o ustanovitvi hranilnih blagajn pri gospodarskih podjetjih, uradih in ustanovah*

1. Pri vseh gospodarskih podjetjih, uradih in ustanovah, kjer je zaposlenih več kakor sto delavcev, nameščencev in uslužbencev, se ustanovijo do 31. marca 1949 hranilne blagajne, ki imajo nalogo, da sprejemajo in izdajajo vloge na hranilne knjižice delavcev, nameščencev in uslužbencev, zaposlenih v zadevnem podjetju, uradu ali ustanovi.

Ne glede na ta rok se ustanovijo po predlogu sindikalne podružnice, podan voditelju gospodarskega podjetja, urada ali ustanove, hranilne blagajne tudi pri tistih gospodarskih podjetjih, uradih in ustanovah, v katerih je zaposlenih manj kakor sto delavcev, nameščencev in uslužbencev.

2. Voditelji gospodarskih podjetij, uradov in ustanov izdajo odločbo, s katero določijo uslužbenca za opravljanje poslov hranilne blagajne in čas nje-nega poslovanja. Čas poslovanja hranilne blagajne naj bo vlagateljem pripraven za vlaganje in dviganje vlog, ne sme pa se s tem motiti delo podjetja, urada ali ustanove in ne kršiti delovna disciplina.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 16—147/49.

Odločba se pošlje krajevno pristojni poslovni enoti Narodne banke FLRJ, ki mora v desetih dneh po prejemu odločbe opraviti v podjetju, uradu ali ustanovi vse tehnične priprave za redno poslovanje hranilne blagajne.

3. Za redno poslovanje hranilnih blagajn skrbijo tiste poslovne enote Narodne banke FLRJ, za katerih račun poslujejo hranilne blagajne.

Gospodarska podjetja, uradi in ustanove so odgovorni za pravilno delo svoje blagajne.

4. Narodna banka FLRJ povrne gospodarskim podjetjem stroške, ki nastanejo zaradi dela uslužbencev v hranilni blagajni. Stroški se obračunajo glede na število manipulacij, računajoč en dinar za vsako manipulacijo. Kot manipulacijo je šteti vplačilo oziroma izplačilo hranilne vloge.

5. Hranilne blagajne poslujejo po navodilu Narodne banke FLRJ, ki oskrbuje hranilne blagajne brezplačno s potrebnimi obrazci.

6. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 5585

Beograd dne 15. februarja 1949.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi drugega odstavka 80. člena ustave FLRJ in 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

uredbo

o komunalnih bankah in krajevnih hranilnicah*

I. Splošne določbe

1. člen

Komunalne banke in krajevne hranilnice imajo nalogo, da mobilizirajo razpoložljiva denarna sredstva iz lokalnega gospodarstva in prebivalstva in da s temi sredstvi, kakor tudi s sredstvi iz državnega proračuna in krediti pri Narodni banki FLRJ finansirajo in kreditirajo lokalno gospodarstvo in komunalna gospodarstva.

2. člen

Komunalne banke so državna kreditna podjetja mestnih oziroma krajevnih ljudskih odborov, krajevne hranilnice pa so državna kreditna podjetja mestnih oziroma krajevnih ljudskih odborov.

II. Komunalne banke

3. člen

Komunalne banke smejo ustanavljati okrajni oziroma mestni ljudski odbori z dovoljenjem republiškega ministra za finance.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 71—598/48.

Poslovanje komunalne banke obsega območje ljudskega odbora, ki jo je ustanovil. Komunalna banka sme v soglasju z republiškim ministrom za finance delovati tudi na območju sosednih ljudskih odborov, ki nimajo lastne komunalne banke.

4. člen

Komunalna banka opravlja tele posle:

1. izvaja proračun ljudskega odbora, ki jo je ustanovil, po potrebi pa tudi proračune krajevnih ljudskih odborov, če tako odloči okrajni izvršilni odbor;

2. izvaja finančne, kreditne in gotovinske plane lokalnega gospodarstva;

3. finansira investicije lokalnega pomena, ki se izvajajo iz državnega proračuna ali iz drugih virov;

4. daje dolgoročne kredite, zlasti za pospeševanje lokalnega gospodarstva in komunalnih gospodarstev, za zgraditev stanovanj in za investicije lokalnega pomena za kulturne in socialne namene;

5. daje kratkoročne kredite državnim gospodarskim podjetjem lokalnega pomena, komunalnim gospodarstvom, delavsko-uslužbenskim potrošniškim zadrugam in obrtnim proizvajalnim in predelovalnim zadrugam, samostojnim obrtnikom kakor tudi drugim nekmetijskim zadrugam;

6. propagira in organizira ljudsko varčevanje in zbira hranilne vloge;

7. zbira prosta dolgoročna in kratkoročna denarna sredstva lokalnega gospodarstva;

8. opravlja finančno kontrolo glede financiranih in kreditiranih investicij;

9. opravlja revizijo pri kreditiranih podjetjih;

10. daje potrošniške kredite;

11. opravlja druge posle, katere ji zaupa izvršilni ljudski odbor, ki jo je ustanovil, v soglasju z republiškim ministrom za finance.

III. Krajevne hranilnice

5. člen

V krajih, kjer lokalno gospodarstvo še ni zadosti razvito, lahko ustanavljajo krajevni in mestni ljudski odbori z dovoljenjem republiškega ministra za finance krajevne hranilnice.

6. člen

Naloge krajevnih hranilnic so zlasti:

1. organizirati ljudsko varčevanje in zbirati hranilne vloge;
2. zbirati prosta denarna sredstva lokalnega gospodarstva in organov lokalne državne uprave;
3. kreditirati lokalno gospodarstvo;
4. dajati potrošniške kredite in kredite za graditev stanovanj.

Poslovno področje in krajevno pristojnost krajevnih hranilnic določi v okviru splošnih predpisov ljudski odbor, ki je hranilnico ustanovil, v soglasju z republiškim ministrom za finance.

7. člen

Krajevne hranilnice in sedanje mestne hranilnice se lahko spremenijo v komunalne banke po določbah 3. člena te uredbe, če so za to podani pogoji.

IV. Uprave za komunalne banke in krajevne hranilnice

8. člen

Za splošno vodstvo in uravnavanje poslovanja komunalnih bank in krajevnih hranilnic se ustanovi pri republiškem ministrstvu za finance posebna uprava za komunalne banke in krajevne hranilnice.

9. člen

Naloga uprave za komunalne banke in krajevne hranilnice je zlasti: pomagati komunalnim bankam in krajevnim hranilnicam pri organizaciji in razvoju poslovanja; proučevati problematiko komunalnih bank in krajevnih hranilnic in predlagati republiškemu ministru za finance potrebne ukrepe za njih napredek; voditi evidenco in statistiko o poslovanju komunalnih bank in krajevnih hranilnic; kontrolirati delo in opravljati revizijo komunalnih bank in krajevnih hranilnic. Izid kontrole in revizije sporoča republiškemu ministru za finance, ministru za komunalne zadeve in ljudskemu odboru, ki je komunalno banko oziroma krajevno hranilnico ustanovil.

10. člen

Da bi se zagotovilo pravilno funkcioniranje notranjega plačilnega prometa, izvajanje proračuna ter kreditnega in gotovinskega plana, morajo komunalne banke in krajevne hranilnice poslovati po navodilih Narodne banke, pri finansiranju investicij pa po navodilih Državne investicijske banke.

V. Prehodne in končne določbe

11. člen

Komunalne banke prevzamejo posle, ki spadajo v njihovo področje po tej uredbi in ki jih sedaj opravljata Narodna banka in Državna investicijska banka, na način in v roku, ki ju določi republiški minister za finance po splošnih navodilih ministra za finance FLRJ.

12. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda po potrebi minister za finance FLRJ.

13. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 14. avgusta 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 37. člena zakona o ureditvi in delovanju kreditnega sistema in 2. člena uredbe o planski uporabi gotovine v gozdarstvu izdajam

odredbo

o odpiranju tekočih računov pri kreditnih podjetjih*

1. Pri kreditnih podjetjih morajo odpreti in imeti tekoče račune ter poslovati preko njih po veljavnih predpisih in po navodilih kreditnih podjetij:

- a) državna gospodarska podjetja;
- b) generalne direkcije, glavne direkcije, direkcije in uprave kot operativni upravni voditelji;
- c) vse vrste zadrug, združne zveze in njihova podjetja. Zadruga odprejo tekoče račune pri najbližji poslovni enoti Narodne banke FLRJ ali kake druge banke. Zadruga, ki niso v istem kraju kakor kreditno podjetje, pri katerem imajo svoj tekoči račun, imajo lahko tudi računsko knjižico po odredbi ministra za finance FLRJ VII št. 6993 z dne 15. marca 1948 o uvedbi računskih knjižic Narodne banke FLRJ (Uradni list FLRJ št. 26/48);
- č) ljudske in družbene organizacije, od centralnih vodstev teh organizacij do okrajnih in tem enakih vodstev, ter njih podjetja.

2. Krajevna vodstva ljudskih in družbenih organizacij smejo imeti tekoči račun. Če nimajo svojega

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 72—616/48.

tekoćega računa, moraju svoje blagajniško poslovanje opravljati z računsko knjižico po odredbi, navedeni v 1. točki pod c).

Zasebniki smejo imeti tekoči rač.

3. Organi državne uprave in državne ustanove smejo odpreti in imeti tekoči račun samo v izjemnih primerih in na podlagi posebnega dovoljenja, ki ga da za zvezne organe in ustanove minister za finance FLRJ, za republiške in lokalne pa republiški minister za finance.

4. Razveljavi se navodilo ministra za finance FLRJ VIII št. 5088 z dne 11. avgusta 1945 za izvajanje obveznosti gospodarskih podjetij, da morajo odpreti račune pri javnopravnih denarnih zavodih (Uradni list DFJ št. 61/45).

5. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 30331

Beograd dne 19. avgusta 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 37. člena zakona o davkih in 36. člena temeljnega zakona o proračunu predpisujem

navodilo
za inšpekcijo dohodkov*

1. Naloge in pristojnost inšpekcije dohodkov

Po določbah tega navodila spadajo pod inšpekcijo dohodkov podjetja državnega gospodarskega sektorja (zveznega, republiškega in lokalnega pomena) ter podjetja združnega in gospodarskega sektorja kakor tudi ustanove in uradi, ki imajo proračunske dohodke.

Naloga inšpekcije dohodkov je:

1. da preskuša pravilno uporabo predpisov, ki jih izdajo zvezni in republiški organi, in odlokov ljudskih odborov, na podlagi katerih se pobirajo proračunski dohodki;
2. da na terenu spremlja, kako se odraža uporaba veljavnih predpisov,** in podaja po potrebi predloge za njihovo spremembo in dopolnitev;
3. da zaradi finansiranja državnega gospodarstva in drugih državnih potreb poskrbi za pravilno in pravočasno pritekanje proračunskih dohodkov, kakor so dohodki: od davka od prometa proizvodov, davka od dohodka, davka od dediščin in daril, krajevnega sa-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 70—589/48.

** Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 75—48.

moprispevka, dobička državnih gospodarskih podjetij, amortizacije državnih gospodarskih podjetij, planskega znižanja polne lastne cene, taks, s proračunom določenih dohodkov, ki jih imajo posamezne ustanove in uradi, ter od drugih dohodkov, ki gredo na podlagi posebnih predpisov v proračun (n. pr. neizčrpani sklad za kadre, saldo računa povprečne prevozne postavke in pod.).

Zlasti kontrolira, ali se pravilno uporablja tarifa davka od prometa proizvodov in pravilno določajo davčne osnove ter odmerja davek od dohodka;

4. da preiskuje vzroke za neizpolnitev finančnih planov, kolikor je to v zvezi z dohodki, ki gredo v proračun in da intervenira pri pristojnih organih, da se ti vzroki odpravijo.

Inšpekcijo odrejaajo pristojni organi, opravljajo pa jo za to posebej določeni uslužbenci (inšpektorji).

Organi, pristojni za odrejanje inšpekcije, so: ministrstvo za finance FLRJ, ministrstva za finance ljudskih republik, glavni izvršilni odbor ljudske skupščine Avtonomne pokrajine Vojvodine, izvršilni odbori ljudskih odborov in izvršilni odbori okrajnih (mestnih, rajonskih) ljudskih odborov.

Inšpekcije so redne, izredne in višje.

Redna inšpekcija dohodkov se opravlja obvezno po preteku določenega časovnega razdobja.

Izredna inšpekcija dohodkov se opravlja po potrebi.

Višja inšpekcija dohodkov se opravlja po vseh tistih gospodarskih podjetjih, ustanovah ali uradih, pri katerih je bila redna ali izredna inšpekcija že opravljena.

Višjo inšpekcijo dohodkov lahko odredi poleg ministra za finance FLRJ republiški minister za fi-

nance kakor tudi izvršilni odbor ljudske skupščine Avtonomne pokrajine Vojvodine oziroma izvršilni odbor oblastnega ljudskega odbora.

Dolžnost ministrstva za finance FLRJ je:

1. skrbeti za izpopolnitev inšpekcijske službe na vsem državnem območju;
2. uravnavati delo inšpekcijskih organov republiških ministrstev za finance, da se doseže enoten postopek in pravilno izpolnijo postavljene naloge;
3. kontrolirati pravilno izvajanje predpisov o davku od dohodka v vsej državi;
4. opravljati redno, izredno in višjo inšpekcijo pri ustanovah in uradih, katerih dohodki gredo v zvezni proračun, bodisi po svojih uslužbencih ali po uslužbencih republiškega ministrstva za finance oziroma ljudskega odbora;
5. opravljati po potrebi izredno in višjo inšpekcijo pri gospodarskih podjetjih ter pri ustanovah in uradih, katerih dohodki gredo v proračun ljudske republike oziroma v proračun ljudskega odbora;
6. pomagati po potrebi republiškim ministrstvom za finance in izvršilnim odborom ljudskih odborov pri opravljanju redne in izredne inšpekcije;
7. na vse med inšpekcijo ugotovljene pomanjkljivosti pri zveznih gospodarskih podjetjih, ustanovah in uradih opozarjati resorna ministrstva, ki morajo po svojih direkcijah skrbeti, da se napake ne ponavljajo in zagotoviti, da se pomanjkljivosti čimprej odpravijo.

Dolžnost republiškega ministrstva za finance je:

1. skrbeti za izpopolnitev inšpekcijske službe na območju ljudske republike;
2. uravnavati delo inšpekcijskih finančnih organov na ozemlju ljudske republike, da se doseže enoten postopek in pravilno izpolnijo postavljene naloge;

3. opravljati redno, izredno in višjo inšpekcijo pri uradih in ustanovah, katerih dohodki gredo v proračun ljudske republike, bodisi po svojih uslužbencih ali po uslužbencih ljudskega odbora;

4. opravljati redno, izredno in višjo inšpekcijo pri gospodarskih podjetjih ne glede na njihov pomen, in pri ustanovah in uradih, katerih dohodki gredo v korist proračuna ljudskega odbora;

5. ukreniti potrebno, da se delo v zvezi z odmero in pobiranjem davka od dohodka opravlja pravočasno in v skladu s predpisi o davku od dohodka;

6. skrbeti, da se evidenca o odmeri in pobiranju državnih dohodkov ureja po predpisih in pravočasno in da se statistična poročila pravočasno pošiljajo višjim organom;

7. skrbeti, da so stalno ažurni in urejeni vsi posli v zvezi z odmero in pobiranjem davka od dohodka, kakor tudi vseh drugih dohodkov, ki gredo v proračun ljudske republike oziroma v proračune ljudskih odborov;

8. pomagati po potrebi izvršilnim odborom ljudskih odborov pri opravljanju redne in izredne inšpekcije;

9. na vse med inšpekcijo ugotovljene pomanjkljivosti pri zveznih podjetjih, ustanovah in uradih opozarjati ministrstva za finance FLRJ, na pomanjkljivosti pri republiških podjetjih, ustanovah in uradih pa resorna republiška ministrstva, ki morajo takemu podjetju, ustanovi oziroma uradu pomagati, da se napake ne ponovijo, pomanjkljivosti pa čimprej odpravijo.

Enako dolžnost imajo glavni izvršilni odbor ljudske skupščine Avtonomne pokrajine Vojvodine in iz-

vršilni odbori oblastnih ljudskih odborov v svojem območju.

Dolžnost izvršilnega odbora okrajnega (mestnega, rajonskega) ljudskega odbora je:

1. opravljati redno in izredno inšpekcijo pri vseh gospodarskih podjetjih v svojem območju, ne glede na njihov pomen;

2. opravljati v svojem območju redno in izredno inšpekcijo pri ustanovah in uradih, katerih dohodki gredo v proračun tega ljudskega odbora;

3. opravljati po zahtevi republiškega ministrstva za finance, glavnega izvršilnega odbora ljudske skupščine Avtonomne pokrajine Vojvodine oziroma izvršilnega odbora oblastnega ljudskega odbora redno in izredno inšpekcijo pri tistih ustanovah in uradih v svojem območju, katerih dohodki gredo v zvezni, republiški, pokrajinski oziroma oblastni proračun;

4. predlagati ministrstvu za finance FLRJ, ministrstvu za finance ljudske republike, glavnemu izvršilnemu odboru ljudske skupščine Avtonomne pokrajine Vojvodine oziroma izvršilnemu odboru oblastnega ljudskega odbora redno ali izredno inšpekcijo pri zveznih, republiških, pokrajinskih oziroma oblastnih ustanovah ali podjetjih, če misli, da je taka inšpekcija potrebna.

2. Metoda in delovni plani inšpekcije dohodkov

Inšpekcijski organi odredjajo preglede po teh navodilih na podlagi dohodkov in kazalnikov operativnih evidenc službe dohodkov v skladu z delom in s pomočjo organov revizijske službe ministrstva za finance ter revizijskih organov operativnega upravnega voditelja.

Delovni plan oddelka za inšpekcijo dohodkov pri ministrstvu za finance FLRJ ima za podlago operativno evidenco oddelkov dohodkov in delovne plane oddelkov za inšpekcijo dohodkov pri republiških ministrstvih za finance.

Na isti podlagi sestavljajo svoje delovne plane tudi oddelki za inšpekcijo republiških ministrstev za finance, dopolnjujoč jih z delovnimi plani finančnih odsekov okrajnih in mestnih ljudskih odborov.

Inšpekcijski uslužbenci morajo imeti za inšpekcijo pismen nalog, podpisan od pristojnega inšpekcijskega organa, v katerem mora biti naveden obseg pooblastila za opravljanje inšpekcije.

Podatki in obvestila, zbrani med inšpekcijo, ter vsebina inšpekcijskih ugotovitev so uradna tajnost.

Inšpekcijski uslužbenci morajo v sporazumu z vodstvom podjetja, ustanove oziroma urada na samem kraju odpraviti pomanjkljivosti, ki jih ugotovijo pri inšpekciji, oziroma dati vodstvu navodila in priporočila, kako naj odpravi pomanjkljivosti.

Če vodja podjetja, ustanove oziroma urada ne sprejme priporočila inšpekcijskega uslužbenca, obvesti o tem organ, ki je odredil inšpekcijo.

Inšpekcijski uslužbenci predložijo po opravljeni inšpekciji organu, ki jo je odredil, svoje ugotovitve o stanju in posebno poročilo.

3. Evidenca inšpekcijske službe

Ministrstvo za finance FLRJ vodi evidenco o opravljenih inšpekcijah za vsa državna gospodarska podjetja zveznega pomena ter za vse ustanove in urade, katerih dohodki gredo v zvezni proračun. Evidenca mora obsegati tele podatke: 1. naziv podjetja (usta-

nove, urada); 2. pristojni operativni upravni voditelj (resor, komite); 3. priimek in ime uslužbenca, ki opravi inšpekcijo; 4. številka in datum odredbe, na podlagi katere je bila opravljena inšpekcija; 5. kakšen namen je imela inšpekcija; 6. kdaj je bila inšpekcija opravljena; 7. kratka vsebina ugotovitev; 8. kaj se je ukrenilo, da se odpravijo morebitne pomanjkljivosti; 9. številka in datum poročila o opravljeni inšpekciji in 10. podatki o odpravljenih pomanjkljivostih.

Republiška ministrstva za finance predpišejo, kakšno evidenco bodo vodila sama in kakšno evidenco morajo voditi ljudski odbori, ki odredajo inšpekcijo.

Republiška ministrstva za finance morajo pošiljati ministrstvu za finance FLRJ poročila o inšpekcijah, ki jih opravijo pri podjetjih zveznega pomena ter pri ustanovah in uradih, katerih dohodki gredo v zvezni proračun. Poročilo mora obsegati vse podatke, ki so predpisani za evidenco ministrstva za finance FLRJ.

Republiška ministrstva za finance morajo pošiljati ministrstvu za finance FLRJ sumarna poročila o inšpekcijah, ki so jih opravila pri državnih gospodarskih podjetjih republiškega in lokalnega pomena, pri združenih in zasebnih gospodarskih podjetjih ter pri ustanovah in uradih, katerih dohodki gredo v republiški proračun oziroma v proračun ljudskega odbora. V poročilu morajo posebej izkazati število opravljenih inšpekcij, in sicer 1. pri državnih gospodarskih podjetjih republiškega pomena; 2. pri ustanovah in uradih, katerih dohodki gredo v republiški proračun; 3. pri državnih gospodarskih podjetjih lokalnega pomena; 4. pri ustanovah in uradih, katerih dohodki gredo v proračun ljudskega odbora; 5. pri

zadružnih gospodarskih podjetjih in 6. pri zasebnih gospodarskih podjetjih. Sumarnemu mesečnemu poročilu mora republiško ministrstvo za finance priložiti tudi kratko analizo, v kateri poda značilnosti in probleme pri posameznih vrstah dohodkov.

Poročila po tem navodilu morajo republiška ministrstva za finance poslati najpozneje do desetega v mesecu za pretekli mesec.

Št. 28390

Beograd dne 4. avgusta 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

**4. GOTOVINSKI PROMET DRŽAVNIH GOSPODARSKIH
PODJETIJ, IZPLAČEVANJE RAČUNOV ZASEBNIM
PODJETJEM**

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

uredbo

o planski uporabi gotovine v gospodarstvu*

I. Splošne določbe

1. člen

Narodna banka FLRJ opravlja blagajniško službo za državna gospodarska podjetja, organe državne uprave, zadruga ter ljudske in družbene organizacije in njih podjetja, s tem da zbira njihovo gotovino oziroma jim daje na razpolago gotovino v mejah planiranih potreb.

Druga kreditna podjetja opravljajo blagajniško službo kot pomožni organi Narodne banke FLRJ.

Vse pošte v državi opravljajo blagajniško službo za Narodno banko FLRJ.

2. člen

Vsi imetniki tekočega računa (komiteji), blagajne (računodajalci) proračunskih organov (proračunski organi) in blagajne, v katere se vplačujejo proračunski dohodki (blagajne dohodkov), opravljajo blagaj-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 71—600/48.

niško službo po določbah te uredbe in po določbah navodila za njeno izvajanje.

Podjetja, zadruga ter ljudske in družbene organizacije, ki imajo tekoči račun pri kakem kreditnem podjetju, a niso v istem kraju, v katerem je kreditno podjetje, ali pa sploh nimajo tekočega računa, opravljajo vse blagajniško poslovanje z računsko knjižico kreditnega podjetja.

Minister za finance FLRJ izdaja predpise o tem, kdo mora imeti tekoči račun pri kreditnem podjetju.

II. Uporaba gotovine in blagajniški maksimum

3. člen

Imetniki tekočega računa in proračunski organi smejo izplačevati v gotovini samo koristnikom, ki nimajo tekočega računa ali kakega drugega računa, pri kakem kreditnem podjetju. Posamezna izplačila do 3000 dinarjev izplačajo na lastni blagajni, večje zneske pa izplača praviloma kreditno podjetje po njihovem nalogu.

Izjemno od določb prednjega odstavka lahko samo imetniki tekočega računa izplačujejo večje zneske pri odkupu kmetijskih pridelkov, če ni določen kak drug način izplačila.

Plače in mezde se izplačujejo v gotovini in zanje ne veljajo omejitve iz tega člena.

4. člen

Imetniki tekočega računa in proračunski organi smejo izplačevati v gotovini, bodisi na blagajni ali preko kreditnega podjetja, samo v mejah svojega gotovinskega plana.

Za izplačilo mezd in plač smejo kreditna podjetja izplačati imetnikom tekočega računa in proračunskim organom na njihovo zahtevo čisti znesek, ki je za 15% večji od zneska, kakor je določen v gotovinskem planu za zadevni mesec. Za vsako nadaljnjo prekoračitev teh izplačil ali za prekoračitve, ki presegajo 15%, morajo predložiti kreditnemu podjetju najprej obrazloženo zahtevo za dovolitev izplačila.

Za druge prekoračitve izplačil morajo imetniki tekočega računa in proračunski organi na zahtevo kreditnega podjetja dati pojasnilo.

5. člen

Imetniki tekočega računa in proračunski organi smejo imeti v blagajni praviloma samo toliko gotovine, kolikor je rabijo za povprečna enodnevna izplačila (blagajniški maksimum).

Prekoračitev blagajniškega maksimuma je dovoljena samo tedaj, če je denar pripravljen za izplačilo plač in mezd, in sicer dva dni prej, če je kreditno podjetje ali pošta v istem kraju, in praviloma največ tri dni pred izplačilom, če v istem kraju ni kreditnega podjetja ali pošte.

Minister za finance FLRJ predpiše, kateri organi določajo blagajniški maksimum, kako ga določijo in kdaj se sme prekoračiti.

6. člen

Blagajne pri imetnikih tekočega računa in blagajne dohodkov, ki imajo po naravi svojega poslovanja stalen ali periodičen dotok gotovine (državna trgovska podjetja, zadrage, ljudski odbori in razne druge organizacije) morajo presežke gotovine nad določeni bla-

gajniški maksimum vplačati še isti dan ali praviloma najpozneje prihodnji delavnik zjutraj na tekoči račun oziroma na računsko knjižico.

III. Planiranje uporabe gotovine

7. člen

Imetniki tekočega računa, proračunski organi in blagajne dohodkov morajo sestavljati plan svojih vplačil v gotovini in svojih potreb po gotovini — gotovinski plan. Z gotovinskim planom planirajo po svojih finančnih planih oziroma predračunih dohodkov in izdatkov v proračunu gotovino, ki jo bodo vplačali na tekoči račun oziroma računsko knjižico ali jo bo vplačal zanje kdo drug. Prav tako planirajo vse potrebe po gotovini v čistem znesku, ki jih bodo izplačali sami ali preko kreditnega podjetja.

Potreba po gotovini in vplačila gotovine se planirajo ločeno — brez izravnavanja vplačil z izplačili ali narobe.

8. člen

Narodna banka FLRJ kot organ ministrstva za finance FLRJ zbira po njegovih navodilih in pod njegovim neposrednim vodstvom predloge gotovinskih planov, sestavljenih po 7. členu te uredbe, in sestavlja predlog zbiralnega gotovinskega plana, ki ga predloži ministrstvo za finance FLRJ.

Ministrstvo za finance FLRJ sestavi dokončni gotovinski plan in ga izroči Narodni banki v izvršitev.

Minister za finance FLRJ predpiše, za katero razdobje morajo imetniki tekočega računa, proračunski organi in blagajne dohodkov sestaviti predlog svojega gotovinskega plana po 7. členu in v kakšni obliki ga morajo sestaviti.

9. člen

Ko se sestavi gotovinski plan, potrdi kreditno podjetje gotovinske plane nosilcev tekočega računa in proračunskih organov. Kreditna podjetja imajo pravico, spraviti v sklad predloge gotovinskih planov imetnikov tekočega računa s potrjenim gotovinskim planom Narodne banke FLRJ.

10. člen

Imetniki tekočega računa morajo kreditnemu podjetju dajati poročila o izvršitvi gotovinskega plana. Ta poročila morajo obsegati podatke o planirani in dejansko prejeti ter o planirani in dejansko izplačani gotovini.

IV. Sankcije

11. člen

Za prekršitev določb te uredbe plača 2‰ (dva promile) od zneska, za katerega gre:

a) imetnik tekočega računa ali proračunski organ:

1. če ima v blagajni več gotovine, kakor znaša določeni blagajniški maksimum;

2. če izplačuje ali odreja izplačila v gotovini, ki presegajo zneske po njegovem gotovinskem planu;

3. če izplačuje v gotovini namesto z virmanom;

4. če v nasprotju z določbami te uredbe v gotovini izplačuje posamezna izplačila, ki presegajo 3000 dinarjev;

b) kreditno podjetje:

1. če po svoji krivdi ne preskrbi pravočasno imetniku tekočega računa oziroma proračunskemu organu gotovine;

2. če izplača v gotovini za plače in mezde več kakor za 15% večji znesek, kakor je določen v gotovinskem planu, ali izplača v gotovini znesek, ki bi ga moralo virimirati.

12. člen

Šefi računovodstev (ustrezni voditelji finančne službe) državnih gospodarskih podjetij, generalnih in glavnih direktij, uprav, ustanov ter zadrug, podjetij in ustanov ljudskih in družbenih organizacij se kaznujejo z denarno kaznijo do 5000 dinarjev:

- a) če ne sestavijo v določenem roku gotovinskega plana,
- b) če ne predložijo v določenem roku poročila,
- c) če dajo v poročilu netočne podatke,
- č) če obdržijo v blagajni gotovino nad dovoljeni blagajniški maksimum,
- d) če izplačujejo v gotovini namesto z virmanom.

S kaznijo iz prednjega odstavka se kaznujejo direktorji državnih gospodarskih podjetij, generalnih in glavnih direktij, voditelji uprav in ustanov ter direktorji podjetij ljudskih ali družbenih organizacij, če je po njihovi krivdi prišlo do prekrška iz prednjega odstavka.

S kaznijo iz prvega odstavka tega člena se kaznuje tudi voditelj kreditnega podjetja, če stori prekršek iz 1. ali 2. točke pod b) 11. člena te uredbe.

Kazni iz tega člena ne izključujejo disciplinske odgovornosti.

13. člen

Penale iz 1.—4. pod a) točke 11. člena ugotovi in izterja kreditno podjetje. Penale iz 1. in 2. točke pod b) 11. člena ugotovi in izreče minister za finance FLRJ ali po njem pooblaščen organ po predlogu

imetnika tekočega računa ali kakega drugega državnega organa.

Za pravni kazenski postopek in izrekanje kazni o prekrških iz prvega, drugega in tretjega odstavka 12. člena je pristojno republiško ministrstvo za finance po določbah temeljnega zakona o prekrških. Zoper odločbo o kazni je dopustna pritožba na republiškega ministra za finance v petnajstih dneh po prejemu odločbe.

V. Končne določbe

14. člen

Minister za finance FLRJ je pooblaščen, da izdaja navodila in odredbe za izvajanje določb te uredbe.

15. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 14. avgusta 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:
Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 14. člena uredbe o planski uporabi gotovine v gospodarstvu z dne 14. avgusta 1948 (Uradni list FLRJ št. 71/48) predpisujem

navodilo

**za izvajanje uredbe o planski uporabi gotovine
v gospodarstvu***

I

K 3. členu. — Imetniki tekočega računa in imetniki proračunskega akreditiva lahko plačujejo svoja medsebojna plačila do zneska 3000 dinarjev v gotovini, če je tak način plačevanja primernejši.

Kot plačila pri odkupu kmetijskih pridelkov je treba razumeti plačila odkupnih (zbiralnih) in industrijskih podjetij, delavskih preskrbovalnic, gostinskih podjetij, menz in podobno neposredno kmetovalcem — pridelovalcem.

II

K 4. členu. — V primerih, ko gotovinski plan še ni potrjen, se začasno lahko izplačuje v gotovini v mejah predloženih predlogov gotovinskega plana.

Kreditna podjetja izplačajo izjemoma v gotovini tistim obveznim predložilcem gotovinskega plana, ki gotovinskega plana še niso predložili, toda samo do enomesečnega zneska plač in mezd, proti dokumen-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 99—841/48.

taciji za zahtevano izplačilo. Nikakršna druga izplačila niso dopustna, če ni predložen gotovinski plan za planirano razdobje.

Neizrabljeni planirani znesek za plače in mezde iz prejšnjega meseca se sme izrabiti v prihodnjem mesecu.

Izplačila do 15% nad planirani čisti znesek za plače in mezde za zadevni mesec se lahko izplačajo, ne da bi bilo treba predložiti posebno obrazložitev. Vsako večjo prekoračitev planiranega čistega zneska odobri kreditno podjetje na podlagi obrazložitve.

Prekoračitve blagajniškega plana, ki jih kreditno podjetje odobri kot opravičene, nimajo za posledice kazni iz 11. člena uredbe.

III

K 5. členu. — Blagajniški maksimum določi imetnikom tekočega računa ali proračunskega akreditiva kreditno podjetje, pri katerem se vodi tekoči račun ali proračunski akreditiv. Na obrazloženo zahtevo imetnika tekočega računa ali proračunskega akreditiva lahko kreditno podjetje določi višji blagajniški maksimum, kakor znašajo povprečna enodnevna izplačila, če so za to podani objektivni razlogi.

Tehnična navodila za določanje blagajniškega maksimuma predpiše Narodna banka FLRJ.

IV

K 13. členu. — Penale po 1. točki in po 2. točki pod b) iz 11. člena uredbe določi in izreče republiško ministrstvo za finance.

V

To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 36668

Beograd dne 30. oktobra 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 7., 8. in 14. člena uredbe o planski uporabi gotovine v gospodarstvu z dne 14. avgusta 1948 (Uradni list FLRJ št. 71/48) predpisujem

navodilo

za sestavljanje in predlaganje predlogov gotovinskega plana za leto 1949*

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. Gotovinski plan Narodne banke FLRJ obsega planirane zneske gotovine, ki naj jo Narodna banka FLRJ v določeni časovni dobi da v obtok oziroma vzame iz obtoka, da bi se izvršili gospodarski in drugi plani in uvedla planska metoda na področju denarnega obtoka.

Gotovinski plan Narodne banke FLRJ obsega gotovinske plane njenih poslovnih enot, ti pa obsegajo vse planirane prejemke in izdatke v gotovini v poslovnem območju teh enot.

2. Podlago za sestavljanje gotovinskega plana poslovnih enot Narodne banke FLRJ sestavljajo gotovinski plani njih komitentov ter gotovinski plani drugih kreditnih podjetij iz območja teh poslovnih enot.

Gotovinski plani drugih kreditnih podjetij obsegajo njihov lastni plan in gotovinske plane njihovih komitentov.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 102—862/48.

3. Gotovinski plani komitentov, ki so dolžni sestaviti in predložiti gotovinski plan, obsegajo planirane zneske gotovine, ki jo bodo komitenti prejeli oziroma izdali na svoji blagajni, ali jo bodo za njihov račun prejela oziroma izdala kreditna podjetja in pošte.

4. Planirani zneski prejemkov in izdatkov se razvrstijo v gotovinske plane po osnovah prejemkov oziroma po namenih izdatkov (tokih, vrstah), kakor je to določeno s tem navodilom.

5. Gotovinski plan se sestavi za vse leto (osnovni gotovinski plan) in za vsako trimesečje po mesecih (operativni gotovinski plan).

Zneski za predlog gotovinskega plana se v načelu vzamejo iz proračuna (plana predračuna) in finančnega plana za dobo, za katero se gotovinski plan sestavlja. Če kateri izmed obveznih predlagateljev gotovinskega plana sploh ne sestavlja finančnega plana ali če finančni plan takrat, ko se sestavlja predlog za gotovinski plan, še ni sestavljen, sestavi predlog plana prejemkov in izdatkov v gotovini na podlagi kaknega drugega plana (proizvajalnega plana ali podobnega plana) glede na vrsto svoje delavnosti.

II. KDO SESTAVLJA GOTOVINSKI PLAN

1. Predlog gotovinskega plana so dolžni sestaviti:

a) obvezni imetniki tekočega računa, in sicer:

- državna gospodarska podjetja,
- generalne direkcije, glavne direkcije, direkcije in uprave kot operativni upravni voditelji,
- zadruga, zadružne zveze in njihova podjetja,

— ljudske in družbene organizacije, začeniši od osrednjih vodstev do okrajnih in njim enakih organizacij, ter njihova gospodarska podjetja;

b) imetniki proračunskih in investicijskih akreditivov ter investicijskih (proračunskih in bančnih) kreditov;

c) krajevni ljudski odbori;
(v nadaljnjem besedilu — »komitenti«).

2. Komitentom, ki so dolžni predložiti gotovinski plan po 1. točki, ni treba predložiti predloga (plana prejemkov in plana izdatkov v gotovini), če skupni prejemki in skupni izdatki v gotovini v planirani dobi ne presegajo 40.000 dinarjev v vsem letu ali 10.000 dinarjev v trimesečju.

Taki komitenti pošljejo kreditnemu podjetju sporočilo (ali vrnejo obrazce) s pripombo, da niso dolžni predložiti gotovinskega plana po tej točki navodila.

3. Predlagatelji, ki pričakujejo prejemke oziroma izdatke v raznih okrajih, predložijo gotovinski plan za vse okraje, in sicer za vsak okraj na posebnem obrazcu, na katerem je treba navesti tudi sedež okraja. Večja mesta se ne glede na to, da so razdeljena na rajone, štejejo za en okraj.

Če prejemki in izdatki, ki se v planirani dobi pričakujejo v kakem okraju, ne presegajo 40.000 oziroma 10.000 dinarjev, predloži komitent za vse take okraje, ki so v isti ljudski republiki, en sam predlog gotovinskega plana, na katerem doda pripombo »za okraje s prometom izpod 40.000 oziroma 10.000 dinarjev v Ljudski republiki...«.

Komitenti sestavijo za vse predloge gotovinskega plana po okrajih oziroma republikah skupni predlog

gotovinskega plana in ga predložijo kreditnemu podjetju skupaj s predlogi po okrajih oziroma republikah.

4. Podjetja in ustanove, ki so v likvidaciji, morajo prav tako sestaviti in predložiti predlog gotovinskega plana.

III. RAZVRSTITEV PREJEMKOV IN IZDATKOV V GOTOVINI

Predlog gotovinskega plana sestoji iz plana prejemkov in plana izdatkov.

A. Plan prejemkov

1) V plan prejemkov vnese predlagatelj gotovinskega plana planirane zneske, razvrščene na tehle šest tokov:

1. iztržek od trgovine in storitev,
2. proračunski dohodki,
3. dohodki od gostinstva in turizma,
4. dohodki od prometa,
5. dohodki pošte, telegrafa in telefona,
6. dohodki od kulturno-socialne delavnosti in dohodki ljudskih in družbenih organizacij.

2) Kreditna podjetja vnesejo v svoj plan prejemkov poleg prejemkov, ki so jih planirali predlagatelji gotovinskega plana, razvrščenih po gornjih tokovih, tudi še planirane zneske svojih prejemkov, razvrščene po tehle tokovih:

7. vplačila hranilnih vlog prebivalstva,
8. vplačila s poštnimi nakaznicami,
9. odplačila in obresti za posojila prebivalstva,
10. drugi tokovi prejemkov.

B. Plan izdatkov

3) V plan izdatkov vnesejo predlagatelji gotovinskega plana planirane zneske, razvrščene na tehte šest tokov:

1. plače, mezde, nagrade in drugi osebni prejemki iz aktivnega službenega ali neslužbenega razmerja:
 - a) iz investicij,
 - b) vsi drugi;
2. pokojnine, podpore, rente, invalidnine, štipendije in podobni osebni prejemki,
3. materialni izdatki za investicije,
4. materialni izdatki po predračunu,
5. materialni izdatki iz tekočih računov (akreditivov in pod.),
6. odkup kmetijskih pridelkov.

4) Kreditna podjetja vnesejo v svoj plan izdatkov poleg izdatkov, ki so jih planirali predlagatelji gotovinskega plana, razvrščenih po gornjih osnovah, tudi še planirane zneske svojih izdatkov, razvrščene na te tokove:

7. izplačila hranilnih vlog prebivalstva,
8. izplačila poštnih nakaznic,
9. izplačila posojil prebivalstvu,
10. drugi tokovi izdatkov.

5) Predlagatelji gotovinskega plana ne planirajo kot prejemke tistih zneskov, ki jih zahtevajo od kreditnega podjetja za svojo blagajno, in tudi ne kot izdatke tistih zneskov, ki jih vplačujejo pri kreditnem podjetju ali na pošti kot presežek gotovine nad blagajniški maksimum.

IV. VSEBINA POSAMEZNIH TOKOV (VRST) PREJEMKOV IN IZDATKOV

A. Plan prejemkov

1. Iztržek od trgovine in storitev

Prejemke od iztržka trgovine in storitev, ki se v planu prejemkov vodijo kot tok št. 1, planirajo državna trgovska podjetja, zadruga in trgovska podjetja ljudskih in družbenih organizacij, to se pravi vsi tisti imetniki tekočega računa, ki se bavijo s trgovino in ki prodajajo blago neposredno potrošnikom za gotovino. Vrednost blaga, ki se proda uradom, ustanovam, organizacijam in dr. in vnovči z virmanom, kakor n. pr. prodaja obleke, obutve ali živil delovnim mestom za prostovoljno delovno silo, podjetjem oziroma delavskim preskrbovalnicam, bolnicam itd., se ne vnese v gotovinski plan.

Če prodaja proizvajalno podjetje del svojih proizvodov neposredno prebivalstvu za gotovino ali proti odtegnitvi od plače svojim uslužbencem in delavcem, se taki prejemki planirajo kot iztržek od trgovine.

Kot iztržek od trgovine in storitev se vnesejo v plan prejemkov vsi prejemki zadrug ter obrtnih in drugih storitvenih obratov, kakor n. pr. slikarskih in pleskarskih, instalaterskih, steklarskih, mehaničnih, krojaških, brivskih, čevljarskih itd.

Prodaja kolkov, obrazcev (priznanc, menic in pod.), srečk, časnikov in časopisov, električne energije in plina potrošnikom se šteje za iztržek od trgovine.

Ne šteje se za iztržek v gotovini in ne vnese v gotovinski plan vrednost blaga, ki se plača z dodatnimi boni ali z bariranimi čeki. Nasprotno pa je treba

vnesti v predlog gotovinskega plana kot prejemke te vrste vrednost blaga, ki se bo prodalo proti plačilu z akreditivnimi čeki in kreditnimi boni.

2. Proračunski dohodki

Ta vrsta prejemkov v gotovini obsega dohodke, ki se predvidijo v planu proračunskih dohodkov (zveznega proračuna, republiških proračunov in proračunov ljudskih odborov) v stolpcu »Predlog gotovinskega plana«.

Proračunski dohodki, ki se po vnovčenju delijo na razne proračune, se vnesejo v predlog gotovinskega plana samo enkrat, in sicer tako, kot je določeno s tem navodilom.

V predlog gotovinskega plana se vnesejo samo tisti proračunski dohodki, ki se vnovčijo v gotovini, kakor n. pr. dohodnina kmetijskih gospodarstev, obrtniških gospodarstev, od drugih poklicev in premoženja, davek od dediščin in daril, takse, krajevna trošarina, krajevni samoprispevek (če se pobira v gotovini), krajevna dohodnina, dohodek od kazni, dohodek od prodaje obrazcev in pod.; od dohodnine delavcev, nameščencev in uslužbencev se vnese samo tisti del, ki ga plačajo delavci, nameščenci in uslužbenci, zaposleni pri zasebnih prodajalcih; od davka od prometa proizvodov se vnesejo samo tisti zneski, ki se vnovčijo v gotovini, in pod.

Če vnovčijo določeni predlagatelji gotovinskega plana kake proračunske dohodke v rednem poslovanju z drugimi svojimi prejemki in jih vplačujejo na svoj tekoči račun, jih planirajo kot prejemke od svojega rednega poslovanja, ne pa kot proračunske dohodke. Invalidska podjetja vnesejo n. pr. vse prejem-

ke od prodaje obrazcev (menic, priznanc in pod.), kolkov in drugega v predlog gotovinskega plana kot prejemke od iztržka trgovine; podjetja za predvajanje filmov, fizkulturne organizacije in dr. planirajo celotne zneske prodanih vstopnic kot prejemke po toku št. 6, ne da bi izločile tisti del, ki odpade na davek od prometa storitev itd.

3. Dohodki od gostinstva in turizma

Te prejemke vnesejo v gotovinski plan prejemkov državna gostinska podjetja, gostinska podjetja zadružnih ter ljudskih in družbenih organizacij kakor tudi vsa druga turistična podjetja.

Plačila za abonmaje v menzah in delavsko-uslužbenskih restavracijah (podjetjih za družbeno prehrano) in domovih oddiha se štejejo za dohodke te vrste. Sem spadajo tudi dohodki od planinskih in fizkulturnih domov ter od podobnih družbenih ustanov.

Dohodki od turizma, ki se vnovčijo kot proračunski dohodki, se ne štejejo za prejemke te vrste, temveč se vnesejo v gotovinski plan kot gotovinski prejemki toka št. 2.

4. Dohodki od prometa

To vrsto prejemkov vnesejo v gotovinski plan prometna podjetja, kakor so železniška, paroplovna, avtoprevozniška in druga.

Morebitni prejemki v gotovini za storitve, opravljene s prometnimi sredstvi (kamioni) tistih podjetij, ki se ne bavijo s transportom kot rednim poslovanjem, se ne vnesejo v predlog gotovinskega plana kot prejemki te vrste, temveč kot prejemki za opravljene storitve (tok št. 1).

5. Dohodki pošte, telegrafa in telefona

V gotovinski plan se vnesejo prejemki v gotovini od poštnega, telegrafskega in telefonskega prometa in podobno. V gotovinski plan je treba to vrsto prejemkov vnašati v bodoče pod to številko, ne pa kot proračunski dohodek. Planirajo se samo tisti prejemki v gotovini, ki jih vnovčijo poštna, telegrafska in telefonska podjetja.

6. Dohodki od kulturno-socialne delavnosti ter dohodki ljudskih in družbenih organizacij

V to vrsto prejemkov se vnesejo v predlogu gotovinskega plana: redna članarina, ki jo pobirajo ljudske in družbene organizacije, kulturno-prosvetne, fizikulture in druge organizacije in društva; razni dohodki v gotovini od prireditev, tekem, daril, prispevkov in pod.; dohodki od radijske naročnine, koncertov, kinogledališč, cirkusov itd., če niso že predvideni kot proračunski dohodki. V tem primeru se vnesejo kot tok št. 2.

Gotovinski prejemki gospodarskih podjetij ljudskih in družbenih organizacij, ki so obvezni imetniki tekočega računa (trgovska, gostinska, obrtna in podobna podjetja), se ne vnesejo v to vrsto, temveč v eno izmed prej omenjenih vrst (tokov) v planu prejemkov, in sicer glede na naravo poslovanja podjetja.

B. Plan izdatkov

1. Plače, mezde, nagrade in drugi osebni prejemki iz aktivnega službenega ali neslužbenega razmerja

Ta tok izdatkov v gotovini se deli:

a) na izdatke iz investicij, med katere se vnesejo vsi izdatki v gotovini za plače, mezde, nagrade in dr.,

ki se izplačajo v investicijske namene. Sredstva, iz katerih se izplačujejo ti izdatki, utegnejo biti: proračunski investicijski krediti, amortizacijski sklad podjetja, del dobička za investicije, bančni investicijski krediti (posojila), sklad vodstva in pod. Vrsta investicij, za katere gredo ti izdatki, utegne biti različna, kakor n. pr.: gradnja (kapitalna, v korist družbenega standarda), priprava kadrov, oprema, vzreja živine in vzgoja sadik, študije, raziskovanja in dr.

To vrsto izdatkov planirajo v glavnem gradbena in montažna podjetja, ki vnesejo tu vse osebne izdatke (za gradnjo in administracijo), za njimi pa tisti, ki bodo imeli investicijske izdatke v lastni režiji (podjetja, uradi, ustanove, zadruga in dr.);

b) na druge izdatke, med katere se vnesejo vsi izdatki za plače, mezde, nagrade in dr., ne glede na to, ali se izplačajo v breme državnega proračuna ali pa v breme tekočega ali kakega drugega računa (sklada vodstva in pod.).

Izplačila raznih nagrad ali honorarjev (nagrade za kulturo in umetnost, za projektiranje, odkup del itd.) tistim osebam, ki niso v delovnem razmerju s predlagateljem gotovinskega plana, se vnesejo v plan izdatkov kot izplačilo te vrste.

Izplačila zadružnikom za njihovo udeležbo pri delu se štejejo ne glede na način obračunavanja kot plače in mezde.

Izdatki za plače in mezde in drugo se planirajo v čistih zneskih, to se pravi po odbitku davka in prispevka za socialno zavarovanje. Drugi odbitki od plač, kakor so sodne in upravne rubeži, odplačila posojil in dr. se pri vnašanju v predlog gotovinskega plana ne odtegnejo od kosmatih prejemkov (n. pr.: kosmate plače z vsemi dodatki znašajo 40.000 dinar-

jev, davek 2000 dinarjev, prispevek za socialno zavarovanje 2720 dinarjev, čisti znesek za gotovinski plan je 35.280 dinarjev, čeprav so pbdani še odtegljaji za sodne rubeži v znesku 1000 dinarjev in odplačilo za posojila 3000 dinarjev).

Dodatek za otroke ter druge dodatke na plače vnesejo v čistem znesku tisti, ki planirajo izplačilo plač, ne glede na to, ali se dodatek izplačuje v breme socialnega zavarovanja ali kakih drugih sredstev.

V gotovinski plan se vnesejo ti zneski za dobo, v kateri bodo dejansko izplačani, ne pa za dobo, za katero se izplačajo. Plače za december, ki se izplačajo vnaprej v januarju prihodnjega leta, se n. pr vnesejo v gotovinski plan kot izplačila v prihodnjem letu oziroma v mesecu januarju.

2. Pokojnine, podpore, rente, invalidnine, štipendije in vsi podobni osebni prejemki

Izdatki za pokojnine, podpore, rente, invalidnine, hranarine, štipendije in vsi drugi podobni osebni prejemki, ki ne izvirajo iz aktivnega pridobitvenega ali drugega delovnega razmerja, se vnesejo v plan izdatkov kot tok št. 2, in sicer v čistem znesku in na način, ki je podan pod 1.

3. Materialni izdatki za investicije

Materialni izdatki za investicije obsegajo izdatke v gotovini za nabave in storitve, ki so potrebne zaradi investicij. Take izdatke imajo v glavnem gradbena podjetja kot izvajalci investicijskih del; izdatke te vrste imajo lahko tudi druga gospodarska podjetja, uradi, ustanove, zadrage in organizacije, če imajo investicijske izdatke za dela v lastni režiji. Izdatki go-

spodarskih podjetij, uradov, ustanov, zadrug in organizacij — razen gradbenih podjetij — za redne nabave in storitve ne spadajo v ta tok.

Kot izdatki te vrste se vnesejo izdatki v gotovini za nabave in storitve, ne glede na to, iz kakšnih sredstev in za kakšne investicije. Tako se n. pr. razvrstijo kot izdatki te vrste izdatki v gotovini iz proračunskih investicijskih kreditov, dela dobička za investicije, amortizacijskega sklada, sklada vodstva, investicijskega bančnega posojila itd. Prav tako se razvrstijo tudi izdatki za gradnjo, opremo, pripravo kadrov, vzrejo živine in vzgojo sadik, za študije in raziskovanja in pod.

Pri planiranju izdatkov za investicije je treba paziti na to, koliko bo treba izplačati za plače, mezde in nagrade in vse te zneske vnesti v tok št. 1a). Vse druge izdatke v gotovini, ne glede na to, da bodo med njimi tudi izdatki za nabavo kmetijskih pridelkov neposredno od kmetov, je treba vnesti kot izdatke te vrste.

4. Materialni izdatki po predračunu

V predlog gotovinskega plana se vnesejo kot izdatki te vrste vsi zneski, predvideni v proračunu v III.—VII. delu, to je brez I. in II. dela (investicije za kapitalno graditev in drugo finansiranje gospodarstva in investicije v korist družbenega standarda, ki se planirajo v toku št. 3), in sicer tisti del, ki bo dejansko izplačan v gotovini, ne pa vsi materialni izdatki, ki so predvideni v proračunu. Tako se n. pr. od materialnih izdatkov, ki so predvideni v proračunu, vnese v gotovinski plan postavka: potni in selitveni stroški v polnem znesku, ker se izplačajo v gotovini; od postavk: pisarniški material, kurjava s

prevozom, žaganjem in sekanjem drv, dopolnitev drobnega inventarja, vzdrževanje prevoznih sredstev in dr. pa se vzame samo tisti znesek, ki bo moral biti dejansko izplačan v gotovini. Pri planiranju izplačil v gotovini prihajajo v poštev nabave in storitve od zasebnikov, ki se izplačajo v gotovini, medtem ko nabave in storitve od državnih podjetij, podjetij ljudskih in družbenih organizacij in zadrug, ki se praviloma plačajo z virmanom, ne prihajajo v poštev za gotovinski plan.

Za predlog gotovinskega plana se zneski za to vrsto izdatkov vzamejo iz stolpea »Predlog gotovinskega plana« v planu dohodkov in izdatkov iz proračuna.

5. Materialni izdatki iz tekočih računov (akreditivov in pod.)

V to vrsto izdatkov planirajo podjetja, zadruge, družbene in ljudske organizacije in dr. vsa svoja izplačila za materialne izdatke iz rednega poslovanja ne glede na izvor, iz katerega se izplačujejo (redni tekoči račun, sklad vodstva, račun dobička in pod.). Ta tok obsega vsa izplačila v gotovini za materialne izdatke, razen tistih, ki gredo v breme predračuna (ki se planirajo v toku št. 4), in materialnih izplačil za investicije (ki se planirajo v toku št. 3). Strogo je treba paziti na to, da se ločijo virmanska plačila v breme tekočih računov od plačil v gotovini. Razen tega je treba pri planiranju teh izdatkov paziti tudi na to, da se v gotovini plačuje v glavnem zasebnikom, redne nabavke in storitve pa praviloma plačujejo z virmanom.

Izdatki v gotovini za potne in selitvene stroške se štejejo kot izdatki te vrste.

6. Odkup kmetijskih pridelkov

Kot izdatki te vrste se vnesejo v gotovinski plan zneski za izplačilo odkupljenih kmetijskih pridelkov neposredno kmetom (žito, industrijske rastline, sadje, zelenjava, živina, koža, les in dr.). Predujmi, ki se izplačajo kmetom za odkup, se vnesejo kot izdatki v gotovini te vrste. Kot izdatke v gotovini je treba šteti tudi izplačila za kmetijske pridelke z akreditivnimi čeki.

V gotovinski plan se ne vnese vrednost odkupljenih kmetijskih pridelkov, ki se prevzamejo od državnih kmetijskih podjetij, kmečkih obdelovalnih združenj in ekonomij kmetijskih zadrug, ker se odkupljeni pridelki tem izplačajo praviloma z virmanom.

Izplačila za odkupljene kmetijske pridelke planirajo vsi tisti, ki odkupujejo pridelke neposredno od kmetov, kakor so: odkupna podjetja, zadruge, industrijska podjetja za industrijske rastline in eventualno restavracije, menze in delavske preskrbovalnice, če nabavljajo pridelke neposredno od kmetov.

V. NAČIN SESTAVLJANJA IN PREDLAGANJA PREDLOGOV

1. Državna gospodarska podjetja zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena predložijo gotovinski plan neposredno poslovni enoti kreditnega podjetja, pri kateri imajo tekoči račun, proračunski investicijski kredit (akreditiv), bančni investicijski kredit (posojilo) ali amortizacijski sklad podjetja.

Če ima podjetje pri isti poslovni enoti kreditnega podjetja dva ali več računov (redni tekoči račun, račun dobička in dr.), predloži samo en predlog go-

gotovinskega plana za vse prejemke oziroma izdatke v gotovini po teh računih. Če ima podjetje pri istem kreditnem podjetju tudi račun za finansiranje investicij (proračunski ali bančni investicijski kredit, amortizacijski sklad podjetja in dr.), predloži kreditnemu podjetju poseben predlog gotovinskega plana za izplačila izdatkov za investicije, ki jih izvaja v lastni režiji. Podjetja, ki nimajo izdatkov v lastni režiji, ne predložijo za ta del poslovanja gotovinskega plana, ker stori to izvajalec del.

Podjetja, ki imajo račune pri raznih kreditnih podjetjih, predložijo vsakemu kreditnemu podjetju poseben predlog gotovinskega plana za prejemke in izdatke v gotovini za ustrezni del poslovanja po teh računih.

Poslovni enoti kreditnega podjetja, pri kateri se vodijo ti računi, je treba predložiti tudi predloge gotovinskega plana, sestavljene po okrajih, kakor je določeno v 3. točki pod II, če so predvideni taki prejemki oziroma izdatki v gotovini. Tako morajo n. pr. ravnati gradbena podjetja za gradbišča, ki so v območju drugega okraja, direkcije za eksploatacijo železnic glede dohodkov in izdatkov (plač) železniških postaj in drugih enot, direkcije pošte, telegrafa in telefona, direkcije rečnega in pomorskega prometa in druga podjetja.

Podjetja za odkup kmetijskih pridelkov, industrijska podjetja za odkup industrijskih rastlin in njim podobna podjetja predložijo gotovinski plan po okrajih samo v primeru, če odkupujejo kmetijske pridelke neposredno sama oziroma po svojih odkupnih postajah. Če odkupujejo kmetijske pridelke za njihov račun druga podjetja oziroma okrajne zveze kmetijskih zadrug po zadrugah, jim za tak odkup ni treba

predložiti gotovinskega plana. Pač pa morajo odkupna in industrijska podjetja planirano vrednost odkupa, ki ga nameravajo opraviti na ta način, sporočiti podjetjem in zvezam, ki bodo odkupovala za njihov račun. Prav tako morajo tem sporočiti tudi planirano vrednost predujmov, ki naj se izplačajo kmetom.

Uprave časnikov in časopisov ter druga podobna podjetja, ki razširjajo svoje publikacije v posameznih okrajih po zasebnikih — revizorjih, podajo predloge svojega gotovinskega plana po okrajih samo glede tistih zneskov, ki jih bodo vnovčila po zasebnikih. Vrednost časnikov, časopisov in dr., ki se prodajo pri podjetjih za razširjanje tiska, vnese v predlog gotovinskega plana podjetje za razširjanje tiska, ne pa uprava. Obračun med upravo in tem podjetjem se opravi praviloma samo z virmanom.

Delavske preskrbovalnice in ekonomije pri podjetjih, ki imajo poseben tekoči račun pri kreditnem podjetju, predložijo poseben predlog gotovinskega plana.

Operativni upravni voditelji pregledajo oziroma overijo predložene gotovinske plane svojih podjetij takole:

a) če finančni plan podjetja še ni potrjen (oziroma sestavljen), mora podjetje poslati predlog svojega gotovinskega plana operativnemu upravnemu voditelju. Ta ga mora v najkrajšem roku pregledati ter overjeni predlog z morebitnimi spremembami vrniti podjetju, da ga more podjetje v določenem roku poslati kreditnemu podjetju;

b) če je finančni plan podjetja že potrjen in sestavlja podjetje predlog gotovinskega plana na podlagi finančnega plana, pošlje podjetje svojemu operativnemu upravnemu voditelju samo kopijo predloga

gotovinskega plana. Operativni upravni voditelj pregleda predlog gotovinskega plana, ali je v redu. Če ugotovi, da ga je treba popraviti, pošlje podjetju svoje pripombe, da bi podjetje moglo dodati popravke v predlogu gotovinskega plana, ki ga predloži ali ga je že predložilo kreditnemu podjetju.

2. Državna gospodarska podjetja lokalnega pomena (podjetja okrajnih, rajonskih in krajevnih ljudskih odborov) ne predložijo gotovinskega plana neposredno poslovni enoti kreditnega podjetja, pri kateri imajo tekoči račun, temveč preko direkcije, uprave oziroma poverjenišva kot svojega operativnega upravnega voditelja. Direkcija, uprava oziroma poverjenišvo ljudskega odbora mora skrbeti, da vsa podjetja pod njihovim vodstvom sestavijo gotovinski plan, da jim ga pravočasno predložijo, da dodajo — če je treba — popravke in spremembe in da pošljejo overjene predloge gotovinskih planov podjetij pod njihovim vodstvom pristojnemu kreditnemu podjetju.

Pri sestavljanju predloga gotovinskega plana je treba gledati na to, ali imajo podjetja poseben račun za financiranje investicij, kakor tudi na to, ali imajo podjetja posebne bančne kredite (n. pr. za dopolnitev osnovnih sredstev) in ali izrabljajo te kredite za gotovinska izplačila. Za take primere morajo podjetja sestaviti poseben predlog gotovinskega plana.

Krajevni ljudski odbori kot operativni upravni voditelji gospodarskih podjetij morajo poskrbeti, da sestavijo podjetja pod njihovim vodstvom predloge gotovinskega plana, pregledati predloge, ali so v redu, in jih skupaj s predlogom gotovinskega plana za svoje prejemke in izdatke poslati pristojnemu okrajnemu ljudskemu odboru. Če kako podjetje (delavnica) krajevnega ljudskega odbora nima samo te-

kočega računa, vnese krajevni ljudski odbor njegove prejemke in izdatke v predlog svojega gotovinskega plana skupaj s prejemki in izdatki po proračunu, pri čemer mora gledati, da se prejemki in izdatki gibljejo v mejah zneskov, predvidenih v stolpcu »Predlog gotovinskega plana«, in na vrste (toke) prejemkov in izdatkov v gotovinskem planu.

3. Zadruga predloži gotovinski plan svoji okrajni zvezi. Zadruga sestavi en predlog gotovinskega plana, ki obsega poleg prejemkov in izdatkov same zadruga (po trgovskem sektorju ali po odkupu) tudi prejemke in izdatke njenih delavnic (čevljarske delavnice, brivnice, mizarske delavnice, pekarnice in dr.).

V gotovinski plan vnesejo zadruga planirane zneske, ki jih bodo izplačale za kmetijski odkup bodisi za svoj ali za tuj račun, prav tako pa tudi zneske predumov, ki jih bodo izplačale za svoj ali tuj račun. Pri tem morajo paziti na to, da vnesejo v predlog gotovinskega plana samo tiste zneske, ki jih bodo izplačale v gotovini. To pomeni, da morajo paziti, ali je v planirani vrednosti kaj takih pridelkov in v kolikšni vrednosti, ki jih bodo zadruga prevzele od državnih kmetijskih posestev, kmečkih obdelovalnih zadrug ali od lastne ekonomije in jih ne bodo plačale v gotovini, temveč z virmanom. Prav tako morajo paziti tudi na to, ali obsega vrednost pridelkov, ki jih bodo prevzele od kmetov, že dane predume, ki jih morajo odtegniti od planirane vrednosti, ki jo vnesejo v gotovinski plan.

Predumi, ki bodo dani kmetom v planirani dobi, veljajo kot izplačila za kmetijski odkup in jih je treba kot take vnesti v predlog gotovinskega plana.

Zadružna podjetja, ki imajo svoj tekoči račun, predložijo posebej svoj gotovinski plan preko za-

druge. Zadruga pregleda predloge gotovinskega plana takih podjetij, doda morebitne popravke in jih skupaj s predlogom svojega gotovinskega plana pošlje okrajni zvezi.

Okrajna zveza kmetijskih zadrug mora zbrati od zadrug predloge gotovinskega plana, jih pregledati, ali so v redu, in dodati v sporazumu z zadrugami potrebne spremembe in popravke. Pri pregledu gotovinskih planov zadrug morajo zveze paziti zlasti na planirane zneske, ki so predvideni za kmetijski odkup. Okrajna zveza kmetijskih zadrug primerja skupni znesek planiranih izdatkov za kmetijski odkup vseh zadrug z odkupnim planom, ki ga je prejela od odkupnih podjetij. Če ugotovi razlike, spravi zneske v predlogih gotovinskega plana zadrug v sklad z odkupnim planom.

Okrajna zveza pošlje pregledane in overjene predloge gotovinskega plana včlanjenih zadrug in njih podjetij kreditnemu podjetju, pri katerem se vodi tekoči račun zadevne zadruge oziroma združenega podjetja.

Okrajna zveza kmetijskih zadrug sestavi predlog gotovinskega plana, toda samo za svoje lastno poslovanje. V svojem gotovinskem planu predvidi izdatke za odkup kmetijskih pridelkov samo v znesku, ki ga bo zveza dejansko sama dosegla, kar pomeni, da okrajna zveza kmetijskih zadrug ne vnese v svoj gotovinski plan kot izdatke gotovinskih zneskov za odkup, ki ga bodo opravile zadruge.

Če zadruge ali okrajne zveze kmetijskih zadrug izrabljajo investicijske kredite za gradnjo ter gradijo v lastni režiji, morajo sestaviti poseben predlog gotovinskega plana, v katerega vnesejo podatke o planiranih izdatkih v gotovini, ki so v zvezi z investi-

cijsko izgradnjo. Tak predlog gotovinskega plana pošlje zadruga po svoji okrajni zvezi tistemu kreditnemu podjetju, ki ji je dovolilo investicijski kredit.

Zadruge, ki nimajo okrajne zveze, kakor n. pr. obrtne in kmečke obdelovalne zadruge, predložijo predlog svojega gotovinskega plana neposredno poslovni enoti kreditnega podjetja, pri kateri imajo tekoči račun oziroma investicijski kredit.

4. Gospodarska podjetja ljudskih in družbenih organizacij zveznega in republiškega pomena predložijo predlog gotovinskega plana po istem načelu kakor državna gospodarska podjetja enakega pomena, podjetja lokalnega pomena pa po svojem operativnem upravnem voditelju. V predlog svojega gotovinskega plana vnesejo ta podjetja planirane zneske prejemkov in izdatkov v gotovini iz svojega rednega in komisijskega poslovanja. Prejemke od prodaje kolkov, priznanc, menic in drugih vrednotnic ter prejemke od prodaje srečk in poštnih znamk planirajo ta podjetja kot iztržek od trgovine (tok št. 1), ne pa kot prejemke od proračunskih dohodkov (tok št. 2) oziroma kot prejemke od pošte, telegrafa in telefona (tok št. 5).

5. Uradi in ustanove (odredbodajalci) predložijo gotovinski plan poslovni enoti kreditnega podjetja, pri kateri imajo proračunski akreditiv oziroma proračunski investicijski kredit. Tisti uradi in ustanove, ki nimajo posebnega akreditiva, temveč skupnega, predložijo predlog svojega gotovinskega plana imetniku akreditiva, kolikor je temu ta potreben, da bi mogel sestaviti svoj predlog. Če se n. pr. okrajna bolnica preskrbuje z denarjem iz akreditiva okrajnega ljudskega odbora, predloži predlog gotovinskega

plana samo imetnik proračunskega akreditiva — okrajni ljudski odbor.

Uradi in ustanove vnesejo v predlog svojega gotovinskega plana izdatke v gotovini po zneskih, ki so predvideni v planu predračunskih izdatkov v stolpcu »Predlog gotovinskega plana«.

Prejemki v gotovini se planirajo po dohodkih, kakor so predvideni v proračunu. Državni uradi in ustanove vnesejo v predlog gotovinskega plana svoje dohodke z zneskom, ki ga bodo dosegle v gotovini v svojem delovnem področju. Tako morajo n. pr. dohodke bolnic, domov, internatov, od časopisov, najemnine, prehrane, ekonomij in dr. vnesti kot prejemke po toku št. 2 tiste ustanove in uradi, ki so jih planirali kot dohodke v svojem predračunu.

Prejemke proračunskih dohodkov od prebivalstva planira v znesku, ki je določen v proračunu (ne glede na to, v katerem) za zadevno dobo, tisti finančni organ, ki ima skrbeti za vnovčenje teh dohodkov.

Okrajni (mestni, rajonski) ljudski odbori (poverjenišтва za finance) vnesejo v predlog gotovinskega plana prejemke v gotovini: od dohodnine, davka od dediščin in daril, trošarine na pravice in storitve, krajevne dohodnine — kolikor se planira v proračunu — dela davka od prometa proizvodov, ki se pobira v gotovini, in od davka od dohodka delavcev, nameščencev in uslužbencev, zaposlenih pri zasebnikih. Izjemoma planirajo prejemke v gotovini od prodaje kolkov in drugih vrednotnic podjetja, ki jih prodajajo prebivalstvu.

Krajevni ljudski odbori vnesejo v predlog svojega gotovinskega plana samo tiste svoje dohodke, ki jih vnovčijo v gotovini, kakor so: krajevna dohodnina, krajevni samoprispevek, dohodki od ustanov ali od

gospodarstva, če niso to dohodki gospodarskih podjetij, ki poslujejo po načelu gospodarskega računa kot samostojne enote, in so taki dohodki predvideni v proračunu. V gotovinski plan ne vnesejo: dohodnine, davek od dediščin in daril in drugih dohodkov, ki jih pobirajo za druge organe, čeprav so z določenim delom udeleženi pri delitvi teh dohodkov.

Krajevni ljudski odbori pošljejo predloge gotovinskega plana pristojnemu okrajnemu ljudskemu odboru.

Okrajni ljudski odbor mora poskrbeti, da pošljejo krajevni ljudski odbori predloge gotovinskega plana v določenem jim roku, jih pregledati, če so v redu, dodati potrebne spremembe in popravke ter jih overjene poslati pravočasno pristojni poslovni enoti kreditnega podjetja.

Uradi in ustanove, ki imajo investicijske izdatke v lastni režiji (gradnja, priprava kadrov, študije in raziskovanja, vzreja živine in vzgoja sadik in dr.), morajo dohodke in izdatke v gotovini, ki izvirajo iz investicijskih izdatkov, vnesti v poseben predlog gotovinskega plana, ki ga predložijo tistemu kreditnemu podjetju, pri katerem imajo investicijski kredit (akreditiv). Če izrablja kak urad ali ustanova kredit (bančni) za komunalna dela in stanovanjsko zgraditev, dela pa izvaja v lastni režiji, sestavi poseben predlog gotovinskega plana za izdatke v gotovini za taka dela. Predlog takega gotovinskega plana predloži kreditnemu podjetju, pri katerem ima kredit (posojilo) oziroma preko katerega dobiva gotovino.

Uradi in ustanove ne predložijo gotovinskega plana za prejemke in izdatke pri kreditnih podjetjih za račun zasebnikov. Tako n. pr. ne predložijo gotovinskega plana za sodne pologe, pupilne vloge in po-

dobno, kakor tudi ne za upravne naloge iz nedvig-njenih plač in dr.

6. Ljudske in družbene organizacije sestavljajo praviloma predloge plana prejemkov in izdatkov v gotovini (gotovinskega plana) po okrajih. Organiza-cije, ki se v korist njihovih tekočih računov vpla-čujejo dohodki, članarina in drugo, morajo sestaviti predlog gotovinskega plana za tiste zneske, ki jim bodo plačani v gotovini preko tekočega računa. Ude-ležba višjih organizacij (ali pa tudi nižjih) pri čla-narini in drugih dohodkih se ne vnese v predlog gotovinskega plana, ker se take udeležbe praviloma obračunajo z virmanom — s prenosom z računa na račun.

Če ima kaka organizacija v svojem okviru dru-štva (fizikurna, kulturno-umetniška, pevska in dr.) ali ustanove (domove oddiha, zavetišča in dr.), ki imajo lasten tekoči račun pri kakem kreditnem pod-jetju, morajo ta društva oziroma ustanove sestaviti in predložiti gotovinski plan za vse svoje prejemke in izdatke v gotovini tisti poslovni enoti kreditnega podjetja, pri kateri imajo tekoči račun.

7. Drugi obvezni imetniki tekočega računa pred-ložijo predlog gotovinskega plana neposredno tisti poslovni enoti kreditnega podjetja, pri kateri imajo tekoči račun.

8. Kreditna podjetja (Državna investicijska ban-ka, komunalne banke, krajevne hranilnice in državne banke za kreditiranje kmetijskega združništva) se-stavijo in predložijo te predloge gotovinskega plana:

a) lastni predlog gotovinskega plana, v katerega vnesejo lastne izdatke in prejemke, kakor tudi iz-

datke in prejemke za tiste svoje komitente, ki niso dolžni predložiti gotovinskega plana:

b) skupni predlog gotovinskega plana vseh svojih komitentov, ki se sestavi na podlagi predlogov komitentov;

c) zbiralni predlog gotovinskega plana, ki obsega lastni predlog in skupni predlog gotovinskih planov komitentov.

Vse prej navedene predloge pošlje kreditno podjetje tisti poslovni enoti Narodne banke, v katere poslovnem območju je.

9. Vsi obvezni predlagatelji gotovinskega plana morajo poslati predloge gotovinskega plana kreditnemu podjetju v dveh izvodih.

Zneski (številke), ki se vpišejo v predlog gotovinskega plana, se zaokrožijo na tisoče, in sicer tako, da se zneski nad 500 dinarjev zaokrožijo na cel tisoč navzgor, zneski pod 500 dinarjev pa na cel tisoč navzdol. Primer: Prejemki po toku št. 1 znašajo 1.252.850 dinarjev — v predlog se vpiše zaokroženi znesek 1.253.000 dinarjev; ali: po toku št. 5 znašajo 465.455 dinarjev, v predlog pa se vpiše navzdol zaokrožen znesek, to je 465.000 dinarjev.

VI. DELO KREDITNIH PODJETIJ IN FINANČNIH ORGANOV PRI SESTAVLJANJU GOTOVINSKIH PLANOV

1. Predloge gotovinskih planov, ki jih prejmejo od svojih komitentov, morajo poslovne enote Narodne banke FLRJ in drugih kreditnih podjetij pred vključitvijo v skupni oziroma zbiralni gotovinski plan pregledati ter se prepričati o tem, ali so v redu sestavljeni in ali so v posamezne toke vneseni zneski re-

alni, ter dodati v soglasju s predlagateljem morebitne spremembe.

2. Poslovne enote Narodne banke FLRJ sestavijo zbiralni predlog gotovinskega plana za svoje poslovno območje. Pri sestavljanju zbiralnega gotovinskega plana ter pri preskušanju njegove realnosti sodelujejo poverjenišтва za finance okrajnih (mestnih) ljudskih odborov.

3. Centrale Narodne banke FLRJ sestavijo na podlagi prejetih zbiralnih predlogov gotovinskega plana svojih poslovnih enot in svojega lastnega gotovinskega plana zbiralni predlog gotovinskega plana za zadevno ljudsko republiko. Pri sestavljanju zbiralnega gotovinskega plana za ljudsko republiko (avtonomno pokrajino ali oblast) ter pri preskušanju njegove realnosti sodeluje republiško ministrstvo za finance oziroma poverjenišтво za finance.

4. En izvod predloga zbiralnega gotovinskega plana za okraj (mesto) pošlje poslovna enota Narodne banke FLRJ poverjeniku okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, predlog zbiralnega gotovinskega plana za oblast ali pokrajino pa pošlje poverjeniku izvršilnega odbora ljudskega odbora oblasti oziroma pokrajine. Predlog zbiralnega gotovinskega plana za ljudsko republiko pošlje centrala Narodne banke republiškemu ministru za finance.

VII. KONČNE DOLOČBE

1. Predložitev nerealnega predloga gotovinskega plana se šteje za predložitev netočnih podatkov in se komitent kaznuje zanjo po 12. členu uredbe o plan-ski uporabi gotovine v gospodarstvu. Na to morajo paziti kreditna podjetja.

2. To navodilo velja od dneva objave -v »Urad-
nem listu FLRJ«.

Št. 41534

Beograd dne 16. novembra 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 14. člena uredbe o planski uporabi gotovine v gospodarstvu z dne 14. avgusta 1948 (Uradni list FLRJ št. 71/48) izdajam

odredbo

o obvezni označbi namena za izplačila v gotovini*

1. Vsa državna gospodarska podjetja, uradi, ustanove, zadruge, združne zveze in združna podjetja, ljudske in družbene organizacije in njih podjetja morajo v nalogih za izplačilo v gotovini, ki jih izdajo državnim kreditnim podjetjem (Narodni banki, Državni investicijski banki, državnim bankam za kreditiranje kmetijskih zadrug, komunalnim bankam, krajevnim hranilnicam in poštam), navesti namen, za katerega odrejajo izplačilo.

2. Namen izplačila na nalogih in izplačilnih listinah (čekih, nakaznicah, izplačilnih nalogih, računskih knjižicah) se navede s posebno označbo s črko ali številko, in sicer:

a) za plače, mezde, nagrade in druge osebne prejemke iz aktivnega službenega razmerja na podlagi investicij — z označbo »A«;

b) za plače, mezde, nagrade in druge osebne prejemke iz aktivnega službenega ali neslužbenega razmerja na kateri koli drugi podlagi — z označbo »B«;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 112—923/48.

c) za pokojnine, podpore, rente, invalidnine, štípendije in druge podobne osebne prejemke — z označbo »2«;

č) za materialne izdatke za investicije — z označbo »3«;

d) za materialne izdatke po predračunu dohodkov in izdatkov — z označbo »4«;

e) za materialne izdatke iz tekočih računov — z označbo »5«;

f) za odkup kmetijskih pridelkov — z označbo »6«.

Komitenti iz 1. točke morajo vse te označbe napisati na vidnem mestu, in sicer v gornjem desnem oglu izplačilne listine. Izjemoma ni potrebna označba na akreditivnih čekih, ki so namenjeni za izplačilo odkupa.

3. Državna kreditna podjetja in pošte ne smejo izvršiti odrejenega izplačila, če nalog nima katere izmed označb 2. točke.

4. Komitenti ne morejo z istim nalogom odrediti izplačila gotovine v več namenov, temveč morajo za vsak namen izdati poseben nalog z ustrezno označbo.

5. Ta odredba velja od 1. januarja 1949. Tega dne preneha veljati odredba VII št. 18.740 z dne 18. maja 1948 (Uradni list FLRJ št. 43/48).

Št. 46.500

Beograd dne 20. decembra 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 52. člena v zvezi s 33. členom zakona
o davkih izdajam

odredbo

**o izplačevanju računov zasebnim podjetjem in osebam
za dobavljeno blago in opravljene storitve***

1. Državna gospodarska podjetja, državne ustanove, državni uradi, zadruga in združne zveze ter ljudske in družbene organizacije ne smejo izplačati računa za opravljene storitve ali za dobavljeno blago, če nimajo poročila o stanju davčnega dolga predložitca računa. To velja:

a) za zasebne prevoznike, če presega izplačilo 3000 dinarjev, in

b) za vsa druga zasebna podjetja in osebe, če presega izplačilo 2000 dinarjev.

Izjemoma se od kmetov zahteva poročilo o stanju davčnega dolga samo pri izplačilu računov za kontrahirane in obvezno oddane kmetijske pridelke v letu 1948. Razen tega primera se od kmetov ne zahteva poročilo o stanju davčnega dolga, in sicer ne glede na to, ali gre za izplačilo računa za opravljene storitve (prevoz ipd.) ali pa za dobavljene pridelke.

2. Poverjenik za finance okrajnega (mestnega) izvršilnega odbora sme izdati posameznim zavezanecem, za katere ve, da sicer v redu poravnavaajo svoje obveznosti, pa trenutno tega ne zmorejo, pooblastilo, da vnovčijo svoje račune, četudi niso poravnali dolž-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 96—812/48.

nega davka. To pooblastilo sme izdati za vnovčenje posameznega določenega računa, lahko pa ga izdati tudi za vnovčenje več računov v teku določenega časa.

3. Voditelj knjigovodstva urada, ustanove, podjetja, zadruge oziroma organizacije sme izplačati predloženi račun samo taki osebi, ki predloži poročilo, da je plačala dospeli davek. Predložilcem računov, ki dospelega davka niso poravnali, a dolžni davčni znesek presega znesek, ki ga terjajo po računu, se račun ne izplača, temveč se celoten znesek, ki ga terjajo, pošlje s čekom pristojnemu okrajnemu (mestnemu, rajonskemu) izvršilnemu odboru v korist računa davčnega zavezanca. Če je davčni dolg manjši od terjatve po priloženem računu, se predložilcu računa izda ček za presežek, znesek, ki krije njegov davčni dolg, pa se pošlje pristojnemu okrajnemu (mestnemu, rajonskemu) izvršilnemu odboru v poravnavo tega dolga.

4. Poročila o stanju davčnega dolga izdaja finančni odsek (mestnega, rajonskega) izvršilnega odbora. Za to poročilo in za prošnjo, s katero se zahteva izdaja poročila, se ne plača taksa.

Poročilo o stanju davčnega dolga se ne priloži računu, ki se predloži v vnovčenje, temveč se samo predloži na vpogled. Uslužbenec, ki sprejme račun, mora na njem zaznamovati, kateri organ je izdal poročilo, številko in datum poročila ter znesek dolžnega davka, nato pa to potrditi s svojim podpisom.

5. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 37329

Beograd dne 16. oktobra 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

**5. POSLOVNE KNJIGE, KNJIGOVODSTVO, INVENTURA,
ZAKLJUČNI RACUNI**

Na podlagi 10. člena zakona o enotnem računovodstvu izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

uredbo

o načinu registracije in overitve poslovnih knjig*

1. člen

Vsa državna, združna in zasebna podjetja, podjetja družbenih organizacij, operativni upravni voditelji državnih gospodarskih podjetij, združne in družbene organizacije ter ustanove in obrati, ki morajo voditi poslovne knjige, morajo uvesti poslovne knjige, morajo uvesti register, v katerega vpišejo vsako svojo poslovno knjigo, tako vezane kakor tudi tiste, ki jih vodijo na prostih listih.

2. člen

Podjetja, operativni upravni voditelji, organizacije, ustanove in obrati iz 1. člena morajo dati pri finančnem odseku (oddelku) okrajnega oziroma mestnega izvršilnega odbora overiti te poslovne knjige:

1. Državna gospodarska podjetja in državne ustanove morajo dati overiti vezane registre in glavne knjige ter temeljne dnevnike, bodisi da so vezani ali v prostih listih.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 32—240/48.

2. Podjetja zadružnih in družbenih organizacij ter vse vrste zadrug in zadružnih zvez morajo dati overiti vezane registre in glavne knjige ter temeljne dnevnike, bodisi da so vezani ali v prostih listih, zadruge in zadružne zveze pa poleg tega še knjige zapisnikov (z občnih zborov zadružnikov in sej upravnega in kontrolnega odbora) in imenike zadružnikov.

3. Zasebni obrati in podjetja ter osebe prostega poklica morajo dati overiti vse svoje poslovne knjige, bodisi da so vezane ali v prostih listih.

4. Operativni upravni voditelji državnih gospodarskih podjetij (generalne direkcije, glavne direkcije, direkcije oziroma uprave) morajo dati overiti register poslovnih knjig. Drugih poslovnih knjig jim ni treba predložiti v overitev.

3. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe predpiše minister za finance FLRJ.

4. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 17. aprila 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi 3. člena uredbe o načinu registracije in overitve poslovnih knjig (Uradni list FLRJ št. 32/48) predpisujem

pravilnik

za izvajanje uredbe o načinu registracije in overitve poslovnih knjig*

1. člen

Vsa državna, združna in zasebna podjetja, podjetja** družbenih organizacij, operativni upravni voditelji državnih gospodarskih podjetij (generalne direkcije, glavne direkcije in direkcije oziroma uprave), združne in družbene organizacije ter ustanove in obrati, ki so dolžni voditi poslovne knjige, morajo uvesti register, v katerega vpišejo vsako svojo poslovno knjigo, tako vezano kakor tudi tiste, ki jih vodijo na prostih listih, in sicer prej, preden vpišejo vanje kakršne koli knjigovodstvene podatke. Katere poslovne knjige je treba dati poprej overiti pri pristojnem finančnem odseku (oddelku, okrajnega oziroma mestnega izvršilnega odbora),** je predpisano v 2. členu uredbe o načinu registracije in overitve poslovnih knjig.

2. člen

Register poslovnih knjig obsega devet stolpcev, in sicer: zaporedna številka registra, datum registra-

* Očj. v Ur. listu FLRJ št. 42—310/48.

** Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 51—48.

cije, datum in številka overitve, ime knjige, koliko obsega knjiga listov in numeriranih strani oziroma prostih listov, podpis osebe, ki je opravila registracijo, podpis osebe, ki je prevzela knjigo oziroma proste liste in opomba (gl. obrazec št. 1 na strani 238 in opomba na strani 240).

3. člen

Register vodi:

a) pri operativnih upravnih voditeljih državnih gospodarskih podjetij, pri glavni centrali Narodne banke FLRJ in pri njenih centralah, pri centrali Državne investicijske banke FLRJ in njenih glavnih podružnicah, pri generalni direkciji Državnega zavarovalnega azvoda FLRJ in pri njenih direkcijah ter pri Državni razredni loteriji — pooblaščen oseba;

b) pri vseh vrstah zadrug — upravni odbor;

c) pri združenih zvezah — sekretar zveze ali za to pooblaščen oseba;

č) pri vseh podjetjih, obratih in družbenih organizacijah — vodja oz. po njem pooblaščen oseba.

4. člen

Vezane poslovne knjige morajo biti numerirane in prešite z vrvico.

Preden se knjiga registrira oziroma preden se register in vezane knjige overijo, se na zadnji strani knjige navede: v kakšen namen se bo uporabljala in koliko ima listov oziroma numeriranih strani. Doda se sedež in pritisne žig zadevnega operativnega upravnega voditelja oziroma podjetja, zadruge, organizacije, obrata ali ustanove. Te podatke potrdi s svojim podpisom pristojni vodja.

Finančni odsek (oddelek) okrajnega oziroma mestnega izvršilnega odbora mora ob overitvi tistih

knjig, ki se morajo dati overiti, zapečatiti vrstico z uradnim pečatom (ali s šampiljko čez nalepljen papir), dodati datum in številko overitve ter overitev potrditi s podpisom.

Overjena vezana poslovna knjiga se registrira pod overitvijo. Tu je treba zapisati kraj, datum in zaporedno registrsko številko. Registracijo potrdi pooblaščen oseb s šampiljko in s svojim podpisom.

5. člen

Pri overitvi temeljnega dnevnika (centralnega, zbiralnega) v prostih listih je treba v gornjem levem oglu vsakega lista zapisati datum in številko overitve. Overitev potrdi pooblaščen oseb s šampiljko in s svojim podpisom (parafo).

6. člen

Temeljni dnevnik v prostih listih se registrira pod overitvijo ali zraven nje. Tu se zapiše zaporedna registrska številka. Registracijo potrdi pooblaščen oseb s šampiljko in s svojim podpisom (parafo).

7. člen

Druge vezane pomožne poslovne knjige, ki jih ni treba dati overiti, se registrirajo podobno, kakor je predpisano v 6. členu.

Prostih listov (kartoteke), ki so namenjeni za konte glavne knjige ali za skontre, ni treba dati overiti, temveč se samo registrirajo. Registrska številka se zapiše na vsakem kartonu v gornjem levem oglu. Registracijo potrdi pooblaščen oseb s šampiljko in s svojim podpisom (parafo).

8. člen

Šef računovodstva, kjer tega ni, pa knjigovodja, hrani overjene in registrirane temeljne dnevniške v prostih listih in registrirane kartone (kontnike) kot kontrolirane obrazce. Vse prevzete in registrirane obrazce mora vpisovati v posebno evidenco registriranih poslovnih knjig, vse uporabljene pa odpisovati. V evidenci navede: datum prejema oziroma uporabe obrazca, zaporedno registrsko številko, koliko obrazcev je prejel: temeljnih dnevnikov v prostih listih in kartonov, in koliko obrazcev je uporabil: temeljnih dnevnikov in kartonov (kontnikov). Pred uporabo mora na prostem listu temeljnega dnevnika vpisati strani, na kartonu pa še številko konta. Te podatke mora vpisati tudi v evidenco. V zadnjem stolpcu potrди prejemnik prejem (gl. obrazec št. 2 na strani 239 in opombo na strani 240).

Pristojni vodja oziroma po njem pooblaščen osebica mora od časa do časa, toda vsaj vsakega pol leta enkrat pregledati in popisati zalogo neuporabljenih rezervnih obrazcev, najdeno stanje primerjati z evidenco in o njem sestaviti zapisnik. Če se ob pregledu pokaže razlika, mora ugotoviti dejansko stanje in ukreniti, kar je potrebno.

9. člen

Ob koncu poslovnega leta se register zaključi tako, da vodja ali po njem pooblaščen osebica pod zadnjo registracijo zapiše datum ter pritisne žig in da svoj podpis.

Če poslovne knjige med letom niso bile do konca popisane, je treba ob začetku prihodnjega leta najprej prenesti v register številke, s katerimi so bile te knjige registrirane v preteklem letu in vse podatke.

Ko so vpisani podatki iz prednjega odstavka, se registrirajo nove poslovne knjige.

Stari kartoni (kontniki) se po zaključku letne bilance praviloma povežejo.

10. člen

Evidenca registriranih knjig se prav tako zaključi ob koncu poslovnega leta. Neuporabljene poslovne knjige (v prostih listih — kartoni) se po ponovni registraciji prav tako vpišejo v evidenco. Enako se ravna tudi s tistimi poslovnimi knjigami, ki niso popolnoma popisane (n. pr. z evidenčnimi kartoni o osnovnih sredstvih).

11. člen

Operativni upravni voditelj državnih gospodarskih podjetij, zadruga, organizacije, obrati in ustanove iz 1. člena tega pravilnika morajo dati svoje neoverjene knjige, ki jih uporabljajo od 1. januarja 1948, naknadno overiti in jih registrirati, in sicer najpozneje v petnajstih dneh po uveljavitvi tega pravilnika.

12. člen

Priložena obrazca št. 1 in 2 s svojima opombama sta sestavni del tega pravilnika.

13. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

VI št. 17635

Beograd dne 10. maja 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

REGISTER POSLOVNIH KNJIG

Obrazec št. 1

Zap. št.	Datum registracije	Datum in številka overitve	Ime knjige	Knjiga obsega		Prostih listov	Podpis osebe		Opomba
				listov	numeriranih strani		ki je opravila registracijo	ki je prevzela knjige oziroma proste liste	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1—100	1948 10/V	3/V 6759/48	Dnevnik v prostih listih	—	—	100	Podpis	Podpis	
101—600	10/V	—	Kartoni glavne knjige	—	—	500	Podpis	Podpis	
601	10/V	—	Nabavna knjiga za material	100	200	—	Podpis	Podpis	
602—2500	10/V	—	Kartoni blagovne kartoteke	—	—	1899	Podpis	Podpis	
2501	10/V	—	Dnevnik materialnega knjigovodstva	50	100	—	Podpis	Podpis	

Obrazec št. 2

[illegible]

OPOMBA k obrazcu št. 1:

Ker je treba vse poslovne knjige registrirati, se v prvi stolpec vpiše registrska številka po časovnem redu, začenši s številko 1, ne glede na to, ali je poslovna knjiga overjena ali ne.

V tretji stolpec se vpišeta datum in številka overitve za tiste poslovne knjige, ki so overjene (2. člen uredbe). Pri tistih poslovnih knjigah, ki jih ni treba overiti, ostane tretji stolpec prazen.

OPOMBA k obrazcu št. 2:

Vezane poslovne knjige, tako tiste, ki jih je treba overiti, kakor tudi tiste, ki jih ni treba dati overiti, se registrirajo samo v registru poslovnih knjig, in sicer toliko, kolikor je potrebnih za tekočo uporabo. Za to jih ni treba vpisovati v evidenco registriranih knjig v prostih listih.

Ko se knjiga v prostih listih začne uporabljati, je treba gledati na časovni red registriranih števil, to je vedno je treba jemati v uporabo proste liste z najnižjo številko, kakor je to pokazano v samem obrazcu.

Na podlagi 17. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam po predlogu predsednika komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ

odločbo

o uporabi temeljnega razporeda kontov (kontnega plana) za eksploatacijo avtomobilskega prometa*

1. Vsa zvezna in republiška podjetja za eksploatacijo avtomobilskega prometa morajo od 1. januarja 1948 uporabljati temeljni razpored kontov (kontni plan) za eksploatacijo avtomobilskega prometa, ki bo objavljen v posebni izdaji »Uradnega lista FLRJ«.

2. Podjetja za eksploatacijo avtomobilskega prometa lokalnega pomena, ki so doslej vodila enotno računovodstvo, morajo prav tako uporabljati temeljni razpored kontov (kontni plan) za eksploatacijo avtomobilskega prometa.

3. Podjetja drugih gospodarskih delavnosti in ustanov uporabljajo temeljni razpored kontov (kontni plan) za eksploatacijo avtomobilskega prometa samo tedaj, če imajo pet ali več avtobusov ali tovornih avtomobilov in vodijo o tej svoji delavnosti posebno evidenco v knjigovodstvu.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 56—458/48.

4. S 1. januarjem 1948 preneha veljati računski plan za avtomobilska prometna podjetja, ki je bil objavljen v »Uradnem listu, FLRJ« št. 13/46.

VI št. 22020

Beograd dne 12. junija 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Predsednik
komiteja za avtomobilski promet
pri vladi FLRJ:
Čedo Kapor l. r.

Na podlagi 42. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam

odločbo

o spremembi in dopolnitvi temeljnega razporeda kontov (kontnega plana) za državna kmetijska posestva*

1. V razredu 3 se zaloge semena, krme, surovin in raznega materiala vodijo praviloma po individualni planski ceni kmetijskega posestva oziroma gospodarstva.

Naziv konta 310 se spremeni in se glasi:

»Osnovni material za proizvodnjo«.

2. V razredu 4 se predpisujejo samo skupine stroškov:

skupina 40 Stroški za material,

„ 41 Stroški za plače in za delovne storitve,

„ 42 Amortizacija,

„ 43 Razni stroški,

„ 44 Posebni stroški.

Pristojna ministrstva za kmetijstvo predpišejo samo temeljne troštevillčne konte za te skupine, pri tem pa morajo paziti, da dajejo ti konti potrebne kazalnike za spremljanje izdatkov v finančnem planu.

3. V razredu 5 se doda konto:

502 Skupni splošni proizvodjalni stroški.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 113—930/48.

4. Ministrstva za kmetijstvo so pooblašćena, da predpišejo v soglasju s pristojnim finanćnim ministrvom za leto 1949 izjemoma skrajšani kontni plan in poenostavljen naćin obraćuna za na novo ustanovljena kmetijska posestva. Vendar morajo biti v njem zagotovljeni minimalni kazalniki za spremljanje izpolnitve plana, do konca leta 1949 pa usposobljeni potrebni kadri, za uporabo rednega temeljnega razporeda kontov (kontnega plana) za državna kmetijska posestva.

Ta odloćba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, izvajati pa se zaćne s 1. januarjem 1949.

VI št. 47963

Beograd dne 29. decembra 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 32. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam

odločbo

o spremembah in dopolnitvah temeljnega razporeda kontov (kontnega plana) za kreditna podjetja*

Temeljni razpored kontov (kontni plan), ki se uporablja pri kreditnih podjetjih, se za leto 1949 spremeni v naslednjem:

V razredu 1:

104 Zaloga taksnih in davčnih vrednotnic

V razredu 2:

214 Obračun med republiškimi državnimi bankami za kreditiranje kmetijskih zadrug

215 Obračun med Narodno banko FLRJ in Državno banko za kreditiranje kmetijskih zadrug

216 Obračun med Narodno banko FLRJ in komunalnimi bankami

218 Obračun med Narodno banko FLRJ in Državno investicijsko banko

236 Odkup načetih vrednotnic

237 Začasna izplačila po proračunu

250 Ekonomat

270 Posebni obračuni s sedeži v republiki

276 Posebni obračuni s sedeži med republikami

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 13—105/49.

V razredu 3:

31 Posli z inozemstvom

- 310 Devizni tekoči računi
- 311 Klirinški tekoči računi
- 315 Nostro kriti akreditivi
- 316 Loro kriti akreditivi
- 317 Krita jamstva
- 319 Predujmi po nekritih akreditivih
- 393 Predujmi za zvezno, republiško, pokrajinsko, oblastno in lokalno kapitalno graditev

V razredu 5:

58 Drugi dohodki

- 580 Dohodki od prodanih obrazcev
- 581 Manipulativni dohodki

59 Dopolnitev za kritje rednih izdatkov

- 590 Dopolnitev za kritje rednih izdatkov

V razredu 6:

61 Posli z inozemstvom

- 610 Devizni tekoči računi
- 611 Klirinški tekoči računi
- 615 Nostro kriti akreditivi
- 616 Loro kriti akreditivi
- 617 Krita jamstva
- 619 Predujmi po nekritih akreditivih
- 656 Računske knjižice
- 657 Boni za lignit
- 676 Del dobjčka za finansiranje investicij
- 677 Razna sredstva podjetja za finansiranje investicij

V razredu 7:

- 707 Izdelane taksne in davčne vrednotnice
- 714 Obveznosti iz medsebojnih razmerij državnih bank za kreditiranje kmetijskih zadrug
- 715 Obveznosti iz razmerja med Narodno banko FLRJ in državnimi bankami za kreditiranje kmetijskih zadrug
- 716 Obveznosti iz razmerja med Narodno banko FLRJ in komunalnimi bankami
- 718 Obveznosti iz razmerja med Narodno banko FLRJ in Državno investicijsko banko
- 722 Obveznosti za odtegnjene davke
- 750 Dotacije za dopolnitev obratnih sredstev
- 751 Dotacije za kritje s planom predvidene izgube

77 Posebni interni obračun

- 770 Posebni obračuni s sedeži v republiki
- 776 Posebni obračuni s sedeži med republikami

V razredu 9:

- 921 Dohodki od finansiranja investicij
- 937 Izterjanje kazni in penali

95. Razporeditev dohodkov in kritje izdatkov

- 950 Kritje s planom predvidenih posebnih in izrednih izdatkov
- 951 Kritje nepredvidenih posebnih in izrednih izdatkov
- 955 Razporeditev s planom predvidenih posebnih in izrednih dohodkov
- 956 Razporeditev nepredvidenih posebnih in izrednih dohodkov

S 1. januarjem 1949 prenehajo veljati tisti konti iz temeljnega razporeda kontov (kontnega plana) za kreditna podjetja, ki so v nasprotju s to odločbo.

VI št. 4112

Beograd dne 27. januarja 1949.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 4., 14. in 16. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam po predlogu predsednika komiteja za varstvo ljudskega zdravja

pravilnik

o spremembi in dopolnitvi pravilnika o enotni tehniki vodstva poslovnih knjig in o njihovih obrazcih za javne lekarne*

1. člen

V prvem odstavku 4. člena pravilnika o enotni tehniki vodstva poslovnih knjig in o njihovih obrazcih za javne lekarne (Uradni list FLRJ št. 109/47) se šesti stavek, ki se začne z besedami: »Stran izdatkov mora imeti osem stolpcev — — —«, spremeni in se glasi:

»Stran izdatkov mora imeti devet stolpcev, in sicer: za zaporedno številko izdatka, datum, vsebino ter izplačani znesek: za nabavo blaga in materiala, plače, splošne stroške lekarne, vplačila v banko in za zasebne stroške (gl. novi obrazec št. 1).« (Str. 253!)

V tretjem odstavku 4. člena se drugi stavek, ki se začne z besedami: »Pri seštevanju izdatkov — —«, spremeni in se glasi:

»Pri seštevanju izdatkov se morajo vsote vseh petih stolpcev 'Namen izplačila' (stolpci 9, 10, 11, 12 in 13) ujemati z vsoto stolpca 'Izplačani znesek dinarjev (stolpec 8).«

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 54—433/48.

2. člen

V prvem odstavku 5. člena se drugi stavek, ki se začne z besedami: »Imeti mora dvanajst stolpcev — — —«, spremeni in se glasi:

»Imeti mora dvanajst stolpcev, in sicer: za zaporedno številko, datum, dobavitelja in njegov naslov, številko in datum fakture, vrednost nabavljenega blaga, odstotek rabata, znesek rabata, stroški za pakiranje, stroški za prevoz, prazen (rezerviran) stolpec, skupaj in opombo (gl. novi obrazec št. 2).« (Str. 253!)

3. člen

V 6. členu se drugi odstavek, ki se začne z besedami: »Imeti mora trinajst stolpcev — — —«, spremeni in se glasi:

»Imeti mora enajst stolpcev, in sicer: za zaporedno številko, datum, ime in priimek zdravnika, recept je izdala: zdravstvena ustanova, zasebna ordinacija, sestav recepta, magistralno zdravilo (skupaj z delom in posodo), drugo blago, samo delo (le za evidenco), ime in priimek bolnika, navedba ekspedienta in stran ter zaporedna številka blagajniške knjige (gl. novi obrazec št. 3).« (Stran 254!)

V 6. členu se tretji odstavek, ki se začne z besedami: »Vsaka prodaja zdravil za gotovino po zdravniških receptih — — —«, spremeni in se glasi:

»Vsaka prodaja zdravil za gotovino po zdravniških receptih mora biti posebej vpisana v prodajno knjigo, nadrobna prodaja pa se lahko vpisuje kumulativno kot dnevni iztržek, specificirana po skupinah: magistralno zdravilo (skupaj z delom in posodo) in drugo blago.«

Drugi stavek v četrtem odstavku 6. člena, ki se začne z besedami: »Vsota stolpcev — — —«, se črta.

Peti odstavek 6. člena, ki se začne z besedami: »Dnevni izkupiček od prodaje blaga — — —«, se spremeni in se glasi:

»Dnevni izkupiček od prodaje blaga za gotovino (stolpca 6 in 7) je treba vsak dan prenesti v blagajniško knjigo.«

4. člen

7. člen se spremeni in se glasi:

»Prodajna knjiga blaga na kredit se lahko vodi v vezani in overjeni knjigi (paginirani) ali na prostih listih (kartoteki). Imeti mora dvanajst stolpcev, in sicer: za zaporedno številko, datum, skupno število receptov, ime ustanove, kateri se kreditira, magistralna zdravila z odstotkom (skupaj z delom in posodo), znesek popusta, znesek po odbitku popusta, drugo blago — brez odstotka, čisti kreditirani znesek, samo delo (le za evidenco), stran salda konta in opombo (gl. novi obrazec št. 4).

Vsako prodajo zdravil na kredit je treba posebej vpisati v knjigo. Prodaja zdravil na kredit se lahko knjiži tudi na podlagi rekapitulacije — seznama receptov, potrjenega od kreditirane ustanove. V tem primeru je ta rekapitulacija listina (temeljnica) za knjiženje.

Dnevno prodajo blaga na kredit je treba zaključiti, bodisi vsak dan ali periodično, vendar enkrat v mesecu, za kreditirane zneske (stolpec 9) pa obremeniti kreditirane ustanove oziroma kreditirane osebe v knjigi dolžnikov in upnikov.« (Gl. stran 254!)

5. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

VI št. 22175

Beograd dne 14. junija 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Obrazec št. 1

BLAGAJNIŠKA KNJIGA										Izdatki								
Prejemki																		
Zap. št.	Datum	Vsebina	Prejeti znesek		Zap. št.	Datum	Vsebina	Izplačani znesek		Nabava blaga in materiala	Plače		Splošni stroški		Vplačila v banko		Zasebni stroški	
			din	p				din	p		din	p	din	p	din	p	din	p
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13						

Obrazec št. 2

NABAVNA BLAGOVNA KNJIGA																							
Dobavitelj in njegov naslov					Faktura					Vrednost nabavljene blaga		Odstotek rabata		Znesek rabata		Stroški za pakiranje		Stroški za prevoz		Skupaj		OPOMBA	
Zap. št.	Datum	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

Obrazec št. 3 **PRODAJNA BLAGOVNA KNJIGA ZA GOTOVINO**

1	2.	3	4		5	Prodano blago				8		9	10	11
Zap. št.	Datum	Ime in priimek zdravnika	zdravstve- na usta- nova	zasebna ordinacija	Sestav recepta	magistrino zdravilo (skupaj z delom in posodo)	din	p	drugo blago	din	p	Ime in priimek bolnika	Navedba ekspedienta	Stran in zap. št. blag. knjige

254

Obrazec št. 4 **PRODAJNA KNJIGA BLAGA NA KREDIT**

1	2	3	4	Kreditirano blago										11	12		
Zap. št.	Datum	Število receptov	Ustanova, kateri se kreditira	Magistrina zdravila z odstotkom (skupaj z delom in posodo)		Znesek popusta		Znesek po odbitku popusta		Drugo blago brez odstotka		Čisti kre- ditirani znesek		Samo delo (le za evi- denco)		Stran salda konta	OPOMBA
				din	p	din	p	din	p	din	p	din	p	din	p		

Na podlagi 42. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam

odločbo

o spremembah in dopolnitvah temeljnih razporedov kontov (kontnih planov) državnih gospodarskih podjetij*

Temeljni razporedi kontov (kontni plan), ki se uporabljajo pri državnih gospodarskih podjetjih, se za leto 1949 spremenijo in dopolnijo v naslednjem:

- 040 Sredstva, izločena za investicije in investicijska popravila
- 046 Tekoča investicijska popravila
- 049 Dokončane investicije in popravila
- 101 Banka — redni konto
- 102 Izločena sredstva pri banki
- 103 Banka — sezonski krediti
- 104 Banka — izredni krediti
- 108 Dodatni boni
- 132 Obveznosti za odtegnjene davke
- 136 Dodatek rabata za dostavne pasove
- 138 Razlike pri enotnih cenah v prodaji in pri odkupu
- 199 Neizterljive terjatve
- 250 Dotacije za dopolnitev obratnih sredstev
- 251 Dotacije za kritje s planom predvidene izgube
- 701 Obveznosti nasproti banki po rednem kontu
- 703 Obveznosti nasproti banki iz sezonskih kreditov

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 1—3/49.

- 704 Obveznosti nasproti banki iz izrednih kreditov
- 732 Obveznosti za odtegnjene davke
- 736 Obveznosti iz dodatka za dostavne pasove
- 738 Obveznosti iz razlik pri enotnih cenah v prodaji in pri odkupu
- 750 Dotacije za dopolnitev obratnih sredstev
- 751 Dotacije za kritje s planom predvidene izgube
- 84 Finansiranje investicij in popravil
- 840 Skladi in druga izločena sredstva za investicije in popravila
- 842 Finansiranje iz proračuna
- 843 Finansiranje iz kreditov
- 844 Finansiranje investicij in popravil iz skladov in drugih izločenih sredstev za investicije in popravila
- 845 Prostovoljno delo
- 846 Interna posojila
- 847 Mobilizacija notranjih rezerv
- 891 Dolgoročni krediti za investicije

S posebnimi odločbami bodo spremenjeni in dopolnjeni posamezni temeljni razporedi kontov (kontni plani) v njihovih specifičnih delih.

Priloženo navodilo je sestavni del te odločbe.

S 1. januarjem 1949 prenehajo veljati tisti konti iz temeljnih razporedov kontov (kontnih planov) in pa navodila in razlage, ki so v nasprotju s to odločbo.

VI št. 47962

Beograd dne 29. decembra 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Navodilo

za uporabo odločbe o spremembah in dopolnitvah temeljnih razporedov kontov (kontnih planov) državnih gospodarskih podjetij*

Temeljni razporedi kontov (kontni plani), ki so v uporabi pri državnih gospodarskih podjetjih, se za leto 1949 spremenijo in dopolnijo v naslednjem:

040 Sredstva izločena za investicije in investicijska popravila

Ta konto se razčleni na potrebne analitične konte kakor n. pr.: »Sredstva amortizacijskega sklada podjetja«, »Sredstva sklada za obnovitev osnovne črede«, »Sredstva sklada vodstva«, »Dobički« (pri operativnih upravnih vodstvih), »Sredstva splošnega državnega amortizacijskega sklada« (pri operativnem upravnem vodstvu itd.).

043 Naprave, rezervni deli in material za investicije

Ekonomska vsebina tega konta ostaja ista kot v letu 1948. Če se material, ki je knjižen na tem kontu, izjemoma rabi v proizvodnji (n. pr. jamski les in cement v rudarstvu), ga je treba nato nadomestiti v naravi iz obratnih sredstev. Če tega ni mogoče storiti v teku meseca, ga je treba na koncu meseca obračunati in izplačati iz obratnih sredstev v korist tiste partije finansiranja, v breme katere je bil nabavljen.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 1—2/49.

046 Tekoča investicijska popravila

V breme tega konta se knjižijo vsi stroški in pa obračunane investicije v zvezi s popravili, ki se praviloma financirajo iz amortizacijskega sklada podjetja. Medtem ko se velika popravila praviloma evidentirajo v analitični evidenci vsako posebej, je treba za druga popravila (srednja, zamenjava delov, konstantno vzdrževanje) predvideti stalne mesečne analitične konte za posamezne kategorije sredstev, ki so v popravilu. N. pr.: »Vzdrževanje zgradb«, »Vzdrževanje pogonskih strojev«, »Vzdrževanje delovnih strojev«, »Vzdrževanje prevoznih sredstev« itd. Ta dela se obračunajo na podlagi mesečnih obračunov, ki obsegajo vse stroške v zadevnem mesecu. Letni znesek za vzdrževanje se na posameznih analitičnih kontih planira enako kakor druge delavnosti.

049 Dokončane investicije in popravila

Funkcija tega konta je ostala v glavnem ista, le s to razliko, da se preko njega knjižijo samo tista povečanja osnovnih sredstev, ki jih podjetje zgradi, nabavi ali jih popravi iz akumuliranih ali za financiranje odobrenih sredstev. Povečanja, ki jih dobi podjetje brezplačno, se ne knjižijo preko tega konta, temveč neposredno na ustrezni konto skupine 00.

Dokončana osnovna sredstva se takoj preknjižijo v breme ustreznega konta v skupini 00. Preknjiženje ustreznega financiranja iz skupine 84, ki se izvede vzporedno, se opravi v korist konta »Sklada osnovnih sredstev« (890) na posebnem analitičnem kontu »Povečanje sklada osnovnih sredstev za dokončane investicije«.

Dokončana popravila se preknjižijo v breme konta 880 — Popravki vrednosti osnovnih sredstev — a v korist konta 049 ob istočasni obremenitvi konta 844 v korist konta sklada osnovnih sredstev (890) na posebnem analitičnem kontu »Zmanjšanje popravkov vrednosti osnovnih sredstev za vrednost popravil«.

101 Banka — redni konto

Redni konto, na katerem se evidentirajo denarna sredstva ali izraba rednega kredita pri banki, se lahko po potrebi glasi na Narodno banko, Državno investicijsko banko, na komunalne banke ali krajevne hranilnice ali pa tudi na Državno banko za kreditiranje kmetijskih zadrug.

102 Izločena sredstva pri banki

Na tem kontu se pri banki vodijo poleg vplačanega dobička še posebna namembna sredstva, s katerimi razpolaga podjetje pri banki in ki se formirajo iz dobička. Tako n. pr. sredstva sklada vodstva, sklada za samostojno razpolago podjetja in pod. Pri razporedu dobička se torej ne preknjižijo sredstva s konta dobička pri banki (102) v breme rednega konta (101), temveč ostanejo ta sredstva še naprej na kontu 102.

103 Banka — sezonski krediti

104 Banka — izredni krediti

Na teh dveh kontih se knjiži izraba in odplačilo sezonskih oziroma izrednih kreditov pri banki in pa vse operacije v zvezi z njimi (obresti, stroški itd.). Analitični konti se odprejo za vsak kredit posebej.

108 Dodatni boni

Na tem kontu se knjižijo dodatni boni pri tistih podjetjih, pri katerih se pojavijo v poslovanju.

132 Obveznosti za odtegnjene davke

Preko tega konta se knjižijo odtegljaji in vplačila davka od dohodka delavcev in nameščencev, prav tako pa tudi druge morebitne oblike davkov, ki jih podjetje odtegne za račun proračuna, razen — razume se — davka od prometa proizvodov pri realizaciji lastnih proizvodov, ki se knjiži v korist konta 130. Analitični konti se odprejo posebej za vsako vrsto davka.

136 Dodatek rabata za dostavne pasove

138 Razlike pri enotnih cenah v prodaji in pri odkupu

Pri teh dveh kontih se je spremenil samo naziv, njuna vsebina pa je ostala ista.

146 Obveznosti iz plač

Naziv tega konta je ostal isti, vendar se njemu priznavajo kosmate plače z obremenitvijo konta 200 (zaslužene plače). Za vse odtegljaje kakor tudi za samo izplačilo se torej obremeni konto 146 v korist ustreznih kontov. Saldo na kontu 146 pomeni torej po izvršenem izplačilu znesek še ne izplačanih plač. Samo v tistih panogah, kjer se plače vsemu osebju izplačujejo vnaprej, se smejo odtegljaji kakor tudi izplačila izvršiti neposredno v breme konta 200 (zaslužene plače). V tem primeru pomeni saldo, ki ostane po izvršenem izplačilu na kontu 200, znesek neizplačanih plač in se takoj prenese v korist konta 146.

Analitična evidenca na kontu 146 se vodi za posamezne delavce in uslužbence.

199 Neizterljive terjatve

Na tem kontu se evidentirajo vse neizterljive terjatve, ki jih je treba praviloma odpisati po poprejšnji pristojni odobritvi. Neizterljive terjatve so doslej praviloma ostajale na kontu spornih terjatev (119) ali pa na kontih raznih terjatev, pa jih je treba od tod prenesti na konto 199.

200 Zaslužene plače

V breme tega konta se knjižijo kosmate plače tako, da se kosmati znesek prizna kontu obveznosti iz plač (146). V korist tega konta (200) se knjižijo tudi kosmate plače — v breme ustreznih kontov v razredu 4 oziroma v razredu 5.

Od tega načina se sme odstopiti tam, kjer se plače izplačujejo vnaprej, kakor je to pojasnjeno v navodilu h kontu 146 (obveznosti iz plač).

Analitična evidenca konta 200 se vodi v statistični obliki kot pregled — tablo po posameznih kategorijah delavcev in uslužbencev.

250 Dotacije za dopolnitev obratnih sredstev

251 Dotacije za kritje s planom predvidene izgube

S spremembo naziva teh dveh fondov je omogočeno, da se nanje knjižijo tudi druge dotacije v navedene namene, razen dotacij iz proračuna.

316 Droben inventar v eksploataciji

Droben inventar v eksploataciji se preknjiži s konta 315 na ta konto praviloma s 50% vrednosti. Resorno ministrstvo pa lahko odloči tudi drugače, n. pr. tako, da se drobní inventar v eksploataciji v celoti knjiži preko konta časovnih razmejitev.

- 701 Obveznosti nasproti banki po rednem kontu
- 703 Obveznosti nasproti banki iz sezonskih kreditov
- 704 Obveznosti nasproti banki iz izrednih kreditov
- 732 Obveznosti za odtegnjene davke
- 736 Obveznosti iz dodatka za dostavne pasove
- 738 Obveznosti iz razlik pri enotnih cenah v prodaji in pri odkupu
- 750 Dotacije za dopolnitev obratnih sredstev
- 751 Dotacije za kritje s planom predvidene izgube
Naziv pasivnih pozicij je spremenjen v zvezi s spremembo naziva ustreznih kontov v razredih 1 in 2.
- 790 Sklad obratnih sredstev
V sestavu tega sintetičnega konta se vodijo tile analitični konti:
 - 1. Sklad obratnih sredstev od začetka leta.
 - 2. Povečanje sklada obratnih sredstev z dotacijo iz proračuna.
 - 3. Povečanje sklada obratnih sredstev iz dobička.
 - 4. Zmanjšanje sklada obratnih sredstev z vplačilom presežka v proračun.
 - 5. Zmanjšanje sklada obratnih sredstev za kritje izgub.
 - 6. Zmanjšanje sklada obratnih sredstev za plansko izvzete rezerve za investicije.
 - 7. Povečanje ali zmanjšanje sklada obratnih sredstev zaradi ponovne razdelitve obratnih sredstev (n. pr. med podjetji pod istim operativnim upravnim voditeljem).Ob koncu leta ugasnejo vsi analitični konti preko analitičnega konta sklada obratnih sredstev ob začetku leta.

84 Finansiranje investicij in popravil

Konti te skupine so razčlenjeni po virih sredstev, iz katerih se financirajo investicijska dela v letu 1949, po metodologiji zvezne planske komisije.

840 Skladi in druga izločena sredstva za investicije in popravila

Ta konto je praviloma v stalnem bilančnem ravnotežju s kontom 040. Izjema od tega pravila utegne biti samo v primeru, če so bila sredstva, namenjena za investicije in popravila, ki so bila naložena pri Državni investicijski banki, dvignjena v evidenčnem razdobju za kritje stroškov za investicije in popravila, in še niso obračunana. Analitična evidenca se vodi za vse tiste pozicije, za katere se vodi na kontu 040. Sredstva, ki so bila v evidenčnih razdobjih v sestavu enega leta izrabljena, se preknjižijo do definitivnega obračuna s konta 840 na konto 844.

841 Dobavitelji in podjetniki za dobave oziroma dela

Funkcija in ekonomska vsebina tega konta ostane ista kakor v preteklem letu.

842 Finansiranje iz proračuna

Analitična evidenca tega konta se vodi za posamezne partije, ki so odobrene z investicijskim planom, toda samo za izrabljene zneske. Odobreni zneski se vodijo izven knjigovodstva. Konto 842 obsega prejšnja dva konta 842 in 843, ki se s tem odpravita.

843 Finansiranje iz kreditov

Finansiranje iz kreditov prihaja praviloma v poštev samo pri podjetjih lokalnega pomena in pri združenem sektorju. Na tem kontu se knjižijo samo zneski dejansko izrabljenega kredita. Po

končanih delih in definitivnem obračunu se zneski, knjiženi na tem kontu, prenesejo na konto 891 — Dolgoročni krediti. Izjemoma se lahko odprejo kratkoročni investicijski krediti tudi podjetjem zveznega in republiškega pomena. Glede na to, da gre v takih primerih praviloma za začasne ukrepe, dokler se definitivno ne odobri finančni vir, ugasne ta konto v trenutku, ko se določi definitivni finančni vir, v korist konta določenega finančnega vira (praviloma v korist konta 842).

844 Finansiranje investicij in popravil iz skladov in drugih izločenih sredstev za investicije in popravila

Ekonomska vsebina in funkcija tega konta ostane ista kakor v letu 1948, le da se razširja na porabo vseh izločenih sredstev, ki so evidentirana na kontu 840 oziroma v aktivah na kontu 040.

845 Prostovoljno delo

Prostovoljno delo lahko nastopi kot vir za finansiranje pri vseh investicijskih delih. Pri tem je treba razlikovati dve vrsti prostovoljnih del:

a) prostovoljno delo, ki ga opravljajo množične organizacije in ki se ne plača niti v gotovini niti v naravi, ne v celoti in ne deloma. Tako delo se obračuna po doseženem učinku in po določenih normah. Investicijski objekt, na katerem se je opravljalo tako delo, se obremeni po doseženem učinku v korist tega konta (840). Pri dokončnem obračunu objekta se obremeni konto 845 v korist konta sklada osnovnih sredstev (890); in

b) prostovoljno delo, ki ga opravljajo množične organizacije, ki pa praviloma prejemajo hrano, obleko in obutev v naravi in za katere nastanejo v zvezi z njihovo oskrbo še drugi stroški. Tudi tako delo se obračuna po doseženem učinku in po določenih normah, vendar pa se odtegnejo stroški v zvezi z delovno silo (hrana, obleka, obutev in drugi stroški), tako da pomeni samo razlika prostovoljno delo. Knjiženje ob dokončnem obračunu je analogno knjiženju, kakor je navedeno pod točko a).

V kalkulacijah (in predloženih situacijah) se prostovoljno delo izkaže ločeno od drugih pozicij.

846 Interna posojila

Ekonomska vsebina in funkcija tega konta sta ostali isti kakor v letu 1948.

847 Mobilizacija notranjih rezerv

V korist tega konta se knjižijo obratna sredstva podjetja, ki so bila porabljena za investicije, a vnaprej predvidena s planom. Tedaj ko se izvzamejo taka sredstva (n. pr. surovine in drug material), se obremeni konto 043 (ali pa neposredno konto graditve) v korist ustreznega konta v razredu 3, obenem (ali pa najpozneje ob koncu meseca) pa se obremeni konto sklada obratnih sredstev (790) — poseben analitični konto »Zmanjšanje sklada obratnih sredstev za plansko izvzete rezerve za investicije«. V kalkulaciji (in priloženih situacijah) se izrabljene notranje rezerve izkažejo posebej.

Na vseh kontih finansiranja (842, 843, 844, 845, 846 in 847) ostanejo ob koncu leta saldi za vsa nedokončana dela, ki so vknjižena na kontih 044, 045 in 046, in saldi neporabljenega materiala,

ki je vknjižen na kontu 043, in sicer na posebnih analitičnih kontih, in to kljub temu, da se investicijska dela ob koncu leta dokončno obračunajo z banko.

To je potrebno zaradi tega, ker se nedokončana investicijska dela ne morejo aktivizirati med osnovna sredstva in se torej tudi ne more povečati sklad osnovnih sredstev, v korist katerega se preknjižijo porabljeni viri za financiranje osnovnih sredstev.

880 Popravki vrednosti osnovnih sredstev

K dosedanjemu komentarju za temeljni razpored kontov je treba dodati tole: Glede na to, da v knjigovodstvenih odpisih ni obsežen tisti del amortizacije, ki se vplačuje v amortizacijski sklad podjetja (za velika in druga popravila), je treba za znesek, ki se vplačuje pri Državni investicijski banki v amortizacijski sklad podjetja in knjiži na kontih 040 in 840, povečati obenem tudi knjigovodstveni odpis po posredni metodi. Poleg knjigovodstvenih odpisov se torej konto sklada osnovnih sredstev (890) obremeni v korist konta popravkov vrednosti osnovnih sredstev (880) tudi še za znesek, ki se vplačuje pri Državni investicijski banki v amortizacijski sklad podjetja.

Tedaj, ko se iz amortizacijskega sklada podjetja kaj porabi za izvršena popravila, se pri vknjižbi obremeni konto 880 in znesek prizna kontu 890, kakor je to pojasnjeno v tem navodilu pri kontu 049.

Pri tistih podjetjih, kjer so osnovna sredstva že odpisana, to je kjer je sklad osnovnih sredstev manjši od zneska, ki se vplača v amortizacijski sklad podjetja, se ne zmanjša sklad

osnovnih sredstev, ker bi prešel v aktiva, vendar pa se kljub temu aktivizira po končanih popravilih, kakor je to povedano v pojasnilu h kontu 049.

890 Sklad osnovnih sredstev

V sestavu tega sintetičnega konta se vodijo tilé analitični konti:

1. Sklad osnovnih sredstev ob začetku leta,
2. Povečanje sklada osnovnih sredstev za dokončane investicije,
3. Zmanjšanje popravkov sklada osnovnih sredstev za vrednost popravil,
4. Povečanje ali zmanjšanje sklada osnovnih sredstev za brezplačno prejeta ali brezplačno odstopljena osnovna sredstva,
5. Odpis osnovnih sredstev,
6. Spremembe osnovnih sredstev, ugotovljene pri inventuri,
7. Revalorizacija osnovnih sredstev.

Ob koncu leta ugasnejo vsi analitični konti preko analitičnega konta sklada osnovnih sredstev ob začetku leta.

891 Dolgoročni krediti za investicije

Kakor je omenjeno pri kontu 843, se v primeru, če se uporabijo za investicije dolgoročni krediti (gospodarstvo lokalnega pomena in združništvo), ob dovrstitvi del in dokončnem obračunu izvrši preknjižba v breme konta 891 (sklad osnovnih sredstev).

Da bi se v knjigovodstvu dobil čisti promet tako na posameznih kontih kakor tudi v dnevnikih, se priporoča, da se dosednji način storniranja s tako imenovano »protivknjižbo« zamenja z »rdečim stor-

nom«, ki daje avtomatično brez vsakega poznejšega ugotavljanja čisti promet. Šele čisti promet na posameznih kontih omogoča analizo posameznih kazalnikov v knjigovodstvu. »Rdeči storno« ali »storniranje z rdečilom« (ali rdečim svinčnikom) je v tem, da se na isti strani konta, na kateri je napačno vknjižena postavka, n. pr. na pasivni, če je bilo na tej strani kaj napačno vknjiženega, znova vknjiži ista postavka z istim zneskom, toda z rdečilom ali rdečilnim svinčnikom. Kot stran konta je treba razumeti pasivno ali aktivno stran konta, ne pa stran ali list, ker se popravek z rdečilom opravi v trenutku, ko se napaka opazi, to pa je lahko na drugem, tretjem ali katerem koli nadaljnjem listu. Pri seštevanju posameznih kontov se rdeče vpisane vknjižbe odštejejo od črno (normalno) vpisanih vknjižb. Tako se dobi čisti promet, ker se z odtegnitvijo rdečih števil odtegne znesek knjižne postavke, ki je bila prej napačno vknjižena.

Če se knjiži s kopiranjem, ročno ali strojno, in se torej ne da uporabiti niti rdečilni svinčnik niti rdečilo, se uporabi namesto tega kako drugo vidno znamenje za storno knjiženje, n. pr. zaokroženje tiste postavke, ki bi jo bilo treba vpisati z rdečilom (). V tem primeru se odtegne zaokroženi znesek od vsote ostalih navadno napisanih zneskov.

Če se uporabi rdeči storno na kontih sintetične evidence, je treba enako stornirati tudi na kontih analitične evidence. Če gre za prevknjižbe na analitičnih kontih v sestavu istega sintetičnega konta, se morajo take prevknjižbe opraviti samo z rdečilom ali rdečilnim svinčnikom na tistem analitičnem kontu, s katerega se prenese vknjižba. Če je treba, n. pr. s pasivne strani analitičnega konta kupca »A« prenesti na pasivno stran analitičnega konta kupca »B« zne-

sek 1.000 din, se na analitičnem kontu kupca »A« vknjiži znesek 1.000 din na pasivni strani z rdečilom, na analitičnem kontu kupca »B« pa prav tako na pasivni strani z istim zneskom, toda z navadnim črnilom. Glede na to, da kombinirana (sestavljena) knjiženja, pri katerih hkrati dolguje ali terja dvoje ali več kontov, ne dajejo jasne slike o medsebojnem razmerju (korespondenci) posameznih kontov in v precejšnji meri onemogočajo analizo poslovanja, se priporoča, da en konto dolguje, dvoje ali več kontov pa terja, in narobe, da en konto terja, dvoje ali več kontov pa dolguje.

Vzemimo primer knjiženja realizacije v trgovini:

1. Vrednost blaga	150.000.—
2. Žignina	2.000.—
3. Pomožna embalaža	500.—
4. Rabat	10.000.—

Nalog za knjiženje po dosedanji praksi bi bil sestavljen takole:

	Dolguje	Terja
110	142.500.—	
2700		2.000.—
340		500.—
4800	10.000.—	
623		150.000.—

Po načinu, po katerem sme samo en konto dolgo-
vati, dvoje ali več kontov lahko terja, ali pa narobe,
so vknjižbe naslednje:

	Dolguje	Terja	Znesek
I	110		152.500.—
		2700	2.000.—
		340	500.—
		623	150.000.—
II	4800	110	10.000.—

Tako se jasno vidi razmerje vsakega konta nasproti vsakemu kontu.

Dalje se priporoča, da se posamezni sintetični konti razčlenijo na analitične konte samo v tistih primerih, ki so določeni v temeljnih razporedih kontov, samo izjemoma pa še tedaj, če je to nujno potrebno. Pravilo, ki je poudarjeno v navodilih k temeljnim razporedom kontov, da se nadaljnja razčlenitev opravlja po dekadnem načelu, ne sme biti edini način razčlenjevanja. Praksa je namreč pokazala, da je razčlenjevanje sintetičnih kontov na analitične po strogem dekadnem načelu v mnogih gospodarskih panogah ovira za ažurnost v knjigovodstvu. V teh panogah se je izkazalo, da je razčlenitev sintetičnih kontov na analitične s tem, da se sintetični konto enostavno razstavi na zadnje analitične konte, ne da bi se poprej grupiral na subsintetične konte in ne da bi se razstavil na subanalitične konte — zelo enostavna in lahko izvedljiva. Če je treba grupirati analitične konte v sestavu takega sintetičnega konta, se tako grupiranje lahko opravi izven knjigovodstva, brez knjiženja, na posebnih pregledih. Tak način se prav pogosto uporablja pri analitični evidenci o surovinah in materialu.

Spotekom časa je treba zavreči dosedanje prakso, ki se vidi v mnogih podjetjih, da se na sintetičnih kontih knjiži posamezno namesto skupinsko na pod-

lagi poprej sestavljenih rekapitulacij, katerim so priložene izvirne listine. Tak način skupinskih knjiženj mora brezpogojno priti do izraza pri tistih podjetjih, ki so v zaostanku s knjiženjem. Na analitičnih kontih se praviloma knjiži posamezno. V zvezi s knjiženji na sintetičnih kontih pa je treba poudariti, da v sintetični evidenci ni treba izpisovati besedila, ker mora biti za vsako gospodarsko operacijo (spremembo) podana pismena listina. Zadostuje namreč, če se vsaka listina (ki je temeljnica za knjiženje) numerira z zaporedno številko in vknjiži s to številko.

Četudi je tehnika knjigovodstva v načelu prosta, izgleda, da se kopirni način knjiženja forsira skoro v vseh panogah. Kopirni način knjiženja ima nedvomno svoje dobre strani. Vendar pa je tudi on v mnogih primerih ovira za ažurnost v knjigovodstvu. Že s samim jemanjem, vdevanjem, uravnavanjem in vračanjem posameznih kartonov iz kartoteke in v aparat za knjiženje se porabi ogromno časa. Po drugi strani ne omogoča kopirni način, ki se pri nas uporablja, izkazovanja točnega medsebojnega razmerja med posameznimi konti, kar je velikanskega pomena za spremljanje izpolnitve finančnega plana, plana cen in pa za izračunavanje narodnega dohodka, pri katerem se mora izločiti interni promet v podjetju.

Ni potrebno, da bi se analitična evidenca v vseh primerih vodila na posebnih kartonih ali v posebnih knjigah v klasični obliki konta, temveč se lahko v mnogih primerih vodi v obliki posebnih tabel, rekapitulacij, seznamov, borderov in podobno, to je na način, ki je našim knjigovodstvenim kadrom znan z imenom »statističen«. S takim načinom se prihrani mnogo časa.

Naloga vodilnih knjigovodstvenih kadrov v resorih in pri operativnih upravnih vodstvih je, da v tej smeri razčlenijo metodologijo knjigovodstva.

Št. 47962

Beograd dne 29. decembra 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 42. člena zakona o enotnem računovodstvu izdajam

odločbo

o spremembi in dopolnitvi temeljnega razporeda kontov (kontnega plana) za rudarstvo in industrijo*

V temeljnem razporedu kontov (kontnem planu) za rudarstvo in industrijo, ki je objavljen v posebni izdaji Uradnega lista FLRJ, se dodajo te spremembe in dopolnitve:

1. Razčlenitev kontov razreda 4 »Vrste in razdelitev stroškov« pri tistih podjetjih, ki uporabljajo konte tega razreda, je poljubna, le da morajo podjetja pod istim operativnim upravnim vodstvom imeti enake troštevilske konte razreda 4.

Razčlenitev mora biti taka, da daje čim boljše podatke za spremljanje proizvodnega procesa in izpolnitve finančnega plana.

2. Odpravijo se konti skupine 61 »Izpolnitev plana po individualnih normiranih stroških«.

3. Gotovi izdelki v skupini 62 se vodijo po individualni planski polni lastni ceni za zadevno leto.

4. Konto 629 »Obračunani finančni rezultat« spremeni svoje ime v »Znižanje oziroma zvišanje polne lastne cene« in se vodi praviloma samo kot sintetični konto.

5. Plansko znižanje polne lastne cene se knjiži v breme konta 629 »Znižanje oziroma zvišanje polne

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 26—222/49.

lastne cene«, a v korist konta 133 »Druga vplačila v proračun«. Ostanek na kontu 629 pomeni po preknjižbi planskega znižanja nadplanski dobiček oziroma nepredvideno izgubo. Pri relaciji gotovih izdelkov se prenese del nedoseženega nadplanskega dobička oziroma nepredvidene izgube, ki ustreza realizirani količini, v korist konta 962 »Nadplanski dobiček« oziroma v breme konta 971 »Nepredvidena izguba«.

6. Planski dobiček se knjiži ob realizaciji v breme konta realizacije (650), a v korist ustreznega konta v skupini 96. Če ima podjetje s planom predvideno izgubo, se opravijo vknjižbe v breme konta 970, a v korist konta realizacije 650. Glede na to, da tak način knjiženja s planom predvidene izgube ne daje prave slike o prometu, se mora paziti na to, da se pri izkazovanju prometa realizacije izloči s planom predvidena izguba. Točen promet pa se dobi, če se s planom predvidena izguba na kontu realizacije knjiži na pasivno stran, in sicer z rdečilom, ki pomeni negativno obremenitev, obenem pa se na kontu 970 »S planom predvidena izguba« knjiži na pasivni strani z navadnim črnilom.

Št. 9985

Beograd dne 12. marca 1949.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi V. točke splošnega navodila ministrstva za finance FLRJ, št. 2254 z dne 20. januarja 1949, o knjigovodstvu pri državnih industrijskih proizvodjalnih podjetjih lokalnega pomena, na katera se nanašajo predpisi uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvodjalnih podjetij lokalnega pomena, izdajam sporazumno z ministrom za finance vlade LRS

odločbo

o temeljnem kontnem razporedu (kontnem planu) za državna industrijska proizvodjalna podjetja in o minimalnem kontnem razporedu za državna storitvena proizvodjalna podjetja lokalnega pomena*

1. Vsa državna industrijska proizvodjalna podjetja lokalnega pomena, za katera izvršilni odbor ljudskega odbora po 1. členu uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in osrednjem skladu državnih industrijskih proizvodjalnih podjetij lokalnega pomena odloči, da se štejejo za industrijska po uredbi, so dolžna uporabljati od 1. januarja 1949 dalje temeljni kontni razpored za državna industrijska proizvodjalna podjetja lokalnega pomena.

2. Državna industrijska proizvodjalna podjetja lokalnega pomena, ki že vodijo ali ki lahko vodijo svoje knjigovodstvo po temeljnem kontnem razporedu za

* Obj. v Ur. listu LRS št. 8—45/49.

rudarstvo in industrijo, ki je predpisan za podjetja zveznega in republiškega pomena, s tem, da dobijo posamezni osnovni konti ustrezni naziv in vsebino po strukturi stroškov, ki je predpisana s prej navedeno uredbo.

3. Vsa državna storitvena proizvodjalna podjetja lokalnega pomena so dolžna uporabljati od 1. januarja 1949 dalje minimalni kontni razpored za državna storitvena proizvodjalna podjetja lokalnega pomena.

4. Izvršilni odbor ljudskega odbora sme z dovoljenjem ministrstva za komunalne zadeve in v sporazumu z ministrstvom za finance LRS glede na manjši obseg proizvodnje in glede na druge utemeljene okoliščine dovoliti posameznim državnim industrijskim in storitvenim proizvodjalnim podjetjem lokalnega pomena izjemo od teh predpisov.

5. Temeljni kontni razpored za državna industrijska in za državna storitvena podjetja lokalnega pomena bo objavljen v posebni izdaji Finančnega zbornika ministrstva za finance LRS.

6. Ta odločba velja od 1. januarja 1949 dalje.

Št. 4035/49

Ljubljana dne 12. januarja 1949.

Minister za finance LRS:	Minister za komunalne zadeve LRS:
Zoran Polič l. r.	Lidija Šentjurec l. r.

Na podlagi 42. člena v zvezi z 11. členom zakona
o enotnem računovodstvu predpisujem

navodilo

**za popis — inventuro sredstev in njihovih virov pri
državnih gospodarskih podjetjih
na dan 31. decembra 1948***

Vsako državno gospodarsko podjetje mora ob koncu poslovnega leta sestaviti bilanco sredstev in njihovih virov, to je bilanco vseh svojih aktiv in pasiv. V bilanci in drugih obračunih se pokažejo rezultati vsega gospodarskega delovanja vsakega podjetja oziroma panoge v letu 1948. Poleg tega uporabi vodstvo podjetja oziroma posamezne panoge bilanco in obračune za odkrivanje rezerv, ki se dajo še mobilizirati.

Da bi se bilanca in obračuni mogli uporabiti kot resno sredstvo za analizo gospodarskega delovanja podjetja in kot orožje za pravilno izpolnitev plana, je treba najprej poskrbeti, da so številke v bilanci točne in da je bilanca pravočasno dostavljena. Vsaka številka bilance mora biti brezpogojno zanesljiva in mora temeljiti na dejanskem stanju, to je na stanju, kakor je ugotovljeno s popisom — inventuro. Prav to dejansko pregledovanje sredstev v podjetjih ima največji pomen za letni obračun.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 104—867/48.

Ker obsega poslovno leto kompletno evidenčno razdobje, mora popis (inventura) obsegati vse kategorije sredstev (tako tistih, ki pripadajo podjetju, kakor tudi tistih, ki so zunaj podjetja v hrambi, obdelavi, predelavi, komisiji in pod.; sredstva, ki ne pripadajo podjetju, se izkažejo posebej in ne spadajo v bilanco, temveč v zabilančni pregled) ter pravice in obveznosti podjetja. Vse kategorije sredstev ter vse pravice in obveznosti morajo biti izkazane v knjigovodstvu. Za knjigovodstvo pa je mogoče šteti, da je zares v redu:

1. če natančno kaže gospodarske operacije (spremembe) na podlagi listin in

2. če se saldi materialnih sredstev, pravic in obveznosti na posameznih kontih ujemajo z dejanskim stanjem.

Razlike med kazalniki knjigovodstva in dejanskim stanjem nastanejo v tehle primerih:

a) če knjigovodstvo nima možnosti ugotoviti sprememb v materialnih sredstvih, ki se n. pr. pojavijo pod vplivom vremenskih razmer (suše ali vlage), zaradi razsipa ali zaradi zlorabe (spremembe v teži);

b) zaradi pomot, ki nastanejo pri izdajanju materiala ali blaga (tkzv. preklasiranje — prehod iz ene vrste v drugo);

c) zaradi pomot pri sami evidenci.

Zaradi tega je pregledovanje knjigovodstvenih kazalnikov, ki se doseže s popisom, nujno: prvič, zaradi vskladitve s knjižnim stanjem, in drugič, zaradi kontrole nad varovanjem splošnega ljudskega premoženja kot načina za borbo zoper možne zlorabe. Inventura ne sme biti samo formalnost, da bi se z njo zadostilo predpisom ali celo, da bi se s tem hotela prikazati pravilnost vknjižb za vsako ceno. Da pa bi

se delo v zvezi z inventuro opravilo pravilno in pravočasno, je treba poprej opraviti nekatera pripravljalna opravila in se zaradi tega že sedaj lotiti dela po tehle navodilih:

1. Podjetje imenuje izmed svojih uslužbencev potrebno število komisij za inventuro. Poleg teh komisij se imenuje po potrebi tudi še centralna komisija za koordinacijo vseh komisij za inventuro. Predsednika te komisije imenuje operativni upravni voditelj. Ime predsednika komisije za koordinacijo ali predsednika komisije za inventuro, če ni bila imenovana centralna komisija, sporoči operativni upravni voditelj pristojnemu ministrstvu. Posameznim komisijam za popis oziroma za ocenitev lahko predsednik centralne komisije doda poleg uslužbencev še po enega člana izmed vidnih delavcev (udarnikov, sindikalnih funkcionarjev in dr.).

2. Prva naloga centralne komisije oziroma komisije za popis, kjer centralne komisije ni, je v tem, da takoj sestavi delovni plan v zvezi z inventuro in nje organiziranjem. Ta plan mora obsegati vsa opravila, ki jih je treba opraviti pred inventuro ali pri inventuri. Za vsako opravilo je treba brezpogojno določiti rok, do katerega mora biti končano, in pri tem uravnavati datume tako, da je vse delo v zvezi z inventuro končano 31. decembra 1948.

3. Centralna komisija mora takoj pripraviti ves potreben material za popis: zadosti obrazcev za inventuro, v katere je treba takoj vpisati naziv, vrsto, merilno enoto in nomenklaturno številko za posamezno kategorijo materialnih sredstev. Popisne liste je treba grupirati po sintetičnih kontih temeljnega razporeda kontov. Znotraj posameznih sintetičnih kontov materialnih sredstev (surovin, materiala,

osnovnih sredstev, gotovih izdelkov, polizdelkov, blaga, nedokončanih izdelkov) je treba materialna sredstva klasificirati na posebnih popisnih listih po osnovnih skupinah začasne nomenklature, I. in II. del — proizvodi — zvezna planska komisija (izdaja 1948). Če se posamezne vrste materiala vodijo v merah, ki so različne od mer, kakor so predpisane v začasni nomenklaturi, jih je treba izraziti tudi v meri po tej nomenklaturi. Razumljivo je, da se v obrazce ne vnaša stanje iz knjigovodstva.

4. Ves material, blago, osnovna sredstva itd. je treba popisati po določenem sistemu. Zaradi tega je treba pri popisu sortirati vsa materialna sredstva, da bi se mogel popis opraviti čim lažje in hitreje. Popisni pregledi morajo biti sestavljeni po posameznih sintetičnih kontih iz ustreznega temeljnega kontnega razporeda.

5. Delo v zvezi z inventuro materialnih sredstev se opravi v treh etapah:

a) ugotavljanje, merjenje, štetje in opisovanje materialnih sredstev v naravi na posebnih, vnaprej pripravljenih obrazcih;

b) ocenitev ugotovljenih, prešteti in opisanih sredstev v njihovi prvotni ocenitvi (oziroma v spremenjeni ocenitvi, n. pr. v zvezi s poslabšanjem kakovosti posameznih vrst sredstev, kakor je pojasnjeno pri vsaki kategoriji sredstev posebej);

c) ugotavljanje razlik med ugotovljenimi dejanskimi zalogami in zalogami, kakor so vknjižene v knjigovodstvu, ter ugotavljanje vzrokov za te neskladnosti.

Prvo etapo (ugotavljanje, merjenje, štetje in opisovanje) dejanskih zalog opravlja ena ali več komisij za inventuro, v kateri so tudi tisti, ki so mate-

rialno odgovorni za stanje zalog (skladiščniki in pod.). Člani take komisije so v celoti odgovorni za točnost ugotovljenega stanja zalog in za pravilno sestavljanje pregleda in poročila o inventuri.

Pregled in poročilo o inventuri podpišejo vsi člani komisije, poleg tega pa mora vsak pregled podpisati upravitelj (čuvar) popisanih sredstev.

Ocenitev zalog in ugotovitev razlik in njih vzrokov (druga in tretja etapa) opravi druga komisija, sestavljena iz uslužbencev knjigovodstva in tehničnega sektorja. Ta komisija podpiše tudi vse preglede in sestavi splošno poročilo o ugotovljenem stanju.

6. Vsak presežek ali primanjkljaj pri sredstvih, ki se ugotovi pri popisu, se vknjiži takoj, najpozneje pa v dveh dneh, na ustrezni knjigovodstveni konto. Presežek se knjiži v breme ustreznega konta sredstev in v korist konta izrednih nepredvidenih dohodkov, medtem ko se primanjkljaj knjiži v korist ustreznega konta sredstev in v breme krivca. Odpis primanjkljaja v breme izrednih nepredvidenih izdatkov dovoljuje v posameznih primerih operativni upravni voditelj (gl. toč. 16).

7. Osnovna sredstva se ocenijo po knjižni vrednosti. Tista osnovna sredstva, ki se pri popisu najdejo kot presežek in za katera ni knjižne vrednosti, se ocenijo komisijsko (n. pr. Unrini stroji, kjer niso bili ocenjeni). Taka sredstva se ocenijo s prvotno nabavno ceno, medtem ko se za izrabljenost določi amortizacijski znesek, ki se vstavi v korist popravka vrednosti osnovnih sredstev.

Pri popisu osnovnih sredstev je treba zlasti gledati na njihovo razdelitev na sredstva v uporabi in na sredstva izven uporabe.

Popisne liste uporabnih osnovnih sredstev, ki so izven uporabe, je treba v prepisu poslati pristojnemu operativnemu upravnemu voditelju.

Dokončana investicijska dela je treba popisati enako kakor druga osnovna sredstva, to je treba jih je aktivizirati, in sicer nove investicije in zamenjave na ustreznih kontih osnovnih sredstev, velika popravila pa po posredni poti preko popravkov vrednosti osnovnih sredstev na ta način, da se za znesek dokončanih velikih popravil obremenijo konto popravkov vrednosti (880) in znesek prizna kontu dokončanih investicij in velikih popravil (049), medtem ko se obenem obremenijo konto finansiranja velikih popravil iz amortizacijskega sklada (844) v korist sklada osnovnih sredstev (890). Investicijska dela, ki so v teku (nedokončana), je treba oceniti po dejanskih stroških do 31. decembra 1948. Nedokončana investicijska dela v lastni režiji je treba oceniti po dejansko nastalih stroških oziroma po angažiranih sredstvih (n. pr. nabavljenih strojih), investicijska dela, ki so jih izvajali drugi, pa do višine izplačanih situacij.

Ker je pri osnovnih sredstvih praviloma zelo malo sprememb, je treba z njihovim popisom začeti že 1. decembra, morebitne spremembe, nastale od dneva popisa pa do 31. decembra, pa vpisati v popis na podlagi ustreznih listin, tako da se popis ujema z dejanskim stanjem na dan 31. decembra 1948.

8. Pri popisu drobnega inventarja se posebej popiše drobni inventar v zalogi in drobni inventar v eksploataciji. Drobní inventar v zalogi se popiše enako kakor surovine in material (gl. toč. 9). Inventura drobnega inventarja v eksploataciji pa je lahko učinkovita samo, če se opravi v vsem podjetju ali vsaj v vsem oddelku naenkrat. To se doseže tako, da odi-

de v istem času v določen oddelek toliko komisij, da lahko opravijo ves popis najdalj v eni uri. Komisije morajo imeti pripravljene sezname, sestavljene na podlagi obremenitve vsakega posameznika (po orodnih knjižicah in orodnih znamkicah), da bi se mogel popis opraviti čim hitreje in čim točneje.

Pri popisu drobnega inventarja v eksploataciji je treba gledati zlasti na to, ali je morda inventar v eksploataciji že popolnoma izrabljen — v tem primeru ga je treba odpisati v breme režije po odbitku vrednosti odpadkov (starega materiala) — in ali ni morda v eksploataciji droben inventar, ki ni potreben — zanj je treba sestaviti poseben seznam. Če gre za droben inventar, ki je v eksploataciji, pa tam sploh ni bil uporabljen, ga je treba vrniti na drobni inventar v zalogi in priznati njegovo vrednost z ustreznim delom kontu obratne režije in kontu drobnega inventarja v eksploataciji. Če pa gre za droben inventar v eksploataciji, ki je bil že uporabljen, ga je treba vrniti na drobni inventar v zalogi, ustrezno vrednost (50%) pa priznati kontu drobnega inventarja v eksploataciji.

9. Inventura zalog surovin in materiala kakor tudi polizdelkov je praviloma eno izmed najobsežnejših opravil popisa. Da bi se inventura surovin, materiala in polizdelkov opravila čim uspešneje in pravočasno, je treba poprej pregledati stanje zalog nekaterih vrst materiala v skladišču, njihovo razvrstitev po policah, stelažah, omarah in pod. Na podlagi tega se lahko pravočasno ukrene potrebno, da je material ob popisu pravilno razvrščen, sortiran po vrstah in dimenzijah in opremljen z nomenklturnimi listki po nomenklaturi, ki jo podjetje uporablja. Sicer se

popis ostankov materiala neogibno zakasni, samo delo pri obdelavi podatkov inventure pa poveča.

Inventura surovin in materiala se opravi z merjenjem ali štetjem v naturalnih merah. Pri materialu, ki je pakiran v tako imenovanih originalnih ovitkih in so ti ovitki nepoškodovani, ni treba odpirati ovitkov, temveč se v popis lahko vpiše količina na podlagi podatkov iz listin. Popis materiala se opravi tako v glavnih skladiščih kakor tudi v priročnih ali začasnih skladiščih (obratih). Obsežen material, ki se ne da meriti oziroma bi pri merjenju nastale težave in ki bi se po drugi strani zaradi velikih stroškov ne mogel niti opravičiti, kakor n. pr. premog, pesek in pod., se pregleda tako, da se preračuna na podlagi merjenja zunanjega obsega, specifične teže in pod., nikakor pa ne na čez.

Popis surovin, materiala, polizdelkov in gotovih izdelkov je treba začeti s 1. decembrom. Vse spremembe, ki nastanejo od dneva popisa v teku meseca decembra, se vpišejo v popis na podlagi listin o prejemu in izdaji.

Popisne liste za popis surovin, materiala, polizdelkov in gotovih izdelkov je treba sestaviti po priloženem obrazcu št. 1 (glej str. 292).

Surovine, material in nabavljeni polizdelki se ocenijo po planski ceni, ki jo je določilo podjetje za leto 1949 in ki glede na našo politiko cen praviloma ne sme biti drugačna od planske cene za leto 1948.

Razlike med planskimi cenami za leto 1948 in 1949 je treba knjižiti v breme konta izrednih nepredvidenih izdatkov (poseben analitični konto) oziroma v korist konta izrednih nepredvidenih dohodkov (poseben analitični konto).

V gospodarskih panogah, kjer se surovine in material vodijo po nabavnih (povprečnih) cenah, je treba napraviti ocenitev po teh cenah, razen če se v letu 1949 misli preiti na planske cene.

Pri inventuri materiala je treba pregledati vknjižbe na kontu razlik od planskih cen in opraviti revizijo. To zaradi tega, ker so v letu 1948 mnoga podjetja pa celo operativna upravna vodstva funkcijo tega konta napačno razumela. Dogajalo se je, da so nekatera podjetja knjižila v breme tega konta med letom ugotovljene primanjkljaje pri materialu oziroma v korist tega konta med letom ugotovljene presežke in celo razlike pri nabavni ceni materiala, kar je bilo popolnoma napačno. Take in podobne napake je treba pri tem kontu pri inventuri popraviti.

10. Zaloge gotovih izdelkov se inventarizirajo na istih obrazcih kakor zaloge materiala. Pri inventuri gotovih izdelkov je treba zlasti paziti, ali so ti izdelki pravilno kategorizirani po asortimentu, to je, ali ustrezajo predpisani kakovosti. Za vsak primanjkljaj kakor tudi za vsako zmanjšanje kakovosti in s tem vrednosti gotovih izdelkov je treba za ustrezni del zmanjšati in obračunati finančni rezultat (obračunani planski in nadplanski dobiček, pri zmanjšanju kakovosti pa predvsem nadplanski dobiček). Če je namreč ob popisu ugotovljen primanjkljaj pri zalogah gotovih izdelkov, se ta primanjkljaj razknjiži iz knjigovodstva, da bi knjigovodstveni podatki ustrezali dejanskemu stanju. Ker se ta primanjkljaj razknjiži po individualni polni lastni ceni, je treba tudi finančni rezultat (obračunani dobiček), ki ga je treba poprej obračunati za vso količino izdelkov, zmanjšati za ustrezni del in knjižiti v korist konta, v breme kate-

rega je vknjižen primanjkljaj pri zalogi (v korist ali v breme krivca oziroma preko konta 901 ali 911).

11. Polizdelki lastne proizvodnje se popišejo na istih obrazcih kakor material oziroma gotovi izdelki. Tudi tu je treba, enako kakor pri gotovih izdelkih, posebno paziti na to, da so polizdelki kategorizirani po asortimentu in da ustrezajo predpisani kakovosti.

Popisani polizdelki lastne proizvodnje in gotovi izdelki se ocenijo po predpisih za sestavljanje bilance za leto 1948.

12. Nedokončana proizvodnja se popiše na posebnih popisnih listih po obrazcu št. 2. (Glej str. 293).

Kot nedokončano proizvodnjo je treba razumeti proizvodnjo, ki je v proizvodnem teku (postopku), kakor tudi tisto proizvodnjo, ki se zaradi pomanjkanja kakega materiala ali detajla ne more šteti za gotov izdelek.

V. tistih panogah gospodarstva, ki proizvajajo po posameznih nalogih, je treba v obrazec (slika št. 2) vpisati pred popisom vse nedokončane naloge, ki so registrirani v knjigovodstvu. Popisne liste za nedokončano proizvodnjo je treba sestaviti po panogah delavnosti v okviru podjetja. Pri popisu je treba tu zlasti paziti, da ni v nedokončani proizvodnji kaj surovin, materiala ali polizdelkov, ki še niso prišli v delo. Tak material se mora z dnem 31. decembra brezpogojno formalno vrniti skladišču. Pri nedokončanih proizvodih je treba dalje gledati na to, ali ne gre morda za kvar ali razbitje (škart) nedokončane proizvodnje ali njenih del, ali ne gre n. pr. za kako partijo nedokončane proizvodnje, ki se je v celoti ali deloma pokvarila. Dalje, ali ne gre morda za že opravljene storitve, ki bi morale biti že obračunane, pa še niso in se še vedno vodijo kot nedokončana

proizvodnja. Prav tako je treba paziti na primanjkljaje v nedokončani proizvodnji itd. Vse te zneske je treba odpisati na ustrezne konte.

Nedokončana proizvodnja se oceni po dejanskih proizvodnih stroških do trenutka popisa. V tistih panogah, kjer se nedokončana proizvodnja vsak mesec obremeni za ustrezni znesek obratnih stroškov (obratne režije) ter upravnih in prodajnih stroškov (upravne in prodajne režije), se ti stroški prav tako upoštevajo pri ocenitvi nedokončane proizvodnje, medtem ko se v drugih panogah rezervirajo z ustreznim zneskom na kontih režije.

V tistih panogah proizvodnje, v katerih se nedokončana proizvodnja pri obračunu ne upošteva, se sme ta proizvodnja oceniti samo po proizvodjalnih stroških. Ker so stroški take nedokončane proizvodnje že obračunani v gotovi proizvodnji, se popisni list nedokončane proizvodnje ne vstavi v rekapitulacijo in bilanco, temveč se jima priloži.

Pri inventuri nedokončane proizvodnje je treba tudi ugotoviti, ali niso prišli med nedokončano proizvodnjo stroški odpovedanih (storniranih), začasno ustavljenih ali nekompletiranih naročil.

Kot odpovedano (stornirano) naročilo je treba razumeti nedokončano proizvodnjo, pri kateri je bilo delo prekinjeno, bodisi zato, ker so bili zadevni izdelki izločeni iz programa, ali zato, ker je naročnik odpovedal naročilo.

Stroški teh naročil (tovarniška lastna cena) se morajo v inventuri izkazati posebej. Nadaljnji postopek s takimi naročili oziroma njih prenos na druga naročila ali med razbitje ugotovi posebna komisija, ki jo imenuje operativni upravni voditelj.

Enako se morajo v inventuri posebej izkazati tako imenovana ustavljena naročila. Če za taka naročila ni v planu za prihodnje leto predvideno, da se bo njih proizvodnja nadaljevala, se z dovoljenjem operativnega upravnega voditelja v soglasju s pristojnim resornim ministrstvom prenesejo v kategorijo odpovedanih (storniranih) naročil.

Naročila, ki so zaradi pomanjkanja polizdelkov ali delov, ki bi jih morala dobaviti druga podjetja, ostala nekompletirana, ostanejo še naprej v nedokončani proizvodnji, vendar pa jih je treba v inventuri posebej izkazati.

Mnoga podjetja, ki so v svojih knjigovodstvih po prej grupirala stroške v razredu 4, niso vodila posebej posameznih delavnosti v razredu 5. Pri inventuri nedokončane proizvodnje morajo taka podjetja izkazati to proizvodnjo ločeno po delavnostih v razredu 5.

13. Zaloge trgovskega blaga se popisujejo enako kakor drugi gotovi izdelki, in sicer po proizvajalčevi prodajni ceni ali po prodajni ceni na drobno, glede na to, po kakšni ceni so bile nabavljene. Če je bilo blago nabavljeno po prodajni ceni na drobno, je treba rezervirati rabat.

14. Tekoči računi se pregledajo tako, da se primerjajo izpiski iz tekočih računov (kontokorentni izpiski) z vknjižbami v knjigovodstvu.

V ta namen pošlje vsako podjetje dolžnikom kontokorentne izpiske s prošnjo, naj jih pregledajo in v čim krajšem roku (največ osem dni) potrdijo. Od upnikov morajo podjetja pismeno zahtevati kontokorentne izpiske svojega računa. Če se obojestranske vknjižbe dolžnikov in upnikov razlikujejo, je treba ugotoviti vzroke neskladnosti, popraviti morebitne

pomote in pismeno spraviti v dokončen sklad vse vknjižbe. Če nastane v posameznem primeru spor o znesku dolga, je treba vprašanje predložiti arbitražnemu svetu, sporni znesek pa preknjižiti med sporne terjatve.

Glede kontokorentnega razmerja z banko je treba morebitne neskladnosti odstraniti po osebnih stikih z banko v mesecu decembru. Enako je treba pregledati račune z operativnim upravnim voditeljem.

Da bi bilo to vprašanje o pravem času rešeno, morajo podjetja poslati svojim dolžnikom kontokorentne izpiske oziroma zahtevati od svojih upnikov kontokorentne izpiske s stanjem na dan 1. decembra tekočega leta. Druge spremembe se v mesecu decembru vpišejo v popis na podlagi listin.

Vse akontacije, dane posameznim delavcem in uslužbencem v zvezi z uradnimi opravki, morajo biti likvidirane do 31. decembra 1948, razen akontacij tistih delavcev in uslužbencev, ki so na uradnem potovanju. Prizadevati si je treba, da se do 31. decembra 1948 likvidirajo vse terjatve in dolgovi, razen tistih, ki so sporni.

Do 31. decembra 1948 je treba pregledati vsa knjižna stanja na kontih razmerja do proračuna, obveznosti do Državne investicijske banke na podlagi amortizacije in do Zavoda za socialno zavarovanje ter vplačati do tega dne vsa zaostala vplačila. Prav tako je treba do 31. decembra poravnati vse obveznosti, ki izvirajo iz delavnosti podjetja nasproti operativnemu upravnemu voditelju.

15. Stanje vseh drugih vknjižb se pregleda tako, da se primerja ustrezna dokumentacija s knjižnim stanjem. Posebno je treba paziti na konte virov sred-

stev (na sklade, finansiranje, dotacije, dobičke, izredne dohodke) ter na izgube in izredne izdatke.

16. Primanjkljaji, ki presegajo določeno normo, gredo praviloma v breme tistega, ki je tak primanjkljaj zakrivil, in se morajo od njega izterjati. V posameznih primerih se lahko primanjkljaji nad določenimi normami, ki so nastali zaradi steka raznih okoliščin (elementarne škode in pod.) in se ne dajo izterjati od oseb ali ustanov, ki so odgovorne za varovanje, odpišejo kot izredni nepredvideni izdatek. Taki primanjkljaji pa se smejo odpisati na račun izrednih izdatkov samo z dovoljenjem operativnega upravnega voditelja. Za nepravilne odpise primanjkljajev je odgovoren operativni upravni voditelj.

Presežki pri materialu in gotovih izdelkih kakor tudi pri drugih sredstvih, ki se ugotovijo pri inventuri, se morajo knjižiti kot izredni nepredvideni dohodki in se nikakor ne smejo poprej izravnati z ugotovljenimi primanjkljaji, razen če gre za očitno zamenjavo posameznih podobnih vrst materiala (glej primer v prilogi št. 1). Pri presežkih je treba poudariti, da so pogosto posledica premišljene nepravilnosti tistega, ki upravlja materialne vrednosti.

Centralna komisija je dolžna že med inventuro obvestiti direktorje podjetja o ugotovljenih nepravilnostih, da bi se nepravilnosti odstranile oziroma da bi se krivci takoj poklicali na odgovor.

17. Po končanem popisu sestavi centralna komisija zapisnik in primerjalni pregled stanja posameznih sintetičnih kontov, in sicer v denarnih kazalnikih iz knjig na podlagi inventure z razlikami navzgor oziroma navzdol, brez izravnave.

18. Ko direktor prejme zapisnik in predloge centralne komisije o ugotovitvah posameznih popisnih

in cenilnih komisij, pregleda vzroke teh presežkov in primanjkljajev ter predloži poročilo svojemu operativnemu upravnemu voditelju o poteku inventure, o ugotovljenih nepravilnostih ter o primanjkljajih in presežkih, obenem pa zaprosi za dovoljenje, da smc primanjkljaje nad določeno normo v posameznih primerih knjižiti v breme izrednih izdatkov.

Morebitne krivce izroči direktor podjetja disciplinskem sodišču oziroma javnemu tožilcu, če se ugotovi sodno kaznivo dejanje.

19. Posamezna resorna ministrstva in komisiji, za katere je glede na posebnost panoge (kmetijstvo, gradbeništvo, promet, trgovina) treba izdati dopolnilna navodila, sestavijo taka navodila najpozneje do 5. decembra tekočega leta in jih pošljejo direkciji in podjetjem pod njihovim vodstvom, po en izvod pa pristojnemu finančnemu ministrstvu, zvezni oziroma republiški kontrolni komisiji, zveznemu oziroma republiškemur statističnemu uradu in zvezni oziroma republiški planski komisiji.

Št. 43024

Beograd dne 22. novembra 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Obrazec št. 1

Temeljna skupina

POPISNI LIST O INVENTURI MATERIALA ŠT. 18

Skladišče št. 3

Za stanje materiala odgovarja Jovan V. Jovanović,
skladiščnik

Čas popisa:

Sestava komisije:

Začet: 1. decembra 1948.
Končan: 1. decembra 1948.

1. Marko V. Marković — pomočnik šefa prodajnega odseka
2. Janko S. Janković — pomožni knjigovodja
3. Jovan V. Jovanović — skladiščnik skladišča št. 3
4. Milan J. Marinković — predelavec, sekretar sindikalne podružnice

Zap. št. postav.	Številka nomenklature	Material	Vrsta, dimenz.	Merilna enota	Cena	Dejansko stanje		Stanje po knjigah		Razlika			Opomba
						Količina	Znesek	Količina	Znesek	Presežek	Primanjkljaj	Znesek	
1	31064	Žičniki	št. 4	kg	11.—	270	2970.—	250	2750.—	20	220.—	—	sprememba vrste
2	31065	"	" 5	"	12.—	110	1320.—	130	1560.—	—	—	20	
3	31067	"	" 7	"	14.—	80	1120.—	80	1120.—	—	—	—	v breme skladišča
4	31082	Železni vijaki	" 2	"	22.—	40	880.—	38	836.—	—	—	2	
5	31083	"	" 3	"	30.—	50	1500.—	50	1500.—	—	—	—	

Postavk v tem listu:

Podpisi članov komisije:

M. Marković, J. Janković, J. Jovanović

Upravitelj materiala:

M. Mijatović

Komisija za ocenitev in ugotovitev razlik:

Inž. M. Jović, K. Milić, B. Brkić

293

[illegible]

* Izpolni se samo v tistih panogah, kjer se ti stroški periodično prenašajo na panogah, kjer ostanejo obratni stroški ter upravnih in prodajnih stroškov (TRUP), ki se nanasajo na nedokončano proizvodnjo. V nedokončano proizvodnjo. Stroški (TRUP), ki se nanasajo na nedokončano proizvodnjo, na končnih obratih stroškov (500) ter upravnih in prodajnih stroškov (510), se popisujejo na istih obrazcih, kot na posebnih listih.

Na podlagi 57. člena temeljnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

uredbo

o potrjevanju zaključnih računov državnih gospodarskih podjetjih zveznega in republiškega pomena*

1. člen

Ob koncu poslovnega leta zaključijo podjetja poslovne knjige in sestavijo zaključni račun.

Zaključni račun obsega:

- a) bilanco podjetja,
- b) obračun izvršitve finančnega plana in
- c) poročilo o poslovanju.

Direkcije oziroma uprave zaključijo po preteku leta svoje poslovne knjige in sestavijo zaključni račun o izvršitvi svojega predračuna dohodkov in izdatkov.

2. člen

Po en izvod sestavljenega zaključnega računa pošljejo podjetja pristojni direkciji oziroma upravi, pristojnemu resornemu ministrstvu in pristojnemu ministrstvu za finance, direkcije oziroma uprave pa pristojnemu resornemu ministrstvu in pristojnemu ministrstvu za finance.

Določeni strokovni uslužbenci direkcije oziroma ministrstva opravijo poprejšnji pregled zaključnih računov.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 14—109/49.

čunov in sestavijo poročila za komisijo za pretres zaključnega računa.

3. člen

Zaključne račune podjetij pretresa komisija za pretres zaključnih računov pri direkciji oziroma upravi, ki jo ob začetku leta sestavi pristojni resorni minister.

Komisiji načeluje generalni oziroma glavni direktor. Pristojni resorni minister in pristojni minister za finance določita v komisijo svojega predstavnika.

Komisija sprejme po pretresu zaključnih računov svoje sklepe, nato pa določi na podlagi sprejetih sklepov sejo za obravnavo zaključnih računov.

4. člen

Sej komisije, na katerih se obravnava zaključni račun, se morata obvezno udeležiti direktor in šef računovodstva podjetja. Direktor in šef računovodstva podata komisiji podrobno poročilo o izvršitvi proizvodnega in finančnega plana in dasta vsa potrebna pojasnila o zaključnem računu.

5. člen

Po potrebi doda komisija v zaključnih računih svoje popravke, nato pa poda višji komisiji predlog glede potrditve zaključnega računa.

6. člen

Direkcije oziroma uprave sestavijo na podlagi obravnavanih zaključnih računov podjetij pod svojim vodstvom zbiralni zaključni račun in ga skupaj z zaključnimi računi podjetij pošljejo pristojnemu resornemu ministrstvu v pregled in potrditev.

7. člen

Zbiralne zaključne račune, zaključni račun direkcije, po potrebi pa tudi zaključne račune posameznih podjetij pretresa višja komisija za pretres računov pri resornem ministrstvu, ki jo ob začetku leta sestavi pristojni resorni minister. Višja komisija pretresa obvezno zaključne račune tistih podjetij, glede katerih predlog komisije iz 3. in 5. člena te uredbe ni bil sprejet soglasno.

Višji komisiji načeluje pomočnik resornega ministra za plan. Pristojni minister za finance določi v višjo komisijo svojega predstavnika.

Višja komisija sprejme po pretresu vseh zaključnih računov svoje sklepe, nato pa določi na podlagi sprejetih sklepov sejo za obravnavo teh zaključnih računov.

8. člen

Sej višje komisije, na katerih se obravnavajo predloženi zaključni računi, se morajo udeležiti generalni oziroma glavni direktor, direktor plana, komercialni direktor in šef finančnega plana direkcije oziroma uprave, ki podajo podrobno poročilo o izvršitvi proizvodnega in zbiralnega finančnega plana direkcije oziroma uprave, o finančnem uspehu, doseženem v preteklem letu, in o celotnem poslovanju podjetij in direkcije.

9. člen

Višja komisija doda po potrebi v predloženih zaključnih računih svoje popravke, nato pa jih predloži s svojim predlogom pristojnemu resornemu ministru v potrditev.

10. člen

Predložene zaključne račune pošlje resorni minister pristojnemu ministru za finance v pritrditev.

11. člen

Pristojni minister za finance analizira finančni uspeh in da svojo pritrditev k razdelitvi doseženega dobička oziroma h kritju izgube.

12. člen

Pristojni minister za finance lahko poda svoje pripombe k poslanim mu zaključnim računom v petnajstih dneh po novem prejemu. Če resorni minister sprejme pripombe ministra za finance, prilagodi svojo potrditev tem pripombam, v nasprotnem primeru pa predloži sporne zaključne račune v rešitev pristojni vladi in sicer v desetih dneh po prejemu pripomb ministra za finance.

Če minister za finance v petnajstih dneh po prejemu zaključnih računov ne poda svojih pripomb, se šteje, da je dal svojo pritrditev k tem zaključnim računom.

13. člen

Po prejemu pritrditve k zaključnim računom sestavi vsako ministrstvo zbiralni zaključni račun za vse resore in ga pošlje pristojnemu ministru za finance.

Zbiralni zaključni računi državnih gospodarskih podjetij so sestavni del zaključnega računa o izvršitvi ustreznega proračuna.

14. člen

Republiška ministrstva za finance sestavijo sumarni pregled zbiralnih zaključnih računov in ga predložijo s svojim poročilom vladi ljudske republike in ministrstvu za finance FLRJ.

15. člen

Ministrstvo za finance FLRJ sestavi sumarni pregled zbiralnih zaključnih računov za zvezna podjetja in splošni pregled zbiralnih zaključnih računov za vsa zvezna in republiška podjetja ter ju predloži s svojim poročilom vladi FLRJ.

16. člen

Vlada FLRJ določi z odredbo vsako leto roke, v katerih morajo biti sestavljeni, pregledani in potrjeni zaključni računi državnih gospodarskih podjetij zveznega in republiškega pomena in njihovih direkcij.

17. člen

Če so posamezna podjetja pod neposrednim operativnim upravnim vodstvom ministrstva, pregleda njihove zaključne račune višja komisija.

18. člen

Za potrjevanje zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij pokrajinskega in oblastnega pomena veljajo predpisi te uredbe.

Vlade ljudske republike izdajo po načelih te uredbe predpise o potrjevanju zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij lokalnega pomena.

Republiška ministrstva za finance sestavijo sumarni pregled zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij lokalnega pomena in ga pošljejo ministrstvu za finance FLRJ.

19. člen

Po istem postopku se pregledajo in potrdijo tudi likvidacijske bilance državnih gospodarskih podjetij, ki so prenehale s poslovanjem.

20. člen

Natančnejše navodilo za izvajanje te uredbe
predpiše minister za finance FLRJ.

21. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem
listu FLRJ«.

Beograd dne 8. februarja 1949.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 16. člena uredbe o potrjevanju zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij zveznega in republiškega pomena izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

odredbo

o rokih za sestavitev, pregled in potrditev zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij zveznega in republiškega pomena za leto 1948*

1. Podjetja morajo sestaviti in poslati pristojni direkciji oziroma upravi, pristojnemu resornemu ministrstvu in pristojnemu ministrstvu za finance zaključne račune za leto 1948 do 15. marca** 1949.

Direkcije oziroma uprave sestavijo in pošljejo svoje zaključne račune do 20. februarja 1949.

Minister za finance FLRJ bo pozneje določil s svojo odredbo roke za kmetijska in gradbena podjetja ter za podjetja v resoru ministrstva za pomorstvo.

2. Direkcije oziroma uprave, resorna ministrstva in pristojna ministrstva za finance morajo do 31. marca 1949 opraviti poprejšnji pregled zaključnih računov (drugi odstavek 1. člena uredbe).

* Ur. list FLRJ št. 14—112/49.

** Popravljen po popravku v Ur. l. FLRJ št. 15—49.

3. Komisije za pregled zaključnih računov morajo do 28. aprila 1948 končati z obravnavanjem vseh zaključnih računov podjetij in dati svoje predloge glede njih potrditve. Direkcije sestavijo zbiralne zaključne račune do 30. aprila 1949.

4. Višje komisije za pregled zaključnih računov morajo do 15. maja 1949 končati s pregledom zaključnih računov in jih predložiti v potrditev pristojnemu resornemu ministru.

5. Resorna ministrstva morajo do 15. junija 1949 sestaviti zbiralne zaključne račune svojega resora in jih poslati pristojnemu ministrstvu za finance.

6. Republiška ministrstva za finance morajo do 1. julija* 1949 sestaviti sumarni pregled za vsa republiška podjetja in ga predložiti vladi ljudske republike in ministrstvu za finance FLRJ.

7. Ministrstvo za finance FLRJ mora do 1. julija 1949 sestaviti sumarni pregled za vsa zvezna podjetja, do 10. julija 1949 pa splošni sumarni pregled za vsa zvezna in republiška podjetja in ju predložiti vladi FLRJ.

8. Za roke so odgovorni:

a) direktorji podjetij glede rokov, določenih za podjetja,

b) generalni oziroma glavni direktorji glede rokov, določenih za komisije in za direkcije oziroma uprave, in

c) pomočniki ministrov za plan glede rokov, določenih za višje komisije, oziroma za roke, določene za ministrstva.

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ 301 št. 15—49.

9. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

IV št. 1085

Beograd dne 8. februarja 1949.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 20. člena uredbe o potrjevanju zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij zveznega in republiškega pomena izdajam

odločbo

o uporabi navodila o sestavljanju, pretresanju in potrjevanju zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij zveznega in republiškega pomena*

1. Zaključni računi državnih gospodarskih podjetij zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena se sestavljajo, pretresajo in potrjujejo po predpisih navodila o sestavljanju, pretresanju in potrjevanju zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij zveznega in republiškega pomena, ki je objavljeno v posebni izdaji »Uradnega lista FLRJ« in je sestavni del te odločbe.

2. Po določbah navodila iz 1. točke te odločbe se sestavljajo, pretresajo in potrjujejo zaključni računi državnih gospodarskih podjetij zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena, všteti zaključne račune za leto 1948.

Št. 6100

Beograd dne 19. februarja 1949.

Minister za finance:
Dobrivoje Radosavljević l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 16—151/49.

6. REVIZIJA

Na podlagi 38. člena temeljnega zakona o proračunu in 58. člena temeljnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

uredbo

o reviziji državnih gospodarskih podjetij,
uradov in ustanov*

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Pri vseh državnih gospodarskih podjetjih ter pri uradih in ustanovah se opravlja po predpisih te uredbe revizija.

Namen te revizije je, da s pregledom in preskušanjem gospodarskega in finančnega poslovanja ugotovi pravilnost in zakonitost dela podjetja, urada oziroma ustanove in da se prepriča, kako se izvajajo postavljeni gospodarski in finančni plani oziroma predračuni dohodkov in izdatkov državnih uradov in ustanov.

2. člen

Sama revizija obsega pregledovanje in preskušanje vseh dokumentov o poslovnih operacijah.

Pri pregledu in preskušanju presoja revizija zlasti pravilnost poslovanja glede na veljavne predpise

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 71—602/48.

in načela gospodarnosti, preverja po postavljenih gospodarskih in finančnih planih dosežene rezultate, odkriva skrite rezerve, ugotavlja zlorabe, nepravilnosti in napake ter njihove vzroke in skrbi, da tisti, ki so povzročili škodo, to škodo povrnejo.

3. člen

V vsakem podjetju, uradu oziroma ustanovi se mora opraviti revizija vsega poslovanja vsaj enkrat na leto.

4. člen

Revizija ne izključuje in ne nadomešča rednega nadzorstva pristojnih voditeljev podjetja, urada oziroma ustanove.

5. člen

Revizije se opravljajo po določenih letnih in trimesečnih planih.

Revizijsko službo v resoru vodi in združuje pristojni resorni minister (predsednik komiteja, komisije).

Vso revizijsko službo uravnava pristojni minister za finance.

II. POSEBNE DOLOČBE

1. Vrste revizij

6. člen

Revizije so redne in izredne.

Redna revizija obsega podrobno vse poslovne operacije, obsega časovno poslovanje od zadnje redne revizije dalje in se opravlja po določenih letnih in trimesečnih planih.

Izredna revizija je prav tako podrobna, opravlja pa se po potrebi tudi izven letnega plana in se nanaša na določen predmet in razdobje.

Posebna vrsta izredne revizije je finančna revizija ministrstva za finance FLRJ, ki ima pravico, pregledovati vsa državna gospodarska podjetja, ustanove in urade, oziroma finančna revizija republiškega ministrstva za finance, ki ima pravico,* pregledovati vsa republiška in lokalna podjetja, ustanove in urade v območju ljudske republike, da preveri dosežene finančne rezultate, gospodarske plane med njihovim izvajanjem ter stanje in način uprave državnega premoženja.

2. Revizija državnih gospodarskih podjetij

7. člen

Revizija državnih gospodarskih podjetij opravlja svojo nalogo s tem, da primerja dosežene rezultate s planskimi kazalniki (proizvajalnih, delovnih in finančnih planov), ki so določeni z normativi, predpisi, pogodbami itd.

8. člen

Revizijo državnih gospodarskih podjetij upravljajo revizijski organi operativnih upravnih voditeljev (direkcij, ministrstev, komitejev).

3. Revizija uradov in ustanov

9. člen

Revizija pri uradih in ustanovah ima zlasti nalogo, da presodi pravilnost in smotrnost izvajanja predračuna dohodkov in izdatkov.

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 75—48.

10. člen

Pri ministrstvih, komitejih in drugih uradih, katerih voditelji so višji odredbodajalci po 3. členu uredbe o izvajanju proračuna, opravljajo revizijo revizijski organi pristojnega ministrstva za finance.

Pri direkcijah (generalnih in glavnih), pri upravah in pri drugih uradih in ustanovah, ki so neposredno podrejeni ministrstvu, komiteju ali temu enakemu uradu, opravljajo revizijo revizijski organi ministrstva, komiteja oziroma urada.

Pri uradih in ustanovah, ki so podrejeni direkciji ali upravi, opravljajo revizijo revizijski organi direkcije oziroma uprave.

4. Skupne določbe

11. člen

Revizijo odredi pristojni organ, opravljajo pa jo za to določeni uslužbenci (revizorji).

12. člen

Vsaka revizija (tako redna kakor tudi izredna) se lahko izjemoma, če so za to podani pogoji, omeji na preverjanje poslovnih operacij in dokumentov — po izbiri — po presoji revizijskega organa ali po dajem navodilu.

13. člen

Revizijski organi lahko že med delom dajo vodstvu podjetja oziroma urada ali ustanove potrebne predloge, da revizija doseže svojo nalogo, da se pravilno opravlja računovodstvena služba in vodi evidenca ter pravočasno odpravijo ugotovljene nepravilnosti ali zlorabe ter odvrne škoda.

14. člen

Da bi revizija pravilno izpolnila svojo nalogo, so vsi državni organi dolžni revizijskim organom na njihovo zahtevo pomagati.

15. člen

Po pregledu sestavi revizijski organ v dveh izvodih obrazloženo poročilo o ugotovitvah in predlog. En izvod izroči voditelju podjetja oziroma urada ali ustanove, drugega pa organu, ki mu je izdal pooblastilo, naj opravi revizijo. Izjemoma lahko revizijski organ predloži organu, ki je odredil revizijo, tudi poseben referat o vprašanjih, ki niso mogla biti obsežena v poročilu o ugotovitvah.

16. člen

Če se voditelj podjetja, urada ali ustanove strinja z revizijskim poročilom v celoti ali delno, mora izvršiti vse predložene ukrepe oziroma tiste, s katerimi se strinja.

Če se voditelj podjetja, urada ali ustanove ne strinja z ugotovitvami o stanju in z ukrepi, predlaganimi v revizijskem poročilu, poda na samem poročilu svoje pismene ugovore z obrazložitvijo.

Revizijsko poročilo, zoper katero so podani ugovori, pošlje revizijski organ pristojnemu operativnemu upravnemu voditelju, če gre za revizijo pri državnem gospodarskem podjetju, oziroma višjemu upravnemu vodstvu, če gre za revizijo pri uradu ali ustanovi.

17. člen

Operativni upravni voditelj podjetja oziroma višji upravni voditelj urada ali ustanove mora izdati svojo

odločbo o spornem poročilu v roku, ki je potreben, da se prepreči škoda in zavaruje reden potek poslovanja.

Če se operativni upravni voditelj oziroma višji upravni voditelj pri obravnavanju spornega poročila ne strinja s stališčem revizijskega organa, izda dokončno odločbo resorni minister (predsednik komiteja, komisije).

18. člen

Če opravljajo revizijski organi ministrstva za finance redno revizijo pri ministrstvu, komiteju ali komisiji (10. člen) in so zoper poročila podani ugovori, izda dokončno odločbo minister za finance v soglasju s pristojnim ministrom (predsednikom komiteja, komisije).

Če opravljajo revizijski organi ministrstva za finance finančno revizijo iz četrtega odstavka 6. člena* in so zoper poročilo podani ugovori, izda dokončno odločbo pristojni minister za finance v soglasju s pristojnim ministrom (predsednikom komiteja, komisije), kolikor se tako poročilo ne obravnava pri operativnem upravnem voditelju oziroma pri višjem upravnem voditelju po predpisih prednjega člena.

19. člen

Organ iz 8. člena oziroma iz drugega ali tretjega odstavka 10. člena te uredbe, ki je pristojen, da odredi revizijo, predloži** pristojnemu ministru za finance takoj po opravljeni reviziji kratko poročilo o tistih podatkih gospodarske in finančne narave, ki bodo določeni v posebnem obrazcu, predpisanem od ministra za finance FLRJ.

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 75—48.

** Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 75—48.

20. člen

Obvestila in podatki, zbrani med revizijo, ter vsebina revizijskih poročil veljajo za uradno tajnost.

21. člen

Če ugotovijo revizijski organi v svojih poročilih taka dejstva, ki jih mora vedeti delovni kolektiv podjetja, urada ali ustanove, lahko operativni upravni voditelj oziroma višji voditelj odloči, da se o revizijskih ugotovitvah obvesti delovni kolektiv po sindikalni podružnici.

22. člen

Potrjeni prepisi vseh revizijskih poročil iz posameznega poslovnega leta se morajo priložiti zadevnemu zaključnemu računu podjetja, urada oziroma ustanove.

III. KONČNE DOLOČBE

23. člen

V okviru predpisov te uredbe izdajo ljudske republike v svoji pristojnosti predpise za revizijsko službo pri republiških in lokalnih podjetjih, uradih in ustanovah.

Dokler ne bodo izdani taki predpisi, bodo revizijo pri republiških in lokalnih podjetjih, uradih in ustanovah opravljali pristojni organi po določbah te uredbe.

24. člen

Natančnejše določbe za izvajanje te uredbe predpiše minister za finance FLRJ.

25. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 14. avgusta 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 24. člena uredbe o reviziji državnih
gospodarskih podjetij, uradov in ustanov predpisujem

navodilo

za izvajanje uredbe o reviziji državnih gospodarskih
podjetij, uradov in ustanov*

SPLOŠNI DEL

1. Naloga revizije

Glavna naloga revizije je, da s pregledom in pre-
skušanjem poslovanja državnih gospodarskih podjetij
(gospodarstev, servisov), uradov in ustanov:

- a) preverja finančne rezultate vseh gospodarskih
planov kakor tudi splošnega državnega proračuna;
- b) zaradi znižanja polne lastne cene preverja iz-
rabo skritih rezerv, možnosti boljše organizacije in
večje produktivnosti dela, uporabo novatorstva, var-
čevanje in drugo;
- c) utrjuje finančno in plansko disciplino;
- č) odkriva potratnost in škodljivost vsake vrste,
slabe in nemarne odnose do družbenega premoženja
in dela, ki škodujejo gospodarskemu razvoju države;
- d) ugotavlja zlorabe, nepravilnosti in napake, od-
kriva njih vzroke in odgovornost zanje, obenem pa
ukrepa potrebno, da se to prepreči in odvrne ter da
se zagotovi povračilo škode. O ugotovljenih zlorabah,
večjih nepravilnostih in napakah obvešča pristojnega
javnega tožilca.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 76—647/48.

2. Vrste revizije

Revizije so redne in izredne.

A. Redne revizije se opravljajo po določenem planu in obsegajo podrobno vse poslovne operacije zadevnega podjetja (gospodarstva, servisa), urada oziroma ustanove.

Za redne veljajo tudi tiste revizije, ki se opravljajo po izbiri in na preskok, če je po sodbi revizorja poslovanje podjetja (urada, ustanove) v temelju pravilno in če so podani tile pogoji:

a) splošni znaki, da podjetje-izpolnjuje plan po obsegu, kakovosti in vrednosti, ki jih revizorji zberejo ob pripravi revizije, dopolnijo pa v podjetju neposredno po svojem priходу;

b) splošni znaki, da je računovodstvena in druga evidenca v redu;

c) splošni znaki, da se finančne obveznosti izpolnjujejo v skladu s finančnimi plani oziroma s predračunom.

Redna revizija po izbiri in na preskok se lahko odredi tudi s samo odločbo o reviziji.

Če je bila pred redno revizijo opravljena izredna revizija in če pokrivajo naloge redne revizije, ki naj se opravi, njen obseg, se tisti del poslovanja, ki je bil pregledan ob izredni reviziji, lahko izloči iz zopetnega pregleda v redni reviziji. Če so bile pri izredni reviziji postavljene pripombe k poslovanju, se revizorji prepričajo, ali se je po njih ravnalo.

Za poslovno razdobje, ki ga je obsegla kompleksna revizija, ni več potreben zopetni pregled v redni reviziji, temveč se revizor samo prepriča, ali je podjetje (urad, ustanova) ravnalo po morebitnih pripombah.

Vsaka redna revizija nadaljuje prejšnjo, tako da je z revizijo po času obseženo celotno poslovanje.

B. Izredne revizije se opravljajo po potrebi izven plana revizije in obsegajo podrobno nalogo, določeno po predmetu in času.

Tudi izredna revizija se lahko opravlja po izbiri in na preskok ob istih pogojih, kot veljajo za redno revizijo, razen če se določi z odločbo, s katero se odredi revizija, da je treba opraviti podrobno revizijo.

Da bi se odpravili primeri dvojne izredne revizije v isti zadevi, v istem času in na istem kraju, mora organ, ki je odredil revizijo, obvestiti o tem pristojnega višjega organa v istem resoru.

Revizije, ki se opravljajo po tem navodilu, ne izključujejo in tudi ne nadomeščajo rednega nadzorstva pristojnih voditeljev po posebnih predpisih za njihovo operativno službo.

Posebna vrsta izredne revizije je finančna revizija, s katero minister za finance FLRJ oziroma republikanski minister za finance preskuša in preverja rezultate gospodarskih in finančnih planov med njihovim izvajanjem ter stanje in način ravnanja z državnim premoženjem.

3. Metoda revizije

Revizija izpolni svoje naloge s tem, da preverja finančne rezultate, ki jih daje uresničevanje gospodarskih planov. To se doseže s pregledom in preskušanjem knjig in listin, ki se nanašajo na premoženje in poslovne operacije (spremembe), ter s primerjanjem knjigovodstvenega stanja z dejanskim stanjem.

Praviloma opazuje revizija poslovne operacije in premoženjsko stanje v skladu s predpisi in z normami, s katerimi je urejeno zadevno poslovanje.

Revizija se lahko ukvarja tudi z bolj vsestranskim preskušanjem poslovnih operacij in premoženjskega stanja, tako da se z njo globlje proučijo problemi. Za to pa je potrebno posebno pooblastilo pristojnega organa.

4. Organizacija revizijske službe

Revizijo gospodarskih podjetij (gospodarstev, servisov), uradov in ustanov opravljajo revizijski oddelki ministrstev (komitejev, komisij) in revizijske skupine njim podrejenih direktij in uprav, kakor to določata 8. in 10. člen uredbe o reviziji državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov. Revizijo opravljajo:

a) pri državnih gospodarskih podjetjih revizorji operativnega upravnega voditelja,

b) pri direktijah (generalnih in glavnih), upravah ter drugih uradih in ustanovah, ki so neposredno podrejeni ministrstvu, komiteju ali njima enakemu uradu, revizorji zadevnega ministrstva, komiteja oziroma urada;

c) pri uradih in ustanovah, ki so podrejeni direktiji ali upravi, revizorji zadevne direktije oziroma uprave;

č) pri ministrstvih, komitejih in drugih uradih, ki so pod vodstvom višjih odredbodajalcev iz 3. člena uredbe o izvajanju proračuna, revizorji ministrstva za finance FLRJ oziroma ministrstva za finance ljudske republike.

Revizijski oddelki ministrstev uravnavajo delo vseh revizijskih organov v resoru; aktivno se udeležujejo revizij, da pomagajo revizijski službi svojih direktij in da samostojno opravljajo revizijske naloge v podjetjih, uradih in ustanovah.

Oddelek za finančno revizijo pri ministrstvu za finance FLRJ in oddelki za finančno revizijo pri republiških ministrstvih za finance uravnavajo delo vseh revizijskih organov Federativne ljudske republike Jugoslavije oziroma v ljudskih republikah. To uravnavanje obsega sodelovanje pri sestavljanju revizijskih planov, kontrolo njihovega izvajanja in dajanje strokovnih navodil in smernic za pravilno opravljanje* revizijske službe.

Po teh oddelkih opravlja minister za finance FLRJ oziroma republiški minister za finance po potrebi tudi finančno revizijo pri državnih gospodarskih podjetjih, uradih in ustanovah.

Da bi imela revizijska služba čim večji uspeh, morajo vsi revizijski organi (oddelki in skupine) sodelovati s planskimi in drugimi oddelki pristojnih vodstev.

Revizorji opravljajo revizijo po nalogu pristojnih voditeljev.

5. Planiranje revizij

Revizije se planirajo na podlagi rezultatov planov za preteklo razdobje ter na podlagi nalog tekočih planov.

Redne revizije se opravljajo v okviru letnega plana revizij. Letni plan se deli na trimesečne in se po njih izpolnjujejo revizijske naloge.

Letni plan rednih revizij obsega:

a) število podjetij (gospodarstev, servisov), uradov in ustanov, pri katerih naj se opravi redna revizija;

b) skupno število delovnih dni, izračunanih za enega revizorja, ki je potrebno, da se opravijo planirane revizije;

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 85—48.

c) skupno število lastnih revizorjev in preračunano število njihovih delovnih dni (lastne sile);

č) koliko delovnih dni primanjkuje, da bi se mogle opraviti naloge po planu revizije in kako se bo zagotovila njihova izvršitev;

d) glavne naloge revizije (smernice).

Trimesečni plan obsega enake podatke kakor letni, poleg tega pa še nazive vseh podjetij (gospodarstev, servisov), uradov in ustanov, dan začetka revizije, način revizije, ime revizorja in razdobje poslovanja, ki naj ga revizija obseže, ter posebno navedbo posebnih nalog v vsakem podjetju, uradu oziroma ustanovi.

Letne in trimesečne plane morajo sestaviti operativni upravni voditelji oziroma organi državne uprave, pod katerih vodstvom so uradi in ustanove (8. in 10. člen uredbe o reviziji).

Te plane je treba pravočasno poslati revizijskemu oddelku pristojnega ministrstva, ki nato na njihovi podlagi sestavi skupni plan za ves resor. Plan resora se pošlje ministrstvu za finance FLRJ oziroma republiškemu ministrstvu za finance, da ga spravi v sklad. V sklad spravljene plane potrdi minister za finance in jih vrne pristojnim resorom.

Obenem z letnimi plani se predložijo zato, da se spravijo v sklad in potrdijo, tudi plani rednih revizij za prvo trimesečje prihodnjega leta.

Da se spravijo v sklad in potrdijo plani za druga trimesečja, se predložijo v zadnjih desetih dneh meseca pred začetkom zadevnega trimesečja.

Če se pokaže potrebna sprememba trimesečnega plana, obvesti pristojni organ o vsakem takem primeru ministrstvo za finance FLRJ oziroma ministrstvo za finance ljudske republike.

V skladu s predpisi o uravnavanju planiranja revizijske službe (5. člen uredbe o reviziji) morajo republiški ministri za finance pošiljati ministru za finance FLRJ na vpogled potrjene letne in trimesčne republiške revizijske plane sumarno po resorih.

6. Pravice in dolžnosti revizorja

Glavna dolžnost revizorja je določena z obsegom naloga, ki je določen v odločbi, na podlagi katere se opravi revizija.

Preden začne revizor z revizijo, mora dati voditelju podjetja (gospodarstva, servisa), urada oziroma ustanove in šefu računovodstva v podpis svoje listine, ki ga pooblašča za dejanja, predpisana s tem navodilom. Vodstvo mora omogočiti revizorju prost vpogled v plane, knjige, listine in evidence podjetja (gospodarstva, servisa), urada oziroma ustanove.

V ta namen morajo dati revizorju vsa pojasnila tako vodstvo kakor tudi drugi delavci in uslužbenci podjetja (gospodarstva, servisa), urada oziroma ustanove o vseh poslovnih operacijah in premoženjskem stanju, ki so v zvezi z izpolnitvijo njegove naloge. S tem v zvezi je revizor upravičen pismeno ali ustno preverjati pravilnost predložene mu dokumentacije in danih izjav tudi pri drugih podjetjih (gospodarstvih, servisih), uradih in ustanovah.

Po potrebi sme vzeti revizor iz arhiva podjetja (gospodarstva, servisa), urada oziroma ustanove, kjer opravlja revizijo, overjene prepise listin; če gre za kaznivo dejanje, pa tudi izvirnike.

V sporazumu z voditeljem podjetja (gospodarstva, servisa), urada oziroma ustanove ima revizor pravico dajati strokovna navodila, kako naj se popravi v knjigovodstvu storjene napake. Če ugotovi, da računovodstveni posli niso na tekočem, ima pravico,

pritegniti vse sile (uslužbence) v računovodstvo, da se odpravi zaostanek.

Revizor je dolžan dati voditelju podjetja (gospodarstva, servisa), urada oziroma ustanove pismeni predlog za ustrezne ukrepe, kako naj se odpravijo ugotovljene nepravilnosti in zlorabe ter povrne prizadejana škoda.

Če se revizor ne more sporazumeti z voditeljem glede potrebnih pojasnil, začasne izdaje prepisov ali zbirnika listin, glede navodil, pritegnitve uslužbenec ali glede predložene zahteve, kako naj se odpravijo ugotovljene nepravilnosti, zlorabe in škoda, obvesti po najkrajši poti svoj nadrejeni organ, da se ukrenejo nadaljnji ukrepi, poleg tega pa ugotovi to koliščino tudi v revizijskem poročilu. Če pa izpolnitev revizorjevih predlogov ne dopušča odložitve doestave revizijskega poročila in odločbe o tam navedenih ugotovitvah, ker bi to lahko povzročilo škodo na državne koristi, ki se ne bi dala popraviti, se mora revizor nujno ravnati po 14. členu uredbe o reviziji državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov, to je zahtevati intervencijo pristojnega državnega organa.

Pri svojem delu se mora revizor pravilno vesti nasproti organom, katerih delo pregleduje in preiskuje. Prav tako se mora vodstvo pravilno vesti nasproti revizorju, ker samo tako razmerje zagotavlja popolno soglasje in objektivno strogost pri presojanju dobrih, zlasti pa slabih postopkov operativne službe.

7. Revizijsko poročilo o ugotovitvah in nadaljnji postopek

Med revizijo vodi revizor zapiske o ugotovljenem dejanskem stanju in njegovi dokumentaciji, ki jim dodaja kratke strokovne opombe in mnenja. Ti zapiski so gradivo za revizijsko poročilo o ugotovitvah.

Preden začne revizor sestavljati revizijsko poročilo, mora zaradi čim večje preglednosti zbranega gradiva urediti zapiske po razdelitvi iz posebnega dela tega navodila, da so zaključki v revizijskem poročilu podani v zgoščeni obliki.

Revizijsko poročilo je uraden spis, ki se sestavlja na samem kraju takoj po končani reviziji in ima številko pooblastila za revizijo.

Revizijsko poročilo se deli:

- a) na splošni del,
- b) na konkretne ugotovitve,
- c) na zaključek.

Splošni del obsega podatke o pooblastilu, na podlagi katerega je bila opravljena revizija, o podjetju (gospodarstvu, servisu), uradu ali ustanovi (naziv, kraj, operativni upravni voditelj in pod.), o njegovem vodstvu, o obsegu in vrsti revizije, o začetku in koncu revizije in ime revizorja.

Konkretno poročilo obsega navedbe, kaj je revizor opazil, njegove pripombe in zaključke, to je podatke o vseh najdenih in ugotovljenih dejstvih, kakor so pomanjkljivosti, napake, nepravilnosti in zlorabe, ki so se zgodile v podjetju, uradu oziroma ustanovi in so konkretno formulirane in dokumentirane.

Ta del poročila obsega tudi vse zaključke, obenem pa tudi dobre strani dela v podjetju, uradu oziroma ustanovi, ki se kažejo v pravilnem izvajanju in preseganju plana ter v drugih uspehih. Navedbe v tem delu poročila se sestavljajo po razdelitvi v posebnem delu tega navodila.

Zaključek revizijskega poročila obsega vse predloge revizorja za izboljšanje poslovanja, ki naj bodo stvar nadaljnjega postopka.

Revizijsko poročilo se sestavi v dveh izvornih izvodih, od katerih ostane eden pri podjetju (gospo-

darstvu, servisu), uradu oziroma ustanovi, drugega pa izroči revizor organu, ki je odredil revizijo. Če rabijo vsebino revizijskega poročila tudi drugi organi, se izdajo overjeni prepisi vsega poročila ali njegovih izpiskov.

Revizijsko poročilo in njegove ugotovitve potrdi revizor s svojim podpisom, voditelj podjetja (gospodarstva, servisa), urada oziroma ustanove in šef računovodstva pa potrdita s svojim podpisom na njem prejem enega izvoda. Pri tej priliki dasta tudi svojo izjavo glede vsebine poročila.

Če se voditelj podjetja (gospodarstva, servisa), urada oziroma ustanove v celoti ali deloma strinja z revizijskim poročilom, mora izvršiti vse predložene ukrepe oziroma tiste, s katerimi se strinja. Če se z njimi v celoti ali deloma ne strinja, mora podati na samem poročilu (v nadaljevanju) svoje obrazložene ugovore.

Vsa sporna revizijska poročila se obravnavajo najprej pri operativnem upravnem vodstvu, če gre za revizijo pri državnem gospodarskem podjetju (gospodarstvu, servisu), oziroma pri neposredno višjem organu državne resorne uprave, če gre za revizijo pri uradu ali ustanovi.

Pristojni organ iz prednjega odstavka mora izdati svojo odločbo v roku, ki je potreben, da se prepreči škoda in zagotovi normalen potek poslovanja. Pri obravnavanju spornega poročila, o katerem naj se odloči, je zaradi posvetovanja praviloma navzoč tudi revizor, ki ga je sestavil. Glede na izid reševanja o revizijskem poročilu lahko revizor umakne svoje predloge ali jih spremeni, lahko pa ostane tudi pri svojem stališču. Če se izda glede na revizorjev predlog negativna odločba, je treba poslati sporno poročilo v dokončno odločitev resornemu ministru.

O spornih poročilih revizorjev ministrstva za finance FLRJ oziroma republiškega ministrstva za finance, ki pri operativnem upravnem voditelju oziroma pri višjem organu državne uprave niso bila rešena po revizorjevem predlogu, izda dokončno odločbo minister za finance FLRJ oziroma minister za finance ljudske republike v soglasju z resornim ministrom.

Vse odločbe, ki jih pristojni organi izrečejo o revizijskih poročilih, se izdajo v dveh izvornikih in priložijo izvornemu poročilu.

Vsa poročila v potrjenem prepisu je treba priložiti letnemu zaključnemu računu, ko se ta pošlje v potrditev, da bi se lahko pregled zaključnega računa, ki je potreben za njegovo potrditev, čim popolneje, hitreje in lažje opravil.

O vseh tistih vprašanjih, ki jih revizor ni zajel v svojem poročilu, ker ni bilo zadosti pogojev, da bi jih dal v poročilo, ali zaradi tega, ker je imel tak nalog, se lahko izjemoma sestavi poseben referat, ki se izroči neposredno tistemu organu, ki je odredil revizijo.

8. Evidenca v rezultatih revizijske službe

Po 19. členu uredbe o reviziji morajo organi, ki so pristojni za odrejanje revizije, pošiljati ministrstvu za finance FLRJ oziroma republiškemu ministrstvu za finance takoj po opravljeni reviziji glavne podatke iz revizijskega poročila na obrazcu, ki bo predpisan pozneje.

Da bi moglo ministrstvo za finance FLRJ uporabiti tudi rezultate republiških revizij, mu morajo republiška ministrstva za finance pošiljati mesečna sumarna poročila o opravljenih revizijah s kratko obrazložitvijo in analizo najdenega stanja.

Po podatkih iz prejetih poročil in revizijskih poročil, ki se dobijo z neposrednimi revizijami po revizorjih ministrstva za finance FLRJ, se uvede v oddelku za finančno revizijo pri ministrstvu za finance FLRJ kartoteka podjetij (gospodarstev, servisov, zveznega pomena ter uradov in ustanov FLRJ, potrebna za operativno opravljanje revizijske službe.

V skladu s prednjim odstavkom uvedejo enako kartoteko v obsegu svoje pristojnosti tako vsi zvezni organi, ki so pristojni za opravljanje revizije, kakor tudi republiška ministrstva za finance in drugi organi, ki so pristojni za opravljanje revizije v ljudskih republikah.

II. POSEBNI DEL

Zaradi pravilne izpolnitve nalog revizije, ki jih določa uredba, in zaradi tega, da bi se revizijsko delo na terenu opravljal po določenem sistemu, so v tem delu navodila posebne določbe za podjetja ter posebne za urade in ustanove.

A. Revizija podjetij

Zaradi uspešne izpolnitve revizijske naloge si mora revizor najprej preiskrabeti tiste podatke, ki jih rabi za pravilno presojo dela podjetja med revizijo.

Te podatke dobi revizor pred odhodom na teren od organa, ki je revizijo odredil, pred začetkom revizije pa od vodstva samega podjetja.

Podatki, ki jih revizorju da organ, pristojen za odreditev revizije, morajo natančneje določiti nalogo, zaradi katere naj se opravi revizija, in pa splošno stanje podjetja.

Podatki, ki jih revizor dobi v podjetju, se nanašajo predvsem na ugotovitve prejšnje revizije in na

izvršitev predlogov, ki jih je prejšnja revizija podala v svojem poročilu, ter druga obvestila, ki jih revizor rabi za svojo orientacijo.

Za razporeditev dela, ki je potrebno za izpolnitev revizijske naloge, je treba izbrati način, ki je po mnenju revizijskega organa najsmotrnejši, pri čemer je treba upoštevati sestav revizije (posameznik ali komisija) ter vrsto gospodarske delavnosti, na katero se nanaša revizija, vendar tako, da je revizijska naloga v celoti dosežena.

Delo revizorja pri pregledu in preskušanju poslovnih operacij se opira na predpise zadevne pagonog službe in na predpise o reviziji.

1. Revizija izpolnitve finančnega plana

a) Pregled glede izpolnitve obveznosti iz finančnega plana do proračuna je treba opraviti zlasti glede na roke, v katerih bi morale biti te obveznosti izpolnjene.

Pri pregledu pravilnosti obračuna splošne državne akumulacije je treba paziti, ali se pravilno uporabljajo predpisi, s katerimi je urejena ta snov. S primerjanjem s finančnim planom je treba ugotoviti, ali presega davek od prometa proizvodov planirani znesek ali pa ga ne dosega, ter vzroke za to. Pri tem je treba upoštevati, da je za izpolnitev plana potrebno, da je izpolnjen po količini, vrednosti in asortimentu. Če je proizvodni plan presežen, je treba pregledati, ali je sorazmerno obračunan in vplačan davek od prometa. Obenem s tem pregledom je treba pregledati, ali so pravilno obračunani in vplačani vsi drugi dohodki, kakor so: razlika pri davku od prometa, ki se ne da zajeti s stopnjo davčne tarife, razlika v cenah pri surovinah in izdelkih, razlika v ce-

nah v prosti prodaji (trgovska cena) in razlike pri obveznem znižanju polne lastne cene.

Pri pregledu obračuna, razdelitve in vplačila dobička je treba zlasti paziti, ali se dobiček v redu obračunava in razporeja in razporejeni zneski vplačujejo po veljavnih predpisih.

Pri pregledu drugih obveznosti iz finančnega plana do proračuna (presežek obratnih sredstev, razlike pri rabatu) je treba preveriti, ali se obračunavajo in vplačujejo v proračun.

Obenem s preverjanjem, kako so izpolnjene obveznosti do proračuna, je treba ugotoviti tudi to, ali je finančni organ pravočasno izpolnil nasproti podjetju svoje obveznosti, ki se nanašajo na povečanje lastnih obratnih sredstev, na finansiranje investicij in na kritje s planom predvidene izgube.

b) Glede amortizacijskega sklada pregleda revizija, ali je obračun pravilen in ali so amortizacijski zneski pravočasno vplačani.

c) Pri preverjanju obveznosti podjetja do operativnega upravnega voditelja pregleda revizija, ali so pravilno obračunani in plačani redni prispevek, prispevek za kadre, prispevek za osrednji sklad, razlike pri povprečni prevoznih postavki in dr.

č) Pri pregledu posebnih skladov — sklada vodstva podjetja, sklada sredstev za samostojno razpolaganje — je treba pregledati tako dohodke kakor tudi izdatke v breme teh skladov, kakor tudi, ali se aktivna stran sklada ujema s stanjem gotovine pri banki, in ali so bila njegova sredstva porabljena za druge namene. Prav tako je treba pregledati, kako se in za kaj se uporabljajo sredstva sklada za kadre, bodisi da se stekajo iz strukture cen za proizvode oziroma storitve ali pa iz proračuna oziroma iz investicijskih kreditov.

2. Revizija izpolnitve proizvodnega plana, polne lastne cene in obračuna proizvodnje

a) Pri pregledu izpolnitve proizvodnega plana ugotavlja revizija rezultate izpolnitve proizvodnega oziroma delovnega plana po količini, asortimentu in vrednosti. Če ugotovi razlike, preskusi vzroke na podlagi evidence v podjetju.

b) Preskušanje pravilnosti obračuna proizvodnje in spremenljivih elementov dejanske polne lastne cene v danem proračunskem razdobju se začne s pregledom osnovne dokumentacije obratnega knjigovodstva. Tu prihaja v poštev pregled organizacije izdajanja delovnih nalogov, izdajanja surovin in materiala (naročil) in evidence o delavskih plačah. Revizija preskuša, ali to delo pravilno teče in ali daje njihova dokumentacija zanesljive podatke po vrsti, mestu in stroškovnem nosilcu. Preskušanje te osnovne dokumentacije se prenese dalje na njihove zbiralne rekapitulacije in se tako ugotovi, ali se pravilno sestavljajo in ali se po njih pravilno knjižijo oziroma razvrščajo in prenašajo stroški po kontnem planu.

Pri tej priliki preverja revizija tudi merila (ključne), po katerih se razvrščajo in prenašajo stroški na ustrezna mesta in nosilce. Če so merila (ključni) normirana za vsa podjetja iste proizvodne panoge, je treba pregledati, ali se natančno uporabljajo, če niso normirana, pa preskusiti, ali jih je vodstvo podjetja odredilo v popolnem skladu z načeli kalkulacije, ki veljajo za zadevno gospodarsko panogo.

Pregled proizvodnih stroškov mora obsegati:

— preskušanje materialnih stroškov in njihovo primerjanje s planiranimi zneski za dejanski obseg proizvodnje. Pri tem je treba ugotoviti, ali je bil plan izpolnjen v okviru normativov — ali pa so nastali

preveliki stroški (škart, kvar, razbitje, neekonomično izrabljanje, preveliki odpadki in dr.), ali pa so doseženi celo prihranki, ne da bi trpela kakovost. Če se ugotovi prevelika poraba surovin in drugega materiala, je treba ugotoviti vzroke za to in ukreniti potrebno, da se odstranijo;

— enako je treba preskusiti tudi porabo pogonskega goriva in električne energije;

— pri preskušanju plač za izdelavo s prispevkom za socialno zavarovanje je treba primerjati zaslužene plače s planskimi kazalniki in delovnimi normami ter s predpisi tarife za enak obseg proizvodnje (dela), nato pa v zvezi s tem pregledati, ali je podjetje delalo z nadurnim delom in ali je bila za to dejanska potreba. Pri tej priliki je treba tudi pregledati, ali so bile izplačane mezde za čakanje, ter preiskati njih vzroke in pregledati obračune;

— pri preskušanju splošnih proizvodnih stroškov je treba presoditi, ali so ti stroški pravilno izločeni glede na obratno režijo kot del obratnih in prodajnih stroškov in v kakšnem razmerju so do postavljenih norm.

Ko revizija na gornji način preišče točnost obračunskih operacij, to je pravilnost obremenitve posameznih stroškovnih nosilcev z ustreznimi dejanskimi stroški, začne preskušati obračunane individualne in povprečne planske cene za obseg dokončane proizvodnje. Pri tem se prepriča tudi o pravilnosti obračuna vseh vrst dobička oziroma izgube.

Revizija mora posvetiti pažnjo obračunu nadplanskega dobička in nepredvidene izgube in z rezultati svojih preskusov, kakor je zgoraj navedeno, ugotoviti pravilnost obračuna.

Če je nadplanski dobiček oziroma nepredvidena izguba posledica nepravilno postavljenih normativov

za individualne planske stroške, mora revizijsko preskušanje praviloma to pojasniti in predlagati ustrezne ukrepe.

c) Posebno zanimanje mora posvetiti revizija planu znižanja polne lastne cene, če se po njem med poslovnim letom popravljajo prvotni plani. V takih primerih mora revizija preskusiti, ali so pravilne zadevne spremembe v planu glede določenih zneskov, odstotkov in rokov in ali je o tem sestavljen plan obremenitve, razdelitve in vplačila. Revizija pregleda dalje, ali se o pravem času in v določenih zneskih vplačuje znižanje polne lastne cene po tem planu.

Spremenljivi elementi dejanske polne lastne cene v razmerju do zgoraj pojasnjene popravljene planske polne lastne cene se preskušajo, kakor je pojasnjeno v gornji točki b), pri čemer je treba vzeti popravljeni plan za prvotni plan.

e Sestava plana znižanja polne lastne cene (plan obremenitve — razdelitve — vplačila) je vprašanje, ki spada v pristojnost planskih organov. Revizija mora kontrolirati dejanska vplačila po tem planu, kakor to dela glede realizacije plana davka od prometa proizvodov.

3. Revizija osnovnih in obratnih sredstev

a) Pri osnovnih sredstvih mora revizija pregledati, ali je izvedena valorizacija in ali so vsi deli osnovnih sredstev obseženi v knjigovodstveni evidenci. Zlasti je treba pregledati, ali so v knjigovodstvu pravilno izkazana osnovna sredstva izven uporabe, ki podjetju niso nujno potrebna, ker je to važno za plansko porazdelitev in racionalno izrabo teh osnovnih sredstev. Če se osnovna sredstva odsvojijo, je treba pregledati, ali so bila odsvojena na podlagi

odločbe pristojnega organa (temeljna uredba o prenosu delov osnovnih sredstev državnih gospodarskih podjetij — Uradni list FLRJ št. 60/48). Prav tako je treba ugotoviti, ali se pravilno uporabljajo stopnje zmanjšanja vrednosti osnovnih sredstev (knjigovodstveni odpisi).

b) Pri obratnih sredstvih pregleduje revizija najdeno stanje in ga primerja z obračunom teh sredstev po planu ter z normami za zaloge surovin, materiala in gotovih izdelkov. Na ta način se preveri gibanje obratnih sredstev v razdobju, ki ga obsega revizija, in ugotove večje ali manjše razlike pri zalogah posameznih materialnih vrednosti. Pri tem je treba zlasti preveriti pravilnost uporabe obratnih sredstev, to je preveriti, ali se obratna sredstva trajno ali začasno uporabljajo v druge namene, kakor na primer investicije, posojila osebju in pod. Obenem je treba paziti, da se za svoj namen rabijo in pravočasno vračajo tista obratna sredstva, ki se krijejo iz kreditnega plana.

Končno je treba s pregledom obseči uporabo in odpisovanje drobnega inventarja.

4. Revizija materialnega in komercialnega poslovanja

Poleg pregleda dokumentov in njihovega knjigovodstvenega prikaza v finančnem in materialnem knjigovodstvu mora revizija posebej pregledati sklenjene pogodbe o nabavah, način prevzemanja nabav ter skladišče surovin in materiala, tako po količini kakor po kakovosti, ter reklamacije in način poslovanja. Dalje obsega revizija sklenjene pogodbe o dobavah izdelkov, ali se obveznosti izpolnjujejo v dogovorjenem roku po obsegu in kakovosti in ali se pravočasno izdajajo in vnovčujejo fakture.

S pregledom skladiščne službe se revizija prepriča, ali je ta služba dobro organizirana, kako je spravljen material in kako se z njim ravna. Ta pregled mora obsegati primerjanje stanja po skladiščnih evidencah z ustreznim stanjem v knjigovodstvu preko kontov, ki obenem obsegajo tako količino kakor tudi vrednost. Pregled v samem skladišču se opravi s primerjanjem (štetjem, merjenjem, tehtanjem itd.) količin v skladišču s stanjem v skladiščnih evidencah. Tako je treba ravnati zlasti s kritičnim materialom in s takim materialom, ki se da lahko uporabiti izven proizvodnje.

Pregled materialnega poslovanja je treba dopolniti s tem, da se pregleda, ali so pravilno in o pravem času vpisane v inventar skladiščne vrednosti, ali so v skladiščnih evidencah kaki nedovoljeni odpisi, ali se skladiščno poslovanje od časa do časa ali redno kontrolira, kdo opravlja to kontrolo in ali je o tem kaj podatkov.

5. Revizija stroškov investicijske graditve

Pri pregledu tega dela poslovanja je treba ločiti med revizijo investicij, ki jih izvajajo gradbena (montažna) podjetja, in revizijo investicij, ki jih izvaja podjetje v lastni režiji.

Pri reviziji investicij, ki so bile odstopljene gradbenemu (montažnemu) podjetju, je treba zlasti paziti: ali je v redu sklenjena pogodba o odstopu investicijskih del, ali je napravljen predračun za investicijska dela, ali se pogodba in delovni plan izpolnjujeta v določenih rokih in ali lastna cena in kakovost del ustrežata pogodbi in predračunu oziroma strukturi cene, določene za gradbene storitve (glede zadnjega se revizor opira v glavnem na ugotovitve pristojnega

tehničnega nadzorstvenega organa, ki mora overiti situacije o opravljenih delih).

Pri investicijah, ki se izvajajo v lastni režiji, preveri revizija, ali je podjetje sestavilo predračun del, ali je organizirana posebna evidenca o stroških za investicije in poseben prostor za investicijski material, ali je v končnem obračunu investicijskih del obsežena celotna njihova vrednost skupaj z drugimi elementi iz strukture cene za gradbene storitve, to je poleg stroškov za investicijo tudi kalkulacijski odpisi, upravni in prodajni stroški, dobiček in davek od prometa — po stopnjah, ki so določene za to vrsto del.

Pri pregledu teh del se je treba prepričati tudi še o tem, ali so bila morda uporabljena investicijska sredstva za glavno delavnost podjetja ali narobe.

Če so investicijska dela končana, se je treba prepričati, ali je kolavdacijski organ sprejel gradbeni objekt kot brezhiben ali pa je podal kake pripombe.

6. Revizija poslovanja delavske preskrbovalnice

Pri tem poslovanju je treba pregledati način finansiranja obstoječe evidence in obračunske dokumente, posebej pa ugotoviti:

a) ali je po pristojnem organu izdana odločba o delavskem preskrbovanju;

b) ali je poslovanje delavske preskrbovalnice organizirano po predpisih za poslovanje trgovskega podjetja na drobno, ali se zadevna evidenca vodi ločeno od evidence podjetja in ali so te evidence pregledne in na tekočem;

c) ali ima delavska preskrbovalnica lastno ekonomijo in kako jo vodi;

č) ali se poslovanje preskrbovalnice redno nadzoruje;

d) ali preskrbovalnica zadostuje potrebam delovnega kolektiva, in če ne zadostuje, kje so vzrok za to, to je ali je to posledica premajhnih osnovnih in obratnih sredstev, slabe organizacije ali česa drugega

7. Pregled blagajne ter denarnih in knjigovodstvenih dokumentov

Brž ko pokaže revizor svoje pooblastilo za revizijo in opravi začetno posvetovanje z vodstvom, se začne pregled blagajne in revizija knjigovodstvenih dokumentov.

Vloga blagajne je danes, po uveljavitvi predpisov uredbe o planski uporabi gotovine v gospodarstvu, zmanjšana na najmanjšo mero, medtem ko je vloga knjigovodstva in revizija njegove dokumentacije temelj za pravilno izvršitev revizijskih nalog, pojasnjenih v prednjih točkah tega navodila.

a) Pri pregledu blagajne je treba preveriti:

— stanje gotovine v blagajni. To stanje se ugotovi s štetjem in primerja z blagajniškim dnevnikom in z računom blagajne v glavni knjigi. Če se ugotovijo razlike, je treba ugotoviti vzrok in nato za dejanski presežek obremeniti blagajno oziroma za dejanski primanjkljaj ukreniti potrebno, da se državno premoženje zavaruje, hkrati pa postaviti vprašanje odgovornosti;

— ali je kaj nevknjiženih dokumentov ali začasnih priznanih, zakaj niso vknjižene, po čigavem nalogu so izdane in čemu*;

— ali so v blagajni tudi kaka tuja sredstva, in če so, dognati njihov izvor in vzroke, zakaj se hranijo v blagajni;

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 85—48.

— s pregledom blagajniškega dnevnika, kako se uporabljajo predpisi uredbe o planski uporabi gotovine v gospodarstvu glede blagajniškega maksimuma, rezgotovinskega plačevanja in sestave gotovinskih planov;

— ali je poleg glavne blagajne še kaka pomožna blagajna, in opraviti njen pregled po tem navodilu;

— ali vodstvo redno pregleduje blagajno in ali po tem sestavlja kako listino;

— kako se hranijo čekovne knjižice in ali so v njej čeki z bianco podpisom;

— ali je blagajnik podjetja zaposlen kot blagajnik tudi še na kakem drugem mestu.

b) S pregledom organizacije knjigovodstva v podjetju je treba ugotoviti, ali ravna podjetje povsem v skladu s predpisi zakona o enotnem računovodstvu in po predpisanem kontnem planu in ali se knjigovodstvo vodi tekoče in v redu. Pri tem je treba paziti, ali se vodi v redu evidenca o številu kartonov dnevnika in glavne knjige.

Dokumenti o poslovnih dogodkih se pregledujejo v glavnem po dnevniku.

Pri tem pregledu je treba gledati na listine s stališča formalne in vsebinske pravilnosti. Presoja formalne pravilnosti obsega pregledovanje, ali so listine podpisane od pristojnih voditeljev, ali so na njih vse potrebne klavzule in ali so v knjigovodstvu pravilno vključene, v redu zložene in dobro spravljene.

Presojanje vsebinske pravilnosti pomeni preverjanje namena in smotrnosti, pri izdatkih pa zlasti, ali so kalkulacijski ali nekalkulacijski, ali so časovno pravilno razmejeni in ali so v tem smislu v knjigovodstvu pravilno izkazani.

Obračun z Narodno banko pregleda revizor tako, da primerja stanje na kontu pri podjetju s stanjem

na kontu pri Narodni banki po bančnih sporočilih — izpiskih. Pri tej priliki je treba paziti, kako se uporablja uredba o medsebojnem plačevanju, in na materialno vsebino posameznih postavk s pregledom temeljnic in zadevnih dokumentov, da se ne bi z viri manj preko banke prikrivale razne akontacije in ne dovoljeni predujmi. Dalje je treba pregledati, ali je podjetje plačalo kake zamudne obresti — penale in podobno, kdo je zanje odgovoren in kako so nastali (v tem pregledu je treba predvsem gledati na odločbe državne arbitraže).

Po potrebi preveri revizor zadevno stanje tudi pri Narodni banki.

Pregled stanja po kontih kupcev in dobaviteljev mora dognati tudi, ali se pravilno uporablja uredba o medsebojnem plačevanju, in ugotoviti, ali je v tem razmerju kaj zamrznjenih obratnih sredstev. Obenem je treba preiskati tudi način, kako naj se taka zamrznjena obratna sredstva sprostijo. Pri tem pregledu je treba posebej preveriti vknjižbe storniranih faktur in pravočasnost izdajanja faktur.

Pri kupcih iz tujine je treba pregledati, ali se v redu vnovčujejo fakture, pri dobaviteljih iz tujine pa, kako so zavarovane dane akontacije.

Pregled obračunov in osnovne dokumentacije plač mezd in drugih prejemkov delavcev in uslužbencev je treba izvesti z vrsto pogledov na preskok, pri tem pa preskusiti, ali je podjetje pravilno organiziralo evidenco te službe in ali pravilno obračunava in knjiži ta izplačila.

Pri tem pregledu je treba zlasti paziti na izdane akontacije ter preverjati podlago in pravilnost izplačil in njih obračun.

Pri preverjanju pravilnosti obračuna za davek od dohodka in za prispevek za socialno zavarovanje je

treba ugotoviti, ali se odtegnjene vsote pravočasno
vplačujejo na ustrezne račune.

Pri preverjanju dokumentacije vseh vrst odpisov
je treba pregledati knjigovodstvene odpise za investi-
cije in inventuro, odpise dvomljivih terjatev in odpise
skladiščnih primanjkljajev.

Pri pregledu odpisov ne sme revizor pregledovati
po metodi izbire in preskoka, temveč mora odpise
podrobno preveriti.

B. Revizija uradov in ustanov

Poleg splošnih nalog, omenjenih v uvodnem delu
tega navodila, ima revizija uradov in ustanov nalogo,
pregledati in preskušati, ali se pravilno izvaja pred-
račun dohodkov in izdatkov, ali se izvaja po pred-
pisih temeljnega zakona o proračunu, po uredbi in
pravilniku za izvajanje proračuna ter po navodilu za
dvojno knjigovodstvo pri uradih in ustanovah.

Glede same revizije in drugega postopka je treba
smiselno uporabiti predpise iz prednjega dela pod A
v tem navodilu tudi pri reviziji uradov in ustanov.

1. Pregled blagajne

Takoj ko pokaže revizor svoje pooblastilo za re-
vizijo voditelju podjetja oziroma ustanove, se začne
pregled blagajne, kakor je določeno v tem navodilu
za revizijo pri podjetjih.

2. Pregled dokumentov o izdatkih

Pregled dokumentov o poslovnih dogodkih se
opravi v računovodstvu urada ali ustanove prav tako
na način, ki je določen s tem navodilom za pregled
pri podjetjih.

Pri pregledu dokumentov o izdatkih je treba zlasti paziti na osnovno dokumentacijo osebnih izdatkov (dekreti o nastavitvi, priglasitve za dodatke in druga potrdila), na poslovanje z inventarnimi predmeti in potrošnim materialom ter na druge materialne izdatke.

a) Pregled osnovne dokumentacije o osebnih izdatkih temelji na zbirki (mapi) denarnih in službenih podatkov o vsakem prejemniku, kateremu se izplačujejo prejemki.

S preverjanjem obračuna osebnih prejemkov za vsakega prejemnika in primerjanjem plačilnih seznamov s podatki v mapi in likvidacijskem listu ugotovi revizija, ali so posamezni zneski prejemkov in predpisani odtegljaji (davek, prispevek za socialno zavarovanje in dr.) pravilno obračunani in izplačani koristnikom.

b) Revizija poslovanja z inventarjem in potrošnim materialom obsega pregled in preskušanje stanja in načina poslovanja v ekonomatu, po eni strani v zvezi z vlogo in ravnanjem nabavljalnih organov, po drugi strani pa v zvezi z vlogo in ravnanjem tistih, ki so odgovorni za upravo tega premoženja, bodisi da je premoženje v skladišču, v porabi oziroma v uporabi.

V pregled se vzamejo uradni spisi, kakor so: referat o predlaganju in obrazložitvi nabave (dela), sklenjeni dogovori oziroma pogodbe, zapisniki o prevzemu dobave (dela) z ugotovitvami, da je prevzem v redu, ali s pripombami o kakovosti in količini dobave (dela), dalje knjige, v katere morajo biti zadevne nabave jasno in pregledno vpisane.

Glede inventarnih predmetov ugotovi revizija, ali so vsi natančno evidentirani v nabavni dnevnik in

njigo (kartoteko) inventarnih predmetov, ali so za iste, ki so dani v uporabo, dana pravilna potrdila (reverzi) od oddelkov ali posameznikov, ali vodijo oddelki in posamezni delovni prostori evidenco o inventarju, ali so po teh evidencah vsi inventarni predmeti na svojem mestu in v dobrem stanju in ali je stanje ostanka inventarnih predmetov po knjigah ujema z njihovim stanjem na samem kraju v skladišču.

Prav tako je dolžnost revizije, da s pregledom na samem kraju ugotovi, ali se inventarni predmeti koristno uporabljajo in ali se z njimi skrbno ravna.

Glede potrošnega materiala ugotovi revizija, ali se ustrezne količine natančno evidentirajo v nabavnem dnevniku in v knjigi (kartoteki) potrošnega materiala, ali se ta material izdaja iz skladišča po pravih naročilnicah in ali naročene količine ustrezajo določenim normam oziroma dejanskim potrebam.

Prav tako ugotovi revizija, ali se neporabljene zaloge materiala v skladišču ujemajo s knjižnim stanjem na dan pregleda. To primerjavo je treba opraviti zlasti pri kritičnem materialu, ki se da lahko obnoviti ali uporabljati izven službe.

Posebno pozornost je treba posvetiti ravnanju z vozili in porabi materiala, ki se rabi pri vozilih.

Če je ekonomatno premoženje (inventar in material) obseženo s sistemom dvojnega knjigovodstva in v njem zastopano na ustreznih kontih, primerja revizija to stanje z izpiskom vseh predmetov po knjigah ekonomata in se prepriča, ali se med seboj ujemata.

c) Revizija drugih materialnih izdatkov obsega potne in selitvene račune, razna drobna popravila in druge storitve. V tem delu opazuje revizija, ali se izdatki trošijo za nujne potrebe (vsebinska stran do-

kumentov) in ali se obračunavajo po določenih tarifah oziroma po realnih cenah, če gre za prosto formiranje cene na trgu za zadevno storitev ali nabavo (formalna stran dokumentov).

3. Pregled dokumentov o dohodkih

Pregled dokumentov o dohodkih (prejemkih) se prav tako opravlja v računovodstvu urada oziroma ustanove. Temu delu mora posvetiti revizija posebno pozornost zaradi tega, ker so potrdila in priznanice o prejemkih pri zavezancih, ki so izvršili vplačila.

Glede na to mora revizija zlasti posvetiti pozornost temu, ali je v samem uradu oziroma ustanovi organizirana osnovna dokumentacija dohodkov in kako je organizirana. Ta dokumentacija se po potrebi lahko tudi primerja po izbiri in na preskok s potrdili, ki so pri zavezancih — vplačnikih.

Glede drugih dohodkov (prejemkov), ki so v zvezi z izdatki kot odtegljaji od njih, preveri revizija, ali so pravilno vknjiženi in izročeni koristniku, ki mu po zakonu pripadajo.

4. Pregled izpolnitve predračunskih planov

Revizija se prepriča, ali so pravilno vknjiženi potrjeni trimesečni plani in vse operacije, ki izhajajo iz poslovanja po trimesečnih planih, in ali se pravilno izrabljajo sredstva, ki so odobrena z mesečnimi blagajniškimi plani. Pri tej priliki ugotovi revizija, ali so bili krediti prekoračeni in ali je bilo kaj nedovoljenih virmanov in trošenja v neprave namene.

Obenem preveri revizija tudi, ali so uresničeni dohodki po predvidenih računskih zneskih. S pregledom je treba ugotoviti, ali se dohodki vplačujejo v korist ustreznih računov pri Narodni banki in ali so

bili morda dohodki nepravilno porabljeni za izdatke. Ob koncu se revizija prepriča, ali se stanje računov v uradu oziroma ustanovi primerja s stanjem pri Narodni banki.

5. Pregled izvenproračunskoga poslovanja

Pri pregledu knjig in finančnega poslovanja uradov in ustanov preveri revizija tudi tisti del, ki se nanaša na njihovo izvenproračunsko poslovanje (depozite, sklade in drug slučajni denarni promet). V tem delu preveri revizija, ali se sredstva uporabljajo v njihov namen in v določenih rokih ali pa se zadržujejo in zakaj.

Zlasti mora revizija posvetiti pozornost skladom ali posebnim bančnim računom, s katerimi se dajo — v nasprotju s proračunsko enotnostjo — opravljati razne finančne operacije v državni službi brez potrebnega zakonitega pooblastila. V ta namen se mora revizija prepričati, ali imajo taki skladi ali posebni bančni računi svoj organizacijski statut in ali se po njem ravna.

III. KONČNE DOLOČBE

To navodilo velja takoj.

Št. 30666

Beograd dne 20. avgusta 1948.

Minister za finance:

Dobriboje Radosavljević l. r.

7. PREVOZ

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za promet FLRJ

uredbo

o planskem prevozu blaga v železniškem in rečnem prometu*

I. Vlaganje prigrasitev in sklepanje pogodb

1. člen

Vsa proizvodna podjetja, ki so po pogodbah, sklenjenih po predpisih uredbe o planskem razdeljevanju industrijskega blaga (Uradni list FLRJ št. 31/47), zavezana odpraviti blago v prihodnjem mesecu svojemu sopogodniku, morajo prigrasiti prevoz določenim organom jugoslovanskih državnih železnic (v nadaljnjem besedilu skrajšano: JDŽ) oziroma organom glavne direkcije za notranjo plovo oziroma organom jugoslovanskega državnega rečnega brodarstva (v nadaljnjem besedilu: JDRB).

Prigrasitev po prednjem odstavku morajo vložiti tudi drugi pošiljavci, ki odpravljajo blago v prihodnjem mesecu.

Minister za promet lahko v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ predpiše, da so posamezne vrste pošilk oproščene obvezne prigrasitve.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 48-377/48.

2. člen

V železniškem prometu se morajo priglasiti za prevoz samo vozovne pošiljke, v rečnem prometu pa samo blago, ki tehta nad 10 ton, in sicer vsak mesec za prevoz v prihodnjem mesecu.

Priglasitev mora praviloma obsegati količino blaga v tonah, čas in rok, v katerem se mora blago naložiti (norma naložitve), nakladalno postajo, vrsto blaga, razkladalno postajo ter ime pošiljavca in prejemnika.

Priglasitev za prevoz v rečnem prometu mora obsegati poleg tega še navedbo, ali je treba blago preložiti na železnico in na katero namembno postajo.

Pošiljavec mora v priglasitvi za planski prevoz navesti naložitve, ki jih želi naložiti v cele vlake, ter naložitve, ki jih želi naložiti določene dni ali od določenega dne v prihodnjem mesecu.

Minister za promet predpiše rok, do katerega je treba vložiti priglasitve, in način, kako se vlagajo.

3. člen

Na podlagi priglasitev določi minister za promet v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ obseg mesečnega prevoza po osnovnih skupinah blaga v mejah osnovnega prevoznega plana (mesečni plan za prevoz blaga).

Mesečni plan za prevoz blaga je obvezen tako za JDŽ oziroma za JDRB kakor tudi za pošiljavca.

Tako ugotovljeni mesečni plan za prevoz blaga razčlenijo dalje JDŽ oziroma JDRB.

4. člen

JDŽ in JDRB morajo o sprejemu priglasitve obvestiti pošiljavca dva dni pred začetkom meseca, v

katerem je treba prevoz blaga opraviti, in sicer na način, ki ga določi minister za promet.

Če JDŽ oziroma JDRB v celoti sprejmejo priglasitev za prevoz blaga ali jo sprejmejo s podaljšanjem v priglasitvi navedenega nakladalnega roka za največ pet dni v železniškem in za največ deset dni v rečnem prometu, se šteje, da je s sprejemom priglasitve sklenjena med JDŽ oziroma JDRB in pošiljavcem pogodba o prevozu blaga.

Če JDŽ oziroma JDRB ne sprejmejo predloga iz priglasitve za prevoz blaga, morajo o tem obvestiti pošiljavca najpozneje pet dni pred pričetkom meseca, in sicer na način, ki ga določi minister za promet. V tem primeru mora pošiljavec v mejah potrjenih mesečnih planov za prevoz blaga zahtevati sklenitev posebne pismene pogodbe o prevozu blaga z JDŽ oziroma z JDRB, in sicer najpozneje dva dni pred začetkom meseca.

V pogodbi je treba določiti:

1. mesečno količino blaga za prevoz v tonah;
2. nakladalno normo v železniškem in rečnem prometu;
3. nakladalne in razkladalne postaje.

V železniškem prometu se nakladalna norma lahko določi po dnevih, po posameznih dnevih v mesecu ali po dekadah (za deset dni), v rečnem prometu pa praviloma po dekadah.

5. člen

Za blago, ki se prevaža množično, se določijo dnevne nakladalne norme.

Katero blago se šteje za blago množičnega prevoza, določi predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ v soglasju z ministrom za promet.

Predpise o dnevni nakladalni normi za to vrsto blaga izda minister za promet.

6. člen

Priglasitev pošiljavca, podana po 2. členu te uredbe, je pri planu množičnega prevoza orientacija za določitev dnevne nakladalne norme.

Dnevno nakladalno normo za pošiljavca določijo v posameznih primerih organi JDŽ oziroma JDRB po predpisani normi (tretji odstavek prednjega člena).

7. člen

JDŽ in JDRB so dolžne sprejeti blago za prevoz samo, če je sklenjena pogodba o prevozu blaga.

Če ni sklenjena pogodba o prevozu blaga, se prevoz opravi samo v okviru razpoložljivih prevoznih sredstev. V tem primeru določijo nakladalno normo za pošiljavca JDŽ glede na krajevne razmere nakladalnih postaj in na tehnični delovni postopek pošiljavca (podjetja).

II. Naročanje voz in plovil

8. člen

Pošiljavec blaga mora pred oddajo blaga za prevoz naročiti voz oziroma plovilo za dan, ko je treba po sklenjeni pogodbi nakladati. Vozovi se naročajo po dogovorjeni oziroma določeni nakladalni normi.

Naročanje voz lahko odpade, če je tako določeno v pogodbi med JDŽ oziroma JDRB in pošiljavcem.

Način in rok, v katerem je treba vozove naročiti, predpiše minister za promet.

9. člen

JDŽ in JDRB so dolžne dostaviti voz oziroma plovilo za nakladanje ob tistem času in v tolikem številu, kakor je določeno v pogodbi.

Če v sklenjeni pogodbi nakladalna norma ni določena ali je določena po dekadah, je treba voz oziroma plovilo dostaviti najpozneje v osmih dneh od dneva, za katerega sta naročena.

Pošiljavec je dolžan voz oziroma plovilo naložiti v tistem času in toliko, kakor je določeno z nakladalno normo. Če nakladalna norma ni določena, mora pošiljavec naročiti voz in naložiti blago najpozneje do konča meseca.

III. Nakladanje in razkladanje voz in plovil

10. člen

Če pošilja pošiljavec blago na več namembnih postaj, imajo JDŽ pravico določiti, kateri dan mora pošiljavec nakladati za posamezno namembno postajo. Vendar pa mora v petih dneh od dneva, za katerega je pošiljavec naročil voz za nakladanje, prejeti blago v prevoz za vse tiste namembne postaje, ki jih je pošiljavec v naročilnici za voz navedel.

11. člen

Pošiljavec oziroma prejemnik blaga mora naložiti oziroma razložiti voz oziroma plovilo v določenem roku.

Pošiljavec je dolžan dostavljeni voz oziroma plovilo naložiti do meje, ki je določena z normo naložitve. Z normo naložitve se določi, do katere teže oziroma prostornine in v katerem roku mora pošiljavec

naložiti določeno blago v posamezne vrste vozov ali plovil.

Minister za promet predpiše nakladalne in razkladalne roke in norme naložitve.

JDŽ oziroma JDRB lahko odklonijo sprejem blaga za prevoz, če pošiljavec noče naložiti voza oziroma plovila do določene norme naložitve.

12. člen

Nakladanje, razkladanje in prekladanje ob nedeljah, praznikih in ponoči je obvezno na tistih postajah in rečnih pristaniščih in za tisto blago, kakor to določi minister za promet v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

IV. Premije

13. člen

Za posebno racionalno izrabo prevoznih sredstev (za nakladanje v celih vlakih oziroma konvojih, za skrajšanje nakladalnega in razkladalnega roka, za naložitev čez normo naložitve in pod.) smejo JDŽ in JDRB dajati pošiljalcem in prejemnikom blaga premije, sorazmerne z doseženim učinkom.

Premija se lahko določi bodisi v znižanju voznine ali pa v posebnem denarnem znesku in se določi v pogodbi o prevozu.

V. Pogodbene kazni

14. člen

JDŽ oziroma JDRB plačajo pošiljalcu pogodbeno kazen (penale) za neizpolnitev plana, in sicer:

1. če ne dostavijo ob rokih, določenih s pogodbo, tistega števila voz oziroma plovila tolikšne nosilnosti, kakor je s pogodbo določeno;

2. če ne dostavijo za pošiljke, za katere s pogodbo ni določena nakladalna norma ali je določena dekadna norma, voza oziroma plovila v osmih dneh od dneva, za katerega sta naročena.

Pogodbena kazen znaša v železniškem prometu 300 dinarjev na dan za vsak nedostavljen voz oziroma v rečnem prometu 20 dinarjev za vsako tono nedostavljenega ladijskega prostora.

15. člen

JDŽ oziroma JDRB ne plačajo pogodbene kazni (penalov), če voza oziroma plovila niso mogle dostaviti zaradi elementarnih nezgod (poplave, zametov, požara, nizkega stanje vode, prekinitve plovbe) ali zaradi transportnih omejitev železniške oziroma broderske uprave; JDŽ pa tudi ne plačajo pogodbene kazni, če je bil železniški promet prekinjen več kot 12 ur.

Prav tako JDŽ ne plačajo pogodbene kazni, če ne morejo dostaviti voza za nakladanje zaradi pomanjkanja prostora, do katerega je prišlo zato, ker pošiljavec ni naložil prej dostavljenih voz.

16. člen

Pošiljavec plača pogodbeno kazen (penale):

1. če odda za prevoz blago, ki ni priglašeno v mesečni plan, a tudi ni oproščeno obvezne prigrasitve. Pogodbena kazen znaša v železniškem prometu 500 dinarjev za vsak naložen voz oziroma v rečnem prometu 30 dinarjev za vsako naloženo tono;

2. če na dan oziroma v desetih dneh (dekadno) ne naloži tiste količine blaga, ki je določena z nakladalno normo; oziroma za blago, za katero ni določena nakladalna norma, če s planom določene naložitve ne izvede v teku meseca. Pogodbena kazen znaša 300 dinarjev za vsak nenaložen voz oziroma 20 dinarjev za vsako tono nenaloženega ladijskega prostora;

3. če voza ne naloži do norme naložitve. Pogodbena kazen je enaka znesku, ki se dobi, če se razlika v teži do norme naložitve pomnoži z vozninsko postavko, po kateri se računa voznina za oddano blago, oziroma najmanj 100 dinarjev od voza;

4. če ne naloži voza oziroma plovila v določenem roku. Pogodbena kazen se določi po tarifi o prevozu blaga;

5. če odredi med prevozom spremembo namembne postaje. Pogodbena kazen znaša:

a) 1.500 dinarjev, če je pošiljavec odredil spremembo namembne postaje po nalogu ali z dovoljenjem ministrstva oziroma ljudskega odbora;

b) 3.000 dinarjev, če je pošiljavec odredil spremembo namembne postaje brez dovoljenja oziroma naloga organa iz točke a).

17. člen

Prejemnik plača pogodbeno kazen:

1. če voza oziroma plovila ne razloži v določenem roku. Pogodbena kazen se določi po tarifi o prevozu blaga;

2. če blago znova odda za prevoz in minister za promet oziroma po njem pooblaščen organ to odobri. Pogodbena kazen znaša 2.000 dinarjev za voz.

18. člen

Pošiljavec ne plača pogodbene kazni (penalov) iz 16. člena pod 2. in iz 17. člena pod 1., če blaga ni mogel naložiti oziroma razložiti zaradi elementarnih nezgod (poplave, zametov, požara). Pošiljavec je oproščen pogodbene kazni (penalov) iz 16. člena pod 2. tudi tedaj, če ni mogel naložiti blaga zaradi kvara v podjetju, ki je imel za posledico prekinitev del najmanj za tri dni.

19. člen

Če JDŽ oziroma JDRB ugotovijo, da je pošiljavec oziroma prejemnik dolžan plačati pogodbeno kazen, jo lahko zaračunajo neposredno pošiljalcu oziroma prejemniku.

Zoper odločbo JDŽ in JDRB o pogodbeni kazni ima pošiljavec oziroma prejemnik pravico tožbe na državno arbitražo.

20. člen

Pogodbene kazni, ki izvirajo iz neizpolnitve mesečnega plana prevoza in drugih določb tarife, se ne smejo vračunavati v prevozne stroške, temveč se morajo izkazovati ločeno po posebnih predpisih vlade FLRJ.

21. člen

Minister za promet sme v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ pogodbene kazni, določene v tej uredbi, povečati ali zmanjšati.

VI. Končne določbe

22. člen

Kosovskih pošiljk praviloma ni treba priglasiti pred oddajo za prevoz.

Minister za promet sme predpisati, katere ko-
vne pošiljke je treba priglasiti pred oddajo za pre-
oz, na katerih postajah in v katerih rokih.

23. člen

Po predpisih te uredbe morajo ravnati tudi vse
ruge železnice in rečna brodarstva, ki so namenjena
a javni promet, kakor n. pr.:

1. Slavonsko-podravske železnice,
2. Jugoslovansko-sovjetsko donavsko parobrodno
ruštvo d. d.,
3. Zajednica lastnikov malih plovil.

24. člen

Natančnejše določbe za izvajanje te uredbe pred-
išiše minister za promet.

25. člen

Ta uredba začne veljati 1. julija 1948.

Beograd dne 6. junija 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za promet:
Dodor Vujasinović l. r.

Zaradi pravilnega izvajanja uredbe o planskem prevozu blaga v železniškem in rečnem prometu (Uradni list FLRJ št. 48/48) izdajam na podlagi 16. člena uredbe o kontroli nad izvozom in uvozom

odredbo

o obveznem vlaganju prigrasitev za planski prevoz blaga za izvoz in uvoz*

1. Vsa izvozna podjetja zveznega in republiškega pomena kakor tudi vsa druga podjetja, ki se bavijo z izvozom in uvozom, morajo zaradi zagotovitve prevoznih sredstev prigrasiti s posebno prigrasitvijo pristojnemu podjetju »Transjug« vse svoje perfektne izvozne posle do petnajstega v mesecu (do desetih dopoldne) za prihodnji mesec.

Prav tako morajo vsa prej omenjena podjetja zaradi zagotovitve prevoznih sredstev prigrasiti pristojnemu podjetju »Transjug« do tretjega v mesecu tudi vse druge posle, ki so po operativnem planu določeni za izvršitev v tekočem mesecu.

2. Vse promptne — nujne zaključke, nastale v mesecu, v katerem se izvaja plan izvoza, morajo izvozna podjetja prav tako prigrasiti pristojnemu podjetju »Transjug« takoj po zaključku, da bi se v petih dneh za železniški in v desetih dneh za rečni promet zagotovila prevozna sredstva za ta mesec.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 71—610/48.

3. Komiteji za zunanjo trgovino pri vladah ljudskih republik določijo na skupnem sestanku z republiški izvozniki, ki mora biti vsakega devetindvajsetega ali tridesetega v mesecu in na katerega morajo biti povabljeni tudi predstavniki pristojnega podjetja »Transjug«, dokončni plan izvoza v prihodnjem mesecu kot osnovo za vlaganje priglasitve po drugem odstavku 1. točke te odredbe.

4. Priglasitve, ki jih vlagajo izvozniki po tej odredbi, morajo biti po priloženem obrazcu (obrazec št. 1*) v redu in pravilno izpolnjene in dostavljene po kurirju do določenega roka šefu planskega oddelka pristojnega podjetja »Transjug«.

5. Vsa uvozna podjetja zveznega in republiškega pomena kakor tudi druga podjetja in ustanove, ki se bavijo z uvozom, morajo do osemindvajsetega v mesecu priglasiti pristojnemu podjetju »Transjug« vse vrste poslov (uvoz, restitucije, reparacije), ki bodo realizirani v prihodnjem mesecu. Priglasitev mora obsegati te kazalnike: uvoznika, predmet, količino v merilnih enotah in v tonah, državo, iz katere se uvažja, način frankiranja, vrsto transporta, nakladalni kraj v tujini, razkladalni kraj v naši državi, kraj končnega domačega koristnika, opombo (obrazec št. 2*).

6. Vse pošiljke, ki prispejo iz tujine po rečni ali morski poti, naprej pa jih je treba odpraviti po železnici, priglasijo pristojno podjetje »Transjug« generalni direkciji železnic in operativnim sektorjem glavnih direkcij v železniškem prometu najpozneje pet dni, v rečnem prometu pa najpozneje deset dni pred nameranim nakladanjem.

* Glej obrazec na strani 353!

7. Vsi izvozniki in uvozniki, na katere se nanašajo predpisi te odredbe, morajo natančno in redno izpolniti priglasitve, ki jih določa ta odredba. Sicer plačajo pogodbeno kaznen.

8. Vsa podjetja »Transjug« morajo dostaviti celotni transportni plan po vrstah prometa in glavnih železniških direkcijah do šestnajstega v mesecu ob dvanajstih oziroma do petega ob dvanajstih po kurirju šefu transportnega plana pristojne glavne železniške direkcije oziroma rečnega brodarstva. Hkrati morajo ta podjetja dostaviti transportni plan tudi generalni direkciji za mednarodno prevoznništvo, ki dvajsetega oziroma šestega v mesecu obravna ta plan z generalno direkcijo železnic.

9. Navodilo o dopremi blaga, nabavljenega v tujini, zaup. št. 4585 z dne 20. julija 1948, ostane v veljavi tudi še po uveljavitvi te odredbe.

10. Ta odredba velja takoj.

Št. 62122

Beograd dne 12. avgusta 1949.

Minister za zunanjo trgovino:

Milentije Popović l. r.

Naziv, naslov in telefonska številka priglasitelja

PRIGLASITEV ZA PLANSKI PREVOZ PO ŽELEZNICI

za mesec 1948

Zap. št.	Zaključek (komisija)	Količina		P o s t a j a		O p o m b a
		v merilnih enotah	v tonah	nakladalna	razkladalna in država kupca	

Naziv, naslov in telefonska številka priglasitelja

PRIGLASITEV ZA PLANSKI PREVOZ PO RČNI POTI

za mesec 1948

Zap. št.	Zaključek (komisija)	Predmet	Količina		Pristanišče ali km		Dan, ko bo tovor pripravljen za nakladanje	Način frankiranja	Postaja koristnika blaga	Opomba
			v merilnih enotah	v tonah	nakladalno	razkladalno (država)				

Uvoznik

PRIGLASITEV ZA UVOZ

za mesec

1948

Obrazec št. 2

Predmet	Količina		Država, iz katere se uvozi	Način frankiranja	Vrsta transporta	Nakladalni kraj v tujini	Razkladalni kraj v naši državi	Kraj končnega koristnika	Opomba
	v merilnih enotah	v tonah							

Na podlagi 24. člena uredbe v planskem prevozu
blaga v železniškem in rečnem prometu izdajam

odredbo

**za nakladanje in odpravo blaga po železnici
v maršrutnih vlakih***

1. Za ekonomično izrabo transportne zmogljivosti
železnice in hiter prevoz se mora vse blago, ki se da
nakladati v količinah za cel vlak, nakladati in preva-
žati v maršrutnih vlakih.

Generalna direkcija železnic mora na podlagi pri-
glašanih količin blaga za mesečni prevozni plan izde-
lati plan maršrutnih vlakov. Plan maršrutnih vlakov
se sestavlja na podlagi predlogov planov glavnih di-
rekcij za eksploatacijo železnic. Predlog plana za
maršrutne vlake sestavijo glavne direkcije s sodelo-
vanjem predstavnikov operativnega upravnega vod-
stva gospodarskih podjetij.

Sestavljeni plan za maršrutne vlake pošlje držav-
na direkcija glavnim direkcijam za eksploatacijo že-
leznic skupaj z mesečnim prevoznim planom in pa
operativnemu upravnemu vodstvu zadevnih gospodar-
skih podjetij. Tako sestavljen plan je obvezen tako
za generalno direkcijo in glavne direkcije kakor tudi
za operativna upravna vodstva gospodarskih podjetij,

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 97-821/48.

i morajo po nižjih organih planirati dekadno izvršitev plana in spremljati njegovo izvršitev.

2. Ta odredba velja takoj.

Št. 13241

Beograd dne 30. oktobra 1948.

Minister za promet:

Todor Vujasinović l. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 13. člena uredbe z dne 2. junija 1948 o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa izdajam v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odločbo

o obveznem organiziranju avtoprevozne delavnosti kot posebnega obrata*

1. Državna podjetja, ustanove in uradi, ki imajo pet ali več tovornih avtomobilov ali avtobusov za lasten prevoz ali za prevoz drugim koristnikom, morajo to delavnost organizirati kot poseben obrat.

2. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 3575

Beograd dne 8. septembra 1948.

Predsednik komiteja
za avtomobilski promet pri vladi FLRJ:

Čedo Kapor l. r.

Strinjam se!

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 79-681/48.

Na podlagi 78. člena ustave FLRJ izdaja vlada
FLRJ po predlogu komiteja za avtomobilski promet
pri vladi FLRJ

odredbo

o izrabi prazne vožnje tovornih motornih vozil*

1. Imetniki tovornih motornih vozil morajo svoja
tovorna vozila umno izrabljati in skrbeti, da se mo-
torno vozilo pravilno izrabi v obeh voznih smereh. Če
nimajo lastnega tovora in pošiljajo po naravi svojega
poslovanja vozila v eno smer prazna ali naložena pod
75 % nosilnosti, morajo zaradi umne izrabe vozila
sklepati pogodbe s posameznimi državnimi in zdru-
ženimi podjetji ter s podjetji družbenih in ljudskih orga-
nizacij o prevozu njihovega blaga v smeri prazne
vožnje vozila.

Kadar ni mogoče vozila niti na podlagi take
pogodbe pravilno izrabiti, prevozne naloge pa zahte-
vajo, da se vozilo pošlje prazno ali naloženo pod 75 %
nosilnosti, mora imetnik vozila vsako tako vožnjo pri-
glasiti prometnemu odseku tistega mestnega (okraj-
nega) izvršilnega odbora, od koder pošilja vozilo.

Prav tako se morajo vozniki tovornih motornih
vozil, ki opravijo prevozno nalogo s tovorom, vožnjo
pa nadaljujejo brez tovora ali z nezadostnim tovorom,
priglasiti prometnemu odseku tistega mestnega (okraj-
nega) izvršilnega odbora, od koder nadaljujejo vožnjo
ali se vračajo.

* Obj. v Ur. listu, FLRJ št. 29-217/48.

V velikih mestih se imetniki in vozniki vozil pri
glasijo prometnemu odseku tistega rajona, ki je na
progi, po kateri vozilo obratuje oziroma vozi.

Imetniki vozil, ki pošljejo vozilo iz sedeža pod
jetja, morajo vozilo brez tovora priglasiti praviloma
24 ur prej, preden ga pošljejo, vozniki motornih vo-
zil pa takoj, ko tovor razložijo.

V prigrasitvi je treba navesti smer in izrabno
nosilnost vozila.

2. Da bi se prazna ali nezadostno naložena mo-
torna vozila izrabila, morajo državni uradi in usta-
nove ter državna, združna in zasebna podjetja, ki
imajo blago, pripravno za prevoz s kamioni, prigrasiti
to blago za prevoz prometnemu odseku mestnega
(okrajnega) izvršilnega odbora.

V prigrasitvi morajo navesti količino in vrsto bla-
ga, nakladalni kraj, namembni kraj in pa zadnji rok,
do katerega je treba prevoz opraviti.

Prometni odsek mestnega (okrajnega) izvršilnega
odbora vodi evidenco o prigrasitvah za blagovni
prevoz.

Če ni več potrebe, da bi se blago prepeljalo, ali
če bi bilo blago medtem prepeljano s kakim drugim
prevoznim sredstvom, mora koristnik o tem obvestiti
prometni odsek mestnega (okrajnega) izvršilnega
odbora.

3. Za vsako razpoložljivo vozilo, ki je prigraseno
po 1. točki te odredbe, določi prometni odsek tovor
in koristnika, čigar blago je treba prepeljati. Pri tem
mora gledati na umno izrabo vozila, na prevozno
prednost blaga, na možnost hitre naložitve ter na to,
da se s tako izrabo ne ovira izpolnitev redne naloge,
ki jo ima imetnik vozila.

Prometni odsek ne zadrži vozila in izda nalog za prost odhod vozila:

- a) če za smer vožnje nima tovara;
- b) če za prevoz priglašeno blago po količini ne ustreza nosilnosti vozila, blago pa ni primerno, da bi se naložilo nekajkrat zaporedoma;
- c) če se blago, ki naj se naloži, zaradi svojih lastnosti ne more prevažati skupaj z blagom, ki je že na vozilu.

Blago, ki ga prigrasijo posamezni koristniki, se sme prevažati samo v tisti vozni smeri, v katero je vozilo poslano.

4. Odgovornost za prevoz blaga in za samo blago prevzameta solidarno prometni odsek in imetnik vozila.

5. Če je kaj blaga priglašeneza za prevoz po isti poti, izda prometni odsek vozniku nalog za naložitev blaga in v njem določi koristnika, vrsto in količino blaga ter nakladalni in namembni kraj.

Voznik je dolžan ravnati po tem nalogu.

Izjemoma smejo republiški ministri za lokalni promet dajati posameznim podjetjem glede na naravo njihovega poslovanja posebno dovoljenje za prazno vožnjo v eni smeri.

6. Koristnik mora imeti blago, ki ga je prigrasil za prevoz, pripravljeno za naložitev in mora poskrbeti za delovno silo, da bi se blago lahko naložilo v roku, ki ga je določil prometni odsek. Naložitev blaga in čas, ko je bilo naloženo, potrdi koristnik na izdanem nalogu.

Koristnik mora o pošiljatvi blaga takoj in po najkrajši poti obvestiti prejemnika, da bi blago prevzel in ga v čim krajšem roku razložil.

7. Če imajo v območju posameznih ljudskih odborov imetniki vozil (rudniki, tovarne itd.) lastne kamione za stalne ali periodične prevoze, ki jih glede na naravo svojega poslovanja ne morejo v obeh smereh popolnoma naložiti, smejo prometni odseki mestnih (okrajnih) izvršilnih odborov izrabiti take vožnje za druge prevoze. Vendar pa s takim izrabljanjem ne smejo niti najmanj ovirati rednega izpolnjevanja nalog, ki jih ima imetnik vozila.

8. Za prevoz, ki se opravi s tem, da se izrabijo prazna vožnja tovornega motornega vozila, plača koristnik storitve imetniku 85 % od redne tarife.

Take vožnje obračuna imetnik vozila na podlagi naloga prometnega odseka in potrčila prejemnika o izročitvi blaga.

Imetnik vozila mora izplačati vozniku motornega vozila kot nagrado do 15 % od zneska, ki ga je prejel za tako vrsto prevoza, in sicer v petih dneh po prejemu plačila.

Poleg tega mora imetnik vozila plačati do 5 % od prejetega zneska tistemu uslužbencu oziroma uslužbencem prometnega odseka, po katerih posredovanju je opravil ta prevoz.

Način obračuna in odstotek za voznika motornega vozila in uslužbence prometnega odseka, ki ga mora plačati imetnik vozila, določi republiški minister za lokalni promet.

9. Tovorna motorna vozila se ne smejo uporabljati na relacijah, daljših od 50 km v eni smeri, če je na teh relacijah redni železniški, rečni ali pomorski promet, razen če tega ne zahteva v določenem primeru nujna uradna potreba.

Da je nujna uradna potreba podana, ugotovi ravnatelj podjetja oziroma vodja urada ali ustanove.

10. Organi narodne (prometne) milice kontrolirajo promet tovornih vozil in zahtevajo od vsakega praznega ali nezadostno naloženega vozila dokaz (nalog), da se je priglasilo pristojnemu prometnemu odseku. Če voznik tovornega vozila nima takega naloga, sme organ narodne milice, če zadrži vozilo na meji mesta oziroma kraja, poslati vozilo nazaj, da se priglasi prometnemu odseku mestnega (okrajnega) izvršilnega odbora, kateremu bi se moralo priglasiti po določbah te odredbe. Če zadrži organ narodne milice vozilo zunaj mesta ali kraja, zapiše njegovo registrsko številko in vloži ovadbo na pristojni prometni odsek mestnega (okrajnega) izvršilnega odbora.

11. Imetnik vozila, ki pošlje svoje tovorno vozilo na vožnjo brez tovora ali naloženo pod 75% nosilnosti, pa ga ne priglasi prometnemu odseku mestnega (okrajnega) izvršilnega odbora, ali ki pošlje brez nujne uradne potrebe vozilo na relacijo, daljšo od 50 km, na kateri je reden železniški, rečni ali pomorski promet, se kaznuje z denarno kaznijo do 20.000 dinarjev.

Voznik motornega vozila, ki po razložitvi tovora ne priglasi praznega ali pod 75% naloženega vozila ali ki ne ravna po nalogu prometnega odseka, se kaznuje z denarno kaznijo do 5.000 dinarjev.

Koristnik, ki priglasi blago za prevoz, pa ob izdaji naloga nima blaga pripravljenega za naložitev, se kaznuje z denarno kaznijo do 5.000 dinarjev.

Kazen izreče mestni (okrajni) izvršilni odbor, ki je pristojen po kraju, kjer je bil prekršek storjen.

12. Mestni (okrajni) izvršilni odbori morajo v petih dneh po uveljavitvi te odredbe organizirati svoje prometne odseke in določiti potrebno število usluž-

bencev, da bi se omogočila izpolnitev nalog, ki so po
stavljene s to odredbo.

13. To navodilo velja od dneva objave v »Urad-
nem listu FLRJ«, uporabljalo pa se bo od 15. aprila
1948.

IV št. 2864

Beograd dne 6. aprila 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo:
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Na podlagi 1. in 4. člena uredbe o ustanovitvi in pristojnosti komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ predpisuje komite za avtomobilski promet pri vladi FLRJ

navodilo

za uporabo odredbe o izrabi prazne vožnje tovornih motornih vozil*

Splošne določbe

1. Imetniki tovornih motornih vozil morajo svoja vozila maksimalno izrabljati v obeh voznih smereh.

2. Če imetnik motornih tovornih vozil, ki so mu dodeljena za njegove lastne prevoze, nima tovora ali ga ima premalo za prevoz v obeh voznih smereh, mora skleniti pogodbe z državnimi in združenimi podjetji ter s podjetji družbenih in ljudskih organizacij o prevozu njihovega blaga na relacijah, na katerih imetnik tovornih avtomobilov opravlja svoj redni (planirani) prevoz.

Taki pogodbeni prevozi za druga podjetja se vključijo v plan avtomobilskega prometa imetnika vozil.

3. Če imetniki tovornih motornih vozil kljub temu ne morejo s planom predvideti maksimalne izrabe tovornih avtomobilov v obeh voznih smereh, zaradi dejanske potrebe pa morajo pošiljati vozila izven svojega sedeža, morajo vožnje praznih ali pod 75%

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 43-332/48.

registrske nosilnosti naloženih vozil priglasiti prometnemu odseku mestnega ali okrajnega izvršilnega odbora.

Prevozi blaga po tej točki se ne planirajo in se štejejo za priložnostne (konjunkturne) prevoze blaga za druge osebe, s katerimi se poveča planirana izraba tovornih motornih vozil.

Priglasitev vozil

4. Po tem navodilu se morajo priglasiti prometnemu odseku mestnega ali okrajnega izvršilnega odbora tovorna motorna vozila, ki se pošljejo izven sedeža imetnika (lastnika) vozila, in pa tista, ki se po končanem prevozu vračajo ali nadaljujejo vožnjo prazna ali premalo naložena.

Izvršilni odbori večjih mest predpišejo, ali je treba priglasiti tudi vozila, ki vozijo v krajevnem prometu in kako jih je treba priglasiti.

5. Tovorna motorna vozila, ki se pošljejo izven sedeža imetnika vozila, se morajo praviloma priglasiti prometnemu odseku 24 ur poprej.

Če se vozilo zaradi nujnosti pošlje v krajšem času, ga je treba priglasiti takoj, ko se ve, da bo poslano, oziroma ko je izdan tak nalog.

6. Vozila se praviloma priglajaajo ves dan.

Mestni in okrajni izvršilni odbori uredijo delovni čas za sprejemanje priglasitev po lokalnih potrebah.

7. Vozila se priglasiijo pismeno, ustno ali po telefonu.

Priglasitev mora obsegati: naziv (ime in priimek) imetnika vozila in njegov natančni naslov; čas priglasitve oziroma sprejema priglasitve; ime in priimek šoferja vozila; podatke o vozilu, ki se pošilja (registrsko številko, znamko, nosilnost ter število in

kupno nosilnost morebitnih priklopnikov); kdaj po vozilo poslano in ob kateri uri (dan in ura); ali po vozilo odpeljano prazno ali premalo naloženo, kakšno blago vozi in koliko.

8. Prometni odseki mestnih in okrajnih izvršilnih odborov vodijo dnevnik priglašanih vozil po obrazcu K-1.

Ta dnevnik se vsak dan zaključi. Vozila, ki se lahko izrabijo prihodnji dan, se vpišejo v dnevnik za prihodnji dan.

9. Da bi se zmanjšale nepotrebne vožnje tovornih avtomobilov, postavijo izvršilni odbori večjih mest urade (pisarne) prometnega odseka po možnosti na izhodnih (vhodnih) smereh mesta. Tem uradom se priglasijo vsako vozilo in voznik, ki vozi v tako smer.

Okrajni izvršilni odbor določi mesto (pisarno) prometnega odseka v središču mesta, kjer se stekajo vhodne (izhodne) smeri.

Te pisarne je treba vidno označiti. Poleg tega je treba na vseh vhodnih smerih postaviti označbe, na katerih je naveden kraj (naslov), kjer naj se vozniki zglasijo.

10. Vozniki tovornih avtomobilov, ki so prepeljali blago in se s praznim ali premalo naloženim vozilom (pod 75% registrske nosilnosti) vračajo ali nadaljujejo vožnjo, se morajo prigrasiti prometnemu odseku izvršilnega odbora v kraju, od koder se vračajo ali nadaljujejo vožnjo s praznim ali premalo naloženim vozilom, takoj ko razložijo blago.

Če vozijo vozniki ob prihodu v kraj, v katerem bodo razložili blago, poleg pisarne prometnega odseka, se prigrasijo takoj in dajo potrebne podatke, pozneje pa sprejmejo naloge prometnega odseka.

11. Če v kraju, v katerem voznik razloži blago, ni prometnega odseka, se mora prigrasiti prometnemu odseku, ki je medpotoma v njegovi vozni smeri.

Priglašanje blaga

12. Državni uradi, ustanove in podjetja, zadružna podjetja ter podjetja ljudskih in družbenih organizacij in zasebna podjetja, ki imajo blago, primerno za prevoz s tovornimi avtomobili, ga prigrasijo prometnemu odseku mestnega ali okrajnega izvršilnega odbora za morebiten prevoz.

V večjih mestih se blago prigrasi v tisti pisarni prometnega odseka, ki je na smeri, v katero se blago pošilja.

13. Blago za prevoz se prigrasi pismeno, ustno ali po telefonu.

Prigrasitev za prevoz mora obsegati: naziv (naslov) ter telefonsko številko tistega, ki prigrasa prevoz; vrsto blaga; težo in količino blaga; način pakiranja in število tovorkov; pošiljatelja blaga in kraj, kjer je blago (mesto nakladanja, ulico, hišno številko in številko telefona); ime osebe, ki prevzame blago, oziroma komu naj se odda (naziv in natančen naslov); kje naj se blago razloži (kraj, ulica in hišna številka); do kdaj je treba blago prepeljati; ali se blago lahko prepelje v več voznjah in po koliko.

14. Ta prigrasitev velja za naročitev prevoza.

Če je bilo blago medtem prepeljano na kak drug način ali če prevoz ni več potreben, ga je treba takoj odpovedati.

15. Delovno silo za nakladanje oziroma razkladanje blaga, ki je prigraseno po tem navodilu, mora zagotoviti pošiljatelj oziroma prejemnik blaga.

16. Prometni odseki mestnih in okrajnih izvršilnih odborov vodijo dnevnik o prejetih priglasitvah za prevoz blaga po obrazcu K-II.

Ta dnevnik se vsak dan zaključí. Prevozi, ki niso bili opravljeni, se prenesejo v dnevnik za prihodnji dan. Podatki o prejeti nagradi (rabatu) za posredovanje prevoza se vpišejo pozneje.

Izdaja nalogov

17. Če ima prometni odsek blago, priglašeno za prevoz, odredi za vsako razpoložljivo vozilo, ki je priglašeno po 4. in 10. točki tega navodila, tovor in kobilistnika, katerega blago naj se prepelje. Pri tem je treba gledati na racionalno izrabo vozila, na prednost blaga, na možnost hitre nalóžitve in na to, da se s tako izrabo ne ovira izpolnitev rednih nalog, ki jih ima prometnik vozila.

18. V ta namen izda prometni odsek vozniku priglašenega tovornega vozila nalog za prevoz na obrazcu K-III.

Nalog se napiše v dveh izvodih. Dvojnik ostane v knjigi nalogov pri prometnem odseku zaradi evidence. Dvojnik nima podatkov — kupona za prejemnika in pošiljatelja blaga in kupona za prometni odsek.

19. Voznik je dolžan ravnati po tem nalogu in ga izvršiti v določenem roku.

Če voznik iz opravičenih razlogov, kakor so večji kvar pri vozilu ali če blago ni pripravljeno itd., ne more naloga izvršiti ali ga ne more izvršiti v določenem roku, mora to po najkrajši poti sporočiti prometnemu odseku, ki je nalog izdal.

Prometni odsek izda vozniku nalog za nov prevoz ali pa nalog za prost odhod.

20. Ko je blago po nalogu prometnega odseka na-
loženo, mora koristnik storitve (pošiljatelj) takoj in
na najhitrejši način obvestiti prejemnika o odprav-
blaga, da poskrbi za razložitev in prevzem.

21. Prometni odsek ne zadrži tovornega vozila v
primerih, naštetih v 3. točki odredbe o izrabi prazne
vožnje tovornih motornih vozil.

V tem primeru se vozniku izda nalog za prost od-
hod na obrazcu K-IV, če že nima voznik posebnega
dovoljenja republiškega ministrstva za lokalni pro-
met za prazno vožnjo v eni smeri.

22. Za prevoz blaga ponoči se izda nalog samo
tedaj, če je poskrbljeno za prevzem in oddajo blaga
(na železniški postaji in pod.).

Prevzem, prevoz in oddaja blaga

23. Oddaja blaga vozniku ter njen prevzem v
prevoz se opravi na podlagi izvirnega naloga za pre-
voz blaga, ki ga prometni odsek izda vozniku.

Pošiljatelj blaga izpolni podatke o blagu na izvir-
niku voznega naloga in ga nato podpiše. Pošiljatelj je
odgovoren za pravilnost teh podatkov tudi tedaj, če
jih po njegovi zahtevi izpolni voznik.

Voznik izroči pošiljatelju blaga izpolnjeni ku-
pon I, ki mu je dokaz o oddaji blaga v prevoz.

Pošiljatelj lahko poleg naloga odda blago tudi po
drugih listinah, kar se navede na nalogu.

24. Voznik je dolžan ob prevzemu blaga pregle-
dati pravilnost vpisanih podatkov in se prepričati,
ali se ujemajo z vrsto, težo in stanjem blaga, prevze-
tega v prevoz.

25. Voznik odda blago prejemniku z istim nalo-
gom.

Prejemnik izpolni in podpiše podatke na nalogu in s tem potrdi prejem blaga. Voznik izroči prejemniku blaga tudi kupon II, ki mu je dokaz o prejemu blaga.

Nalog ostane kot dokaz o opravljenem prevozu imetniku vozila. Po njem se obenem obračuna tudi prevozna storitev.

Po končanem prevozu obvesti imetnik vozila, s katerim je bil prevoz opravljen, prometni odsek s kuponom III.

Odgovornost za prevoz blaga

26. Prometni odseki so odgovorni za pravilno ureditev prevoza blaga in izrabo prazne vožnje tovornih motornih vozil.

Prav tako so odgovorni tudi za to, da se blago po svojih lastnostih in teži pravilno razporedi v prevoz s tovornimi motornimi vozili, katerih prazna vožnja naj se izrabi.

27. Pošiljatelj je odgovoren za pravilno pakiranje in naložitev blaga. Pri nakladanju blaga se mora ravnati po navodilih in zahtevah voznika.

28. Ko voznik prevzame pošiljko in pošiljatelj podpiše nalog, preide odgovornost za pošiljko na voznika. Ta odgovornost traja vse dotlej, dokler blaga ne odda v istem stanju prejemniku, kar mu ta potrdi na nalogu.

Če pošlje pošiljatelj blago s posebnim spremljevalcem, ga je voznik dolžan sprejeti. V tem primeru sta voznik in spremljevalec za pošiljko solidarno odgovorna.

29. Če voznik po prihodu v razkladalni kraj pošiljke ne more oddati določenemu prejemniku, se glede tega takoj zgloši pri prometnem odseku mest-

nega ali okrajnega izvršilnega odbora. Če tega odseka ni v tistem kraju, se zgledi pri krajevnem ljudskem odboru.

Za ves čas neopravičenega čakanja ter za druge stroške, ki nastanejo zaradi neoddaje blaga, se zaračunajo penali po tarifi.

Obračun prevoza

30. Za prevozno storitev, ki se opravi z izrabo prazne vožnje tovornega avtomobila po tem navodilu, plača koristnik storitve 85% od redne tarife za prevoz ustrezne vrste blaga.

Taka znižana tarifa se prizna samo za vozninske postavke. Postranske pristojbine in penali se plačajo v polnem znesku.

31. Storitve se obračuna na podlagi podatkov iz naloga za prevoz tovora, ki ga je izdal prometni odsek, in na podlagi podatkov iz voznega naloga.

Prevozna storitev se plača po računu tistega, ki jo je opravil. Koristnik mora plačati v petih dneh po prejemu računa.

32. Zneski, prejeti za take (priložnostne) prevoze, se obračunajo takole:

najprej se odtegne davek od prometa storitev po zadevni tarifi številki;

do 15% se izplača kot nagrada za posredovanje uslužbencem prometnega odseka, po katerih posredovanju je bil prevoz opravljen;

šoferju se takoj izplača dodatek za tonske kilometre, dosežene pri priložnostni vožnji, ki mu pripada po uredbi o ureditvi plač in dodatkov šoferjev, šoferskih pomočnikov in sprevednikov;

odtegnejo se drugi morebitni stroški v zvezi s prevozom.

Ostanek obračunanega zneska pomeni nadplan-
i dobiček.

33. Glede knjigovodstvene evidence o prejetih
eskih in glede njihovega obračuna morajo podjetja,
uporabljajo osnovni razpored kontov (kontni plan)
eksploatacijo avtomobilskega prometa, ravnati po
avodilih, ki so dana k omenjenemu kontnemu planu.
podobno ravnajo tudi druge ustanove in podjetja.

Končne določbe

34. Republiški ministri za lokalni promet morajo
o določanju odstotka, ki naj se izplača vozniku in
službencem prometnega odseka mestnega in okraj-
ega odbora, upoštevati vrsto in nosilnost vozila,
vrsto blaga in naravo dela imetnika vozila (pri vozilih,
i pripadajo javnemu avtomobilskemu prometu in
govini, bo dodatek manjši kakor pri vozilih, ki pri-
adajo gozdarstvu, gradbeništvu itd.).

35. Republiški ministri za lokalni promet pred-
išejo po potrebi natančnejše določbe v smislu tega
avodila.

36. Potrebne obrazce da natisniti republiško mi-
istrstvo za lokalni promet in jih pošlje prometnim
dsekom mestnih in okrajnih izvršilnih odborov.

Št. 2178

Beograd dne 5. maja 1948.

Predsednik
komiteja za avtomobilski promet
pri vladi FLRJ;

Čedo Kapor l. r.

8. NAGRADE, TEKMOVANJA

Na podlagi 62. člena splošnega zakona o državnih
gospodarskih podjetjih izdaja vlada FLRJ

uredbo

**o dajanju nagrad iz skladov podjetja (skladov
vodstva) in iz osrednjih skladov pri operativnih
upravnih voditeljih (osrednjih skladov)***

1. člen

Sredstva sklada vodstva so namenjena:

- a) za posebne nagrade udarnikom, novatorjem in racionalizatorjem ter drugim delavcem in uslužben-
cem podjetja, ki so se izkazali pri delu;
- b) za povzdigo strokovne izobrazbe delavcev in
uslužbencev podjetja;
- c) za graditev stanovanj za delavce in usluž-
benke;
- č) za graditev socialnih ustanov za delavce in
uslužbenke podjetja (klubov, knjižnic, čitalnic, kino-
dvoran, športnih igrišč in pod.).

2. člen

Za nagrade udarnikom, novatorjem in racional-
izatorjem ter drugim delavcem in uslužbencem pod-
jetja, ki so se izkazali pri delu, se sme uporabiti naj-
več 50% sredstev sklada vodstva, medtem ko se mora
ostanek sredstev uporabiti v namene, navedene pod
b), c), č) in d) v 1. členu te uredbe.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 43-319/48.

Odstotek sredstev za nagrade po prednjem odstavku določi za vsako posamezno podjetje ob koncu vsakega poslovnega leta ali tudi pred pretekom poslovnega leta, če podjetje prej izpolni plan, operativni upravni voditelj podjetja v soglasju s pristojnim članom vlade, predsednikom komiteja oziroma komisije ali generalnim sekretarjem vlade. Odstotek sredstev za nagrade pri podjetjih pokrajinskega, oblastnega in lokalnega pomena določi izvršilni odbor ljudskega odbora.

Pri določanju odstotka sredstev za nagrade je treba zlasti gledati na to, ali so v zadostni meri zadovoljene druge potrebe glede socialnih in kulturnih ustanov podjetja (zlasti, če je podjetje oddaljeno od kulturnih središč, če je v nenaseljenem ali nezadostno naseljenem kraju in pod.) ter glede povzdige strokovne izobrazbe delavcev in uslužbencev. Izjemoma sme predsednik vlade po obrazloženem predlogu pristojnega člana vlade, predsednika komiteja oziroma komisije ali generalnega sekretarja vlade dovoliti, da sme posamezno podjetje uporabiti za nagrade tudi večji odstotek, kakor je določen v prvem odstavku tega člena.

Pred izdajo odločbe o odstotku mora operativni upravni voditelj zahtevati o tem mnenje sindikalne organizacije podjetja.

3. člen

Nagrade iz sredstev sklada podjetja se dajejo praviloma udarnikom, novatorjem in racionalizatorjem.

Nagrade se dajejo lahko tudi drugim odličnim delavcem in uslužbencem, ki so s svojim prizadevanjem in sposobnostjo prispevali k izpolnitvi ali prekoračitvi plana, kakor tudi tistim, ki so s svojim pri-

zadevanjem prispevali k uspešni izpolnitvi posameznih nalog podjetja, zlasti pa tistim:

1. ki so s svojim izrednim prizadevanjem prispevali k temu, da so bile odpravljene ovire in premagane težave pri izpolnitvi plana oziroma posameznih planskih in drugih nalog;
2. ki so s svojim delom prispevali k pravilni določitvi plana in h kontroli njegovega izvajanja;
3. ki so s svojim prizadevanjem omogočili uvedbo in pravilno določitev norm pri delu in materialu;
4. ki so s svojim delom dajali zgled in dosegali vidne uspehe pri izboljšanju organizacije, tehnološkega postopka in produktivnosti dela ali pri zmanjšanju upravnih in produkcijskih stroškov, stroškov gradnje in eksploatacije transporta pri podjetju ter dvigali delovno disciplino pri delavcih in uslužbencih;
5. ki so s svojim delom in posebnim strokovnim prizadevanjem ter s pravočasnimi potrebnimi ukrepi prispevali k pravilnemu obratovanju in popolni izrabi obrata;
6. ki so s svojim izredno skrbnim varovanjem oziroma s pravilnim vzdrževanjem orodja, strojev in drugih sredstev za proizvodnjo, graditev in eksploatacijo transporta prispevali k pravilnemu delovanju in daljši uporabi teh sredstev;
7. ki so se posebno izkazali pri racionalni uporabi materiala in surovin, električne energije in goriva ter strojev in drugih naprav;
8. ki so dosegli pravilno vodstvo evidence in statistike in zagotovili, da se pravočasno pošiljajo potrebni in pravilni podatki operativnemu upravnemu vodstvu in drugim ustanovam;
9. ki so s svojo posebno skrbjo in prizadevanjem zagotovili redno preskrbo podjetja s surovinami in

drugimi potrebščinami za produkcijo, graditev in eksploatacijo transporta ter preskrbo delovnega kolektiva;

10. ki so s svojim delom ali dobro organizacijo sanitetne službe prispevali k vzdrževanju dobre zdravstvene ravni pri delovnem kolektivu in s tem prispevali tudi k izpolnitvi načrta;

11. ki so s svojim delom prispevali k strokovni povzdigi, pravilni razdelitvi in zagotovitvi kadrov, ki so potrebni podjetju;

12. ki so s posebnim prizadevanjem dosegli uspeh pri pravilnem opravljanju računovodske službe in

13. ki so z dobro organizacijo administracije in sploh s svojim delom omogočili hitro in pravilno opravljanje poslov in povezavo dela v podjetju.

4. člen

Iz sklada vodstva se ne morejo dajati nagrade ravnateljem podjetij in njihovim namestnikom oziroma pomočnikom.

5. člen

Nagrade iz sklada vodstva se dajejo ob koncu poslovnega leta ali po izpolnitvi letnega plana, če se izpolni pred določenim rokom.

To ne velja za novatorje in racionalizatorje, ki jim je treba praviloma dati nagrado takoj, ko se njihov predlog prizna in sprejme na način, ki je določen s posebnimi predpisi.

V opravičenih primerih lahko operativni upravni voditelj dovoli, da se posamezne nagrade dajo še pred koncem poslovnega leta oziroma pred izpolnitvijo plana tudi drugim delavcem in uslužbencem podjetja, ki so se izkazali pri delu, zlasti če so uspešno

izpolnili posamezne pomembnejše planske in druge naloge, če so se posebej izkazali in dosegli omenjen uspehe pri delu ali v poslovanju.

6. člen

Odločbo o podelitvi nagrad iz sklada vodstva izda direktor podjetja po poprejšnjem posvetovanju s sindikalno organizacijo podjetja.

Za nagrade nad 3.000 dinarjev je potrebna poprejšnja privolitev operativnega upravnega voditelja. Če operativni upravni voditelj ni ministrstvo, komite oziroma komisija, nagrada pa naj presega znesek 10.000 dinarjev, je potrebna poprejšnja privolitev pristojnega člana vlade, predsednika komiteja oziroma komisije.

7. člen

Sredstva osrednjega sklada se uporabljajo praviloma za nagrade direktorjem podjetij in njihovim namestnikom oziroma pomočnikom.

Sredstva osrednjega sklada se lahko uporabijo tudi za nagrade drugemu tehničnemu osebju podjetja ter delavcem in uslužbencem, ki so se izkazali pri delu, predvsem pa racionalizatorjem in novatorjem, zlasti če so bile njihove iznajdbe z uspehom uporabljene tudi pri drugih podjetjih oziroma ustanovah.

Glede časa, kdaj se lahko dajo nagrade iz osrednjega sklada, veljajo določbe 5. člena te uredbe.

8. člen

Odločbo o podelitvi nagrad iz osrednjega sklada ravnateljem podjetja in njihovim pomočnikom oziroma namestnikom izda operativni upravni voditelj.

Odločbo o podelitvi nagrad iz osrednjega sklada drugim uslužbencem in delavcem, izda prav tako

operativni upravni voditelj po predlogu direktorja podjetja in po poprejšnjem mnenju sindikalne organizacije podjetja.

9. člen

Nagrade delavcem in uslužbencem, ki so se izkazali pri delu, se lahko po tej uredbi dajejo tudi kot vrednostno darilo, ki naj delavcu oziroma uslužbencu ostane v trajen spomin.

10. člen

Določbe te uredbe veljajo v celoti tudi za sklade vodstva pri gospodarstvih.

11. člen

S to uredbo niso prizadete pravice novatorjev in racionalizatorjev, ki jih imajo po posebnih predpisih.

12. člen

Natančnejša navodila za izvajanje te uredbe izda predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

13. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 14. maja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastilu vlade
FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega go-
spodarstva izdaja vlada FLRJ

uredbo

o premijskih dodatkih voditeljev državnih gospodarskih podjetij*

1. člen

Voditeljem državnih gospodarskih podjetij in
njihovih samostojnih poslovnih enot pripada premij-
ski dodatek za izpolnitev in prekoračitev plana ozi-
roma posameznih planskih nalog v višini in ob po-
gojih, ki so predpisani s to uredbo.

2. člen

Voditelji državnih gospodarskih podjetij so po tej
uredbi:

1. direktor podjetja,
2. voditelj obratnega sektorja,
3. voditelj planskega sektorja,
4. voditelj komercialnega sektorja,
5. voditelj kadrovskega sektorja in
6. poslovodja (upravnika) samostojne poslovne
enote.

Premijski dodatek za izpolnitev in prekoračitev
plana oziroma posameznih planskih nalog pripada

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 75-639/48.

tudi generalnim oziroma glavnim direktorjem in voditeljem ustreznih sektorjev v generalnih oziroma glavnih direkcijah ter upravah, ki jih imajo podjetja.

3. člen

Če ima kako podjetje poleg direktorja tudi pomočnika direktorja, pripada temu polovico dodatka direktorja podjetja, če je mesto pomočnika direktorja določeno s sistemizacijo.

Če opravlja voditelj določenega sektorja tudi dolžnost voditelja drugega sektorja, mu pripadata oba premijska dodatka.

4. člen

Direktorju podjetja in poslovodji (upravniku) samostojne poslovne enote se določi premijski dodatek na podlagi tehle obveznosti in nalog:

- a) izpolnitve operativnega plana po obsegu, asortimentu in vrednosti;
- b) izpolnitve plana znižanja polne lastne cene;
- c) dosege akumulacije glede na skupna obratna sredstva.

5. člen

Voditelju obratnega sektorja (glavnemu oziroma zavodnemu inženirju) se določi premijski dodatek na podlagi tehle obveznosti in nalog:

- a) izpolnitve operativnega plana po obsegu, asortimentu in vrednosti;
- b) znižanja polne lastne cene in
- c) odstotka članov delovnega kolektiva, ki dela po normah.

6. člen

Voditelju planskega sektorja se določi premijski dodatek na podlagi tehle obveznosti in nalog:

- a) pravilnosti operativnega plana in
- b) odstotka izrabe kapacitete.

Kot kapaciteta je mišljena kapaciteta celotne naprave po inventarju podjetja. Pri gradbenih podjetjih so kot kapacitete mišljena poleg predvidenih naprav za mehanizacijo dela tudi še planirana delovna mesta na objektu.

Pravilnost plana podjetja ugotovi direktor plana generalne oziroma glavne direkcije v sporazumu z generalnim oziroma glavnim inženirjem na podlagi dejanske izpolnitve plana, razčlenjenega v diagramih drugih voditeljev podjetja oziroma generalne ali glavne direkcije.

Pravilnost plana generalne oziroma glavne direkcije ugotovi pomočnik ministra za plan v sporazumu s pomočnikom ministra za operativo.

7. člen

Voditelju komercialnega sektorja se določi premijski dodatek na podlagi tehle obveznosti in nalog:

- a) izpolnitve operativnega plana po asortimentu, obsegu in vrednosti;
- b) razmerja med planiranimi in dejanskimi zalogami izgotovljenega blaga in surovin in
- c) ažurnosti poslovanja.

Ažurnost poslovanja ugotovi direktor podjetja skupaj z revizijskimi organi operativnega upravnega vodstva.

8. člen

Voditelju kadrovskega sektorja se določi premijski dodatek in podlagi tehle obveznosti in nalog:

- a) izpolnitve plana kadrov in
- b) delovne discipline v podjetju.

9. člen

Premijski dodatek generalnih in glavnih direktorjev v generalnih oziroma glavnih direkcijah ter voditeljev obratnega planskega, komercialnega in kakovostnega sektorja v generalnih oziroma glavnih direkcijah se določi po istem načelu in na podlagi istih diagramov kakor za voditelje podjetij. Pri tem se generalna oziroma glavna direkcija šteje kot eno podjetje.

10. člen

Odstotek izpolnitve operativnega plana kot celote glede na odstotek izpolnitve po obsegu, asortimentu in vrednosti se določi na način, ki ga določi resorni minister za posamezno panogo v sporazumu s predsednikom zvezne planske komisije.

11. člen

Če voditelj glede ene ali dveh obveznosti izpolni pogoje za premijski dodatek, glede drugih pa jih ne izpolni, je odstotek premijskega dodatka za neizpolnjeno obveznost negativen in se kot tak odtegne od odstotka premijskega dodatka, ki je pozitiven.

Od temeljne plače ni odtegljajev.

Črte diagrama ostanejo v primeru neizpolnitve enake, le da imajo številčne vrednosti negativni predznak (namesto + A pride — A itd.).

12. člen

Višina premijskega dodatka se ugotovi po temeljni plači in funkcijskem dodatku na podlagi diagramov, ki so sestavni del te uredbe.

Številčne vrednosti v diagramih za določene vrste proizvodnje v posameznih resorih določi pristojni

član vlade FLRJ v sporazumu s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ. S samim tem se določi, za katera podjetja velja ta uredba.

Gospodarski svet pri vladi FLRJ lahko odloči po predlogu pristojnega člana vlade, da velja ta uredba tudi za voditelje operativnih enot določenih večjih podjetij ali gospodarskih panog.

Odločbe o določitvi številčnih vrednosti se morajo registrirati pri sekretariatu vlade FLRJ za personalno službo.

13. člen

Premijski dodatek se dokončno obračuna po končanem planskem letu, ko se ugotovijo dejanski rezultati dela.

Mesečno vnazaj se sme izplačevati največ 40% od premijskega dodatka, katerega višina je ugotovljena na podlagi podatkov o rezultatih dela za preteklo mesece, upoštevajoč pri tem prekoračitve in neizpolnitve posameznih obveznosti.

Na primer:

I	II	III	IV	V	meseci
130%	60%	105%	70%		odstotek izpolnitve
—	1.000	0	0	0	plana
					prejeti dodatek

Kakor je razvidno iz primera, se dodatek ne izplača v četrtem mesecu za tretji mesec, četudi je plan v tem mesecu izpolnjen s 105%, ker je vsota za preteklo razdobje $(130 + 60 + 105) = 295$, ki pa razdeljena s 3 znaša 98, kar pomeni, da plan za preteklo razdobje ni bil izpolnjen.

Odločbo za mesečna izplačila dodatka izda za voditelje sektorjev v podjetju direktor podjetja, za direktorje pa operativni upravni voditelj.

Odločbo o izplačilu dodatka za voditelje posameznih sektorjev v operativnem upravnem vodstvu izda generalni oziroma glavni direktor, za generalnega oziroma glavnega direktorja pa minister.

14. člen

Izplačilo premijskega dodatka gre v breme sklada plač.

15. člen

Pristojni član vlade sme zmanjšati ali ustaviti izplačevanje premijskega dodatka, če ugotovi, da proizvodi podjetja po krivdi samega podjetja glede kakovosti ne ustrezajo določenim pogojem. Odločba o zmanjšanju se lahko nanaša tako na mesečna izplačila kakor tudi na izplačila, ki se izplačajo ob koncu planskega leta.

V zvezi s tem morajo operativni upravni voditelji uvesti evidenco o kakovosti vsakega posameznega proizvoda.

Za podjetja ali gospodarske panoge, kjer se da kakovost meriti v odstotkih nasproti predpisani, se uvede ta obveznost kot posebna disciplina v diagram za premije direktorja in glavnega inženirja. Odločbo o tem izda Gospodarski svet pri vladi FLRJ po predlogu pristojnega člana vlade.

Blago, ki ne ustreza predpisani kakovosti, se pri obračunavanju premije za izpolnitev plana ne upošteva.

16. člen

Predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ je pooblaščen, da lahko po potrebi dodaja spremembe v diagramih, ki so sestavni del te uredbe, in uvaja nove.

17. člen

Zaradi praktičnejšega in hitrejšega izračunavanja odstotkov premijskega dodatka izdelajo operativna upravna vodstva na podlagi priloženih diagramov* in določenih številčnih vrednosti ustrezne, zadosti podrobno sestavljene tabelarne preglede in jih pošljejo podjetjem.

18. člen

Navodila in pojasnila za izvajanje te uredbe izdajo pristojni člani vlade vsak za svoj resor.

19. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, dodatki po njej pa se bodo izplačevali za plansko razdobje od 1. januarja 1948 dalje.

Beograd dne 30. avgusta 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
komiteja za zakonodajo in izgraditev
ljudske oblasti pri vladi FLRJ:

Edvard Kardelj l. r.

* Iz tehničnih razlogov teh diagramov nismo uvrstili v zbirko. (Glej Ur l. FLRJ št. 75, stran 1144—1146!)

Na podlagi 30. člena temeljne uredbe o prejemkih zveznih državnih uslužbencev predpisujem v sporazumu s predsednikom komiteja za zakonodajo in izgraditev ljudske oblasti pri vladi FLRJ in s pritrditvijo predsednika vlade FLRJ.

pravilnik

o premijskih dodatkih osebja knjigovodstva v državnih gospodarskih podjetjih in v generalnih in glavnih direkcijah*

1. člen

Po predpisih tega pravilnika se določajo premijski dodatki za osebje knjigovodstva v državnih gospodarskih podjetjih in za osebje knjigovodstva v generalnih in glavnih direkcijah, ki dela v zbiralnih (svodnih) knjigovodstvih, in sicer:

1. za ažurnost v knjigovodstvu,
2. za skrajšanje rokov, predpisanih ali določenih za izpolnitev določenih nalog v knjigovodstvu.

2. člen

Premijski dodatki se smejo določiti osebju knjigovodstva iz prednjega člena, če je delalo vsaj šest mesecev v knjigovodstvu istega podjetja oziroma iste direkcije.

Če preide osebje iz ene organizacijske enote, navedene v prednjem členu, v drugo organizacijsko eno-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 6-47/1949.

to, se mu smejo priznati premijski dodatki samo, če je po stanju ažurnosti knjigovodstva tistega podjetja oziroma direkcije, iz katere je prešlo, izpolnilo pogoje, ki so predpisani za premijske dodatke.

3. člen

Knjigovodstvo velja po tem pravilniku za ažurno, če so v določenem roku opravljene vse vknjižbe in če je pristojnemu višjemu organu predložen predpisani obračun za preteklo razdobje, ki se ujema s stvarnim stanjem in je normalne kakovosti.

Izjemoma velja knjigovodstvo za ažurno tudi tedaj, če nastane nekaj zaostanka zaradi sestavljanja periodičnih obračunov, poročil, inventarja itd.

Šteje se, da je predpisani ali določeni rok skrajšan, če se pred njegovim pretekom dokonča in predloži popoln periodični obračun, ki ga po organizacijski strukturi* pristojnosti sestavlja knjigovodstvo.

4. člen

Da je knjigovodstvo dejansko ažurno in da so predpisani ali določeni roki dejansko skrajšani, ugotovi za državno gospodarsko podjetje direktor podjetja v sporazumu z revizijskimi organi direkcije, za generalno in glavno direkcijo pa generalni oziroma glavni direktor v sporazumu z revizijskimi organi ministrstva oziroma komiteja (komisije).

5. člen

Višino premijskih dodatkov za mesečno ažurnost normalne kakovosti določi za posamezne gospodarske panoge delavnosti minister za finance FLRJ, in sicer

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 9-49.

za vodje knjigovodstva v mejah do 25% od temeljne plače in funkcijskega dodatka, za drugo osebje knjigovodstva pa v mejah do 15% od temeljne plače.

Višina premijskih dodatkov za skrajšanje roka periodičnega obračuna (mesečnega, trimesečnega in letnega) se določi v odstotku od temeljne plače in funkcijskega dodatka za vsak cel dan skrajšanega roka po tehle obrazcih:

za vodje knjigovodstva:	za drugo osebje knjigovodstva pa:
$X \% = \frac{2 \text{ ds} \times 100}{\text{tr}}$	$X \% = \frac{\text{ds} \times 100}{\text{tr}}$

pri čemer pomeni:

ds = število dni, za kolikor je bil skrajšan rok obračuna,

tr = število dni, v katerem bi bil moral biti obračun predložen.

6. člen

Podelitev premijskega dodatka za skrajšanje roka trimesečnega obračuna ne izključuje podelitve dodatka za skrajšanje rokov mesečnih obračunov. Podelitev premijskega dodatka za skrajšanje roka letnega obračuna ne izključuje podelitve dodatka za skrajšanje rokov trimesečnih in mesečnih obračunov. Prav tako podelitev premijskih dodatkov za skrajšanje rokov obračunov ne izključuje podelitve premijskega dodatka za ažurnost ali narobe.

Podelitev premijskega dodatka po tem pravilniku ne izključuje možnosti podelitve premijskega dodatka po drugih predpisih, če so zanjo izpolnjeni pogoji.

7. člen

Proizvajalna, eksploatacijska in storitvena podjetja pošiljajo svoje popolne mesečne knjigovodstvene obračune višjemu organu najpozneje do petindvajsetega v prihodnjem mesecu. Popolne trimesečne obračune morajo poslati ta podjetja najpozneje pet tednov po preteku trimesečja, letne obračune pa do petindvajsetega februarja v prihodnjem letu.

Ce pošiljajo po odločbi pristojnega resornega ministra oziroma predsednika komiteja (komisije) v soglasju s pristojnim ministrom za finance podjetja nekaterih panog delavnosti iz prvega odstavka tega člena samo popolne trimesečne ali samo popolne letne obračune, morajo poslati delne mesečne obračune svojemu višjemu organu najpozneje do petnajstega v prihodnjem mesecu, trimesečne pa najpozneje dvajset dni po preteku trimesečja.

Rok za predložitev mesečnih, trimesečnih in letnih obračunov je pri trustih in združenih podjetjih za petnajst dni daljši od rokov, ki so določeni za podjetja v prednjih odstavkih.

8. člen

Kreditna podjetja in zavarovalnice brez podružnic in pa samostojna knjigovodstva podružnic in operativna knjigovodstva central in direktij morajo predložiti svoj popolni mesečni obračun najpozneje do petega v prihodnjem mesecu, letni obračun pa najpozneje do desetega* januarja v prihodnjem letu.

Centrale republiških kreditnih podjetij, republiške centrale zveznih kreditnih podjetij in direktije zavarovalnic morajo predložiti svoje zbiralne mesečne

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 9-49.

obračune najpozneje do petnajstega za pretekli mesec, popolni letni obračun pa najpozneje do petindvajsetega januarja v prihodnjem letu.

Glavne centrale in generalne direkcije kreditnih podjetij in zavarovalnic morajo predložiti svoje zbiralne mesečne obračune najpozneje do petindvajsetega za pretekli mesec, popolni letni obračun pa najpozneje do petega februarja v prihodnjem letu.

9. člen

Trgovska podjetja morajo predložiti svoje mesečne obračune najpozneje do desetega v prihodnjem mesecu, trimesečne obračune najpozneje petnajst dni po preteku trimesečja, letni obračun pa najpozneje do enaintridesetega januarja v prihodnjem letu.

10. člen

Generalne in glavne direkcije morajo poslati svoje mesečne zbiralne obračune v desetih dneh po preteku roka za mesečni obračun podjetij. Trimesečne zbiralne obračune morajo poslati v petindvajsetih dneh po preteku roka za trimesečni obračun podjetij, letni obračun pa najpozneje petintrideset dni po preteku roka za letni obračun podjetij.

11. člen

Republiški minister za finance sme v soglasju z ministrom za finance FLRJ zaradi znižanja odstotka premijskega dodatka za skrajšanje rokov določiti za posamezne panoge delavnosti ali skupine organizacijskih enot tudi drugačen (nižji) faktor za pomnožitev elementa »ds« v obrazcu iz 5. člena tega pravilnika.

Prav tako sme republiški minister za finance v soglasju z ministrom za finance FLRJ skrajšati roke iz 7. do 10. člena tega pravilnika za posamezne panoge delavnosti ali skupine organizacijskih enot.

12. člen

Pri določitvi odstotka za premije za ažurnost normalne kakovosti iz 5. člena tega pravilnika je treba upoštevati: enostavnost sestavljanja obračuna; kompliciranost obračuna; panoge, ki nimajo izvežbanih knjigovodij; panoge, za katere se knjigovodje težje odločijo; ali se sestavlja popolni obračun mesečno, trimesečno ali letno itd.

13. člen

Po odstotku, določenem na podlagi 5. člena tega pravilnika, se določijo premijski dodatki osebjem knjigovodstva pri tistih organizacijskih enotah iz 1. člena tega pravilnika, pri katerih je izvedena sistemizacija mest, a število mest popolnjeno.

V tistih organizacijskih enotah, v katerih niso vsa sistemizirana mesta popolnjena, se skupni znesek premijskih dodatkov, določen na podlagi odstotka po 5. členu tega pravilnika, poveča za absolutni znesek enomesečne plače nepopolnjenih mest in razdeli v sorazmerju s premijskimi dodatki, obračunanimi na podlagi določenih odstotkov, med vse uslužbence knjigovodstva, ki so udeleženi pri premijskem dodatku.

V tistih organizacijskih enotah, v katerih sistemizacija mest v knjigovodstvu še ni izvedena, predpiše začasno sistemizacijo pristojni minister oziroma predsednik komiteja (komisije).

14. člen

Začasni izostanki iz službe zaradi odsotnosti, bolezni in podobno vplivajo na povečanje skupnega zneska premijskih dodatkov samo tedaj, če dosegaajo taki izostanki 20% ali več rednega delovnega časa vseh uslužbencev knjigovodstva v posameznem mesecu, trimesečju ali letu.

Morebitna izplačila za nadurno delo se odtegnejo od zneska premijskih dodatkov, ki se dobijo za skrajšanje rokov na podlagi odstotka iz 5. člena tega pravilnika.

Za čas odsotnosti (letnega dopusta, bolezenskega dopusta in dr.) ne pripada osebu knjigovodstva premijski dodatek.

15. člen

Če so določena dela v knjigovodstvu normirana in se plačajo po delovnem učinku, ne pripada za taka dela premijski dodatek za skrajšanje rokov, razen za skrajšanje roka za predložitev popolnega letnega obračuna.

16. člen

Mesečni premijski dodatek se sme priznati vodji knjigovodstva ali organizatorju knjigovodstva, ki je prevzel knjigovodstvo v neurejenem ali neažurnem stanju, pa ga je po postavljenem planu pravočasno spravil v red oziroma ažurnost.

Plan ažuriranja, razdeljen po mesecih, sestavljajo knjigovodstveni in revizijski organi direkcije s sodelovanjem vodje ali organizatorja knjigovodstva v soglasju s knjigovodstvenim in revizijskim organom pristojnega ministrstva oziroma komiteja (komisije).

Za pravočasno izpolnitev mesečnega plana se lahko prizna premijski dodatek v višini do 25% od

temeljne plače in funkcijskega dodatka, za skrajšanje rokov za predložitev periodičnih obračunov, ki se predložijo po planu ažuriranja, pa se uporabijo odstotki, določeni na podlagi 5. člena tega pravilnika.

Če pristojni minister oziroma predsednik komiteja (komisije) poprej tako odloči, ni treba izplačil za nadurno delo v zvezi z ažuriranjem neažurnega knjigovodstva odtegniti od premijskega dodatka.

17. člen

Odločbo o izplačilu premijskega dodatka osebju knjigovodstva državnih gospodarskih podjetij izda za vsak mesec posebej direktor podjetja, za osebje knjigovodstva v generalnih in glavnih direkcijah pa generalni oziroma glavni direktor.

18. člen

Izplačila premijskih dodatkov gredo v breme sklada plač.

19. člen

Evidenco o premijskih dodatkih za ažurnost v knjigovodstvu in za skrajšanje rokov periodičnih obračunov vodijo organizacijske enote iz 1. člena tega pravilnika, pristojna resorna ministrstva oziroma komiteji (komisije), republiška ministrstva za finance in ministrstvo za finance FLRJ.

20. člen

Natančnejše predpise za izvajanje tega pravilnika in predpise o vodstvu in organizaciji evidence, o rokih za pošiljanje poročil in o vsebini poročil (obrazcev) izda minister za finance FLRJ.

21. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«. Uporablja se od 1. januarja 1949, pre-mijski dodatki pa se izplačajo po njem tudi za ažur-nost in skrajšanje rokov, doseženih pri letnem obra-čunu za leto 1948.

Št. 47469

Beograd dne 25. decembra 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Predsednik
komiteja za zakonodajo in izgraditev
ljudske oblasti pri vladi FLRJ:

Edvard Kardelj l. r.

Pritrjujem!
Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Na podlagi pooblastila iz 5. člena pravilnika o premijskih dodatkih osebja knjigovodstva v državnih gospodarskih podjetjih in v generalnih direkcijah in glavnih direkcijah izdajam

odločbo

o višini premijskih dodatkov za vodje knjigovodstva in drugo osebje knjigovodstva za ažurnost v knjigovodstvu*

1. Višina premijskega dodatka za ažurnost normalne kakovosti se določi takole:

Panoga delavnosti	Za vodje knjigovodstva v % od temeljne plače in funkcijskega dodatka		Za drugo osebje knjigovodstva v % od temeljne plače	
	Za tista razdobja, za katero se sestavlja popolni obračun	Za tiste mesece, za katere se ne sestavlja popolni obračun	Za tista razdobja, za katero se sestavlja popolni obračun	Za tiste mesece, za katere se ne sestavlja popolni obračun
0	1	2	3	4
1. Rudarstvo				
gradbeništvo				
kmetijstvo				
gozdarstvo	25	15	15	10
2. Industrija in elektro-				
gospodarstvo	20	10	12	8
3. Trgovina	15	—	8	—
4. Kredit in zavarovanje	10	—	6	—
5. Druge panoge delavnosti	18	10	12	8

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 7-59/49.

2. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se od 1. januarja 1949. Premijski dodatki pa se bodo izplačevali tudi za ažurnost v letnem obračunu za leto 1948.

Št. 47470

Beograd dne 25. decembra 1948.

Minister za finance:
Dobrivoje Radosavljević l. r

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za delo FLRJ

temeljno uredbo
o podeljevanju prehodnih zastav najzaslužnejšim
delovnim kolektivom*

1. člen

Kot znak narodnega priznanja za izredne zasluge pri izpolnjevanju nalog, postavljenih z gospodarskim planom, se podeljujejo prehodne zastave najzaslužnejšim delovnim kolektivom v vseh gospodarskih panogah.

2. člen

Prehodne zastave podeljujejo:

1. vlada FLRJ po predlogu centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije in zveznega oziroma republiškega resornega ministra — najboljšim delovnim kolektivom v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji;

2. centralni odbor Enotnih sindikatov Jugoslavije in zvezni resorni minister skupno — tistim delovnim kolektivom podjetij zveznega pomena, ki se med tekmovanjem izkažejo za najboljše v zadevni gospodarski panogi;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 62-499/48.

3. vlada ljudske republike po predlogu glavnega odbora Enotnih sindikatov in republiškega resornega ministra — najzaslužnejšim delovnim kolektivom podjetij republiškega in lokalnega pomena;

4. glavni odbor Enotnih sindikatov in republiški resorni minister skupno — tistim delovnim kolektivom podjetij republiškega in lokalnega pomena, ki se med tekmovanjem izkažejo kot najboljši za delovnimi kolektivi, ki so jim bile podeljene prehodne zastave vlade ljudske republike;

5. glavni izvršilni odbor Ljudske skupščine Avtonomne pokrajine Vojvodine in pokrajinski odbor Enotnih sindikatov Vojvodine skupno — najzaslužnejšemu delovnemu kolektivu podjetij pokrajinskega in lokalnega pomena;

6. izvršilni odbor oblastnega ljudskega odbora Avtonomne kosovsko-metohijske oblasti in oblastni odbor Enotnih sindikatov kosovsko-metohijske oblasti skupno — najzaslužnejšim delovnim kolektivom podjetij oblastnega in lokalnega pomena;

7. oblastni, okrajni, mestni oziroma krajevni ljudski odbor in okrajni oziroma krajevni sindikalni svet skupno — najzaslužnejšim delovnim kolektivom podjetij lokalnega pomena.

V večjih mestih se lahko podeljujejo prehodne zastave tudi najzaslužnejšim delovnim kolektivom podjetij lokalnega pomena v posameznih gospodarskih panogah;

8. uprava podjetja in sindikalna podružnica skupno — najzaslužnejšemu oddelku svojega podjetja.

3. člen

Prehodne zastave se podeljujejo:

- delovnim kolektivom podjetij zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega pomena sredi in ob koncu vsakega planskega leta;
- delovnim kolektivom podjetij lokalnega pomena vsako.četrletje v planskem letu;
- delovnim kolektivom oddelkov v podjetjih vsak mesec v planskem letu.

4. člen

Če je delovni kolektiv kakega podjetja že dobil prehodno zastavo vlade FLRJ ali kakega drugega višjega organa kot najboljši v ustrezni gospodarski panogi, se podeli prehodna zastava nižjega organa za njim najboljšemu delovnemu kolektivu podjetij te gospodarske panoge.

5. člen

Pri oceni uspehov, ki jih dosežejo delovni kolektivi pri izpolnjevanju nalog, postavljenih z gospodarskim planom, se kot merilo vzame predvsem: 1. odstotek izpolnitve plana; 2. odstotek znižanja polne lastne cene; 3. odstotek izboljšanja kakovosti proizvodnje; 4. odstotek izpolnitve plana vzgoje kadrov; 5. stanje delovne discipline.

Poleg meril iz prednjega odstavka se pri ocenjevanju uspehov, ki jih delovni kolektivi dosežejo pri izpolnjevanju nalog, postavljenih z gospodarskim planom, upošteva tudi tole: 1. stanje delovne organizacije; 2. dela v proizvodnji, izvršena izven plana; 3. odstotek delavcev v kolektivu, ki so si priborili naslov udarnika, novatorja ali racionalizatorja; 4.

letni finančni učinek, dosežen z uporabo novatorskih in racionalizatorskih predlogov; 5. rezultati, doseženi pri kulturno-prosvetnem delu; 6. rezultati, doseženi pri preskrbi, nastanitvi in varstvu delavcev pri delu.

6. člen

Minister za delo FLRJ lahko glede na naravo posameznih gospodarskih panog predpiše v soglasju z resornim ministrom po predlogu centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije poleg meril iz 5. člena te uredbe še druga merila za oceno uspehov pri izpolnjevanju planskih nalog.

7. člen

Centralni odbor Enotnih sindikatov Jugoslavije in resorni zvezni oziroma republiški minister podajata predloge o podelitvi prehodne zastave na podlagi poročila skupnih komisij, ki se za to ustanovijo za ustrezne gospodarske panoge. Enako izdata centralni odbor Enotnih sindikatov Jugoslavije in resorni zvezni minister odločbo o podelitvi prehodne zastave na podlagi poročila take komisije.

Komisijo sestavljajo predstavnik centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije, ustreznega zveznega ministrstva in zvezne planske komisije. Če podeli zastavo vlada FLRJ delovnemu kolektivu republiškega ali lokalnega podjetja, mora biti v komisiji tudi predstavnik republiškega resornega ministrstva.

Komisija sestavi svoje poročilo na podlagi meril, postavljenih s to uredbo, in drugih predpisov, izdanih na njeni podlagi, ter na podlagi podatkov uradne evidence in poročil organizacij Enotnih sindikatov Jugoslavije.

8. člen

Prehodna zastava se izroči odlikovanemu delovnemu kolektivu na slavnostnem sestanku.

Delovni kolektiv, ki mu je podeljena prehodna zastava vlade FLRJ, ima za čas, dokler jo obdrži, naslov »Najboljši delovni kolektiv...« (ustrezne proizvodne panoge oziroma gospodarske službe).

Delovni kolektiv, ki mu je podeljena prehodna zastava centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije in resornega ministra, ima za čas, dokler jo obdrži, naslov »Zaslужni delovni kolektiv...« (ustrezne proizvodne panoge oziroma gospodarske službe).

9. člen

Delovni kolektiv, ki si trikrat zaporedoma pripori prehodno zastavo, jo obdrži za vedno kot spomin in dobi spominsko listino vlade FLRJ oziroma centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije in resornega ministra.

10. člen

Poleg prehodne zastave dobi delovni kolektiv tudi denarno nagrado.

Centralni odbor Enotnih sindikatov Jugoslavije in zvezni oziroma republiški resorni minister lahko predlagata vladi FLRJ obenem s svojim predlogom o podelitvi prehodne zastave tudi znesek denarne nagrade.

11. člen

Od skupnega zneska denarne nagrade se 60% razdeli med člane nagrajenega delovnega kolektiva, 40% pa namenijo za njegovo kulturno in socialno povzdigo.

Denarna nagrada se med člane delovnega kolektiva razdeli po osebnem prizadevanju in uspehu, ki so ga dosegli posamezni člani.

12. člen

V skladu z načeli te uredbe izdajo vlade ljudskih republik po predlogu glavnega odbora Enotnih sindikatov natančnejše predpise o podeljevanju prehodnih zastav delovnim kolektivom podjetij republiškega in lokalnega pomena.

13. člen

Natančnejše predpise o podeljevanju prehodnih zastav delovnim kolektivom podjetij zveznega pomena izda po predlogu centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije minister za delo FLRJ v soglasju z zveznimi ministri za promet, za rudarstvo, za težko industrijo, za lahko industrijo, za pošto, za gradnje, za kmetijstvo, za elektrogospodarstvo, za gozdarstvo, za pomorstvo in za narodno obrambo.

14. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 18. julija 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za delo:
Ljubčo Arsov l. r.

9. ZBIRANJE ODPADKOV

Na podlagi 40. člena v zvezi s 4. točko 15. člena zakona o petletnem planu za razvoj narodnega gospodarstva Federativne ljudske republike Jugoslavije izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za lahko industrijo FLRJ

uredbo o zbiranju in uporabi odpadkov*

1. Splošne določbe

1. člen

Da bi se odpadki, ki nastajajo v proizvodnji in pri potrošnji industrijskih in drugih izdelkov široke potrošnje, izrabili v industrijske namene in da bi se z izrabo odpadkov v industriji prispevalo k zmanjšanju proizvodnih stroškov in k prihranku pri surovinah, se gospodarskim organom, ljudskim in drugim organizacijam ter zadrugam in državljanom nalaga, da za čim uspešnejšo izpolnitev petletnega plana organizirajo zbiranje odpadkov.

2. člen

Organizacija zbiranja odpadkov je predvsem naloga lokalnih organov državne uprave in ljudskih organizacij.

Organizacijo zbiranja odpadkov v območju ljudske republike vodi ministrstvo za komunalne zadeve.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 48-379/48.

3. člen

Za zbiranje odpadkov ustanovijo mestni in okrajni ljudski odbori podjetja za zbiranje odpadkov ali pa dajo to nalogo določenim trgovskim podjetjem ali drugim gospodarskim podjetjem lokalnega pomena, ljudske organizacije pa organizirajo množično zbiranje odpadkov.

Minister za komunalne zadeve organizira za zbiranje odpadkov podjetje za zbiranje odpadkov. Podjetje za zbiranje odpadkov pod vodstvom ministrstva za komunalne zadeve je v poslovni in pogodbeni zvezi z lokalnimi podjetji za zbiranje odpadkov.

4. člen

Da bi se zbiranje odpadkov organiziralo čim uspešneje in da bi se k temu delu pritegnilo čim več gospodarstev, državljanov, zadrug in organizacij, bodo gospodarska podjetja za zbiranje odpadkov in podjetja, ki sama uporabljajo odpadke, plačevala prodane odpadke po posebnih cenikih, ki jih predpiše minister za komunalne zadeve. Za katere skupine odpadkov se lahko predpišejo cene, določi predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

Minister za komunalne zadeve predpiše te cenike po splošnih navodilih predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

5. člen

Podjetja za zbiranje odpadkov pri ljudskih odbori imajo pravico, da iz prodajnih cen za odpadke krijejo stroške za zbiranje in da poleg tega dosežejo še dobiček.

Minister za komunalne zadeve določi najvišji odstotek dobička, ki gre v proračun ljudskega odbora.

Pri predpisovanju cen za zbiranje določenih odpadkov mora minister za komunalne zadeve gledati na to, da dosežejo podjetja ljudskih odborov dobiček.

6. člen

Opadki, ki nastajajo pri industrijski proizvodnji podjetij splošnega državnega in republiškega pomena, ki pa jih ta podjetja lahko uporabijo sama v svoji proizvodnji, se zbirajo in razdeljujejo na podlagi letnega plana za zbiranje in razdelitev odpadkov, ki ga določi zvezna planska komisija.

7. člen

S sredstvi, ki jih dosežejo s prodajo odpadkov, razpolagajo sama industrijska in druga podjetja; to ne velja za podjetja za zbiranje odpadkov (5. člen).

Če industrijska podjetja ne obdržijo predpisanih normativov za porabo surovin, morajo sredstva, ki jih dosežejo s prodajo ali uporabo odpadkov v lastni proizvodnji, vplačati v proračun.

8. člen

Zasebna trgovska podjetja in zasebniki se ne smejo ukvarjati s trgovino, posredništvom in preprodajo odpadkov.

II. Zbiranje in uporaba odpadkov, ki ne nastajajo v industrijski proizvodnji

9. člen

Opadke, ki nastajajo pri potrošnji proizvodov, v obrtni proizvodnji, v gospodarstvih pri odpisu materiala in podobno (razen tiste, ki nastajajo v industrijski proizvodnji), zbira podjetje ljudskega odbora po svojih ekspoziturah, poslovalnicah in zbiralnicah.

Podjetje in njegove organe je treba organizirati tako, da morejo državljani, gospodarstva, zadruga, družbene in ljudske organizacije, podjetja, ustanove in uradi (neposredni zbiralci) čim neposredneje prodati zbrane odpadke.

10. člen

Z zbiralnimi odpadki razpolaga za potrebe lokalnega gospodarstva samo podjetje ljudskega odbora oziroma sam ljudski odbor.

Vlada ljudske republike oziroma organ, ki ga vlada pooblasti, lahko predpiše, da se morajo določene vrste odpadkov prodajati podjetju za zbiranje odpadkov republiškega pomena oziroma neposredno industrijskim podjetjem republiškega pomena.

Predsednik zvezne planske komisije lahko predpiše, da se morajo določene vrste odpadkov prodajati industrijskim podjetjem splošnega državnega pomena.

Pri sestavljanju planov za zbiranje je treba gledati na to, da se po odmerjenih potrebah pusti določena količina odpadkov za lokalno oziroma republiško industrijo. Če se pri zbiranju teh odpadkov preseže plan, je treba količine, ki se pustijo lokalni oziroma republiški industriji, postopoma povečati.

11. člen

Poslovno razmerje med podjetji za zbiranje odpadkov lokalnega pomena in podjetji republiškega pomena se uredi s pogodbo. Te pogodbe so lahko okvirne ali pa za posamezen posel.

Z okvirno pogodbo se določi stalno poslovno razmerje, ki lahko obsega:

a) obveznost, da mora podjetje lokalnega pomena prodajati določene vrste odpadkov republiške-mu podjetju za zbiranje odpadkov oziroma po njegove-m nalogu;

b) obveznost, da je treba določene količine odpadkov dobaviti v določenih rokih;

c) sporazum o cenah za posamezne vrste odpadkov;

č) obveznost, da morajo biti odpadki pakirani in sortirani na določen način;

d) dogovor o prevozu in vskladiščenju;

e) sporazum o zastopanju podjetja lokalnega pomena pred državnimi organi, državno arbitražo oziroma pred sodišči;

f) sporazum o reklami za zbiranje odpadkov, o izdajanju biltenov in o obveščanju prizadetih podjetij o zbranih odpadkih in podobno;

g) sporazum o drugih pravicah in obveznostih v zvezi s poslovanjem z odpadki.

Vse okvirne pogodbe je treba v 15 dneh po sklenitvi registrirati pri ministrstvu za komunalne zadeve.

Ministrstvo za komunalne zadeve lahko zahteva revizijo pogodbe. Če se stranki ne sporazumeta o reviziji, odloči o tem pristojna državna arbitraža.

12. člen

Zaradi pravilnega zbiranja odpadkov za republiško in zvezno industrijo je minister za komunalne zadeve pooblaščen, da odredi sklenitev okvirnih pogodb med republiškimi in lokalnimi podjetji za zbiranje določenih vrst odpadkov (drugi in tretji odstavek 10. člena).

Če se v primeru odredbe o sklenitvi pogodb iz prednjega odstavka stranke ne morejo sporazumeti, odloči pristojna državna arbitraža.

13. člen

Podjetja za zbiranje odpadkov lokalnega pomena lahko sklenejo z zadrugami, ljudskimi in družbenimi organizacijami, uradi, ustanovami in s podjetji okvirne pogodbe o zbiranju odpadkov in pogodbe o posameznih poslih.

Okvirne pogodbe se sklepajo praviloma, kakor določa 11. člen te uredbe.

Zbiralci, omenjeni v prvem odstavku tega člena, lahko prodajajo zbrane količine tudi neposredno podjetjem, ki uporabljajo odpadke, kolikor se niso z okvirno pogodbo drugače zavezali.

14. člen

Predsednik zvezne planske komisije je pooblaščen, da predpiše v soglasju z ministrom za lahko industrijo FLRJ za ministrstva za komunalne zadeve splošna navodila o vodstvu in organizaciji zbiranja odpadkov, o razdelitvi, o pogodbah ter o prodaji in prevozu odpadkov.

III. Zbiranje in razdelitev odpadkov, ki nastajajo v industrijski proizvodnji

15. člen

Za odpadke v industrijski proizvodnji veljajo smiselno vsi predpisi o cenah, akumulaciji, skladu vodstva ter predpisi o hrambi, sortiranju, pakiranju in prodaji.

16. člen

Določeni odpadki, ki jih določi zvezna planska komisija (v svoji nomenklaturi), se zbirajo in razdeljujejo na podlagi letnega plana (6. člen).

Za poslovanje z odpadki, ki nastajajo v industrijski proizvodnji, a niso navedeni v nomenklaturi zvezne planske komisije, veljajo predpisi II. razdelka te uredbe.

17. člen

Razdelitev odpadkov, ki nastajajo v industrijski proizvodnji, se planira po predpisih uredbe o planskem razdeljevanju industrijskega blaga in odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o planskem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju plana uvoza in o planskem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga.

18. člen

Izrabljanje odpadkov, ki so navedeni v nomenklaturi zvezne planske komisije, izven razdelitvenega plana ni dopustno.

Količine odpadkov, navedenih v nomenklaturi zvezne planske komisije, ki presegajo plan zbiranja, se morajo priglasiti Gospodarskemu svetu pri vladi FLRJ zaradi naknadne razdelitve.

19. člen

Industrijska in druga podjetja, pri katerih se zbirajo večje količine odpadkov, ne oddajajo teh odpadkov odkupnim podjetjem, temveč jih dobavljajo neposredno koristnikom po razdelitvenem planu.

Manjše količine odpadkov, ki nastajajo v industrijski proizvodnji, prodajajo industrijska podjetja neposredno lokalnim podjetjem za zbiranje odpadkov.

20. člen

Odpadki, ki nastajajo v industrijski proizvodnji, se prodajajo podjetjem za zbiranje odpadkov oziroma drugim industrijskim podjetjem po določenih cenah.

IV. Skupna določba

21. člen

Uslužbencem, zaposlenim pri zbiranju oziroma odkupu odpadkov, se določi plača po določbah uredbe o prejemkih uslužbencev in nameščencev v državnih trgovskih podjetjih in njihovih prodajalnah kakor tudi v prodajalnah zadrug in družbenih ter množičnih organizacij (Uradni list FLRJ št. 97/47).

Natančnejše predpise o plačah teh uslužbencev izda minister za trgovino in preskrbo FLRJ.

V. Kazenske določbe

22. člen

Industrijsko podjetje, ki v nasprotju s planom za zbiranje in razdelitev odpadkov ne spravi in ne odda odpadkov po razdelitvenem planu ali ki izrabi odpadke izven razdelitvenega plana ali v nasprotju z razdelitvenim planom, se kaznuje z denarno kaznijo do 30.000 dinarjev.

Za postopek in izrekanje kazni so za podjetja splošnega državnega in republiškega pomena pristojni republiški ministri za industrijo, za podjetja lokalnega pomena pa izvršilni odbori po določbah zakona o prekrških.

23. člen

Zasebniki, ki se bavijo s trgovino, posredništvom ali preprodajo odpadkov, se kaznujejo z denarno kaznijo do 50.000 dinarjev ali s poboljševalnim delom do treh mesecev.

Za postopek in izrekanje kazni so pristojni izvršilni odbori okrajnih oziroma mestnih ljudskih odborov po določbah temeljnega zakona o prekrških.

VI. Končne določbe

24. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

Ministri za komunalne zadeve lahko na podlagi teh predpisov odredijo posebne ukrepe.

25. člen

Podjetja za zbiranje odpadkov republiškega pomena se prenesejo pod vodstvo ministrstva za komunalne zadeve v tridesetih dneh po uveljavitvi te uredbe skupaj s pripadajočimi strokovnimi kadri in skladišči za odpadke.

Predpisi prednjega odstavka se nanašajo v celoti na obstoječa podjetja, ki se ukvarjajo s trgovino z odpadki, v ustreznem delu pa tudi na tista podjetja, ki se bavijo razen z drugimi posli tudi s trgovino z odpadki.

26. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 6. junija 1948.

**Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:**

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za lahko industrijo:

dr. Savo Zlatić l. r.

Na podlagi tretjega odstavka 10. člena in prvega odstavka 16. člena uredbe o zbiranju in uporabi odpadkov izdajam

odločbo

o določitvi nomenklature za odpadke, ki se bodo oddajali industrijskim podjetjem splošnega državnega pomena oziroma ki se bodo zbirali in razdeljevali na podlagi letnega plana*

I

Opadki izven industrijske proizvodnje, ki se bodo oddajali industrijskim podjetjem splošnega državnega pomena, kakor tudi tisti iz industrijske proizvodnje, ki se bodo zbirali in razdeljevali na podlagi letnega plana, so tile:

1. steklene črepinje,
2. star gumi,
3. papir in lepenka,
4. odpadne živalske maščobe,
5. kosti,
6. bombažne krpe in odpadki,
7. volnene krpe in odpadki,
8. lanene krpe in odpadki,
9. konopljene krpe in odpadki,
10. jutine krpe in odpadki,
11. krpe in odpadki prave svile,
12. krpe in odpadki umetne svile,

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 61-498/48.

13. kokosovi odpadki,
14. sisalovi odpadki,
15. staro železo,
16. stare litine,
17. star aluminij (čist),
18. stare aluminijeve zlitine,
19. star baker,
20. star bron,
21. stara med in star tombak,
22. star cink,
23. stare bele kovine (zlitine s kositrom),
24. staro jeklo,
25. kovaški odpadki,
26. odpadna rudninska olja in maziva (strojna, cilindrska, turbinska, transformatorska, kompresorska in motorna),
27. žima od konj, oslov, mul in mezgov,
28. dlake od konj, oslov, mul, mezgov, krav, volov, bikov, juncev, telet in bivolov,
29. kozja dlaka (kostret),
30. svinjske ščetine.

II

Ustrezni predpisi uredbe o zbiranju in uporabi odpadkov se bodo za odpadke iz te nomenklature uporabljali takoj.

Št. 10115

Beograd dne 30. junija 1948.

Predsednik
zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

10. PROJEKTIRANJE, GRADNJE, GRADBENA INŠPEKCIJA

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika zvezne planske komisije in ministra za gradnje FLRJ

temeljno uredbo o projektiranju*

1. Uvodne določbe

1. člen

Zaradi pravilnega in enotnega postopka investitorjev in projektantskih organov ter podjetij se morajo v vseh zadevah projektiranja investicijskih objektov ravnati projektantski organi in podjetja ter drugi državni organi po postopku, ki je predpisan s to uredbo.

Za investitorje se štejejo državni uradi, ustanove, gospodarska podjetja, združne in druge družbene organizacije ter druge osebe, za katerih račun se gradi investicijski objekt.

2. člen

Investicijski objekti se gradijo na podlagi enotnih idejnih gradbenih projektov (idejnih projektov) in glavnih gradbenih projektov.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 48-376/48.

2. Enotni idejni gradbeni projekti

3. člen

Enotni idejni gradbeni projekt povezuje obratno (tehnoško, eksploatacijsko, funkcijsko) in gradbeno stran investicijskega projekta (gradbe).

V idejnem projektu se določijo vsi normativi za graditev investicijskega objekta v skladu s potrjenim planom.

4. člen

Gradbeni in obratni del idejnega projekta mora dati investitor v izdelavo državnim projektantskim organom in podjetjem ter z njimi skleniti pogodbo.

Če gre za specialne vrste investicijskih objektov, za katerih graditev je investitor specializiran, sme sam izdelati idejni projekt. Kateri so objekti specialne vrste, določi pristojni zvezni minister v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije.

5. člen

Za izdelavo idejnega projekta mora dati investitor projektantskemu organu oziroma podjetju program investicijske graditve (projektno nalogo) v skladu z dano mu plansko nalogo.

6. člen

Če gre za investicijske objekte, katerih graditev naj bi tekla več planskih let, se idejni projekt izdelava ves investicijski objekt.

V tem idejnem projektu se označi tisti del investicijskega objekta, ki naj se zgradi v enem planskem letu. Del investicijskega objekta, ki naj se zgradi v tem planskem letu, se določi z letnim planom.

Kdaj ni treba izdelati idejnega projekta za ves investicijski objekt, določi pristojna planska komisija v vsakem posameznem primeru.

7. člen

Zaradi ugotovitve, ali je idejni projekt tehnično brezhiben in ali je projektirani objekt racionalen, je treba dati izdelani idejni projekt v revizijo. Revizijo opravljajo komisije za revizijo idejnih projektov.

Komisije za revizijo idejnih projektov se ustanovijo pri zvezni planski komisiji, planskih komisijah ljudskih republik, ministrstvu za gradnje FLRJ, republiških ministrstvih za gradnje, ministrstvih za komunalne zadeve in pri okrajnih oziroma mestnih izvršilnih odborih.

Člani komisije za revizijo idejnih projektov so za gradbe zveznega in republiškega pomena:

1. predstavnik pristojne planske komisije, ministrstva za narodno obrambo, ministrstva za notranje zadeve, komiteja oziroma ministrstva za varstvo ljudskega zdravja, ministrstva za delo in ministrstva za gradnje;

2. predstavnik ministrstva za komunalne zadeve za vse gradbe za družbeni standard republiškega pomena;

3. predstavnik ministrstva oziroma komiteja, v katerega resoru je investitor;

4. potrebno število strokovnjakov.

Predsednika in člane komisije določijo predsedniki planskih komisij oziroma pristojni ministri (predsedniki komitejev). Državni organ, pri katerem je komisija za revizijo idejnih projektov, določi tudi potrebno število strokovnjakov.

Zaradi potrebnih pojasnil so navzoči pri delu komisije predstavnik investitorja in projektantskega organa oziroma podjetja, ki je sodelovalo pri izdelavi projekta.

8. člen

Komisija za revizijo idejnih projektov pri zvezni planski komisiji opravlja revizijo idejnih projektov objektov za kapitalno graditev splošnega državnega pomena ter tistih objektov za družbeni standard, ki so vezani na objekte kapitalne graditve splošnega pomena.

Komisije za revizijo idejnih projektov pri republiških planskih komisijah opravljajo revizijo idejnih projektov objektov za kapitalno graditev republiškega pomena ter tistih objektov za družbeni standard, ki so vezani na objekte kapitalne graditve republiškega pomena.

Komisija za revizijo idejnih projektov pri ministrstvu za gradnje FLRJ opravlja revizijo idejnih projektov objektov za družbeni standard splošnega državnega pomena, komisije pri republiških ministrstvih za gradnje pa revizijo objektov za družbeni standard republiškega pomena.

Revizijo idejnih projektov vseh objektov lokalnega pomena opravljajo komisije za revizijo idejnih projektov pri ministrstvih za komunalne zadeve oziroma komisije za revizijo idejnih projektov pri okrajnih (mestnih) izvršilnih odborih. Katere idejne projekte objektov lokalnega pomena bo revidirala komisija za revizijo idejnih projektov pri ministrstvu za komunalne zadeve, katere pa bodo revidirale komisije pri okrajnih oziroma mestnih izvršilnih odborih, določijo s svojimi predpisi vlade ljudskih republik, ki določijo tudi člane teh komisij.

9. člen

Komisija za revizijo idejnih projektov pri zvezni planski komisiji oziroma pri ministrstvu za gradnje FLRJ lahko projekte objektov zveznega pomena izroči v revizijo komisiji za revizijo idejnih projektov pri republiški planski komisiji oziroma pri republiškem ministrstvu za gradnje.

Komisija za revizijo idejnih projektov pri zvezni planski komisiji oziroma pri ministrstvu za gradnje FLRJ lahko na zahtevo zvezne planske komisije ali po predlogu investitorja opravi v svoji pristojnosti revizijo projektov, za katere je pristojna komisija za revizijo idejnih projektov pri republiški planski komisiji oziroma pri republiškem ministrstvu za gradnje, če misli, da je objekt v splošno korist.

10. člen

Idejni projekt predloži v revizijo investitor.

Preden predloži investitor v revizijo idejni projekt objekta za družbeni standard splošnega državnega pomena ali objekt za družbeni standard, ki je vezan na objekt za kapitalno graditev splošnega državnega pomena, mora priskrbeti mnenje pristojnega ministrstva za komunalne zadeve, za idejne projekte cest splošnega državnega in republiškega pomena pa mnenje pristojnega ministrstva za lokalni promet.

Poleg idejnega projekta mora investitor predložiti komisiji za revizijo idejnih projektov:

1. program investicijske izgraditve,
2. soglasje pristojnega organa za širšo lokacijo (situacijo),
3. izvleček iz regulacijske osnove vse okolice; če regulacijske osnove ni, pa potrdilo okrajnega oziroma

mestnega izvršilnega odbora, da graditev ne bo ovirala pravilne izvedbe regulacijskega plana.

11. člen

Komisije za revizijo idejnih projektov morajo zlasti gledati na to, da idejni projekt ni v nasprotju s splošnim državnim in republiškim planom ter z njegovimi določbami in tudi ne z gradbenim planom mesta ali kraja.

Komisije za revizijo idejnih projektov morajo opraviti revizijo v 15 dneh po prejemu projekta.

12. člen

O opravljeni reviziji idejnega projekta izda komisija odločbo, s katero projekt potrdi ali pa odreče izdajo potrditve oziroma poda pripombe in projekt vrne investitorju, da ga primerno spremeni.

Zoper odločbo komisije za revizijo idejnih projektov se investitor in projektantski organ oziroma podjetje lahko pritožita v osmih dneh po prejemu odločbe.

13. člen

O pritožbah zoper odločbe komisije za revizijo idejnih projektov pri zvezni planski komisiji in pri ministrstvu za gradnje FLRJ odloča predsednik planske komisije oziroma minister za gradnje FLRJ.

O pritožbah zoper odločbe komisije za revizijo idejnih projektov pri republiški planski komisiji, republiškem ministrstvu za gradnje in ministrstvu za komunalne zadeve odloča predsednik republiške planske komisije, republiški minister za gradnje oziroma minister za komunalne zadeve, o pritožbah zoper odločbe komisije pri okrajnih oziroma mestnih izvršilnih odborih pa minister za komunalne zadeve.

Če gre za pritožbo, vloženo zoper odločbo komisije za revizijo idejnih projektov pri republiški planski komisiji oziroma pri republiškem ministrstvu za gradnje, ki je izdala odločbo o projektu objekta splošnega državnega pomena (9. člen uredbe), odloči o njej komisija za revizijo idejnih projektov pri zvezni planski komisiji oziroma pri ministrstvu za gradnje FLRJ.

Drugostopna odločba je dokončna.

14. člen

Predsednik zvezne planske komisije ima pravico, predložiti idejni projekt, ki je v nasprotju s splošnim državnim planom, v odločitev vladi FLRJ, četudi je idejni projekt že potrjen.

Prav tako imajo predsedniki republiških planskih komisij pravico, predložiti idejni projekt, ki je v nasprotju z republiškim planom, v odločitev vladi ljudske republike, četudi je idejni projekt že potrjen.

15. člen

Potrjeni idejni projekti se lahko spremenijo, če nastanejo po njihovi potrditvi novi pogoji, zaradi katerih se je njihova sprememba izkazala za nujno in koristno.

O taki spremembi odloči po predlogu investitorja organ, ki je izdal dokončno odločbo o potrditvi idejnega projekta.

16. člen

Predsednik zvezne planske komisije lahko odredi za projekte objektov splošnega državnega pomena, predsedniki republiških planskih komisij pa za projekte objektov republiškega in lokalnega pomena ustavitev dela na projektih, če tako zahtevajo koristi splošnega oziroma republiškega plana.

• 3. Glavni projekti

a) Š p l o š n o

17. člen

Na podlagi potrjenega idejnega projekta sestavi investitor glavni projekt gradbenega dela in glavni projekt obratnega dela (projekt opreme) investicijskega objekta.

Glavne projekte mora investitor dati v izdelavo projektantskim organom oziroma podjetjem in z njimi skleniti pogodbo.

18. člen

Glavni projekti so namenjeni za graditev in morajo biti vsi njegovi deli tako dopolnjeni in kotirani (dimenzionirani), da se dajo po njih izvajati dela po ustreznih tehničnih pogojih.

19. člen

Glavni projekti obsegajo praviloma:

1. načrte z označenimi dimenzijami,
2. proračune,
3. količino del in gradiva,
4. cene gradbenih in izvajalnih storitev.

Količine gradiva, predvidene v glavnem projektu, morajo ostati v mejah količin, predvidenih v idejnem projektu.

Glavni projekt mora obsegati situacijo gradbe v merilu 1:30.000.

20. člen

Glavni projekt je treba dati v revizijo.

Z revizijo glavnega projekta se poleg drugega ugotovi, ali so v njem obdržani normativi, ki so določeni v idejnem projektu.

b) Revizija glavnih projektov objektov
za kapitalno graditev

21. člen

Revizijo glavnih projektov objektov za kapitalno graditev opravljajo komisije za revizijo glavnih projektov, ki se ustanovijo pri vseh ministrstvih, komitejih oziroma izvršilnih odborih ljudskih odborov, glede na to, v čigavo pristojnost spada investitor.

Predsednika in člane komisije imenuje minister, predsednik komiteja oziroma izvršilni odbor, pri katerem je komisija za revizijo glavnih objektov.

22. člen

Komisija za revizijo glavnih objektov pri ministrstvu, komiteju ali pri izvršilnem odboru potrdi glavni projekt ali odreče potrditev oziroma da svoje pripombe in vrne projekt investitorju, da ga primerno spremeni.

Revizija glavnih projektov objektov za družbeni standard, ki so vezani na objekte za kapitalno graditev, se opravi skupaj z revizijo glavnih projektov objektov za kapitalno graditev, s katerimi so v zvezi.

23. člen

Projekte, ki jih potrdi komisija za revizijo glavnih projektov pri ministrstvu oziroma komiteju (21. člen), potrdi dokončno zvezna komisija za revizijo glavnih projektov oziroma republiška komisija za revizijo glavnih projektov.

Glavne projekte predloži zvezni oziroma republiški komisiji v dokončno potrditev pristojni minister oziroma predsednik komiteja.

24. člen

Zvezna komisija za revizijo glavnih projektov se ustanovi pri Gospodarskem svetu pri vladi FLRJ.

Zvezno komisijo za revizijo glavnih projektov sestavljajo:

1. predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ,
2. minister za gradnje FLRJ,
3. minister za težko industrijo,
4. minister za elektrogospodarstvo,
5. predstavnik ministrstva za narodno obrambo.

Minister oziroma predsednik komiteja, v katerega resoru je investitor, se udeležuje komisije in ima pravice člana komisije.

Predsednik zvezne komisije za revizijo glavnih projektov je predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

25. člen

Republiška komisija za revizijo glavnih projektov se ustanovi pri predsedstvu vlade ljudske republike.

Predsednika in člane republiške komisije določi vlada ljudske republike.

26. člen

Zvezna oziroma republiška komisija za revizijo glavnih projektov ima sekretarja in potrebno število uslužbencev za opravljanje vseh tehničnih opravil komisije. Sekretarja imenuje predsednik komisije.

27. člen

Zvezna oziroma republiška komisija izdaja svoje odločbe soglasno.

Po zahtevi katerega koli člana komisije se glavni projekt predloži v odločitev vladi FLRJ oziroma vladi ljudske republike.

28. člen

Predsednik zvezne planske komisije ima pravico, predložiti zvezni komisiji za revizijo glavnih projektov glavne projekte objektov republiškega pomena, ki so po njegovi presoji v splošno državno korist.

29. člen

Zvezna oziroma republiška komisija za revizijo glavnih projektov lahko odredi, da se projekti za določeno vrsto objektov ne predlagajo njej v odločitev. V tem primeru velja potrditev po opravljeni reviziji, ki jo je dala komisija za revizijo glavnih projektov pri ministrstvu oziroma komiteju, za dokončno.

30. člen

Potrjene glavne projekte objektov za kapitalno graditev lokalnega pomena potrjujejo dokončno komisije za revizijo glavnih projektov pri izvršilnih odborih ljudskih odborov (21. člen).

Predsednik republiške planske komisije ima pravico, predložiti v odločitev republiški komisiji za revizijo glavnih projektov glavne projekte objektov lokalnega pomena, ki so po njegovi presoji koristni za ljudsko republiko.

31. člen

Komisija za revizijo glavnih projektov pri ministrstvu za elektrogospodarstvo opravlja poleg revizije tistih objektov, za katere je pristojna po 21. členu te uredbe, tudi revizijo vseh projektov za objekte, ne glede na njihov pomen:

- a) ki so po presoji ministrstva za elektrogospodarstvo pomembni za vodne tokove;
- b) elektrarn z zmogljivostjo nad 7500 kW;
- c) elektrarn, vezanih na določene industrijske rajone, kakor tudi tistih elektrarn, ki so po presoji ministra za elektrogospodarstvo koristne za elektrogospodarstvo države.

32. člen

Komisiji za revizijo glavnih projektov pri ministrstvu za elektrogospodarstvo predloži glavne projekte v revizijo ministrstvo, komite oziroma izvršilni odbor, v katerega pristojnost spada investitor objektov pod a) do c) iz prednjega člena.

Komisija za revizijo glavnih projektov pri ministrstvu za elektrogospodarstvo izda odločbo, s katero projekt potrdi ali pa odreče potrditev oziroma da pripombe in glavni projekt vrne ministrstvu, komiteju oz. izvršilnemu odboru, da ga primerno spremeni.

Na podlagi potrditve komisije za revizijo glavnih projektov pri ministrstvu za elektrogospodarstvo predloži minister, predsednik komiteja oziroma izvršilni odbor glavni projekt v dokončno potrditev zvezni oziroma republiški komisiji za revizijo glavnih projektov oziroma komisiji za revizijo glavnih projektov pri izvršilnem odboru ljudskega odbora.

33. člen

Natančnejše predpise o delu zvezne komisije za revizijo glavnih projektov izda predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ, o delu komisije za revizijo glavnih projektov pri ministrstvu oziroma komiteju vlade FLRJ pa pristojni minister oziroma predsednik komiteja v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

c) Revizija glavnih projektov objektov
za družbeni standard

34. člen

Komisije za revizije glavnih projektov za objekte za družbeni standard se ustanovijo pri ministrstvu za gradnje FLRJ, pri republiških ministrstvih za gradnje in pri okrajnih oziroma mestnih izvršilnih odborih.

35. člen

Člani komisije za revizijo glavnih projektov so: predstavnik ministrstva, pri katerem je komisija, in predstavnik komiteja, v katerega resoru je investitor, ter potrebno število strokovnjakov.

Predsednika in člane komisije za revizijo glavnih projektov določi državni organ, pri katerem je komisija.

Zaradi potrebnih pojasnil se udeležujejo dela komisije za revizijo glavnih projektov predstavniki investitorja in projektantskega organa ali podjetja, ki so sodelovali pri izdelavi projekta.

36. člen

Komisija za revizijo glavnih projektov pri ministrstvu za gradnje FLRJ opravlja revizijo glavnih projektov za objekte zveznega pomena.

Komisije za revizijo glavnih projektov pri republiških ministrstvih za gradnje opravljajo revizijo glavnih projektov za objekte republiškega pomena.

Vlada ljudske republike izda predpise o ustanovitvi in pristojnosti komisij za revizijo glavnih projektov pri izvršilnih odborih okrajnih oziroma mestnih ljudskih odborov. Dokler ne bodo izdani ti predpisi, bodo revizijo glavnih projektov za objekte lokalnega pomena opravljale komisije za revizijo glavnih projektov pri republiških ministrstvih za gradnje.

37. člen

Pri delu komisije za revizijo glavnih projektov sodeluje tudi predstavnik pristojnega ministrstva za komunalne zadeve; če gre za projekt objekta iz pristojnosti lokalnega prometa, pa tudi predstavnik ministrstva za lokalni promet.

Za glavne projekte objektov zveznega pomena mora investitor pred predložitvijo projekta v revizijo preskrbeti mnenje ministrstva za komunalne zadeve tiste ljudske republike, v kateri se gradi objekt.

38. člen

Komisija za revizijo glavnih projektov pri ministrstvu za gradnje FLRJ da lahko projekte objektov zveznega pomena v revizijo komisiji za revizijo glavnih projektov pri republiškem ministrstvu za gradnje.

Komisija za revizijo glavnih projektov pri ministrstvu za gradnje FLRJ lahko po predlogu zvezne planske komisije oziroma investitorja opravi v svoji pristojnosti revizijo projektov, za katere je pristojna komisija za revizijo glavnih projektov pri republiškem ministrstvu za gradnje.

39. člen

Komisija za revizijo glavnih projektov pri ministrstvu, komiteju oziroma pri izvršilnem odboru izda odločbo, s katero glavni projekt potrdi ali odreče potrditev ali pa da svoje pripombe in vrne projekt investitorju, da ga primerno spremeni.

Zoper odločbo komisije za revizijo glavnih projektov se sme investitor, projektantski organ oziroma podjetje pritožiti v osmih dneh po prejemu odločbe.

40. člen

O pritožbi zoper odločbe komisije za revizijo glavnih objektov pri ministrstvu za gradnje FLRJ odloča minister za gradnje FLRJ, o pritožbi zoper odločbo komisije pri republiškem ministrstvu za gradnje pa republiški minister za gradnje.

O pritožbi zoper odločbo komisije za revizijo glavnih projektov pri republiškem ministrstvu za gradnje, ki je izdala odločbo o projektu objekta zveznega pomena (38. člen), odloča komisija za revizijo glavnih projektov pri ministrstvu za gradnje FLRJ.

Drugostopna odločba je dokončna.

41. člen

Predsednik zvezne planske komisije ima pravico, da že potrjeni glavni projekt predloži v odločitev vladi FLRJ, če je v nasprotju s splošnim državnim planom.

Predsednik republiške planske komisije ima pravico, da že potrjeni glavni projekt predloži v odločitev vladi ljudske republike, če je v nasprotju z republiškim planom.

42. člen

Potrjeni glavni projekt se sme spremeniti, če po njegovi potrditvi nastanejo novi pogoji, zaradi katerih se izkaže za nujno in koristno, da se spremeni.

O taki spremembi odloča organ, ki je izdal dokončno odločbo o potrditvi projekta po investitorjevem predlogu.

4. Projektantski organi in podjetja

43. člen

Projektantski organi in podjetja opravljajo projektiranje po veljavnih predpisih.

44. člen

Državni projektantski organi v sestavu posameznih ministrstev oziroma komitejev vlade FLRJ se smejo ustanavljati samo v soglasju s predsednikom vlade FLRJ.

Državni projektantski organi v sestavu posameznih ministrstev oziroma komitejev vlade ljudske republike se smejo ustanavljati samo v soglasju s predsednikom vlade ljudske republike.

Državna projektantska podjetja se ustanavljajo po splošnem zakonu o državnih gospodarskih podjetjih.

Državni projektantski organi oziroma podjetja ljudskih odborov se smejo ustanavljati po poprejšnjem soglasju s predsednikom vlade ljudske republike.

45. člen

Zasebna projektantska podjetja se smejo ustanavljati samo z dovoljenjem republiškega ministra za gradnje.

Dovoljenje za ustanovitev projektantskega podjetja se sme izdati osebi:

1. če je državljan FLRJ,
2. če je opravilno sposobna,
3. če ji ni s sodbo sodišča prepovedano opravljanje projektantskih del,
4. če ni s pravnomočno sodbo sodišča izgubila državljanskih pravic, razen roditeljske pravice,

5. če ima strokovno izobrazbo,

6. če je zadostila davčni obveznosti.

Kakšna strokovna izobrazba je potrebna za opravljanje projektantskih del, določi minister za gradnje FLRJ.

Dovoljenje za ustanovitev zasebnega projektantskega podjetja sme izdati osebi, ki ni državljani FLRJ, samo vlada FLRJ.

Dovoljenje za ustanovitev zasebnega projektantskega podjetja obsega tudi dovoljenje za opravljanje projektantskih del. Veljavnost dovoljenja za ustanovitev zasebnega projektantskega podjetja oziroma za opravljanje projektantskih del preneha po predpisih zakona o zasebnih trgovinah.

46. člen

Zasebna projektantska podjetja smejo sprejemati v izdelavo projekte samo od državnih projektantskih organov in podjetij.

Zasebnim projektantskim podjetjem je prepovedano kopiranje projektov, ki so jih izdelali državni projektantski organi ali podjetja.

Projektant, ki ni nameščenec zasebnega projektantskega podjetja, sme vzeti projekt v delo samo s posebnim dovoljenjem republiškega ministra za gradnje za vsako posamezno projektantsko delo posebej.

47. člen

Državni projektantski organi in podjetja smejo izdelavo projekta v celoti ali deloma zaupati zasebnemu projektantskemu podjetju, ki ima dovoljenje za opravljanje projektantskih del. S takim zasebnim projektantskim podjetjem morajo o tem skleniti pogodbo.

Projektant, ki je uslužbenec državnega projektantskega organa ali podjetja, sme v svojem imenu in za svoj račun izdelati projekt izven projektantskega organa ali podjetja samo z dovoljenjem ministra, pod katerega vodstvom je projektantski organ oziroma podjetje.

48. člen

Pogodba, ki jo investitor sklene z državnim projektantskim organom ali podjetjem za izdelavo idejnega ali glavnega projekta oziroma njegovih delov, mora obsegati te glavne točke:

1. vrsto in obseg naročenega dela,
2. izdelavo posameznih faz naročenega dela,
3. roke za izdelavo,
4. višino sredstev, določenih za investicije,
5. skupni znesek dogovorjenega honorarja za izdelavo projekta in način plačila,
6. penale za primer neizpolnitve pogodbenih obveznosti.

49. člen

Če mora pri izdelavi idejnega oziroma glavnega projekta sodelovati več projektantskih organov in podjetij, morajo svoje delo koordinirati.

Idejni oziroma glavni projekt podpišejo investitor in projektantski organi in podjetja, ki so sodelovali pri njegovi izdelavi, in prevzamejo s tem odgovornost za pravilnost izdelanega projekta.

50. člen

Projektantski organi in podjetja imajo pravico in dolžnost, spremljati graditev investicijskih objektov, za katere so v celoti ali deloma izdelali idejne oziroma glavne projekte.

Investitorji in gradbena podjetja, ki gradijo investicijski objekt, morajo omogočiti projektantskim organom in podjetjem pregled graditve in primerjanje že izvršenih del z njihovimi projekti.

Če se investicijski objekt ne gradi v skladu s projektom, mora projektantski organ oziroma podjetje o tem takoj obvestiti operativnega upravnega voditelja investitorja in gradbeno podjetje, ki ga gradi.

51. člen

Če je več rešitev, po katerih se lahko gradi investicijski objekt, projektantski organi in podjetja, ki so izdelali projekte, pa se ne strinjajo z rešitvijo, ki si jo je izbral investitor, pošljejo komisiji za revizijo glavnih projektov svoj obrazloženi ugovor zoper to rešitev.

Če projektantski organ ali podjetje ugotovi, da se investicijski objekt ne gradi po potrjenih projektih, mora to naznaniti gradbeni inšpekciji ali komisiji za revizijo glavnih projektov.

52. člen

Natečaji za izdelavo projektov se smejo razpisovati samo po poprejšnjem soglasju s pristojnim ministrom za gradnje.

Natečajev se smejo udeleževati državni projektantski organi in podjetja, zasebna projektantska podjetja, ki imajo dovoljenje za delovanje, in posamezni projektanti ne glede na določbe tretjega odstavka 46. člena in drugega odstavka 47. člena te uredbe.

Natančnejše določbe o tečajih izda minister za gradnje FLRJ.

53. člen

Natančnejše predpise o organizaciji in delu zveznih projektantskih organov in podjetij izda pristojni minister vlade FLRJ v soglasju z ministrom za gradnje FLRJ in predsednikom zvezne planske komisije, za republiške in lokalne projektantske organe in podjetja pa pristojni republiški minister v soglasju z republiškimi ministrom za gradnje in predsednikom republiške planske komisije.

5. Kazenske določbe

54. člen

Zaradi prekrška se kaznuje z denarno kaznijo do 50.000 dinarjev ali s poboljševalnim delom do dveh mesecev ali z odvzemom prostosti do dveh mesecev:

1. projektant zasebnik, ki brez dovoljenja republiškega ministra za gradnje prevzame idejni ali glavni projekt;
2. projektant zasebnik, ki kopira projekte, ki jih je izdal državni projektantski organ ali podjetje.

55. člen

Zasebno projektantsko podjetje se kaznuje zaradi prekrška z denarno kaznijo do 50.000 dinarjev:

1. če brez dovoljenja republiškega ministra za gradnje opravlja projektantska dela;
2. če sprejme projektantska dela neposredno od investitorja;
3. če kopira projekte, ki jih je izdelal državni projektantski organ ali podjetje.

56. člen

Kazni za prekrške po tej uredbi izrekajo okrajni oziroma mestni izvršilni odbori po postopku, ki ga določa temeljni zakon o prekrških.

6. Prehodne določbe

57. člen

Za projekte investicijskih objektov, ki so v planu investicij za leto 1948, veljajo v celoti predpisi te uredbe od 1. avgusta 1948.

Do tega roka morajo investitor, projektantski organi in podjetja spraviti svoje delovanje v sklad z določbami te uredbe, kolikor niso spremenjene z naslednjim:

1. Investitor ni dolžan poskrbeti za izdelavo enotnega idejnega gradbenega projekta za tiste investicijske objekte, katerih graditev se je začela pred uveljavitvijo te uredbe, razen če tega ne odredi predsednik zvezne planske komisije za objekte za kapitalno graditev oziroma minister za gradnje FLRJ za objekte za družbeni standard splošnega državnega pomena, predsednik republiške planske komisije za objekte za kapitalno graditev oziroma republiški minister za gradnje za objekte za družbeni standard republiškega pomena in okrajni oziroma mestni izvršilni odbor za objekte lokalnega pomena. Republiški minister za gradnje lahko odredi, da se morajo izdelati enotni idejni gradbeni projekti za posamezne vrste objektov lokalnega pomena.

2. Investitor mora poskrbeti za izdelavo enotnega idejnega gradbenega projekta do 1. avgusta 1948 za tiste objekte, katerih graditev se pred uveljavitvijo te uredbe še ni začela, razen če ga te obveznosti opro-

sti državni organ, ki je po tej uredbi pristojen za revizijo enotnega idejnega gradbenega projekta. Ta organ sme investitorju dovoliti, da se namesto enotnega idejnega gradbenega projekta izdelajo ustrezne skice.

3. Investitor mora do 1. septembra 1948 poskrbeti za izdelavo glavnega gradbenega projekta, ne glede na to, ali se je gradnja investicijskega objekta začela pred uveljavitvijo te uredbe ali pozneje.

Komisija za revizijo glavnega gradbenega projekta, ki je pristojna za dokončno potrditev projekta, je pooblaščen, podaljšati navedeni rok za izdelavo glavnega gradbenega projekta za posamezne objekte največ za 30 dni.

4. Idejnih oziroma glavnih projektov, ki so že potrjeni po predpisih, ki so se uporabljali pred uveljavitvijo te uredbe, ni treba predlagati v revizijo organom, pristojnim po določbah te uredbe, razen če to ti organi izrečno zahtevajo.

7. Kazenske določbe

58. člen

Določbe te uredbe se nanašajo v celoti na projekte investicijskih objektov, ki se gradijo ali ki se bodo začeli v letu 1948 graditi za investicijski plan za leto 1949 ali za dolgoročni investicijski plan.

59. člen

Natančnejše predpise o delu komisije za revizijo idejnih projektov pri zvezni planski komisiji izda predsednik zvezne planske komisije, predpise o delu komisije za revizijo idejnih projektov pri ministrstvu

za gradnje FLRJ pa minister za gradnje FLRJ v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije.

Posebne predpise o delu komisij za revizijo projektov za objekte specialne vrste izda po potrebi pristojni minister, v katerega resoru je komisija za revizijo teh projektov.

Sestavne dele in njihove nazive ter tehnično obliko idejnega in glavnega projekta določi za svojo panogo delavnosti zvezni minister v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije.

60. člen

Kolikor zahtevajo specialne vrste gradb v pristojnosti posameznih resorov izjemo oziroma dopolnitev določb te uredbe glede projektiranja, izda o tem predpise pristojni zvezni minister v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije.

61. člen

Predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ določi komisijo, ki bo opravila pregled vseh projektantskih organov in podjetij v sestavu ministrstev oziroma komitejev vlade FLRJ. Glede na to bo predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ dal vladi FLRJ predlog o tem, kateri projektantski organi in podjetja naj prenehajo.

Prav tako odredi vlada ljudske republike pregled vseh projektantskih organov in podjetij v svojem območju, razen tistih, ki so navedena v prednjem odstavku, in izda odločbo o tem, kateri projektantski organi in podjetja naj prenehajo.

62. člen

Zasebna projektantska podjetja morajo spraviti svoje delo v sklad s predpisi te uredbe v 60 dneh po njeni uveljavitvi, sicer ne smejo več opravljati projektantskih del.

63. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda minister za gradnje FLRJ v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije.

64. člen

Ta uredba začne veljati 15 dni po objavi v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 6. junija 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

Minister za gradnje:

Vlada Zečević l. r.

Na podlagi tretjega odstavka 59. člena temeljne uredbe o projektiranju (Uradni list FLRJ št. 48/48) izdajam v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije

odredbo

o tehnični opremi idejnega in glavnega projekta*

1. Idejni in glavni projekt mora imeti tehnično opremo vseskozi po odredbi o opremi projektnega elaborata MG št. 15803 z dne 28. novembra 1947, ki je objavljena v uradnem glasilu ministrstva za gradnje FLRJ »Naše gradjevinarstvo« št. 3—4/47 in katere predpisi so sestavni del te odredbe.

2. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

MG št. 19890

Beograd dne 29. oktobra 1948.

Minister za gradnje:

Vlada Zečević l. r.

Strinjam se!

Predsednik

zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 99-844/48.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za gradnje FLRJ

temeljno uredbo o gradnji*

1. Splošne določbe

1. člen

Predpisi te uredbe veljajo za vse gradbe za kapitalno graditev in za družbeni standard, bodisi da se gradijo za državna gospodarska podjetja, urade ali pa za združne in družbene organizacije, gospodarska podjetja in državljane.

Predpisi te uredbe veljajo ne glede na to, ali gradi gradbo investitor v lastni režiji ali pa jo gradi gradbeno podjetje ali posameznik, ki je pooblaščen za izvajanje gradbenih del.

Za stanovanjske in gospodarske zgradbe kmečkih gospodarstev, ki se gradijo po vaseh, predpisi te uredbe ne veljajo. Pač pa veljajo za zgradbe v krajih in rajonih, ki so razglašeni za turistične.

2. člen

Kot gradbe za kapitalno graditev so mišljene graditve objektov, ki so namenjeni za razširjeno re-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 46-349/48.

produkcijo, vskladiščenje in transport (tovarne, zavodi, rudniki, elektrarne, hidrocentrale, železnice, пристanišča, prekopi, ceste itd.).

Gradbe za družbeni standard so vse gradbe, ki so namenjene za kulturno-socialno delavnost državnih organov, za komunalno-stanovanjsko delavnost (šole, bolnišnice, razni domovi, državni uradi in vse vrste stanovanjskih zgradb, kanalizacija, vodovod, parki itd.).

Za gradbe za družbeni standard, ki so po svoji funkciji zvezane z gradbami za kapitalno graditev, veljajo določbe, ki veljajo za gradbe za kapitalno graditev.

2. Sklepanje gradbenih pogodb in graditev

3. člen

Investitor sklene z gradbenim podjetjem gradbeno pogodbo praviloma na podlagi glavnega projekta, potrjenega od komisije za revizijo glavnih projektov.

Če je idejni projekt dobro izdelan, se sme z dovoljenjem komisije za revizijo idejnih projektov skleniti gradbena pogodba tudi že na podlagi njega.

Gradbeno pogodbo sme investitor skleniti tudi na podlagi glavnega projekta, ki je izdelan samo za posamezne dele gradbe, če ima zanje potrditev komisije za revizijo glavnih projektov.

4. člen

Pogodba se sklene za zgraditev celotne gradbe.

Če ima vsa graditev trajati več koledarskih let, se sme pogodba po splošnih pogojih skleniti za vso graditev, v posebnih pogodbah pa se podrobneje do-

ločijo posebni pogoji za dela v vsakem posameznem koledarskem letu.

Minister za gradnje FLRJ določi, za katere vrste objektov in v katerih primerih je obvezno skleniti pogodbo za zgraditev vsega objekta.

5. člen

V gradbeni pogodbi, ki jo skleneta investitor in gradbeno podjetje, se določijo roki, v katerih je treba izvršiti posamezne faze graditve po planu dinamike graditve. Ti roki se morajo dati v pogodbo takoj ob njeni sklenitvi, če to ni mogoče, pa brž ko se določi. Na katere kazalnike in faze se ti roki nanašajo, predpiše minister za gradnje FLRJ.

6. člen

Z graditvijo začne graditelj šele po sklenitvi gradbene pogodbe.

Preiskovalna in pripravljalna dela se lahko začne tudi pred sklenitvijo pogodbe.

7. člen

Gradb za kapitalno graditev in gradb za družbeni standard, izvzemši gradbe za potrebe državljanov, ne smejo investitorji graditi v lastni režiji, temveč jih morajo oddati gradbenim podjetjem, ki so zanje usposobljena.

Izjemoma od predpisov prednjega odstavka se smejo gradbena dela opravljati v lastni režiji samo v sporazumu z republiškim ministrom za gradnje in predsednikom republiške planske komisije.

Brez posebnega dovoljenja se smejo v lastni režiji opravljati adaptacije in dela za vzdrževanje gradbe.

8. člen

Gradba se mora v celoti graditi po potrjenem idejnem oziroma glavnem projektu, po veljavnih tehničnih predpisih in po predpisanih normah za dela v graditeljstvu ob uporabi sodobnih pridobitev znanosti in delovnih metod ter s primernim in kakovostnim gradivom.

Graditelji morajo spoštovati predpise o ureditvi, zazidavi ali parcelaciji gradbenih površin mesta ali kraja, ki jih je izdal mestni oziroma okrajni ljudski odbor s svojimi odloki.

Pri graditvi morajo ukreniti graditelji vse potrebne zavarovalne in varnostne ukrepe, zlasti pa ukrepe za zavarovanje delavcev, prometa in sosednih posesti.

9. člen

Predsednik zvezne planske komisije sme v korist izpolnitve splošnega državnega plana, predsednik republiške planske komisije pa v korist plana ljudske republike ustaviti posamezne graditve.

Zoper odločbo predsednika planske komisije se sme investitor v osmih dneh po prejemu odločbe pritožiti na vlado FLRJ oziroma na vlado ljudske republike.

3. Gradbena podjetja

10. člen

Državna gradbena podjetja so praviloma pod vodstvom ministrstva za gradnje FLRJ, republiškega ministrstva za gradnje oziroma okrajnega ali mestnega ljudskega odbora, kolikor vlada FLRJ ali vlada ljudske republike ne odloči, naj so tudi pod vodstvom drugih ministrstev.

11. člen

Zasebna gradbena podjetja se ne smejo ustanavljati.

12. člen

Gradbeno podjetje je dolžno na podlagi tehnične dokumentacije (idejnega in glavnega projekta), ki jo je izdelal projektantski organ ali podjetje, sestaviti operativne gradbene plane.

Operativne gradbene plane potrdi operativni upravni voditelj gradbenega podjetja.

Gradbeno podjetje mora potrjeni operativni gradbeni plan poslati investitorju.

13. člen

Evidenco o graditvi po operativnem planu morajo voditi gradbeno podjetje, njegov operativni upravni voditelj in investitor.

Podatke za evidenco o graditvi po operativnem planu pošlje gradbeno podjetje svojemu operativnemu upravnemu voditelju in investitorju.

4. Gradbeno dovoljenje

14. člen

Preiskovalna dela, ki jih opravljajo uradi, ustanove, podjetja ali organizacije, se morajo poprej priglasiti okrajnemu oziroma mestnemu ljudskemu odboru.

15. člen

S pripravljalnimi deli se sme začeti samo z dovoljenjem okrajnega oziroma mestnega izvršilnega odbora.

Okrajni oziroma mestni izvršilni odbor izda dovoljenje za pripravljalna dela v šestih dneh po prejemu prošnje, če je dal pristojni organ soglasje o širši lokaciji (10. člen uredbe o projektiranju). Če izvršilni odbor ne izda v tem roku dovoljenja za pripravljalna dela, se šteje, da je zavrnil izdajo takega dovoljenja.

Zoper odločbo o zavrnitvi izdaje dovoljenja za pripravljalna dela se lahko prosilec v dveh dneh pritoži na republiškega ministra za komunalne zadeve. Ta mora izdati odločbo v osmih dneh.

16. člen

Z graditvijo se ne sme začeti brez gradbenega dovoljenja. Gradbeno dovoljenje izda pristojni okrajni oziroma mestni izvršilni odbor ali poverjenik, ki ga izvršilni odbor za to pooblasti (poverjenik za gradnje) in sicer v treh dneh po prejemu prošnje.

Gradbeno dovoljenje se izda na podlagi odločbe komisije za revizijo glavnih projektov, s katero se glavni projekt oziroma njegov del (po tretjem odstavku 3. člena te uredbe) potrdi. Gradbeno dovoljenje, izdano na podlagi odločbe komisije za revizijo glavnih projektov, s katerim se potrdi glavni projekt le za določeni del gradbe, velja samo za ta del.

Z gradbenim dovoljenjem ugotovi okrajni oziroma mestni izvršilni odbor, da so opravljena vsa predhodna dela, ki so po veljavnih predpisih potrebna, da bi se moglo začeti z graditvijo, in da svoje soglasje za ožjo lokacijo, če je gradba, ki naj se gradi, v skladu z gradbenim planom oziroma z regulacijskim in parcelacijskim planom mesta ali kraja.

Če izda komisija za revizijo idejnih projektov (po drugem odstavku 3. člena te uredbe) dovoljenje,

da se lahko začne z graditvijo na podlagi idejnega projekta, se izda gradbeno dovoljenje na podlagi idejnega projekta.

17. člen

Če okrajni oziroma mestni izvršilni odbor ne izda gradbenega dovoljenja v šestih dneh ali če ne vrne prošnje s svojimi pripombami, se šteje, da je zavrnil izdajo takega dovoljenja.

Zoper zavrnitev dovoljenja okrajnega oziroma mestnega izvršilnega odbora se lahko prosilec v dveh dneh po prejemu odločbe pritoži na republiškega ministra za komunalne zadeve.

Če gre za gradbo zveznega pomena, sme pristojni zvezni minister zavrnitev gradbenega dovoljenja ali dovoljenja za pripravljala dela predložiti v odločitev vladi FLRJ.

18. člen

Po prejemu prošnje za gradbeno dovoljenje lahko pristojni okrajni oziroma mestni izvršilni odbor izda dovoljenje, da se takoj začne s pripravljalnimi deli.

Gradbeno dovoljenje je obenem tudi dovoljenje za pripravljala dela.

19. člen

Če sega gradba iz enega v dva ali več okrajev oziroma mest, izda gradbeno dovoljenje republiško ministrstvo za komunalne zadeve; če gre za dve ljudski republiki, pa izda dovoljenje za pripravljala dela in gradbeno dovoljenje minister za gradnje FLRJ.

Zoper odločbo ministra za komunalne zadeve se prosilec lahko pritoži na vlado ljudske republike oziroma — če je gradba zveznega pomena — na ministra za gradnje FLRJ. Zoper odločbo ministra za gradnje FLRJ, izdano na prvi stopnji, je dopustna pritožba na vlado FLRJ.

20. člen

Gradbeno dovoljenje izgubi veljavo, če se z graditvijo ne začne v šestih mesecih po vročitvi dovoljenja prosilecu.

Na prošnjo investitorja lahko državni organ, ki je gradbeno dovoljenje izdal, podaljša ta rok največ še za tri mesece.

5. Pregled in prevzem izvršenih del

21. člen

Pregled in prevzem izvršenih del opravljajo z gradbeno-tehnične strani komisije za prevzem izvršenih gradbenih del.

Komisije za prevzem izvršenih gradbenih del pregledajo tehnično brezhibnost objekta in se prepričajo o količini in kakovosti izvršenih del ter o količini porabljenega gradiva in delovne sile, primerjajoč jih s pogodbenimi listinami.

Pregled in prevzem izvršenih del s finančne strani bosta predpisana s posebnimi predpisi.

22. člen

Na prošnjo graditelja se sestavi v treh dneh po prejemu prošnje pri ministrstvu za gradnje FLRJ, pri republiškem ministrstvu za gradnje ali pri okrajnem oziroma mestnem izvršilnem odboru komisija za prevzem izvršenih gradbenih del.

23. člen

Komisija za prevzem izvršenih gradbenih del, ki se ustanovi pri ministrstvu za gradnje FLRJ, prevzema dokončane gradbe zveznega pomena.

Komisije za prevzem izvršenih gradbenih del pri republiških ministrstvih za gradnje prevzemajo dokončane gradbe republiškega pomena.

Komisije za prevzem izvršenih gradbenih del pri okrajnih oziroma mestnih ljudskih odborih prevzemajo dokončane gradbe lokalnega pomena.

Minister za gradnje FLRJ lahko pooblasti komisijo za prevzem gradbenih del pri republiškem ministrstvu za gradnje oziroma pri okrajnem (mestnem) izvršilnem odboru, da prevzema dokončane gradbe zveznega pomena.

Republiški minister za gradnje lahko pooblasti komisijo za prevzem gradbenih del pri okrajnem oziroma mestnem izvršilnem odboru, da prevzame dokončane gradbe republiškega pomena.

Komisija za prevzem izvršenih gradbenih del pri ministrstvu za gradnje FLRJ sme prevzemati dokončane gradbe republiškega pomena, če minister za gradnje FLRJ misli, da so ta dela v splošno državno korist.

Republiško ministrstvo za gradnje lahko pooblasti komisijo za prevzem gradbenih del pri okrajnem oziroma mestnem izvršilnem odboru, da prevzema dokončana dela iz republiške pristojnosti.

24. člen

Komisijo za prevzem izvršenih gradbenih del pri ministrstvu za gradnje FLRJ imenuje minister za gradnje FLRJ, pri republiških ministrstvih za gradnje republiški minister za gradnje, pri okrajnih oziroma mestnih ljudskih odborih pa izvršilni odbor. Te komisije se imenujejo, kadar se pokaže potreba po prevzemu posameznih gradbenih del.

25. člen

Komisijo za prevzem izvršenih gradbenih del lahko pri gradbah posebnega gospodarskega pomena imenuje predsednik vlade FLRJ.

26. člen

Komisijo za prevzem izvršenih gradbenih del sestavljajo predsednik in štirje člani, po potrebi pa tudi več članov.

Komisija za prevzem izvršenih gradbenih del odloča z večino glasov navzočih članov.

Če se večina glasov ne da doseči, odloči državni organ, ki je komisijo odredil.

27. člen

V sestavi komisije za prevzem izvršenih gradbenih del mora biti po en predstavnik:

1. ministrstva za gradnje FLRJ, če se prevzemajo dokončane gradbe zveznega pomena;

2. republiškega ministrstva za gradnje, če se prevzemajo dokončane gradbe republiškega pomena oziroma okrajnega ali mestnega izvršilnega odbora, če se prevzemajo dokončane gradbe lokalnega pomena;

3. ministrstva, v katerega resoru je investitor, oziroma izvršilnega odbora;

4. ministrstva, v katerega resoru je graditelj del, oziroma izvršilnega odbora;

5. sanitarne inšpekcije.

Kadar se prevzema gradba za družbeni standard republiškega pomena, mora biti v komisiji za prevzem izvršenih del poleg oseb iz prednjega odstavka še predstavnik ministrstva za komunalne zadeve.

Druge člane komisije imenuje državni organ, pri katerem je komisija, po potrebi glede na namen gradbe, ki naj se prevzame.

Kdor je nadzoroval dela, ne more biti član komisije za prevzem izvršenih gradbenih del, lahko pa sodeluje pri njihovem delu.

28. člen

Po pregledu izvršenih del izda komisija za prevzem izvršenih gradbenih del odločbo o prevzemu gradbe.

Gradbe za kapitalno graditev se prevzemajo, ko je graditev vse gradbe končana. Posamezen del gradbe se sme prevzeti samo tedaj, če je celota in če se lahko izroči v uporabo. Del gradbe se prevzame samo glede na njeno tehnično stran.

Če poda komisija za prevzem izvršenih gradbenih del svoje pripombe k tem delom, se mora gradbeno podjetje takoj ravnati po njih.

Gradbeno podjetje se zoper odločbo komisije, s katero mu je naložena izvršitev določenih del, lahko pritoži v osmih dneh po prejemu odločbe na državni organ, ki je komisijo odredil. Odločba tega organa je dokončna.

6. Uporaba gradbe

29. člen

Komisija za prevzem izvršenih gradbenih del izda dovoljenje za uporabo gradbe.

Gradbe za družbeni standard se ne smejo uporabiti, dokler komisija za prevzem izvršenih del ne izda dovoljenja.

Dovoljenje za uporabo gradbe se lahko izda skupaj z odločbo o njenem prevzemu.

30. člen

Investitor mora o dnevu, ko je začel uporabljati gradbo, obvestiti okrajni oziroma mestni izvršilni odbor, v katerega območju je gradba.

7. Kazenske določbe

31. člen

Gradbeno podjetje oziroma investitor, ki gradi v lastni režiji, se kaznuje zaradi prekrška z denarno kaznijo do 50.000 dinarjev:

1. če izvaja gradbena dela v nasprotju z idejnim ali glavnim projektom;
2. če se pri izdelavi in pripravi gradiva ne ravna po veljavnih predpisih;
3. če izvaja gradbena dela, preden dobi gradbeno dovoljenje;
4. če ne ukrene potrebno za zavarovanje in varnost delavcev, državljanov in prometa;
5. če se ne ravna po predpisih o ureditvi, zaidavi ali projekciji gradbenih površin ali kraja, ki jih je izdal mestni oziroma okrajni ljudski odbor s svojimi odloki;
6. če vgradi neakovostno ali neprimerno gradivo;
7. če ne spoštuje drugih gradbeno-tehničnih predpisov.

32. člen

Z denarno kaznijo do 10.000 dinarjev se kaznuje gradbeno podjetje oziroma investitor, ki gradi v lastni režiji, zaradi tehle prekrškov:

1. če začne s preiskovalnimi deli, ne da bi jih priglasil okrajnemu oziroma mestnemu ljudskemu odboru;

2. če začne s pripravljalnimi deli brez dovoljenja za pripravljalna dela.

33. člen

Če gre za gradbe zveznega in republiškega pomena, vodi postopek o prekrških iz 31. člena te uredbe in zanje izreka kazni republiški minister za gradnje po predpisih temeljnega zakona o prekrških. Če gre za gradbe lokalnega pomena, je za to pristojen okrajni oziroma mestni izvršilni odbor.

O prekrških iz 32. člena te uredbe vodi postopek in zanje izreka kazni okrajni oziroma mestni izvršilni odbor po določbah temeljnega zakona o prekrških.

Gradbeno podjetje oziroma investitor se zoper odločbo okrajnega oziroma mestnega izvršilnega odbora lahko pritoži na republiškega ministra za gradnje, zoper odločbo republiškega ministra za gradnje po prvem odstavku tega člena pa na vlado ljudske republike.

8. Prehodne določbe

34. člen

Za gradbe, ki so se začele graditi po dosedanjih predpisih, se začno predpisi te uredbe v celoti uporabljati od 1. septembra 1948.

Do tega dne morajo investitorji in gradbena podjetja svoje pogodbe, operativne gradbene plane, plane za dinamiko graditve, operativno evidenco itd. spraviti v sklad z določbami te uredbe. Če se gradnja,

začeta pred uveljavitvijo te uredbe, dokonča pred 1. septembrom 1948, je treba prevzeti gradbena dela po določbah te uredbe.

Za gradbe, ki se še niso začele, se bodo predpisi te uredbe začeli v celoti uporabljati od 1. avgusta 1948.

35. člen

Če se je pričelo z graditvijo brez gradbenega dovoljenja ali z gradbenim dovoljenjem, izdanim od državnega organa, ki po tej uredbi ni za to pristojen, mora investitor preskrbeti od pristojnega organa gradbeno dovoljenje v tridesetih dneh po uveljavitvi te uredbe.

9. Končne določbe

36. člen

Odstopanja od določb te uredbe pri gradbah specifične narave (pri železnicah, rudarskih delih in pod.) lahko predpiše pristojni zvezni minister v soglasju z ministrom za gradnje FLRJ in predsednikom zvezne planske komisije.

37. člen

Za zgradbe za družbeni standard, ki so bile končane pred uveljavitvijo te uredbe, si morajo investitorji preskrbeti dovoljenje za uporabo gradbe v treh mesecih po uveljavitvi te uredbe. Tako dovoljenje izdajo okrajni oziroma mestni izvršilni odbori.

Za gradbe, začete pred 1. januarjem 1948, se ne plača taksa za poznejšo izdajo gradbenega dovoljenja.

38. člen

Minister za gradnje FLRJ izda v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ v enem mesecu po uveljavitvi te uredbe odločbo o tem, kateri tehnični predpisi in tehnične norme veljajo.

39. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda minister za gradnje FLRJ.

40. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 29. maja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za gradnje:

Vlada Zečević l. r.

Na podlagi 4. člena temeljne uredbe o gradnji
(Uradni list FLRJ št. 46/48) izdajam

odredbo

**o obveznem sklepanju pogodb za zgraditev celotnega
investicijskega objekta***

1. Pogodba za zgraditev celotnega investicijskega objekta se mora ne glede na vrsto in tip objekta skleniti pri vseh objektih za kapitalno graditev in objektih za družbeni standard.

2. Kljub določbi iz 1. točke ni treba skleniti pogodbe za zgraditev celotnega investicijskega objekta, temveč se sklenejo posebne pogodbe:

a) če je posamezen gradbeni objekt istega investicijskega objekta taka posebna celota, da se lahko vsak objekt zase oziroma eden brez drugega uporablja v svoj cilj in namen, ki sta določena v programu investicijske izgraditve;

b) če sestoji investicijski objekt iz več vrst gradbenih objektov, ki jih gradijo razna gradbena podjetja;

c) če po odločbi pristojne planske komisije ni izdelan idejni načrt za celotni investicijski objekt.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 80-689/48.

3. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 15155

Beograd dne 28. avgusta 1948.

Minister za gradnje:
Vlada Zečević l. r.

Na podlagi 39. člena temeljne uredbe o gradnji
(Uradni list FLRJ št. 46/48) predpisujem v soglasju
z ministrom za finance FLRJ

pravilnik
o gradnjah v lastni režiji*

1. člen

Gradbe za kapitalno graditev in gradbe za družbeni standard lahko investitorji gradijo v lastni režiji samo v sporazumu z republiškim ministrom za gradnje in predsednikom republiške planske komisije (drugi odstavek 7. člena temeljne uredbe o gradnji).

Izjemoma sme investitor tudi brez sporazuma z republiškim ministrom za gradnje in predsednikom republiške planske komisije izvajati v lastni režiji vzdrževalna dela na gradbah in adaptacije v mejah planiranega zneska do 500.000 dinarjev.

2. člen

Z gradnjo v lastni režiji sme investitor začeti samo na podlagi glavnega projekta, potrjenega od pristojne komisije za revizijo glavnih projektov, ko dobi gradbeno dovoljenje.

Izjemoma od določb prednjega odstavka se lahko z graditvijo v lastni režiji začne tudi na podlagi po-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 112—922/48.

trjenega idejnega projekta, če potrdi graditev komisija za revizijo idejnih projektov. Vendar je tudi v tem primeru potrebno gradbeno dovoljenje.

3. člen

Gradbe za kapitalno graditev in gradbe za družni standard se gradijo v lastni režiji po določbah temeljne uredbe o gradnji in uredbe o finansiranju in finančni kontroli investicij zveznega, republiškega in lokalnega pomena.

Določbe uredbe o gradbeni inšpekciji se nanašajo tudi na gradbe za kapitalno graditev in gradbe za družni standard v lastni režiji.

Več objektov na istem gradbišču se šteje kot en sam objekt.

4. člen

Gradbena dela v lastni režiji vodi voditelj gradbenih del.

5. člen

Voditelja gradbenih del v lastni režiji določi investitor.

Voditelj gradbenih del v lastni režiji mora biti strokovnjak za gradbena dela.

Voditelju gradbenih del v lastni režiji dodeli investitor potrebno strokovno in pomožno osebje.

Plače voditelja gradbenih del v lastni režiji in dodeljenega strokovnega pomožnega osebja gredo v breme zadevnega investicijskega kredita. Če opravljajo voditelj del v lastni režiji in dodeljeno mu strokovno in pomožno osebje pretežno svoje redno delo, ostanejo tudi še nadalje na predračunu oziroma finančnem planu svojega urada, ustanove ali podjetja.

6. člen

Investitor mora za investicijska dela v lastni režiji zagotoviti potrebna:

1. materialna sredstva,
2. denarna sredstva v obliki predujma, katerega višina se določi s posebnimi predpisi.

Materialna in denarna sredstva da investitor na razpolago voditelju gradbenih del v lastni režiji.

7. člen

Investitor mora za graditev gradb v lastni režiji izdati pismeno odredbo, ki mora obsegati:

1. označbo gradbenih del in skupno vrednost del, ki naj se izvršijo med letom;
2. ime voditelja gradbenih del v lastni režiji;
3. dan začetka in konca del.

Dvojniki te odredbe pošlje investitor kreditnemu podjetju, pri katerem mu je odprt investicijski kredit, kot prilogo naloga za dovolitev predujma voditelju gradbenih del v lastni režiji.

8. člen

Voditelj gradbenih del v lastni režiji je poleg drugega dolžan:

1. gradbena dela izvršiti v določenem roku in po vsem po potrjenem projektu, odredbah in navodilih, ki jih je dobil od investitorja;
2. za gradbena dela priskrbeti potrebni material in delovno moč;
3. skrbeti za prehrano in nastanitev delavcev;
4. obračunati na način, ki je predpisan za gradbeno delavnost, izvršena dela tako po začasnih situacijah med deli, kakor tudi z dokončnim obračunom po dokončanih delih.

Začasnih situacij ni treba predlagati za gradbena dela iz drugega odstavka 1. člena tega pravilnika kakor tudi ne za gradbena dela do 3,000.000 dinarjev za posamezen objekt, ki se lahko financirajo na podlagi dokumentov o vrsti stroškov (računov za material, prevoznih stroškov, plačilnih seznamov itd.);

5. svoje tehnično in računovodstveno poslovanje voditi povsem po predpisih za gradbena podjetja, ločeno od rednega poslovanja investitorja, in v knjigovodstvu uporabljati končni plan za gradbena podjetja, vendar samo:

a) za gradbena dela, ki jih v lastni režiji izvršujejo državni uradi oziroma ustanove, če vrednost vseh gradbenih objektov presega 15,000.000 dinarjev;

b) za gradbena dela, ki jih izvršujejo v lastni režiji državna podjetja, razen gradbenih podjetij, če vrednost vseh gradbenih objektov presega 5,000.000 dinarjev;

6. sprejete predujme obračunati najdalj do konca del;

7. skrbeti za materialna sredstva, ki mu jih je dal investitor na razpolago oziroma ki so bila nabavljena za dela v lastni režiji.

9. člen

Voditelj gradbenih del v lastni režiji je upravičen:

1. sklepati posle v zvezi z gradbenimi deli, ki jih izvršuje v lastni režiji (nabava materiala, najemanje delovne moči, organiziranje prevoza in pod.);

2. razpolagati z denarnimi sredstvi, ki mu jih je dal investitor na razpolago kot predujem;

3. prepustiti po potrebi posamezna dela (montažna, obrtniška in pod.) drugemu podjetju ali obrtniški delavnici.

10. člen

Voditelj gradbenih del v lastni režiji je odgovoren investitorju za investicijska dela glede kakovosti, obsega, roka izvedbe in cene za posamezna dela.

11. člen

Vse storitve in material, ki jih investitor da na razpolago voditelju gradbenih del v lastni režiji, se morajo obračunati po predpisanih cenah.

12. člen

Voditelj gradbenih del v lastni režiji se mora ravnati po predpisih o operativnem planiranju in evidenci, ki veljajo za gradbena podjetja, in pravočasno pošiljati na predpisanih obrazcih operativnemu upravnemu voditelju in investitorju poročila.

13. člen

Med izvrševanjem gradbenih del v lastni režiji se ne sme odstopiti od potrjenega projekta brez dovoljenja komisije za revizijo projektov.

Presežki in poznejša gradbena dela, ki bistveno ne spremenijo potrebnega projekta, ki pa se med delom pokažejo kot nujna, niso dopustni brez poprejšnjega dovoljenja investitorja oziroma pristojne planske komisije, če zahtevajo izdatke nad planski znesek.

14. člen

Pri obračunu za gradbena dela se morajo za posamezne elemente cen (kalkulativne odpise, splošne upravne in prodajne stroške, dobiček in davek od prometa proizvodov) uporabljati stopnje, ki so predpisane za zadevno vrsto gradbenih del, ne glede na

stopnjo, ki velja za gospodarsko panogo, kateri pripada investitor.

Amortizacijo vplačajo podjetje v celoti v splošni državni amortizacijski sklad v korist svojega operativnega upravnega voditelja, uradi in ustanove pa v proračun pristojnega organa.

Pri vplačilu amortizacijske kvote se mora voditelj gradbenih del v lastni režiji ravnati po navodilu o vplačilu amortizacijskega zneska glede označbe vrste gospodarske delavnosti oziroma šifre iz začasne nomenklature delavnosti, ki jo je predpisala zvezna planska komisija.

15. člen

Od dobička, doseženega pri izvedbi gradbe, se odtegne samo prispevek za sklad vodstva voditelja gradbenih del v lastni režiji, ki se izračuna po predpisih uredbe o skladu vodstva podjetja in o osrednjem skladu podjetij, ostanek dobička pa se vplača v proračun.

Po končanih gradbenih delih se neizrabljeni del sklada vodstva prav tako vplača v proračun.

Če izvršujejo gradbena dela v lastni režiji uradi ali ustanove, se mora ves dobiček iz prednjega odstavka vplačati v proračun pristojnega organa. Odlični delavci se nagradijo tako, kakor je predpisano s splošnimi navodili za urade oziroma ustanove.

16. člen

Dela v lastni režiji se sprejemajo po določbah temeljne uredbe o gradnji in pravilniku o sprejemu izvršenih gradbenih del.

17. člen

Na podlagi poročila komisije za sprejem izvršnih gradbenih del v lastni režiji potrdi investitor delo voditelja gradbenih del v lastni režiji in ga odveže te dolžnosti.

18. člen

Preostala materialna sredstva mora investitor vnovčiti in vrniti v korist investicijskega kredita.

19. člen

Ta pravilnik začne veljati 1. januarja 1949, uporablja pa se tudi pri delih, ki so se začela pred njegovo uveljavitvijo.

Mg št. 23.170

Beograd dne 17. decembra 1948.

Minister za gradnje:

Vlada Zečević l. r.

Strinjam se!

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za gradnje

uredbo

o gradbeni inšpekciji*

1. Naloge in pristojnost gradbene inšpekcije

1. člen

Za nadzorstvo nad pravilnim izvajanjem gradbenih del za kapitalno graditev in gradbah za družbeni standard, nad kakovostjo gradbenih del in nad pravilno uporabo gradbenih tehničnih predpisov se ustanovi gradbena inšpekcija.

2. člen

Gradbena inšpekcija ima pravico, samostojno ukrepati in nalogati izvedbo določenih ukrepov tako za prekus trdnosti gradbe kakor tudi za zavarovanje gradbe in življenja ljudi.

Gradbena inšpekcija ima zlasti pravico:

1. nadzorovati, da se gradbena dela pri gradbah za kapitalno graditev in pri gradbah za družbeni standard izvajajo v skladu s potrjenim idejnim glavnim oziroma detajlnim projektom;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 46-350/48.

2. kontrolirati, ali ustreza kakovost izvršenih del tehničnim predpisom in normam;

3. predlagati, spremljati in kontrolirati gradbene tehnične ukrepe za zavarovanje pravilnega izvajanja gradbenih del;

4. opozarjati graditelje na veljavne predpise in na neizpodbitno znanstveno dognane gradbene metode, da bi se graditve pravilno izvedle;

5. obveščati operativnega upravnega voditelja o nepravilnostih, ugotovljenih na gradbišču in o odrejenih ukrepih;

6. odrediti ukrepe za pravilno izvršitev gradbenih del po določbah te uredbe.

3. člen

Gradbeno inšpekcijo opravljajo:

zvezna gradbena inšpekcija v sestavu ministrstva za gradnjo FLRJ za vse gradbe na vsem ozemlju Federativne ljudske republike Jugoslavije,

republiške gradbene inšpekcije v sestavu republiških ministrstev za gradnjo za vse gradbe na ozemlju ljudske republike,

okrajne gradbene inšpekcije pri okrajnih ljudskih odborih za vse gradbe za družbeni standard in za kapitalno graditev okrajnega pomena na ozemlju okraja,

mestne gradbene inšpekcije pri mestnih ljudskih odborih za vse gradbe za družbeni standard in za kapitalno graditev mestnega pomena na ozemlju mesta.

V velikih mestih, ki ima rajone, se lahko z odlokom ljudskega odbora ustanovijo rajonske gradbene inšpekcije.

4. člen

Zvezna gradbena inšpekcija izpolnjuje svoje naloge neposredno ali pa jih prepusti republiškim okrajnim oziroma mestnim gradbenim inšpekcijam.

Za pravilno opravljanje gradbene inšpekcije na ozemlju Federativne ljudske republike Jugoslavije izdaja zvezna gradbena inšpekcija navodila in smernice republiškim in lokalnim gradbenim inšpekcijam.

5. člen

Naloge republiške gradbene inšpekcije lahko po njenem pooblastilu opravljajo okrajne oziroma mestne gradbene inšpekcije.

Republiške gradbene inšpekcije dajo v skladu z navodili in smernicami zvezne gradbene inšpekcije navodila in smernice okrajnim oziroma mestnim gradbenim inšpekcijam.

6. člen

Zvezno gradbeno inšpekcijo sestavljajo glavni zvezni gradbeni inšpektor in zvezni gradbeni inšpektorji, republiško gradbeno inšpekcijo pa glavni republiški gradbeni inšpektor in republiški gradbeni inšpektorji.

Za posamezne inšpekcije smejo pristojni ministri za gradnje odrediti za inšpektorje tudi strokovnjake iz drugih uradov, podjetij in znanstvenih ustanov v soglasju z njihovimi voditelji.

7. člen

Glavni zvezni gradbeni inšpektor in zvezni gradbeni inšpektorji so odgovorni ministru za gradnje FLRJ, glavni republiški gradbeni inšpektor in republiški gradbeni inšpektorji pa republiškem ministru za gradnje.

Nižje gradbene inšpekcije so višjim gradbenim inšpekcijam odgovorne za izvedbo navodil in nalog, ki jim jih določi višja gradbena inšpekcija.

Višja gradbena inšpekcija sme, če ni za to določen kak drug državni organ, bodisi po pritožbi ali pa iz lastne vzpodbude spremeniti ali razveljaviti odločbo nižje gradbene inšpekcije.

Višje gradbene inšpekcije lahko opravljajo inšpekcijo vseh gradb, ki spadajo v pristojnost nižjih gradbenih inšpekcij, lahko pa zaupajo posamezne inšpekcije tudi kaki drugi določeni gradbeni inšpekciji.

8. člen

Za nadzorstvo nad gradbami posebnega gospodarskega pomena smejo pristojni ministri za gradnje iz lastne vzpodbude ali po predlogu investitorja, graditelja ali gradbene inšpekcije ustanoviti zanje posebno inšpekcijo ali pa odrediti, naj bodo pod stalnim nadzorstvom gradbene inšpekcije.

2. Nadzorstvo, ukrepi in pritožbe

9. člen

Pod nadzorstvom gradbene inšpekcije so vsa gradbišča, na katerih se izvajajo gradbena dela.

10. člen

Če gradbeni inšpektor ugotovi, da se gradi v nasprotju s potrjenim projektom, tehničnimi predpisi in tehničnimi normami, odredi, da se morajo ugotovljene nepravilnosti odpraviti in graditev nadaljevati v skladu s potrjenim projektom, tehničnimi predpisi in tehničnimi normami.

Če gradbeni inšpektor ugotovi, da so razlike tolikšne, da bodo občutno vplivale na kakovost del, odloči, da se nadaljnja graditev ustavi.

Če gradbeni inšpektor ugotovi, da se pri graditvi odstopa od tehničnih predpisov in norm v tolikšni meri, da je zaradi slabe kakovosti del ogrožena stabilnost in trdnost vse gradbe ali njenega dela in da je nevarnost za življenje ljudi, odloči, da se mora gradba ali njen del opustiti.

Gradbeni inšpektor je upravičen podati zahtevo za porušenje gradbe iz drugega odstavka tega člena, če ugotovi, da gradba ne more več služiti svojemu namenu, kakor je določeno v projektu.

Zahtevo, na se gradba poruši, poda gradbeni inšpektor glede na pomen gradbe pri pristojnem ministru za gradnje oziroma pri okrajnem ali mestnem izvršilnem odboru.

11. člen

Zoper odločbo ali odredbo gradbenega inšpektorja je v osmih dneh po sporočitvi ali prejemu odločbe dopustna pritožba na višjo gradbeno inšpekcijo oziroma, če je odločbo izdal zvezni gradbeni inšpektor, na ministra za gradnje FLRJ.

Zoper odločbo gradbenega inšpektorja, izdano na podlagi drugega in tretjega odstavka 10. člena te uredbe, da se morajo dela ustaviti oziroma da se gradba opusti, je v treh dneh po sporočitvi oziroma prejemu odločbe dopustna pritožba na ministra za gradnje FLRJ, republiškega ministra za gradnje ali na okrajni oziroma mestni izvršilni odbor, glede na to, ali gre za gradbo zveznega, republiškega ali lokalnega pomena.

Če izda odločbo po drugem odstavku tega člena za gradbe republiškega in lokalnega pomena zvezni

gradbeni inšpektor ali če izda za gradbe lokalnega pomena odločbo republiški gradbeni inšpektor, se vloži pritožba na republiškega ministra za gradnje.

Zoper prvostopno odločbo, izdano po zahtevi gradbenega inšpektorja, naj se gradba po četrtem odstavku 10. člena te uredbe poruši, je v treh dneh po sporočitvi oziroma prejemu odločbe glede gradb lokalnega pomena dopustna pritožba na republiškega ministra za gradnje, glede gradb republiškega pomena na vlado ljudske republike in glede gradb zveznega pomena na vlado FLRJ.

Pritožba se vloži pri gradbeni inšpekciji oziroma pri drugem državnem organu, ki je izdal odločbo.

12. člen

Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve. Če se vloži pritožba zoper odločbo, s katero je odrejeno porušenje gradbenega objekta, se izvršitev z njo zadrži.

3. Kazenske določbe

13. člen

Gradbeno podjetje se kaznuje zaradi prekrška z denarno kaznijo do 5000 dinarjev, če se ne ravna po odločbi ali odredbi gradbenega inšpektorja.

14. člen

Gradbeni inšpektor je upravičen predlagati kaznovanje v primerih iz prednjega člena tudi za prekrške, določene v 31. členu temeljne uredbe o gradnji.

Predlog za kaznovanje za prekrške po 13. členu te uredbe se da pri izvršilnem odboru oziroma pri

republiškem ministru za gradnje glede na to, ali je bil prekršek storjen v zvezi z gradbo lokalnega ali pa v zvezi z gradbo republiškega ali splošnega državnega pomena.

15. člen

Z odločbo o prekršku se lahko odredi, da se izvrši tisto, kar se je opustilo in zaradi česar se je vodil upravni kazenski postopek.

Zoper odločbo o prekršku je v osmih dneh po sporočitvi oziroma prejemu odločbe dopustna pritožba na republiškega ministra za gradnje oziroma na vlado ljudske republike.

Pravico pritožbe ima tudi gradbena inšpekcija.

16. člen

Postopek po prekrških iz te uredbe se vodi po določbah temeljnega zakona o prekrških.

4. Končne določbe

17. člen

Republiški ministri za gradnje izdajo odločbe o tem, kdaj in kako se ustanovijo okrajne in mestne gradbene inšpekcije.

18. člen

Natančnejše predpise o ustroju in delu gradbene inšpekcije predpiše s pravilnikom minister za gradnje FLRJ.

19. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 29. junija 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za gradnje:

Vlada Zečević l. r.

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010004-0

**Kontrola
nad izvozom in uvozom,
carinski zakon**

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010004-0

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za zunanjo trgovino

uredbo
o kontroli nad izvozom in uvozom*

I. Splošne določbe

1. člen

Ministrstvo za zunanjo trgovino vodi izvajanje celotnega načrta zunanje trgovine in nadzoruje izvozne in uvozne posle, ki jih opravljajo državni organi, ustanove in podjetja ter zadruga in organizacije, ne glede na to, pod katero operativno upravno vodstvo spadajo, kakor tudi izvozne in uvozne posle posameznih državljanov.

Kontrolo nad vsem blagovnim prometom s tujino (nad izvozom in uvozom blaga) ima ministrstvo za zunanjo trgovino.

Kontrolo nad plačilnim prometom s tujino v zvezi z blagom ima ministrstvo za finance FLRJ neposredno in po ministrstvu za zunanjo trgovino oziroma po Narodni banki FLRJ.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 10-53/48. (Spremembo te uredbe glej na str. 481.)

2. člen

Z izvozom in uvozom blaga se smejo baviti samo tiste ustanove, podjetja, zadruge in organizacije, ki so pri ministrstvu za zunanjo trgovino registrirane kot izvozniki oziroma uvozniki. Potrdilo o registraciji je hkrati dovoljenje za opravljanje izvoznih in uvoznih poslov.

Izvozniki in uvozniki po prednjem odstavku so lahko:

1. državna gospodarska podjetja zveznega, republiškega in lokalnega pomena, ki se ukvarjajo samo z izvoznimi in uvoznimi posli in ki na podlagi izvoznega in uvoznega načrta sklepajo pogodbe o izvozu in uvozu s tujimi uvozniki in izvozniki, kakor tudi pogodbe o proizvodnji oziroma prodaji blaga z domačimi proizvajalnimi oziroma trgovskimi podjetji;

2. državna gospodarska podjetja zveznega, republiškega in lokalnega pomena, ki se razen z rednim poslovnim prometom ukvarjajo tudi z izvoznimi in uvoznimi posli, s tem da stopajo v neposredne odnose s tujimi izvozniki in uvozniki.

3. državni uradi in ustanove, zadruge in organizacije ter posamezniki, ki se ukvarjajo z izvoznimi in uvoznimi posli.

3. člen

Ministrstvo za zunanjo trgovino opravlja kontrolo nad izvozom in uvozom na carinski meji Federativne ljudske republike Jugoslavije po svoji carinski upravi.

Izvozno in uvozno blago odpravljajo (prevažajo) podjetja za mednarodno prevozništvo, ki so pod operativnim upravnim vodstvom ministrstva za zunanjo trgovino.

4. člen

Državna proizvodjalna in trgovska podjetja, ki sklenejo pogodbe z uvozniki in izvozniki, so odgovorna za izvršitev svojih načrtnih nalog, ki se nanašajo na izvoz in uvoz. Glede izvršitve teh nalog so omenjena podjetja pod kontrolo ministrstva za zunanjo trgovino oziroma organov, ki jih to ministrstvo pooblasti.

II. Izvoz in uvoz

5. člen

Izvoz blaga v tujino je dopusten samo z izvoznim dovoljenjem, ki ga izda ministrstvo za zunanjo trgovino. Izvozno dovoljenje velja samo za dobo, za katero je izdano, in ga sme izrabiti samo tisti izvoznik, na katerega se glasi.

6. člen

Izvozniki so dolžni, da celotno protivrednost, ki so jo dosegli za izvoženo blago, vnesejo v državo v roku, ki je določen z izvoznim dovoljenjem. Če je protivrednost prejeta vnaprej, jo je treba vnesti v državo takoj po njenem prejemu.

Protivrednost za izvoženo blago je treba vnesti v državo na način, ki je določen v izvoznem dovoljenju.

7. člen

Uvoz blaga iz tujine je dopusten samo z uvoznim dovoljenjem, ki ga izda ministrstvo za zunanjo trgovino. Uvozno dovoljenje velja samo za dobo, za katero je izdano, in ga sme izrabiti samo tisti uvoznik, na katerega se glasi.

Minister za zunanjo trgovino sme s posebno odločbo dovoliti uvoz posameznih vrst blaga tudi brez uvoznega dovoljenja.

Sklepanje pogodb s tujino za uvoz blaga v državo je dopustno samo po poprejšnjem soglasju z ministrstvom za zunanjo trgovino.

8. člen

Uvoženo blago ter stroški, ki so v neposredni zvezi z izvozom in uvozom, se morejo plačati samo s plačilnim dovoljenjem, ki ga izda ministrstvo za zunanjo trgovino.

Plačilno dovoljenje velja samo za dobo, za katero je izdano, in ga sme izrabiti samo tisti uvoznik, na katerega se glasi.

9. člen

Kompenzacijske blagovne posle s tujino ter pogoje, ob katerih se smejo sklepati, odobrava ministrstvo za zunanjo trgovino oziroma organi in ustanove, ki jih odredi minister za zunanjo trgovino.

10. člen

Če ni v sporazumu s posamezno državo določen način frankiranja v tujino prodanega blaga oziroma v tujini kupljenega blaga, se blago frankira ob pogojih, ki jih določi minister za zunanjo trgovino.

11. člen

Blago, ki je namenjeno za izvoz, mora biti proizvedeno v času, ki je določen v načrtu, ter mora ustrezati pogodbenim pogojem glede kakovosti, asortimenta, pakiranja ter dobavnih in odpravnih rokov.

Ministrstvo za zunanjo trgovino ima glede vseh pogodb pravico kontrole, ali so izpolnjeni pogodbeni pogoji. Če izvozu oziroma uvozu namenjeno blago ne ustreza pogojem iz pogodbe, sme ministrstvo za zunanjo trgovino oziroma od njega pooblaščen organ odreči oziroma odvzeti izvozno oziroma uvozno dovoljenje.

III. Evidenca

12. člen

Izvozniki in uvozniki kakor tudi vse ustanove, podjetja in organizacije, ki so v zvezi z izvoznimi in uvoznimi posli (ministrstvo za promet, ministrstvo za pomorstvo, Narodna banka FLRJ itd.), morajo voditi evidenco o vsakem izvoznem in uvoznem poslu ter hraniti vse listine in knjige, ki se nanašajo na te posle.

Način, kako se vodi evidenca, in vrste evidence predpiše minister za zunanjo trgovino v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ. Če gre za evidenco v zvezi z deviznim poslovanjem uvoznikov in izvoznikov, je potrebno tudi soglasje ministra za finance FLRJ.

IV. Komiteji za zunanjo trgovino pri vladah ljudskih republik

13. člen

Komiteji za zunanjo trgovino kot organi vlad ljudskih republik organizirajo in izvajajo v celoti izvozne in uvozne načrte ljudskih republik. Kontrolirajo tudi, kako izvajajo izvozne in uvozne naloge odgovorna, republiška ministrstva, ustanove in podjetja.

Komiteji za zunanjo trgovino pri vladah ljudskih republik morajo opravljati vse naloge, ki jim jih postavi ministrstvo za zunanjo trgovino. Pri opravljanju zadev ministrstva za zunanjo trgovino so komiteji za zunanjo trgovino neposredno odgovorni temu ministrstvu. Komiteji za zunanjo trgovino opravljajo zlasti kontrolo nad vsemi zveznimi in republiški proizvajalnimi in odkupnimi izvozniškimi in uvozniškimi podjetji v območju ljudske republike, in sicer glede tegale:

1. da sta izvoz in uvoz v skladu s splošnim državnim blagovnim načrtom izvoza in uvoza ter z deviznim načrtom;

2. da se kontingenti, ki so dani na razpolago za izvoz in uvoz, uporabijo v namene, ki jih določata splošni državni načrt izvoza in uvoza ter devizni načrt;

3. da vsi proizvajalci oziroma odkupovalci blaga, namenjenega za izvoz, proizvedejo oziroma odkupijo blago o pravem času, v določeni kakovosti in asortimentu ter da prometne in odpravne ustanove in podjetja odpravljajo blago na ustrezen način.

Minister za zunanjo trgovino sme prenesti na komiteje za zunanjo trgovino vsak posel po tej uredbi.

V. Kazenske določbe

14. člen

Minister za zunanjo trgovino kaznuje ustanove, podjetja, organizacije oziroma njihove odgovorne uslužbenke ter druge osebe z denarno kaznijo do 50.000 dinarjev, če prekršijo predpise te uredbe, zlasti pa:

1. če sklenejo v tujini pogodbo o uvozu blaga v državo brez poprejšnjega soglasja z ministrstvom za zunanjo trgovino;

2. če izvozijo ali uvozijo blago brez dovoljenja ministrstva za zunanjo trgovino;

3. če ne izpolnijo izvoznega in uvoznega načrta;

4. če prekršijo naloge ministrstva za zunanjo trgovino glede kakovosti in načina pakiranja proizvodov, ki so namenjeni za izvoz, ter naloge glede istovetnosti proizvodov, kakor so priglašeni za izvoz oziroma uvoz;

5. če ne vodijo pravilne evidence o opravljenih izvoznih in uvoznih poslih in

6. če plačajo uvoženo blago brez plačilnega dovoljenja, ki ga izda ministrstvo za zunanjo trgovino.

Če je zaradi prekrška kaznovano podjetje, ustanova ali organizacija, je pristojni višji državni organ dolžan uvesti zoper odgovorne uslužbenke disciplinski postopek in postopek za povračilo škode.

15. člen

Organi, ki pri pregledu ali kakor koli drugače ugotovijo devizni prekršek ali poslovno nerednost v zvezi z uvozom blaga, morajo to naznaniti ministrstvu za finance FLRJ po 18. in 22. členu deviznega zakona.

VI. Druge določbe

16. člen

Minister za zunanjo trgovino izdaja naloge, navodila in odločbe ter daje smernice, s katerimi določi po veljavnih predpisih posameznim izvoznikom in uvoznikom posebne naloge.

Odredbe in navodila splošne narave izda minister za zunanjo trgovino v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

17. člen

Razveljavijo se: uredba o postavitvi uvoza in izvoza pod državno nadzorstvo (Uradni list DFJ št. 14/45), uredba o zagotovitvi kontingentov blaga, namenjenega za izvoz (Uradni list FLRJ št. 13/47), in uredba o sestavljanju načrta uvoza in o načrtnem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga (Uradni list FLRJ št. 46/47). Drugi predpisi so razveljavljeni, kolikor so v nasprotju s predpisi te uredbe.

Posebej se nalaga ministru za zunanjo trgovino, da po načelih, podanih v tej uredbi, spravi z njo v sklad pravilnik o izvajanju nadzora nad izvozom in uvozom (Uradni list DFJ št. 87/45), navodilo za uvoznike in izvoznike v zvezi z nadzorstvom nad zunanjo trgovino (Uradni list FLRJ št. 97/45) in odredbo o prijavljanju blaga za izvoz, uvoz in tranzit (Uradni list FLRJ št. 46/47).

18. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 22. januarja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Minister za zunanjo trgovino:
inž. Melentije Popović l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za zunanjo trgovino FLRJ

uredbo

o spremembah in dopolnitvah uredbe o kontroli nad izvozom in uvozom*

1. člen

14. člen uredbe o kontroli nad izvozom in uvozom se spremeni in se glasi:

»Z denarno kaznijo do 50.000 dinarjev se kaznuje podjetje, ustanova, organizacija oziroma njihov odgovorni uslužbenec ter vsaka druga odgovorna oseba za te prekrške, kolikor dejanje ni sodno kaznivo dejanje:

1. če sklene v tujini pogodbo o uvozu blaga v državo brez poprejšnjega soglasja z ministrstvom za zunanjo trgovino FLRJ;

2. če izvozi ali uvozi blago brez dovoljenja ministrstva za zunanjo trgovino FLRJ;

3. če ne izpolni izvoznega in uvoznega plana;

4. če prekrši odredbo ministrstva za zunanjo trgovino FLRJ glede kakovosti in načina pakiranja, vskladiščenja in naložitve proizvodov, ki so namenjeni za izvoz;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 90-776/48.

5. če odpošlje vzorec brez pregleda ali vzorec, ki ne ustreza kakovostnim lastnostim, ali pa drugačen vzorec od tistega, za katerega je dano dovoljenje, in če prekrši odredbe o istovetnosti proizvoda glede na priglasi izvoz in uvoz;

6. če odpravi v tujino blago, katerega kakovost je pod kontrolo, brez predpisanega pregleda, potrdila o kakovosti ali potrdila o zdravstvenem stanju blaga;

7. če ne vodi pravilno evidence o opravljenih izvoznih ali uvoznih poslih;

8. če plača uvoženo blago brez plačilnega dovoljenja, ki ga izda ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ.

2. člen

Za 14. členom se doda nov 15. člen, ki se glasi:

»Z denarno kaznijo do 10.000 dinarjev se kaznuje podjetje, ustanova, organizacija oziroma njihov odgovorni uslužbenec ter vsaka druga odgovorna oseba za tele prekrške, kolikor dejanje ni sodno kaznivo dejanje:

1. če zahteva tuja plačilna sredstva prej, kakor je potrebno glede na plačilni rok, ali vplača tuja plačilna sredstva, preden je pogodba s tujino dokončno sklenjena;

2. če zahteva večji znesek tujih plačilnih sredstev kakor pa je dolžna vsota za posamezno pogodbo (posel), ali če vplača pri Narodni banki FLRJ večji znesek tujih plačilnih sredstev kakor znaša dolžna vsota;

3. če v poslih s tujino prepozno ali napačno izplača fakture ali druge oblike računov ter tako prepreči pravočasno vplačilo protivrednosti v tujih plačilnih sredstvih;

4. če se ne drži ali če nepravilno izvršuje navodila in odredbe ministra za zunanjo trgovino FLRJ,

ki se nanašajo na izvozne, uvozne in mednarodne prevozniske posle, ter plačila v zvezi s temi posli, kolikor to nima za posledico odgovornosti po 14. členu te uredbe.«

3. člen

Za novim 15. členom se doda nov 16. člen, ki se glasi:

»Za upravni kazenski postopek in izrekanje kazni so pristojni minister za zunanjo trgovino FLRJ in predsedniki komitejev za zunanjo trgovino pri vladah ljudskih republik po določbah temeljnega zakona o prekrških; postopek izvede uslužbenec, ki ga v ta namen določijo.

Če je upravni kazenski postopek že začel pri komiteju za zunanjo trgovino pri vladi ljudske republike, sme minister za zunanjo trgovino FLRJ tak postopek prevzeti.

O pritožbah zoper odločbe predsednika komiteja za zunanjo trgovino pri vladi ljudske republike odloča minister za zunanjo trgovino FLRJ.«

4. člen

15. člen, ki postane novi 17. člen, se dopolni in se glasi:

»Organi, ki pri pregledu ali kako drugače ugotovijo devizne prekrške v zvezi z izvozom ali uvozom blaga ter v zvezi z mednarodnimi prevozniskimi posli, jih morajo naznaniti ministrstvu za finance FLRJ, kakor določata 18. in 22. člen deviznega zakona.«

5. člen

Dosedanji 16., 17. in 18. člen postanejo 18., 19. in 20. člen.

6. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 14. oktobra 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za zunanjo trgovino:

Milentije Popović l. r.

Na podlagi 17. člena uredbe o kontroli nad izvozom in uvozom predpisujem

pravilnik

o izvajanju kontrole nad izvozom in uvozom*

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Kontrolo nad vsem blagovnim prometom s tujino (nad izvozom in uvozom blaga) ima ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ, ki lahko prenese to kontrolo na komiteje za zunanjo trgovino pri vladah ljudskih republik,

Kontrolo nad plačilnim prometom s tujino v zvezi z blagom (devizno kontrolo; vnovčenje izvoza in plačila uvoza) ima ministrstvo za finance FLRJ neposredno in po ministrstvu za zunanjo trgovino FLRJ oziroma po Narodni banki FLRJ.

II. IZVOZ IN NJEGOVO VNOVČENJE

A. Blagovni izvoz

2. člen

Blago se sme izvažati v tujino samo na podlagi izvoznega dovoljenja, ki ga izda ministrstvo za zu-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 21-143/48.

nanjo trgovino FLRJ ali komite za zunanjo trgovino pri vladi ljudske republike.

Minister za zunanjo trgovino sme s posebno odločbo dovoliti izvoz posameznih vrst blaga tudi brez izvoznega dovoljenja.

3. člen

Z izvozom blaga se smejo ukvarjati samo tisti izvozniki, ki so registrirani kot taki pri ministrstvu za zunanjo trgovino FLRJ.

4. člen

Izvozno dovoljenje sme uporabiti samo izvoznik, na katerega ime se dovoljenje glasi.

Izvozno dovoljenje velja dva meseca, računajoč od dneva izdaje, kolikor ni v dovoljenju drug rok.

Po ena kopija izvoznega dovoljenja se pošlje Narodni banki FLRJ ter organom in ustanovam, ki jih za to določi minister za zunanjo trgovino.

Za podaljšanje roka iz izvoznega dovoljenja je pristojen organ, ki je izdal dovoljenje. Podaljšanje roka mora biti napisano na samem dovoljenju. O podaljšanju roka obvesti Narodno banko FLRJ organ, ki je izdal dovoljenje. Če se spremenijo pogoji, se izda novo dovoljenje.

Če se sklenjeni izvozni posel na podlagi izdanega izvoznega dovoljenja ne opravi do roka, mora izvoznik vrniti dovoljenje organu, ki ga je izdal, ter o tem obvestiti Narodno banko FLRJ.

5. člen

Kolikor ni s sporazumi s posameznimi državami določen način, kako se frankira prodano blago v tujini, se frankira po pogojih, ki jih določi ministrstvo za zunanjo trgovino.

B. Vnovčenje izvoženega blaga

6. člen

Izvoznik mora spraviti v državo celotno doseženo protivrednost za izvoženo blago v roku, ki je določen v samem izvoznem dovoljenju. Če pa je protivrednost prejeta vnaprej, jo je treba spraviti v državo takoj po njenem prejemu. S prinosom protivrednosti opraviči izvoznik svojo obveznost.

Protivrednost za izvoženo blago je treba spraviti na način, ki je določen v samem izvoznem dovoljenju.

Če se blago ne izvozi, se smejo tuja plačilna sredstva, ki so bila vnaprej prinesena v državo, vrniti v tujino na enak način, kakor so bila prinesena.

7. člen

Za vsako podaljšanje roka za vnovčenje se morajo izvozniki o pravem času obrniti na organ, ki je izdal dovoljenje. Ta sme v opravičenih primerih dovoliti podaljšanje roka. O tem mora obvestiti Narodno banko FLRJ.

8. člen

Če izvoznik ne prinese na predpisan način in do roka protivrednosti za izvoženo blago, naznani Narodna banka FLRJ po 18. in 22. členu deviznega zakona primer ministrstvu za finance FLRJ ter o tem obvesti ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ.

Če izvoznik prinese iz tujine manjšo protivrednost za izvoženo blago, kakor je navedena v dovoljenju, obvesti Narodna banka FLRJ o tem ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ, ki po preizkusu dovoli odpis ali pa po 18. in 22. členu deviznega zakona naznani primer ministrstvu za finance FLRJ ter o tem obvesti Narodno banko FLRJ.

C. Kontrola nad izvozom in vnovčenjem

9. člen

Odhod blaga iz države dovolijo carinski organi samo na podlagi izvoznega dovoljenja oziroma odločbe iz drugega odstavka 2. člena tega pravilnika in izvozne priglasitve na določenem obrazcu.

Izjemoma od predpisa iz drugega odstavka 4 člena tega pravilnika smejo carinski organi dovoliti (protokolarno ocariniti) odhod blaga po dovoljenju, ki mu je rok veljavnosti potekel.

10. člen

Organi, ki pri pregledu ali kako drugače ugotovijo prekrške ali poslovne nepravilnosti v zvezi z blagovnim izvozom, jih morajo po 18. in 22. členu deviznega zakona naznaniti ministrstvu za finance FLRJ in ministrstvu za zunanjo trgovino FLRJ.

11. člen

Izvozniki morajo voditi kontrolnik o izvozu, v katerega morajo vpisovati vse predpisane podatke.

Minister za zunanjo trgovino predpiše obrazec kontrolnika o izvozu in podatke, ki jih je treba vanj vpisovati.

Kontrolnik o izvozu izda in potrdi ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ.

Izvozniki morajo vse listine in knjige, ki se nanašajo na izvoz in vnovčenje blaga, hraniti urejene v svojem arhivu deset let. Če jih zahtevajo kontrolni organi, jih morajo dati na razpolago.

III. UVOZ IN PLAČILA

A. Blagovni uvoz

12. člen

Blago za uvoz v državo se sme nakupovati v tujini samo na podlagi poprejšnjega soglasja z ministrstvom za zunanjo trgovino FLRJ.

Poprejšnje soglasje velja dva meseca, računajoč od dneva izdaje, kolikor ni v spisu, s katerim je bilo dano soglasje, naveden drug rok.

Blago se sme uvažati iz tujine samo na podlagi uvoznega dovoljenja, ki ga izda ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ oziroma organi in ustanove, ki jih za to določi minister za zunanjo trgovino.

Minister za zunanjo trgovino sme s posebno odločbo dovoliti uvoz posameznih vrst blaga tudi brez uvoznega dovoljenja.

13. člen

Z uvozom blaga se smejo ukvarjati samo uvozniki, ki so registrirani kot taki pri ministrstvu za zunanjo trgovino FLRJ.

14. člen

Uvozno dovoljenje sme uporabiti samo uvoznik, na katerega ime se glasi.

Uvozno dovoljenje velja dva meseca, računajoč od dneva izdaje, kolikor ni v dovoljenju naveden drug rok.

Po ena kopija uvoznega dovoljenja se pošlje Narodni banki FLRJ ter organom in ustanovam, ki jih določi minister za zunanjo trgovino FLRJ.

Za podaljšanje roka veljavnosti uvoznega dovoljenja je pristojna ustanova, ki je dovoljenje izdala. Podaljšanje roka veljavnosti je treba navesti na sa-

mem dovoljenju. O podaljšanju roka obvesti Narodno banko FLRJ ustanova, ki je dovoljenje izdala. Če se spremenijo drugi pogoji, se izda novo dovoljenje.

Če se sklenjeni uvozni posel na podlagi izdanega uvoznega dovoljenja ne opravi do roka, mora uvoznik vrniti dovoljenje ustanovi, ki ga je izdala, ter o tem obvestiti Narodno banko FLRJ.

15. člen

Kolikor ni s sporazumi s posameznimi državami določen način, kako se frankira nakup blaga v tujini, se frankira po pogojih, ki jih določi ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ.

B. Vnovčenje v blagovnem prometu

16. člen

Uvoženo blago ter stroški, ki so v neposredni zvezi z izvozom in uvozom, se morejo plačati samo na podlagi plačilnega dovoljenja, ki ga izda ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ oziroma organi in ustanove, ki jih za to določi minister za zunanjo trgovino.

17. člen

Plačilno dovoljenje sme uporabiti samo uvoznik, na katerega ime se glasi.

Plačilno dovoljenje velja en mesec, računajoč od dneva izdaje, kolikor ni v dovoljenju naveden drug rok.

Po ena kopija plačilnega dovoljenja se pošlje Narodni banki FLRJ ter organom in ustanovam, ki jih določi minister za zunanjo trgovino.

Za podaljšanje roka veljavnosti plačilnega dovoljenja je pristojna ustanova, ki je dovoljenje izdala.

Podaljšanje roka veljavnosti je treba napisati na samem dovoljenju. O podaljšanju roka obvesti Narodno banko FLRJ ustanova, ki je dovoljenje izdala. Če se spremenijo drugi pogoji, se izda novo dovoljenje.

Če se plačilo po izdanem dovoljenju ne izvrši v določenem roku, mora uvoznik plačilno dovoljenje takoj vrniti ustanovi, ki je dovoljenje izdala. Ta obvesti o tem Narodno banko FLRJ.

Na podlagi plačilnega dovoljenja sme izvršiti uvoznik plačilo samo enkrat. Če na podlagi dovoljenja ni plačana vsa dovoljena vsota, je potrebno za plačilo neizrabljenega dela novo dovoljenje.

18. člen

Če uvoznik ne uvozi vnaprej plačanega blaga do roka, ki je določen v uvoznem dovoljenju, ali ne vrne vnaprej plačanega zneska, naznani Narodna banka FLRJ po 18. in 22. členu deviznega zakona primer ministrstvu za finance FLRJ ter o tem obvesti ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ.

Če uvoznik uvozi blago, katerega vrednost je manjša od vnaprej plačanega zneska, mora razliko takoj spraviti v državo na enak način, kakor je bilo plačilo izvršeno, sicer naznani Narodna banka FLRJ po 18. in 22. členu deviznega zakona primer ministrstvu za finance FLRJ ter o tem obvesti ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ.

C. Kontrola nad uvozom in plačili

19. člen

Prihod blaga v državo dovolijo carinski organi samo na podlagi uvoznega dovoljenja in ob izročitvi uvozne priglasitve na določenem obrazcu.

20. člen

Organi, ki pri pregledu ali kako drugače ugotovijo devizne prekrške ali poslovne nepravilnosti v zvezi z uvozom blaga, jih morajo po 18. in 22. členu deviznega zakona naznaniti ministrstvu za finance FLRJ in ministrstvu za zunanjo trgovino FLRJ.

21. člen

Uvozniki morajo voditi kontrolnik o uvozu, v katerega morajo vpisati vse predpisane podatke.

Minister za zunanjo trgovino predpiše obrazec kontrolnika o uvozu in podatke, ki jih je treba vpisati.

Kontrolnik o uvozu izda in potrdi ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ.

Uvozniki morajo vse listine in knjige, ki se nanašajo na uvoz in plačilo blaga, hraniti urejene v svojem arhivu deset let. Če jih zahtevajo kontrolni organi, jih morajo dati na razpolago.

IV. KOMPENZACIJE

22. člen

Za kompenzacijske blagovne posle s tujino da dovoljenje ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ oziroma organi in ustanove, ki jih za to določi minister za zunanjo trgovino. Pogoje, ob katerih se sme opraviti kompenzacija, predpiše ustanova, ki je kompenzacijo dovolila.

Za kompenzacijske blagovne posle se izda posebno izvozno dovoljenje in posebno uvozno dovoljenje.

V dovoljenju za izvoz, ki se kompenzira, mora biti izrečno navedeno, da se bo napravil obračun s

kompenzacijo. Izvozno dovoljenje in uvozno dovoljenje morata biti medseboj zvezana.

O opravljenih kompenzacijskih blagovnih poslih obvestijo izvozniki in uvozniki Narodno banko FLRJ.

V. DEVIZNA EVIDENCA

23. člen

Izvozniki in uvozniki morajo poleg kontrolnika o izvozu in uvozu, ki ga vodijo po 11. in 21. členu tega pravilnika, voditi tudi vse druge evidence, ki jih predpiše ministrstvo za zunanjo trgovino FLRJ v sporazumu z ministrstvom za finance FLRJ.

Narodna banka FLRJ pošlje ministrstvu za zunanjo trgovino FLRJ poročilo o pritoku in odtoku tujih blagovnih plačilnih sredstev glede na zbiralne račune in vrste valute.

VI. KAZENSKÉ DOLOČBE

24. člen

Vse kršitve predpisov tega pravilnika spadajo pod kazenske določbe deviznega zakona in uredbe o kontroli nad izvozom in uvozom.

VII. KONČNE DOLOČBE

25. člen

Minister za zunanjo trgovino FLRJ izda natančnejše predpise o uporabi tega pravilnika.

26. člen

Z uveljavitvijo tega pravilnika preneha veljati pravilnik o izvajanju nadzorstva nad izvozom in uvozom z dne 31. oktobra 1945.

27. člen

Ta pravilnik velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 14605

Beograd dne 23. februarja 1948.

Minister za zunanjo trgovino:

Melentije Popović l. r.

Strinjam se!

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

U K A Z

Na podlagi 6. točke 74. člena ustave v zvezi z 9. točko 4. člena zakona o Prezidijski Ljudski skupščini FLRJ razglasa Prezidijska Ljudska skupščina FLRJ carinski zakon, ki sta ga sprejela Zvezni svet in Svet narodov Ljudske skupščine FLRJ na svojih sejah dne 29. septembra 1948 in ki se glasi:

Carinski zakon*

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Vse blago, ki se na carinsko območje FLRJ uvažuje, z njega izvažuje ali čezenj prevažuje, je podvrženo nadzorstvu.

Carinsko nadzorstvo opravljajo carinski organi na podlagi tega zakona in drugih pravnih predpisov.

2. člen

Carinsko območje je omejeno s carinsko črto; carinska črta je državna meja na kopnem, na morju in obmejnih jezerih.

3. člen

Carinski obmejni pas na kopnem je carinsko območje ob carinski črti. Njegovo globino in ukrepe za izvajanje carinskega nadzorstva določi minister za zunanjo trgovino.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 90-773/48.

Carinski obmejni pas na morju, obmejnih jezerih, rekah, letališčih in letalskih progah določi minister za zunanjo trgovino v mejah teritorialnega morja ali mejne črte Federativne ljudske republike Jugoslavije.

4. člen

Blago, ki se iz tujine uvaža ali prevaža čez carinsko območje FLRJ, in tudi vse domače blago, namenjeno za izvoz, je carinsko blago in je podvrženo ukrepom za zavarovanje nadzorstva nad uvozom in izvozom in carinskega postopka, in sicer blago, ki pride iz tujine, tako dolgo, dokler ga uvoznik ne dvigne iz carinarnice ali dokler ne pride iz države, domače pa od opravljenega carinjenja do prevoza čez mejo.

Prav tako so podvržene ukrepom za zavarovanje carinskega postopka vse osebe, ki prekoračijo carinsko črto.

Blago, ki se najde v bližini carinske črte na našem obalnem morju in obmejnih jezerih in mednarodnih plovnih rekah ali ki je vrženo na našo obalo teh voda, kakor tudi blago, odvrženo iz letala, ki pride iz tujine, je podvrženo carinskemu nadzorstvu in se šteje za carinsko blago, razen če se ne ugotovi, da je domačega izvora.

POSEBNE DOLOČBE

1. Ukrepi za zavarovanje carinskega postopka (carinsko nadzorstvo)

5. člen

Prehod čez carinsko črto in prenos blaga čeznjo je dovoljen samo na carinskih potih in na krajih, ki so za to določeni.

Carinske poti so: železniške proge za javni promet, mednarodne vodne poti, pristanišča ob obmejnih vodah, kolikor so odprta za mednarodni promet, letalske proge in letališča, ki so določena za mednarodni letalski promet.

Minister za zunanjo trgovino lahko razglasi tudi druge poti za carinske ali odpravi obstoječe.

Carinske poti in kraji za prehod morajo biti znamenovani z vidnimi znamenji.

6. člen

Dvolastniki — prebivalci carinskega obmejnega pasu — smejo prekoračiti črto tudi izven carinskih poti (na dvolastniških prehodih) in prenesti vse, kar potrebujejo za obdelovanje svojih posestev, in tudi pridelke s teh posestev, če ni z mednarodnimi pogodbami ali sporazumi kaj drugače predpisano.

7. člen

Plovni objekti smejo pristati in se muditi na morju samo v tistih pristaniščih, ki so odprta za promet. Ta pristanišča odpira in zapira za promet ministrstvo za zunanjo trgovino v sporazumu z ministrstvom za pomorstvo. Katere domače ladje smejo brez dovoljenja pristajati in se gibati v drugih pristaniščih, predpiše s pravilnikom minister za zunanjo trgovino.

Plovni objekti, ki opravljajo promet s tujino na obmejnih rekah in obmejnih jezerih, smejo pristati samo tam, kjer so carinarnice.

Blago in potniki se v domačem prometu ne smejo prevažati z ladjami tujih držav, če ni z mednarodnimi pogodbami oziroma sporazumi kaj drugega predpisano.

8. člen

Letala, ki imajo dovoljenje za letenje čez carinsko črto, jo smejo preleteti samo na določenih mestih in v takšni višini, da se lahko spoznajo njihovi znaki; leteti smejo samo v določeni smeri; se spuščati samo na letališča, ki se štejejo za carinske poti, in se z njih dvigati.

Domača vojna letala niso podvržena carinskemu nadzorstvu, priglasitvi in pregledu. Tisti, ki prihajajo z vojnimi letali iz tujine ali odhajajo v tujino, morajo priglasiti na carinarnici carinsko blago.

9. člen

Prekoračiti carinsko črto in prenesti čeznjo blago je dovoljeno samo podnevi.

Redno priglašeni potniški in blagovni promet čez carinsko črto v poštnem, železniškem, avtomobilskem, vodnem in letalskem prometu je dovoljen tudi ponoči.

10. člen

Prevozna sredstva, blago in potniki, ki prihajajo čez carinsko črto, se morajo ustaviti na določenem kraju in se takoj priglasiti na obmejni carinarnici.

Natančnejše določbe o načinu priglasitve predpiše s pravilnikom minister za zunanjo trgovino.

Če je podan upravičen sum, se napravi lahko tudi osebna preiskava, da bi se našlo skrito blago. Osebno preiskavo potnikov opravljajo osebe istega spola.

11. člen

Plovba po našem obalnem morju, po našem delu Donave, po Neretvi od Metkovića do njenega izliva v morje in po našem delu obmejnih jezer je podvržena carinskemu nadzorstvu.

Ladje, ki plujejo po našem obalnem morju, po našem delu obmejnih jezer, po mednarodnih plovnih rekah, in tudi letala, ki vzdržujejo promet s tujino, bodisi natovorjena ali prazna, morajo imeti manifest. Ob kakšnih pogojih ni treba domačim ladjam sestaviti manifesta, predpiše minister za zunanjo trgovino v sporazumu z ministrom za pomorstvo.

Za pravilnost manifesta je odgovoren poveljnik ladje ali letala.

Razlika v teži blaga, navedeni v manifestu, sme znašati največ 8%, in sicer glede na naravo in kakovost blaga.

12. člen

Carinskemu nadzorstvu niso podvržene domače vojne ladje pa tudi ne tuje, ki jim je dovoljen pristanek.

Če te ladje prevažajo blago ali potnike, so to blago in potniki kakor tudi promet med temi ladjami in obalo podvrženi carinskemu nadzorstvu na obali.

13. člen

Po priglasitvi (10. člen tega zakona) je prevoznik oziroma prinosnik dolžan najpozneje do 12. ure prihodnjega dne predložiti carinarnici uvozni list za uvoženo ali tranzitno blago.

Blago, ki naj se ocarini v kaki drugi carinarnici ali ki je namenjeno za neposredni tranzit, se pošlje naprej na način, predpisan s pravilnikom za izvajanje tega zakona.

14. člen

Blago, ki se pošlje naprej drugi carinarnici, ali tranzitno blago mora prevoznik izročiti namembni oziroma izhodni carinarnici nepoškodovano in v roku,

ki ga določi odpravna carinarnica. Če dobi prevoznik dispozicijo pozneje med prevozom blaga, izroči blago tisti carinarnici, ki se mu sporoči.

Prevoznik po carinskih predpisih ni odgovoren za to, da ni izročil blaga ali da ga je izročil poškodovanega, če blago ni prišlo v prosti promet.

15. člen

Prevoznik (prinosnik) je dolžan izročiti blago carinarnici na kraju, ki ga ona določi.

Carinarnica sprejme blago na podlagi predloženega uvoznega lista.

Blago, katerega uvoz ali tranzit je prepovedan, mora prevoznik poslati nazaj v tujino.

16. člen

Carinarnica je odgovorna samo za blago, ki ga je sprejela v svoje skladišče ali na svoje razkladališče.

Carinarnica ni odgovorna za naravni primanjkljaj, za poškodovanje ali uničenje blaga, ki je nastalo med razkladanjem ali hranjenjem v carinarnici iz vzrokov, ki niso odvisni od nje, za težo in kakovost nepoškodovanega kosovnega blaga in tudi ne za težo blaga v razsutem stanju, ki ni bilo stehtano ob izročitvi carinarnici.

17. člen

Domače blago, ki se prevaža iz enega domačega kraja v drugega čez tuje ozemlje, pride pod carinsko nadzorstvo.

Prav tako pride pod carinsko nadzorstvo tudi domače blago, ki se prevaža iz enega domačega kraja v drugega po morju, po obmejnih rekah ali obmejnih jezerih.

Rok za izročitev določi odgovorna carinarnica.
Natančnejše določbe o tem prevozu in o posebnih pravicah za domačo plovbo predpiše minister za zunanjo trgovino v sporazumu s pristojnimi zveznimi ministri.

2. Carinski postopek

A. Carinjenje

18. člen

Carinjenje blaga je lahko uvozno ali izvozno.
Carinjenje se opravi na podlagi carinske napovedi, ki jo izroči priglasilec carinarnici z vsemi predpisanimi listinami, in sestoji iz pregleda blaga, obračuna in plačila davščin.

Blago, ki se uvozi, se lahko dvigne iz carinarnice po opravljenem carinjenju. Blago, ki se izvozi, se ne more poslati iz države pred opravljenim carinjenjem.

19. člen

Carinske napovedi ni treba vložiti:

1. podjetjem, ki so v registru ministrstva za zunanjo trgovino vpisana kot uvozna in izvozna;
 2. potnikom za stvari osebne rabe, ki jih imajo s seboj na potovanju;
 3. dvolastnikom za vse, kar potrebujejo za obdelovanje svojih posestev, in za pridelke s teh posestev.
- Za blago do določene vrednosti, ki ga imajo potniki s seboj, predpiše minister za zunanjo trgovino poseben carinski postopek.

20. člen

Ko carinarnica sprejme pravilno carinsko napoved, opravi pregled in tako ugotovi količino, vrednost in

kakovost blaga po carinski tarifi. Na podlagi tega pregleda se napravi obračun davščin, ki se plačajo pri carinarnici.

Pri pregledu blaga sme biti navzoč tudi priglasilec carinske napovedi.

Minister za zunanjo trgovino predpiše s pravilnikom postopek za pregled blaga in za uporabo carinske tarife v spornih primerih.

21. člen

Po pregledu blaga in po izračunanju davščin mora priglasilec carinske napovedi plačati carinarnici izračunane davščine, preden dvigne blago iz carinarnice.

Davščine za poštno ter vmesne železniške in ladijske pošiljke se morajo plačati, ko se izda pošiljka prejemniku, in takoj izročiti carinarnici.

22. člen

Če uvažajo ali izvažajo blago podjetja, ki so v registru ministrstva za zunanjo trgovino vpisana kot uvozna ali izvozna, opravi carinarnica zaradi nadzorstva nad uvozom in izvozom pregled na podlagi predloženega uvoznega in izvoznega dovoljenja in tako ugotovi količino, vrednost in kakovost blaga.

Po pregledu uvoženega blaga izroči carinarnica blago podjetju na razpolago.

23. člen

Carinske davščine za blago, prejeto od carinarnice, obračuna in pobere podjetje, ki je v registru ministrstva za zunanjo trgovino vpisano kot uvozna in izvozna, na način, ki ga predpiše minister za zunanjo trgovino v sporazumu z ministrom za finance FLRJ.

24. člen

Blago, ki se ocarini za izvoz iz države pri carinarnici v notranjosti države, se pošlje obmejni carinarnici z izvozno carinsko napovedjo.

Prevoznik mora takšno blago izročiti izhodni carinarnici v določenem roku in nepoškodovano.

Rok za izročitev določi carinarnica, ki je blago ocarinila za izvoz.

25. člen

Doplačilo premalo plačanih ali plačilo sploh neplačanih oziroma povračila nepravilno plačanih davščin se lahko zahteva v treh mesecih od dneva plačila oziroma od dneva, ko bi morala biti davščina plačana.

Če ugotovi carinarnica v treh mesecih po pregledu listin, da je stranka plačala več davščin, kakor je bila dolžna, izda odločbo o povračilu tudi brez zahteve stranke.

26. člen

Namemba blaga se tako dolgo lahko spremeni, dokler je blago pod carinskim nadzorstvom; v ta namen je treba vložiti pismeno vlogo. Plačane davščine se vrnejo lastniku:

a) za blago, ki je ocarinjeno za uvoz — ko gre blago iz države;

b) za blago, ki je ocarinjeno za izvoz — ko preneha carinsko nadzorstvo nad ocarinjenim blagom.

27. člen

Če se blago uvozi ali izvozi s pogojem, da se vrne v tujo oziroma v našo državo bodisi v istem ali spremenjenem stanju, se mora pri carinjenju zaznamovati s carinskim znakom zaradi ugotovitve istovetnosti.

Pogoje za uvoz oziroma izvoz blaga proti vrnitvi v istem ali spremenjenem stanju predpiše s pravilnikom minister za zunanjo trgovino.

28. člen

Neocarinjeno uvoženo blago se lahko spravi v prosta carinska skladišča in carinske shrambe.

Pogoje za izdajo dovoljenja za ustanovitev prostih carinskih skladišč in carinskih shramb kakor tudi pogoje in postopek za blago, ki se vanje spravlja, predpiše s pravilnikom minister za zunanjo trgovino.

B. Postopek z blagom, ki obleži po preteku roka

29. člen

Blago, ki ga sprejme carinarnica po 15. členu tega zakona, se mora v določenem roku ocariniti in dvigniti iz carinarnice. Če uvoznik tudi na poziv carinarnice blaga ne da ocariniti in ga ne dvigne v danem roku, izgubi pravico, razpolagati z blagom.

Minister za zunanjo trgovino predpiše s pravilnikom roke, v katerih se mora blago ocariniti in dvigniti iz carinarnice, ter postopek za blago, ki se v določenem roku ne ocarini in ne dvigne iz carinarnice.

30. člen

Za blago, ki leži v carinskem skladišču ali na carinskem razkladališču več ko tri dni, se plača ležarina.

Ležarina se ne plača od dneva vložene carinske napovedi pa do dneva, ko je končan obračun carinskih davščin; dalje za blago, s katerim je storjeno

carinsko kaznivo dejanje; za blago, ki leži čez dolo-
čeni rok (prvi odstavek 29. člena), in za blago, ka-
terega carinjenje je bilo sporno, če se je spor končal
v korist lastnika (uvoznika) blaga.

3. Tarifne določbe in carinske oprostitve

31. člen

Za blago, ki se uvaža na carinsko območje FLRJ
ali s tega območja izvaža, se plačuje carina po ca-
rinski tarifi ali po mednarodnih pogodbah ali kon-
vencijah.

Za blago, ki gre kot tranzitno čez carinsko ob-
močje FLRJ, se ne plača carina.

Carinske in druge davščine, katerim je podvrženo
blago pri uvozu ali izvozu, pobirajo carinski organi.

32. člen

Carinska tarifa se predpiše z uredbo vlade Fede-
rativne ljudske republike Jugoslavije.

V uredbi o carinski tarifi se lahko tudi določi,
da se dajejo carinske oprostitve in olajšave glede na
namen, ki ga ima blago, in glede na to, kdo je uvoz-
nik ali izvoznik.

33. člen

Carine prost uvoz se dovoli samo na podlagi vza-
jemnosti:

1. za stvari, namenjene za neposredno uporabo
diplomatskih predstavnikov, akreditiranih pri Prezi-
diju Ljudske skupščine FLRJ ali pri vladi FLRJ,
članov njihovih rodbin in njim podrejenega diplomat-
skega osebja, v razmerju z ugodnostmi, ki jih ima di-
plomatsko osebje FLRJ v tistih državah;

2. za napise, zastave, embleme, grbe, pečate, pisarniške potrebsčine, opravo in pohištvo, ki jih uvažajo diplomatska ali konzularna predstavništva in drugi upravni uradi tujih držav, prav tako pa tudi za prevozna sredstva, namenjena za njihovo neposredno uporabo;

3. za selitvene stvari konzulov ter pisarniškega in pomožnega osebja diplomatskih in konzularnih predstavništev, namenjene za njihovo neposredno uporabo, če se uvozijo v šestih mesecih po njihovem prihodu.

KAZENSKE DOLOČBE

34. člen

S kaznijo enkratnega do trikratnega zneska davščin, ki jim je podvrženo blago, oziroma s kaznijo polovične do enkratne vrednosti blaga, ki ni pódvrženo carinski tarifi, se kaznuje:

1. kdor prinese blago izven določenega mesta čez carinsko črto ali odnese čez carinsko črto neocarinjeno blago;

2. kdor brez vednosti carinarnice izroči ali sprejme na našem obalnem morju blago, pripeljano iz tujine;

3. kdor neocarinjeno blago prenaša po stranski poti med carinarnico in carinsko črto ali kdor tako blago odloži na takšni stranski poti z namenom, da ga prenese iz države;

4. kdor blago, ki je po redni poti prišlo čez carinsko črto, da v prosti promet, preden je bilo priglašeno na carinarnici.

35. člen

S kaznijo polovičnega do dvakratnega zneska davščin, ki jim je podvrženo blago, oziroma s kaznijo četrtsinske do enkratne vrednosti blaga, ki ni podvrženo carinski tarifi, se kaznuje:

1. kdor da blago, za katerega je predložen uvozni list, v prosti promet pred izročitvijo carinarnici ali potem, vendar še preden je opravljen pregled po 20. členu tega zakona;
2. kdor vloži carinsko napoved, pa se pri pregledu po 20. členu tega zakona najde skrito blago;
3. kdor ne priglasi na carinarnici blaga, ki ga ima s seboj, pa se to najde pri osebni preiskavi;
4. kdor skrije blago na skritem ali skrivnem mestu v prenosnem sredstvu, pa se blago najde pri pregledu oziroma preiskavi;
5. kdor uporabi blago, ki je popolnoma ali deloma oproščeno carinskih davščin, za druge namene in ne za tiste, zaradi katerih je oproščeno carine;
6. kdor da v prosti promet blago, ki se po pregledu odpošlje v tujino s tranzitno spremnico;
7. kdor pred priglasitvijo na carinarnici opravlja promet ob naši obali z ladjo, nabavljeno v tujini;
8. kdor da v prosti promet blago, ki se najde v bližini carinske črte, na našem obalnem morju, na obmejnih jezerih ali obmejnih rekah ali vrženo na obalo teh voda, kakor tudi blago, odvrženo iz letala, ki pride iz tujine, razen če se ne ugotovi, da je blago domačega izvora.

36. člen

Z denarno kaznijo do 10.000 dinarjev se kaznuje:

1. kdor ne priglasi na obmejni carinarnici prevoznega sredstva z blagom ali brez blaga takoj ob prehodu čez carinsko črto;

2. kdor ne predloži v roku iz 13. člena tega zakona uvoznega lista prvi obmejni carinarnici;
3. kdor predloži carinarnici uvozni list, ki se ne ujema s tovarnimi listinami;
4. kdor priloži carinski napovedi račun o vrednosti blaga, s pregledom pa se ugotovi, da je vrednost blaga večja;
5. kdor da blago v prosti promet po carinskem pregledu, vendar še pred plačilom davščin;
6. kdor v določenem roku ne izroči blaga izhodni oziroma namembni carinarnici;
7. kdor poškoduje carinske znake, s katerimi je bilo blago dano pod carinsko nadzorstvo;
8. kdor brez dovoljenja carinarnice pristane z ladjo v pristanišču, ki je zaprto za promet;
9. kdor plove z ladjo po naših teritorialnih vodah brez predpisanih in pravilnih carinskih listin ali kdor opravlja z letalom promet s tujino brez manifesta;
10. kdor ne more utemeljiti razlike v teži blaga, ki je navedena v manifestu (11. člen tega zakona);
11. kdor carinskemu nadzorstvu podvrženo blago v domačem prometu razklada, naklada ali preklada, izkrcuje ali vkrcuje potnike in potniško prtljago ali oskrbuje ladje ali ladijsko posadko s kakršnimi koli stvarmi brez poprejšnje priglasitve pristojnemu carinskemu organu;
12. kdor z ladjo, ki opravlja promet s tujino, pristane v kraju, kjer ni carinarnice;
13. kdor sprejme na tujo ladjo blago ali ljudi za prevoz v domačem prometu;
14. kdor preleti z letalom carinsko črto izven določenega mesta ali v takšni višini, da se ne morejo videti njegovi spoznavni znaki, ali se ne drži pred-

pisane poti in se spusti ali dvigne izven določenega carinskega letališča;

15. kdor prevaža domače blago brez predpisanih carinskih listin iz enega kraja v drugega po morju, po Neretvi, po obmejnih delih rek ali po obmejnih jezerih.

37. člen

Kdor ima, hrani ali prikriva blago, za katero ve, da je bil z njim storjen prekršek iz 34. ali 35. člena tega zakona, se kaznuje tako, kakor da bi sam storil tak prekršek.

38. člen

S kaznijo petkratnega zneska davščin, ki jim je podvrženo blago, ali z dvakratnim zneskom vrednosti blaga, ki ni podvrženo davščinam po carinski tarifi, se kaznuje storilec prekrška iz 34. člena ali iz 1., 2., 4. in 8. točke 35. člena tega zakona:

1. če je bil v zadnjih treh letih več ko dvakrat kaznovan za carinske prekrške;

2. če je za storitev dejanja imel pri sebi orožje ali nevarno orodje;

3. če je dejanje storjeno ponoči, razen v primeru prehoda čez carinsko črto po drugem odstavku 9. člena tega zakona.

39. člen

Blago, s katerim je storjen prekršek iz 34. člena ali iz 1., 2., 4. in 8. točke 35. člena tega zakona, se zapleni v korist države. Če se blago najde, se njegova vrednost izterja od storilca dejanja. Prevozno sredstvo se zapleni samo, če je bilo namenjeno edinole za omogočenje dejanja iz 34. člena ali pa iz 1. in 4. točke 35. člena.

Če se blago zapleni, se izterjajo poleg denarne kazni tudi redne davščine, ki jim je blago podvrženo.

40. člen

Če se blago, s katerim je storjen prekršek iz 34. ali 35. člena tega zakona, ne najde, pa se ne da natančno ugotoviti njegova količina, kakovost ali vrednost, se to določi približno na podlagi zbranih podatkov. Če je to nemogoče, se storilec kaznuje z denarno kaznijo od 1.000 do 20.000 dinarjev.

41. člen

Postopek o prekrških iz tega zakona vodi carinarnica po predpisih temeljnega zakona o prekrških. Odločbo o prekršku izda na prvi stopnji carinarnica, na drugi in zadnji stopnji pa ministrstvo za zunanjo trgovino.

Pritožba se vloži v petnajstih dneh po prejemu odločbe.

42. člen

Če nastane v postopku o carinskih prekrških sum, da ima storjeno dejanje znake kaznivega dejanja, se postopek prekine in zadeva pošlje pristojnemu javnemu tožilecu.

43. člen

Pravica do preganjanja kaznivih dejanj in pravica do izterjanja rednih in kazenskih davščin zastarata v enem letu od dneva, ko je bilo storjeno kaznivo dejanje oziroma ko je postala odločba o kazni pravnomočna.

Zastaranje se prekine z vsakim dejanjem carinarnice, ki meri na preganjanje carinskih kaznivih dejanj oziroma na izvršitev kazni. Z vsako prekinitevijo začne zastaranje znova, vendar pa zastara ta pravica do preganjanja in do izvršitve kazni v vsakem primeru po preteku dveh let od dneva, ko je

bilo carinsko kaznivo dejanje storjeno oziroma ko je odločba o kazni postala pravnomočna.

Pravica kaznovanega do povračila denarne kazni, ki je ni bil dolžan plačati, zastara v enem letu od dneva plačila.

44. člen

Zneski pobranih denarnih kazni in izkupička od prodaje blaga, zaplenjenega v korist države, in zneski, izterjani na račun njegove vrednosti, gredo po odtegnitvi stroškov v zvezni proračun.

Postopek za prodajo blaga predpiše s pravilnikom minister za zunanjo trgovino.

45. člen

Pri izterjanju carine, obresti in kazni iz dohodkov in premoženja uvoznika (izvoznika) ali kaznovanega ima država prednostno pravico.

46. člen

Tistim, ki niso v carinski službi, pa so se izkazali pri odkritju carinskih kaznivih dejanj ali pri tem, da so bili krivci prijeti, ali so k temu pripomogli, da lahko minister za zunanjo trgovino denarne nagrade.

Za tiste, ki so v carinski službi, se uporablja temeljna uredba o prejemkih zveznih državnih uslužbencev.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

47. člen

Do izdaje uredbe, s katero bo predpisana carinska tarifa, se pobirajo carinske davščine v tistih zneskih in tako, kakor so se pobirale pred uveljavitvijo tega zakona.

48. člen

Minister za zunanjo trgovino je pooblaščen, da predpiše pravilnike za izvajanje tega zakona.

49. člen

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v »Uradnem listu FLRJ«.

U, št. 1461

Beograd dne 12. oktobra 1948.

Prezidij
Ljudske skupščine Federativne ljudske
republike Jugoslavije

Sekretar:
Mile Peruničić l. r.

Predsednik:
dr. Ivan Ribar l. r.

**Invalidska gospodarska
podjetja**

Dokler ne bodo izdani potrebni zakonski predpisi, predpisujem v zvezi z 8. členom uredbe o vlaganju amortizacijske kvote industrijskih in rudniških podjetij (Uradni list FLRJ št. 36/46) v soglasju s predsednikom, zvezne planske komisije

navodilo

kako uporabljajo gospodarska podjetja družbenih in invalidskih organizacij amortizacijske odpise*

I. Gospodarska podjetja družbenih in invalidskih organizacij lahko razpolagajo s sredstvi, vplačanimi na račun svojega amortizacijskega sklada pri Državni investicijski banki FLRJ, v mejah svojih vplačil, toda samo za finansiranje svojih investicij (novih investicij in velikih popravil), bodisi da investirajo za kapitalno graditev ali za družbeni standard.

II. Sredstva, ki so bila doslej vplačana pri Državni investicijski banki po uredbi o vlaganju amortizacijske kvote industrijskih in rudniških podjetij (Uradni list FLRJ št. 36/46) in so last katere izmed omenjenih organizacij oziroma so na njenem računu, lahko dobi organizacija na razpolago ob pogojih iz I. točke tega navodila.

III. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

IV št. 18977

Beograd dne 13. julija 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 62-505/48.

Na podlagi 27. člena zakona o taksah izdajam v
soglasju s predsednikom vlade FLRJ

odločbo

**o oprostitvi invalidskih organizacij in njihovih
podjetij upravnih taks***

Vse invalidske organizacije in njihova gospodar-
ska podjetja so oproščena taks po zakonu o taksah.

Ta oprostitev se ne nanaša na sodne takse.

Ta odločba začne veljati osmi dan po objavi v
»Uradnem listu FLRJ«.

III št. 8556

Beograd dne 9. aprila 1948.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Strinjam se!

Predsednik vlade FLRJ

in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 33-258/48.

**Delavsko-uslužbenske restavracije,
dečje jasli**

Uresničuje naloge iz 20. člena zakona o petletnem planu za razvoj narodnega gospodarstva FLRJ v letih 1947—1951 glede dviga življenjskega standarda delovnih ljudi izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za trgovino in preskrbo FLRJ na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva.

uredbo

o ustanavljanju delavsko-uslužbenskih restavracij in uprav za družbeno prehrano*

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Po predpisih te uredbe se ustanavljajo in poslujejo delavsko-uslužbenske restavracije. Delavsko-uslužbenske restavracije ustanavljajo pristojni organi v okviru plana mreže delavsko-uslužbenskih restavracij. Plan mreže delavsko-uslužbenskih restavracij sestavi republiški minister za trgovino in preskrbo, potrdi pa ga minister za trgovino in preskrbo FLRJ.

Za vodstvo zadev množične prehrane in za skrb o organiziranju in pravilnem poslovanju delavsko-uslužbenskih restavracij se ustanovijo uprave za družbeno prehrano, in sicer pri ministrstvu za trgovino in preskrbo FLRJ, pri republiških ministrstvih za trgovino in preskrbo in v sestavu poverjeništev za trgo-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 74-629/48.

vino in preskrbo pri okrajnih (mestnih) ljudskih odborih, ki imajo svoje delavsko-uslužbenske restavracije.

2. člen

Delavsko-uslužbenske restavracije se ustanovijo:

- a) za prehrano delavcev, uslužbencev in nameščencev določenega večjega podjetja, ustanove ali urada;
- b) za prehrano delavcev, uslužbencev in nameščencev dveh ali več določenih manjših podjetij, ustanov ali uradov in
- c) za prehrano delavcev, uslužbencev in nameščencev v posameznem kraju, ne glede na to, v katerem podjetju, ustanovi ali uradu delajo.

3. člen

V delavsko-uslužbenskih restavracijah se lahko poleg delavcev ali uslužbencev hranijo tudi člani njihove ožje rodbine.

II. USTANOVITEV, ORGANIZACIJA IN POSLOVANJE DELAVSKO-USLUŽBENSKIH RESTAVRACIJ

4. člen

Delavsko-uslužbensko restavracijo morajo po določbah 7. člena te uredbe ustanoviti:

- a) vsa večja podjetja, ustanove in uradi, in sicer samo za prehrano delavcev, uslužbencev in nameščencev, ki so v njih zaposleni;
- b) ljudski odbori (okrajni, mestni oziroma rajonski) za prehrano delavcev, uslužbencev ali nameščencev sploh.

Dvoje ali več manjših podjetij, ustanov ali uradov lahko sporazumno ustanovi skupno delavsko-uslužbensko restavracijo za prehrano delavcev, uslužbencev in nameščencev zadevnih podjetij, ustanov in uradov. O ustanovitvi take restavracije in o svojih medsebojnih obveznostih in razmerju glede skupne restavracije morajo ustanovitelji skleniti pogodbo.

Ustanovitev delavsko-uslužbenske restavracije se registrira pri republiškem ministrstvu za trgovino in preskrbo.

5. člen

Za pravočasno ustanovitev delavsko-uslužbenskih restavracij v podjetjih, ustanovah in uradih, ki so dolžni ustanoviti take restavracije, in za njihovo pravilno poslovanje so odgovorni voditelji teh podjetij, ustanov oziroma uradov, za ustanovitev in poslovanje drugih restavracij pa poverjeniki za trgovino in preskrbo pri okrajnih (mestnih) izvršilnih odborih in voditelji uprav za družbeno prehrano.

6. člen

Ustanovitelji delavsko-uslužbenskih restavracij morajo iz lastnih sredstev zagotoviti osnovna in obratna sredstva, ki so potrebna za ustanovitev ter za pravilno in kulturno poslovanje teh restavracij, zlasti pa morajo poskrbeti za primerne prostore, popolno opremo in inventar ter za plače vodenega, strokovnega in pomožnega osebja.

Če je predpisana amortizacija osnovnih sredstev, gre v breme ustanovitelja. Obnova osnovnih sredstev gre v breme ustanovitelja. Amortizacija osnovnih sredstev se ne more vračunati v normirano ceno za prehrano delavcev, uslužbencev in nameščencev.

7. člen

Delavsko-uslužbenske restavracije se ustanovijo, organizirajo, opremijo in preskrbujejo na podlagi operativnega plana, ki ga sestavlja izvršilni odbor (poverjenišтво za trgovino in preskrbo) okrajnega oziroma mestnega ljudskega odbora, potrdi pa republiško ministrstvo za trgovino in preskrbo.

Ti operativni plani se sestavijo na podlagi splošnih planov za družbeno prehrano in obsegajo:

a) število delavsko-uslužbenskih restavracij, ki naj se ustanovijo, koliko od teh restavracij ustanovi ljudski odbor, koliko pa posamezna podjetja, ustanove in uradi, ter natančno navedbo teh podjetij, ustanov in uradov;

b) roke, do katerih naj se ustanovijo posamezne delavsko-uslužbenske restavracije;

c) potrebno opremo, inventar, finančna sredstva in kadre ter način, kako priti do njih;

č) podrobno razčlenjen način preskrbe delavsko-uslužbenskih restavracij, tako z živili zagotovljene preskrbe kakor tudi z drugimi živili. Pri tem je treba določiti podjetja in zadruge, ki bodo na podlagi sklenjenih pogodb zavezane preskrbovati določene delavsko-uslužbenske restavracije.

8. člen

Delavsko-uslužbenske restavracije iz 4. člena pod b) te uredbe se ustanovijo po določbah temeljnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih. Druge delavsko-uslužbenske restavracije so gospodarske enote v okviru podjetja, ustanove oziroma urada.

V krajih, v katerih je več delavsko-uslužbenskih restavracij, ki so jih ustanovili ljudski odbori, se or-

ganizira eno ali več podjetij za družbeno prehrano, v katerih sestav pridejo te restavracije kot njihove poslovne enote.

9. člen

Delavsko-uslužbenske restavracije poslujejo brez dobička. Hrano in druge predmete, s katerimi poslujejo, prodajajo po določenih (normiranih) cenah.

Natančnejše predpise o stroških delavsko-uslužbenskih restavracij in o cenah v teh restavracijah izda minister za trgovino in preskrbo FLRJ v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

10. člen

Vse delavsko-uslužbenske restavracije, razen restavracij v podjetjih, imajo svoj sklad vodstva. Delavci in uslužbenci restavracije v podjetju so udeleženi pri skladu vodstva podjetja.

Sredstva sklada vodstva delavsko-uslužbenskih restavracij se zbirajo iz določenega prispevka od prometa restavracije in od prihrankov, doseženih pri splošnih stroških.

Natančnejše predpise o tem izda minister za trgovino in preskrbo FLRJ, ko poprej dobi mnenje centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije.

11. člen

Delavsko-uslužbenske restavracije imajo svoj finančni plan in morajo voditi pravilno knjigovodstvo.

Natančnejše predpise o tem izda minister za trgovino in preskrbo FLRJ v soglasju z ministrom za finance FLRJ.

III. PRESKRBA DELAVSKO-USLUŽBENSKIH RESTAVRACIJ IN PREHRANA V NJIH

12. člen

Živila, ki so potrebna za zagotovitev določene najmanjše kalorične vrednosti, dobijo delavsko-uslužbenske restavracije:

- a) od posebnih podjetij za preskrbo delavsko-uslužbenskih restavracij;
- b) od drugih državnih podjetij in zadrug, ki poslujejo z živili;
- c) s krajevnih trgov in
- č) iz lastnih ekonomij.

Delavsko-uslužbenske restavracije imajo pri preskrbi prednost. Državna podjetja in zadruge morajo dajati svoje zaloge na razpolago predvsem tem restavracijam.

Delavsko-uslužbenske restavracije velikih podjetij, ki dobijo za to pooblastilo od republiškega ministrstva za trgovino in preskrbo, lahko kupujejo za svojo preskrbo kmetijske pridelke po vezanih cenah tudi neposredno od pridelovalcev.

IV. NALOGE UPRAV ZA DRUŽBENO PREHRANO

13. člen

Uprava za družbeno prehrano pri ministrstvu za trgovino in preskrbo FLRJ vodi zadeve družbene prehrane v območju vse države, zlasti pa:

- a) sestavlja splošne letne plane za družbeno prehrano, spremlja njihovo uresničenje in ukrepa potrebno za njihovo izvedbo;

b) predlaga predpise in normative za ustanovitve, organizacijo, opremo, preskrbo in poslovanje delavsko-uslužbenskih restavracij;

c) skrbi in ukrepa, da dobijo delavsko-uslužbenske restavracije živila, opremo in inventar;

č) kontrolira delo uprav za družbeno prehrano pri republiških ministrstvih za trgovino in preskrbo in ljudskih odborih ter delo samih delavsko-uslužbenskih restavracij, spravlja v sklad njihovo delo in jim daje potrebne smernice;

d) skrbi za vzgojo, povzdigo in pravilno porazdelitev kadrov in

e) vodi evidenco o zadevah družbene prehrane.

14. člen

Uprava za družbeno prehrano pri republiškem ministrstvu za trgovino in preskrbo vodi vse zadeve družbene prehrane v območju ljudske republike, zlasti pa:

a) sestavlja na podlagi operativnih planov okrajnih (mestnih) izvršilnih odborov oziroma poverjeništev za trgovino in preskrbo pri okrajnih (mestnih) ljudskih odborih v okviru splošnih planov za družbeno prehrano republiške operativne plane za ustanovitev, organizacijo, opremo in preskrbo delavsko-uslužbenskih restavracij;

b) skrbi in ukrepa potrebno, da dobijo delavsko-uslužbenske restavracije živila, opremo in inventar, ki so jim potrebni za njihovo pravilno in kulturno poslovanje;

c) spravlja v sklad delo uprav za družbeno prehrano pri ljudskih odborih;

č) kontrolira delo uprav za družbeno prehrano pri ljudskih odborih in delo samih delavsko-uslužben-

skih restavracij, skrbi za njihovo pravilno organizacijo in delo ter jim daje potrebne smernice;

d) ukrepa potrebno, da se zagotovijo in pravilno porazdelijo strokovni kadri in

e) vodi evidenco o poslovanju in preskrbljenosti delavsko-uslužbenskih restavracij.

15. člen

Uprava za družbeno prehrano kot organ poverjenišтва za trgovino in preskrbo pri okrajnem oziroma mestnem ljudskem odboru skrbi za ustanovitev in pravilno poslovanje vseh delavsko-uslužbenskih restavracij v svojem območju, zlasti pa:

a) se briga za pravilno organizacijo delavsko-uslužbenskih restavracij in za strokovni kader v teh restavracijah;

b) sestavlja operativni plan za ustanovitev, organizacijo, opremo in preskrbo delavsko-uslužbenskih restavracij;

c) skrbi, da se ustanovijo vse delavsko-uslužbenske restavracije po postavljenem operativnem planu, in ukrepa potrebno, da dobijo restavracije vso opremo, inventar, finančna sredstva in osebje, ki jih rabijo za pravilno in kulturno poslovanje;

č) skrbi, da dobijo restavracije pravočasno in v celoti potrebne kontingente živil zagotovljene preskrbe, deli te kontingente med posamezne restavracije in se briga, da dobijo delavsko-uslužbenske restavracije tudi druga živila, ki jih rabijo za zagotovitev predpisane kalorične vrednosti prehrane;

d) pomaga delavsko-uslužbenskim restavracijam pri njihovem organiziranju in opreми;

e) nadzira pravilno organizacijo, opremo, preskrbo in poslovanje delavsko-uslužbenskih restavracij.

- f) opravlja zadeve operativnega upravnega voditelja glede delavsko-uslužbenskih restavracij, ki so jih ustanovili ljudski odbori in
- g) vodi evidenco o preskrbi in poslovanju vseh delavsko-uslužbenskih restavracij.

V. PREKRŠKI

16. člen

Z denarno kaznijo do 15.000 dinarjev se kaznujejo voditelji podjetij oziroma ustanov, poverjeniki za trgovino in preskrbo pri okrajnih (mestnih) izvršilnih odborih in odgovorni uslužbenci:

- a) če ne ustanovijo delavsko-uslužbenske restavracije v roku, ki je določen z operativnim planom, ali
- b) če ne ukrenejo vsega, kar je potrebno za zagotovitev poslovnih in obratnih sredstev, primernih prostorov, opreme in inventarja, ki jih rabi delavsko-uslužbenska restavracija za svoje poslovanje.

17. člen

Z denarno kaznijo do 10.000 dinarjev se kaznuje vodja delavsko-uslužbenske restavracije:

- a) če hrana v delavsko-uslužbenski restavraciji nima določene kalorične vrednosti;
- b) če ne nabavi pravočasno potrebnih živil;
- c) če se zaradi nezadostne skrbnosti nabavljena živila pokvarijo;
- č) če osebje delavsko-uslužbenske restavracije zaradi slabe organizacije in nezadostnega nadzorstva ne opravlja pravilno svoje službe ali
- d) če v delavsko-uslužbenski restavraciji ni potrebne snage in higiene.

18. člen

Za upravni kazenski postopek in izrekanje kazni so pristojni izvršilni odbori okrajnih oziroma mestnih ljudskih odborov po predpisih temeljnega zakona o prekrških.

VI. KONČNE DOLOČBE

19. člen

Ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ je dolžno sestaviti operativni plan, v katerem se določijo naloge za izvedbo (izvršitev) te uredbe, organi, ki bodo te naloge izvršili, in roki, v katerih jih morajo izvršiti.

Na podlagi tega plana sestavijo republiška ministrstva za trgovino in preskrbo operativne plane za svojo ljudsko republiko in jih razčlenijo na posamezna mesta in okraje.

Na podlagi tega plana sestavi okrajni (mestni) ljudski odbor operativni plan za svoje območje.

20. člen

Sedanje delavsko-uslužbenske restavracije in menze, na katere se nanaša ta uredba, morajo spraviti svojo organizacijo in poslovanje v sklad z določbami te uredbe najpozneje v tridesetih dneh po njeni uveljavitvi.

21. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda minister za trgovino in preskrbo FLRJ.

22. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 27. avgusta 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Minister za trgovino in preskrbo:
Jakov Blažević l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za narodno obrambo

uredbo

o dopolnitvi uredbe o ustanavljanju delavsko-uslužbenskih restavracij in uprav za družbeno prehrano*

1. člen

V uredbi o ustanavljanju delavsko-uslužbenskih restavracij in uprav za družbeno prehrano se za 20. členom doda nov, 20a člen, za 21. členom pa nov, 21a člen, ki se glasita:

»20a člen

Za prehrano oseb v službi v jugoslovanski armadi in za člane njihovih ožjih družin se ustanovijo restavracije za družbeno prehrano oficirjev in uslužbencev jugoslovanske armade.

Za vodstvo zadev družbene prehrane JA in za skrb o organiziranju in pravilnem poslovanju restavracij za družbeno prehrano oficirjev in uslužbencev JA se ustanovi uprava za družbeno prehrano pri ministristvu za narodno obrambo in v sestavi vojaških oblastev.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 100-849/48.

21a člen

Minister za narodno obrambo je pooblaščen, da izda po določbah te uredbe v sporazumu z ministrom za trgovino in preskrbo FLRJ potrebne predpise za organizacijo in poslovanje uprav za družbeno prehrano kakor tudi predpise o registraciji, organiziranju in poslovanju restavracij za družbeno prehrano za oficirje in uslužbence JA.

2. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ.«

Beograd dne 11. novembra 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Na podlagi 21. člena uredbe o ustanavljanju delavsko-uslužbenskih restavracij in uprav za družbeno prehrano izdajam

odredbo

o sprejemanju abonentov na hrano v delavsko-uslužbenskih restavracijah*

1. V delavsko-uslužbenki restavraciji se praviloma lahko hrani samo delavci, uslužbenci in nameščenci, ki so zaposleni v podjetju, uradu oziroma ustanovi, ki ji pripada delavsko-uslužbenska restavracija.

V delavsko-uslužbenki restavraciji se ne more hraniti, kdor ni prevzet v zagotovljeno preskrbo.

2. Poleg delavca, uslužbenca oziroma nameščenca se lahko hrani v delavsko-uslužbenki restavraciji:

a) žena, če je zaposlena, in sicer ne glede na to, ali dela v podjetju, uradu ali ustanovi, ki ima delavsko-uslužbensko restavracijo, ali pa v kakem drugem podjetju, uradu ali ustanovi.

Žena, ki ni zaposlena, pa je pridobitno sposobna, se lahko hrani v delavsko-uslužbenki restavraciji samo, če ima enega ali več mladoletnih otrok;

b) mladoletni otroci, ki jih starši vzdržujejo;

c) starši, ki živijo z otrokom (delavcem, nameščencem oziroma uslužbencem) v skupnem gospodinjstvu, če nimajo nikakršnih sredstev niti dohodkov za

* Očj. v Ur. listu FLRJ št. 97-822/48.

preživljanje in če so pridobitno nesposobni ter jih delavec, uslužbenec oziroma nameščenec vzdržuje;

č) mladoletni bratje in sestre, ki jih delavec, uslužbenec oziroma nameščenec vzdržuje, če živijo z njim v skupnem gospodinjstvu, ter polnoletni bratje in sestre, ki so pridobitno nesposobni, če nimajo nobenih sredstev niti dohodkov za preživljanje in če živijo z delavcem, uslužbencem oziroma nameščencem, ki jih vzdržuje, v skupnem gospodinjstvu.

V delavsko-uslužbenski restavraciji, ki pripada podjetju, uradu ali ustanovi, kjer je zaposlena žena, se lahko hrani tudi njen mož, če je sicer zaposlen ali pa nesposoben za delo (ne pa tudi sorodniki pod c) in č). S takimi vpisi pa se ne sme prekoračiti zmogljivost štedilnika v kuhinji in tudi ne poslabšati kakovost in količina hrane ter kulturna postrežba.

Odločbo o sprejemu izda ustanovitelj delavsko-uslužbenske restavracije, pri čemer mora imeti pred očmi, da ne more zahtevati sorazmernega povračila stroškov od ustanove ali podjetja, kjer dela mož delavke oziroma uslužbenke, temveč da gre sorazmerno povečanje teh stroškov v breme ustanovitelja.

3. V delavsko-uslužbenski restavraciji, ki jo ustanovi izvršilni odbor ljudskega odbora po 4. členu pod b) uredbe o ustanavljanju delavsko-uslužbenskih restavracij in uprav za družbeno prehrano, se lahko praviloma hranijo:

a) delavci, uslužbenci in nameščenci, ki so zaposleni v podjetjih, uradih in ustanovah brez lastne delavsko-uslužbenske restavracije;

b) vojaški vojni invalidi in delovni invalidi;

c) osebni in rodbinski upokojenci;

č) uživalci podpore Državnega zavoda za socialno zavarovanje.

Za sprejem članov ožje družine oseb, naštetih pod a), b), c) in č), veljajo predpisi 2. točke.

Če zmogljivost restavracije to dopušča, lahko izvršilni odbor ljudskega odbora, ki je ustanovil delavsko-uslužbensko restavracijo, dovoli, da se v tej restavraciji hranijo tudi delavci, uslužbenci in nameščenci, ki so sicer zaposleni v podjetju, uradu ali ustanovi z lastno delavsko-uslužbensko restavracijo, pa se zaradi oddaljenosti svojega stanovanja od te restavracije želijo hraniti v delavsko-uslužbenki restavraciji ljudskega odbora.

4. Za pridobitno nesposobne se po tej uredbi štejejo ženske, stare nad 55 let, in moški, stari nad 65 let. Pridobitno nesposobnost žensk izpod 55 let in moških izpod 65 let ugotovi pristojni zdravstveni organ.

5. Delavci, uslužbenci, nameščenci in druge osebe, ki imajo po tej odredbi pravico, hraniti se v delavsko-uslužbenki restavraciji, lahko člane svoje ožje družine abonirajo na hrano v delavsko-uslužbenki restavraciji samo tedaj, če se tudi sami hranijo v teh restavracijah.

Pri vplačilu se morajo oddati za vse osebe, ki se hranijo, kuponi iz njihovih potrošniških nakaznic.

6. Abonent, ki namenoma prikrije ali da nepravilne podatke o osebah, ki se abonirajo, izgubi pravico do prehrane v delavsko-uslužbenki restavraciji najmanj za tri mesece. Odločbo o tem izda ustanovitelj delavsko-uslužbenske restavracije.

Vodja delavsko-uslužbenske restavracije, ki sprejme ali dovoli, da se v delavsko-uslužbenki restavraciji hrani kdo, ki po določbah te odredbe nima te pravice, se kaznuje po 17. členu uredbe o ustanav-

ljanju delavsko-uslužbenskih restavracij in uprav za družbeno prehrano.

7. Če ustanovitelj opusti pregled, ali se v delavsko-uslužbenki restavraciji hranijo osebe, ki po tej odredbi nimajo te pravice, pa se ugotovi, da se v kaki delavsko-uslužbenki restavraciji hranijo take osebe, lahko republiški minister za trgovino in preskrbo odloči, da se restavracija črta iz seznama delavsko-uslužbenskih restavracij.

8. Ta odredba velja takoj.

Št. 19170

Beograd dne 23. oktobra 1948.

Minister za trgovino in preskrbo:

Jakov Blažević l. r.

Na podlagi 40. člena v zvezi z 2. točko 14. člena zakona o petletnem planu za razvoj narodnega gospodarstva Federativne ljudske republike Jugoslavije v letih 1947—1951. izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za delo in ministra predsednika komiteja za varstvo ljudskega zdravja pri vladi FLRJ

uredbo
o ustanovitvi dečjih jasli in otroških vrteev*

Namen ustanavljanja

1. člen

V namenu, da se omogoči ženskam v čim večjem številu sodelovanje pri socialistični graditvi države, se za nego in vzgojo otrok, katerih matere so zaposlene, ustanovijo dečje jasli in otroški vrtci.

Dečje jasli

I. Naloga in ustanovitev

2. člen

Dečje jasli so zdravstvena in socialna ustanova za nego in vzgojo zdravih otrok do treh let starosti.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 81-692/48.

3. člen

Dečje jasli ustanovijo za otroke svojih delavk, nameščenk in uslužbenk državna gospodarska podjetja (podjetja), državni uradi in ustanove (ustanove), zadruge, združne ter druge ljudske in družbene organizacije (organizacije).

Lastne dečje jasli lahko ustanovijo za otroke mater, zaposlenih v podjetjih, ustanovah in organizacijah, tudi ljudski odbori (8. člen).

V dečje jasli se sme sprejeti tudi otrok, za katerega skrbi samo oče ali kdo drugi, če je ta delavec, nameščenec ali uslužbenec.

4. člen

Katera podjetja, ustanove in organizacije morajo ustanoviti dečje jasli in v kakšnem roku, določi izvršilni odbor okrajnega oziroma mestnega (rajonskega) ljudskega odbora, na katerega območju ima podjetje, ustanova ali organizacija svoj sedež.

Pri tem določevanju mora ta odbor upoštevati, da morajo podjetja, ustanove in organizacije imeti lastne dečje jasli, če je več ko 20 otrok, ki so potrebni, da se v taki ustanovi negujejo in vzgajajo.

5. člen

Če se posebne dečje jasli zaradi premajhnega števila otrok ali iz drugih vzrokov ne dajo ustanoviti, lahko pristojni izvršilni odbor odredi, da se ustanovijo za dvoje ali več podjetij, ustanov in organizacij skupne dečje jasli. V takem primeru se določi eno izmed teh podjetij, ustanov in organizacij, da ustanovi jasli tudi za druge.

6. člen

Izvršilni odbor, ki je pristojen za odreditev ustanovitve dečjih jasli, sme odrediti tudi njihovo razširitev, združitve, drugačen razpored udeležbe podjetij, ustanov ali organizacij v skupnih jasliah ter druge naloge v zvezi* z dolžnostjo, da se ustanovijo dečje jasli.

7. člen

Izpolnitev dolžnosti ustanovitve dečjih jasli ter izpolnjevanje drugih nalog, ki so naložene podjetjem, ustanovam in organizacijam v zvezi z njimi, mora kontrolirati izvršilni odbor okrajnega oziroma mestnega (rajonskega) ljudskega odbora.

8. člen

Za otroke delavk, nameščenk in uslužbenk podjetij, ustanov in organizacij, ki niso dolžne ustanoviti lastnih ali skupnih dečjih jasli, jih ustanovi kot svojo ustanovo okrajni, mestni (rajonski) oziroma krajevni ljudski odbor.

V jasli ljudskega odbora se smejo sprejemati tudi otroci mater iz podjetij, ustanov in organizacij, ki imajo same tako ustanovo, če je iz tehničnih vzrokov, kakor zaradi oddaljenosti, materam ugodneje, da oddajo otroke v jasli ljudskega odbora.

9. člen

Dečje jasli se ustanovijo na prostoru, ki je za največje število mater iz istega podjetja, ustanove ali organizacije za to najprimernejši.

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 84-48.

III. Gmotna sredstva za ustanovitev in vzdrževanje

13. člen

Podjetja, ustanove, organizacije in ljudski odbori ustanavljajo dečje jasli iz svojih sredstev.

Delež posameznega podjetja, ustanove in organizacije pri stroških za ustanovitev in vzdrževanje skupnih dečjih jasli se določi v sorazmerju s številom otrok, katerih matere so zaposlene v tistem podjetju, ustanovi oziroma organizaciji.

14. člen

Če neko podjetje, ustanova ali organizacija ustanovi dečje jasli tudi za druge (5. člen), mu za to odstopi drugo podjetje, ustanova oziroma organizacija ustrezajoči del finančnih sredstev.

15. člen

Dečje jasli ljudskih odborov se ustanovijo in vzdržujejo iz sredstev teh odborov.

16. člen

Podjetja, ustanove in organizacije morajo v svojih investicijskih in finančnih planih oziroma v proračunih dohodkov in izdatkov, ljudski odbori pa v svojih investicijskih planih in proračunih določiti potrebna sredstva za ustanovitev in vzdrževanje dečjih jasli.

Dečje jasli imajo svoj proračun dohodkov in izdatkov, ki jih podjetje, ustanova ali organizacija vnese v svoj finančni plan oziroma proračun dohodkov in izdatkov, ljudski odbor pa v svoj proračun.

II. Strokovno osebje in nadzorstvo

10. člen

Dečje jasli neposredno upravljajo njihovi upravitelji, ki so za svoje delo odgovorni voditelju podjetja, ustanove ali organizacije oziroma izvršilnemu odboru ljudskega odbora, ki je jasli ustanovil.

Glede zdravstvenih pogojev in nege otrok so upravniki odgovorni poverjeništvu za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo pri okrajnih oziroma mestnih (rajonskih) ljudskih odborih.

11. člen

Republiško ministrstvo za ljudsko zdravstvo poskrbi za medicinsko osebje za delo v jaslih po planu za izgraditev in ustanovitev jasli, ki ga sestavi sporazumno z republiškim ministrstvom za delo. V ta namen morajo okrajni oziroma mestni (rajonski) ljudski odbori pravočasno poslati republiškemu ministrstvu za zdravstvo plan potrebnega strokovnega osebja v vseh dečjih jaslih, ki se ustanovijo na njihovem območju.

Upravnika in drugo medicinsko osebje imenuje po predlogu poverjenišva za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo voditelj podjetja, ustanove ali organizacije oziroma izvršilni odbor ljudskega odbora, ki je jasli ustanovil.

12. člen

Poverjenišvo za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo pri pristojnem okrajnem oziroma mestnem (rajonskem) ljudskem odboru mora redno nadzorovati in podpirati delo dečjih jasli.

Brez poprejšnjega dovoljenja tega poverjenišva dečje jasli ne morejo začeti delovati.

17. člen

Za vzdrževanje jasli prispevajo starši in druge osebe, ki morajo po zakonu vzdrževati otroke v jasli. Višina prispevka se določi po posebnih predpisih o prispevku za plačevanje oskrbnine za otroke, ki so v ustanovah za varstvo otrok.

IV. Projektiranje graditve

18. člen

Pri izdelavi projektov za nova podjetja, ustanove in organizacije, v katerih bo predvidoma zaposlenih vsaj 200 delavk, nameščenk in uslužbenk, ter pri izdelavi projektov za delavska naselja morajo investitorji predvideti graditev dečjih jasli.

Organi, ki so pristojni za dajanje gradbenih dovoljenj, dovolijo zidanje samo tistih objektov, pri katerih so predvideni primerni prostori za dečje jasli.

Otroški vrtci

19. člen

Otroški vrtci se ustanavljajo za vzgojo in nego zdravih otrok v dobi od dopolnjenega tretjega leta do začetka obiskovanja šole (predšolska doba).

Delo otroških vrtcev mora glede vzgoje otrok redno nadzorovati in podpirati poverjenišтво za ljudsko prosveto pri okrajnem oziroma mestnem (rajon-skem) ljudskem odboru, kateremu so upravniki otroških vrtcev za to odgovorni.

Sicer veljajo za otroške vrtce določbe te uredbe o dečjih jaslih.

Prekrški

20. člen

Direktor podjetja kakor tudi vsaka druga odgovorna oseba se kaznuje z denarno kaznijo do 20.000 dinarjev:

1. če ne ustanovi v določenem roku dečjih jaslí ali otroškega vrtca, kot je naloženo podjetju, ustanovi ali organizaciji;

2. če ne ukrene vse potrebno za zagotovitev potrebnih finančnih in drugih sredstev za ustanovitev in vzdrževanje dečjih jaslí in otroških vrtcev.

Upravni kazenski postopek vodijo in kazni izrekajo izvršilni odbori okrajnih (mestnih) ljudskih odborov po določbah temeljnega zakona o prekrških.

Končne določbe

21. člen

Minister za gradnje FLRJ izda predpise o graditvi dečjih jaslí in otroških vrtcev v soglasju z ministrom za delo FLRJ, komitejem za varstvo ljudskega zdravja in komitejem za šole in znanost pri vladi FLRJ.

22. člen

Natančnejše predpise o ureditvi in delu dečjih jaslí izda republiški minister za ljudsko zdravstvo v okviru navodil, ki jih bo predpisal komite za varstvo ljudskega zdravja pri vladi FLRJ.

Natančnejše predpise o ureditvi in delu otroških vrtcev izda republiški minister za prosveto v okviru navodil, ki jih bo predpisal komite za šole in znanost pri vladi FLRJ.

23. člen

Natančnejša navodila za ustanavljanje dečjih jasli in otroških vrtec izda minister za delo FLRJ.

24. člen

Ta uredba začne veljati osmi dan po objavi v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 15. septembra 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister predsednik komiteja
za varstvo ljudskega zdravja pri vladi FLRJ:

dr. Pavle Gregorić l. r.

Minister za delo:

Ljubčo Arsov l. r.

**Ustanovitev in prenehanje
delovnih razmerij, delovne knjižice,
delovne norme, tehnični normativi
porabe materiala in delovne sile**

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za delo FLRJ

uredbo

o ustanovitvi in prenehanju delovnih razmerij*

I. Ustanovitev delovnih razmerij

1. člen

Delovno razmerje ** se ustanovi z delovno pogodbo.

Delovna pogodba je lahko pismena ali ustna, izrečna ali molče sklenjena.

Da je delovna pogodba molče sklenjena, se šteje, če začne delavec (nameščenec) opravljati določeno delo za plačo.

2. člen

Delovna pogodba se lahko sklene s posameznim delavcem (nameščencem), s skupino delavcev (nameščenec), s prostovoljno delovno brigado ali pa kot kolektivna pogodba vsega delovnega kolektiva po sindikalni organizaciji.

Če je sklenjena kolektivna pogodba, se šteje, da vsak delavec (nameščenec) z vstopom na delo pristopa h kolektivni pogodbi.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 84-711/48.

** Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 87-48.

3. člen

Pismena delovna pogodba se mora skleniti s sezonskimi delavci, z delavci, ki pridejo prvič na delo iz vasi, s skupinami delavcev (nameščencev) ter s prostovoljnimi delovnimi brigadami. Prav tako se mora pismeno skleniti tudi kolektivna delovna pogodba.

Minister za delo FLRJ lahko določi tudi druge kategorije delavcev (nameščencev), s katerimi se mora skleniti pismena delovna pogodba.

Resorni ministri in predsedniki komitejev FLRJ in ljudskih republik lahko odredijo, da morajo določena podjetja ali skupine podjetij za vse ali za nekatere kategorije delavcev (nameščencev) skleniti pismene delovne pogodbe.

Ni veljavna delovna pogodba, ki ni pismeno sklenjena za tista delovna razmerja, za katera je z zakonom ali z drugimi splošnimi predpisi določena pismena oblika.

4. člen

V pismeni delovni pogodbi se lahko določi, da sme delodajalec v določenem letnem času dovoliti delavcu (nameščencu) neplačan dopust za opravljanje del na njegovem kmetijskem posestvu, in sicer največ do dveh mesecev v enem koledarskem letu, vendar se delovno razmerje s tem dopustom ne sme prekiniti.

Delodajalci so po tej uredbi državna in združna podjetja, gospodarstva in ustanove, državni uradi, ljudske in družbene organizacije kakor tudi zasebna podjetja ter zasebne fizične in pravne osebe.

5. člen

Državna gospodarska podjetja lahko sklepajo z delavci (nameščenci) samo izrečne delovne pogodbe.

6. člen

Delovna pogodba se lahko sklene za določen ali nedoločen čas ali dokler se ne opravi določeno delo.

Minister za delo FLRJ sme za določene kategorije delavcev (nameščencev) odrediti najkrajši rok trajanja delovne pogodbe, ki se sklene za določen čas.

Pogodba za določen čas mora biti pismena.

7. člen

Vse posamezne delovne pogodbe, pogodbe s skupinami delavcev (nameščencev), s prostovoljnimi delovnimi brigadami ter kolektivne pogodbe morajo biti registrirane pri teritorialno pristojni upravi za delovno silo pri okrajnem (mestnem) izvršilnem odboru, in sicer v petih dneh od dneva sklenitve.

8. člen

Z delovno pogodbo se delavec (nameščenec) obveže, da ob dogovorjenih delovnih in življenjskih pogojih opravi določeno delo v predpisanem delovnem času pri določenem delodajalcu za dogovorjeno ali s predpisi določeno plačo.

Delavca (nameščenca) lahko premesti delodajalec na kako drugo delo ali drugo delovno mesto v istem ali drugem kraju, če s tem glede plače ne krši pogodbe.

9. člen

Delovna pogodba se lahko sklene na poskušnjo, in sicer največ za 14 dni. Ta pogodba mora biti izrečna.

Delovno razmerje iz delovne pogodbe, ki je sklenjena na poskušnjo, se lahko razdere tudi pred iztekom poskusnega roka brez poprejšnje odpovedi.

10. člen

Če se podjetja združijo ali spremenijo naziv ali pa likvidirajo, ostanejo sklenjene delovne pogodbe v veljavi.

11. člen

Delodajalec ne more skleniti delovne pogodbe z delavcem (nameščencem), če poprejšnje delovno razmerje ni prenehalo po predpisih te uredbe.

12. člen

Natančnejše predpise o vsebini in načinu sklepanja delovnih pogodb izda po dobljenem mnenju centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije minister za delo FLRJ v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

II. Prenehanje delovnih razmerij

13. člen

Delovno razmerje preneha:

1. z iztekom dogovorjenega roka;
2. z dovršitvijo dogovorjenega dela;
3. z odpovedjo, če je delovno razmerje dogovorjeno za nedoločen čas;
4. z odpustom ali izstopom z dela;
5. s samim nastopom dejstev, zaradi katerih po tej uredbi preneha delovno razmerje;
6. z odločbo pristojnega ministra za delo o novi razporeditvi delovne sile;
7. po disciplinski sodbi;
8. s smrtjo delavca (nameščenca).

14. člen

Ce delavec (nameščenec) po izteku dogovorjenega roka ali po dovršitvi določenega dela nadaljuje delo z molčečim sporazumom delodajalca, se šteje pogodba kot podaljšana za nedoločen čas.

15. člen

Pogodbo, sklenjeno za nedoločen čas, lahko odpove delavec (nameščenec) ali delodajalec.

Odpovedni* rok za delavce in nameščence do 5 let zaposlitve pri istem delodajalcu je en mesec, od 5 do 10 let zaposlitve dva meseca, od 10 do 20 let zaposlitve tri mesece, nad 20 let zaposlitve pa štiri mesece.

Z delovno pogodbo se lahko določi krajši odpovedni rok, vendar ta rok v nobenem primeru ne more biti krajši od 14 dni.

V leta zaposlitve iz drugega odstavka se všteje tudi čas, ki ga je delavec (nameščenec) prebil pri kakem drugem delodajalcu, če je premeščen oziroma prevzet po uradni potrebi od delodajalca, ki mu je odpovedal.

Odpove se vsakega prvega v mesecu, če pa je odpovedni rok 14 dni, tudi vsakega petnajstega v mesecu. Če je delavec (nameščenec) iz opravičenih razlogov v teh dneh odsoten, teče odpovedni rok od dneva izplačila.

16. člen

Pri odpovedi preneha delovno razmerje praviloma, ko izteče odpovedni rok.

Delodajalec lahko delavca (nameščenca), če je to v korist službe, razveže tudi pred iztekom odpovedi.

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 87-48.

nega roka, vendar ga mora izplačati do konca odpovednega roka.

Če odpove delavec (nameščenec), ga lahko delodajalec na njegovo prošnjo razveže tudi pred iztekom odpovednega roka, če to dopušča korist službe. V takem primeru teče plača do dneva razveze.

17. člen

Odpovedni roki se ne smejo s pogodbo menjati, omejiti ali odpraviti, kolikor ni to izrečno dovoljeno s to uredbo.

Za posebne strokovne delavce (nameščence) se lahko po poprejšnji privolitvi pristojnega operativnega upravnega voditelja oziroma višjega starešine odpovedni roki s pogodbo podaljšajo, vendar ne nad šest mesecev.

18. člen

Če je delavec (nameščenec) z delodajalcem sklenil pismeno delovno pogodbo za določen čas ali za izvršitev določenega dela, ne moreta stranki delovnega razmerja razdreti z odpovedjo, dokler traja pogodba oziroma dokler ni opravljeno delo.

Določba prednjega odstavka ne izključuje prenehanja delovnega razmerja zaradi odpusta delavca (nameščenca) brez poprejšnje odpovedi (25. člen), zaradi izstopa delavca (nameščenca) z dela brez poprejšnje odpovedi (26. člen), zaradi prenehanja delovnega razmerja z nastopom dejstev, po katerih preneha po tej uredbi delovno razmerje (27. člen), kakor tudi ne zaradi prenehanja delovnega razmerja z odločbo pristojnega ministra za delo o novi razporeditvi delovne sile (28. člen).

19. člen

Odpovedati se ne more delavcu (nameščencu) med boleznijo, ki traja ali za katero se pričakuje, da bo trajala več ko 7 dni. Če se bolezenski dopust delavca (nameščenca) podaljša nad 12 mesecev, mu lahko delodajalec odpove.

20. člen

Delodajalec mora odpoved obrazložiti.

Delavec (nameščenec) mora odpoved obrazložiti samo, če to delodajalec zahteva.*

Odpovedi ni treba razložiti, če se tisti, ki mu je pisмено odpovedano, strinja z neobrazloženo odpovedjo.

21. člen

S pismenim sporazumom lahko stranki razdereta delovno razmerje tudi brez odpovednega roka oziroma pred iztekom danega zakonitega odpovednega roka.

22. člen

Če se ena izmed strank ne strinja z obrazloženo odpovedjo, lahko odpoved izpodbija in zahteva odločbo komisije za delovna razmerja. Odločba komisije za delovna razmerja je dokončna. Čas, v katerem se lahko izpodbija odpoved, ne sme biti daljši od polovice ustreznega odpovednega roka.

Komisija za delovne spore se ustanovi pri posameznih podjetjih ali pri operativnem upravnem voditelju.

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 100-48.

Zoper odločbo komisije za delovne spore glede odpovedi ni pritožbe na delovno sodišče, razen glede zahtevkov, ki se tičejo plače ali povračila škode.

Natančnejše predpise o komisijah za delovne spore in o njihovem delu izda po dobljenem mnenju centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije minister za delo FLRJ.

23. člen

Odpoved se ne more izpodbijati in velja za pravomočno, če je dana iz tehle razlogov:

a) odpoved delavca (nameščenca):

1. če je delavec (nameščenec) razporejen za več kot mesec dni na delo, ki ne ustreza njegovim strokovnim ali pridobljenim kvalifikacijam oziroma telesnim sposobnostim;

2. če delodajalec ne izpolnjuje obveznosti iz pogodbe glede plače, stanovanja, prehrane in dr.;

3. če ni dobil delavec (nameščenec) dopusta (letnega ali tedenskega) brez opravičenih razlogov in dane obrazložitve;

4. če se zahteva od delavca (nameščenca) nadurno delo, ki je v nasprotju z veljavnimi predpisi, ali če se mu ne plača nadurno delo;

5. če delodajalec ne poskrbi za delavčevo (nameščenčevo) higiensko in tehnično varstvo po veljavnih predpisih.

b) odpoved delodajalca:

1. če delavec (nameščenec) neopravičeno izostane z dela več ko tri dni;

2. če delavec (nameščenec) brez opravičenih razlogov ne izpolnjuje obveznosti iz delovne pogodbe;

3. če je delavec (nameščenec) ob sklenitvi delovne pogodbe zatajil telesno ali duševno napako, zaradi katere ne more izpolnjevati obveznosti iz pogodbe.

V vseh teh primerih smejo stranke zahtevati od komisije za delovne spore samo ugotovitev dejstev, ki jih zanikajo.

24. člen

Delodajalec mora delavca (nameščenca), ki razdere delovno razmerje brez poprejšnje odpovedi ali ki zapusti delo pred iztekom odpovednega roka, naznaniti pristojnemu izvršilnemu odboru okrajnega (mestnega, rajonskega) ljudskega odbora. Naznanilu mora priložiti njegovo delovno knjižico.

25. člen

Delodajalec lahko odpusti z dela delavca (nameščenca) brez poprejšnje odpovedi v tehle primerih:

1. če je zasačen pri storitvi kazenskega dejanja;

2. če je s pravnomočno odločbo državnega organa obsojen na kazen odvzema prostosti s prisilnim delom ali na kazen odvzema prostosti ali pa na kazen poboljševalnega dela, daljšo od treh mesecev;

3. če je ponaredil listine ali dal neresnične podatke in s tem delodajalca prevaril glede dejstev, ki so bistvena za ustanovitev, trajanje in prenehanje delovnega razmerja (kvalifikacije in pod.).

Vsak primer odpustitve iz prednjega odstavka mora delodajalec sporočiti pristojni inšpekciji dela.

26. člen

Delavec (nameščenec) lahko izstopi z dela brez poprejšnje odpovedi v tehle primerih:

1. če ne prejme plače v petnajstih dneh po izteku izplačilnega roka;

2. če ga silijo k storitvi kaznivih dejanj ali prekrškov;

3. če ga silijo k nemoralnemu življenju;

4. če delodajalec (fizična oseba) ali njegovi družinski člani, ki živijo z njim v skupnem gospodinjstvu, boleajo za boleznijo, ki je nevarna za življenje ali zdravje delavca (nameščenca);

5. če delodajalec stori ali skuša storiti kaznivo dejanje nasproti delavcu (nameščencu).

V primerih iz prednjega odstavka sme delavec (nameščenec) zahtevati od delodajalca povračilo škode v višini plače za čas, ki ustreza odpovednemu roku, ne glede na dejansko storjeno škodo.

27. člen

Delovno razmerje preneha brez poprejšnje odpovedi ali odpusta s samim nastopom tehle dejstev:

1. če je delavec (nameščenec) s pravnomočno sodbo sodišča obsojen na kazen odvzema prostosti s prisilnim delom ali na kazen odvzema prostosti ali na kazen poboljševalnega dela ali na kazen izгона iz kraja, v katerem je zaposlen — daljšo od šestih mesecev;

2. če je delavec (nameščenec) obsojen s pravnomočno sodbo sodišča na kazen, ki ima za posledico prepoved opravljanja določenega poklica, ki ga opravlja po delovni pogodbi, ali je sama izguba takega poklica kazen;

3. če je delavec (nameščenec) poklican na odslužitev obveznega rednega vojaškega roka v kadru.

28. člen

Zaradi pravilne razporeditve delovne sile sme pristojni minister za delo razmeščati z odločbo delavce (nameščence) v istem ali drugem kraju. S to odločbo se razdere delovno razmerje pri prejšnjem delodajalcu in se ustanovi novo delovno razmerje pri drugem delodajalcu, in sicer ob enakih pogojih, kot so v prejšnji delovni pogodbi. Novo delovno razmerje se ustanovi z dnem, ko je bila sporočena odločba o novi razporeditvi delavcev (nameščencev). Zoper to odločbo delavec (nameščenec) nima pravice pritožbe.

Novi delodajalec mora zagotoviti razporejenemu delavcu (nameščencu) prevoz, stanovanje in prehrano. Če novi delodajalec po svoji krivdi ne izpolni te obveznosti, se kaznuje za prekršek iz 8. točke 31. člena te uredbe. Delavec (nameščenec) pa ima pravico, izstopiti z dela brez poprejšnje odpovedi, ter pravico do povračila škode v višini plače za čas, ki ustreza odpovednemu roku (26. člen).

Če delavec (nameščenec) ne stopi v določenem roku na delo pri novem delodajalcu, se šteje, da je prekršil delovno pogodbo z zapustitvijo dela brez poprejšnje odpovedi. V takem primeru izgubi delavec (nameščenec) pravico do plače in se kaznuje za prekršek iz 4. točke 32. člena te uredbe.

29. člen

Po pravnomočni sodbi disciplinskega organa preneha delovno razmerje, če je delavec (nameščenec) obsojen na kazen odpusta z dela.

30. člen

Delovno razmerje preneha s smrtjo delavca (nameščenca).

Prav tako preneha delovno razmerje s smrtjo delodajalca (fizične osebe), če njegov naslednik ne nadaljuje dela. V takem primeru ima delavec (nameščenec) pravico do odpovednega roka in do plače za čas, ki ustreza odpovednemu roku.

III. Prekrški

31. člen

Z denarno kaznijo od 500 do 10.000 dinarjev se kaznuje direktor podjetja ali druga odgovorna oseba oziroma delodajalec:

1. če brez poprejšnje odpovedi razdere delovno razmerje, razen v primerih iz 25.* člena te uredbe;
2. če prekrši predpise o trajanju odpovednih rokov (15. in 17. člen);
3. če sklene delovno pogodbo z delavcem (nameščencem), katerega prejšnje delovno razmerje ni prenehalo po določbah te uredbe;
4. če pred iztekom dogovorjenega roka oziroma pred dovršitvijo določenega dela razdere delovno razmerje, ki je pisмено sklenjeno za določen rok oziroma za izvršitev določenega dela (18. člen), kolikor ni pismenega sporazuma o prekinitvi ali spremembi delovne pogodbe;
5. če ne naznani pristojnemu izvršilnemu odboru okrajnega (mestnega, rajonskega) ljudskega odbora delavca (nameščenca), ki je razdrl delovno razmerje brez poprejšnje odpovedi ali zapusti delo pred iztekom odpovednega roka (24. člen);

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 87-48.

6. če ne sklene pismene delovne pogodbe, kadar je sklenitev take pogodbe obvezna;

7. če ne predloži v registracijo pristojni upravi za delovno silo posamezne pismene pogodbe, pogodbe s skupino delavcev (nameščencev) ali s prostovoljno delovno brigado kakor tudi kolektivne pogodbe (7. člen);

8. če po svoji krivdi ne izpolni obveznosti iz pogodbe glede prevoza, stanovanja in prehrane delavcev (nameščencev);

9. če po svoji krivdi ne izpolni obveznosti iz pogodbe glede plače in dodatka delavcev (nameščencev).

32. člen

Z denarno kaznijo od 100 do 5000 dinarjev ali s kaznijo poboljševalnega dela do enega meseca se kaznuje delavec (nameščenec):

1. če razdere delovno razmerje brez poprejšnje odpovedi ali če zapusti delo pred iztekom odpovednega roka, razen v primerih iz 25. člena te uredbe;

2. če sklene delovno pogodbo kljub temu, da njegovo prejšnje delovno razmerje ni prenehalo po določbah te uredbe;

3. če pred iztekom dogovorjenega roka oziroma pred dovršitvijo določenega dela razdere delovno razmerje, ki je pismeno sklenjeno za določen rok oziroma za izvršitev določenega dela (18. člen), kolikor ni pismenega sporazuma o prekinitvi ali spremembi delovne pogodbe;

4. če se po odločbi ministra za delo ne zglati pri novem delodajalcu na delo v določenem roku (tretji odstavek 28. člena).

33. člen

Upravni kazenski postopek vodijo in kazni izrekajo izvršilni odbori okrajnih (mestnih, rajonskih) ljudskih odborov po določbah temeljnega zakona o prekrških.

Po predlogu inšpekcije za delo ali uprave za delovno silo ali če sam republiški minister za delo ali minister za delo FLRJ to odloči, lahko upravni kazenski postopek za prekrške iz 31. člena te uredbe vodi in kazni izreka tudi republiški minister za delo ali minister za delo FLRJ, potem ko opravi postopek uslužbenec, ki ga določi minister za delo.

Če je upravni kazenski postopek že začel pri pristojnem izvršilnem odboru okrajnega (mestnega, rajonskega) ljudskega odbora, lahko republiški minister za delo ali minister za delo FLRJ prevzame začeti postopek.

IV. Končne določbe

34. člen

Vse dosedanje delovne pogodbe se morajo spraviti v sklad z določbami te uredbe v dveh mesecih od njene uveljavitve.

35. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe predpiše minister za delo FLRJ v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

36. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati uredba o odpovedih delavcev in nameščencev (Uradni list FLRJ št. 80/46) kakor tudi vsi predpisi, izdani na njeni podlagi.

Beograd dne 27. septembra 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za delo:
Ljubčo Arsov l. r.

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za delo FLRJ

uredbo
o delovnih knjižicah*

1. člen

Delovna knjižica se izda vsakemu delavcu in nameščencu kot dokaz, da je delavec oziroma nameščenec, in zaradi pregleda delovnega razmerja kakor tudi za dokaz pravic, za katere je delovno razmerje temelj ali pogoj, predvsem pa zaradi pravic iz socialnega zavarovanja in pravic za izdajanje izkazov za preskrbo z živili in industrijskimi predmeti.

Delavec oziroma nameščenec sme imeti samo eno delovno knjižico.

Delavci določenih kategorij imajo lahko poleg delovne knjižice po tej uredbi tudi posebne delovne knjižice oziroma izkaznice po posebnih predpisih.

2. člen

Delavec (nameščenec) mora ob vstopu v službo predložiti delodajalcu svojo delovno knjižico.

Delavec (nameščenec), ki prvič stopi v delovno razmerje ali pa nima delovne knjižice, mora predlo-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 84-712/48.

žiti potrdilo uprave za delovno moč pri izvršilnem odboru krajevnega (mestnega) ljudskega odbora, ki je pristojna po kraju prebivališča, da do tedaj ni imel delovne knjižice.

Prepovedano je sprejeti na delo delavca (nameščenca) brez delovne knjižice oziroma brez potrdila, da do tedaj ni imel delovne knjižice.

Dokler je delavec oziroma nameščenec v delovnem razmerju, se hrani delovna knjižica pri delodajalcu. Ko preneha delovno razmerje, mora delodajalec po uredbi o sklenitvi in prenehanju delovnih razmerij vrniti delovno knjižico delavcu (nameščencu) ter vpisati vanjo dan, in način prenehanja delovnega razmerja.

3. člen

Delovna knjižica obsega: priimek, očetovo in rojstno ime, za omožene pa tudi dekliški priimek; dan, mesec, leto, kraj in okraj rojstva; šolsko izobrazbo; poklic; stroko; številko osebne izkaznice; podatke o strokovni izobrazbi; o času, ki ga je prebil pri delu; o iznajditelstvu, udarništvu, odlikovanjih, pohvalah in nagradah pri delu.

Minister za delo FLRJ lahko predpiše, da naj obsega delovna knjižica tudi druge podatke.

Vsebinsko in obliko delovne knjižice predpiše minister za delo FLRJ.

Obrazec delovne knjižice je enoten za vse območje FLRJ, tiska in izpolnjuje pa se v uradnem jeziku ljudske republike. Minister za delo FLRJ lahko po predlogu republiškega ministra za delo dovoli, da se delovne knjižice za določeno območje tiskajo in izpolnjujejo razen v uradnem jeziku tudi v jeziku narodne manjšine.

Ceno za obrazec delovne knjižice določi minister za delo FLRJ, plača pa jo delavec oziroma nameščenec.

Delovna knjižica se izda praviloma za pet let.

4. člen

Delovne knjižice izdajajo in zamenjujejo za vse delavce in nameščence uprave za delovno silo pri izvršilnih odborih okrajnih (mestnih) ljudskih odborov, ki so pristojne po kraju zaposlitve delavcev oziroma nameščencev. Izdajajo in zamenjujejo se na podlagi priligasitev z glavnimi podatki, ki jih morajo predložiti delodajalci.

Uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, ki je izdala delovno knjižico kot pristojna po kraju zaposlitve, ne pa pristojna tudi po prebivališču, mora en izvod priligasitve z glavnimi podatki, ki jo je prejela od delodajalca, poslati obenem z navedbo številke izdane delovne knjižice upravi za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, ki je pristojna po prebivališču delavca (nameščenca).

Podatke v delovno knjižico vpisujejo uprava za delovno silo in delodajalci po navodilih ministrstva za delo FLRJ.

5. člen

Uprave za delovno silo pri izvršilnih odborih okrajnih (mestnih) ljudskih odborov vodijo evidenco (razvid) o izdanih delovnih knjižicah na svojem območju ter o delovnih knjižicah, ki so izdane na drugih območjih tistim delavcem (nameščencem), ki stalno prebivajo na njihovem območju.

Republiško ministrstvo za delo vodi evidenco o delovnih knjižicah, ki so izdane na območju ljudske republike.

Ministrstvo za delo FLRJ vodi evidenco o delovnih knjižicah, ki so izdane na vsem območju FLRJ.

Natančnejše predpise za vodstvo evidence o izdanih delovnih knjižicah predpiše minister za delo FLRJ.

6. člen

Z denarno kaznijo od 500 do 10.000 dinarjev se kaznuje direktor podjetja in druga odgovorna oseba kakor tudi drug delodajalec oziroma voditelj in druga odgovorna oseba uprave za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora:

1. če v določenem roku ne predloži pristojni upravi za delovno silo prigrasitve z glavnimi podatki za izdajo delovne knjižice;

2. če v prigrasitev z glavnimi podatki za izdajo delovne knjižice vpiše dejstva, za katera je vedel ali bi mogel vedeti, da so napačna;

3. če v delovno knjižico ne vpiše v določenem roku podatkov, ki bi jih moral vpisati, ali pa jih vpiše napačno, predvsem podatkov o prenehanju delovnega razmerja;

4. če delavcu (nameščencu) v določenem roku ne izda na njegovo zahtevo potrdila, da do tedaj ni imel delovne knjižice;

5. če delavcu (nameščencu) v določenem roku ne izda potrdila, da se hrani delovna knjižica pri delodajalcu, ali če vpiše v to potrdilo napačne podatke;

6. če uniči delovno knjižico;

7. če po prenehanju delovnega razmerja ne vrne delavcu (nameščencu) delovne knjižice, pa bi bil moral to storiti;

8. če neredno vodi predpisane evidence o delovnih knjižicah ali neredno pošilja predpisane podatke o delovnih knjižicah pristojnim državnim organom.

7. člen

Z denarno kaznijo od 5000 do 20.000 dinarjev se kaznuje podjetje, direktor podjetja in druga odgovorna oseba kakor tudi drug delodajalec, če sprejme na delo delavca (nameščenca) brez delovne knjižice oziroma brez potrdila, da do tedaj ni imel delovne knjižice.

8. člen

Z denarno kaznijo od 100 do 5000 dinarjev ali s kaznijo poboljševalnega dela do enega meseca se kaznuje delavec oziroma nameščenec:

1. če v določenem ali danem roku ne predloži podatkov ali listin, ki so potrebne za izdajo delovne knjižice;

2. če sporoči ali da neresnične podatke delodajalcu o dejstvih, ki lahko vplivajo na ustanovitev, trajanje ali prenehanje njegovega delovnega razmerja, predvsem pa na pridobitev pravic, za katere je delovno razmerje temelj ali pogoj;

3. če uniči delovno knjižico;

4. če po prenehanju delovnega razmerja ne vrne delodajalcu potrdila, da se hrani delovna knjižica pri delodajalcu.

9. člen

Upravni kazenski postopek vodi in kazni izreka izvršilni odbor okrajnega (mestnega, rajonskega) ljudskega odbora po določbah temeljnega zakona o prekrških.

Po predlogu inšpekcije dela ali uprave za delovno silo ali če sam minister za delo ljudske republike ali minister za delo FLRJ odloči, sme upravni kazenski postopek za prekrške iz 6. in 7. člena te uredbe voditi in kazni izrekati tudi minister za delo ljudske republike ali minister za delo FLRJ, potem ko opravi postopek uslužbenec, ki ga določi minister za delo.

Če je upravni kazenski postopek že začel pri pristojnem izvršilnem odboru okrajnega (mestnega, rajonskega) ljudskega odbora, sme minister za delo ljudske republike oziroma minister za delo FLRJ prevzeti začeti postopek.

10. člen

Vsa uradna dejanja in vse listine, ki so v zvezi s priskrbitvijo in izdajo delovnih knjižic, so oproščene vseh taks.

11. člen

Delovne knjižice, izdane na podlagi uredbe o delovnih knjižicah (Uradni list FLRJ št. 22/47) in predpisov, izdanih za njeno izvajanje, veljajo do nadaljnjega.

Minister za delo FLRJ bo predpisal z odredbo revizijo delovnih knjižic, izdanih od dneva začetka revizije, ter določil način revizije in roke, v katerih naj se opravi revizija.

12. člen

Minister za delo FLRJ je pooblaščen, da izda natančnejše predpise za izvajanje te uredbe.

13. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporabljala pa se bo od dneva začetka revizije, ki jo bo predpisal minister za delo FLRJ na podlagi drugega odstavka 11, člena te uredbe.

Z dnem uveljavitve te uredbe prenehajo veljati uredba o delovnih knjižicah (Uradni list FLRJ št. 22/47) ter vsi predpisi, izdani na njeni podlagi.

Beograd dne 28. septembra 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Minister za delo:

Ljubčo Arsov l. r.

Na podlagi 12. člena uredbe o delovnih knjižicah
predpisujem

navodilo

za izvajanje uredbe o delovnih knjižicah*

1. Delovna knjižica se izda vsakemu delavcu in nameščencu, ne glede na njegovo državljanstvo, ki stopi v delovno razmerje na ozemlju Federativne ljudske republike Jugoslavije, a še nima delovne knjižice.

2. Za delavce in nameščence se po predpisih o delovnih knjižicah štejejo vse osebe v delovnem razmerju, razen državnih uslužbencev in vajencev, in sicer ne glede na to, v katerem gospodarskem sektorju (državnem, združnem, zasebnem) so zaposleni, in ne glede na to, ali jim je to glavni ali postranski poklic oziroma ali stopajo v trajno ali začasno delovno razmerje.

Za državne uslužbenke se štejejo vsi, ki so zaposleni v državnih uradih, ustanovah in podjetjih ter razporejeni v poklice po uredbah o strokah državnih uslužbencev, kakor tudi pripadniki narodne milice, aktivni oficirji in podoficirji JA in UDV in vojaški uradniki.

Delovne knjižice se torej izdajajo:

a) delavcem, zaposlenim v državnih uradih, ustanovah in podjetjih;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 84-725/48.

b) osebam, zaposlenim v družbenih organizacijah in društvih ter njihovih ustanovah in podjetjih (prodajalnah), razen izvoljenim funkcionarjem;

c) osebam, zaposlenim v zadrugah, zadružnih organizacijah, ustanovah in podjetjih (prodajalnah), razen članom proizvodnih zadrug, kmečkih obdelovalnih zadrug, ribiških zadrug in članom tistih zadrug, katerih delo se šteje za proizvodno, čeprav to ni v pravem pomenu besede (brivske, natakarske in podobne zadruge);

č) osebam, zaposlenim pri verskih organizacijah in ustanovah, razen duhovnikom.

Delovna knjižica se ne izda samostojnim žagarjem, kočijažem, šoferjem avtotaksijev, snažilcem čevljev in podobno.

3. Delovne knjižice izdaja uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, pristojna po kraju zaposlitve delavca (nameščenca), na podlagi prigrasitev za izdajo delovne knjižice, ki jih morajo vložiti delodajalci. Uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora mora knjižico izdati v petih dneh po prejemu prigrasitve.

4. Delovne knjižice so enotne za vso Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo, tiskajo in izpolnjujejo pa se v uradnem jeziku ljudske republike. Velikost obrazca delovne knjižice je 10×15 cm. Knjižica ima platnice iz kartona in 32 notranjih paginiranih strani. Vsaka delovna knjižica ima natisnjeno zaporedno številko.

Obrazce da natisniti v uradnih jezikih ljudskih republik in jih porazdeli republiškim ministrstvom za delo ministrstvo za delo FLRJ. V območju posa-

mezne ljudske republike razdeli obrazce ministrstvo za delo te ljudske republike.

5. Za osebe, ki stopijo kot delavci (nameščenci) v delovno razmerje in predložijo potrdilo uprave za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, pristojne po njihovem prebivališču, da nimajo delovne knjižice, morajo delodajalci v petih dneh po njihovem vstopu v delovno razmerje poslati upravi za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, pristojni po kraju zaposlitve, prigrasitev za izdajo delovne knjižice. Potrdilo o tem, da nimajo delovne knjižice, mora delodajalec zahtevati tudi od tistih, ki napravijo strokovni izpit in s tem prenehajo biti vajenci, kakor tudi od državnih uslužbencev, pripadnikov narodne milice, aktivnih oficirjev in podoficirjev JA in UDV ter vojaških uradnikov, ki prenehajo biti to in postanejo delavci (nameščenci).

6. Uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, pristojna po prebivališču, mora na zahtevo osebe, ki želi stopiti v delovno razmerje, pa nima delovne knjižice, izdati tej potrdilo, da nima delovne knjižice. Tako potrdilo zastara v treh mesecih po izdaji.

Potrdilo obsega priimek, očetovo in rojstno ime (za omožene tudi dekliški priimek), dan, mesec, leto in kraj rojstva, številko osebne izkaznice in poklic. Potrdilo lahko obsega tudi druge podatke, ki so potrebni za izpolnitev delovne knjižice. Obrazec potrdila predpiše republiški minister za delo.

Če delavcu (nameščencu) izgine potrdilo, da nima delovne knjižice, ali če ga izgubi, se mu izda duplikat.

Prebivališče se določa po predpisih splošnega zakona o ljudskih odborih.

7. Priglasitev za izdajo delovne knjižice se tiska po obrazcu, ki je sestavni del tega navodila.

Priglasitev obsega te podatke: priimek, oče-tovo in rojstno ime (za omožene tudi dekliški priimek), dan, mesec, leto in kraj rojstva; šolsko iz-obrazbo; poklic; specialno stroko; številko osebne izkaznice; podatke o strokovni izobrazbi; podatke o prejšnjem delu; upravo za delovno silo, pristojno po prebivališču; zaporedno številko delovne knjižice in opombo.

Priglasitve se tiskajo v uradnih jezikih ljudskih republik.

Priglasitve da natisniti republiško ministrstvo za delo, ki določi tudi njihovo prodajno ceno. Priglasitev plača delodajalec.

8. Podatke vpisuje v priglasitev za izdajo delovne knjižice delodajalec, in sicer praviloma na podlagi listin, ki jih predloži delavec (nameščenec), ter na podlagi potrdila, da delavec (nameščenec) nima delovne knjižice. Priglasitev podpišeta delodajalec in delavec (nameščenec) in osebno odgovarjata za pravilnost podpisanih podatkov.

Delavec (nameščenec), ki vstopi v delovno razmerje, pa nima delovne knjižice, mora ob vstopu v delovno razmerje, najpozneje pa v treh dneh dati delodajalcu tudi vse podatke in listine, ki so potrebne za izpolnitev priglasitve za izdajo delovne knjižice.

Če delavec (nameščenec) ne more takoj predložiti vseh potrebnih podatkov in listin, vpiše delodajalec samo tiste podatke, s katerimi razpolaga. Za vpis drugih podatkov mora delavec (nameščenec)

•
pozneje predložiti listine in zahtevati njihov naknadni vpis v delovno knjižico.

9. Delodajalec izpolni prigrasitev za izdajo delovne knjižice takole:

a) rubrike: »stalno prebivališče«, »priimek, očetovo in rojstno ime« (za omožene pa tudi »dekliški priimek«), »dan, mesec, leto in kraj rojstva« — se izpolnijo na podlagi potrdila, da delavec (nameščenec) nima delovne knjižice;

b) srednja ali višja šolska izobrazba se vpiše samo na podlagi listine. Osnovna šolska izobrazba se vpiše tudi na podlagi izjave delavca (nameščenca);

c) rubriki »poklic« in »specialna stroka« se izpolnita na podlagi listin ali izjave delavca (nameščenca) kakor tudi po tem, kar ve sam delodajalec. Poklic (n. pr. kovač) oziroma specialna stroka (v tem primeru n. pr. ročni kovač, podkovalec ali kovač karoserij) se vpiše po terminologiji, ki se rodi v začasni nomenklaturi poklicev iz leta 1947, kolikor je poklic oziroma specialna stroka obsežena v tej nomenklaturi. Poklici oziroma stroke, ki jih v tej nomenklaturi ni, se vpišejo (n. pr. delavec, ki oskrbuje rudarske svetilke);

č) v rubriko »podatki o strokovni izobrazbi« se vpišejo podatki o nazivu dovršene strokovne šole in tečaja, o njunem trajanju (dan začetka in dojitve) ter o opravljenih strokovnih izpitih oziroma o priznani strokovni izobrazbi ali izpitu;

d) v rubriko »podatki o delu« se vpišejo vse do tedanje daljše zaposlitve, če je bil delavec (nameščenec) že kje zaposlen. Navesti je treba samo sumarne podatke o trajanju in kraju zaposlitve in o delodajalcu (delodajalcih), pri katerem je bil najdlje zapo-

slen, in sicer na podlagi ustreznih listin, tega, kar ve delodajalec, in izjave samega delavca.

10. Delodajalec izpolni priglasitev za izdajo delovne knjižice v dveh izvodih, katerih enega obdrži zase. Če ima delavec (nameščenec), ki naj dobi delovno knjižico, stalno prebivališče izven območja uprave za delovno silo, ki je pristojna za izdajo delovne knjižice po kraju zaposlitve, se priglasitev za izdajo delovne knjižice izpolni v treh izvodih, od katerih se dva pošljeta upravi za delovno silo, ki naj knjižico izda.

Priglasitev za izdajo delovne knjižice pošlje delodajalec v enem oziroma dveh izvodih upravi za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, pristojni za izdajo delovne knjižice po kraju zaposlitve, skupaj s potrdilom, da delavec (nameščenec) ni imel delovne knjižice.

Poleg podpisa delodajalca in delavca (nameščenca) mora biti na priglasitvi žig ter datum in kraj izpolnjene priglasitve.

Kraj zaposlitve se določi po kraju, kjer je sedež delodajalca oziroma posamezen obrat, delovno mesto ali gospodarstvo.

Pri izročitvi priglasitve za izdajo delovne knjižice plača delodajalec upravi za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora celotno vsoto za naročitev delovne knjižice, računajoč po pet dinarjev za vsako knjižico.

11. Uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora vpiše vsako priglasitev za izdajo delovne knjižice posebej v poseben delovodnik, na vsaki priglasitvi pa zapiše zaporedno številko delovodnika, pod katero je priglasitev vpisana, in zaporedno številko delovne knjižice.

Štampiljka za vpisovanje številke se pritiska v gornjem levem oglu na hrbtni prigraditvi. Obrazec delovodnika, v katerega se vpisujejo prigraditve, je enak kakor za delovodnik, ki se uporablja v redni administraciji.

Na delodajalčevo zahtevo izda uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora potrdilo o prejemu prigraditve.

12. Uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora izpolni delovno knjižico (str. 1 ter 2, do 5 in pa podatke o dotedanjem delu na straneh 6 in 7 ob izdaji delovne knjižice) na podlagi podatkov, ki jih obsega prigraditev. V delovno knjižico se v rubriki »zap. št. registra« vpiše številka, pod katero je prigraditev vpisana v delovodnik.

Če prigraditev ne obsega nujno potrebnih podatkov za izdajo delovne knjižice, jo uprava za delovno silo vrne delodajalcu in določi rok, v katerem jo mora znova predložiti z vpisanimi nujno potrebnimi podatki.

Nujno potrebni podatki za izdajo delovne knjižice so tile: priimek, očetovo in rojstno ime, za omožene pa tudi dekleški priimek, dan, mesec, leto in kraj rojstva, šolska izobrazba, poklic in stroka ter številka osebne izkaznice.

Če je prigraditev nepravilno izpolnjena, jo uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora vrne delodajalcu, da popravi napake, in določi rok, v katerem jo mora popraviti.

13. Prigraditve za izdajo delovne knjižice skupaj s potrdili, da delavec (nameščeneec) ni imel delovne knjižice, zлага uprava za delovno silo pri izvršilnem

odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora po časovnem redu po številkah delovodnika.

14. O delovnih knjižicah, izdanih v svojem območju po kraju zaposlitve, vodi uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora abecedno kartoteko.

Obenem z izpolnitvijo delovne knjižice se izpolni za vsako delovno knjižico tudi evidenčni karton, ki se dene v kartoteko izdanih delovnih knjižic.

Karton obsega: priimek, očetovo in rojstno ime, za omožene pa tudi deklinski priimek; zaporedno številko delovne knjižice; številko, pod katero je knjižica vpisana v delovodnik; upravo za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, ki je knjižico izdala, in pripombo. Kartone natisne republiško ministrstvo za delo po obrazcu, ki je sestavni del tega navodila.

Uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, ki je izdala delovno knjižico po kraju zaposlitve, ni pa pristojna tudi za prebivališče, pošlje en izvod priglasitve za izdajo delovne knjižice obenem z navedbo zaporedne številke delovne knjižice in številke delovodnika, pod katero je priglasitev vpisana, upravi za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, ki je pristojna po prebivališču. Vsako priglasitev mora poslati v petih dneh od dneva izdaje delovne knjižice.

Na podlagi prejetega tretjega izvoda priglasitve o izdani delovni knjižici, ki jo je izdala uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, pristojna po kraju zaposlitve, izpolni uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, pristojna po

prebivališču, evidenčni karton iz tretjega odstavka te točke in ga dene v kartoteko izdanih delovnih knjižic po kraju zaposlitve v svojem območju.

15. V delovno knjižico in na karton se vpisuje samo s črnilom. Podatke je treba vpisovati čim natančneje in čim vestneje. Morebitne napake, ki nastanejo pri vpisovanju, je treba popraviti in popravek potrditi s podpisom odgovornega uslužbenca. Vpisi, ki so popravljeni, morajo biti tako prečrtani, da so čitljivi. Radiranje ni dovoljeno.

16. Delovne knjižice, ki so napačno izpolnjene ali so kako drugače poškodovane ali niso mogle biti vročene delavcu (nameščencu), pošlje okrajna (mestna) uprava za delovno silo republiškemu ministrstvu za delo, ki izda odločbo za njihovo uničenje. Na podlagi te odločbe se delovne knjižice uničijo.

Uničenih delovnih knjižic ni treba razglasiti za neveljavne v uradnem listu ljudske republike.

V odločbi za uničenje delovnih knjižic določi republiško ministrstvo za delo, kdo trpi stroške za uničene delovne knjižice.

17. Izpolnjeno delovno knjižico podpiše starešina uprave za delovno silo, poleg podpisa pa je žig zadevne uprave za delovno silo.

18. Izpolnjeno delovno knjižico izroči uprava za delovno silo delodajalcu.

Delodajalec da vsako delovno knjižico delavcu (nameščencu) v podpis. Nepismeni pritisnejo namesto podpisa odtisek desnega kazalca. Pri tem plača delavec (nameščenec) delodajalcu pet dinarjev za delovno knjižico.

19. Dokler traja delovno razmerje, se hrani delovna knjižica pri delodajalcu.

Delodajalec mora izdati delavcu (nameščencu) potrdilo, da se hrani delovna knjižica pri njem. To potrdilo mora obsegati poleg potrebnih osebnih podatkov delavca (nameščenca) tudi njegov poklic, naziv delodajalca in zaporedno številko delovne knjižice. Republiški minister za delo izda natančnejše predpise o izdajanju in tiskanju obrazcev za potrdila.

Po prenehanju delovnega razmerja mora delodajalec vrniti delavcu (nameščencu) delovno knjižico, ta pa mora vrniti delodajalcu potrdilo o hrambi delovne knjižice. V tem primeru zapiše delodajalec na strani »podatki o delu«, kako je prenehalo delovno razmerje (po odpovedi, s prenehanjem pogodbe, s samovoljno zapustitvijo dela in podobno).

Če delavec (nameščenec) razdere pogodbeno delovno razmerje brez poprejšnje odpovedi ali zapusti delo pred potekom odpovednega roka, naznani delodajalec to v treh dneh po samovoljni zapustitvi dela pristojnemu izvršilnemu odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora. Naznanilu priloži delovno knjižico.

20. Podatke vpisuje v delovno knjižico:

- a) uprava za delovno silo na str. 1—5 delovne knjižice na podlagi priglasitve, ob izdaji pa na str. 6 in 7. Če str. 6 in 7 nista izpolnjeni ob izdaji, jo izpolni delodajalec;
- b) delodajalec na str. 8—25 delovne knjižice in
- c) organi službe za vključevanje delovne sile na str. 26—29 delovne knjižice.

Vse vpise po izdaji delovne knjižice mora vpisati pristojni organ v petih dneh po nastopu primera, ki ga je treba vpisati v delovno knjižico.

21. Podatke o delu (str. 8—19, str. 6 in 7 pa, kolikor ju ni izpolnila uprava za delovno silo) vpiše

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010004-0

BEST COPY
Available

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010004-0

delodajalec ob začetku delovnega razmerja, to je ob prejemu delovne knjižice, ob prenehanju delovnega razmerja, to je ko delovno knjižico vrne delavcu (nameščencu), kakor tudi v vseh drugih primerih, kadar je potreben vpis v delovno knjižico (spremembe v delovnem razmerju, sprememba vrste zaposlitve, premestitve in podobno).

Najprej se vpišejo dan, mesec in leto začetka delovnega razmerja, naziv in sedež delodajalca in naziv dela, označba vrste zaposlitve (dela) v stroki in se overi s pečatom delodajalca in podpisom pooblaščen osebe.

Ob novem vpisu v rubriko »podatki o delu« — da gre za spremembo v delovnem razmerju ali prenehanje prejšnjega ali začetek novega delovnega razmerja — se vpiše z novo zaporedno številko, najprej pa se novi vpis loči od prejšnjega s črto.

V rubriko »iznajditeljstvo, novatorstvo, racionalizatorstvo, udarništvo, odlikovanja, nagrade in pohvale pri delu« (str. 20—25) vpiše delodajalec kratke podatke o tem, na kaj se nanaša iznajditeljstvo, novatorstvo itd.

Za vpis v omenjene rubrike je odgovoren delodajalec, ki vpis overi s svojim podpisom.

V rubriko »podatki organa za posredovanje dela« (na str. 26—29 delovne knjižice) se vpišejo poklic in specialna stroka, podatki o kraju in datumu priglasitve za zaposlitev, o podpori, ki jo je dal organ te službe, z navedbo zneskov in časa, za katerega jo je dal.

22. Če delavcu (nameščencu) izgine delovna knjižica, če se uniči ali če jo izgubi, mora zahtevati duplikat knjižice. V ta namen mora predložiti najprej:

a) prošnjo z obrazložitvijo, kako je bila delovna knjižica izgubljena oziroma uničena;

b) potrdilo o zaposlitvi od tistega delodajalca, pri katerem je bil zadnjič v delovnem razmerju;

c) potrdilo o tem, da je svojo delovno knjižico razglasil za neveljavno v uradnem listu tiste ljudske republike, kjer naj se izda duplikat delovne knjižice.

Če delovna knjižica izgine, se uniči, ali izgubi pri delodajalcu, gredo stroški za izdajo duplikata delovne knjižice v breme delodajalca.

Duplikat delovne knjižice izda uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, ki je izdala delovno knjižico. Delavec (nameščenec) še naprej v delovnem razmerju na njenem območju, v drugih primerih pa uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, ki je pristojna po prebivališču, o čemer druga drugo obvesti. To se mora vpisati v karton pri obeh upravah.

Če se izda duplikat delovne knjižice, se na gornjem robu platnice in na prvi strani zapiše z debelimi črkami »DUPLIKAT«, poleg tega pa tekoča številka prvotne delovne knjižice.

Duplikat delovne knjižice stane 25 dinarjev.

23. Če se delovna knjižica tako popiše, da se v njo ne morejo več vpisovati potrebni podatki, se zamenja z novo.

Delovno knjižico zamenja uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, ki jo je izdala, lahko pa tudi uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, pristojna po prebivališču, o čemer druga drugo obvesti. To se mora zaznamovati pri obeh upravah v kartonu.

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010004-0

BEST COPY
Available

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010004-0

Na novi delovni knjižici se zapiše na gornjem robu platnic in na prvi strani zaporedna številka prvotne delovne knjižice. Čez prvo stran stare (zamenjane) delovne knjižice se zapiše z velikimi črkami »IZDANA NOVA«. Nova delovna knjižica stane prav toliko kakor prva.

24. Uprava za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora pošlje do delovne uprave v mesecu za vsak pretekli mesec republiškega ministrstvu za delo poročilo o delovnih knjižicah, ki jih je izdala.

Republiško ministrstvo za delo ureja te podatke in jih do dvajsetega v. mesecu pošlje ministrstvu za delo v FLRJ.

25. Organi inšpekcije dela morajo skrbeti za pravočasno izvajanje določb o delovnih knjižicah in ga nadzorovati.

Če se prekršijo predpisi o delovnih knjižicah, uvedejo organi inšpekcije dela postopek zoper tistega, ki jih je prekršil, in pošljejo zadevo upravi za delovno silo pri izvršilnem odboru okrajnega (mestnega) ljudskega odbora, če pa pomeni dejanje sodno kaznivo dejanje, pa pošljejo zadevo javnemu tožilstvu.

26. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

III št. 13997

Beograd dne 25. septembra 1948.

Minister za delo:
Ljubčo Arsov l. r.

Zap. št. delovne knjižice.
(Izpolni uprava za delovno
silo)

PRIGLASITEV ZA IZDAJO (REVIZIJO) DELOVNE
KNJIŽICE

1. Naziv delodajalca
2. Priimek očetovo
in rojstno ime delavca (nameščenca)
za omožene tudi dekliški priimek
3. Dan, mesec in leto rojstva
4. Kraj in okraj rojstva
5. Naziv uprave za delovno silo, pristojne p
vališču
6. Šolska izobrazba
7. Poklic
8. Specialna stroka
9. Številka osebne izkaznice
10. Podatki o strokovni izobrazbi
11. Podatki o prejšnjem delu
12. Številka potrdila, da delavec (nameščenec) nima
delovne knjižice
13. Stopil v delovno razmerje pri tem delodajalcu dne

Datum izpolnitve

Podpis delavca

M. P.

Podpis uradne osebe
(delodajalca)

Toč. 7 navodila za izvajanje uredbe o delovnih knjižicah.

Začetna črka priimka

EVIDENČNI KARTON

1. Priimek
očetovo
rojstno ime
dekliški priimek
2. Zap. št. delovne knjižice
3. Številka, pod katero je prijava vpisana v delovodnik
.....
4. Okrajna (mestna) uprava za delovno silo, ki je knjižico izdala
.....
5. Opomba

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za delo FLRJ

**uredbo
o delovnih normah***

Splošne določbe

1. člen

Zaradi stalnega dviganja produktivnosti dela, uresničenja socialističnega načela plačevanja po količini in kakovosti dela in zaradi razvijanja delovnega tekmovanja kot metode socialističnega dela je obvezna uvedba delovnih norm pri vseh delih, kjer se da delovni učinek meriti.

Z delovnimi normami se mora zagotoviti uresničenje normativov delovne sile, ki so jih določili organi za planiranje.

2. člen

Z delovno normo je treba določiti delovni učinek določene vrste, količine in kakovosti, ki ga mora delavec doseči v določenem času.

Metode za določanje delovnih norm

3. člen

Delovne norme se določijo s tehničnimi metodami. Izjemoma lahko pristojni resorni minister (pred-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 109-896/48.

sednik komiteja) za posamezne vrste del dovoli, da se delovne norme določijo po izkustveni metodi.

Natančnejše predpise o načinu določanja delovnih norm po teh metodah izda minister vlade FLRJ (predsednik komiteja), ki je pristojen za matično panogo.

Vrste delovnih norm

4. člen

Zaradi pravilnega in enotnega določanja delovnih norm se določijo, kjer koli je to mogoče, temeljne norme delovnih učinkov (temeljne velikosti za normiranje), na podlagi katerih se izračunajo delovne norme za določeno delo (izvedena delovna norma).

Kjer temeljne norme delovnih učinkov niso določene, se delovne norme za določena dela določijo neposredno (samostojne delovne norme).

5. člen

Z delovno normo se določi delovni učinek posameznega delavca (posamezna delovna norma) ali delovni učinek dveh ali več delavcev (skupinska delovna norma).

Skupinska norma se določi tam, kjer se zaradi povezanost del pri delovnem procesu posamezni delovni učinki določijo v skupnem rezultatu (strnjena delovna norma) ali kjer se zaradi narave samega dela posamezni delovni učinki ne dajo posebej meriti in določiti (kolektivna delovna norma).

Kjer opravlja delavec dela na dveh ali več pripravih za delo, se lahko določi ena sama delovna norma (sestavljena delovna norma).

Postopek in organi

6. člen

Temeljne norme delovnih učinkov določi minister vlade FLRJ (predsednik komiteja), ki je pristojen za matično panogo. Njihovo uporabo lahko omeji na posamezne gospodarske panoge, območja posameznih ljudskih republik ali na posamezna podjetja.

Določanje temeljnih norm delovnih učinkov lahko minister vlade FLRJ (predsednik komiteja), ki je pristojen za matično panogo, prepusti direktorju podjetja, pristojnemu operativnemu upravnemu voditelju oziroma za podjetja republiškega in lokalnega pomena pristojnemu resornemu ministru (predsedniku komiteja) ljudske republike. Temeljne norme delovnih učinkov imajo v takem primeru samo začasno veljavo in se določajo v soglasju z ministrom vlade FLRJ (predsednikom komiteja), ki je pristojen za matično panogo.

Izvedenje delovne norme za serijsko proizvodnjo in serijski remont določi pristojni operativni upravni voditelj. To določanje lahko prepusti direktorju podjetja, ki jih v takih primerih določi s potrditvijo operativnega upravnega voditelja.

Izvedene delovne norme za izvenserijsko proizvodnjo in remont in samostojne delovne norme določi direktor podjetja s potrditvijo operativnega upravnega voditelja. V takem primeru se določene delovne norme uporabljajo še pred potrditvijo.

7. člen

Vsako podjetje ima pravico in dolžnost, da predlaga spremembo temeljnih norm delovnih učinkov, če se te norme presežejo ali če je podana možnost, da se presežejo.

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010004-0

BEST COPY

Available

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010004-0

8. člen

Delovne norme ugotavljajo strokovnjaki normirci in jih pošiljajo z obrazloženim elaboratom organu, ki je pristojen za njihovo določanje.

Normirci oziroma voditelji normircev so neposredno odgovorni direktorju podjetja za pravilnost norm, ki jih ugotovijo.

Natančnejše predpise o organizaciji službe normiranja in o sistemizaciji mest za normirce izdajo pristojni organi po veljavnih predpisih.

9. člen

Pri organih za določanje delovnih norm (6. člen) ustanovijo kot posvetovalni organi komisije za delovne norme.

Komisije, ki so pristojni za določanje delovnih norm, lahko pri določitvi delovnih norm oziroma pri odločitvi o njihovi sprejetosti ali potrditve vprašati za mnenje svoje pristojne organizacije.

Komisije imajo pravico, predlagati revizijo delovnih norm, oziroma temeljnih norm delovnih učinkov.

Člani komisije za delovne norme so zastopniki različnih organizacij (foruma), novatorji, raziskovalci, strokovnjaki oziroma najodličnejši delavci, strokovnjaki in normirci. Sestavo in člane komisije določi organ, pri katerem se komisija sestavi.

Člani komisije predpise o organizaciji, o sestavi in pristojnosti komisije za delovne norme izda pristojni minister za delo (predsednik komiteja).

Organ, ki je pristojen za določanje delovnih norm, lahko na podlagi mnenja komisije za delovne norme, ki ga prejme iz njenih članov, lahko podajo ti, ki so pristojni pri neposrednem višjem organu.

10. člen

Norme se določijo z odločbo, s katero se določi tudi dan začetka njihove obvezne uporabe. V odločbi, s katero se določijo temeljne norme delovnih učinkov, se določi rok, v katerem je treba na podlagi teh norm določiti izvedene delovne norme.

Roki

11. člen

Kadar določi delovne norme direktor podjetij jih mora z ustreznim elaboratom in potrebnimi datki poslati v treh dneh po izdaji odločbe, s katero jih je določil, svojemu operativnemu upravni voditelju.

Operativni upravni voditelj mora pri prejetih pripombah v 15 dneh po prejemu odločbe o normah podjetja. Če poda pripombe, določi obenem rok, v katerem se morajo te pripombe izvesti. Če ne, reje po podanih pripombah določiti nove delovne norme in če je v pripombi določeno, tudi te nove delovne norme poslati v isti rok. Če niso, ljaajo v tem primeru isti roki kakor tedaj, ko jih prvič pošljejo v potrditev.

12. člen

Določene delovne norme se praviloma spremenijo pred pretekom šestih mesecev njihove uporabe.

Predsednik Gospodarskega sveta je pooblaščen, da lahko po obrazložitvi pri resornega ministra (predsednika komisije) določi tudi drugačne roke za trajanje delovnih norm, če samezne panoge gospodarske delavnosti to zahtevajo.

Pri uvedbi novih strojev, naprav ali orodja, pri spremembi tehničnega postopka, pri uporabi iznajdb in novatorskih predlogov, pri novi organizaciji dela in pod. se delovne norme spremenijo tudi pred pretekom roka iz prvega oziroma drugega odstavka.

Evidenca in kontrola

13. člen

Organ, ki je pristojen za določanje delovnih norm, mora določene norme poslati v treh dneh od izdaje, ki je določen za začetek njihove obvezne uporabe (10. člen), pristojnemu resornemu ministru vlade oziroma vlade ljudske republike. Ministri vlade FLRJ in ministri vlade ljudske republike pošljejo norme tistemu ministru vlade FLRJ, ki je pristojen za matično panogo. Temeljne norme in predpise pošljejo pristojni ministri vlade (in drugi organi) oziroma drugi organi, ki so pristojni, v istem roku ministru za delo FLRJ. Ministri vlade pošiljajo določene podatke o normah, o rokih in pod. pristojnemu ministru za delo po predpisih, ki jih izda minister za delo.

14. člen

Organ, ki mora voditi stalno evidenco o gibanju delovnega učinka po delovnih normah za vsa svoja področja,

ki o delovnih učinkih dobijo od kontrolno-evidenčnih mest, ki so določena s sistemizacijo dela v podjetju. Kontrolno-evidenčna mesta so postavljena tako, da omogočajo sistematično gibanje delovnega učinka na vseh

Natančnejše predpise o uvedbi in organizaciji evidence in o pošiljanju in vsebini poročil in obrazcev, o rokih in drugih vprašanjih v zvezi z evidenco izda pristojni resorni minister vlade FLRJ (predsednik komiteja) v sporazumu z ministrom za delo FLRJ in predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

Prehodne in končne določbe

15. člen

Resorni ministri vlade FLRJ (predsedniki komitejev) določijo z odločbo, katera dela po pravici o razvrstitvi del v skupine se morajo normirati v katerih rokih.

Kolikor se pri posameznih delih, za katere je predvidena uvedba delovnih norm, po mnenju direktorja podjetja izjemoma ne more izvesti, mora obvesti o tem direktor v desetih dneh. Če odločbe iz prednjega odstavka oziroma odločbe tako delo pojavi, svojega operativnega voditelja.

Če se operativni upravni voditelj ne strinja s mnenjem direktorja podjetja, odredi normiranje delovnega dela, če pa se z njim strinja, pooblašča pristojnemu resornemu ministru (predsedniku komiteja) v dokončno odločitev.

16. člen

Predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ je pooblaščen, da z odredbami določi, kako se bodo uresničevale te uredbe.

17. člen

Natančnejša navodila za izvajanje te uredbe izda po potrebi minister za delo FLRJ v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

18. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 11. decembra 1948.

	Predsednik vlade FLRJ
	in minister za narodno obrambo,
Minister za delo:	maršal Jugoslavije:
Ljubčo Arsov l. r.	Josip Broz-Tito l. r.

Na podlagi 17. člena uredbe o delovnih normah izdajam v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

SPLOŠNO NAVODILO

za izvajanje uredbe o delovnih normah*

Temeljne določbe

1. Uredba o delovnih normah določa, da morajo delovne norme zagotoviti uresničenje normativov delovne sile, kakor so jih določili organi za planiranje. Ta določba poudarja načrtno naravo delovnih norm. Normativi delovne sile se postavljajo na podlagi produktivnosti dela, dosežene v preteklem letu, in na podlagi predvidenih faktorjev in pogojev, ki naj dvig-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 109-900/48.

nejo produktivnost dela v naslednjem planskem razdobju. Normativi kot sestavni del plana se morajo torej uresničiti. To pomeni, da morajo biti tudi norme tako postavljene, da je to uresničenje zagotovljeno. To je seveda minimalna zahteva in odgovorni organi so dolžni z izboljšanjem metod in organizacije dela dvigniti produktivnost dela še višje, kakor pa je določena z normativi.

2. Delovna norma je časovna norma ali norma delovnega učinka (norma izdelave).

a) Časovna norma je čas, ki je potreben za izdelavo enote izdelka ali za doseg kakega drugega delovnega učinka določene kakovosti.

b) Norma delovnega učinka je velikost, ki je v obratnem sorazmerju s časovno normo, pomeni pa količino enot izdelka ali kakega drugega delovnega učinka, ki jih mora delavec oziroma skupina delavcev izdelati, oziroma s svojim delom doseči v določeni časovni enoti.

Delovna norma se določi na podlagi učinka, ki je v sredini med povprečnim učinkom udarnikov in učinkom dobrih delavcev. Kot dobri delavci so mišljeni delavci, ki dano normo dosegajo ali pa tudi za nekaj presegajo.

Metode za določanje delovnih norm

3. Metoda, po kateri je treba določati delovne norme, je praviloma tehnična metoda. Tehnična metoda je v tem, da se proučijo in določijo racionalne operacije in najboljša organizacija dela in na tej podlagi določi potreben delovni čas.

Izjemoma se sme pri normiranju uporabiti metoda po skušnjah, ki je sumarna in pomeni določanje

potrebnega delovnega časa na podlagi prakse, statističnih podatkov ter sumarnega opazovanja in primerjanja. Pooblastilo, da se smejo delovne norme določiti po skušnjah, sme dati samo pristojni minister vlade FLRJ ali vlade ljudske republike.

Kako se določajo delovne norme po omenjenih dveh metodah, predpiše minister vlade FLRJ, ki je pristojen za matično panogo. Minister, pristojen za matično panogo, je tisti minister, ki je pristojen izdati za zadevno panogo pravilnik o razvrstitvi del v skupine. Potemtakem je n. pr. za delo kovinarske panoge pristojen minister za težko industrijo FLRJ, za gradbena dela minister za gradnje FLRJ itd., četudi se omenjena dela sicer opravljajo skoraj v vseh panogah gospodarske delavnosti.

Vrste delovnih norm in pristojnost za njih določanje

4. Uredba predpisuje, da je treba zaradi pravnega in enotnega določanja delovnih norm določati povsod tam, kjer se da, temeljne norme za delovne učinke, to je temeljne velikosti za normiranje.

Kot temeljna točka za delovne učinke je mišljen čas, ki je določen za posamezne operacije ali njihove dele, na podlagi katerega se da določiti delovna norma za dela, ki obsegajo enake delovne operacije oziroma njihove dele. Temeljne norme za delovne učinke so torej namenjene za določanje delovnih norm za tiste vrste del, za katerih elemente so ugotovljene temeljne norme. Ta možnost temelji na okoliščini, da pomeni različnost kake vrste del v svojem bistvu samo različne kombinacije omejenega števila njihovih elementov. N. pr.: vzeti predmet, postaviti ga na določeno mesto, pritrditi ga in spraviti v tek stroj —

to so opravila, ki se pojavljajo pri nedoločenem številu del. Čas, ki je torej ugotovljen za taka opravila, se lahko uporabi pri določanju delovnih norm za vsa dela, pri katerih se taka opravila pojavijo v zvezi z bistveno enakimi činitelji (velikost, teža, oblika predmeta, tip stroja itd.) ali pa tudi v zvezi s spreminjenimi činitelji, če se da razlika med faktorji izraziti s količnikom, to je z navadnim povečanjem ali zmanjšanjem potrebnega časa.

Norme, izračunane na podlagi temeljnih norm za delovne učinke, so izvedene norme, medtem ko so norme, določene z neposrednim merjenjem potrebnega časa, samostojne delovne norme.

Temeljne norme za delovne učinke prispevajo v največji meri k uporabi enotnih meril pri normiranju in spodbujajo k taki organizaciji dela, ki je bila kot najboljša sprejeta pri njihovi določitvi. Kot normativno gradivo so najbolj uporabne tam, kjer je izpeljana tipizacija tehničnega postopka.

Da bi se dosegel zgoraj postavljeni cilj, to je uporaba enotnih meril in čim boljša organizacija dela, predpisuje uredba, da določa temeljne norme za delovne učinke praviloma tisti minister vlade FLRJ, ki je pristojen za matično panogo. To pravico sme izjemoma prenesti na operativnega upravnega voditelja, na eno ali več podjetij oziroma za podjetja republiškega in lokalnega pomena na pristojnega ministra vlade ljudske republike. Vendar mora temeljne norme, ki jih določi operativni upravni voditelj, direktor podjetja oziroma republiški minister, najprej potrditi minister vlade FLRJ, ki je pristojen za matično panogo. Da ne bi prišlo do zavlačevanja ali do večjih neskladnosti, je vsekakor potrebno, da da minister vlade FLRJ obenem s pooblastilom za določitev te-

meljnih norm tudi potrebna načelna navodila oziroma smernice.

Izvedene delovne norme za serijsko proizvodnjo in serijski remont določajo operativni upravni voditelji, ki lahko to določanje prenesejo na direktorja podjetja. Tudi v tem primeru mora operativni upravni voditelj delovne norme, ki jih določi direktor podjetja, najprej potrditi, kar pomeni, da se take delovne norme pred potrditvijo ne smejo uporabljati.

Izvedene delovne norme za izvenserijsko proizvodnjo in remont in samostojne delovne norme določi direktor podjetja, potrdi pa jih operativni upravni voditelj. V tem primeru pa začetek njihove uporabe ni vezan na potrditev in se smejo začeti uporabljati še pred potrditvijo. Rok, v katerem se norme ne smejo spremeniti (12. člen uredbe), teče od dneva, ko so se začele uporabljati, če pa je operativni upravni voditelj dodal pozneje kake spremembe, pa od dneva, ko so te spremembe začele veljati.

5. Glede na organizacijo dela, v kateri sta najpopolneje izražena medsebojna povezanost del in racionalna razporeditev posameznih delavcev na posamezna dela, se delovne norme delijo na posamezne skupinske in sestavljene, skupinske pa na strnjene in kolektivne.

Določeni izdelek oziroma kak drug delovni učinek se dobi z ločenim delom posameznih delavcev ali s skupnim, med seboj povezanim delom skupine delavcev. V prvem primeru se določi posamezna, v drugem pa skupinska delovna norma.

Skupinska delovna norma se dobi na podlagi merjenja posameznih delovnih učinkov udeležencev v skupini (strnjena delovna norma). Če pa posameznih delovnih učinkov ni mogoče meriti vsakega po-

sebej, se določi skupinska delovna norma, in sicer tako, da se neposredno izmeri skupni (skupinski) učinek (kolektivna delovna norma).

Kot sestavljena delovna norma je mišljena norma za delo posameznega delavca ali delovne skupine (brigade):

- a) ki dela na več grupiranih strojih (pripravah) istega tipa, ki opravljajo isto operacijo;
- b) ki dela na več grupiranih strojih (pripravah) istega tipa, ki opravljajo različne operacije, in
- c) ki dela na več grupiranih strojih (pripravah) različnega tipa, ki opravljajo različne operacije (rezanje, rezkanje, struganje itd.).

Postopek in organi

6. Normirci in drugi strokovnjaki opravljajo po predpisanih metodah in načinih vsa tehnična opravila v zvezi z ugotavljanjem delovnih norm, pripravljajo gradivo in sestavljajo strokovni elaborat, v katerem morajo biti tile podatki:

- a) naziv dela,
- b) metoda za določitev delovnih norm,
- c) operacija,
- č) vrsta delovne norme,
- d) čas za enoto (časovna norma) s strukturo časa (pripravljalno — zaključno, operativno: tehnološko ali pomožno, dopolnilno itd.),
- e) višina delovne norme (norma delovnega učinka — izdelave),
- f) količina, kakovost in dimenzije materiala po normativih,
- g) opis drugih podatkov oziroma elementov, specifičnih za predmet, ki se normira,
- h) skupina oziroma skupine dela po tarifi.

Organu, ki je pristojen za določanje delovnih norm, se predloži strokovni elaborat s potrebnimi prilogi, ki obsega vsa pripravljalna tehnična, opravila in ustrezne predloge za določitev delovne norme z obrazložitvijo ter z navedbo, ob kakšnih pogojih in v kakšnih okoliščinah naj bi se predložene delovne norme obvezno uporabljale.

Strokovni elaborat iz prednjega odstavka predloži organ, ki je pristojen za določitev delovnih norm, najprej komisiji za delovne norme, da poda mnenje.

7. Komisije za delovne norme se sestavijo v vsaki osnovni organizacijski gospodarski enoti (podjetju), pri direkcijah in drugih višjih skupnostih podjetij ter pri ministrstvih (komitejih), ki vodijo podjetja.

Komisijo za delovno normo sestavljajo najboljši strokovnjaki in delegat ustrezne sindikalne organizacije (v podjetjih) oziroma sindikalnega foruma (pri direkcijah in drugih višjih skupnostih podjetij oziroma pri ministrstvih in komitejih). Pri delu komisije sodeluje zmerom tudi normirec. Poročilo komisije lahko obsega več mnenj v zvezi z elaboratom.

Komisija za delovne norme se mora pri svojem delu ravnati tudi po rezultatih proizvodjalnih posvetovanj v podjetju.

Komisije imajo pravico, predlagati revizijo delovnih norm in podajati predloge o možnostih, da se določene delovne norme in posamezne temeljne vrednosti za delovne norme presežejo.

Ko komisija za delovne norme konča postopek, poda pristojnemu voditelju organizacijske enote svoj predlog za določitev oziroma za revizijo delovnih norm ali temeljnih norm za delovne učinke.

V podjetjih, kjer je dvoje ali več samostojnih obratov (oddelkov, delavnic itd.), se poleg splošne

komisije za podjetje sestavi potrebno število komisij za delovne norme po oddelkih oziroma delavnicah, ki dobijo v obravnavo samo elaborate o tistih delovnih normah, ki naj se uporabljajo predvsem ali samo v teh oddelkih oziroma delavnicah. V delavniško skupino take komisije pridejo delegirani predstavniki delavcev zadevnega oddelka oziroma delavnice. Glede vsega drugega se uporabi smiselno postopek, ki velja za komisijo za delovne norme.

8. V 8. členu uredbe je določeno, da bodo pristojni organi izdali natančnejše predpise o organizaciji službe normiranja. Glede na to bodo pristojni organi glede na velikost in pomen organizacijske enote določili organizacijo te službe v večjem ali manjšem obsegu. Vsekakor je treba za normiranje določiti posebne ljudi, ki se organizirajo bodisi v odseke ali v oddelke ali pa v posebne biroje, ki imajo za nalogo samo normiranje pa tudi proučevanje problematike, ki je v zvezi z normiranjem, spremljanje delovnih učinkov, organizacijo dela itd.

Roki

9. V 11. členu uredbe so določeni roki v postopku za potrditev norm, ki jih določi direktor podjetja. Norme je treba poslati v potrditev v treh dneh po izdaji odločbe, s katero se določijo. Ker je v 10. členu uredbe predpisano, da se določi z isto odločbo dan, ko se norme začnejo uporabljati, pomeni to, da se delovne norme lahko pošljejo v potrditev še pred začetkom njihove uporabe. Samo po sebi pa ni uporaba delovnih norm s tem zadržana, če se pošljejo v potrditev. Operativni upravni voditelj jih mora potrditi ali pa podati o njih svoje pripombe in dati potrebna navodila za popravke v petnajstih dneh po

prejemu elaborata. Če vrne delovne norme v popravek ali dopolnitev, mora navesti, ali jih je treba, potem ko se zadosti pripombi, znova poslati v potrditev.

10. Delovne norme se praviloma ne smejo spremeniti pred pretekom šestih mesecev od dneva, ko so se začele uporabljati. Vendar pa je predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ pooblaščen, da določi po obrazložitvi pristojnega resornega ministra (predsednika komiteja) ali po lastni spodbudi na podlagi podatkov resornega ministra drugačen (daljši ali krajši) rok, v katerem se delovne norme ne smejo spremeniti.

Pred rokom, kakor je določen z uredbo oziroma z odločbo predsednika Gospodarskega sveta, se delovne norme spremenijo samo tedaj, če se spremenijo pogoji in činitelji, ki so bili upoštevani takrat, ko so bile norme določene. Iz primerov, ki jih navaja uredba, je razvidno, da lahko pridejo v poštev samo objektivne okoliščine, ki spremenijo produktivnost dela, kar pomeni, da se delovne norme ne morejo spremeniti takrat, če je večji ali manjši delovni učinek posledica večjega ali manjšega prizadevanja delavcev.

Evidenca in kontrola

11. Da bi delovne norme dosegle cilj, za katerega so namenjene, morajo biti realne, to je odsevati morajo družbeno produktivnost dela. Poleg tega je potrebna stalna kontrola nad pravilno uporabo veljavnih delovnih norm. Kontrola realnosti in pravilne uporabe delovnih norm se mora doseči z dobro organizacijo evidence. Evidenca naj omogoči spremljanje delovnih učinkov po normah tako organom samega podjetja, da bi mogli poseči vmes in podati potrebne predloge, kakor tudi višjim organom, da bi mogli

ukreniti vse potrebno za izboljšanje sistema delovnih norm in za dvig produktivnosti dela sploh. Iz vseh teh razlogov napoveduje uredba posebne predpise o organizaciji evidence, ki jih imajo izdati pristojni resorni ministri v sporazumu z ministrom za delo FLRJ in predsednikom Gospodarskega sveta glede na specifičnosti posameznih panog gospodarske delavnosti.

12. Da bi se zagotovilo izvajanje predpisov 1. člena uredbe, to je uvedba delovnih norm na vseh mestih oziroma pri vseh delih, kjer se da delovni učinek meriti, predpisuje uredba, da določijo resorni ministri, katera dela iz veljavnih pravilnikov o razvrstitvi del v skupine se morajo normirati in do kdaj se morajo normirati. V teh odločbah se določijo čela, za katera je treba določiti delovne norme oziroma pogoje, kdaj so posamezna dela izvzeta od normiranja. Če ustrezeni voditelj misli, da se določeno delo ne da normirati, predpisano pa je normiranje tega dela, ga lahko samo pristojni minister s svojo odločbo oprosti dolžnosti normiranja. Če se torej kako delo ne opravlja po delovnih normah, mora biti za to podana splošna določba ali posebno dovoljenje pristojnega ministra.

13. To splošno navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

IV št. 17281

Beograd dne 13. decembra 1948.

Minister za delo:
Ljubčo Arsov 1. r.

Strinjam se!
Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič 1. r.

Na podlagi 5., 6. in 10. člena zakona o splošnem državnem gospodarskem planu in o državnih organih za planiranje izdajam

odločbo

o določitvi in o reviziji tehničnih normativov porabe materiala in delovne sile*

1. Vsa državna gospodarska podjetja zveznega, republiškega in lokalnega pomena (ki delajo po planu lokalna I) v rudarstvu, industriji in eksploataciji prometa morajo ugotoviti tehnične normative porabe materiala in delovne sile za vse proizvode, za katere normativi še niso določeni, oziroma opraviti revizijo sedanjih tehničnih normativov materiala in delovne sile.

2. Tehnični normativi porabe materiala in delovne sile se določijo za planirano enoto proizvoda, prevozne storitve ali za obseg proizvodnje.

V zvezi s prednjo določbo sestavijo vsa državna gospodarska podjetja, ki morajo določiti oziroma revidirati tehnične normative materiala in delovne sile, seznam vseh proizvodov, ki jih bodo proizvajala po proizvodjalnem planu za leto 1949.

Naloga, določiti oziroma revidirati tehnične normative porabe materiala in delovne sile, se nanaša na vse proizvode iz seznama.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 26-219/49.

3. Vsi glavni proizvajalci določajo oziroma revidirajo tehnične normative porabe materiala in delovne sile po splošnih navodilih, ki jih je predpisala zvezna planska komisija in ki so sestavni del te odločbe.

Glavni proizvajalci predpišejo na podlagi splošnih navodil, ki jih je predpisala zvezna planska komisija, natančnejša navodila, s katerimi bodo zajete specifičnosti posameznih panog delavnosti.

4. Zaradi izvedbe te odločbe se sestavi pri zvezni planski komisiji zvezna komisija za določitev oziroma revizijo tehničnih normativov porabe materiala in delovne sile z nalogo, pripraviti vse potrebno glede organizacije dela, operativno voditi delo in preverjati izpolnitev nalog.

Zvezno komisijo sestavljajo vsi podpredsedniki zvezne planske komisije, vsi pomočniki predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ ter pomočniki za plan ministra za finance FLRJ, ministra za rudarstvo FLRJ, ministra za težko industrijo FLRJ, ministra za lahko industrijo FLRJ, ministra za delo FLRJ in ministra za železnice FLRJ.

Pri zvezni komisiji se ustanovi sekretariat, ki dela po navodilih zvezne komisije.

5. Delo za določitev oziroma revizijo tehničnih normativov porabe materiala in delovne sile se opravi po planskih sektorjih resorov, direktij in podjetij.

6. K delu za določitev oziroma revizijo tehničnih normativov porabe materiala in delovne sile se morajo v podjetjih povsod pritegniti sindikalne organizacije ter najboljši delavci — udarniki, racionalizatorji in novatorji.

7. Delo za določitev oziroma revizijo tehničnih normativov porabe materiala in delovne sile mora biti opravljeno do 1. maja 1949.

8. Ta odločba velja takoj.

Beograd dne 28. marca 1949.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ
in zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 5., 6. in 10. člena zakona o splošnem državnem gospodarskem planu in o državnih organih za planiranje predpisujem

SPLOŠNO NAVODILO

o načinu določanja oziroma revizije tehničnih normativov porabe materiala in delovne sile za leto 1949

Vsi planski organi resorov, direktij in podjetij imajo nalogo, da se v roku, ki je določen z odločbo predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ in zvezne planske komisije, lotijo:

1. določitve tehničnih normativov porabe materiala in delovne sile (v nadaljnjem besedilu: »tehničnih normativov«) za vse proizvode in dela, za katere tehnični normativi še niso določeni;

2. hitre revizije sedanjih tehničnih normativov na podlagi ekonomsko-tehnične analize proizvodnega procesa;

3. primerjanja revidiranih tehničnih normativov z istovrstnimi elementi iz strukture planske polne lastne cene za leto 1949.

DELOVNA METODA PRI DOLOČANJU OZIROMA REVIZIJI TEHNIČNIH NORMATIVOV

1. Temeljne postavke

Kot tehnični normativ porabe materiala in delovne sile je mišljena tista najmanjša količina materiala in delovne sile, ki je nujno potrebna, da se ob danih tehničnih pogojih proizvede določena enota proizvoda, opravi enota prevozne storitve ali določena enota obsega proizvodnje.

Iz tega izhaja:

1. da morajo tehnični normativi odražati pravilno in ekonomično izrabo materiala in delovne sile. To pomeni, da morajo biti tehnično napredni, ne pa stabilni normativi. Njihova raven mora odražati organizacijsko-tehnično stopnjo razvoja proizvodnje. Čim bolj je obvladana tehnika proizvodnje, čim več je v obratu novih, sodobnejših in tehnično naprednejših kapacitet, čim bolj je povečana produktivnost dela s široko uporabo uspehov udarnikov, toliko bolj morajo biti tudi normativi preskušeni in nadomeščeni z novimi, ki odražajo dano stopnjo razvoja proizvodnih sil;

2. da morajo biti tehnični normativi povezani s tehnološkim procesom, po katerem bo v planskem razdobju potekala proizvodnja. To pomeni, da morajo tehnični normativi temeljiti na natančnih tehnoloških proračunih. Sprememba določenega tehnološkega procesa ima za posledico spremembo tehničnih normativov, ki so povezani z zadevnim tehnološkim procesom. Vsaka sprememba tehničnih normativov mora biti registrirana in potrjena od pristojnega višjega planskega organa. Iz tega izhaja, da je treba uvesti in voditi evidenco o razvoju tehničnih normativov.

To narekuje narava tehničnih normativov, njihova tehnično napredna narava;

3. da se tehnični normativi določajo za enoto proizvoda. Iz tega izhaja, da je treba tehnične normative določati po tovarniški metodi, po kateri je podjetje tista organizacijska enota, ki je izhodišče pri določanju tehničnih normativov.

Tehnični normativi se lahko določajo bodisi za posamezne določene proizvode na podlagi njihove natančno predpisane kakovosti ali pa za posamezne faze dela. Pri določanju tehničnih normativov je treba začeti pri vsakem posameznem delovnem mestu in s tehnično metodo ugotoviti natančno porabo materiala in delovne sile na določenem delovnem mestu za proizvodnjo določenega proizvoda.

Tehnična metoda normiranja obsega računsko določitev tehničnih normativov za proizvodnjo določenega proizvoda, pri čemer se vzamejo za podlago konstrukcijske risbe, recepture in formule, in sicer določitev:

a) porabe materiala, s tem da se določi tehnični minimum natančno specificiranega materiala po vrsti, dimenzijah, znamki in drugih kazalnikih, ki natančno opredeljujejo material, upoštevajoč določena delovna sredstva in pravilnost organizacije delovnega mesta;

b) porabe delovne sile, s tem da se določijo in preverijo proizvodjalne možnosti delavca z danim delovnim orodjem na danem delovnem mestu, upoštevajoč pravilnost organizacije delovnega mesta ter pravilnost organizacije danega delovnega procesa, da bi se doseglo najproduktivnejše delo.

Tehnični normativ porabe delovne sile je dejansko-tehnična norma, ki se uvede v vseh podjetjih na podlagi predpisov in navodil pristojnih planskih organov.

Poleg tehnične metode normiranja se lahko normativi določajo tudi po izkustveni metodi na podlagi podatkov iz prakse, statističnih podatkov, sumarnega opazovanja in primerjanja različnih porab, posvetovanja z dobrimi strokovnjaki, ki neposredno sodelujejo v proizvodnem procesu itd.

Po izkustveni metodi se lahko kontrolirajo izsledki, ki se dobijo po tehnični metodi. Vendar pa je izkustvena metoda neprecizna in se uporablja samo pri določanju normativov, ki so začasne narave.

Tehnični normativi se določajo v različnih merah, ki dejansko označujejo porabo materiala in delovne sile v procesu izkoriščanja.

Material, ki ga uporabljajo podjetja v proizvodnem procesu, se deli v dve skupini:

- a) surovine in
- b) pomožni material.

Surovina je material, ki sestavlja glavno substanco proizvoda, to je ki pride naravno v proizvod, povečujoč njegovo maso ali težo. Sem spadajo tudi polizdelki, ki so lahko polizdelki lastne proizvodnje ali pa nabavljeni.

Pomožni material se pridružuje surovinam, da bi proizvod dobil določene lastnosti, ali pa se uporablja pri delovnem orodju, ki sodeluje v proizvodnem procesu ali se pri njem obrablja.

Razdelitev materiala na surovine in pomožni material ni posledica njegove tehnične karakteristike, temveč načina porabe (n: pr. žica je pri izdelovanju žičnikov surovina, če pa se uporabi za embalažo, je pomožni material).

Samo nekateri material je v vseh panogah zmeraj pomožni (n. pr. maziva, embalaža in pod.).

Po značaju porabe se surovine lahko delijo na te skupine:

a) na surovine, ki jih najdemo kot uporabne vrednosti v naravi (n. pr. premog, nafta, les, granit in pod.). Za to skupino je značilno, da je vložena količina človeškega dela in delovnih sredstev potrebna v glavnem za njih izločitev iz narave, da bi se nato uporabile v proizvodnem procesu;

b) na surovine, ki se porabijo v poprejšnji tehnološki obdelavi, pri kateri se več njih združi in dajejo tako združene nov proizvod novega imena (n. pr. surovine pri litju: jekla, sivega železa, barvastih kovin itd.). Za to skupino je značilno, da je treba najprej na podlagi recepture ugotoviti količine posameznih surovin v zmesi in na podlagi tega ugotoviti tehnični normativ;

c) na surovine, ki se porabijo v proizvodnji ob poprejšnji tehnološki obdelavi večjega obsega, pri kateri pa surovina vendarle ne spremeni imena (n. pr. izdelava detajlov iz kakovostnega in navadnega valjanega blaga, cevi, odlitkov, odkovkov in pod.). Za to skupino je značilno to, da pri njej nastajajo odpadki, ki se morajo upoštevati pri določanju tehničnih normativov;

d) za surovine štejemo tudi določene končne izdelke, ki se porabijo v proizvodnem procesu v isti obliki, v kateri se nabavijo, ne da bi se obdelali, ali pa se samo neznatno obdelajo, kar ne menja njihovega lika in imena (n. pr. določeni detajli, armatura, elektromotorji in podobno). Za to skupino je značilno to, da nima odpadkov.

Tehnični normativi se določajo vselej za enoto proizvoda. Pri določanju oziroma reviziji tehničnih normativov je treba obseči:

a) tehnične normative materiala, ki gre neposredno v proizvodni proces in ki so strogo sorazmerni z enoto oziroma obsegom proizvodnje. Ti so v strukturi planske lastne cene obseženi z materialom in delom, ki spada v proizvodne stroške (Ps) kot prvo stopnjo strukture cene;

b) normative materiala in delovne sile za vzdrževanje obrata, ki niso sorazmerni z obsegom proizvodnje, temveč so bolj konstantni in sorazmerni z dano kapaciteto. V strukturi planske lastne cene so obseženi v obratni režiji;

c) normative materiala in delovne sile, ki obsegajo material in delovno silo, potrebno za upravo podjetja. Tudi ti niso sorazmerni z obsegom proizvodnje, temveč so konstantni in sorazmerni z danim podjetjem. V strukturi planske lastne cene so obseženi kot upravna in prodajna režija.

Pri tehnoloških procesih, pri katerih se z vložitvijo določene količine surovin in drugega materiala (po recepturi) dobi vrsta končnih izdelkov ali polizdelkov (n. pr. pri suhi destilaciji lesa, nafte in pod.); je treba ugotoviti kompleksni tehnični normativ porabe materiala in delovne sile. Tega je treba nato razstaviti na posamezne njegove dele v sorazmerju z dobljenimi količinami končnih izdelkov in polizdelkov. Tako dobljeni posamezni normativi pa se lahko uporabijo le pri planiranju in ugotavljanju materialne bilance. V tehnološkem procesu namreč ni mogoče razstaviti kompleksnega normativa, ker dobimo z vložitvijo določene količine surovin in drugega materiala vselej in istočasno, kot proizvod istega tehnološkega procesa enake in natančno določene količine končnih izdelkov oziroma polizdelkov.

II. Delovna metoda

Osnovna organizacijska enota, pri kateri je treba začeti z določanjem oziroma revizijo tehničnih normativov, je podjetje.

Tehnični normativi se določijo za enoto proizvodnega, obsega proizvodnje ali prevozne storitve.

Podjetja, direkcije, resori in ljudske republike delajo enotno, ravnajoč se po teh navodilih. S posebnimi podrobnimi navodili glavnih proizvajalcev se razčlenijo splošne postavke, da obsežejo specifičnosti posameznih panog delavnosti v industriji, rudarstvu in eksploataciji prometa.

Pri določanju oziroma reviziji tehničnih normativov začno podjetja pri artiklu. Podjetja sestavijo najprej seznam vseh proizvodov, ki jih bodo proizvajala po proizvodnem planu za leto 1949. Naloga, določiti oziroma revidirati tehnične normative, se nanaša na vse proizvode iz seznama. Pri opredelitvi pojma »artikel« je treba začeti pri postavki, ki je bila sprejeta pri planiranju cen za leto 1949. Za vse artikle, za katere so planirane cene za leto 1949, je treba določiti oziroma revidirati tudi tehnične normative. Če pa obsega seznam nekatere proizvode, za katere niso planirane cene za leto 1949, je treba tudi za te ugotoviti tehnične normative.

Po tehnični metodi se določi poraba materiala, energije in delovne sile za proizvodnjo enote proizvoda. Samo izjemoma se sme porabiti izkustvena metoda, in sicer le tedaj, če se iz objektivnih vzrokov ne da uporabiti tehnična metoda.

Podlaga, ki je izhodišče za revizijo, so normativi materiala in delovne sile, ki so bili predlagani zvezni planski komisiji pri predložitvi predloga za proizvodni plan za leto 1949 (na obrazcu P-2 in P-7). Pri

reviziji normativov materiala (obrazec P-2) in delovne sile (obrazec P-7) je treba povsod uporabiti tudi podatke o dejanskih normativih porabe materiala in delovne sile v letu 1948.

Pri razčlenitvi splošnih navodil zvezne planske komisije se morajo vsi glavni proizvajalci ravnati po naslednjem:

1. Posebej je treba določiti oziroma revidirati tehnične normative, ki so sorazmerni z obsegom proizvodnje in obseženi v proizvodjalnih stroških (obrazca N-1 in N-2), normative porabe materiala in delovne sile za vzdrževanje obrata (obrazec N-4) in uprave podjetja (obrazec N-5).

2. Pri navajanju materiala, ki spada v tehnični normativ, se je treba držati vrstnega reda, ki je bil dan v navodilih za planiranje cen za leto 1949 — izdaja zvezne planske komisije.

Obrazci, ki so sestavni del teh splošnih navodil, so obvezni za vse glavne proizvajalce, izvzemši eksploatacijo prometa. Pomožne obrazce, v katerih bodo obsežene specifičnosti posameznih panog delavnosti in ki se uporabijo kot pomožno sredstvo za izpolnjevanje obrazcev, ki so sestavni del teh splošnih navodil, predpišejo po potrebi posamezni glavni proizvajalci s posebnimi navodili.

Po končanem ugotavljanju oziroma reviziji tehničnih normativov po artiklih določijo podjetja po metodi najverjetnejšega (ponderiranega) povprečja artiklov, ki sestavljajo osnovno skupino, tehnične normative osnovnih skupin (po nomenklaturi zvezne planske komisije za leto 1948).

Pri določanju tehničnih normativov za osnovne skupine se je treba držati opredelitve osnovne skupine, po kateri sestavljajo to skupino tisti artikli, ki

imajo isto merilno enoto in enako ali sorazmerno porabo materiala, energije in delovne sile, ter so proizvod istih kapacitet, pri čemer razlika med najdražjim in najcenejšim, računajoč tu proizvodjalne stroške, ne presega 14%. Če torej manjka kateri izmed omenjenih pogojev, se artikli ne smejo uvrstiti v isto osnovno skupino. Celo tedaj, če ima dvoje ali več artiklov isto uporabno vrednost, pa so proizvod raznih kapacitet, ali če je bil za njihovo proizvodnjo porabljen različen material, različna količina delovne sile in energije, ne spadajo v isto osnovno skupino.

Naloga višjih planskih organov — direkcije in resora — je v tem, da daje planskim organom podjetij pri delu vso pomoč, da kontrolirajo njihovo delo v vseh fazah in da po prejemu materiala od podjetij določijo po metodi najverjetnejšega (ponderiranega) povprečja:

a) v direkcijah tehnične normative za artikle direkcijske proizvodnje in osnovne skupine direkcijske proizvodnje;

b) v resorih tehnične normative za osnovne in planirane skupine resorne proizvodnje.

Naloga planskih komisij ljudskih republik je, da na podlagi gradiva, ki ga prejmejo od svojih glavnih proizvajalcev (republiških resorov), določijo tehnične normative republiške proizvodnje po osnovnih in planiranih skupinah.

III. Povezovanje tehničnih normativov z elementi strukture planske lastne cene za leto 1949

Da se preskusijo revidirani tehnični normativi po eni strani in struktura planskih polnih lastnih cen za leto 1949 po drugi strani, je treba primerjati isto-

imenske elemente in ugotoviti, kakšne pozitivne oziroma negativne razlike so med njimi.

Primerjanje se opravi po kumulativnih postavkah:

- a) materiala,
- b) plač za izdelavo,
- c) proizvodnih stroškov, vzetih kot celote.

Primerjajo se samo vrednostni kazalniki. Namen tega je, da se pripravi gradivo za korekture tako planskih polnih lastnih cen kakor tudi tehničnih normativov zaradi njihove medsebojne vskladitve.

Temu delu naloge je treba posvetiti prav posebno pozornost, ker je njegov namen, pripraviti gradivo, na podlagi katerega se bo nato planiralo v vseh sektorjih proizvodnje v teku leta 1949.

IV. Obrazci*

Gradivo, ki se bo dobilo z izpolnitvijo te naloge, bo prikazano v tehle obrazcih:

1. Obrazec N-1 — Tehnični normativ porabe materiala

Ta obrazec je namenjen za to, da se prikažejo tehnični normativi porabe materiala, ki gre neposredno v proizvod, sestavlja torej glavno substanco proizvoda ter se izkaže v strukturi planske lastne cene med proizvodnimi stroški. Obrazec N-1 je istočasno primarni in zbiralni obrazec. Namenjen je torej tako za prikazovanje tehničnega normativa porabe materiala za proizvodnjo enote določenega artikla kakor tudi za prikazovanje tehničnega normativa porabe materiala za proizvodnjo osnovne oziroma planirane skupine.

* Glej obrazce na strani 624 do 632!

Obrazec se izpolni takole:

a) organizacijska enota: Tu se navede naziv podjetja — direkcije — resora;

b) artikel: Tu se navede ime artikla in njegov tehnični opis, in sicer zgoščen in kratek (n. pr.: pri bombažnih tkaninah število niti v osnovi in votku, teža enote, širina, dezen in podobno). Pri osnovni — planirani skupini se navede naziv osnovne oziroma planirane skupine;

c) šifra: Tu se navede šifra osnovne skupine, v katero spada zadevni proizvod po nomenklaturi zvezne planske komisije za leto 1948;

d) merilna enota: Tu se navede merilna enota, kakor je določena v začasni nomenklaturi proizvodov zvezne planske komisije za leto 1948;

e) stolpec 1: Izpolni se s šiframi osnovnih skupin, v katere spada zadevni material, in sicer po vrstnem redu začasne nomenklature proizvodov zvezne planske komisije za leto 1948;

f) stolpec 2: Tu se navede material, ki spada v tehnični normativ porabe materiala za proizvodnjo enote določenega proizvoda. Material se mora vpisovati po svojem ekonomskem pomenu, kakor je to označeno tudi v obrazcu, in sicer: 1. vse surovine, 2. pomožni material in 3. material za embalažo, ki se ne da ločiti od proizvoda. Znotraj posameznih vrst materiala je treba navesti material po vrstnem redu in sistemu šifer iz začasne nomenklature proizvodov zvezne planske komisije za leto 1948. Vsota tega materiala nam daje bruto material. Temu se doda energija (para, električna energija, stisnjen zrak in pod.) v določenih merilnih enotah, odšteje pa vrednost stranskih proizvodov in uporabnih odpadkov. Tako

se dobi vrednost neto materiala, ki gre v tehnični normativ porabe materiala;

g) stolpec 3: Tu se vpiše merilna enota, po kateri se meri material, ki gre v tehnični normativ. Vpisati je treba merilno enoto, kakor je določena v začasni nomenklaturi proizvodov zvezne planske komisije za leto 1948;

h) stolpci od 4 do 14 dajejo pregled porabe za enoto proizvoda, in sicer:

1. Stolpci 4 do 6: dejanskih v letu 1948 v naravnih kazalnikih (količina — stolpec 4), po vrednostnih kazalnikih za enoto (planska cena podjetja — stolpec 5) in vrednostnih kazalnikih za celotno količino (vrednost — stolpec 6). Kot plansko ceno podjetja je treba razumeti enotno proizvajalčevo prodajno ceno, povečano za dostavne stroške od razkladalne postaje do proizvajalčevega skladišča.

2. Stolpci 7 do 9: planiranih za leto 1949 po obrazcu P-2.

3. Stolpci 10 do 12: revidiranih za leto 1949.

4. Stolpca 13 do 14: dajeta pozitivne oziroma negativne razlike med planiranimi normativi za leto 1949 po obrazcih P-2 in revidiranimi normativi, ki so rezultat njihove revizije.

2. Obrazec N-2 — Normativ delovne sile

Normativ delovne sile (gl. obrazec) obsega vso delovno silo, ki je neposredno udeležena v proizvodnem procesu, in sicer po kategorijah kvalificirane, privajene in nekvalificirane delovne sile. Glavni proizvajalci dajo v svojih navodilih razlago, katere kategorije delavcev se štejejo za kvalificirane, privajene in nekvalificirane (n. pr. ministrstvo za težko

industrijo bo s svojimi navodili določilo, katere izmed devetih obstoječih kategorij je treba šteti za kvalificirane, katere za privajene, katere pa za nekvalificirane, in pa izjeme od postavljenega pravila).

Ta obrazec se izpolni enako kakor obrazec N-1.

Stolpec 1 obsega kazalnike, ki kažejo naturalni normativ delovne sile po vrstah dela (kvalificiranega, privajenega in nekvalificiranega) in njegovo vrednost. Stolpec obsega:

- a) sam normativ, to je porabo delovnega časa za enoto proizvoda, izraženo v urah;
 - b) plačo v dinarjih za eno delovno uro po vrstah dela;
 - c) skupni znesek temeljnih plač v dinarjih.
- Ta kazalnik se dobi, če se naturalni normativ pomnoži s plačo za enoto (delovno uro);
- d) skupni znesek dodatnih plač (izračuna se v določenem odstotku od temeljnih plač);
 - e) znesek prispevka za socialno zavarovanje, in sicer samo tisti del, ki ga plača podjetje, ker je del, ki ga plača delavec, že obsežen v temeljni plači;
 - f) skupni znesek plač, ki se dobi s seštevanjem temeljnih plač, dodatnih plač in prispevka.

3. Obrazec N-3 — Primerjalni pregled vrednosti tehničnih normativov, porabe materiala in delovne sile in vrednosti po strukturi planske lastne cene za leto 1949

Zaglavje tega obrazca se izpolni enako kakor pri obrazcu N-1. Ta obrazec je dejansko zbiralni obrazec za obrazca N-1 in N-2 in obsega njune kazalnike v njihovem vrednostnem izrazu. Poleg tega daje ta obrazec primerjavo med istoimenskimi (kumulativ-

nimi) elementi, naturalnimi normativi porabe materiala in delovne sile, izraženimi v vrednosti, in vrednostnimi kazalniki strukture planske lastne cene za leto 1949. To tako za enoto proizvoda kakor tudi za skupno planirano količino v letu 1949.

Obrazec N-3 obsega tele kazalnike:

a) navpično (stolpec 2):

1. vrednost neto materiala (obrazec N-1),
2. plače za izdelavo (obrazec N-2),
3. proizvodjalne stroške A (1+2),
4. storitve drugih, izkazane na posebnih obrazcih in izražene v fakturni vrednosti,
5. proizvodjalne stroške B (3+4);

b) vodoravno (stolpci 3 do 10);

Za enoto proizvoda:

1. dejanski normativ 1948 (iz stolpca 6 v obrazcu N-1),
2. planirani normativ 1949 (iz stolpca 9 v obrazcu N-1),
3. revidirani normativ 1949 (iz stolpca 12 v obrazcu N-1),
4. elemente individualne planske lastne cene za leto 1949.

Za planirano količino:

1. kazalnike iz stolpca 2 po vrednostnih kazalnikih iz stolpca 5 (revidirane normative),
2. kazalnike iz stolpca 2 po vrednostnih kazalnikih iz stolpca 6 (strukturo cene),
3. pozitivne oziroma negativne razlike med vrednostjo kazalnikov 1 in 2 (stolpca 7 in stolpca 8 iz obrazca N-3).

4. Obrazec N-4 — Normativ porabe materiala in delovne sile za tekoče vzdrževanje obrata

Ta obrazec obsega dejansko pregled porabe materiala in delovne sile za tekoče vzdrževanje obrata. Material je treba navesti po vrsti in sistemu šifer iz začasne nomenklature proizvodov zvezne planske komisije za leto 1948, in sicer posebej samo za tisti material, ki je najvažnejši in katerega skupna vrednost pomeni približno 50% vrednosti vsega materiala, ki je potreben za vzdrževanje obrata. Sem pridejo obvezno tudi vsi uvozni proizvodi. Drug droben material je treba navesti samo po vrednosti v kumulativni postavki »Drug material«.

Ta material pomeni dejansko material in delovno silo, ki obremenjujeta obratno režijo podjetja. Vrednostni izraz vsega tega materiala in delovne sile postavimo v sorazmerje s skupnimi proizvodnimi stroški, da bi jih primerjali z vrednostnim izrazom tega materiala in delovne sile pri drugih sorodnih podjetjih iste panoge.

Zato je treba v zaglavju na za to določenem mestu vpisati podatke o skupnih proizvodnih stroških podjetja. Skupni proizvodni stroški podjetja se dobijo, če se seštejejo vsi obrazci N-3 in sicer posebej stolpec 7 in posebej stolpec 8.

Sam obrazec obsega:

a) stolpec 1: material in njegovo skupno vrednost, energijo, ki jo rabi obrat, plače obratnega osebja, druge obratne stroške in skupne stroške, ki se dobijo, če se seštejejo vsi gornji kazalniki, izkazani v vrednosti. Kot drugi stroški so mišljeni stroški, ki se ne dajo uvrstiti niti med material niti med plače za izdelavo (n. pr. ptt stroški);

b) stolpec 2: merilne enote, s katerimi se material vpisuje v obrazec. Pri tem se je treba držati enot, ki so določene z začasno nomenklaturo proizvodov zvezne planske komisije za leto 1948;

c) stolpec 3: planske cene podjetja za material iz stolpca 1, in sicer za enoto. Pot plansko ceno podjetja je treba razumeti enotno proizvajalčevo prodajno ceno, povečano za dostavne stroške od razkladalne postaje do proizvajalčevega skladišča;

d) stolpca 4 in 5: skupno količino materiala in delovne sile, ki je potrebna za vzdrževanje obrata, in sicer naturalno in v vrednosti. Stolpec 5 se dobi, če se stolpec 4 pomnoži s stolpcem 3;

e) stolpca 6 in 7: odstotke, ki kažejo razmerje med materialom in delovno silo, ki sta potrebna za vzdrževanje obrata, in skupnimi proizvodnimi stroški podjetja. Dobijo se, če se vrednost iz stolpca 5 pomnoži s 100 in deli s skupnimi proizvodnimi stroški;

f) stolpci 8 do 16: material in delovno silo, ki sta potrebna za vzdrževanje obrata, razporejena po obratih (delavnicah), in sicer tako v naturalnih kazalnikih kakor tudi po vrednosti.

5. Obrazec N-5 — Normativ porabe materiala in delovne sile za upravo podjetja

Ta obrazec obsega material in delovno silo, ki sta potrebna za upravo podjetja, material torej in delovno silo, ki obremenjujeta upravno in prodajno režijo podjetja.

Ta obrazec se vseskozi izpolni enako kakor obrazec N-4.

Zbiralni obrazci N-4 in N-5 se v direkcijah in resorih sestavijo s seštevanjem.

SPECIFIČNOSTI PRI DOLOČANJU OZIROMA
REVIZIJI TEHNIČNIH NORMATIVOV PORABE
MATERIALA IN DELOVNE SILE
V EKSPLOATACIJI PROMETA

I. Produkt prometa kot panoge delavnosti je prevozna storitev, izražena v tonskih kilometrih (miljah) in potniških kilometrih (miljah).

Prevozne storitve se dosežejo z delom prometnih sredstev. Normativ porabljenega materiala in delovne sile je torej v najtesnejši zvezi z delom prometnih sredstev in se določa za enoto tega dela, to je za bruto delo prometnih sredstev.

Razmerje bruto dela prometnih sredstev do prevozne storitve, to je neto dela, je spremenljivo. Vendar pa ga je treba pri postavljenem tehnološkem delu načrtno določiti, da se tako poveže normativ dela prometnih sredstev (bruto dela) s prevozno storitvijo (neto delom).

Normativ dela prometnih sredstev je v teku letnega razdobja spremenljiv in je treba zato za določitev srednjega letnega normativa določiti normative po četrletjih za ves tisti material, katerega normativi se med letom menjajo.

Normativ dela prometnih sredstev — bruto dela — obsega v svojem bistvu dvojne elemente, in sicer:

a) tisti del, ki je neposredno sorazmeren s količino dela, in

b) tisti del, ki ni sorazmeren s količino dela prometnih sredstev, temveč se postavlja od druge enote dela, s tem da se določi normativ za to enoto dela, ki pa je pogoj za prevoz.

Glede na to je normativ sestavljen iz dveh delov:

a) iz normativa, proporcionalnega s prevozom, in b)

iz vrste konstant, ki so spremenljive, to je ki se spreminjajo s spremembo količine prevoza.

S formulo bi se to izrazilo takole:

$$N = n_p + c_1 + c_2 \dots \dots + c_n$$

Konstante »c« pomenijo veličine, ki se dobijo s tem, da se količine potrebnega materiala za izvršitev določene vrste dela (n. pr. vzdrževanje proge, postajnih zgradb in pod.), ki je nujno potrebno za izvršitev prevozne storitve, delijo s količino bruto dela prometnih sredstev. Dela, ki so nujno potrebna za izvršitev prevozne storitve, so normirana.

Normativ se postavlja za delo prometnih sredstev in se tudi določa po vrstah prometnih sredstev (n. pr. lokomotivski, kamionski, osni itd. kilometri).

Prometna sredstva pa so zopet lahko različna glede na svoje značilnosti (n. pr. parne, električne in motorne lokomotive — normalnotirne ali ozkotirne; kamioni s pogonom na bencin, nafto ali sesalni plin — po tonaži; ladje na parni, motorni ali električni pogon po tonaži-itd.). Glede na to je tudi normativ za enoto bruto dela prometnih sredstev lahko spremenljiv (n. pr. bruto delo motorne in parne lokomotive in pod.).

Skupno bruto delo prometnih sredstev se dobi po metodi najverjetnejšega (ponderiranega) povprečja bruto del posameznih vrst prometnih sredstev, ki spadajo v skupno bruto delo določene panoge eksploatacije prometa.

II. Pri določanju oziroma reviziji tehničnih normativov porabe materiala in delovne sile, ki sta potrebna za izvršitev določene prevozne storitve, se morajo prometni resori in njihove enote ravnati vsekozi po teh splošnih navodilih, kolikor zadevajo

eksploatacijo prometa, posamezne postavke pa razčleniti po specifičnostih v posameznih panogah eksploatacije prometa.

III. Pri določanju oziroma reviziji tehničnih normativov porabe materiala in delovne sile morajo prometni resori in njihove enote, ki se bavijo z eksploatacijo prometnih sredstev, uporabljati predpisane obrazce N-1a, N-2a in N-3a, ki so sestavni del teh navodil.

Ti obrazci se izpolnijo enako, kakor je zgoraj pojasnjeno za obrazce N-1, N-2 in N-3.

Obrazec N-4 se v eksploataciji prometa ne izpolni, ker je material, ki je potreben za vzdrževanje obrata, obsežen že v normativu bruto dela prometnih sredstev.

Obrazec N-5 se izpolni po navodilih.

Končne določbe teh navodil se nanašajo tudi na vse panoge eksploatacije prometa.

EVIDENCA O TEHNIČNIH NORMATIVIH PORABE MATERIALA IN DELOVNE SILE

Iz narave samih tehničnih normativov, to je iz njihove tehnično napredne narave, izhaja, da je treba z evidenco spremljati razvoj tehničnih normativov v vrsti planskih razdobij.

Specifičnosti posameznih panog delavnosti pa narekujejo tudi razlike pri spremljanju razvoja tehničnih normativov porabe materiala in delovne sile.

Zaradi tega morajo vsi glavni proizvajalci poslati zvezni planski komisiji svoje predloge za evidenco o tehničnih normativih porabe materiala in delovne sile.

Evidenco je treba uvesti na podlagi kartoteke.

Minimalni podatki, ki naj jih obsega kartoteka, so:

1. o artiklu — osnovni — planirani skupini:
naziv, registrska številka — šifra, tehnični opis, kalkulacijska merilna enota in merilna enota osnovne skupine, faktor za preračunavanje teh mer, teža, širina, dolžina in višina artikla za kalkulacijsko merilno enoto, embalaža, ki se ne da ločiti od proizvoda itd.

2. o normativu — označba in številka normativa, datum določitve, način — metoda določitve, opis tehnološkega procesa in končno za enoto proizvoda primerjalni pregled prejšnjega in novega normativa materiala in delovne sile, obrata in uprave.

ORGANIZACIJA DELA

Določanje oziroma revizijo tehničnih normativov materiala in delovne sile vodijo organi, ki so določeni v odločbi o določitvi oziroma reviziji tehničnih normativov.

ROKI

Rok za izvršitev naloge — določitve oziroma revizije tehničnih normativov je predpisan z odločbo predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ in zvezne planske komisije.

V postavljenem roku morajo vsi glavni proizvajalci poslati zvezni planski komisiji — zbiralnemu (svodnemu) oddelku sektorja proizvodnje oziroma prometa:

1. direkcijske povprečne tehnične normative za artikle in osnovne skupine direkcijske proizvodnje, in sicer: za material in delovno silo, za pogon in za upravo;

2. resorne povprečne tehnične normative, in sicer za osnovne in planirane skupine resorne proizvodnje;

3. republiške planske komisije pošljejo poleg direkcijskih povprečnih tehničnih normativov, navedenih pod 1, še republiške povprečne tehnične normative za republiške direkcije za osnovne in planirane skupine.

Vse gradivo je treba poslati v dveh izvodih.

Beograd dne 28. marca 1949.

Predsednik
zvezne planske komisije:
Boris Kidrič l. r.

N-1

Organizacijska enota: TEHNIČNI NORMATIV PORABE MATERIALA

Šifra: Za artikel: Merilna enota:

ZA ENOTO PROIZVODA															
Šifra	MATERIAL	Merilna enota	Dejanski normativ 1948				Planirani normativ 1949 (po obrazcu P-2)				Revidirani normativ 1949				+ ali - razlika med stolpci
			Količina	Plan-ska cena podjet.	Vrednost v din (4X5)	Količina	Plan-ska cena podjet.	Vrednost v din (7X8)	Količina	Plan-ska cena podjet.	Vrednost v din (10X11)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
	Surovine: a) itd. b) itd. Pomožni material: a) itd. b) itd. Material za neločljivo embalažo: a) itd. b) itd.														
	I. Bruto material	X	X	X		X	X		X	X					
	II. Energija														
	III. Stranski proizvodi in odpadki (odbitna postavka)														
	IV. Neto material	X	X	X		X	X		X	X					

Organizacijska enota: N-1a

TEHNIČNI NORMATIV BRUTO DELA PROMETNIH SREDSTEV

Za prometno sredstvo: Merilna enota:

Šifra:

ZA ENOTO BRUTO DELA PROMETNEGA SREDSTVA													
Šifra	MATERIAL	Merilna enota	Dejanski normativ 1948		Planirani normativ 1949 (po obrazcu S-12)		Revidirani normativ 1949		+ ali — razlika med stolpci		7—10	9—12	14
			Koli- čina	Vred- nost v din (4X5) podjet.	Koli- čina	Vred- ska cena v din (7X8) podjet.	Koli- čina	Vred- nost v din (10X11) podjet.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	I. Pogonski material: (gorivo in mazivo) a) b) c) itd.												
	II. Pogonska energija: a) b) c) itd.												
	III. Drug material: a) b) c) itd.												
	I. Skupaj material	X	X	X		X	X		X	X			

Organizacijska enota: N-2

Organizacijska enota:
NORMATIV DELOVNE SILE

Za artikel:
Merilna enota:

ZA ENOTO PROIZVODA — POTREBA PO DELOVNI SILI																	
KAZALNIKI	Dejanski normativ 1948			Planirani normativ 1949 (po obrazcu P-7)			Revidirani normativ 1949			+ ali — razlika med stolpci							
	kvalif. citrani	priv. jeni	nekv. hifitr. Skupaj	kvalif. citrani	priv. jeni	nekv. hifitr. Skupaj	kvalif. citrani	priv. jeni	nekv. hifitr. Skupaj	7-10	8-11	9-12	10-13				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
I. Normativ (poraba delovnega časa za enoto proizvoda v urah):																	
II. Dinarjev/ur:																	
III. Temeljne plače (I×II):																	
IV. Dodatne plače (v do- ločenem odstotku od temeljne plače):																	
V. Prispevek za socialno zavarovanje (del, ki ga plača podjetje):																	
VI. Skupaj plače: (III+IV+V)																	

Organizacijska enota: **N-2a**

NORMATIV DELOVNE SILE

Prometno sredstvo: Merilna enota:

Šifra:

		ZA ENOTO BRUTO DELA PROMETNEGA SREDSTVA																
		Dejanski normativ v 1948				Planirani normativ za 1949 (po obr. S-12a)				Revidirani normativ 1949				+ ali — razlika med stolpci				
		kvalif. citr.	priva-jeni	nekv-a-ificir.	Skupaj	kvalif. citr.	priva-jeni	nekv-a-ificir.	Skupaj	kvalif. citr.	priva-jeni	nekv-a-ificir.	Skupaj	7-10	8-11	9-11	10-13	
KAZALNIKI		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1																		
I. Normativ (poraba delovnega časa za enoto proizvoda v urah):																		
II. Dinarjev/ur																		
III. Temeljne plače (IX/II):																		
IV. Dodatne plače (v do-ločenem odstotku od temeljne plače):																		
V. Prispevek za socialno zavarovanje (del, ki ga plača podjetje):																		
VI. Skupaj plače: (III+IV+V)																		

Organizacijska enota: N.3

Primerjalni pregled vrednosti tehničnih normativov porabe materiala in delovne sile
in vrednosti po strukturi planske lastne cene za leto 1949

Šifra: Za artikel: Merilna enota: Planirana proizvodnja 1949:

Šifra	Primerjalni elementi	Za enoto proizvoda				Za planirano količino 1949			
		Dejanski normativ 1948 (stolpec 6 obrazca N-1)	Planirani normativ 1949 (stolpec 9 obrazca N-1)	Revidirani normativ 1949 (stolpec 12 obrazca N-1)	Elementi individualne planske cene za 1949	Po vrednostih kazalnikov iz stolpca 5	Po strukturi individualne planske cene za 1949 (stolpec 6)	+ ali - razlike med vrednostmi kazalnikov iz stolpcev 7 in 8	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	I. Netó material (po obrazcu N-1)								
	II. Plače za izdelavo (po obrazcu N 2, stolpec 6)								
	III. Proizvajalni stroški A								
	IV. Storitve drugih (izkazane po posebnih obrazcih)								
	V. Proizvajalni stroški B								

Organizacijska enota: **N-3a**

Primerjalni pregled vrednosti tehničnega normativa prevozne storitve in vrednosti prevozne storitve po strukturi planske lastne cene za leto 1949

Vrsta prevozne storitve: Šifra: Plan za leto 1949: Merilna enota:

Šifra	Primerjalni elementi	Za enoto prevozne storitve				Za planirano količino 1949				
		Dejanski normativ 1948	Planirani normativ 1949	Revidirani normativ 1949	Elementi individual. planir. cene 1949	Po vrednostnih kazalnikih iz stolp. 5	Po strukt. individual. plan. cene 1949 iz stolp. 6	+ ali — razlika med vrednostnimi kazalniki iz stolpcev		
								7—8	8—7	10
1	2	3	4	5	6	7	8			
	I. Material (po obrazcu N-1a)									
	II. Plače (po obrazcu N-2a)									
	III. Proizvajalni stroški A									
	IV. Storitve drugi (izkazane v posebnih obrazcih)									
	V. Proizvajalni stroški B									

Organizacijska enota:

Normativ porabe materiala in delovne

Skupni proizvodjalni stroški podjetja (po obrazcih N-3/V): a) po

Material - Plače	Merilna enota	Planska cena pod- jetja	Podjetje skupaj		Stolp. 5×100 Ps/a	Stolp. 5×100 Ps/b
			količ.	vredn.		
1	2	3	4	5	6	7
Material :						
a)						
b)						
c)						
č) itd.						
Drug material						
I. Skupaj material	×	×	×			
II. Energija	×	×				
III. Plače skupaj	×	×	×			
od tega :						
tehnič. osebja	×	×	×			
admin. osebja	×	×	×			
delavcev	×	×	×			
učencev	×	×	×			
pom. osebja	×	×	×			
IV. Drugi stroški	×	×	×			
V. Skupaj obratna režija	×	×	×			

N-4

Priloge za tekoče vzdrževanje obrata

stolp. 7: b) po stolp. 8:

[illegible]

Organizacijska enota:

N-5

Normativ porabe materiala in delovne sile za upravo podjetja

Skupni proizvodjalni stroški podjetja: a) po stolpcu 7:
(po obrazcih N-3/V)

b) po stolpcu 8:

Material - Plače	Merilna enota	Planska cena podjetja	Podjetje skupaj		Odstotek stolp. 5 \times 100 Ps/a	Odstotek stolp. 5 \times 100 Ps/b
			Količina	Vrednost		
1	2	3	4	5	6	7
Material:						
a)						
b)						
c)						
č) itd.						
Drugi stroški						
I. Skupaj material	×	×	×			
II. Energija						
III. Skupaj plače od tega:	×	×	×			
tehničnega osebja	×	×	×			
admin. osebja	×	×	×			
delavcev	×	×	×			
učencev	×	×	×			
pomožnega osebja	×	×	×			
IV. Drugi stroški	×	×	×			
V. Skupaj uprava podjetja	×	×	×			

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010004-0

**Predpisi o akumulaciji
in cenah**

Approved For Release 2009/07/07 : CIA-RDP83-00415R008000010004-0

V LOKALNI INDUSTRIJI

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

uredbo

o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvajalnih podjetjih lokalnega pomena*

1. člen

Predpisi te uredbe veljajo za državna industrijska proizvajalna podjetja lokalnega pomena, razen za tista, za katera je zaradi obsega in posebne narave njihove proizvodnje posebej določeno kaj drugega.

Katera podjetja lokalnega pomena se štejejo za industrijska po tej uredbi, odločijo pristojni izvršilni odbori ljudskih odborov v sporazumu z ministrstvom za komunalne zadeve.

2. člen

Elementi planske proizvajalne prodajne cene za proizvode podjetij iz 1. člena so tile:

1. Stroški za material
2. Plače za izdelavo

I. Proizvajalni stroški

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 106-877/48.

- 3. Režija
- 4. Amortizacija

II. Lastna cena

- 5. Določeni planski dobiček (nižji znesek dobička)
- 6. Enotni davek od prometa proizvodov lokalne proizvodnje

III. Proizvodna cena

- 7. Razlika v ceni za material
- 8. Tržni dobiček (povečani dobiček)

IV. Proizvajalčeva prodajna cena

Republiške planske komisije izdajo na podlagi obrazložitve ministrstva za komunalne zadeve v okviru splošnih navodil predsednika zvezne planske komisije glede na naravo posameznih vrst stroškov natančnejša navodila o tem, kateri stroški spadajo med posamezne elemente planske proizvajalčeve prodajne cene iz prednjega odstavka.

3. člen

Stroški za material (element pod 1) iz 2. člena) se računajo:

a) za surovine, polizdelke in pomožni material po nižjih enotnih cenah, če niso določene enotne cene, pa po cenah, ki jih določijo organi, pristojni za določanje cen;

b) za kmetijske pridelke po državnih (vezanih) cenah.

Stroški za material se računajo po cenah, navedenih v prednjem odstavku, tako glede proizvodnje za zvezni in republiški razdelitveni plan kakor tudi glede proizvodnje za prosto prodajo.

Če je nabavna cena za surovine, polizdelke ter pogonski in pomožni material večja od cen, planiranih po prvem odstavku tega člena, se razlika planira po nadaljnjih predpisih te uredbe.

4. člen

Plače za izdelavo (element pod 2. iz 2. člena) se računajo po veljavnih predpisih, in sicer enako glede proizvodnje za zvezni in republiški razdelitveni plan kakor tudi glede proizvodnje za prosto prodajo.

5. člen

Režijske stopnje (element pod 3. iz 2. člena) določajo pristojni izvršilni odbori ljudskih odborov s potrditvijo ministrstva za komunalne zadeve in v soglasju z republiško plansko komisijo, in sicer za posamezne kategorije podrejenih podjetij oziroma za posamezna podjetja. Te stopnje veljajo samo za planirano razdobje.

Režijo izračunajo podjetja tako, da uporabijo določeno režijsko stopnjo k svojim planiranim plačam za izdelavo.

6. člen

Amortizacijske stopnje (element pod 4. iz 2. člena) predpiše za posamezne panoge oziroma kategorije državnih industrijskih proizvodjalnih podjetij lokalnega pomena republiški minister za finance v so-

glasju z republiško plansko komisijo in ministrstvom za komunalne zadeve na podlagi splošnih navodil ministrstva za finance FLRJ.

Amortizacijski znesek se dobi, če se uporabi predpisana amortizacijska stopnja k individualnim planskim proizvodnim stroškom podjetja.

Glede načina vplačevanja in uporabe amortizacijskih zneskov veljajo predpisi uredbe o splošnem državnem amortizacijskem skladu rudarske in industrijske proizvodnje in o amortizacijskem skladu državnih rudarskih in industrijskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 15/47).

7. člen

Dobiček, ki ga dosežajo državna proizvodna podjetja lokalnega pomena, je lahko:

1. določeni planski dobiček (nižji znesek dobička),
2. tržni dobiček (povečani dobiček) in
3. nadplanski dobiček.

Določeni planski dobiček (nižji znesek dobička) pomeni znesek, ki se dobi, če se določena stopnja planskega dobička (8. člen te uredbe) uporabi k planiranim proizvodnim stroškom podjetja.

Tržni dobiček (povečani dobiček) je dobiček, ki ga dosežejo podjetja lokalnega pomena po prvem odstavku 13. člena in po 14. členu te uredbe.

Nadplanski dobiček je dobiček, ki ga podjetja lokalnega pomena dosežejo:

- a) z znižanjem planiranih stroškov za material (1. točka iz 2. člena) in planirane razlike v cenah za material (7. točka iz 2. člena) in

b) z znižanjem planiranih stroškov za delo in režije (2. in 3. točka iz 2. člena).

Znižanja iz prednjega odstavka lahko nastanejo zaradi povečanja produktivnosti dela, boljše organizacije dela, drobne racionalizacije, prihrankov pri materialu ali zaradi ugodne nabave materiala.

8. člen

Vlade ljudskih republik določijo po predlogu republiške planske komisije na podlagi splošnih navodil predsednika zvezne planske komisije stopnje za določeni planski dobiček (nižji znesek dobička), in sicer za posamezne panoge oziroma kategorije državnih industrijskih proizvodjalnih podjetij lokalnega pomena.

9. člen

Stopnje enotnega davka od prometa proizvodov lokalne proizvodnje (element pod 6. iz 2. člena) določi minister za finance FLRJ v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ, in sicer po panogah oziroma po skupinah proizvodov lokalne proizvodnje. Te stopnje so praviloma nižje od povprečnih stopenj, ki so za ustrezno panogo oziroma za ustrezne skupine proizvodov določene v tarifi davka od prometa proizvodov.

Podlaga za zaračunavanje določene stopnje enotnega davka od prometa proizvodov lokalne proizvodnje je vsota planske lastne cene in določenega planskega dobička.

10. člen

Razlika v ceni za material (element pod 7. iz 2. člena) pride praviloma v poštev samo pri proizvodnji

za prosto prodajo, pomeni pa razliko med nabavnimi (večjimi) in planiranimi cenami (v elementu pod 1. iz 2. člena) za planirane količine zadevnih surovin, polizdelkov in pogonskega ter pomožnega materiala. Ta razlika mora biti specificirana in dokumentirana. Natančnejše predpise o tem izda minister za komunalne zadeve v soglasju z republiškim ministrom za finance in predsednikom republiške planske komisije.

Pri planiranju razlik v ceni za material iz prednjega odstavka je treba vzeti kot nabavne cene višje enotne (trgovske) cene. Če za te proizvode niso določene višje enotne (trgovske) cene, se vzamejo cene, ki jih je določil organ, pristojen za predpisovanje cen. Če gre za kmetijske pridelke, se vzamejo kot nabavne cene tiste cene, ki so določene po določbah o cenah kmetijskih pridelkov v prosti prodaji. Če take cene za posamezne kmetijske pridelke niso določene, se vzamejo cene, katere je podjetju sporočil operativni upravni voditelj na podlagi interno določenih cen pristojnega organa za odkup (uprave za odkup, industrijske direkcije itd.).

Po določbah iz prednjih dveh odstavkov tega člena ravna podjetje izjemoma tudi glede proizvodnje za zvezni in republiški razdelitveni plan, in sicer za tiste količine surovin, polizdelkov ter pogonskega materiala, ki jih ne dobi po nižjih enotnih oziroma po državnih (vezanih) cenah. V tem primeru se planirane razlike pri ceni za material povrnejo podjetju z regresom, če podjetje dokaže, da mu na njegovo zahtevo niso bile zagotovljene te količine po nižjih enotnih oziroma po državnih (vezanih) cenah.

11. člen

Državna industrijska proizvodjalna podjetja lokalnega pomena prodajajo praviloma svoje proizvode po cenah, katere jim določijo pristojni organi. Te cene veljajo za prosto prodajo njihovih proizvodov.

Pri določanju cen iz prednjega odstavka upošteva pristojni organ tržni dobiček (element pod 8. iz 2. člena) v višini, ki jo določi republiški minister za trgovino in preskrbo v soglasju z republiškim ministrom za finance in predsednikom republiške planske komisije. Splošna navodila o tem, kako se določi višina tega tržnega dobička, izda minister za trgovino in preskrbo FLRJ v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

Posamezna podjetja smejo v soglasju s pristojnim operativnim upravnim voditeljem zaradi čim uspešnejše realizacije svojih proizvodov zmanjšati določeni tržni dobiček in prodajati svoje proizvode v prosti prodaji po cenah, ki so nižje od cen, katere je za te proizvode določil pristojni organ po prednjem odstavku.

12. člen

Tisti del svoje proizvodnje, ki je obsežen z zveznim in republiškim razdelitvenim planom, prodajajo podjetja iz 1. člena te uredbe po določenih nižjih enotnih cenah.

Če se proizvodi podjetij iz 1. člena te uredbe po kakovosti razlikujejo od istovrstnih proizvodov zveznih in republiških podjetij, se šteje za nižjo enotno ceno po prednjem odstavku tudi sorazmerna višja oziroma nižja cena, določena za ustrezno kakovost proizvodov lokalne proizvodnje.

Kakovost proizvodov proizvodjalnih podjetij lokalnega pomena in razlike od kakovosti istovrstnih pro-

izvodov zveznih in republiških podjetij ugotovijo republiška uprava za pospeševanje proizvodnje ali njeni organi v sporazumu z birojem za pospeševanje proizvodnje pri ministrstvu za komunalne zadeve.

13. člen

Če prodaja podjetje lokalnega pomena svoje proizvode po določeni nižji enotni ceni (drugi odstavek 12. člena), ta cena pa je po odbitku rabata trgovine, ki je v njej obsežen, višja od planske proizvodne cene zadevnega podjetja za določen proizvod, pomeni dosežena razlika tržni dobiček (povečani dobiček) podjetja (element pod 8. iz 2. člena). Če je bila po tretjem odstavku 10. člena te uredbe v kalkulaciji za proizvodnjo, obseženo z zveznim in republiškim razdelitvenim planom, izjemoma planirana tudi razlika v ceni za material (element pod toč. 7. iz 2. člena), se tržni dobiček zmanjša za planirani znesek te razlike.

Če je v primeru iz prednjega odstavka planska proizvodna cena zadevnega podjetja za določen proizvod višja od določene nižje enotne cene za ta proizvod, zmanjšane za rabat trgovine, ki je obsežen v tej ceni, se podjetju povrne razlika z regresom.

Natančnejše predpise o načinu in pogojih za dajanje regresa državnim proizvodnim podjetjem lokalnega pomena izda minister za finance FLRJ v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

14. člen

Če prodaja podjetje lokalnega pomena svoje proizvode po cenah, določenih po 11. členu te uredbe, te cene pa so po odtegnitvi ustreznega rabata višje od vsote planske proizvodne cene zadevnega podjetja

za določen proizvod in planirane razlike v ceni za material (element pod 7. in 2. člena), pomeni dosežena razlika tržni dobiček (povečani dobiček) podjetja (element pod 8. iz 2. člena).

15. člen

Vlada ljudske republike predpiše po sporazumnem predlogu ministra za komunalne zadeve in republiškega ministra za finance način razdelitve določenega planskega dobička in nadplanskega dobička državnih proizvodnih podjetij lokalnega pomena kakor tudi tistega tržnega dobička, ki ga navedena podjetja dosežejo s prodajo po nižjih enotnih cenah.

Vlada FLRJ predpiše po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ v sporazumu z vladami ljudskih republik s posebno odločbo splošna načela, kako se razdeli tisti tržni dobiček, ki ga dosežejo državna proizvodna podjetja lokalnega pomena s prosto prodajo svojih proizvodov.

Pri izdaji predpisov o razdelitvi dobička morajo zgoraj navedeni organi gledati na to, da se doseženi dobiček čim racionalneje uporabi za tehnično izpopolnitev in razvoj lokalnega gospodarstva.

16. člen

Pri vsakem državnem proizvodnem podjetju lokalnega pomena se ustanovi sklad vodstva, pri vsakem operativnem upravnem voditelju teh podjetij pa osrednji sklad.

17. člen

Sredstva sklada vodstva podjetja se uporabijo:

a) za posebne nagrade udarnikom, novatorjem in racionalizatorjem ter drugim delavcem in uslužbencem podjetja, ki se posebej izkažejo pri delu:

b) za dviganje strokovne usposobljenosti delavcev in uslužbencev podjetja;

c) za zgraditev stanovanj za delavce in uslužbence;

č) za zgraditev socialnih in kulturnih ustanov za potrebe delavcev in uslužbencev podjetja (zavetišč, dečjih jasl, domov za gospodarske učence, ambulant, menz, klubov, knjižnic, čitalnic, kinogledališč, športnih igrišč itd.).

Iz sklada vodstva se ne morejo dajati nagrade direktorju podjetja in njegovim pomočnikom.

18. člen

Upravo sklada vodstva ima direktor podjetja.

Direktor se mora pri uporabi sredstev iz sklada vodstva posvetovati s sindikalno organizacijo v podjetju. Sindikalna organizacija lahko poda k odločbam direktorja svoje pripombe pri pristojnem operativnem upravnem voditelju.

19. člen

Sredstva osrednjega sklada se uporabijo:

a) za posebne nagrade direktorjem podjetij, njihovim pomočnikom in posebno odličnim delavcem in uslužbencem v podjetju;

b) za graditev stanovanj za delavce in uslužbence podrejenih podjetij;

c) za graditev socialnih in kulturnih ustanov za delavce in uslužbence podrejenih podjetij (zavetišč, otroških jasl, domov za učence, ambulant, menz, klubov, knjižnic, čitalnic, kinogledališč, športnih igrišč itd.).

20. člen

Upravo osrednjega sklada ima operativni upravni voditelj, pri katerem je sklad.

21. člen

Vsa državna proizvodna podjetja lokalnega pomena, ki so pod vodstvom istega operativnega upravnega voditelja, morajo vplačevati v osrednji sklad pri operativnem upravnem voditelju 5—50% od zneska svojega sklada vodstva.

Republiški ministri za komunalne zadeve določijo v mejah iz prednjega odstavka za posamezne panoge, kategorije oziroma podjetja odstotek, ki ga morajo posamezna podjetja vplačevati iz sredstev svojega sklada vodstva v osrednji sklad svojega operativnega upravnega voditelja. Pri tem morajo gledati na možnosti posameznih podjetij, da bi ta glede na število svojih delavcev in uslužbencev ter na razpoložljiva sredstva svojega sklada vodstva smotno uporabila sredstva svojega sklada vodstva za povzdigo družbenega standarda.

Natančnejša navodila o tem predpišejo ministri za komunalne zadeve v sporazumu z republiškim ministrom za delo po poprejšnjem zaslišanju glavnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije za zadevno ljudsko republiko.

22. člen

Sredstva sklada vodstva podjetja se dosežejo s prispevki iz določenega planskega, nadplanskega in tržnega dobička podjetja v določenih odstotkih.

23. člen

Operativni upravni voditelj določi za vsako podjetje pod svojim vodstvom prispevek iz določenega planskega dobička za sklad vodstva, in sicer po temle obrazcu:

$$\% = \frac{P \times F}{Dp}$$

pri čemer pomenijo:

P = skupni planirani letni znesek plač z dodatki delavcev in uslužbencev zadevnega podjetja,

F = splošni računski faktor,

Dp = skupni planirani znesek določenega planskega dobička zadevnega podjetja.

Predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ določi po predlogu republiških ministrov za komunalne zadeve in po zaslišanju centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije splošni računski faktor iz prvega odstavka tega člena.

24. člen

Podjetje, ki ima dejansko lastno ceno za svoje proizvode neopravičeno večjo od planirane, izgubi za zadevni čas pravico do prispevka v sklad vodstva.

O opravičenosti večjih stroškov odloča operativni upravni voditelj.

25. člen

Odstotek prispevka za sklad vodstva iz nadplanskega in tržnega dobička določijo pristojni organi, ko izdajo predpise o razdelitvi dobička po 15. členu te uredbe.

26. člen

Natančnejša navodila za izvajanje te uredbe predpiše predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

27. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se od 1. januarja 1949. S tem dnem prenehajo veljati vsi predpisi, ki so z njo v nasprotju.

Beograd dne 4. decembra 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 2. člena uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena predpisujem

splošno navodilo

o vrstah stroškov, ki spadajo med elemente planske proizvajalčeve prodajne cene državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena*

Stroški državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena se razporedijo v te elemente planske proizvajalčeve prodajne cene:

1. stroške za material,
2. plače za izdelavo,
3. režijo.

1. Stroški za material obsegajo vse stroške, ki se dajo neposredno zaračunati pri enoti proizvoda, in sicer:

- a) surovine in osnovni material,
- b) pomožni material,
- c) posebne storitve.

Surovine in osnovni material, med katere spadajo tudi polizdelki, so tiste tvarine, ki sestavljajo glavno snov proizvoda. Sem spadata tudi tehnološko gorivo in tehnološka energija.

* Očj. v Ur. listu FLRJ št. 16-145/49.

Pomožni material obsega proizvode, ki se porabljajo med proizvodnim procesom, tako da se dodajajo surovini ali osnovnemu materialu, da se s tem pri njih doseže kakšna tvarna sprememba v obliki ali sestavu, in ki se dajo neposredno zaračunati pri enoti proizvoda.

Posebne storitve so storitve, ki jih praviloma opravljajo druga podjetja za račun zadevnega podjetja. Vračunajo se v stroške za material na podlagi fakture.

2. Plače za izdelavo so tiste plače, ki so v neposredni zvezi s tehnološkim procesom in se dajo neposredno zaračunati pri enoti proizvoda. Obsegajo osnovne plače, dodatke plače in prispevek za socialno zavarovanje.

3. Režija obsega vse druge stroške podjetja, ki niso všteti v stroške za material, v plače za izdelavo in v razliko pri ceni za material, kakor so n. pr.: pomožni material, ki se ne da zaračunati neposredno v enoto proizvoda, energija, obratni stroški, upravni in prodajni stroški ter morebitni prispevek za operativnega upravnega voditelja.

Efektivni stroški državnih industrijskih proizvodnih podjetij lokalnega pomena, ki se nanašajo na prevoz (prevozna postavka) za proizvodnjo, ki jo obsega zvezni ali republiški razdelitveni plan, dajejo podjetjem pravico do povračila (regresa) po navodilih ministrstva za finance FLRJ.

Št. 2358

Beograd dne 19. februarja 1949.

Predsednik
zvezne planske komisije:
Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 2. odstavka 2. člena uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena izdajam

navodilo

kateri stroški spadajo v posamezne elemente planske proizvajalčeve prodajne cene državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena*

Posamezni elementi planske proizvajalčeve prodajne cene državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena obsegajo te stroške:

1. Stroški za material

K stroškom za material spadajo:

- a) stroški za surovine in osnovni material,
- b) stroški za polproizvode,
- c) stroški za pomožni material,
- d) stroški za proizvodne storitve,
- e) stroški za embalažo, ki se ne da ločiti od proizvoda,
- f) stroški za energijo.

Skupaj bruto stroški za material.

Odštejemo vrednost uporabnih odpadkov.
Ostanejo neto stroški za material.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 54-296/48.

Ad a) Surovine so proizvod ekstrakcijske delavnosti (n. pr. raznovrstne rude, premog itd.) ter kmetijskega in gozdnega gospodarstva. Kot material razumemo proizvod predelovalne ali obdelovalne delavnosti.

Osnovni material je material, ki je glavna vsebina proizvoda. Surovine in osnovni material menjajo v proizvodnem procesu svojo obliko oziroma svojo sestavo in so skupna glavna vsebina novega proizvoda.

Ad b) Polproizvodi so proizvodi, izdelani v drugih podjetjih ali pa v istem podjetju, in prehajajo v končni proizvod v svoji naravni obliki, to je v proizvodnem procesu ne menjajo ne svoje oblike ne svojega sestava.

Ad c) Pomožni material ločimo v tehnološki in v obratni pomožni material.

Tehnološki pomožni material je material, ki se v proizvodnem procesu dodaja surovini ali osnovnemu materialu z namenom, da povzroči na teh neko materialno spremembo, bodisi v obliki ali sestavi, in ki ga je mogoče neposredno zaračunati na enote proizvoda. Tak material so n. pr. razne kemikalije, barve in podobno.

Odločilno za razlikovanje tehnološkega pomožnega materiala od surovin in osnovnega materiala je praviloma to, da sta surovina in osnovni material glavna vsebina proizvoda, tehnološki pomožni material pa v proizvodnem procesu izgubi svojo uporabno vrednost, vrednost pa prenese na novo izdelani proizvod.

Obratni pomožni material je material, ki prehaja v proizvodni proces tako, da ga trošijo sredstva za delo. Tak material se lahko troši v enkratnem proiz-

vajalnem procesu, kot n. pr. mazivo, cevčice pri pređenju in pod., ali pa se troši v več proizvodnih procesih, kot n. pr. sita in filci v papirni industriji, razno kratkotrajno orodje, jermenje in pod. Sem spadajo tudi rezervni deli strojev.

Obratni pomožni material, ki služi v več proizvodnih procesih, predstavlja dejansko kratkotrajna sredstva za delo. Glede na razmeroma majhen delež teh stroškov v vrednosti proizvoda, se ta material ne evidentira posebej, kakor se evidentirajo osnovna sredstva, ker bi izračunavanje amortizacijskega zneska dalo nesorazmerno mnogo dela. S tem materialom se zato ravna kot s pomožnim materialom.

Ad d) Proizvajalne storitve so storitve, ki jih praviloma opravljajo druga podjetja za račun tistega podjetja, ki proizvaja določeni proizvod. Zaračunavajo se v stroške za material na podlagi izdane fakture.

Ad e) Razlikujemo embalažo, ki se ne da ločiti, in embalažo, ki se da ločiti od proizvoda. Kot embalažo, ki se ne da ločiti od proizvoda, se n. pr. štejejo tube za razne paste, pločevinaste škatle za konzerve in pod. To je embalaža, ki izgubi s potrošnjo proizvoda, ki mu služi, svojo vrednost kot embalaža in se torej ne more več dalje uporabljati za isti namen. Vrednost te embalaže prehaja v celoti v vrednost proizvoda.

Ad f) Stroški za energijo. K stroškom za energijo spadajo stroški za tehnološko gorivo in stroški za tehnološko energijo.

Odpadki, ki nastajajo v proizvodnem procesu, so lahko uporabni ali pa neuporabni. Neuporabni odpadki so brez vrednosti; uporabni odpadki pa se odštejejo od stroškov za material, in sicer po ceni,

po kateri so bili realizirani, oziroma po ceni, ki jo določi ljudski odbor, če se uporabljajo naprej v istem podjetju.

2. Plače za izdelavo

Kot plače za izdelavo razumemo plače, ki se lahko neposredno zaračunavajo na enoto proizvoda in so proporcionalne, to je, ki jih plačujemo tistim, ki so neposredno zaposleni pri proizvodnji nekega proizvoda. Plače za izdelavo obsegajo:

- a) osnovne plače,
- b) dodatke, n. pr. za nadurno delo, terenski do-datek itd.,
- c) socialni prispevek.

K plačam za izdelavo ne prištevamo:

- a) pomožnih plač, to je plač delavcev za delo, ki ni v neposredni zvezi s proizvodnjo proizvoda in niso proporcionalne;

b) tistih izdatkov iz delovnega razmerja, ki ne predstavljajo plače za izvršeno delo, temveč temeljijo na zakonitih predpisih in se periodično pojavljajo. Taki izdatki so plače za čas bolezni, plače za delavce, ki so na dopustu, plače za delavce, ki zapustijo delo za določen čas po uradnem pozivu itd.

Izdatki pod a) in b) v celoti bremenijo režijo podjetja.

3. Režija

V režijo spadajo vsi stroški podjetja, ki niso niti stroški za material niti stroški za plače za izdelavo.

Taki stroški so:

- a) obratni stroški,
- b) stroški uprave in prodaje,
- c) stroški za embalažo, ki se da ločiti od proizvodov,

- d) prispevek za operat. upravnega voditelja,
- e) prispevek za kadre.

Ad a) Obratni stroški so stroški, ki so v zvezi z vzdrževanjem in uporabljanjem sredstev, za delo in z ustvarjanjem potrebnih pogojev za delo v posameznih obratih. Kalkulacijska posebnost teh stroškov je ta, da jih ni mogoče natančno evidentirati in normirati na enoto proizvoda, temveč samo za skupno proizvodnjo obrata v določenem razdobju. Nadaljnja značilnost teh stroškov je v tem, da so stalni. K takim stroškom spadajo: plače pomožnih delavcev s socialnim prispevkom, plače nameščencev, zaposlenih neposredno pri proizvodnem procesu (n. pr. mojstri, pogonski inženirji, penterji) s socialnim prispevkom, zaščita dela, notranji transport, vzdrževanje orodja za delo, tekoče vzdrževanje zgradb in obratnega inventarja, kvar in lom proizvodov in pod. Nadalje spadajo k obratnim stroškom stroški za razsvetljavo in ogrevanje pogona.

Ad b) Stroški uprave in prodaje. K tem stroškom spadajo samo stroški, ki so nastali v zvezi z upravljanjem in prodajanjem v podjetju, ne pa tudi stroški, ki so v tej zvezi nastali pri operativnem upravnem voditelju ali v trgovinski mreži. K tem stroškom spadajo n. pr. stroški za pospeševanje proizvodnje, stroški uprave, kakor plače in socialni prispevek upravnega osebja, potni stroški upravnega osebja, pisarniški in poštni, telefonski in telegrafski stroški uprave, zaščita podjetja, stroški prodaje podjetja, kakor plače in socialni prispevek prodajnega osebja, potni stroški prodajnega osebja, pisarniški material in poštni, telefonski in telegrafski stroški prodaje, stroški, ki se ne štejejo za plače za izdelavo (točka 2. a in b tega navodila) in pod.

Ad c) Stroški za embalažo, ki se da ločiti od proizvoda.

V razliko od embalaže, ki se ne da ločiti od proizvoda in spada zato v stroške za material, stroški za embalažo, ki je ločljiva od proizvoda, bremenijo režijo.

Ad d) Stroški za operativnega upravnega voditelja prihajajo v poštev le za tista podjetja, ki so združena v organizacijski enoti direkcije ali uprave pri ljudskem odboru. Izvršilni odbori določijo prispevek posameznih podjetij za direkcijo ali upravo po predhodnem proračunu izdatkov direkcije oziroma uprave.

Ad e) Prispevek za kadre je namenjen vzgoji kadrov. Natančnejša navodila izidejo pozneje.

4. Amortizacija

Višino amortizacijskih odpisov za posamezne stroke lokalne proizvodnje bo predpisalo ministrstvo za finance LRS v sporazumu s plansko komisijo LRS.

Glede na povprečne prevozne postavke ravnajo lokalna industrijska podjetja takole:

Tista industrijska proizvodjalna podjetja lokalnega pomena, katerih proizvodnja je zajeta z zveznim oziroma republiškim planom distribucije, imajo pravico do regresa v višini efektivnih stroškov, ki se nanašajo na transport po navodilih ministrstva za finance FLRJ.

Podjetja, ki prodajajo izdelane proizvode po višjih (komercialnih) cenah, vračunavajo stroške transporta v svojo prodajno ceno, to je stroški transporta bremenijo kupca.

Iz gornjega sledi, da lokalna proizvodna podjetja v nobenem primeru ne vkalkulirajo v plansko proizvajalčevo ceno stroškov transporta.

Št. 872/1—48

Ljubljana dne 15. decembra 1948.

Predsednik planske komisije LRS:

Kraigher Sergej l. r.

Na podlagi 5. člena uredbe o elementih polne lastne cene, akumulaciji, skladu vodstva in osrednjem skladu državnih industrijskih proizvodjalnih podjetij lokalnega pomena izdajam

navodilo

**izvršilnim odborom ljudskih odborov za določanje
režijske stopnje***

Izvršilni odbori ljudskih odborov morajo po 5. členu uredbe o elementih polne lastne cene, akumulaciji, skladu vodstva in osrednjem skladu državnih industrijskih proizvodjalnih podjetij lokalnega pomena določiti režijske stopnje za posamezne kategorije področnih podjetij ali za posamezna podjetja. Režijske stopnje, ki jih bodo izvršilni odbori ljudskih odborov določili, potrdi ministrstvo za komunalne zadeve v sporazumu z republiško plansko komisijo.

Izvršilni odbori morajo s tem delom takoj začeti, svoje odločbe o določitvi režijske stopnje pa morajo s potrebno dokumentacijo poslati v potrditev ministrstvu brezpogojno najpozneje do 28. decembra 1948.

Režijske stopnje morajo izvršilni odbori določiti industrijskim proizvodjalnim podjetjem, ki jih je treba šteti za industrijska po 1. členu uredbe o elementih polne lastne cene. Ta podjetja so za vsak

* Obj. v Ur. listu LRS št. 54-297/48.

okraj našteta v dopisu ministrstva št. 867/-671-48 z dne 15. decembra 1948.

Režijske stopnje se lahko določijo za posamezna podjetja ali za posamezne kategorije področnih podjetij. Kategorije podjetij so vrste podjetij v okviru ene stroke. Stroke delavnosti so n. pr.: tekstilna, kovinska, živilska industrija itd. Kategorije v okviru ene stroke pa so pri tekstilni industriji n. pr. tele vrste delavnosti: predilnice, tkalnice, pletilnice itd., pri kovinski industriji pa mehanične, kleparske, ključavničarske delavnice itd. Praviloma se bo torej režijska stopnja določila individualno za posamezna podjetja, če pa je pod operativnim upravnim vodstvom ljudskega odbora več podjetij iste kategorije, ki imajo približno isti obseg proizvodnje in približno isti organski sestav kapitala, pa se lahko določi režijska stopnja za vsa podjetja in kategorije.

Režijske stopnje se zaračunavajo na planirane plače za izdelavo. Kaj naj se razume kot plače za izdelavo, določa navodilo planske komisije LRS z dne 15. decembra 1947 o tem, kateri stroški spadajo v posamezne elemente planske proizvajalčeve prodajne cene. To navodilo določa tudi, kateri stroški podjetja spadajo k režijskim stroškom.

Pri določanju režijske stopnje morajo izvršilni odbori ljudskih odborov poprej pregledati režijske stroške, ki jih izkazujejo podjetja, smejo pa upoštevati samo tiste stroške, ki so za proizvodnjo nujno potrebni. Posebej je pri tem treba paziti tudi na to, da se ne izkazujejo stroški v večjih zneskih, kakor so v resnici, in da se torej ne ustvarjajo rezerve. Ker so podlaga za določanje režijske stopnje plače za izdelavo, se morajo tudi te plače poprej preizkusiti, po možnosti na podlagi normativov.

Režijska stopnja naj se določi in izračunava takole:

Ljudski odbori naj po poverjenikih pozovejo državna industrijska podjetja lokalnega pomena, da predložijo:

a) podatke o višini plač za izdelavo, ki jih bo podjetje po planu izplačalo v planskem letu 1949, za to, da izpolni svoj proizvodjalni plan;

b) podatke o višini vseh režijskih stroškov, ki jih bo podjetje imelo v letu 1949 v zvezi z izvrševanjem proizvodjalnega plana.

Podjetja, ki še nimajo proizvodjalnih planov za leto 1949, naj vzamejo za podlago izračunavanja višine mezd za izdelavo in režijskih stroškov svoje predloge planov.

Višino plač za izdelavo bo podjetje ugotovilo na podlagi svojih normativov dela in na podlagi drugih podatkov iz prejšnjih let, predvsem podatkov iz leta 1948. Na podlagi teh podatkov bodo podjetja tudi ugotovila svoje režijske stroške, ki jih določajo za plansko leto 1949.

Novoustanovljena podjetja in podjetja, ki poslujejo šele krajše razdobje, bodo uporabila podatke, ki jih mogoče že imajo, sicer pa bodo morala upoštevati podatke istovrstnih podjetij in svoje predkalkulacije.

Za industrijska podjetja, ki se bavijo poleg industrijske delavnosti še z reparaturno ali storitveno delavnostjo, se ugotovijo režijske stopnje skupno za vso delavnost, določeno po proizvodjalnem in delovnem planu.

Ko prejmejo ljudski odbori od podjetij dokumentirane podatke o višini plač za izdelavo in o višini vseh režijskih stroškov, izračunajo režijsko stopnjo. Režijska stopnja se izračuna, kakor kaže tale primer:

Če znašajo za leto 1949 planirane mezde za izdelavo v podjetju A 1,000.000.— din, režijski stroški pa 200.000.— din, znaša

$$\text{režijska stopnja} = \frac{200.000 \times 100}{1.000.000} = 20\%$$

Podjetje A bo torej moralo zato, da bo krilo svoje režijske izdatke, pribiti k mezd za izdelavo 20%. Če mora podjetje izdelati po planu za leto 1949 1.000 komadov proizvodov in znašajo mezde za izdelavo 1,000.000.— din, odpade pri vsakem komadu 1.000.— din na mezde. Pri vsakem komadu bo zato treba pribiti za kritje režijskih stroškov 20% k mezd za izdelavo, to je 200 din.

Št. 4652/1-48-CVI

Ljubljana dne 16. decembra 1948.

Minister za komunalne zadeve LRS:

Lidija Šentjura l. r.

Na podlagi 8. člena uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvodnih podjetij lokalnega pomena predpisujem

splošno navodilo

o določanju stopenj za določeni planski dobiček (nižji znesek dobička) pri državnih industrijskih proizvodnih podjetjih lokalnega pomena*

1. Ne glede na doseženi tržni dobiček dosegajo državna industrijska proizvodna podjetja lokalnega pomena pri svojih proizvodih določeni planski dobiček (nižji znesek dobička) po določeni stopnji dobička od planiranih proizvodnih stroškov.

Stopnje za določeni planski dobiček določajo vlade ljudskih republik, in sicer za posamezne panoge delavnosti, oziroma kategorije državnih industrijskih proizvodnih podjetij lokalnega pomena.

Po tako določenih stopnjah določenega planskega dobička državnih industrijskih proizvodnih podjetij lokalnega pomena za posamezne panoge delavnosti oziroma za posamezne kategorije podjetij izračunajo dobičke vsa podjetja zadevne panoge oziroma kategorije od svojih proizvodnih stroškov. To pomeni, da se za posamezna podjetja praviloma ne izračunajo in ne določijo individualne stopnje dobička.

* Očj. v Ur. listu FLRJ št. 16-144/49.

Pojem panoge delavnosti je določen v začasni nomenklaturi delavnosti zvezne planske komisije. Če se iz panoge zaradi predpisa posebnih stopenj za določeni planski dobiček izločijo posamezne delavnosti ali skupine delavnosti, pomenijo izločena podjetja kategorijo. Iz panoge se izločijo v kategorije tista podjetja, katerih tehnična raven sestava osnovnih sredstev je precej višja ali nižja kakor tehnična raven sestava osnovnih sredstev drugih podjetij iste panoge ali katerih proizvodni stroški se precej razlikujejo od proizvodnih stroškov drugih podjetij iste panoge (n. pr. kategorija podjetij za konfekcije v okviru tekstilne panoge).

2. Vlade ljudskih republik določijo po predlogu republiških planskih komisij za vsako plansko leto stopnje določenega planskega dobička za posamezne panoge delavnosti oziroma kategorije državnih industrijskih proizvodnih podjetij lokalnega pomena.

Stopnje za določeni planski dobiček (nižji znesek dobička) se za posamezne panoge delavnosti oziroma kategorije podjetij določijo po obrazcu:

$$D_p = \frac{S \times D_o}{T_p}$$

pri čemer pomenijo:

D_p — stopnjo za določeni planski dobiček za zadevne panoge delavnosti oziroma kategorije.

S — vsoto osnovnih in obratnih sredstev zadevne panoge delavnosti oziroma kategorije,

D_o — splošno stopnjo dobička za rudarsko in industrijsko proizvodnjo, ki jo določi vlada FLRJ, ki pa se mora poprej popraviti po nadaljnjih predpisih tega navodila,

Tp — proizvodjalne stroške zadevne panoge delavnosti oziroma kategorije.

3. Republiške planske komisije morajo pri dajanju predlogov vladi ljudske republike za določitev stopnje za določeni planski dobiček ravnati takole:

a) od posebnih komisij, ki so ustanovljene za ocenitev osnovnih sredstev državnih industrijskih proizvodjalnih podjetij lokalnega pomena na podlagi navodila ministrstva za finance FLRJ zaup. št. 8649 z dne 20. novembra 1948, morajo dobiti podatke o višini osnovnih sredstev za posamezna podjetja;

b) za ista podjetja morajo dobiti podatke o višini potrebnih obratnih sredstev za planirani obseg proizvodnje v zadevnem planskem letu;

c) za vsako panogo delavnosti oziroma kategorijo podjetij, za katero naj se določi stopnja dobička, morajo ugotoviti razmerje med osnovnimi sredstvi podjetij lokalnega pomena zadevne panoge oziroma kategorije in osnovnimi sredstvi ustreznih podjetij republiškega pomena iste panoge za enak obseg proizvodnje. Na podlagi razlike pri osnovnih sredstvih je treba popraviti splošne stopnje dobička (Do), in sicer tako, da se splošna stopnja dobička za rudarsko in industrijsko proizvodnjo (7%) poveča za tisti odstotek, za kolikor so po prednji analizi osnovna sredstva republiških podjetij zadevne panoge večja od osnovnih sredstev lokalnih podjetij iste panoge.

Primer: Podjetja lokalnega pomena imajo za določeni obseg proizvodnje 400.000 dinarjev osnovnih sredstev in 600.000 dinarjev obratnih sredstev (to je »S« iz obrazca znaša 1.000.000 dinarjev). Ustrezna podjetja republiškega pomena pa imajo za isti obseg proizvodnje 600.000 dinarjev osnovnih sredstev. Iz tega je razvidno, da so osnovna sredstva podjetij re-

publiškega pomena za 50% večja kakor osnovna sredstva podjetij lokalnega pomena. Zaradi tega se mora popraviti splošna stopnja dobička za enak odstotek. V danem primeru se mora splošna stopnja dobička 7% povečati za 50%, to je na 10,5%;

č) za ista podjetja lokalnega pomena morajo dobiti podatke o proizvodjalnih stroških za planirani obseg proizvodnje. Vzemimo, da znašajo ti stroški 2,400.000 dinarjev.

Na podlagi teh kazalnikov izračunamo stopnje za določeni planski dobiček:

$$Dp = \frac{1,000.000 \times 10.5}{2,400.000} = 4.375 \text{ (okroglo 4,4\%)}$$

Po tej stopnji obračunavajo dobiček vsa podjetja lokalnega pomena, ki spadajo v isto panogo delavnosti oziroma kategorijo, in sicer od svojih individualnih proizvodjalnih stroškov.

4. Pri prej navedenih analizah in pri izračunavanju stopnje dobička po 2. točki tega navodila je treba upoštevati samo kazalnike (osnovna in obratna sredstva, obseg proizvodnje, proizvodjalne stroške) tistih podjetij lokalnega pomena zadevne panoge oziroma kategorije, pri katerih so osnovna sredstva ocenjena po splošnem navodilu ministrstva za finance FLRJ zaup. št. 8649 z dne 20. novembra 1948.

5. Če so v okviru posamezne panoge delavnosti oziroma kategorije podjetij tudi taka podjetja, ki se po svoji tehnični ravni sestave osnovnih sredstev ali po proizvodjalnih stroških bistveno razlikujejo od drugih podjetij iste panoge delavnosti oziroma kategorije, lahko vlade ljudskih republik izjemoma določijo

posebne (individualne) stopnje določenega planskega
dobička za ta podjetja, in sicer po obrazcu iz 2. točke
tega navodila in individualnih kazalnikih zadevnega
podjetja.

Št. 2359

Beograd dne 19. februarja 1949.

Predsednik
zvezne planske komisije:
Boris Kidrič l. r.

Na podlagi prvega odstavka 11. člena uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvodnih podjetij lokalnega pomena izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odredbo

o določitvi prodajnih cen za proizvode državnih industrijskih proizvodnih podjetij lokalnega pomena v prosti prodaji*

1. Prodajne cene za proizvode državnih industrijskih proizvodnih podjetij lokalnega pomena v prosti prodaji predlaga direktor podjetja, potrjuje pa pristojni okrajni oziroma mestni ljudski odbor.

2. Okrajni oziroma mestni ljudski odbor mora voditi register določenih cen za proizvode podjetij svojega področja, namenjene za prosto prodajo. Na podlagi teh registrov poroča okrajni oziroma mestni ljudski odbor pristojnemu organu.

Podjetje mora o doseženih prodajah svojih proizvodov v prosti prodaji poročati pristojnemu organu.

Republiški minister za trgovino in preskrbo predpiše v soglasju z republiškim ministrom za komunalne zadeve in ministrom za finance roke in način, kdaj oziroma kako poročajo podjetja in okrajni oziroma mestni ljudski odbori po prednjih odstavkih, in organe, katerim predložijo svoja poročila.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 14-113/49.

3. Minister za trgovino in preskrbo FLRJ določi z navodilom, katere podatke o cenah, določenih za prosto prodajo, morajo republiški ministri za trgovino in preskrbo pošiljati ministru za trgovino in preskrbo FLRJ in kako jih morajo pošiljati.

4. Kontrolo nad določenimi cenami v prosti prodaji ima za proizvode državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena republiški minister za trgovino in preskrbo, ki ima tudi pravico, v okviru ministrstva za trgovino in preskrbo FLRJ odrediti spremembo določene cene v prosti prodaji:

a) bodisi s tem, da določi najvišji znesek tržnega dobička za posamezne proizvode, izražen v stopnji, faktorju ali absolutnem znesku;

b) ali z določitvijo prodajne cene za posamezne proizvode.

5. Ta odredba velja takoj.

IV št. 1160

Beograd dne 8. februarja 1949.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 8. člena uredbe o preskrbi prebivalstva v zvezi z 11. členom uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena izdajam

odredbo

o prostem prometu s proizvodi državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena v prosti prodaji*

1. Promet s proizvodi državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena, proizvedenih za prosto prodajo, je popolnoma prost v vsej Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, brez kakršnih koli omejitev s katere koli strani, kot so n. pr. kontingentiranje, razdeljevanje in pod.

2. Državna industrijska proizvajalna podjetja lokalnega pomena prodajajo svoje proizvode v prosti prodaji državnim trgovskim podjetjem, trgovskim podjetjem družbenih organizacij in pa neposrednim potrošnikom. Državna industrijska proizvajalna podjetja lokalnega pomena smejo imeti tudi prodajalno za prodajo svojih proizvodov v prosti prodaji.

3. Predpisi uredbe o sklepanju pogodb v gospodarstvu in predpisi uredbe o medsebojnem plačevanju obveznosti državnih gospodarskih podjetij veljajo

* Očj. v Ur. listu FLRJ št. 16-150/49.

tudi za promet s proizvodi državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena v prosti prodaji.

4. Državna industrijska proizvajalna podjetja lokalnega pomena zaračunajo svoje proizvode v prosti prodaji po določenih cenah na podlagi določbe iz 1. točke odredbe o določitvi prodajnih cen za proizvode državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena v prosti prodaji (Uradni list FLRJ št. 14/49). Prodajne cene na drobno se za te proizvode določijo po navodilih republiških ministrov za trgovino in preskrbo.

5. Ta odredba velja takoj.

Št. 3357

Beograd dne 5. februarja 1949.

Minister za trgovino in preskrbo:

Jakov Blažević l. r.

Na podlagi 9. člena uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladi vodstva in o osrednjem skladi državnih industrijskih proizvodnih podjetij lokalnega pomena izdajam v sporazumu s predsednikom gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odredbo

o tarifi enotnega davka od prometa proizvodov lokalne proizvodnje

(Objavljeno v Ur. listu FLRJ št. 10—84/49)

1. Državna industrijska proizvodna podjetja lokalnega pomena, na katera se nanašajo določbe uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladi vodstva in o osrednjem skladi državnih industrijskih proizvodnih podjetij lokalnega pomena (Uradni list FLRJ št. 106/48), plačajo enotni davek od prometa proizvodov lokalne proizvodnje po teje tarifi:

Tar. št.	Panoga delavnosti oziroma proizvod	Davčna stopnja	Davčna osnova
1	2	3	4
1	Panoga 111 Proizvodnja in razdelitev električne energije	0,16 din	1 kilovatna ura
Opomba: Veljajo opombe k tar. št. 713 začasne tarife davka od prometa proizvodov			

2	Panoga 112 Proizvodnja in predelava premoga Opomba: Izjemno od tega se od prometa s prodajom za industrijo, obrt, komunalna gospodarstva, železniški in ladijski promet in pogon črpalk za namakanje in izsušitev plača davek po stopnji	6% 3%	Plašna lastna cena in določeni planski dobiček "
3	Panoga 116 Proizvodnja, oplemenitev in predelava nekovinskih rudnin Opomba: Izjemno od tega znaša davčna stopnja od prometa s: 1. keramiko za gospodinjstvo in z žganim mavcem 2. prstjo za barve	5% 20% —	" " "
4	Panoga 117 Industrija kovin in predelave kovin Opomba: Izjemno od tega znaša davčna stopnja od prometa z: 1. okovjem, ključavnicami, žaticami, ključmi in drugimi potrebščinami za gradbeno in zidarstvo in pohištvo; okovjem in drugimi potrebščinami za obutev in vozove; kmetijskim orodjem (lopatami, motikami, ročnicami, kosilji, vilami, srpi in pod.); kovinskim pohištvom; pečmi, štedilniki in priborom; sekirami in mesarskimi sek-	6%	"

* Popravljen po popravku v Ur. l. FLRJ št. 13-49.

Tar. št.	Panoga delavnosti oziroma proizved	Davčna stopnja	Davčna osnova
1	2	3	4
	rani; noži in škarjani za obrt, kmetijstvo in industrijo; decimalnimi tehničnimi; otroškimi vozički; uteži; skobami; žičnim pletivom; žebli	10%	Planska lasna cena in določeni planski dobiček
	2. jedilnim in kuhinjskim priborom (žlicami, noži in vilicami); drugim noži in škarjami, žepnimi noži in britvami; posodo; vrči za vodo, mleko in mast; navadnimi ter karbidnimi in petrolejskimi svetilkami in njih deli; likalniki; kasami in kasetami; vijaki	15%	"
	3. kovinski galanterijski izdelki; okovjem in drugim priborom za usnjarsko galanterijo; bakelitno galanterijo; tehničnimi; otroškimi igračami	25%	"
5	Panoga 119 Električna industrija. Opomba: Izjemo od tega znaša davčna stopnja od prometa z: 1. baterijami za električne žepne svetilke	20%	"
		50%	"

* Popravljen po popravku v Ur. l. FLRJ št. 13-49

6	Panoga 120 Kemična industrija	35%	"
	Opomba: Izjemno od tega znaša davčna stopnja od prometa z:		
	1. milnim praškom; kožarsko maslo; voščilom za obutev; kisikom	15%	"
	2. kozmetičnimi preparati za nego ust in zob ter za nego otrok kakor tudi s šamponom za pranje las; steklarskim kitom	10%	"
	3. dišavami in kozmetičnimi preparati za nego kože in las, razen šampona za pranje las	180%	"
	4. milom:		
	a) za pranje s 40—42% toličnih kislin in z milom za trtje	20%	"
	b) z drugimi vrstami mila	30%	"
	5. svečami vseh vrst	130%	"

7	Panoga 121 Industrija gradbenega materiala	5%	"
	Opomba: Izjemno od tega znaša davčna stopnja od prometa s:		
	1. cementnimi izdelki:		
	a) saloitrnimi ploščami	2%	"
	b) z drugimi cementnimi izdelki	10%	"
	2. kamenitimi galanterijskimi izdelki	50%	"

Tar. št.	Panoga delavnosti oziroma proizvod	Davčna stopnja	Davčna osnova
1	2	3	4
8	Panoga 122 Lesna industrija Opomba: Izjemno od tega znaša davčna stopnja od prometa s: 1. šolskim pohištvom; gradbenimi mizarskimi izdelki; kolarškimi izdelki 2. zaboji za embalažo	15% 10% 30%	Planska lastna cena in določeni planski dobiček " "
9	Panoga 123 Industrija lesovine, celuloze in papirja (izdelki iz papirja, kartona in lepenke in predelani izdelki iz izdelkov papirne industrije) Opomba: Od prometa s črtanimi obrabci brez tiskanega besedila se ne plača davek.	20%	"
10	Panoga 124 Tekstilna industrija Opomba: Izjemno od tega znaša davčna stopnja od prometa z: I. 1. rastlinskimi in umetnimi vlakni, živalsko dlako, predivom, sukancem in odpadki od raznih prediv in tkanin; a) za industrijo:	20%	"

(1) dvovaljčnega bombažnega prediva (vignon)	15%	"
(2) volne, konoplje, lanu, jute in drugih rastlinskih vlaken za predivo	4%	"
(3) za drugo industrijo	30%	"
b) v druge namene		
2. vato:		
a) bombažno in iz drugih rastlinskih vlaken:		
(1) sanitetno	13%	"
(2) za industrijsko predelavo v predivo	—	"
(3) drugo	70%	"
b) voleno:		
(1) za industrijsko predelavo v predivo	—	"
(2) v druge namene	5%	"
c) svilen	90%	"
3. sanitetnimi zavoji in gazami	13%	"
4. tkaninami, baržunom, plišem in pod., razen: s svilenimi tkaninami in tkaninami za tehnično predelavo (tehničnimi tkaninami); volnenimi odevjama	55%	"
5. pozamenterijo — pasarskimi izdelki (čipkami, vezeninami, traki, vrvicami, pletenimi vrvicami, stenji in pod.);		
a) svilenimi čipkami	150%	"
b) drugo pozamenterijo	40%	"
6. obleko, perilom in ženski oblekmi:		
a) za otroke	6%	"
b) za odrasle	20%	"

676

davčne osnove, zmanjšane za njihovo nabavno ceno. Podjetja, ki tkanine lastne proizvodnje delujejo na način iz prednjega odstavka, plačajo davek samo od prometa tako izdelanih tkanin.

2. Če so tekstilni izdelki (tkanine, predivo in drugo) izdelani iz mešanih surovin, je šteti, da so izdelani iz tiste surovine, katere je največ v izdelku. Če so izdelani iz enakih delov surovin, so to izdelki, za katere je določena višja davčna stopnja.

3. Umetna vlakna (fibro, stanična volna in druga, razen umetne svile in njenih izdelkov) in izdelki iz njih se štejejo za bombazne izdelke.

4. Od porabe tkanin-lastne proizvodnje za izdelavo drugega blaga se plača poleg davka od prometa z blagom, izdelanim iz teh tkanin, še davek od vrednosti uporabljenih tkanin po davčni stopnji, ki je določena za to tkanino. Izjemno od tega se plača od prometa z rjuhami, prevlekami za blazine, rutami, zastavami in podobnimi predmeti, izdelanimi iz tkanin lastne proizvodnje, samo davek od prodajne cene teh predmetov po stopnji, ki je določena za tkanino, iz katere so ti predmeti izdelani.

Tar. št.	Panoga delavnosti oziroma proizvod	Davčna stopnja	Davčna osnova
1	2	3	4

5. Od prometa s klobuki, izdelanimi iz tulcev, za katere je plačan davek po stopnji za obrt (toč. 11-b te tar. številke), se davek ne plača.
6. Industrijska podjetja, ki izdelujejo klobuke in fese iz tulcev lastne proizvodnje, plačajo poleg davka po toč. 10 te tar. številke še davek od vrednosti uporabljenih tulcev.

11	Panoga 125 Industrija usnja in obutve	25%	Planska lastna cena in določeni planski dobiček
Opomba: Izjemno od tega znaša davčna stopnja od prometa s:			
1. surovimi kožami			
2. usnjem			
a) svinjskim galanterijskim in svinjskim galanterijskim cepļencem; za pikarje			
b) govejim suhim cepļencem;		70%	"
c) svinjskim kromovim; telečjim velurjem		25%	"
d) drugim usnjem		15%	"
3. krzni iz navadnih kož		4%	"

4. tehnični izdelki iz usnja	6%	"
5. ortopedskimi in kirurškimi predmeti		"
6. obutvijo:		"
a) ortopedsko iz usnja in drugega materiala za potrebe vojaških vojnih invalidov in delovnih invalidov	8%	"
b) za otroke	15%	"
c) delavskimi čevlji; škornji za JA	22%	"
č) drugo obutvijo		"
12 Panoga 126 Industrija gumija	20%	"
13 Panoga 127 Živilska industrija	5%	"
Opomba:		
Izjemno od tega znaša davčna stopnja od prometa s:		
I. 1. keksi	70%	"
2. pekovskiimi močnatimi izdelki (kruhom in pecivom)		"
3. sušenimi izdelki iz moke (testeninami)	8%	"
4. sadnimi izdelki:		"
a) sadno pulpo, mezo in sokom za industrijsko predelavo	20%	"
b) češnjevo mezo	28%	"
c) marmelado, jamom, kompotom, sladkim in sirupom	50%	"
č) sadnimi sokovi	12%	"
d) sadnimi konzervami		"

Tar. št.	Panoga delavnosti oziroma proizvod	Davčna stopnja		Davčna osnova
		3	4	
• 1	2	3	4	
5.	zelenjavni konzervami	12%	Planska lastna cena in določeni planekti dobiček	
6.	škrobi:			
	a) za industrijo, razen živilske	4%	"	
	b) v druge namene	50%	"	
7.	dekstrini	45%	"	
8.	bonboni, slaščicami (ratlukom, turškim medom, kandiranim in glaziranim sadjem) ter kakaovini izdelki (čokolado in čokoladni izdelki)	180%	"	
9.	kavnimi surogati	35%	"	
10.	špiritom:		1 hektolitrska stopnja čistega alkohola (1 hl ²)	
	a) za gorivo:			
	(1) industrijskim	din 14	"	
	(2) kmetijskim	450	"	
	b) za industrijsko proizvodnjo zdravil v državni režiji:			
	(1) industrijskim	16	"	
	(2) kmetijskim	6	"	
	c) za proizvodnjo kisa:			
	(1) industrijskim	37	"	
	(2) kmetijskim	28	"	

č) za druge industrijske namene:			
(1) industrijskim	20	"	"
(2) kmetijskim	11	"	"
d) za vse druge namene:			
(1) industrijskim	100	"	"
(2) kmetijskim	90	"	"
11. kvasom (pekoveškim); pivcem	100%	"	Planska lastna
12. alkoholnimi pijačami (konjakom, rumom, likerjem, finim in drugim vinom)			cena in določeni
13. oljem:	50%		planeki dobiček
a) jedilnim:			
(1) oljnim	6%	"	"
(2) drugih vrst	18%	"	"
b) v industrijske namene	3%	"	"
14. mesnimi izdelki in živalskimi maščobami:			
mesom od domačih živali (svežim, prekajenim, osoljenim ali v kvasi), razen prekajene svinjske slanine in mesa ter mesa od perutnine; klobasarskimi izdelki; svinjsko mastjo, salom in jedilnim lojem			
15. mleto in točeno papriko	17%	"	"
16. praškom za pudinge, vanilin - praškom, praškom za limonado in podobne pijače	25%	"	"
17. siriščem (tekočim in v prahu, tabletami)	50%	"	"
18. kisom	4%	"	"
II. 1. Glede špirita in alkoholnih pijač (toč. 10 in 12 te tar. številke) veljajo opombe k tar. štev. 701-704 začasne tarife davka od prometa proizvodov.			

Tar. št.	Panoga delavnosti oziroma proizvod	Davčna stopnja	Davčna cena
1	2	3	4

2. Za klanje živine v državnih industrijskih proizvodnih podjetjih lokalnega pomena veljajo opombe k tar. štev. 50-55 začasne tarife davka od prometa proizvodov.

3. Od prometa proizvodov iz mesa in živalskih maslot. (toč. 14 te tar. številke) od zaklane živine, za katere ni bil plačan davek ob zakolu, se plača davek glede na prodajno ceno in po stopnji, ki velja pri klanju živine.

4. Mlini, ki meljejo za matico, in trgovski mlini plačajo davek po tej tar. številki od vsake količine izdanih mlevskih izdelkov. O izdani količini mlevskih izdelkov se mora izstaviti račun, in sicer tako za prodajo lastne meljave kakor tudi za lastniku izročeno merično meljavo. V račun se vpiše količina, vrsta in cena mlevskih izdelkov. Pri meljavi žita, zmletega osobam, ki se ne štejejo za kmete, mora mlin plačati davek od vse izročene količine na podlagi prodajne cene mlevskih izdelkov. Od moke, zmlete kmetom iz nji-

hovega žita, se davek ne plača. Če mlin v žitu vzelo merico zmelje ali če vzame merico v moki, mora od dobljenih mlevskih izdelkov plačati davek po tej tar. številki.

5. Ne plača se davek od prometa z žitom, razen od tistega, ki ga bodo državna trgovska podjetja in zadruga prodajale v vezani trgovini.

14	Panoga 128 Grafična industrija Opomba: Izjemno od tega se od prometa s knjigami, časniki in drugimi periodičnimi izdajami plača davek po stopnji.	20% 4%	Planska lastna cena in določeni planski dobiček "
15	Panoga 313 Eksploatacija gozdov Opomba: Izjemno od tega znaša davčna stopnja od prometa z: 1. drvnih za generatorje; žagarskimi odpadki in žagovino za tanin ter drugimi odpadki od listavcev in iglavcev; drvnih za suho destilacijo; celuloznim lesom; hlodovino; okroglim lesom — hlodi; za luščenje — od ipe, za žaganje — od bukke, javorja, cere, robinijske (akacije), lipe, jelke, smreke, topola in vrbe; janskim (rudniškim) lesom; železniškimi pragovi, dolgimi 1,20 do 1,60 m; rudniškimi pragovi od iglavcev	7%	"

Tar. št.	Panoga delavnosti oziroma proizvod	Davčna stopnja	Davčna cena
1	2	3	4
	in listavev; lubjem od hrasta in smreke; šiškami; rujevim listjem 2. kolarškim lesom 3. lesnim in reortnim ogljem in briketom iz lesnega oglja: a) za industrijo b) za druge potrošnike	— 20% 4% 30%	Planska lasina cena in določeni planski dobiček " "
	II. 1. Pri prodaji stojčih ali posekanih debel ali njihovih delov kmetom ali drugim ose- bam oziroma uradom, ustanovam ali pod- jetjem za njihovo neposredno preskrbo z drvmi ali tehničnim lesom (hlodi, okroglim lesom, drobnim tehničnim lesom, razseka- nim lesom in drvimi) se plača davek po stopnji 8% od prodajne cene lesa na pa- njo, ne pa od enotne cene, ki jo je do- ločil pristojni organ.		
	Na podlagi potrđila pristojnega krajavnega (rajonskega) ljudskega odbora, da se bo nabavljeni les uporabil edino za osebno porabo in da ne bo predmet trgovine, obračuna in pobere organ, ki je izdal do- voljenje za sečnjo lesa, davek in ga odda sedežu Narodne banke.		

2. Podjetje, ki žaga ali predeluje pripeljani les za osebe, ki miso kmetije, mora plačati davek od vse količine njim izročene razžaganega oz. predelanega lesa po stopnjah, določenih v tej tarifni številki. Od predelanega lesa, ki se predela za kmete, kmečke obdelovalne zadruge in zadrzne domove iz njihovega lastnega lesa in je namenjen za popravilo in graditev hiš ali drugih zgradb, se ne plača davek od prometa proizvodov. Ta ugodnost velja samo na podlagi potrdila pristojnega ljudskega odbora, da se bo ta les uporabil edinole za potrebe zadevnega kmeta, kmečke obdelovalne zadruge oziroma zadrzne doma, ne pa za trgovino. Od plačila za žaganje oziroma predelavo lesa se plača davek po tar. štev. 17*.

Po stopnjah, določenih za promet s hlodi za žaganje, se plača davek samo, če se hlodi prodajo drugemu. Od lastnih hlovov, danih na žago, se davek ne plača. Izjemno ne plačajo državna gospodarska podjetja (kmetijska posestva) davka od prometa niti pri prodaji okroglega lesa za žaganje, če ga prodajo državnemu gospodarskemu podjetju za žaganje lesa (žagi).

* Popravljen po popravku v Ur. l. FLRJ št. 13-49.

Tar. št.	Panoga delavnosti oziroma proizvod	Davčna stopnja	Davčna osnova
1	2	3	4
	<p>Kmetije so oproščeni davka od prometa proizvodov za žagan in tesan les, ki ga nabavijo za zidanje in popravilo v vojni porušeni ali poškodovanih kmečkih hiš. Ta oprostitve velja samo na podlagi potrjena pristojnega krajevnega ljudskega odbora, da se bo les uporabljal v omenjene namene. V potrdilo mora biti naznačena količina in vrsta lesa.</p>		
16	Od prometa proizvodov vseh drugih panog in vrst delavnosti Opomba: Izjemno od tega znaša davčna stopnja od prometa s: 1. kolonazom 2. ladjami, čolni, vlačilci in pod.: a) luksuznimi čolni b) drugimi	10% 15% 40% 4%	Planska lastna cena in določeni planski dobiček " " " "
17	Od vseh storitev Opomba: 1. Kot storitve se po tej tar. štejejo vse popravila, ki jih opravljajo industrijska podjetja drugim osebam, in sicer tudi v primeru, če pri tem uporabljajo material (gotove izdelke ali polizdelke) lastne	4%	"

proizvodnje ali material, kupljen od drugega. V tem primeru plačajo davek od celotnega plačila za popravilo, to je od plačila za delo in za vrednost uporabljenega materiala, uporabljen material lastne proizvodnje, pa se ne od davči posebej. Če pa za računa popravilalec pri obračunu plačila vrednost uporabljenega (porabljenega) materiala lastne proizvodnje po ceni, v kateri je vračunan tudi že davek po tar. številki 1-16* te tarife, mora poleg davka, ki ga plača od celotnega plačila po tej tar. številki, plačati tudi davek od* uporabljenega materiala lastne proizvodnje po ustreznih tar. številki.

2. Glede plačil za inštalaterske, montažne in podobne storitve, s katerimi se ne predela, dodela ali dodela uporabljeni material, se plača davek po tej tar. številki samo od plačila (cene) za storitev. V tem primeru mora tisti, ki je opravil storitev in sam dal material, v fakturi posebej zaračunati plačilo za storitev, posebej pa vrednost uporabljenega materiala. Če je tisti, ki je opravil storitev iz prednjega odstavka, sam proizvedel porabljeni material, mora poleg davka po tej tar. številki plačati tudi še davek od porabljenega materiala lastne proizvodnje po ustreznih tar. številki.

* Popravljen po popravku v
Ur. l. FLRJ št. 13-49.

SPLOŠNE OPOMBE K TARIFI:

688

Če so za proizvode oziroma storitve določene cene, ki v svoji strukturi obsegajo enotni davek, po predpisih te tarife pa je določeno, da se v konkretnem primeru ne plača davek ali da se plača davek po nižji stopnji, mora davčni zavezanec te proizvode dati v promet oziroma opraviti storitve po cenah, znižanih za znesek napačno preračunanega davka. Če tega ne stori, temveč da v promet proizvode oziroma opravi storitve po cenah, ki v svoji strukturi že obsegajo znesek napačno preračunanega davka, mora plačati ves znesek preračunanega davka.

Če je enotni davek obsežen v strukturi cene v manjšem znesku, kakor je v tej tarifi določen z davčno stopnjo, se mora davek plačati po davčni stopnji iz tarife.

2. Panoge delavnosti in proizvodi v tarifi enotnega davka od prometa proizvodov lokalne proizvodnje so imenovani po »Privremeni nomenklaturi delatnosti« in »Privremeni nomenklaturi proizvoda«, ki ju je izdala zvezna planska komisija. Zaradi tega se je treba pri določitvi, v katero panogo delavnosti spadajo posamezni proizvodi, ki niso posebej imenovani v tarifi, ravnati po omenjenih dveh nomenklaturah zvezne planske komisije.

3. Praviloma se ne plača enotni davek od prometa proizvodov lokalne proizvodnje od porabe materiala (surovin, polizdelkov in gotovih izdelkov) lastne proizvodnje, ki se uporabi pri izdelavi drugega blaga. Izjeme od tega pravila so navedene v tarifi.

4. Pri prijavljanju, načinu plačevanja in odmeri enotnega davka od prometa proizvodov lokalne proizvodnje kakor tudi pri vsem drugem se

44 uporabljajo ustrezno predpisi uredbe o davku od prometa proizvodov in drugi predpisi, izdani na podlagi te uredbe.

5. Ta uredba se začne uporabljati s 1. januarjem 1949. Tega dne prenehajo veljati vsi predpisi, ki so z njo v nasprotju.

Št. 48400

Beograd dne 31. decembra 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević 1. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič 1. r.

Na podlagi 16. člena zakona o splošnem državnem proračunu za leto 1948 (Uradni list FLRJ št. 34/48) v zvezi z 9. členom uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvodjalnih podjetij lokalnega pomena (Uradni list FLRJ št. 106/48) izdajam v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odredbo

o raztegnitvi veljavnosti predpisov tarife enotnega davka od prometa proizvodov lokalne proizvodnje*

1. Po tarifi enotnega davka od prometa proizvodov lokalne proizvodnje (Uradni list FLRJ št. 10/49) plačajo enotni davek od prometa proizvodov lokalne proizvodnje tale podjetja:

a) državna industrijska proizvodjalna podjetja lokalnega pomena, za katera ne veljajo predpisi uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvodjalnih podjetij lokalnega pomena. Izjemoma plačajo ta podjetja od prometa tistih proizvodov, za katere velja zvezna oziroma republiška struktura cene in so ti proizvodi obseženi s splošnim državnim razdelitvenim planom, davek od prometa proizvodov po predpisih, ki veljajo za zvezna in republiška podjetja;

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 20-186/49.

b) državna obrtna proizvodna podjetja lokalnega pomena.

2. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se od 1. januarja 1949.

Št. 5850

Beograd dne 18. februarja 1949.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 13. člena uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena predpisujem v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

navodilo

o regresu državnih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena za razlike pri cenah in za plačano prevozno postavko glede proizvodov, dobavljenih za zvezni in republiški razdelitveni plan*

I. Državna proizvajalna podjetja lokalnega pomena, ki dobavljajo proizvode po nižjih enotnih cenah za zvezni in republiški razdelitveni plan, imajo pravico do regresa na dveh podlagah:

do regresa za razlike pri cenah

Na tej podlagi imajo podjetja pravico, zaračunati razliko pri ceni, če je njihova planska proizvajalna cena (III. točka pod a) v tem navodilu) oziroma proizvajalčeva planska cena (III. točka pod b) v tem navodilu) večja od določene enotne cene, zmanjšane poprej za popust;

do regresa za plačano prevozno postavko

Na tej podlagi imajo podjetja pravico do povračila dejansko plačanih prevoznih stroškov do kupcu

* Obj. v Ur. listu FLRJ-št. 21-189/49.

najbližje železniške oziroma ladijske postaje, izvzemši tista podjetja lokalnega pomena, ki uporabljajo zvezno oziroma republiško strukturo cene.

II. Podjetjem, za katere velja uredba o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena (Uradni list FLRJ št. 106/48), ni z regresom iz I. točke tega navodila zagotovljeno le kritje izgube, ki bi jo sicer utrpela, temveč tudi ves znesek določenega planskega dobička (nižji znesek dobička). Državnim proizvajalnim podjetjem lokalnega pomena, za katera ne velja omenjena uredba, se poleg izgube povrne z regresom tudi redni planski dobiček. Redni planski dobiček teh podjetij določi v posameznih ljudskih republikah pristojni organ za cene.

III. Znesek regresa za razlike pri cenah se izračuna na podlagi individualne planske cene in strukture te cene, kakor jo je odobril pristojni organ za cene, na podlagi količine za zvezni in republiški razdelitveni plan dobavljenih proizvodov in na podlagi nižjih enotnih cen, in sicer:

a) pri podjetjih, za katera velja uredba o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena — kot razlika med individualno plansko proizvajalno ceno in določeno nižjo enotno ceno, zmanjšano poprej za popust;

b) pri drugih državnih proizvajalnih podjetjih lokalnega pomena — kot razlika med individualno proizvajalčevo plansko ceno in določeno nižjo enotno ceno, zmanjšano poprej za popust. Če je v proizvajalčevi planski ceni obsežena tudi razlika pri ceni za material med višjimi in nižjimi enotnimi oziroma

državnimi (vezanimi) cenami, se ta razlika pri izračunavanju regresa ne upošteva, to je odtegne se od proizvajalčeve planske cene.

IV. Regresne zahtevke, tako za razlike pri cenah kakor tudi za plačano prevozno postavko, uveljavijo podjetja tako, da jih predložijo poverjeništvu za finance okrajnega oziroma mestnega ljudskega odbora. Zaradi poprejšnje potrditve je treba te zahtevke predložiti po pristojnem poverjeništvu ljudskega odbora oziroma po operativnem upravnem vodstvu, kolikor ni podjetje neposredno pod vodstvom ljudskega odbora, in sicer v dveh izvodih.

Poverjeništvu za finance potrdi regresne zahtevke v petih dneh po prejemu.

V. Podjetja predložijo regresne zahtevke vsakih petnajst dni za količine proizvodov, ki so jih dobavila v tem razdobju, in sicer posebej za razlike pri cenah in posebej za plačano prevozno postavko.

Regresni zahtevki za razlike pri cenah mora obsegati tele podatke:

1. imenovanje proizvodov,
2. količino dobavljenih proizvodov,
3. datum dobave,
4. navedbo podjetja oziroma ustanove, po katere nalogu so bili proizvodi dobavljeni in komu so bili dobavljeni,
5. individualno plansko proizvajalno ceno oziroma individualno proizvajalčevo plansko ceno (III. točka pod a) oziroma pod b) tega navodila — za enoto proizvoda,
6. datum in številko odločbe o potrditvi individualne planske cene in strukture te cene,

7. nižjo enotno ceno, zmanjšano za popust — za enoto proizvoda,

8. znesek regresa za enoto proizvoda (razlika med stolpcema 5 in 7),

9. regresni znesek za vso količino (zmnožek stolpcev 8 in 2).

Regresni zahtevek za plačano prevozno postavko mora obsegati te podatke:

1. označbo odpravnih listin (številko tovarnega lista in pod.),

2. imenovanje in količine odpravljenih proizvodov po posameznih pošiljkah,

3. datum odprave,

4. navedbo podjetja oziroma ustanove, po katere nalogu so bili proizvodi dobavljeni, komu so bili dobavljeni in do katere železniške oziroma ladijske postaje,

5. znesek prevozne postavke, plačane za posamezne pošiljke — po odtegnitvi tistega dela, ki odpade na blago, dobavljeno z isto pošiljko za prosto prodajo,

6. skupni znesek plačanih prevoznih stroškov za razdobje, za katero se zahteva regres.

Kot pošiljka po prednjih določbah se štejejo tiste vrste in količine blaga, ki so bile odpravljene z isto odpravno listino.

VI. Poverjenišтво za finance ljudskega odbora pregleda regresne zahtevke, jih po potrebi popravi, zapiše na oba izvoda klavzulo o potrditvi, obdrži en izvod za svojo evidenco, drugega pa vrne podjetju, ki predloži na podlagi tega pristojnemu sedežu Narodne banke FLRJ (na obrazcu št. 153) nalog za vnovčenje

regresa. Skupaj z nalogom predloži podjetje potrjen regresni zahtevek sedežu Narodne banke FLRJ na vpogled.

Narodna banka FLRJ primerja nalog s potrjenim regresnim zahtevkom, nato pa prizna regresni znesek v korist tekočega računa podjetja, in sicer:

a) za razlike pri cenah v breme računa števil. 800—584 — »Regres za razlike pri cenah lokalnega gospodarstva«;

b) za plačano prevozno postavko v breme računa števil. 800—583 — »Prevozna postavka lokalnega gospodarstva«.

Račune regresa pod a) in b) vodijo sedeži Narodne banke FLRJ posebej za vsak okrajni oziroma mestni ljudski odbor.

VII. Račun regresa za razlike pri cenah in račun regresa za prevozno postavko lokalnega gospodarstva se izravna z dohodkom tržnega dobička lokalnega gospodarstva, kakor je predpisano z odredbo št. 5400 z dne 14. februarja 1949 o obračunu in načinu vplačila tržnega dobička lokalnega gospodarstva (Uradni list FLRJ št. 16/49).

VIII. Natančnejše predpise o kontroli in evidenci izda po potrebi republiški minister za finance v sporazumu z ministrstvom za komunalne zadeve.

IX. S tem navodilom se zamenja navodilo o povračilu (regresu) državnih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena, kadar dobavljajo blago po nižjih enotnih prodajnih cenah (Uradni list FLRJ št. 72/48).

Določbe obvezne razlage in navodila za uporabljanje drugega odstavka 10. člena uredbe o enotnih cenah in za obračunavanje prevoznih stroškov, ki gredo v breme proizvajalnih podjetij (Uradni list FLRJ št. 14/47) in določbe navodila, kako obračunajo ope-

rativna upravna vodstva z zveznim proračunom razliko pri povprečni prevozni postavki (Uradni list FLRJ št. 64/48), veljajo samo za tista državna proizvodna podjetja lokalnega pomena, ki uporabljajo zvezno oziroma republiško strukturo cene.

X. To navodilo se bo uporabljalo od 1. januarja 1949.

Št. 5401

Beograd dne 14. februarja 1949.

Minister za finance:

Dobriboje Radosavljević l. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 26. člena uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena izdajam zaradi pravilne uporabe odredbe ministrstva za finance FLRJ o obračunu in načinu vplačila tržnega dobička lokalnega gospodarstva (Uradni list FLRJ št. 16/49) po poprejšnjem zaslišanju osrednjega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije in v soglasju z ministrom za finance FLRJ

odločbo

o višini in načinu vplačevanja prispevka za sklad vodstva in sredstev za prosto razpolago iz doseženega tržnega dobička državnih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena*

1. Do izdaje predpisov o razdelitvi tržnega dobička po 15. členu uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena odtegnejo omenjena podjetja po 1. točki odredbe o obračunu in načinu vplačila dobička tržnega dobička lokalnega gospodarstva od izračunanega tržnega dobička tele zneske:

- a) 1% od tržnega dobička kot del, ki pripada skladu vodstva podjetja;
- b) 1% od tržnega dobička kot del, ki se daje podjetju na prosto razpolago.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 26-220/49.

2. Zneske, ki se odtegnejo po 1. točki pod a) in b) te odločbe, morajo državna proizvodna podjetja lokalnega pomena vplačevati na posebna ustrezna bančna računa ministrstva za komunalne zadeve, in sicer najpozneje do desetega v vsakem posameznem mesecu za pretekli mesec.

Centrala Narodne banke FLRJ mora odpreti posebna računa iz prednjega odstavka, in sicer z označbo: »Račun dela tržnega dobička lokalnega gospodarstva za sklad vodstva podjetja« in »Račun dela tržnega dobička lokalnega gospodarstva za prosto razpolago podjetja«.

Minister za komunalne zadeve dodeljuje po predlogu izvršilnih odborov pristojnih okrajnih oziroma mestnih ljudskih odborov in v soglasju z ministrom za finance ljudske republike iz sredstev na posebnih bančnih računih iz prednjih dveh odstavkov zneske za sklad vodstva in za prosto razpolago posameznim podjetjem, in sicer na podlagi posebnih navodil, ki jih da predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ v soglasju z ministrom za finance FLRJ po poprejšnjem zaslišanju osrednjega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije.

3. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se od 1. januarja 1949.

Št. 4516

Beograd dne 19. marca 1949.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ
Boris Kidrič l. r.

Minister za finance:
Dobrivoje Radosavljević l. r.

V AVTOMOBILSKEM PROMETU

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva in na podlagi 62. člena splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

uredbo

o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa*

1. člen

Predpisi te uredbe veljajo za državna podjetja za javni avtomobilski promet ter za druga državna podjetja, ustanove in urade, ki imajo tovrstne avtomobile za lastne prevoze ali za prevažanje drugim koristnikom.

2. člen

Prodajna cena prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa je sestavljena iz elementov, ki so navedeni v tej razpredelnici:

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 45-344/48.

1	Stroški za material	Prevozni stroški	Lastna prevozna cena	Polna lastna cena	Cena prevozne storitve	Prodajna cena prevozne storitve
2	Plače osebja v eksplo- ataciji s prispevkom					
3	Amortizacija					
4	Upravni in prodajni stroški: a) upravni in prodajni stroški pod- jetja oziroma avtoprevozne delavnosti b) prispevek za operativnega upravnega voditelja c) prispevek za kadre					
5	D o b i č e k					
6	Davek od prometa storitev					

Predsednik zvezne planske komisije predpiše po predlogu predsednika komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ navodilo, kaj obsegajo posamezni elementi prodajne cene prevozne storitve.

3. člen

Prodajna cena prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa se določi po enoti storitve (prevoženi potniški kilometer, tonski kilometer, čas, kos in pod.).

4. člen

Predsednik zvezne planske komisije določi po predlogu predsednika komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ orientacijske norme za tiste ele-

mente prevoznih stroškov, ki se normirajo v absolutnih zneskih glede na vrsto vozila in druge pomembne pogoje (terenski pogoji, letni čas, uporaba priklopnikov in dr.).

Drugi elementi iz polne lastne cene se normirajo v odstotkih od prevoznih stroškov.

Višino amortizacijske stopnje predpiše minister za finance FLRJ v sporazumu s predsednikom zvezne planske komisije.

Orientacijske norme za upravne in prodajne stroške določi predsednik komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije.

5. člen

Republiški ministri za lokalni promet normirajo v soglasju s predsednikom republiške planske komisije prevozne stroške v absolutnih zneskih, upravne in prodajne stroške pa v odstotkih za enoto prevozne storitve, vse to pa na podlagi orientacijskih norm iz 4. člena te uredbe.

Normirani prevozni stroški iz prednjega odstavka se štejejo za povprečne prevozne stroške v zadevni ljudski republiki.

Podjetja, uradi in ustanove iz 1. člena te uredbe morajo poleg normiranih stroškov izkazovati v knjigovodstvu posebej tudi svoje dejanske individualne stroške. Normirane in dejanske stroške izkazujejo podjetja za javni avtomobilski promet po elementih polne lastne cene, druga podjetja in ustanove pa po elementih lastne prevozne cene. Če je avtoprevozna delavnost pri drugih državnih podjetjih, uradih in ustanovah organizirana kot poseben obrat, se normirani in dejanski stroški izkazujejo po elementih polne lastne cene.

6. člen

Dobiček, ki ga dosežejo državna podjetja in ustanove pri eksploataciji javnega avtomobilskega prometa, je sestavljen iz planskega in nadplanskega dobička.

7. člen

Planski dobiček podjetja je sestavljen iz rednega dobička, ki se dobi, če se individualna stopnja dobička uporabi k individualnim stroškom posameznega podjetja, in iz v planu predvidenega presežka dobička (ekstra dobička, ki nastane v racionalnejših podjetjih kot razlika med v planu določenimi povprečnimi prevoznimi stroški v območju ljudske republike (drugi odstavek 5. člena) in v planu določenimi prevoznimi stroški zadevnega podjetja.

Vlada FLRJ določi po predlogu predsednika zvezne planske komisije splošno stopnjo dobička za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa.

Na podlagi splošne stopnje dobička iz prednjega odstavka določijo republiški ministri za lokalni promet v soglasju s predsednikom republiške planske komisije povprečno stopnjo dobička za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa svoje ljudske republike. Pri tem mora biti povprečni znesek dobička za enoto istovrstne prevozne storitve enak za vse ljudske republike. Povprečni znesek dobička je enak znesku dobička, ki se dobi, če se splošna stopnja dobička iz drugega odstavka tega člena uporabi k prevoznim stroškom za zadevno vrsto storitev po orientacijskih normah iz prvega odstavka 4. člena te uredbe.

Operativni upravni voditelj določi individualne stopnje dobička oziroma izgube za posamezna pod-

jetja pod njegovim vodstvom na podlagi povprečne stopnje dobička, določene za ljudsko republiko, v kateri je podjetje.

Natančnejša navodila, kako se določijo individualne stopnje dobička za posamezna podjetja, predpiše predsednik komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

Državna gospodarska podjetja in ustanove, ki eksploatirajo vozila za lastne potrebe, ne zaračunavajo dobička in davka od prometa proizvodov (storitev).

8. člen

Nadplanski dobiček je dobiček, ki ga podjetje doseže s tem, da zniža s planom določeno polno lastno ceno. To znižanje se lahko doseže s povečano izrabo nosilnosti, z izrabo praznih voženj, povečanjem komercialne hitrosti itd. motornih vozil, z znižanjem stroškov za njihovo vzdrževanje in popravila ter s prihranki pri materialu iznad plana.

9. člen

1. Redni planski dobiček se razdeli takole:

- a) v sklad vodstva,
- b) ostanek podjetju na njegov bančni račun.

2. S planom predvideni presežek dobička se razdeli takole:

- a) v sklad vodstva,
- b) do 50% se lahko prizna racionalnim podjetjem v vzpodbudo,
- c) ostanek operativnemu upravnemu voditelju na njegov bančni račun.

3. Nadplanski dobiček se po odtegnitvi premij, ki jih določa uredba o ureditvi plač in dodatkov šo-

ferjev, sprevednikov in šoferskih pomočnikov razdeli takole:

- a) do 50% v sklad vodstva podjetja,
- b) ostanek operativnemu upravnemu voditelju na njegov bančni račun.

Od skupnega zneska dobička, vknjiženega na bančni račun podjetja, ter od skupnega zneska dobička, vknjiženega na bančni račun operativnega upravnega voditelja, se do 20% prepusti podjetju oziroma operativnemu upravnemu voditelju na samostojno razpolago v namene, ki niso predvideni s planom, in sicer: za manjše racionalizacije, tehnične in tehnološke poskuse in za izboljšanje higienskih delovnih pogojev. Operativni upravni voditelj sme ta sredstva uporabiti tudi za racionalizacijo manj racionalnih podjetij. Odstotek, ki se do prej omenjene meje prepusti za samostojno razpolago, določi pristojni minister za finance, in sicer za podjetja po predlogu operativnega upravnega voditelja, za operativnega upravnega voditelja pa po predlogu pristojnega ministrstva za lokalni promet.

Pristojni minister za finance določi po predlogu pristojnega operativnega upravnega voditelja odstotek s planom predvidenega presežka iz 2. točke pod b) v tem členu.

Podjetja in operativni upravni voditelji uporabijo zneske dobička, vknjižene na njihovih bančnih računih (po odbitku zneskov za samostojno razpolago), za kritje s planom predvidenih izdatkov. Če so v planu podjetja ali operativnega upravnega voditelja določeni manjši zneski, kakor pa so vknjiženi na bančnem računu tega podjetja ali operativnega upravnega voditelja po prednjem odstavku, se presežek

vplača v proračun organa, pod katerega spada podjetje oziroma operativni upravni voditelj.

10. člen

Sklad vodstva in osrednji sklad ustanovijo podjetja za javni avtomobilski promet oziroma njihovi operativni upravni voditelji s 1. januarjem 1948, kolikor tega niso že doslej storili.

Sredstva sklada vodstva se uporabijo:

- a) za posebne nagrade udarnikom, novatorjem in racionalizatorjem ter drugim delavcem in uslužbencem podjetja, ki so se izkazali pri delu;
- b) za povzdigo strokovne izobrazbe delavcev in uslužbencev podjetja;
- c) za graditev stanovanj za delavce in uslužbence podjetja;
- č) za graditev socialnih ustanov za delavce in uslužbence podjetja;
- d) za graditev kulturnih ustanov za delavce in uslužbence podjetja.

Iz sklada vodstva se ne morejo dajati nagrade direktorju in njegovim namestnikom oziroma pomočnikom.

Upravo sklada ima direktor podjetja.

Direktor se mora glede uporabe sredstev sklada vodstva posvetovati s sindikalno organizacijo podjetja. Sindikalna organizacija sme po direktorjevi odločbi podati svoje pripombe pri pristojnem operativnem upravnem voditelju.

Sredstva osrednjega sklada se uporabijo za nagrade direktorjev podjetij, njihovih namestnikov oziroma pomočnikov ter boljših delavcev in uslužbencev podjetja.

Upravo osrednjega sklada ima pristojni operativni upravni voditelj.

11. člen

Sredstva sklada vodstva se dosežejo iz planskega in nadplanskega dobička podjetja na podlagi določenih odstotkov.

Operativni upravni voditelj določi stopnjo prispevka za sklad vodstva iz planskega dobička za vsako posamezno podjetje po temle obrazcu:

$$\% = \frac{P \times F}{Dp}$$

pri čemer pomeni:

P = skupni planirani letni znesek plač z dodatki (brez premij) za vse delavce in uslužbence podjetja;

F = računski faktor;

Dp = skupni znesek planiranega dobička podjetja.

Podjetja, ki nimajo zadosti planskega dobička ali delajo s plansko izgubo, izračunajo prispevek za sklad vodstva tako, da uporabijo računski faktor iz drugega odstavka tega člena kot promile k skupnemu planiranemu znesku plač in dodatkov vseh delavcev in uslužbencev podjetja.

Predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ določi po poprejšnjem mnenju centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije računski faktor iz drugega odstavka tega člena ter odstotek prispevka za sklad vodstva iz nadplanskega dobička.

Kot prispevek za osrednji sklad vplačujejo podjetja na bančni račun svojega operativnega upravnega voditelja 5% od zneska svojega sklada vodstva.

Podjetje, ki ima dejansko polno lastno ceno prevozne storitve neopravičeno večjo od planirane, izgubi za zadevni čas pravico do prispevka za sklad vodstva.

O opravičenosti večjih stroškov odloča operativni upravni voditelj.

12. člen

Državna podjetja za javni avtomobilski promet zaračunavajo svoje prevozne storitve po določeni tarifi.

Skupni dohodek po tarifi mora praviloma kriti polno lastno ceno, dobiček in davek od prometa storitev.

Predsednik komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ predpiše v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ na podlagi povprečnih stroškov vseh ljudskih republik (orientacijskih norm) enotno prevozno tarifo za določeno število artiklov, ki so pomembni za proizvodnjo, kapitalno graditev in potrošnjo (vinkulirani artikli). Ta tarifa bo veljala za vso Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo.

Razlike med normami, na podlagi katerih je izdelana tarifa za prevoz vinkuliranih artiklov, in povprečnimi normami za prevoz istih artiklov v posameznih ljudskih republikah se obračunajo neposredno z zveznim proračunom.

Vlade ljudskih republik predpišejo postopek za izdajanje prevoznih tarif za druge artikle ter za druge vrste prevoznih storitev.

Organi, ki se po predpisih iz prednjega odstavka pooblastijo za izdajanje tarif, morajo predlog tarife poslati predsedniku komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ v potrebno koordinacijo.

Kolikor niso predpisane z zakonom tarifne ugodnosti, veljavne za vso Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo, jih dovoljuje vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ, če naj veljajo samo za ob-

močje ljudske republike, pa vlada ljudske republike po predlogu republiškega ministra za finance.

Razliko po tarifi, ki jo podjetje za javni avtomobilski promet zaradi ugodnosti ne vnovči, obračuna s proračunom organa, ki je ugodnost dovolil.

13. člen

Natančnejša navodila za izvajanje te uredbe izda predsednik komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

14. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 22. maja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ
in zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi petega odstavka 7. člena in 13. člena uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa (Uradni list FLRJ št. 45/48) predpisujem v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

navodilo

za izvajanje uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa*

Podjetja in delavnosti, na katere se nanašajo predpisi navodila

1. Predpisi tega navodila urejajo uporabo uredbe, omenjene v naslovu tega navodila, in se nanašajo na avtoprevozno delavnost podjetij javnega avtomobilskega prometa splošnega državnega, republiškega in lokalnega pomena kakor tudi na avtoprevozno delavnost drugih državnih podjetij in ustanov splošnega državnega, republiškega in lokalnega pomena.

Predpisi tega navodila torej ne veljajo za podjetja, ki se bavijo s popravilom prevoznih sredstev (kapitalnim remontom) — za ta podjetja veljajo predpisi, izdani za industrijo in rudarstvo; za podjetja za preskrbo s prevoznimi sredstvi, rezervnimi deli in avtomobilskim materialom — za ta podjetja veljajo predpisi, izdani za državna trgovska podjetja; kakor tudi ne za podjetja, ki se bavijo z uvozom in izvozom avtomobilov in standardnih delov — za ta podjetja veljajo predpisi, izdani za državna uvozna in izvozna podjetja.

* Obj. v Ur. l. FLRJ št. 649/49.

Vsebina uredbe

2. Uredba rešuje s svojimi predpisi v okviru planskega gospodarstva tele probleme:

- a) normiranje posameznih elementov polne lastne cene za prevozne storitve;
- b) pojem in vrste dobička;
- c) način določitve dobička;
- č) razdelitev dobička;
- d) sklad vodstva pri podjetjih v eksploataciji avtomobilskega prometa;
- e) tarife v eksploataciji avtomobilskega prometa.

Struktura cene

3. Struktura cene, ki se uporablja v uredbi, je tale:

1	Stroški za ma- terial	Prevozni stroški	Lastna pre- vozna cena	Polna lastna prevozna cena	Cena prevozne storitve	Prodajna cena prevozne storitve
2	Plače osebja v eksploataciji s prispevkom					
3	A m o r t i z a c i j a					
4	Upravni in prodajni stroški	a) Upravni in prodajni stroški: I. Stroški obratne režije: A. Osebni B. Drugi II. Stroški upravne in prodajne režije: A. Osebni B. Drugi b) Prispevek za opera- tivnega upravnega voditelja c) Prispevek za kadre				
5	D o b i č e k					
6	Davek od prometa storitev					

Kaj spada v posamezne elemente polne lastne cene za prevozne storitve, je predpisano v navodilu o elementih, iz katerih je sestavljena prodajna cena za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa, ki ga je izdala zvezna planska komisija po predlogu komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ (Uradni list FLRJ št. 59/48).

Normiranje posameznih elementov polne lastne cene

4. Kot normirani elementi polne lastne prevozne cene so po uredbi mišljeni tisti stroški, ki so za isto vrsto prevozne storitve oziroma za isto skupino vozil predpisani v isti višini, bodisi v določenem znesku za enoto prevozne storitve ali pa v odstotku od prevoznih stroškov.

Zvezni normativi

5. Orientacijske norme za elemente prevoznih stroškov je predpisala zvezna planska komisija po predlogu komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ z odločbo o določitvi orientacijskih norm za elemente prevoznih stroškov iz prodajne cene za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa (Uradni list FLRJ št. 59/48). Ti normativi so določeni v absolutnih zneskih za enoto prevozne storitve po osnovnih skupinah nosilnosti vozil.

Amortizacijsko stopnjo je predpisal minister za finance FLRJ v soglasju z zvezno plansko komisijo z odločbo o določitvi amortizacijske stopnje, ki pride v polno lastno ceno v eksploataciji tovornega avtomobilskega prometa, o absolutnem znesku amortizacije, ki pride v polno lastno ceno v eksploataciji potniškega avtomobilskega prometa, in o načinu izraču-

navanja amortizacije za osebna in specialna motorna vozila (Uradni list FLRJ št. 64/48). Ta element je določen v odstotkih od zneska prevoznih stroškov. Absolutni znesek amortizacije, ki je izračunan z uporabo predpisane stopnje k normiranim prevoznim stroškom po zveznem normativu, pride obvezno v povprečne republiške normative kakor tudi v individualne normative za posamezna podjetja.

Orientacijske norme za upravne in prodajne stroške je predpisal komite za avtopromet pri vladi FLRJ v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije z odločbo o določitvi orientacijskih norm za elemente upravnih in prodajnih stroškov iz prodajne cene za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa (Uradni list FLRJ št. 59/48). Tudi ti elementi so določeni v odstotku od zneska prevoznih stroškov.

Povprečni republiški normativi

6. Povprečne republiške normative bo predpisalo ministrstvo (komite) za lokalni promet v soglasju z republiško plansko komisijo. Normativi za prevozne stroške se bodo določili v absolutnih zneskih, za upravne in prodajne stroške pa v odstotku od zneska prevoznih stroškov, oboji pa v mejah določenih orientacijskih norm iz 6. točke tega navodila.

Ker so določeni zvezni normativi orientacijski, so lahko republiški normativi višji ali nižji od predpisanih zveznih. Načelno bi morali biti manjši od zveznih, ker so bile pri kalkulaciji stroškov za določitev zveznih normativov upoštevane vse najugodnejše okoliščine za podjetja, to je največja poraba pogonskega materiala, najmanjše trajanje vozila in gum kakor tudi največji možni upravni in prodajni stroški.

Ti povprečni (republiški) normativi so podlaga za določitev tarife za prevoz nevinkuliranih predmetov in za druge prevozne storitve v zadevni ljudski republiki.

Individualni normativi za posamezna podjetja javnega avtomobilskega prometa kakor tudi za podjetja in ustanove glede na njihovo avtoprevozno delavnost

7. Pristojni operativni upravni voditelj določi s planom individualne normative za vsako podjetje pod svojim vodstvom v mejah povprečnih normativov, ki so predpisani za ljudsko republiko, v katere območju je zadevno podjetje. Ker so tudi ti normativi (republiški) povprečni in orientacijski, so lahko individualni normativi podjetja večji ali manjši od njih, kar je odvisno od objektivnih pogojev, ob katerih podjetje dela. Upoštevati je treba razen tehničnega sestava osnovnih sredstev tudi terenske pogoje, stanje cest, letni čas, uporabo priklopnikov in vse druge pogoje, ki vplivajo na prevozne stroške. Prav tako je treba pri določitvi stroškov pogonske režije in pa upravne in prodajne režije upoštevati tudi številčno stanje uslužbencev, ki so potrebni podjetju za redno vzdrževanje in garažiranje vozil, za normalno vodstvo podjetja, evidenco in administracijo, ter vseh materialnih izdatkov, ki so v zvezi s temi deli.

Pri določitvi prispevka za operativnega upravnega voditelja je treba upoštevati organizacijo operativnega upravnega voditelja in njegove potrebe glede kritja osebnih in materialnih izdatkov, ki jih je treba kriti s tem prispevkom.

Pri določitvi prispevka za kadre je treba upoštevati potrebe glede kritja osebnih in materialnih izdatkov v zvezi z vzgojo kadrov.

Prispevek za operativnega upravnega voditelja in prispevek za kadre se normira v odstotku od normiranih prevoznih stroškov po povprečnem republiškem normativu. — Glej navodilo o elementih, iz katerih je sestavljena prodajna cena za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa (Uradni list FLRJ št. 59/48).

Vsa podjetja, naštetá v 1. členu uredbe, so poleg normiranih stroškov dolžna knjigovodstveno izkazati tudi svoje dejanske individualne stroške.

Podjetje javnega avtomobilskega prometa izkaže te stroške po vseh elementih iz polne lastne prevozne cene. Druga podjetja in ustanove izkažejo te stroške po elementih lastne prevozne cene (prevozni stroški + amortizacija). Če je pri teh podjetjih avtomobilska prevozna delavnost organizirana kot obrat (gospodarstvo), se izkažejo normirani in dejanski stroški po elementih polne lastne prevozne cene (prevozni stroški + amortizacija + upravni in prodajni stroški).

Podjetja, uradi in ustanove, ki imajo pet ali več tovornih avtomobilov ali avtobusov za lastni prevoz ali za prevoz drugim koristnikom, so dolžna svojo avtomobilsko delavnost organizirati kot poseben obrat (gospodarstvo) — (Uradni list FLRJ št. 79/48).

O dobičku

8. Po določbah uredbe je planski dobiček zagotovljen vsem podjetjem, katerih planska individualna polna lastna prevozna cena je nižja od povprečne planske prevozne cene za storitve v območju zadevne ljudske republike.

Stvar podjetij je, da z vestnim planskim in sistematičnim delom dosežejo in presežejo ta dobiček.

Dobiček podjetja je rezultat dobre organizacije in racionalnega vodstva podjetja. Pri dobičku podjetja se popolnoma pokaže sposobnost oziroma nesposobnost voditelja podjetja. Podjetje, ki se dobro vodi in racionalno organizira, bo imelo vse možnosti, da doseže večji dobiček od planiranega in na ta način priznanje za svoje delo. Podjetja, ki se slabo, neracionalno in nepravilno vodijo in organizirajo, bodo pokazala v polni meri svojo nesposobnost oziroma nesposobnost svojih voditeljev, ker bodo namesto z dobičkom končala svoje poslovanje z izgubo.

Dobiček po uredbi torej ni avtomatična posledica aritmetičnih obračunov; pri enaki povprečni stopnji dobička ne bo podjetje z večjimi stroški doseglo v absolutnih številkah boljših rezultatov od podjetij, ki se vodijo racionalno in ki delajo z manjšimi stroški. Po drugi strani pa zagotavlja uredba enak absolutni znesek (maso) dobička pri enoti prevozne storitve vsem ljudskim republikam. Na ta način se republike, ki delajo ob težjih pogojih, izenačijo s tistimi republikami, ki imajo ugodnejše delovne pogoje.

Vrsta dobička

9. Po 7. členu uredbe lahko državna podjetja in ustanove pri eksploataciji avtomobilskega prometa dosežejo planski in nadplanski dobiček, lahko pa delajo tudi s plansko izgubo.

Planski dobiček in planska izguba sta predvidena s planom, nadplanski dobiček pa ni s planom predviden.

Redni planski dobiček dosežejo podjetja z uporabo individualne stopnje dobička k individualnim prevoznim stroškom podjetja. Primer: Če znašajo za to podjetje s planom predvideni prevozni stroški za

tovorne avtomobile od 2—4 ton nosilnosti 5,20 din, individualna stopnja dobička za to podjetje pa znaša 6,4%, doseže podjetje 0,33 din rednega planskega dobička pri vsakem tonskem kilometru te osnovne skupine tovornih avtomobilov.

$$\frac{5,20 \times 6,4}{100} = 0,33$$

Če pa ima podjetje zaradi višje tehnične ravni sestava osnovnih sredstev nižje s planom predvidene prevozne stroške od povprečnih prevoznih stroškov v območju ljudske republike, se pokaže razlika kot s planom predvideni presežek dobička (ekstra dobiček), Primer: Za zadevno podjetje so s planom predvideni prevozni stroški za tovrne avtomobile od 4—6 ton nosilnosti v znesku 3,85 din, povprečni stroški za iste tovrne avtomobile v območju ljudske republike pa so predvideni v znesku 4,10 din; to podjetje izkaže s planom predvideni presežek dobička (ekstra dobiček) v znesku 0,25 din za vsak tonski kilometer zadevne osnovne skupine vozil.

Ekstra dobiček je vedno planski, ker se pokaže kot razlika med s planom predvidenimi povprečnimi stroški in individualnimi stroški, to je dobiček se pokaže samo, če je izračunan v mejah planskih postavk.

Nadplanski dobiček je tisti dobiček, ki ni bil predviden s planom. Pokaže se šele pozneje kot rezultat doseženega znižanja s planom predpisane »polne lastne cene« za zadevno podjetje. Primer: S planom je predvideno, da znaša polna lastna cena za 10.000 tonskih kilometrov za tovrne avtomobile osnovne skupine od 2—4 ton nosilnosti 78.000 din. Podjetje je z racionalnejšim delom, z zmanjšanjem prevoznih stroškov, stroškov obratne režije in stro-

škov upravne in prodajne režije opravilo gornjo nalogo za dejansko polno lastno ceno 71.500 din, kar pomeni, da je to podjetje doseglo nadplanski dobiček v znesku 6.500 din.

Ta nadplanski dobiček se ugotovi s primerjanjem planske (prve) kalkulacije in obračunske (dejanske) kalkulacije.

S planom predvidena izguba pomeni razliko med višjimi individualnimi prevoznimi stroški in nižjimi povprečnimi (republiškimi) prevoznimi stroški, povečanimi za povprečni planski dobiček.

Nepredvidena izguba nastane, če je in za kolikor je skupni znesek dejanske polne lastne prevozne cene večji od polne lastne cene po individualni planski kalkulaciji za isti obseg prevoza.

Stopnje dobička

V 7. členu uredbe so predvidene te stopnje dobička:

a) splošna stopnja dobička, ki jo določi vlada FLRJ po predlogu predsednika zvezne planske komisije za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa;

b) povprečna stopnja dobička, ki jo določi republiško ministrstvo (komite) za lokalni promet v soglasju s predsednikom republiške planske komisije za prevozne storitve v svoji ljudski republiki;

c) individualna stopnja dobička, ki jo določi pristojni operativni upravni voditelj za vsako podjetje v eksploataciji avtomobilskega prometa, ki je pod njegovim vodstvom.

Splošna stopnja dobička se uporablja kot osnova za izračunanje povprečne stopnje dobička, ki bo veljala v vsaki posamezni ljudski republiki. Splošna

stopnja dobička je določena z odločbo vlade FLRJ o splošni stopnji dobička, ki je sestavni del prodajne cene za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa (Uradni list FLRJ št. 62/48), in znaša 10 (deset) odstotkov od prevoznih stroškov.

Povprečna stopnja dobička se v posameznih ljudskih republikah določi tako, da se absolutni znesek dobička, ki se dobi z uporabo splošne stopnje dobička k prevoznim stroškom za posamezne vrste storitev glede na orientacijske norme iz prvega odstavka 4. člena uredbe, postavi v sorazmerje z normiranimi prevoznimi stroški za isto vrsto storitev v posamezni ljudski republiki. To pomeni, da mora biti absolutni znesek dobička, ki je sestavni del cene za posamezne vrste storitev, enak v vseh ljudskih republikah.

Povprečna stopnja dobička se izračuna po temle obrazcu:

$$\% = \frac{T_{pn} \times D_o}{T_{pp}}$$

pri čemer pomeni:

T_{pn} — normirani prevozni stroški po zveznem normativu;

D_o — splošna stopnja dobička;

T_{pp} — povprečni prevozni stroški, normirani za zadevno ljudsko republiko.

Primer:

Za tovrne avtomobile osnovne skupine 2—4 ton so normirani prevozni stroški po zveznem normativu na 4,70 din.

Splošna stopnja dobička je 10%.

Povprečni republiški normativ za prevozne stroške znaša za to osnovno skupino tovornih avtomobilov 5,20 din.

Torej:

$$\% = \frac{4,70 \times 10}{5,20} = 9,04$$

kar pomeni, da znaša povprečna stopnja dobička za to ljudsko republiko in za to osnovno skupino tovornih avtomobilov 9,04%.

Za to skupino tovornih avtomobilov nad 10 ton znašajo prevozní stroški po zveznem normativu 3,81 din.

Povprečni republiški normativ za prevozne stroške znaša za to osnovno skupino tovornih avtomobilov 3,49 din.

Torej:

$$\% = \frac{3,81 \times 10}{3,49} = 10,92$$

kar pomeni, da znaša povprečna stopnja dobička za to ljudsko republiko in za to skupino tovornih avtomobilov nad 10 ton — 10,92%

oziroma:

Absolutni zneski, ki se dobijo z uporabo splošne stopnje dobička k normiranim prevoznim stroškom po zveznem normativu in ki znašajo

v I. primeru	$4,70 \times 10$. . .	0,47 din
v II. primeru	$3,81 \times 10$. . .	0,38 din

so torej isti kot takrat, če uporabimo povprečno republiško stopnjo dobička k povprečnemu republiškemu normativu za prevozne stroške, in sicer:

v I. primeru	$5,20 \times 9,04$. . .	0,47 din,
v II. primeru	pa $3,49 \times 10,92$. . .	0,38 din.

Individualne stopnje dobička ali izgube se izračunajo zaradi uporabe v posameznih podjetjih. Posamezno podjetje ima lahko samo eno individualno stopnjo dobička oziroma izgube.

Individualna stopnja dobička bo znašala za posamezna podjetja:

a) za podjetja, katerih individualni planski prevozni stroški za skupni prevoz planiranih prevoznih storitev so enaki povprečnim prevoznim stroškom v zadevni ljudski republiki za isti obseg in isto vrsto storitev, je individualna stopnja dobička enaka povprečni stopnji dobička;

b) pri podjetjih, katerih individualni planski prevozni stroški za skupni obseg planiranih prevoznih storitev so manjši kot povprečni prevozni stroški za zadevno ljudsko republiko in za isti obseg in isto vrsto prevoznih storitev, mora biti individualna stopnja dobička večja, ker se mora obračunati od manjše osnove, to je od individualnih stroškov po temle obrazcu:

$$D_i = \frac{T_p \times D_p}{T_i}$$

pri čemer pomeni:

D_i — individualna stopnja rednega dobička,

T_p — povprečni prevozni stroški za zadevno ljudsko republiko,

D_p — povprečna stopnja dobička za zadevno ljudsko republiko,

T_i — individualni prevozni stroški.

Primer:

Če znašajo povprečni prevozni stroški za zadevno ljudsko republiko 10.000.000 din, povprečna stopnja dobička za zadevno ljudsko republiko 6%,

individualni prevozni stroški za podjetje pa 9,000.000 dinarjev, bo znašala individualna stopnja dobička 6,67%, to je

$$\frac{10,000.000 \times 6}{9,000.000} = \frac{60,000.000}{9,000.000} = 6,666\%$$

ker daje $\frac{10,000.000 \times 6}{100}$

isti rezultat kakor $\frac{9,000.000 \times 6,666}{100} = 600.000$

c) pri podjetjih, katerih individualni planski prevozni stroški za skupni obseg planiranih prevoznih storitev so večji kakor povprečni prevozni stroški za zadevno ljudsko republiko za isti obseg in isto vrsto storitev, ki pa vendar dosežejo dobiček, je osnova, to je individualni prevozni stroški, večja, zaradi česar mora biti individualna stopnja dobička manjša.

Primer:

Povprečni prevozni stroški za zadevno ljudsko republiko znašajo 10,000.000 din, individualni prevozni stroški za to podjetje pa 10,500.000 din. Povprečna stopnja dobička je 60%. Individualna stopnja dobička se dobi, če se povprečni prevozni stroški (10,000.000) povečajo za absolutni znesek dobička po

povprečni stopnji $\frac{10,000.000 \times 6}{100}$ to je 600.000 in se

ta znesek (10,600.000) zmanjša za individualne prevozne stroške zadevnega podjetja (10,500.000). Ostanek (100.000) se množi s 100 in deli z individualnimi stroški zadevnega podjetja (10,500.000).

Ta primer se izračuna po temle obrazcu:

$$Di = \frac{(/Tp + Mp/ - Ti) \times 100}{Ti}$$

pri čemer je

$$Mp = \frac{Dp \times Tp}{100}$$

V našem primeru se uporabi ta obrazec takole:

$$\frac{(/10,000.000 + 600.000/ - 10,500.000) \times 100}{10,500.000} = 0,952\%$$

Ta odstotek (0,952), pomnožen z zneskom individualnih prevoznih stroškov (10,500.000), daje isti rezultat, kot je razlika med povprečnimi prevoznimi stroški, povečanimi za dobiček po povprečni stopnji (10,600.000), in individualnimi prevoznimi stroški (10,500.000), to je — 100.000;

č) podjetja, katerih individualni planski prevozni stroški za skupni obseg planiranih prevoznih storitev so večji od povprečnih prevoznih stroškov v zadevni ljudski republiki za isti obseg in isto vrsto prevoznih storitev, povečanih za absolutni znesek povprečnega dobička, delajo z v planu predvideno izgubo.

Primer:

Povprečni prevozni stroški znašajo 10,000.000 dinarjev, povprečna stopnja dobička pa je 6%. Povprečni prevozni stroški, povečani za absolutni znesek dobička, ki se izračuna po povprečni stopnji, znašajo 10,600.000 din. Prevozni stroški podjetja znašajo 12,000.000 din, ker pa ne more vkalkulirati večjega zneska kot 10,600.000 din, nastane s planom predvidena izguba. Ker se individualna stopnja računa od individualnih prevoznih stroškov, se indi-

vidualna stopnja dobi, če se od individualnih prevoznih stroškov (12,000.000) odštejejo povprečni prevozni stroški, povečani za absolutni znesek dobička, izračunan po povprečni stopnji (10,000.000), razlika (1,400.000) pa se pomnoži s 100 in deli z individualnimi prevoznimi stroški po temle obrazcu:

$$Gi = \frac{(Ti - Tp + Mp) \times 100}{Ti}$$

pri čemer pomeni:

Gi — stopnja s planom predvidene izgube.

V našem primeru se uporabi ta obrazec takole:

$$\frac{(12,000.000 - 10,000.000 + 600.000) \times 100}{12,000.000} = 11,666\%$$

S planom predvidena absolutna izguba znaša 1,400.000; isti rezultat se dobi, če se pomnoži 12,000.000 z 11,6666 in deli s 100. Prav za prav ne gre tu za individualno stopnjo dobička, temveč za individualno stopnjo izgube, ker je treba za ta znesek zmanjšati vrednost prevozne storitve.

Kakor se iz vsega tega vidi, se uredba opira na povprečne prevozne stroške in na povprečne stopnje dobička za zadevno ljudsko republiko, kar pomeni, da uredba računa s sistemom enotnih cen za zadevno ljudsko republiko, ki posebno ustrezajo povprečnim cenam, dobljenim tako, da se k povprečnim prevoznim stroškom v tej republici uporablja povprečna stopnja dobička z dodatkom normiranih amortizacijskih stroškov, normiranih upravnih in prodajnih stroškov kakor tudi določenega zneska splošne akumulacije (davka od prometa storitev).

Način določitve dobička

10. Planski dobiček, tako redni kakor tudi presežek dobička (ekstra dobiček), ter s planom predvidena izguba se določita oziroma obračunata dvakrat. Prvi pri sestavi finančnega plana (kazalnik s planom predvidenega dobička), drugič pa po izteku obračunske dobe (obračunski kazalnik planskega dobička).

Prva določitev dobička

11. Kazalnik s planom predvidenega dobička se knjiži obvezno v evidenci plana in se uporablja kot eden izmed elementov pri sestavi finančnega plana podjetja in kot osnova za vplačevanje akontacij na bančni račun dobička.

Kazalnik s planom predvidene izgube knjiži podjetje obvezno v svoji evidenci plana in ga vnese v svoj finančni plan.

Podjetje, ki v svojih individualnih planskih kalkulacijah izkazuje upravne in prodajne stroške, ki so nižji od normiranih stroškov, izkazuje to razliko v kazalniku s planom predvidenega dobička. To razliko knjiži podjetje obvezno v svoji evidenci plana in jo vnese v svoj finančni plan.

Primer:

Stroški za vse upravne in prodajne elemente po normiranih stopnjah za planirani obseg prevoznih storitev od 1.000.000 tonskih kilometrov znašajo 1.550.000 din (35,39% od prevoznih stroškov, ki znašajo za gornji obseg storitev 4.380.000 din). Če podjetje za ta obseg prevoznih storitev planira upravne in prodajne stroške z 1.541.000 din (35,2% od prevoznih stroškov), ima kazalnik s planom predvidenega presežka dobička v znesku 9.000 din.

Če planira podjetje za isti obseg prevoznih storitev natančno 1,550.000 din za upravne in prodajne stroške, ne bo imelo kazalnika s planom predvidenega presežka dobička in ga ne vnese v finančni plan. Če pa planira za te stroške več kot 1,550.000 dinarjev, bo imelo kazalnik s planom predvidene izgube, ki ga vnese v finančni plan.

Drugič, pri obračunski določitvi dobička, lahko podjetje z znižanjem svojih upravnih in prodajnih stroškov (obratne ter upravne režije) doseže nadplanski dobiček.

Obračunska določitev dobička

12. Redni dobiček se določi drugič po izteku obračunske dobe (obračunski kazalnik rednega dobička) na podlagi obračuna eksploatacije za zadevno obračunsko dobo in za dejanski obseg eksploatacije. Ta dobiček se dobi, če podjetje izračuna skupni znesek individualnih prevoznih stroškov za ves dejanski obseg eksploatacije in k temu znesku uporabi individualno stopnjo dobička.

Obračunani dobiček je proizvedeni dobiček. Obračuna se vedno za dejanski obseg eksploatacije.

Obračunski kazalnik rednega dobička se dobi z uporabo individualne stopnje dobička k individualnim planskim prevoznim stroškom za doseženi obseg eksploatacije.

Obračunski kazalnik rednega dobička se računa od individualnih planskih prevoznih stroškov, in sicer zato, ker so bili ti stroški osnova za izračunanje individualne stopnje dobička.

Primer:

Podjetje je za 500.000 tonskih kilometrov imelo 2,000.000 din dejanskih prevoznih stroškov. Z indi-

vidualnim planom je predvideno za isto količino prevoznih storitev 2,100.000 din. Individualna stopnja dobička znaša 9,52381%. Obračunski redni dobiček bo znašal:

$$\frac{2,100.000 \times 9,52381}{100} = 200.000$$

V breme tako izračunanega rednega dobička gre in se knjiži razlika med višjimi individualnimi planskimi upravnimi in prodajnimi stroški in normiranimi upravnimi in prodajnimi stroški za isti obseg eksploatacije.

Primer:

Razlika med individualnimi planskimi upravnimi in prodajnimi stroški in normiranimi upravnimi in prodajnimi stroški je lahko pozitivna ali negativna. Pozitivna je, če so individualni planski stroški nižji, negativna pa je, če so individualni planski stroški višji od normiranih upravnih in prodajnih stroškov. Tudi ta rezultat je obračunski, ker se dobi po izteku določene delovne dobe in ker se obračuna od doseženega obsega eksploatacije.

Presežek dobička se drugič določi po izteku obračunske dobe (obračunski kazalnik ekstra dobička) na podlagi obračuna eksploatacije. Absolutni znesek obračunskega kazalnika za presežek dobička se pokaže kot razlika med višjimi povprečnimi (republiškimi) in nižjimi individualnimi planskimi prevoznimi stroški (v skupnih zneskih), in sicer za dejanski obseg eksploatacije.

Dejanski-eksploatacijski stroški se tu ne upoštevajo, ker se pokažejo v nadplanskem dobičku ali v nepredvideni izgubi zadevne obračunske dobe.

S planom predvidena izguba se določi drugič po izteku obračunske dobe (obračunski kazalnik predvidene izgube) na podlagi obračuna eksploatacije za zadevno obračunsko dobo in za dejanski obseg eksploatacije. Dobi se, če podjetje izračuna skupni znesek individualnih planskih prevoznih stroškov za ves dejanski obseg eksploatacije in k temu znesku uporabi stopnjo predvidene izgube.

Z ugotovitvijo obračunskega kazalnika rednega dobička in obračunskega kazalnika ekstra dobička oziroma obračunskega kazalnika s planom predvidene izgube za opravljeni obseg eksploatacije, je ves obračun za zadevno obračunsko dobo strnjen na individualno plansko polno lastno prevozno ceno. V primeri z individualno dejansko polno lastno prevozno ceno pokaže individualna planska polna lastna prevozna cena razliko, ki je lahko:

a) nadplanski dobiček, če je individualna dejanska polna lastna prevozna cena nižja od individualne planske polne lastne prevozne cene;

b) nepredvidena izguba, če je individualna dejanska polna lastna prevozna cena višja od individualne planske polne lastne prevozne cene.

Iz tega se vidi, da ima podjetje lahko:

a) nadplanski dobiček, četudi izkaže s planom predvideno izgubo;

b) nepredvideno izgubo, četudi je s planom predviden redni dobiček ali celo planski presežek dobička (ekstra dobiček).

Nadplanski dobiček in nepredvidena izguba se lahko vidita na kontu 600 »eksploatacija po dejanskih stroških«, kjer se pojavita kot saldo.

Znižanje polne lastne cene, ki ni nastalo s povečanjem produktivnosti dela oziroma s prihrankom

pri materialu iznad plana, se ne šteje za nadplanski dobiček. Tako se na primer razlika, ki je nastala zaradi znižanja cene pri materialu, zaradi znižanja železniških in drugih tarif in podobno, ne šteje za nadplanski dobiček. Takšno znižanje polne lastne cene je treba izkazati posebej kot razliko pri cenah. Razliko pri cenah plača podjetje najpozneje v šestih tednih po izteku obračunske dobe v proračun organa, pod katerega spada podjetje.

Nepredvidena izguba se določi po izteku obračunske dobe in se obračuna za dejanski obseg eksploatacije. Ta izguba je razlika med individualno plansko in individualno dejansko polno lastno prevozno ceno, če je ta večja.

Vse vrste dobička oziroma izgube se dokončno obračunavajo po koncu poslovnega leta, po potrditvi zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij po določbah 57. člena temeljnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih.

Knjiženje dobička in izgube

13. Prehod od določitve na razdelitev je knjiženje dobička oziroma izgube.

Obračunski kazalnik planskega dobička, obračunski kazalnik s planom predvidene izgube, nadplanski dobiček kakor tudi s planom nepredvideno izgubo knjiži podjetje v svojih poslovnih knjigah takoj, ko jih izračuna.

V svojih poslovnih knjigah odpre podjetje posebne konte za:

- a) redni dobiček — konto 960
- b) ekstra dobiček — konto 961
- c) nadplanski dobiček — konto 962
- č) plansko predvideno izgubo — konto 770
- d) nepredvideno izgubo — konto 971

Protipostavke za knjiženja po zgornjih kontih se knjižijo na kontih izvršitve plana in realizacije (razred 6).

Po 2. členu uredbe o bančnih računih dobička državnih gospodarskih podjetij in njihovih operativnih upravnih voditeljev odprejo podjetja oziroma njihovi operativni upravni voditelji pri Narodni banki FLRJ poleg svojega rednega računa tudi račun dobička.

Podjetje vplača 27. vsakega meseca na svoj račun dobička pri Narodni banki tretjino s planom predvidenga dobička za zadevno trimesečje, in sicer tako rednega dobička kakor tudi ekstra dobička, po navodilu za izvajanje uredbe o bančnih računih dobička. Prav tako vplača podjetje na bančni račun dobička ob koncu vsakega trimesečja ves doseženi nadplanski dobiček.

Za podjetja, ki sestavljajo obračune eksploatacije mesečno, lahko operativni upravni voditelj predpiše tudi mesečno vplačevanje doseženega nadplanskega dobička na bančni račun dobička.

Vsa vplačila na bančne račune dobička do končnega obračuna pomenijo akontacije.

Po koncu vsakega trimesečja obračuna podjetje vse vrste dobička s pristojnim operativnim upravnim voditeljem in jih vplača na bančni račun razlike med obračunanim in že vplačanim dobičkom. Ta razlika se mora vplačati najpozneje v šestih tednih po izteku obračunske dobe. Morebitni presežek vplačanega dobička nad obračunanim prenese podjetje z zadevnega bančnega obračuna dobička na svoj redni bančni račun. O obračunu dobička mora operativni upravni voditelj obvestiti pristojni finančni organ (55. člen temeljnega zakona o drž. gospodarskih podjetjih).

Ves obračunski dobiček, knjižen na kontih obračunanega dobička, se razporedi po 9. členu uredbe.

Za dokončni obračun dobička se pri podjetjih, ki imajo planski dobiček, upošteva ves v enoletnem proizvodnem procesu doseženi dobiček. Pri podjetjih, ki imajo s planom predvideno izgubo, se za dokončni obračun upošteva znesek, ki izvira iz znižanja s planom predvidene izgube (morebitno povečanega za doseženi dobiček nad s planom predvideno izgubo). S planom predvidena izguba se krije na način, ki je predviden v finančnem planu podjetja.

Glede na neenakomernost proizvodnega procesa v posameznih obračunskih dobah med letom je treba po prednjem odstavku za razdelitev dobička šteti kot celoto ves enoletni doseženi dobiček.

Dobiček je treba zaradi tega šteti kot celoto, ker se lahko med letom v raznih obračunskih dobah pokaže enkrat dobiček, drugič pa izguba, posebno pri podjetjih s sezonsko eksploatacijo.

Pri podjetjih, pri katerih je v obračunskih dobah v začetku leta predviden dobiček, za prihodnje obračunske dobe pa je predvidena ali se lahko pričakuje izguba, se za dokončni obračun vzame samo čisti dobiček vsega leta, to je celotni doseženi dobiček v posameznih obračunskih dobah med letom, od katerega se odšteje skupna izguba (razen s planom predvidene izgube), ki se je pokazala v posameznih obračunskih dobah v teku istega leta.

Ob koncu vsake obračunske dobe se nepredvidena izguba prenese s konta nepredvidene izgube na konto obračunskega nadplanskega dobička; o tem mora podjetje obvestiti operativnega voditelja.

Bančni račun dobička med letom mora biti odraz konta »Obračunani nadplanski dobiček«. To pomeni,

da bo podjetje v dobi, ko se pokaže nepredvidena izguba, preneslo znesek nepredvidene izgube s svojega bančnega obračuna dobička na svoj redni bančni račun.

Razdelitev dobička

14. Način, kako se razdeli dobiček, je predpisan v 9. členu uredbe kakor tudi v odredbi za finančno planiranje državnih gospodarskih podjetij — prvi zvezek — (Uradni list FLRJ št. 17/48).

I. Dobitek (redni, presežek dobička in nadplanski) uporabijo podjetja v eksploataciji avtomobilskega prometa v tele namene:

- a) za vplačilo kontrolnega zneska v proračun;
- b) za prispevek za sklad vodstva podjetja;
- c) za manjše racionalizacije, za tehnične in tehnološke preiskave, za izboljšanje varnostnih naprav in higienskih delovnih pogojev. S tem delom dobička razpolagajo podjetja prosto za omenjene potrebe izven predpisanega plana;

č) za vplačilo presežka dobička (ekstra dobička) in nadplanskega dobička, ki ne ostane podjetju, na bančni račun pristojnega operativnega upravnega voditelja;

d) za plansko uporabo lastnih sredstev podjetja in sicer za:

- kritje kapitalne graditve in za vzdrževanje zmogljivosti podjetja,
- povečanje lastnih obratnih sredstev,
- kritje drugih planskih potreb podjetja;

e) ostanek za povečanje kontrolnega zneska za vplačilo v proračun.

Podjetja s sezonskim poslovanjem ali podjetja, pri katerih se proces eksploatacije ne razvija enakomerno v vseh trimesečjih, imajo lahko v posameznih

trimesečjih s planom predvideno izgubo. To izgubo krijejo podjetja iz planskega dobička, ki se bo dosegel v prihodnjem trimesečju, ali iz planskega dobička, ki je bil dosežen v prejšnjih trimesečjih. Zato mora takšno podjetje v finančnem planu za zadevno trimesečje predvideti kritje take izgube in dobička.

Nepredvidena izguba, ki nastane v kakem trimesečju, se krije predvsem iz nadplanskega dobička, ki se lahko doseže v prihodnjem trimesečju ali ki je dosežena v prejšnjem trimesečju. V takem primeru se prispevek za sklad vodstva lahko obračuna samo iz ostanka nadplanskega dobička.

II. Kontrolni znesek za vplačilo v proračun znaša 50% od predvidenega planskega dobička. Ta znesek morajo vplačati vsa podjetja, ki dosežejo četudi le najmanjši planski dobiček.

Višina prispevka za sklad vodstva podjetja se določi po določbah 11. člena uredbe kakor tudi po določbah odločbe Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ z dne 8. septembra 1948 o računskem faktorju za izračunavanje promilov prispevka iz planskega dobička in o odstotkih prispevka iz nadplanskega dobička, ki jih bodo državna podjetja za javni avtomobilski promet vplačala v sklad vodstva (Uradni list FLRJ št. 78/48).

Višino dela dobička, s katerim podjetje razpolaga za kritje namenov, naštetih pod I. v tej točki, določi pristojno ministrstvo za finance, in sicer za podjetja po predlogu pristojnega operativnega upravnega voditelja, za operativnega upravnega voditelja pa po predlogu pristojnega ministra za lokalni promet.

Ta del dobička lahko znaša največ 20% od skupnega dobička (rednega, presežka dobička in nadplan-

skega), ki je knjižen na bančnem računu dobička podjetja oziroma operativnega upravnega voditelja. Podjetje ima pravico, da prosto razpolaga z delom dobička, ki se izračuna v določenem odstotku: od rednega dobička, zmanjšanega za kontrolni znesek in za znesek prispevka v sklad vodstva; od presežka dobička, zmanjšanega za kontrolni znesek, za znesek prispevka za sklad vodstva in za znesek, ki se vplača na bančni račun dobička operativnega upravnega voditelja. Operativni upravni voditelj ima pravico, da v mejah določenega odstotka prosto razpolaga s svojim delom presežka dobička (ekstra dobička) in nadplanskega dobička, ki se knjiži na njegov bančni račun dobička.

Višino (odstotek) dela dobička, s katerim lahko podjetje in operativni upravni voditelj prosto razpolagata, je treba določiti za vsako leto pri izdaji navodil za sestavo predlogov finančnega plana za prihodnje leto. Operativni upravni voditelji oziroma ministri za lokalni promet morajo pri dajanju predloga za določitev tega odstotka upoštevati stanje posameznih podjetij, to je ali so ta podjetja zadosti racionalna, higiensko urejena itd. Glede na to je treba predvideti približne izdatke v te namene in znesek dobička, ki se predvideva v tem letu, da bi se lahko izdala pravilna odločba.

Po določbah 9. člena uredbe se lahko del presežka dobička (ekstra dobička) prepusti podjetju. Preostali del presežka dobička (ekstra dobička) kakor tudi nadplanski dobiček se po odtegnitvi prispevka za sklad vodstva podjetja vplača na bančni račun dobička operativnega upravnega voditelja. Odstotek presežka dobička (ekstra dobička) za podjetje in odstotek za bančni račun operativnega upravnega

voditelja določi pristojno ministrstvo za finance po predlogu pristojnega oper. upravnega voditelja. Ta dobiček, ki je vknjižen na bančnem računu dobička operativnega upravnega voditelja, naj bi se uporabil za racionalizacije in rekonstrukcije predvsem manj racionalnih podjetij pod vodstvom zadevnega operativnega upravnega voditelja. Zaradi tega morajo operativni upravni voditelji pri dajanju predloga za določitev tega odstotka navesti potrebe samega operativnega upravnega voditelja, naznačiti pa morajo tudi stanje podjetja, ki je doseglo presežek dobička.

III. Doseženi dobiček (redni, presežek dobička in nadplanski) se v posameznem trimesečju razporedi takole:

a) predvsem se iz doseženega nadplanskega dobička krijejo premije za prihranke, ki se izplačujejo na podlagi uredbe o ureditvi plač in dodatkov šoferjev, sprevednikov in šoferskih pomočnikov (Uradni list FLRJ št. 106/46). Če podjetje ni imelo naplanskega dobička, pomenijo izplačane premije nepredvideno izgubo podjetja;

b) iz skupnega doseženega dobička se nato krije nepredvidena izguba, in sicer predvsem iz nadplanskega dobička;

c) če je podjetje doseglo nadplanski dobiček in ni imelo nepredvidene izgube, se od tega dobička odvede predvsem prispevek za sklad vodstva v odstotku, ki je določen v 2. točki odločbe Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ o računskem faktorju za izračunavanje promilov prispevka iz planskega dobička in o odstotkih prispevka iz nadplanskega dobička, ki jih bodo državna podjetja za javni avtomobilski promet vplačevala v sklad vodstva (Uradni list FLRJ št. 78/48);

č) preostali dobiček (redni, presežek dobička in nadplanski) se uporabi za kritje s planom predvidene izgube, ki je nastala v prejšnjem trimesečju ali se predvideva v poznejšem trimesečju, če gre za podjetja, ki delajo v določenih sezonskih dobah z v planu predvideno izgubo;

d) od preostalega zneska rednega dobička in ekstra dobička se odvede prispevek za sklad vodstva v promilu, ki je izračunan na podlagi računskega faktorja po obrazcu iz 11. člena uredbe;

e) nato se od presežka dobička (ekstra dobička), zmanjšanega za kontrolni znesek in za znesek prispevka za sklad vodstva, odvede znesek, ki se vplača na bančni račun operativnega upravnega voditelja;

f) od preostalega dobička (rednega, presežka dobička in nadplanskega), zmanjšanega za kontrolni znesek in za znesek prispevka za sklad vodstva ter vplačanega presežka dobička na bančni račun operativnega upravnega voditelja, se odvede znesek, s katerim podjetje prosto razpolaga, in sicer v odstotku, ki ga je določilo pristojno ministrstvo za finance;

g) preostali nadplanski dobiček se po odbitku prispevka za sklad vodstva vplača na bančni račun operativnega upravnega voditelja;

h) preostali redni dobiček in presežek dobička se uporabi za kritje potreb podjetja, ki so predvidene v planu in v mejah, določenih s planom.

Podjetje oziroma operativni upravni voditelj lahko iz dobička krije svoje potrebe do višine zneskov, ki so predvideni s planom.

Ako so s planom podjetja ali operativnega upravnega voditelja določeni manjši zneski od tistih, ki so vključeni na bančnem računu dobička tega podjetja ali operativnega upravnega voditelja, se pre-

sežek vplača v proračun organa, pod katerega spada podjetje oziroma operativni upravni voditelj.

Primer: Podjetje A je v enem trimesečju doseglo 120.000 din dobička, ki sestoji iz:

rednega dobička	60.000.—
presežka dobička (ekstra dobička) . .	40.000.—
nadplanskega dobička (po odtegnitvi izplačanih premij)	20.000.—
Skupaj	120.000.—

V prejšnjih trimesečjih podjetje ni imelo izgube. Doseženi nadplanski dobiček pomeni 5% znižanja polne lastne cene, kar pomeni, da gre po odločbi Gospodarskega sveta v sklad vodstva — 25%. Na podlagi določenega računskega faktorja in obrazca iz 11. člena uredbe je izračunan promil prispevka za sklad vodstva iz planskega dobička, ki znaša 4%. Na podlagi odločbe pristojnega ministrstva za finance lahko to podjetje prosto razpolaga z 12% celotnega dobička, knjiženega na njegovem bančnem računu dobička. Po odločbi pristojnega ministrstva za finance se prepusti podjetju 25% od presežka dobička, 75% od tega presežka pa se vplača na bančni račun operativnega upravnega voditelja. Ostanek dobička uporabi podjetje za potrebe, ki so predvidene s planom.

Na podlagi teh podatkov se dobiček razdeli takole:

1. kontrolni znesek za vplačilo v proračun
5% od rednega in presežka dobička

$$60.000 + 40.000 = \frac{100.000 \times 5}{100} = 5.000.—$$

2. Za sklad vodstva:

a) od nadplanskega dobička 25‰	
$20.000 \times 25 : 100$	5.000.—
b) od rednega dobička 4‰	
$60.000 \times 4 : 1000$	240.—
c) od presežka dobička 4‰	
$40.000 \times 4 : 1000$	160.—
Skupaj	5.400.—

3. na bančni račun operativnega upravnega voditelja je treba vplačati ostanek nadplanskega dobička po odbitku prispevka za sklad vodstva, to je $20.000 - 5.000 = 15.000$ —

4. na bančni račun operativnega upravnega voditelja je treba vplačati 75‰ od presežka dobička, zmanjšanega za kontrolni znesek in za znesek prispevka v sklad vodstva, to je $40.000 - (2.000 + 160) = 37.840$ $\times 75 : 100 = 28.380$ —

5. podjetje lahko prosto razpolaga z 12‰ skupnega dobička, zmanjšanega za kontrolni znesek, znesek prispevka za sklad vodstva in za vplačila na bančni račun operativnega upravnega voditelja, to je $120.000 - (5.000 + 5.400 + 15.000 + 28.380) = 66.220$ $\times 12 : 100 = 7.946,40$

Preostali dobiček uporabi podjetje za kritje s planom predvidenih potreb, to je $120.000 - (5.000 + 5.400 + 15.000 + 28.380 + 7.946,40) = 58.273,60$

S tem delom dobička razpolaga podjetje na način, ki je določen v finančnem planu. Pri tem se lahko posamezne potrebe krijejo samo do zneska, ki je določen v planu, ostanek pa gre v proračun organa, pod katerega spada podjetje.

Vzemimo še en primer: Podjetje B je v nekem trimesečju doseglo dobiček 250.000 dinarjev, ki se stoji iz:

rednega dobička	240.000.—
nadplanskega dobička (po odtegnitvi izplačane premije)	10.000.—
Skupaj	250.000.—

V prejšnjem trimesečju je imelo podjetje 120.000 dinarjev izgube. Doseženi nadplanski dobiček pomeni 12% znižanje polne lastne cene in zaradi tega gre v sklad vodstva 30%. Prispevek za sklad vodstva od planskega dobička znaša 21%, kakor je izračunano na podlagi računskega faktorja in obrazca iz 11. člena uredbe. Podjetje lahko prosto razpolaga s 15% skupnega dobička.

Dobiček se razdeli takole:

1. Ker je bila izguba v prejšnjih trimesečjih predvidena po planu, se krije iz planskega dobička, to je iz rednega dobička. Zato se od rednega dobička odšteje planska izguba in ostane za razdelitev 120.000 din (240.000 — 120.000):

2. kontrolni znesek za vplačilo za proračun 5%
od rednega dobička 120.000 6.000.—

3. v sklad vodstva:

a) iz nadplanskega dobička 30%
 $10.000 \times 30 : 100$ 3.000.—
b) iz rednega dobička 21%
 $120.000 \times 21 : 1000$ 2.520.—

Skupaj 5.520.—

4. na bančni račun operativnega upravnega voditelja je treba vplačati ostanek nadplanskega dobička po odbitku prispevka za sklad vodstva
 $10.000 - 3.000$ 7.000.—

5. podjetje lahko prosto razpolaga s 15% rednega dobička, zmanjšanega za kontrolni znesek in za znesek prispevka za sklad vodstva, to je

$$120.000 - (6.000 + 2.580) = 111.480 \times$$

$$\times 15 : 100 = \dots \dots \dots 16.722.-$$

6. preostali dobiček uporabi podjetje za kritje drugih s planom določenih potreb, to je, $120.000 + 10.000 = 130.000 - (6.000 + 5.520 + 7.000 + 16.722) = \dots \dots \dots 96.758.-$

Ta del dobička se razdeli na način, kakor je določen v finančnem planu.

IV. Operativni upravni voditelji planirajo v svojih predračunih dohodkov in izdatkov razen izdatkov, ki gredo v breme prispevka, ki ga podjetje daje operativnemu upravnemu voditelju, tudi še uporabo presežka dobička (ekstra dobička). Znesek presežka dobička in nadplanskega dobička, ki se knjiži na bančni račun operativnega upravnega voditelja, se uporabi: za prosto razpolago operativnega upravnega voditelja v odstotku, ki ga določi pristojno ministrstvo za finance po predlogu ministra za lokalni promet, in za racionalizacijo in rekonstrukcijo predvsem manj racionalnih podjetij, pod vodstvom zadevnega operativnega upravnega voditelja. Sredstva, ki presegajo s planom predvidene izdatke v predračunih dohodkov in izdatkov operativnega upravnega voditelja, gredo v korist računa tistega organa, pod katerega spada zadevni operativni upravni voditelj.

Sklad vodstva

15. Namen sklada vodstva je prav za prav priznanje delovnim kolektivom za njihove napore pri graditvi in dvigu naše proizvodnje. Poleg tega daje

sklad vodstva delavcem in uslužbencem možnost neposredne udeležbe pri dobičku podjetja, direktorju pa daje možnost za posebno nagrajevanje posameznih delavcev in uslužbencev in za socialno in kulturno izboljšanje njihovega življenjskega standarda. Sklad vodstva daje končno delavcem in uslužbencem kakor tudi voditeljem podjetij novo in močnejšo vzpodbudo za doseg novih uspehov pri povečanju produktivnosti in pri zmanjšanju lastne cene.

Znesek za sklad vodstva se določi v promilu od skupnega planskega dobička (rednega in presežka dobička) in v posebnem odstotku od celotnega nadplanskega dobička podjetja. To pomeni, da se z bančnega računa dobička najprej knjiži tisti del dobička, ki se vplača v sklad vodstva, od ostanka na bančnem računu pa se dobiček dalje razdeli.

Po 11. členu uredbe določi operativni upravni voditelj stopnjo prispevka iz planskega dobička v promilih (‰ — ena od tisoč) po temle obrazcu:

$$\% = \frac{P \times F}{D_p}$$

pri čemer pomeni:

P — skupni planirani letni znesek plač z dodatki (brez premij) za vse delavce in uslužbence podjetja;

F = računski faktor;

D_p = skupni planirani znesek planskega dobička podjetja.

Računski faktor je določen v 1. točki odločbe Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ (Uradni list FLRJ št. 78/48) in znaša 6,3.

Primer: Podjetje A je planiralo dobiček:

redni dobiček	320.000.—
presežek dobička (ekstra dobiček)	280.000.—
Skupaj	600.000.—

Skupni planirani letni znesek plač
z dodatki za vse delavce in uslužbence
podjetja (brez premij) znaša 2.400.000.—

Če se uporabi obrazec iz 11. člena te uredbe,
dobimo:

$$\frac{2.400.000 \times 6,3}{600.000} = 25,2\%$$

kar pomeni, da vplačuje podjetje A v tem letu v
sklad vodstva 25,2% od doseženega planskega do-
bička.

V II. trimesečju je podjetje A po naknadni kal-
kulaciji doséglo:

rednega dobička	100.000.—
presežka dobička	70.000.—
Skupaj	170.000.—

Pri uporabi promila k gornjemu znesku dobimo:
 $170.000 \times 25,2 : 1000 4.284.-$

Ta znesek se vplača v sklad vodstva kot pr-
ispevek iz planskega dobička podjetja, doseženega
II. trimesečju.

Za podjetja, ki nimajo dovolj planskega dobička
ali imajo plansko izgubo, se ne izračuna promile pri-
spevka za sklad vodstva iz planskega dobička. Ta
podjetja izračunajo prispevek za sklad vodstva z upo-
rabo računskega faktorja kot promila k skupnemu

planiranemu znesku plač in dodatkov za vse delavce in uslužbence podjetja (brez premij) v zadevni planski dobi.

Primer:

Planirani znesek plač in dodatkov za vse delavce in uslužbence podjetja (brez premij) v III. trimesečju znaša 1,200.000.—

Z uporabo računskega faktorja 6,3 kot promila dobimo:

$1,200.000 \times 6,3 : 1000$ 7.560.—

Ta znesek se vplača v sklad vodstva kot prispevek iz planskega dobička podjetja za III. trimesečje.

Podjetja, katerih dejanska polna lastna cena za prevozne stroške je neopravičeno večja od cene, ki je predvidena s planom, izgubijo za zadevni čas pravico do prispevka za sklad vodstva. Neopravičeni večji stroški nastanejo, če niso popolnoma izrabljeni delovni čas, material in tehnična sredstva. Višji proizvodni stroški (polna lastna cena za prevozne storitve), ki se lahko opravičijo, so samo tisti stroški, ki nastanejo zaradi višje sile (vis major), torej brez krivde delavcev, uslužbencev ali vodstva podjetja.

O tem, ali so višji stroški polne lastne cene za prevozne storitve opravičeni ali ne, odloči po poprejnem preizkusu operativno upravno vodstvo podjetja. Podjetje, ki ima večje stroške polne lastne cene za prevozne storitve, kakor so s planom predvideni, mora poprej predložiti svojemu operativnemu upravljavskemu vodstvu svoj obrazložen predlog za priznanje višjih stroškov polne lastne cene za prevozne storitve.

Odstotek prispevka, ki se po uredbi o ureditvi plač in dodatkov šoferjev, sprevodnikov in šoferskih

pomočnikov (Uradni list FLRJ št. 106/46) po odtegnitvi premij vplača v sklad vodstva iz skupnega nadplanskega dobička, je po 2. točki odločbe Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ (Uradni list FLRJ št. 78/48) določen v tehle odstotkih:

- če podjetje zniža s planom določeno polno lastno ceno do 10%, vplača v sklad vodstva 25% od skupnega doseženega nadplanskega dobička podjetja;

- če podjetje zniža s planom določeno polno lastno ceno do 15%, vplača v sklad vodstva 40% od skupnega doseženega nadplanskega dobička podjetja;

- če podjetje zniža s planom določeno polno lastno ceno do 20%, vplača v sklad vodstva 40% od skupnega doseženega nadplanskega dobička podjetja;

- če podjetje zniža s planom določeno polno lastno ceno nad 20%, vplača v sklad vodstva 50% od skupnega doseženega nadplanskega dobička podjetja.

Znižanje polne lastne cene dosežejo podjetja v eksploataciji avtomobilskega prometa s prihrankom pri materialu, s popolno izrabo delovnega časa, s povečanjem komercialne hitrosti, z izrabo tehničnih sredstev, s popolno izrabo nosilnosti vozila, z zmanjšanjem praznih voženj, z boljšo organizacijo pri razkladanju in razkladanju, s čim večjo uporabo klopnikov, z boljšo organizacijo dela kakor tudi z zmanjšanjem obratnih ter upravnih in prodajnih žijskih stroškov.

Vsa podjetja za javni avtomobilski promet in njihovi operativni upravni voditelji morajo ustanoviti sklad vodstva oziroma osrednji sklad s 1. januarjem 1949, če ga do sedaj še niso ustanovili.

Sredstva za sklad vodstva se uporabljajo:

- za posebne nagrade udarnikom, novatorjem in racionalizatorjem kakor tudi drugim odličnim delavcem in uslužbencem podjetja;

- za povzdigo strokovne izobrazbe delavcev in uslužbencev podjetja;

- za graditev stanovanj za delavce in uslužbence podjetja;

- za graditev socialnih ustanov za delavce in uslužbence podjetja (zavetišč, dečjih jasli, domov za učence, ambulant, menz in podobno);

- za graditev kulturnih ustanov za delavce in uslužbence podjetja (klubov, knjižnic, čitalnic, kinogledališč, športnih igrišč in pod.).

Sklad vodstva vodi direktor podjetja.

Direktor se mora pri uporabi sredstev iz sklada vodstva posvetovati s sindikalno organizacijo podjetja. Sindikalna organizacija lahko k odločbam direktorja, s katerimi se ne strinja, poda svoje pripombe pri operativnem upravnem voditelju, pod katerega spada podjetje.

Za uporabo sredstev iz sklada vodstva sestavi direktor podjetja po posvetovanju s sindikalno organizacijo plan uporabe za poslovno leto.

Kot podlaga za vplačila v sklad vodstva med letom je 75% predvidenega dobička, dokončni obračun pa se napravi ob koncu leta pri sestavi zaključnega računa.

Po uredbi o dajanju nagrad iz skladov vodstva se lahko iz sredstev sklada vodstva uporabi za nagrade udarnikom, novatorjem in racionalizatorjem ter drugim delavcem in uslužbencem podjetja, ki so se izkazali pri delu, največ 50%, medtem, ko se mora

ostanek uporabiti v namene, ki se financirajo iz sredstev sklada vodstva (Uradni list FLRJ št. 43/48).

Za nagrade direktorjem, njihovim pomočnikom oziroma namestnikom, tehničnemu osebju in odličnim delavcem in uslužbencem podjetja se ustanovi osrednji sklad pri operativnem upravnem voditelju za podjetja pod njegovim vodstvom.

V osrednji sklad vplača podjetje 5% od skupnega zneska svojega sklada vodstva.

Upravo osrednjega sklada vodstva ima operativni upravni voditelj.

Operativni upravni voditelj daje nagrade posameznim direktorjem, pomočnikom oziroma namestnikom direktorja, tehničnemu osebju in posameznim delavcem in uslužbencem na podlagi ugotovljenih dejstev, da zaslužijo nagrado.

Direktor kakor tudi sindikalna organizacija podjetja lahko predložita operativnemu upravnemu voditelju obrazložen predlog, katerim uslužbencem in delavcem je treba dati nagrado iz sredstev osrednjega sklada.

Sredstva za samostojno razpolago

16. Po 9. členu uredbe lahko podjetje oziroma operativni upravni voditelj z delom dobička, knjiženega na njunem bančnem računu, prosto razpolagata v tele namene:

- za manjše racionalizacije,
- za tehnične in tehnološke poizkuse,
- za izboljšanje varnostnih naprav in higienskih delovnih pogojev.

Operativni upravni voditelj lahko ta sredstva uporabi tudi za racionalizacijo manj racionalnih podjetij pod njegovim vodstvom.

Ta znesek lahko po določbi istega člena uredbe doseže do 20% skupnega zneska dobička, knjiženega na bančnem računu podjetja oziroma operativnega upravnega voditelja. Odstotek določi pristojno ministrstvo za finance, in sicer za podjetja pod vodstvom operativnega upravnega voditelja po njegovem predlogu, za operativnega upravnega voditelja pa po predlogu pristojnega ministra za lokalni promet.

Podjetje vzame torej določeni odstotek od zneska, knjiženega na njegovem bančnem računu.

Operativni upravni voditelj vzame prav tako določeni odstotek od dobička, ki se po 9. členu uredbe knjiži na njegov bančni račun.

Planska investicijska sredstva operativnega upravnega voditelja za racionalizacije in rekonstrukcije

17. Dobiček, ki se knjiži na bančnem računu dobička operativnega upravnega voditelja in ki izhaja iz ostanka presežkov dobička (ekstra dobička) in nadplanskega dobička vseh podjetij pod njegovim vodstvom, pomeni finančno podlago za sestavo predloga investicijskega plana za racionalizacijo in rekonstrukcijo predvsem manj racionalnih podjetij pod njegovim vodstvom.

Operativni upravni voditelji lahko torej ta dohodek po odtegnitvi zneska za pristo razpolago uporabijo samo v omenjene namene in v okviru zadevnega plana.

Sredstva podjetja za plansko uporabo lastnih sredstev

18. Dobiček, knjižen na bančnem računu podjetja, pomeni po določbah uredbe finančno podlago

za sestavo plana za uporabo lastnih sredstev zadevnega podjetja.

Podjetje sme torej ta dobiček po odtegnitvi zneska za prosto razpolago uporabiti samo v omenjene namene in v okviru zadevnega plana.

Plačila v proračun

19. Podjetja vplačajo v proračun organa, pod katerega spadajo, kontrolni znesek, ki je določen v finančnem planu podjetja.

Če so s finančnim planom podjetja oziroma operativnega upravnega voditelja določeni manjši zneski od tistih, ki so knjiženi na njunih bančnih računih, se presežek plača v proračun organa, pod katerega spada podjetje oziroma operativni upravni voditelj. Ta presežek vplača podjetje oziroma operativni upravni voditelj v proračun pristojnega organa najpozneje v šestih tednih po izteku obračunskega razdobja (trimesečje).

Kontrolni znesek vplačuje podjetje v rokih, ki jih predpiše pristojno ministrstvo za finance.

Tarife, knjigovodstveni primer in razpredelnice

20. Določbe o tarifah, knjigovodstveni primer razpredelnice št. I do VII, ki so sestavni del t navodila, bodo izšle v III. zvezku Zbornika pravil s področja avtomobilskega prometa v »Uradnega lista FLRJ«.

Končna navodila

21. Kolikor podjetja za javni avtomobilski promet še niso prešla na novi razpored kontov (kontni

plan) za eksploatacijo avtomobilskega prometa, morajo to storiti s 1. januarjem 1949.

To velja tudi za vsa druga podjetja, urade in ustanove, ki so po 1. in 5. členu uredbe dolžne posebej izkazovati svoje dejanske individualne stroške poleg normiranih stroškov iz eksploatacije avtomobilskega prometa.

To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 1561

Beograd dne 23. decembra 1948.

Minister za promet:

Božidar Maslarić l. r.

Strinjam se!
Predsednik Gospodarskega sveta
pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi drugega odstavka 2. člena uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa (Uradni list FLRJ št. 45/48) predpisujem po predlogu predsednika komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ

navodilo

o elementih, iz katerih je sestavljena prodajna cena za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa*

Po 2. členu uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa je prodajna cena za prevozne storitve sestavljena:

1. iz stroškov za material,
2. iz plač osebja v eksploataciji s prispevkom,
3. iz amortizacije,
4. iz upravnih in prodajnih stroškov, in sicer
 - a) iz upravnih in prodajnih stroškov po oziroma avtoprevozne delavnosti,
 - b) iz prispevka za operativnega upravnega delitelja,
 - c) iz prispevka za kadre,
5. iz dobička,
6. iz davka od prometa storitev.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 59-474/48.

1. Stroški za material

Stroški za material so sestavljeni iz tehle elementov: iz stroškov za pogonsko gorivo in mazivo; iz stroškov za avtomobilske gume in iz dodatnih stroškov za material.

Med stroške za pogonsko gorivo in mazivo spadajo nabavni stroški po enotni ceni, če je taka cena določena. Če enotna cena ni določena, se vračuna prodajna cena, ki jo je pristojni organ določil za ta material.

Med stroške za pogonsko gorivo in mazivo spadajo nabavni stroški po enotni ceni, če je taka cena določena. Če enotna cena ni določena, se vračuna prodajna cena, ki jo je pristojni organ določil za ta material.

Kot pogonsko gorivo so mišljena tekoča goriva (bencin, plinsko olje za Dieslove motorje, petrolej, benzalko in dr.) ter trdna in plinska goriva (les oglje, koks, antracit, metan, butan, propan in dr.).

Kot maziva so mišljena olja in masti (olje za motorje, olje za menjalce, kostno olje, mast za kroglične ležaje, tovočna mast, redka mast, regenerirano olje in pod.) ter posebne tekočine in sredstva (tekočina za zavore, tekočina za amortizerje, sredstva proti rjavovanju in pod.).

Med stroške za avtomobilske gume spadajo nabavni stroški za plašče in zračnice po enotni ceni, če je določena. Če enotna cena ni določena, se vračuna prodajna cena, ki jo je določil pristojni organ za ta material. Med stroške za avtomobilske gume spadajo tudi stroški za njih popravilo: hladno in vroče lepljenje, vulkaniziranje in protektiranje.

Med dodatne stroške za material spadajo: stroški za prevoz, razkladanje in nakladanje materiala ter stroški za kalo in primanjkljaj.

Dodatek za kalo in primanjkljaj pri materialu se računa po normah, ki jih določi predsednik komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije. Dokler ne bodo predpisane te norme, se računa v višini, ki se da dokazati, vendar samo tedaj, če kalo in primanjkljaj nista nastala po krivdi podjetja ali če nista povrnjena na kak drug način.

Med dodatne stroške za material spada tudi davek od prometa proizvodov, če ga mora podjetje, urad oziroma ustanova plačati, a ni obsežen v ceni za material.

2. Plače osebja v eksploataciji s prispevkom

Stroški za plače osebja v eksploataciji s prispevkom so sestavljeni iz tehle elementov: iz plač šoferjev, šoferskih pomočnikov, sprevodnikov in gospodarskih pomočnikov (avtomobilskih manipulantov), ki so neposredno zaposleni pri opravljanju prevozne storitve; iz dodatkov po uredbi o ureditvi plač in dodatkov šoferjev, sprevodnikov in šoferskih pomočnikov za uslužbence, ki so neposredno zaposleni pri opravljanju prevozne storitve; iz prispevka za socialno varovanje od plač in dodatkov uslužbencev, ki so neposredno zaposleni pri opravljanju prevozne storitve, vendar samo iz tistega dela, ki odpade na delodajalca, in iz potnih in selitvenih stroškov ter dodatkov za ločeno življenje uslužbencev, ki so neposredno zaposleni pri opravljanju prevozne storitve.

3. Amortizacija

Amortizacija se zaračuna po stopnji, ki jo določi pristojni organ na podlagi tretjega odstavka 4. člena uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa.

Amortizacijska stopnja obsega amortizacijo vozil, zgradb, strojev, strojnih naprav, orodja, delavniškega, skladišnega in pisarniškega inventarja, ki spada v splošni amortizacijski sklad, kakor tudi sredstva, ki so potrebna za kapitalni remont (generalnih in srednjih popravil), ki spadajo v amortizacijski sklad podjetja.

4. Upravni in prodajni stroški

Upravni in prodajni stroški so sestavljeni:

a) iz upravnih in prodajnih stroškov podjetja oziroma avtoprevozne delavnosti, med katere spadajo: stroški obratne režije in stroški upravne in prodajne režije.

Med stroške obratne režije spadajo tile elementi:

Osebnosti:

1. plača šefa garaže, mehanikov, skladiščnikov, vajev in pomožnega osebja, zaposlenega v garaži in servisu;
2. plača za nadurno delo osebja, zaposlenega v garaži in servisu;
3. prispevek za socialno zavarovanje osebja, zaposlenega v garaži in servisu, vendar samo tisti del, ki odpade na delodajalce;
4. potni in selitveni stroški ter dodatki za ločeno življenje uslužbencev, zaposlenih v garaži in servisu.

Drugi:

1. upravni stroški garaže in servisa (pisarniški material, obrazci, telefon, poština in pod.);

2. stroški za poslovne prostore garaže in servisa (kurjava, razsvetljava, voda, najemnina, tekoča popravila in vzdrževanje zgradb in inventarja, vzdrževanje snage in pod.);

3. material za vzdrževanje vozil in za servisno službo;

4. režijski prevozi in prevoz onesposobljenih vozil;

5. kasko zavarovanje vozil;

6. službena obleka in obutev uslužbencev, neposredno zaposlenih pri opravljanju prevozne storitve, in osebja, zaposlenega v garaži in servisu.

Med stroške upravne in prodajne režije spadajo tile elementi:

Osebn i:

1. plače vodij, tehničnega, upravnega, računovodstvenega, pisarniškega in skladišnega osebja, snazilcev, kurirjev, šoferjev osebnih avtomobilov in drugih podobnih uslužbencev, če so zaposleni v vodstvu ali upravi podjetja;

2. osebni dodatki po določbah zakona o državnih uslužbencih za uslužbence, ki so zaposleni v vodstvu ali upravi podjetja;

3. prispevek za socialno zavarovanje od plač dodatkov uslužbencev, ki so zaposleni v vodstvu ali upravi podjetja, vendar samo tisti del, ki odpade delodajalca;

4. potni in selitveni stroški ter dodatki za ločeno življenje uslužbencev, ki so zaposleni v vodstvu ali upravi podjetja.

Drugi:

1. stroški za zdravstveno varstvo uslužbencev;
 2. splošni upravni stroški vodstva in uprave podjetja (pisarniški material, poslovne knjige, obrazci, telefon, brzojavi, poštnina in pod.);
 3. stroški za poslovne prostore vodstva in uprave podjetja (kurjava, razsvetljava, voda, najemnina, tekoča popravila in vzdrževanje zgradb in inventarja, vzdrževanje snage in pod.);
 4. razne davščine in prispevki;
 5. rabat posrednikom pri prodaji vozovnic;
 6. reklame in oglasi;
 7. transportni riziki;
 8. zavarovanje osnovnih in obratnih sredstev;
 9. zavarovanje potnikov in blaga;
 10. službena obleka in obutev uslužbencev, ki so zaposleni v vodstvu ali upravi podjetja;
- b) iz prispevka za operativnega upravnega voditelja;
- c) iz prispevka za kadre.

Normirani upravni in prodajni stroški se zaračunajo po stopnji, ki jo določi pristojni organ po četrtem odstavku 4. člena uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa. Pri tem se stroški obratne režije in stroški upravne in prodajne režije normirajo v odstotku od individualnih prevoznih stroškov podjetja, prispevek za operativnega upravnega voditelja in prispevek za kadre pa v odstotku od normiranih prevoznih stroškov za ljudsko republiko, v kateri je podjetje.

5. Dobiček

Dobiček podjetja se zaračuna po stopnji, ki jo določi pristojni organ na podlagi 7. člena uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa.

6. Davek od prometa storitev

Davek od prometa storitev se zaračuna po stopnjah tar. št. 10 davka od prometa storitev, določenih v začasni tarifi davka od prometa proizvodov (dodatek k Uradnemu listu FLRJ št. 106 z dne 31. decembra 1946) z vsemi njenimi poznejšimi spremembami in dopolnitvami.

To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 3298

Beograd dne 22. junija 1948.

Predsednik
zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

Predsednik
komiteja za avtomobilski promet:

Čedo Kapor l. r.

Na podlagi 4. člena uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa (Uradni list FLRJ št. 45/48) izdajam po predlogu predsednika komiteja za avtomobilski promet pri vladi FLRJ

odločbo

o določitvi orientacijskih norm za elemente prevoznih stroškov iz prodajne cene za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa*

1. Prevozni stroški iz strukture prodajne cene za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa sestojе iz tehle orientacijskih norm, izraženih v absolutnih zneskih za en tonski kilometer:

a) Stroški za material

za tovorna vozila do 2 ton	din 3,80
za tovorna vozila od 2 do 4 ton	„ 3,50
za tovorna vozila od 4 do 6 ton	„ 3,36
za tovorna vozila od 6 do 10 ton	„ 3,24
za tovorna vozila nad 10 ton	„ 3,13

b) Plače osebja v eksploataciji s prispevkom

za tovorna vozila do 2 ton	din 2,30
za tovorna vozila od 2 do 4 ton	„ 1,20
za tovorna vozila od 4 do 6 ton	„ 1,02

* Oti. v Ur. listu FLRJ št. 59-475/48.

za tovarna vozila od 6 do 10 ton din 0,84
za tovarna vozila nad 10 ton „ 0,68

Prevozni stroški znašajo torej:

za tovarna vozila do 2 ton din 6,10
za tovarna vozila od 2 do 4 ton „ 4,70
za tovarna vozila od 4 do 6 ton „ 4,38
za tovarna vozila od 6 do 10 ton „ 4,08
za tovarna vozila nad 10 ton „ 3,81

2. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 3302

Beograd dne 22. junija 1948.

Predsednik
zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

Predsednik
komiteja za avtomobilski promet:

Čedo Kapor l. r.

Na podlagi četrtega odstavka 4. člena uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa (Uradni list FLRJ št. 45/48) izdajam v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije

odločbo

o določitvi orientacijskih norm za elemente upravnih in prodajnih stroškov iz prodajne cene za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa*

1. Upravni in prodajni stroški iz strukture prodajne cene prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa sestojijo iz tehle orientacijskih norm, izraženih v odstotkih od prevoznih stroškov, ki so normirani z odločbo predsednika zvezne planske komisije o določitvi orientacijskih norm za elemente prevoznih stroškov iz prodajne cene prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa, za en tonski kilometer:

a) Stroški obratne režije

za tovorna vozila do 2 ton	26,1%
za tovorna vozila od 2 do 4 ton	18,3%
za tovorna vozila od 4 do 6 ton	15,8%
za tovorna vozila od 6 do 10 ton	13,2%
za tovorna vozila nad 10 ton	10,5%

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 59-478/48.

b) Stroški upravne in prodajne režije

za tovorna vozila do 2 ton	30,8%
za tovorna vozila od 2 do 4 ton	21,5%
za tovorna vozila od 4 do 6 ton	14,8%
za tovorna vozila od 6 do 10 ton	10,3%
za tovorna vozila nad 10 ton	8,4%

c) Prispevek za operativnega upravnega voditelja

za tovorna vozila do 2 ton	4,1%
za tovorna vozila od 2 do 4 ton	2,5%
za tovorna vozila od 4 do 6 ton	1,6%
za tovorna vozila od 6 do 10 ton	1,2%
za tovorna vozila nad 10 ton	1,1%

č) Prispevek za kadre

za tovorna vozila do 2 ton	5,9%
za tovorna vozila od 2 do 4 ton	3,8%
za tovorna vozila od 4 do 6 ton	3,2%
za tovorna vozila od 6 do 10 ton	2,7%
za tovorna vozila nad 10 ton	2,4%

Upravni in prodajni stroški znašajo torej:

za tovorna vozila do 2 ton	66,9%
za tovorna vozila od 2 do 4 ton	46,1%
za tovorna vozila od 4 do 6 ton	35,4%
za tovorna vozila od 4 do 10 ton	27,4%
za tovorna vozila nad 10 ton	22,4%

2. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 3300

Beograd dne 22. junija 1948.

Predsednik
komiteja za avtomobilski promet:

Čedo Kapor l. r.

Strinjam se!
Predsednik
zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 4. člena uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa (Uradni list FLRJ št. 45/48) izdajam v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije

odločbo

o določitvi amortizacijske stopnje, ki pride v polno lastno ceno v eksploataciji tovornega avtomobilskega prometa, o absolutnem znesku amortizacije, ki pride v polno lastno ceno v eksploataciji potniškega avtomobilskega prometa, in o načinu izračunavanja amortizacije za osebna in specialna motorna vozila*

1. Amortizacijska stopnja, ki pride v polno lastno ceno v eksploataciji tovornega avtomobilskega prometa, se določi:

za tovorna vozila do 2 ton	30.8%
za tovorna vozila nad 2 do 4 ton	26.8%
za tovorna vozila nad 4 do 6 ton	25.1%
za tovorna vozila nad 6 do 10 ton	16.9%
za tovorna vozila nad 10 ton	15.2%

od prevoznih stroškov, normiranih z odločbo predsednika zvezne planske komisije o določitvi orientacijskih norm za elemente prevoznih stroškov v eksploataciji avtomobilskega prometa, za en tonski kilometer.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 64—546/48.

2. Absolutni znesek amortizacije, ki pride v polno lastno ceno v eksploataciji potniškega avtomobilskega prometa, se določi na 0.125 din za en potniški kilometer.

3. Za osebna in specialna motorna vozila se amortizacija izračuna po obrazcu:

$$\frac{2 \times \text{nabavna vrednost vozila}}{\text{doba trajanja vozila v km}} = \frac{\text{znesek amortizacije}}{\text{za 1 km}}$$

4. Od amortizacije, obračunane po zgoraj določenih normativih, gre 50% v splošni državni amortizacijski sklad za obnovo osnovnih sredstev 50% pa v amortizacijski sklad podjetja za kapitalni remont

5. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

IV št. 23519

Beograd dne 29. junija 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radošavljević l. r.

Predsednik

zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi drugega odstavka 7. člena uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa z dne 22. maja 1948 (Uradni list FLRJ št. 45/48) izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika zvezne planske komisije

odločbo

o splošni stopnji dobička, ki je sestavni del prodajne cene za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa*

1. Splošna stopnja dobička, ki je po 7. členu uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa z dne 22. maja 1948 sestavni del prodajne cene za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa, se določi na 10 (deset) odstotkov.

2. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

IV št. 5918

Beograd dne 8. julija 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 62-503/48.

Na podlagi 11. člena uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa izdajam po poprejšnjem mnenju centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije.

odločbo

o računskem faktorju za izračunavanje promilov prispevka iz planskega dobička in o odstotkih prispevka iz nadplanskega dobička, ki jih bodo državna podjetja za javni avtomobilski promet vplačevala v sklad vodstva*

1. Računski faktor, na podlagi katerega se izračuna promile (‰) prispevka za sklad vodstva iz planskega dobička državnih podjetij za javni avtomobilski promet, se določi na 6,3 (šest in 3/10).

2. Odstotek prispevka za sklad vodstva iz nadplanskega dobička državnih podjetij za avtomobilski promet se določi:

a) če podjetje zniža v planu določeno polno lastno ceno do 10‰ (deset odstotkov), se vplača v sklad vodstva 40‰ (štirideset odstotkov) od skupnega doseženega nadplanskega dobička podjetja po odtegnitvi izplačanih premij;

b) če podjetje zniža v planu določeno polno lastno ceno nad 20‰ (dvajset odstotkov), se vplača v sklad vodstva 50‰ (petdeset odstotkov) od skupnega

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 78-672/48.

nega doseženega nadplanskega dobička podjetja po odtegnitvi izplačanih premij;

c) če podjetje zniža v planu določeno polno lastno ceno od 20% (dvajset odstotkov), se vplača v sklad vodstva 40% (štirideset odstotkov) od skupnega doseženega nadplanskega dobička podjetja po odtegnitvi izplačanih premij;

č) če podjetje zniža v planu določeno polno lastno ceno nad 20% (dvajset odstotkov), se vplača v sklad vodstva 50% (petdeset odstotkov) od skupnega doseženega nadplanskega dobička podjetja po odtegnitvi izplačanih premij.

3. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se od dneva uveljavitve uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa (Uradni list FLRJ št. 45 z dne 2. junija 1948).

Št. 104037

Beograd dne 8. septembra 1948.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

V DELAVSKO-USLUŽBENSKIH RESTAVRACIJAH

Na podlagi 9. člena uredbe o ustanavljanju delavsko-uslužbenskih restavracij in uprav za družbeno prehrano izdajam v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

odločbo

o stroških delavsko-uslužbenskih restavracij in o cenah v teh restavracijah*

1. Stroški delavsko-uslužbenskih restavracij so sestavljeni:

- a) iz stroškov, ki se vračunajo v ceno za hrano. Ti stroški se krijejo iz vplačil, ki jih plačajo abonent;
- b) iz stroškov, ki se ne vračunajo v ceno za hrano.

Ti stroški se krijejo iz sredstev, za katera poskrbi ustanovitelj delavsko-uslužbenske restavracije po 6. členu uredbe o ustanavljanju delavsko-uslužbenskih restavracij in uprav za družbeno prehrano.

2. Med stroške, ki se vračunajo v ceno za hrano, spadajo:

- a) stroški za material,
- b) splošni stroški (režija) in
- c) prispevek za sklad vodstva pri tistih restavracijah, ki imajo svoj sklad vodstva (10. člen uredbe o

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 96—815/48.

ustanavljanju delavsko-uslužbenskih restavracij in uprav za družbeno prehrano).

3. Med stroške za material spadajo:

- a) stroški za živila,
- b) stroški za prevoz živil in
- c) kalo, primanjkljaj in razsip pri živilih.

4. Med splošne stroške (režijo) spadajo:

- a) stroški za kurjavo in gorivo,
- b) stroški za razsvetljavo,
- c) stroški za vodo in led,
- č) stroški za material za vzdrževanje snage,
- d) stroški za drobni material hitre porabe (zobotrebeci, papirnate serviete in pod.),
- e) stroški za mala popravila in
- f) upravni stroški (takse, pisarniške potrebščine, poština, telefon itd.).

Višino splošnih stroškov določi ustanovitelj delavsko-uslužbenske restavracije, upoštevajoč pri tem dejanske potrebe, ceno za hrano in število abonentov, vendar pa splošni stroški ne smejo presegati 6% od prometa restavracije (to je od skupnega zneska, ki ga plačajo abonenti).

V izjemnih in opravičenih primerih sme okrajna (mestna) uprava za družbeno prehrano po obrazloženem predlogu ustanovitelja restavracije dovoliti, da splošni stroški posamezne restavracije za neki določeni čas presegajo 6% od prometa restavracije.

Če se z racionalizacijo poslovanja in prizadevanjem osebja delavsko-uslužbenske restavracije zmanjšajo splošni stroški pod znesek, ki je določen po prednjih odstavkih, gre 50% tako doseženega prihranka v korist sklada vodstva, 50% pa za izboljšanje prehrane. Splošni stroški se ne smejo zniževati na škodo kakovosti in količine hrane ali na škodo postrežbe.

5. Med stroške, ki se ne vračunavajo v ceno za hrano, spadajo:

- a) plače osebja,
- b) stroški za dopolnitev odpisanega drobnega inventarja,
- c) amortizacija osnovnih sredstev,
- č) najemnina,
- d) velika popravila inventarja in prostorov,
- e) drugi stroški (zavarovanje, obresti od obratnih sredstev itd.).

6. Če se v delavsko-uslužbenski restavraciji prodajajo pijače (alkoholne ali brezalkoholne) in drugi proizvodi, spadajo med stroške takega poslovanja:

- a) stroški za material in
- b) plače osebja, ki se izključno ali pretežno ukvarja s pripravljanjem teh proizvodov oziroma s tako postrežbo.

Ti stroški gredo samo v breme tega poslovanja in se ne smejo vračunati v ceno za hrano.

Dohodek od tega poslovanja se uporabi za izboljšanje prehrane.

7. Cena za hrano v delavsko-uslužbenski restavraciji se formira iz stroškov, ki so določeni v 2. točki te odločbe.

Za delavce, ki opravljajo težka fizična dela (potrošniški razredi TD-a, TD-b in GD), sme znašati cena za kosilo in večerjo s kalorično vrednostjo najmanj 3500 kalorij največ 1.100 dinarjev mesečno.

Za vse druge abonente sme znašati cena za kosilo in večerjo s kalorično vrednostjo najmanj 2800 kalorij največ 900 dinarjev mesečno.

Če izdaja delavsko-uslužbenska restavracija zajtrk, se cena za zajtrk določi po dejanskih stroških (po lastni ceni).

Ceno za hrano v delavsko-uslužbenski restavraciji določi republiški minister za trgovino in preskrbo po predlogu ustanovitelja zadevne restavracije, po prednjih določbah te točke. Republiški minister za trgovino in preskrbo lahko pooblasti ustanovitelja delavsko-uslužbenske restavracije, da določi ceno za hrano, določeno ceno pa sporoči ministrstvu za trgovino in preskrbo zaradi potrebne kontrole in morebitne revizije.

8. Republiški minister za trgovino in preskrbo sme po predlogu abonentov, ki ga ti sprejmejo na svojem sestanku, odrediti za hrano tudi višjo ceno, kakor pa je kot najvišja določena v 7. točki te odločbe.

9. Predmete iz 6. točke te odločbe prodaja delavsko-uslužbenska restavracija po določenih cenah.

10. Ta odločba velja takoj!

Št. 18874

Beograd dne 20. oktobra 1948.

Minister za trgovino in preskrbo:

Jakov Blažević l. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 10. člena uredbe o ustanovitvi delavsko-uslužbenskih restavracij in uprav za družbeno prehrano (Uradni list FLRJ št. 74/48) izdajam po zaslišanju centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije

odločbo

o skladu vodstva delavsko-uslužbenskih restavracij*

1. Sklad vodstva imajo vse delavsko-uslužbenske restavracije, katerih ustanovitelj je urad, ustanova ali ljudski odbor.

Posebnega sklada vodstva nimajo delavsko-uslužbenske restavracije, katerih ustanovitelj je podjetje.

2. V sklad vodstva delavsko-uslužbenskih restavracij se steka:

a) prispevek 0,5% od skupnega prometa (skupni znesek vplačila abonentov in promet od prodaje pijač);

b) 50% od prihranka pri določenih splošnih stroških (režiji), če je bil prihranek dosežen z racionalizacijo poslovanja in s prizadevanjem osebja delavsko-uslužbenske restavracije (4. točka odločbe o stroških delavsko-uslužbenskih restavracij in o cenah v teh restavracijah — Uradni list FLRJ št. 96/48).

3. Ustanovitelj delavsko-uslužbenske restavracije lahko odredi po navodilih republiškega ministrstva za trgovino in preskrbo nižji odstotek za obračuna-

* Obj. v. Ur. listu FLRJ št. 106-881/48.

vanje prispevka v sklad vodstva, upoštevajoč pri tem število uslužbencev, velikost prometa in ceno za hrano.

4. Sklad vodstva delavsko-uslužbenskih restavracij je namenjen:

a) za nagraditev delavcev in uslužbencev delavsko-uslužbenske restavracije, ki se izkažejo pri delu, in

b) za ideološko-politično in strokovno povzdigo delavcev in uslužbencev delavsko-uslužbenske restavracije.

S sredstvi sklada vodstva za omenjene namene razpolaga ustanovitelj po predlogu vodje delavsko-uslužbenske restavracije po poprejšnjem posvetovanju s sindikalno podružnico, upoštevajoč pri tem predloge abonentov.

Iz sklada vodstva se ne morejo dajati nagrade vodji delavsko-uslužbenske restavracije.

5. Delavsko-uslužbenske restavracije, ki imajo svoj sklad vodstva, morajo vplačevati v osrednji sklad pri ustanovitelju oziroma pri operativnem upravnem voditelju 8% od svojega sklada vodstva.

Sredstva osrednjega sklada so namenjena za nagrade vodjem delavsko-uslužbenskih restavracij in drugim delavcem in uslužbencem delavsko-uslužbenskih restavracij, ki se posebno izkažejo pri delu.

Nagrade iz sredstev osrednjega sklada daje ustanovitelj delavsko-uslužbenske restavracije po poprejšnjem posvetovanju s sindikalno podružnico, upoštevajoč predloge abonentov.

6. Delavsko-uslužbenske restavracije, ki nimajo posebnega sklada vodstva (katerih ustanovitelj je podjetje), ne vplačujejo prispevka iz 2. točke pod a) v sklad vodstva podjetja ustanovitelja.

Če se v taki delavsko-uslužbenski restavraciji doseže z racionalizacijo poslovanja in prizadevanjem osebja prihranek pri splošnih režijskih stroških, se sme 50% od tako doseženega prihranka (2. točka pod b) v tej odločbi) uporabiti za nagrade osebju delavsko-uslužbenske restavracije.

7. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Št. 26670

Beograd dne 1. decembra 1948.

Minister za trgovino in preskrbo:

Jakov Blažević l. r.

V KMETIJSKIH STROJNIH POSTAJAH

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

uredbo

o izračunavanju polne lastne cene, o določitvi in razdelitvi dobička, o amortizacijskem skladu, o skladu vodstva in o osrednjem skladu kmetijskih strojnih postaj*

1. člen

Za izračunavanje polne lastne cene, za določitev in razdelitev dobička, za ustanovitev in uporabo amortizacijskega sklada, sklada vodstva in osrednjega sklada veljajo pri vseh državnih kmetijskih strojnih postajah določbe te uredbe.

2. člen

Struktura cene za kmetijska strojna dela je sestavljena iz tehle elementov:

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 96—809/48.

1. Material za delo 2. Plače za delo z dodatki	I. Stroški za kmetijsko strojno delo	II. Lastna cena	IV. Cena za kmetijsko strojno delo	V. Prodajna cena kmetijske strojne postaje
3. Amortizacija		III. Polna lastna cena		
4. Obratna režija 5. Upravna in prodajna režija kmetijske strojne postaje 6. Prispevek za operativno upravno vodstvo 7. Prispevek za kadre				
8. Dobiček				
9. Davek od prometa storitev				

3. člen

Predsednik zvezne planske komisije predpiše po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ z navodilom, kaj obsegajo posamezni elementi polne lastne cene za kmetijsko strojno delo.

4. člen

Republiški ministri za kmetijstvo ugotovijo v soglasju s pristojnimi planskimi komisijami povprečne normative stroškov za kmetijska strojna dela (elementi pod 1. in 2. iz 2. člena) za vsak hektar pogojnega oranja, in sicer na podlagi planiranih individualnih stroškov za kmetijska strojna dela pri vseh podrejenih kmetijskih strojnih postajah.

5. člen

Republiški ministri za kmetijstvo normirajo v soglasju s pristojnimi planskimi komisijami za svoje področje stroške za obratno ter upravno in prodajno režijo v odstotkih od povprečnih normativov stroškov za kmetijsko strojno delo.

6. člen

Republiški ministri za kmetijstvo normirajo v soglasju s pristojnimi planskimi komisijami za svoje področje prispevek za operativno upravno vodstvo kmetijskih strojnih postaj in prispevek za kadre v odstotkih od povprečnih normativov stroškov za kmetijsko strojno delo.

Kmetijske strojne postaje izračunajo prispevek za operativno upravno vodstvo in prispevek za kadre z uporabo normiranih odstotkov ter prispevek na povprečne normative stroškov za kmetijsko strojno delo.

7. člen

Namen amortizacije osnovnih sredstev kmetijskih strojnih postaj je, da se zagotovijo finančna sredstva za njihovo reprodukcijo in velika popravila.

8. člen

Osnovna sredstva kmetijskih strojnih postaj se amortizirajo po normiranih amortizacijskih stopnjah.

Višino amortizacijskih stopenj določi minister za kmetijstvo FLRJ in v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije.

Amortizacijski zneski se izračunajo z uporabo določene amortizacijske stopnje k povprečnim normativom stroškov za kmetijska strojna dela.

9. člen

Minister za finance FLRJ določi po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ in v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije, kolikšen del amortizacijske stopnje se uporabi za reprodukcijo osnovnih sredstev in kolikšen za velika popravila.

Deli amortizacijskih stopenj, ki so namenjeni za velika popravila, sestavljajo amortizacijski sklad kmetijske strojne postaje, ki ga ta samostojno vodi na podlagi svojih finančnih planov.

10. člen

Kmetijske strojne postaje vplačujejo amortizacijske zneske pri Državni investicijski banki v višini, ki je določena v trimesečnih finančnih planih, in sicer na račune:

a) zneske, ki so namenjeni za reprodukcijo osnovnih sredstev, v korist splošnega državnega amortizacijskega sklada;

b) zneske, ki so namenjeni za velika popravila, na račun amortizacijskega sklada ustrezne kmetijske strojne postaje.

11. člen

Sredstva splošnega državnega amortizacijskega sklada so namenjena za reprodukcijo izrabljenih osnovnih sredstev. S sredstvi tega sklada razpolagajo vlade ljudskih republik do višine zneskov, ki so jih vplačale kmetijske strojne postaje.

12. člen

Členi 6., 7., 8. in 9. uredbe o amortizacijskem skladu rudarske in industrijske proizvodnje in o amortizacijskem skladu rudarskih in industrijskih podjetij veljajo tudi za kmetijske strojne postaje.

13. člen

Dobiček, ki ga dosežejo kmetijske strojne postaje, je sestavljen iz planskega, to je s planom predvidenega dobička, in iz nadplanskega, to je s planom nepredvidenega dobička.

14. člen

Planski dobiček je sestavljen iz rednega dobička, ki se dobi z uporabo individualne stopnje dobička k planiranim stroškom za kmetijsko strojno delo posameznih kmetijskih strojnih postaj, in iz v planu predvidenega presežka dobička, ki se pokaže v racionalnejših strojnih postajah kot razlika med povprečno polno lastno ceno in med planirano polno lastno ceno za zadevno kmetijsko strojno postajo.

Individualna stopnja dobička se določi na podlagi splošne in povprečne stopnje dobička.

Splošno stopnjo dobička za kmetijske postaje določi vlada FLRJ po predlogu predsednika zvezne planske komisije.

Na podlagi splošne stopnje dobička iz prednjega odstavka določijo republiški ministri za kmetijstvo v soglasju s predsednikom republiške planske komisije povprečno stopnjo dobička za kmetijske strojne postaje v zadevnih ljudskih republikah.

Operativni upravni voditelji določijo individualne stopnje dobička za posamezne kmetijske strojne postaje pod svojim vodstvom na podlagi povprečne stopnje dobička, ugotovljene za zadevno ljudsko republiko.

Natančnejša navodila o načinu določanja povprečne in individualne stopnje dobička predpiše minister za kmetijstvo FLRJ v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

15. člen

Nadplanski dobiček nastane, če se doseže dejanska polna lastna cena, ki je nižja od planske polne lastne cene.

Znižanje polne lastne cene nastane z racionalnejšo organizacijo kmetijskega strojnega dela, s povečano produktivnostjo dela, s prihrankom pri materialu, z boljšo izrabo proizvodnih sredstev in z zmanjšanjem obratne ter upravne in prodajne režije.

16. člen

Razdelitev dobička se planira pri sestavljanju proizvodjalno-finančnega plana. Vplačila iz dobička na podlagi te razdelitve pomenijo akontacije. Dokončen obračun in razdelitev dobička se opravi po potrdilu zaključnega računa.

17. člen

I. Redni planski dobiček se razporedi takole:

1. za kontrolni znesek za vplačilo v proračun;
2. za prispevek za sklad vodstva po določbah 23. in 24. člena te uredbe;
3. ostanek na bančni račun kmetijske strojne postaje.

II. S planom predvideni presežek dobička se razporedi takole:

1. za kontrolni znesek za vplačilo v proračun;
2. za prispevek za sklad vodstva po določbah 23. in 24. člena te uredbe;
3. do 50% se lahko prizna v vzpodbudo racionalnim kmetijskim strojnimi postajam;
4. ostanek operativnemu upravnemu voditelju na njegov bančni račun.

III. Nadplanski dobiček se razporedi takole:

1. do 50% kot prispevek za sklad vodstva kmetijske strojne postaje;
2. ostanek operativnemu upravnemu voditelju na njegov bančni račun.

Od skupnega zneska dobička, knjiženega na bančnem računu kmetijske strojne postaje, in od skupnega zneska dobička, knjiženega na bančnem računu operativnega upravnega voditelja, se do 20% prepusti kmetijski strojni postaji oziroma operativnemu upravnemu voditelju za samostojno razpolago za namene, ki niso s planom predvideni, in sicer za manjše racionalizacije, za tehnična in tehnološka preiskušanja in za izboljšanje higienskih pogojev dela. Operativni upravni voditelj lahko ta sredstva porabi tudi za racionalizacijo manj racionalnih kmetijskih strojnih postaj. Odstotek za samostojno razpolago do zgoraj določene meje določi pristojni minister za finance, in sicer za kmetijske strojne postaje po predlogu operativnega upravnega voditelja, za operativnega upravnega voditelja pa po predlogu pristojnega ministra za kmetijstvo.

Pristojni minister za finance določi po predlogu pristojnega operativnega upravnega voditelja odstotek s planom predvidenega presežka iz II. točke pod 3. v tem členu, pri čemer gleda na to, kako je ta presežek dobička pri zadevni kmetijski strojni postaji nastal.

Kmetijske strojne postaje in operativni upravni voditelji uporabijo zneske dobička, vknjižene na njihovem bančnem računu (po odtegnitvi zneska za samostojno razpolago) za kritje izdatkov, ki so predvideni po planu. Če so s planom kmetijske strojne postaje ali operativnega upravnega voditelja določeni

manjši zneski od zneskov, ki so vknjiženi na bančnem računu kmetijske strojne postaje ali operativnega upravnega voditelja po prednjih odstavkih, gre presežek v proračun.

18. člen

Natančnejše predpise o določanju in delitvi dobička izda minister za kmetijstvo FLRJ v soglasju z ministrom za finance FLRJ.

19. člen

Pri vsaki kmetijski strojni postaji se ustanovi sklad vodstva.

20. člen

Sredstva sklada vodstva se uporabijo:

a) za posebne nagrade udarnikom, racionalizatorjem in novatorjem ter drugim delavcem in uslužbencem kmetijske strojne postaje, ki so se izkazali pri delu;

b) za povzdigo strokovne izobrazbe delavcev in uslužbencev;

c) za graditev stanovanj za delavce in uslužbence;

č) za graditev socialnih ustanov za delavce in uslužbence (zavetišč, domov za učence, ambulant, menz itd.) in

d) za graditev in ureditev kulturnih ustanov za delavce in uslužbence (klubov, knjižnic, čitalnic, kinodvoran, športnih igrišč itd.).

Iz sklada vodstva se ne morejo dajati nagrade direktorju kmetijske strojne postaje in njegovim pomočnikom.

21. člen

Upravo sklada vodstva ima direktor kmetijske strojne postaje.

Direktor se mora pri porabi sredstev sklada vodstva posvetovati s sindikalno organizacijo. Zoper njegovo odločbo lahko sindikalna organizacija poda svoje pripombe pri operativnem upravnem voditelju.

22. člen

Sredstva sklada vodstva se stekajo iz planskega in nadplanskega dobička kmetijskih strojnih postaj.

23. člen

Odstotek prispevka iz planskega dobička v sklad vodstva se izračuna po obrazcu:

$$PD = \frac{P \times F}{D}$$

pri čemer pomenijo:

PD — odstotek prispevka iz planskega dobička v sklad vodstva,

P — planirano letno vsoto vseh plač delavcev in uslužbencev zadevne kmetijske strojne postaje z dodatki,

F — predpisani splošni računski faktor,

D — planirani znesek planskega dobička te kmetijske strojne postaje.

Splošni računski faktor (F) predpiše Gospodarski svet pri vladi FLRJ po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ po poprejšnjem mnenju centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije.

24. člen

Kmetijske strojne postaje, ki nimajo zadosti planskega dobička ali imajo plansko izgubo, izračunajo prispevek za sklad vodstva z uporabo računskega faktorja iz prednjega člena kot odstotka na skupni planirani znesek plač in dodatkov vseh delavcev in uslužbencev.

Kmetijska strojna postaja, ki ima dejansko polno lastno ceno za kmetijsko strojno delo neopravičeno večjo od planirane, izgubi za ta čas pravico do prispevka za sklad vodstva.

O opravičenosti večjih stroškov odloča operativni upravni voditelj.

25. člen

Od nadplanskega dobička kmetijske strojne postaje se uporabi do 50% za sklad vodstva.

Če kmetijska strojna postaja zmanjša svojo s planom predvideno izgubo, se ji prizna za sklad vodstva do 50% tega zmanjšanja.

Od skupnega nadplanskega dobička oziroma zmanjšanja predvidene izgube se vplača v sklad vodstva kmetijske strojne postaje:

- a) 30%, če je kmetijska strojna postaja znižala plansko polno lastno ceno do 15%;
- b) 40%, če je znižala polno lastno ceno za nad 15 do 20%;
- c) 50%, če je plansko polno lastno ceno znižala za več kot 20%.

26. člen

Pri vsakem operativnem upravnem vodstvu kmetijskih strojnih postaj se ustanovi osrednji sklad vodstva, katerega upravo ima zadevni voditelj.

27. člen

Sredstva osrednjega sklada se uporabijo za posebne nagrade direktorjem, pomočnikom direktorjev, strokovnemu osebju in odličnim delavcem in uslužbencem kmetijskih strojnih postaj.

28. člen

Vsaka kmetijska strojna postaja vplača 5% od zneska svojega sklada vodstva v osrednji sklad svojega operativnega upravnega voditelja.

29. člen

Kmetijske strojne postaje zaračunavajo svoje storitve za kmetijska strojna dela po tarifi, ki jo predpiše republiški minister za kmetijstvo v sporazumu z republiškim ministrom za finance.

Skupni dohodek po tarifi vseh kmetijskih strojnih postaj v območju posamezne ljudske republike mora praviloma kriti planirano povprečno polno lastno ceno ter dobiček in davek od prometa storitev teh kmetijskih strojnih postaj.

Republiški ministri za finance izdajo v sporazumu z republiškimi ministri za kmetijstvo posebne predpise o načinu obračunavanja razlik, ki nastanejo, če predpisana tarifa za zadevno ljudsko republiko ni izdelana po načelu iz prednjega odstavka.

30. člen

Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda minister za kmetijstvo FLRJ.

31. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se od 1. januarja 1949.

Beograd dne 23. oktobra 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:
Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ
in zvezne planske komisije:
Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 14. člena uredbe o izračunavanju polne lastne cene, o določitvi in razdelitvi dobička, o amortizacijskem skladu, skladu vodstva in o osrednjem skladu kmetijskih strojnih postaj izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika zvezne planske komisije

odločbo

o splošni stopnji dobička za kmetijske strojne postaje*

1. Splošna stopnja dobička za kmetijske strojne postaje se določi na 7 (sedem) odstotkov.

2. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se od 1. januarja 1949.

IV št. 1477

Beograd dne 8. februarja 1949.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

* Očl. v Ur. listu FLRJ št. 16-140/49.

Na podlagi 18. člena uredbe o izračunavanju polne lastne cene, o določitvi in razdelitvi dobička, o amortizacijskem skladu, o skladu vodstva in o osrednjem skladu kmetijskih strojnih postaj predpisujem v soglasju z ministrom za finance FLRJ

navodilo

o določitvi in razdelitvi dobička kmetijskih strojnih postaj*

1. Člen 13. uredbe o izračunavanju polne lastne cene, o določitvi in razdelitvi dobička, o amortizacijskem skladu, o skladu vodstva in o osrednjem skladu kmetijskih strojnih postaj določa, da je dobiček lahko planski in nadplanski. Planski dobiček je tisti, ki je s planom predviden, nadplanski pa tisti, ki ni s planom predviden. Planski dobiček je lahko redni dobiček ali pa planski presežek dobička.

2. Redni planski dobiček imajo tiste kmetijske strojne postaje, katerih individualni stroški kmetijskega strojnega dela so manjši od vsote povprečnih normiranih stroškov kmetijskega strojnega dela in absolutnega zneska povprečnega dobička, to je dobička, izračunanega po povprečni stopnji dobička od povprečnih normiranih stroškov kmetijskega strojnega dela. Redni planski dobiček se dobi tako, da se vzame individualna stopnja dobička od planiranih

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 18-167/49.

stroškov kmetijskega strojnega dela posamezne kmetijske strojne postaje.

Na primer: Če znašajo povprečni normirani stroški kmetijskega strojnega dela 2,600.000 dinarjev (za 10.000 ha pogojnega oranja) s povprečno stopnjo dobička 5% (absolutni znesek povprečnega dobička = 130.000 dinarjev), kmetijska strojna postaja pa je za isti učinek planirala stroške v znesku 2,650.000 dinarjev, pomeni razlika med 2,730.000 dinarjev (2,600.000 dinarjev + 130.000 dinarjev) in 2,650.000 dinarjev, to je 80.000 dinarjev, redni planski dobiček.

Redni dobiček ne sme biti večji od absolutnega zneska povprečnega dobička za zadevni obseg proizvodnje. Morebitna razlika se upošteva pri izračunavanju presežka dobička, če je individualna polna lastna cena nižja od povprečne polne lastne cene. Če bi v navedenem primeru individualni stroški kmetijskega strojnega dela znašali manj kakor 2.500 dinarjev, bi redni dobiček vendar znašal samo 130.000 dinarjev.

3. Presežek dobička imajo tiste kmetijske strojne postaje, pri katerih je individualna planirana polna lastna cena nižja od povprečne normirane polne lastne cene. Presežek dobička nastaja v racionalnejših kmetijskih strojnih postajah.

4. Nadplanski dobiček imajo tiste kmetijske strojne postaje, ki dosežejo nižjo dejansko polno lastno ceno od individualne planske polne lastne cene.

5. Pri teh kmetijskih strojnih postajah, ki planirajo višje individualne stroške kmetijskega strojnega dela, kakor pa znaša vsota povprečnih normiranih stroškov kmetijskega strojnega dela in povprečnega planskega dobička, nastane s planom predvidena iz-

guba, katere znesek je enak tej razliki. S planom predvidena izguba se dobi, če se vzame individualna stopnja s planom predvidene izgube od s planom predvidenih individualnih stroškov kmetijskega strojnega dela.

6. Nepredvideno izgubo imajo tiste kmetijske strojne postaje, pri katerih je dejanska polna lastna cena višja od s planom predvidene polne lastne cene za dejanski obseg učinka.

7. Stopnja dobička. Način, kako se določijo povprečne in individualne stopnje dobička in pa individualne stopnje izgube, je predpisan s posebnimi navodili.

Določitev dobička

8. Planski dobiček, tako redni kakor tudi presežek dobička in pa s planom predvidena izguba se določata oziroma obračunavata:

a) ob sestavi letnega proizvodjalno-finančnega plana in

b) po preteku planskega leta — na podlagi podatkov o izvršitvi proizvodjalno-finančnega plana.

Prva (predhodna) določitev dobička

9. Kazalnik s planom predvidenega dobička je eden izmed elementov pri sestavljanju proizvodjalno-finančnega plana kmetijske strojne postaje.

10. Kazalnik s planom predvidene izgube vnese kmetijska strojna postaja v svoj proizvodjalno-finančni plan.

11. Kmetijske strojne postaje, ki izkažejo v svojih individualnih proizvodjalno-finančnih planih manjše stroške kmetijskega strojnega dela, kakor

pa znaša vsota povprečnih normiranih stroškov kmetijskega strojnega dela in absolutnega zneska povprečnega dobička, izkažejo to razliko v proizvodjalno-finančnem planu kot kazalnik s planom predvidenega dobička. Po primeru iz 2. točke bo ta kazalnik 80.000 dinarjev.

12. Kmetijske strojne postaje, ki imajo skupni znesek individualne planirane polne lastne cene nižji od skupnega zneska povprečne normirane polne lastne cene za isti učinek, izkažejo to razliko v proizvodjalno-finančnem planu kot kazalnik presežka dobička.

Obračunska določitev dobička

13. Vdrugič se redni dobiček določi po preteku obračunskega razdobja na podlagi obračuna o izvršitvi proizvodjalno-finančnega plana. Dobi se tako, da se izračuna skupni znesek individualnih planskih stroškov kmetijskega strojnega dela za ves dejanski učinek in od tega zneska vzame individualna stopnja dobička. Primer: Individualni planski stroški kmetijskega strojnega dela v neki kmetijski strojni postaji so znašali 200 dinarjev ob povprečnih stroških 260 dinarjev, iz česar izhaja, da je individualna stopnja dobička 6,5%. Dejanski učinek je bil 8.000 ha pogojnega oranja. Planski stroški kmetijskega strojnega dela za dejanski učinek znašajo torej

$$8.000 \times 200 = 1.600.000 \text{ dinarjev, redni}$$

$$\text{dobiček pa } \frac{1.600.000 \times 6,5}{100} = 104.000 \text{ dinarjev}$$

14. Na podlagi obračuna o izvršitvi proizvodjalno-finančnega plana se ugotovi tudi znesek nadplan-

skega dobička, ki nastane, če se z racionalnejšo organizacijo kmetijskega dela, s povečanjem produktivnosti dela, s prihrankom pri materialu, z boljšo izrabo proizvodnih sredstev in z zmanjšanjem obratne ter upravne in prodajne režije doseže nižja dejanska polna lastna cena od individualne planske polne lastne cene.

Znesek tega dobička se torej dobi, če se od planirane polne lastne cene za doseženi učinek odtegne znesek dejanske polne lastne cene. Primer: Če znaša individualna planska polna lastna cena za 1 ha pogojnega oranja 592 dinarjev, doseženi učinek pa je 8000 ha pogojnega oranja, tedaj je skupni znesek individualne planske polne lastne cene $8.000 \times 292 = 4.776.000$ dinarjev. Dejanska polna lastna cena za 1 ha pogojnega oranja znaša 570 dinarjev, to je skupaj $8.000 \times 570 = 4.600.000$ dinarjev. Obračunani nadplanski dobiček znaša $4.776.000 - 4.600.000 = 176.000$ dinarjev (to je na 1 ha pogojnega oranja $592 - 570 = 22$ dinarjev).

15. Obračunski presežek dobička nastane, če je povprečna polna lastna cena večja od individualne planske polne lastne cene, in sicer obračunana za dejanski obseg dela. Dobi se, če se od povprečne polne lastne cene odtegne individualna planska polna lastna cena za doseženi učinek.

Primer: Če je povprečna polna lastna cena za 1 ha pogojnega oranja 672 dinarjev, je njen znesek za 8.000 ha pogojnega oranja: $8.000 \times 672 = 5.416.000$ dinarjev. Če je dalje individualna planska polna lastna cena za 1 ha pogojnega oranja 592 din, to je za doseženi učinek $8.000 \times 592 = 4.776.000$ din, znaša presežek dobička $5.416.000 - 4.776.000 = 640.000$ din.

16. S planom predvidena izguba se prav tako določi vdrugič na podlagi obračuna o izvršitvi proizvodjalno-finančnega plana za doseženi učinek.

Dobi se, če se izračuna skupni znesek individualnih planskih stroškov kmetijskega strojnega dela za dejanski učinek in od tega zneska vzame individualna stopnja s planom predvidene izgube.

Primer: Dejanski stroški kmetijskega strojnega dela za 1 ha pogojnega oranja znašajo 290 dinarjev, to je za 8.000 ha pogojnega oranja $8.000 \times 290 = 2.320.000$ dinarjev. Povprečni stroški kmetijskega strojnega dela za 1 ha pogojnega oranja znašajo 260 dinarjev, kar znese za 8.000 ha pogojnega oranja $260 \times 8.000 = 2.080.000$ dinarjev. Stopnja s planom predvidene izgube za planirane stroške kmetijskega strojnega dela, ki znašajo 280 dinarjev, je $G_i = 2,5\%$.

Dejanska s planom predvidena izguba znaša torej

$$\frac{280 \times 8.000 \times 2,5}{100} = 56.000 \text{ dinarjev}$$

Razlika med dejanskimi višjimi in planiranimi nižjimi stroški kmetijskega strojnega dela, to je $2.320.000 - 2.184.000 = 136.000$ dinarjev, obsega s planom predvideno izgubo — 56.000 dinarjev, ostanek 80.000 dinarjev pa vpliva glede na skupni znesek polne lastne cene na povečanje nadplanske izgube, na zmanjšanje presežka dobička ali pa na zmanjšanje nadplanskega dobička.

17. S tem da se izračunata obračunski kazalnik rednega dobička in obračunski kazalnik presežka dobička oziroma obračunski kazalnik s planom predvidene izgube za dejanski obseg proizvodnje, se ves obračun za zadevno razdobje strne na individualno

plansko polno lastno ceno. V primeru z dejansko individualno polno lastno ceno kaže planska individualna polna lastna cena razliko, ki je lahko:

a) nadplanski dobiček, če je dejanska individualna polna lastna cena nižja od planske individualne lastne cene, ali

b) nepredvidena izguba, če je dejanska individualna polna lastna cena višja od planske individualne polne lastne cene.

Iz tega je razvidno, da ima kmetijska strojna postaja lahko:

a) nadplanski dobiček, četudi ima s planom predvideno izgubo;

b) nepredvideno izgubo, četudi ima s planom predvideni redni dobiček ali pa celo planski presežek dobička, in

c) nepredvideno izgubo, četudi doseže redni dobiček.

18. Znižanje polne lastne cene, ki ni posledica povečanja produktivnosti dela, prihranka pri materialu, racionalnejše organizacije kmetijskega strojnega dela, boljše izrabe proizvodnih sredstev ali zmanjšanja obratne ter upravne in prodajne režije, se ne šteje za nadplanski dobiček. Tako ne vpliva na dobiček n. pr. razlika, ki nastane zaradi znižanja cene materiala, prevoznih in drugih tarif in podobno. Tako znižanje polne lastne cene se izkaže posebej kot razlika pri cenah.

19. Nepredvidena izguba se ugotovi z obračunom o izvršitvi proizvodjalno-finančnega plana za dejanski učinek. Ta izguba pomeni razliko med individualno plansko in individualno dejansko polno lastno ceno, če je ta zadnja višja.

Razdelitev dobička

20. Razdelitev planskega dobička se planira pri sestavljanju proizvodjalno-finančnega plana, dejanski dobiček pa po obračunu o njegovi izvršitvi.

21. Dobiček kmetijskih strojnih postaj (planski in nadplanski) je določen za tele namene:

- a) za kontrolni znesek za vplačilo v proračun;
- b) za prispevek za sklad vodstva;
- c) za racionalizacijo, tehnološke in tehnične preizkuse in za izboljšanje higienskih pogojev za delo;
- č) za kritje s planom predvidenih izdatkov in
- d) za vplačilo v proračun.

22. Dobiček je predvsem namenjen za kritje potreb kmetijske strojne postaje, medtem ko se v proračun vplača praviloma samo kontrolni znesek. Vsaka kmetijska strojna postaja, ki ima četudi le najmanjši dobiček, vplača v proračun 5% planiranega dobička kot kontrolni znesek.

23. Po razporeditvi zneska za sklad vodstva in za kontrolni proračunski znesek se ostanek dobička razporedi na bančni račun kmetijske strojne postaje in operativnega upravnega vodstva oziroma se lahko prizna kot vzpodbuda racionalnim kmetijskim strojnimi postajam po 17. členu uredbe.

24. Od skupnega zneska dobička, vknjiženega na bančnem računu kmetijske strojne postaje, in od skupnega zneska dobička, vknjiženega na bančnem računu operativnega upravnega vodstva, se do 20% da na razpolago kmetijski strojni postaji oziroma operativnemu upravnemu vodstvu za namene, ki niso s planom predvideni, to je za namene, navedene pod 21/c.

Operativni upravni voditelj sme ta sredstva, to je sredstva s svojega bančnega računa, uporabiti tudi za racionalizacijo manj racionalnih kmetijskih strojnih postaj.

Odstotek za samostojno razpolago do zgoraj določene meje, to je do 20%, določi pristojni minister za finance, in sicer: a) za kmetijske strojne postaje po predlogu operativnega upravnega voditelja, za operativnega upravnega voditelja pa po predlogu pristojnega ministra za kmetijstvo.

25. Odstotek zneska od presežka dobička kot vzpodbudo racionalnim kmetijskim strojnim postajam (II. točka pod 3. v 17. členu uredbe) določi do določene meje pristojni minister za finance po predlogu pristojnega operativnega upravnega voditelja.

26. Kmetijske strojne postaje in operativni upravni voditelji uporabijo zneske dobička, knjižene na njihovih bančnih računih, ki ostanejo po odtegnitvi zneskov, ki so jim priznani za samostojno razpolago, za kritje s planom predvidenih izdatkov.

Če so s planom predvideni izdatki manjši od zneskov na bančnem računu, preostalih za s planom predvidene izdatke, se razlika vplača v proračun.

27. To navodilo se uporablja od 1. januarja 1949.

Št. 2335

Beograd dne 1. februarja 1949.

Minister za kmetijstvo:

inž. Mijalko Todorović l. r.

Strinjam se!

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi šestega odstavka 14. člena uredbe o izračunavanju polne lastne cene, o določitvi in razdelitvi dobička, o amortizacijskem skladu, o skladu vodstva, in o osrednjem skladu kmetijskih strojnih postaj predpisujem v soglasju s predsednikom Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

navodilo.

o načinu določanja povprečne in individualne stopnje dobička kmetijskih strojnih postaj*

1. Povprečna stopnja dobička kmetijskih strojnih postaj, ki jo na podlagi splošne stopnje dobička določijo republiški ministri za kmetijstvo v soglasju s predsednikom planske komisije ljudske republike, se izračuna po temle obrazcu:

$$Dp = \frac{S \times Do}{Pck}$$

pri čemer pomeni:

Dp = povprečno stopnjo dobička državnih kmetijskih strojnih postaj v zadevni ljudski republiki.

S = skupni znesek osnovnih in obratnih sredstev vseh državnih kmetijskih strojnih postaj v zadevni ljudski republiki,

Do = splošno stopnjo dobička za kmetijske strojne postaje,

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 18-168/49.

P_{ck} = skupni znesek polne lastne cene za planirani letni obseg del vseh državnih kmetijskih strojnih postaj v zadevni ljudski republiki.

Glede na to je višina povprečne stopnje dobička odvisna od splošne stopnje dobička in hitrosti obračanja sredstev državnih kmetijskih strojnih postaj v zadevni ljudski republiki.

Vzemimo na primer, da znašajo skupna osnovna in obratna sredstva vseh državnih kmetijskih strojnih postaj v neki ljudski republiki 100,000.000 dinarjev, skupni znesek polne lastne cene za vse planirano delo v hektarih pogojnega oranja pa 140,000.000 dinarjev.

Vzemimo dalje, da znaša splošna stopnja dobička 7%.

Povprečna stopnja za kmetijske strojne postaje v zadevni ljudski republiki bo znašala:

$$D_p = \frac{100,000.000 \times 7}{140,000.000} = 5$$

2. Individualne stopnje dobička izračunajo operativni upravni voditelji za posamezne kmetijske strojne postaje pod svojim vodstvom. Višina individualne stopnje dobička je odvisna od višine individualnih planskih stroškov kmetijskega strojnega dela zadevne postaje:

a) Pri kmetijskih strojnih postajah, katerih individualni planski stroški kmetijskega strojnega dela so enaki povprečnim planskim stroškom kmetijskega strojnega dela, je tudi individualna stopnja dobička enaka povprečni stopnji dobička.

b) Pri kmetijskih strojnih postajah, katerih individualni planski stroški kmetijskega strojnega dela so manjši od povprečnih planskih stroškov kmetij-

skega strojnega dela, je individualna stopnja dobička večja kakor povprečna stopnja dobička.

Za primera pod a) in b) se individualna stopnja dobička izračuna po temle obrazcu:

$$D_i = \frac{T_p \times D_p}{T_i}$$

pri čemer pomeni:

D_i = individualno stopnjo dobička zadevne kmetijske strojne postaje,

T_p = povprečne planske stroške kmetijskega strojnega dela za vsak hektar pogojnega oranja, določene za zadevno ljudsko republiko,

D_p = povprečno stopnjo dobička,

T_i = individualne planske stroške kmetijskega strojnega dela za en hektar pogojnega oranja zadevne kmetijske strojne postaje.

Če znašajo na primer povprečni stroški kmetijskega strojnega dela za en hektar pogojnega oranja 260 dinarjev, povprečna stopnja dobička je določena na 5%, individualni planski stroški kmetijskega strojnega dela za en hektar pogojnega oranja zadevne kmetijske strojne postaje pa znašajo 200 dinarjev, bo znašala individualna stopnja dobička za zadevno kmetijsko strojno postajo:

$$\frac{260 \times 5}{200} = 6,5\%$$

c) Pri tistih kmetijskih strojnih postajah, katerih individualni planski stroški kmetijskega strojnega dela so večji od povprečnih stroškov, a manjši od vsote povprečnih stroškov kmetijskega strojnega dela in absolutnega zneska povprečnega dobička, bo nji-

hova individualna stopnja dobička manjša od povprečne stopnje dobička.

Individualna stopnja dobička se v tem primeru izračuna po temle obrazcu:

$$D_i = \frac{[(T_p + M_p) - T_i] \times 100}{T_i}$$

pri čemer je:

$$M_p = \frac{T_p \times D_p}{100}$$

Primer: Povprečni stroški kmetijskega strojnega dela za en hektar pogojnega oranja znašajo kakor v gornjem primeru 260 dinarjev, individualni planski stroški kmetijskega strojnega dela zadevne kmetijske strojne postaje pa 270 dinarjev. Povprečna stopnja dobička je 5%. Individualna stopnja dobička se dobi, če se povprečni stroški kmetijskega strojnega dela (260) povečajo za absolutni znesek dobička po povprečni stopnji dobička $\left(\frac{260 \times 5}{100} = 13\right)$ in se ta vsota

(273) zmanjša za individualne planske stroške kmetijskega strojnega dela zadevne kmetijske strojne postaje (270). Ostanek (3) se pomnoži s 100 in deli z individualnimi stroški strojnega dela zadevne kmetijske strojne postaje (270). Če vstavimo te podatke v gornji obrazec, dobimo tole individualno stopnjo dobička:

$$\begin{aligned} D_i &= \frac{[(260 + 13) - 270] \times 100}{270} = \\ &= \frac{3 \times 100}{270} = 1,11\% \end{aligned}$$

č) Pri kmetijskih strojnih postajah, pri katerih so individualni planski stroški kmetijskega strojnega dela (273) enaki vsoti povprečnih stroškov kmetijskega strojnega dela (260) in absolutnega zneska dobička, izračunanega po povprečni stopnji dobička od povprečnih stroškov kmetijskega strojnega dela

$$\left(\frac{260 \times 5}{100} = 13 \right)$$

je individualna stopnja dobička nič (0), to je v tem primeru ni niti dobička niti izgube.

To izhaja tudi iz prednjega obrazca, v katerem je $T_p + M_p - T_i = 0$ ker je

$$\frac{[(260 + 13) - 273] \times 100}{273} = 0$$

d) pri tistih kmetijskih strojnih postajah, ki delajo s predvideno plansko izgubo, so individualni planski stroški kmetijskega strojnega dela večji od vsote povprečnih stroškov kmetijskega strojnega dela in absolutnega zneska povprečnega dobička.

V tem primeru se izračuna individualna stopnja izgube (G_i), ne pa individualna stopnja dobička za zadevno kmetijsko postajo, in sicer po temle obrazcu:

$$G_i = \frac{[T_i - (T_p + M_p)] \times 100}{T_i}$$

$$\text{Na pr. } T = 280, T_p = 260, M_p = \frac{5 \times 260}{100} = 13$$

$$\begin{aligned} G_i &= \frac{[280 - (260 + 13)] \times 100}{280} = \\ &= \frac{7 \times 100}{280} = 2,5\% \end{aligned}$$

3. Po določenih individualnih stopnjah dobička oziroma izgube od svojih planiranih stroškov kmetijskega strojnega dela določijo kmetijske strojne postaje znesek svojega rednega planskega dobička oziroma znesek planske izgube.

4. To navodilo se uporablja od 1. januarja 1949.

Št. 1604

Beograd dne 24. januarja 1949.

Minister za kmetijstvo:

inž. Mijalko Todorović l. r.

Strinjam se!

Predsednik

Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi 23. člena uredbe o izračunavanju polne lastne cene, o določitvi in razdelitvi dobička, o amortizacijskem skladu, o skladu vodstva in o osrednjem skladu kmetijskih strojnih postaj izdajam po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ in po poprejšnjem zaslišanju centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije

odločbo

**o splošnem računskem faktorju za kmetijske
strojne postaje***

1. Splošni računski faktor, na podlagi katerega se izračuna odstotek prispevka iz planskega dobička za sklad vodstva kmetijskih postaj, se določi na 1 (eden).

2. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se od 1. januarja 1949.

Št. 22477/48

Beograd dne 5. januarja 1949.

Predsednik
Gospodarskega sveta
pri vladi FLRJ:
Boris Kidrič l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 13—106/49.

Na podlagi 8. in 9. člena uredbe o izračunavanju polne lastne cene, določitvi in razdelitvi dobička, o amortizacijskem skladu, o skladu vodstva in o osrednjem skladu kmetijskih strojnih postaj izdajam po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije

odločbo

o višini amortizacijske stopnje za izračunavanje amortizacijskih zneskov za leto 1949 v kmetijskih strojnih postajah ter o višini dela amortizacijskega zneska, ki se uporabi za reprodukcijo osnovnih sredstev in za generalna popravila*

1. Amortizacijska stopnja, po kateri se izračunajo amortizacijski zneski, se določi za leto 1949 na 40% od normiranih stroškov kmetijskega strojnega dela.

2. Od skupnega amortizacijskega zneska, ki se dobi, če se zgoraj določena amortizacijska stopnja vzame od povprečnega normativa za stroške kmetijskega strojnega dela, gre 60% v splošni državni amortizacijski sklad za reprodukcijo osnovnih sredstev, 40% pa v amortizacijski sklad kmetijske strojne postaje za generalna popravila.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 26-221/49.

3. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se od 1. januarja 1949.

IV št. 4093

Beograd dne 3. februarja 1949.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Strinjam se!
Predsednik
zvezne planske komisije:
Boris Kidrič l. r.

NA DRŽAVNIH KMETIJSKIH POSESTVIH

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu predsednika Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ

uredbo

o izračunavanju polne lastne cene, o amortizacijskem skladu, o določitvi in razdelitvi dobička in o skladu vodstva državnih kmetijskih posestev*

I. Splošne določbe

1. člen

Za izračunavanje polne lastne cene, za ustanovitev in uporabo amortizacijskega sklada, za določitve in razdelitev dobička ter ustanovitev in uporabo sklada vodstva veljajo pri vseh državnih kmetijskih posestvih splošnega državnega, republiškega in pokrajinskega pomena določbe te uredbe.

Za državno kmetijsko posestvo se po tej uredbi šteje tudi tako posestvo, ki se poleg svoje pretežno kmetijske delavnosti ukvarja še s kako drugo delavnostjo (industrijo, trgovino in pod.). Če se kmetijska delavnost v okviru posestva deli na več uprav, se vsaka izmed teh uprav kakor tudi vsaka delavnost v okviru takega posestva (živilska in druga industrija,

* Očj. v Ur. listu FLRJ št. 45-340/48.

ribarstvo, gozdarstvo itd.) šteje za posebno gospodarstvo.*

Posamezna izmed teh gospodarstev, ki se ne ukvarjajo s kmetijstvom, uporabljajo predpise gospodarskih uredb, ki veljajo za podjetja zadevne vrste, izvzemši predpise o razdelitvi dobička. Dobiček vseh gospodarstev v okviru istega posestva se deli po predpisih te uredbe.

II. Izračunavanje polne lastne cene

2. člen

Struktura polne lastne cene za kmetijske pridelke je tale:

1	Material in stroški za material (seme, gnojila, zaščitna sredstva, krma, stelja in pod.)	I. Proizvajalni stroški	II. Lastna cena
2	Plače in plačila za delo z dodatki		
3	Splošni proizvodni stroški		
4	Amortizacija		
5	Upravni stroški: a) kmetijskega gospodarstva b) direkcije posestva c) prispevek za operativno upravno vodstvo č) prispevek za kadre	III. Polna lastna cena	
6	Prodajni stroški		

* Popravljen po popravku v Ur. listu FLRJ št. 50-48.

3. člen

Polna lastna cena se v panogah rastlinske proizvodnje planira po enoti površine in po enoti proizvoda, v panogah živalske proizvodnje pa po enoti proizvoda.

Pri planiranju polne lastne cene se v panogah rastlinske proizvodnje vzamejo donosi, ki ustrezajo rednim vremenskim razmeram, s planom predvidenim agrotehničnim ukrepom in proizvodjalnim pogojem na posestvu.

Planirana polna lastna cena za enoto proizvoda rastlinske proizvodnje se dobi, če se planirana polna lastna cena za skupno planirano površino zmanjša za ceno stranskih proizvodov in nato deli s skupno planirano količino proizvoda.

Če pa se planirana količina proizvoda za zadevno leto redno povečuje ali zmanjšuje zaradi vremenskih razmer, je treba korigirati planirani donos in po njem tudi planirano polno lastno ceno za enoto proizvoda. Ta korektura se napravi na podlagi ugotovljenega donosa, ki nastane zaradi vremenskih razmer.

Količnik iz prednjega odstavka za zadevno leto določi pristojna okrajna komisija za ocenitev donosov žetve neposredno pred pospravljanjem posevkov (žetvijo, spravljanjem, kopanjem), in sicer za zadevni okraj in za vsako vrsto glavnega proizvoda.

4. člen

Natančnejše predpise o kmetijskih kalkulacijah predpiše minister za kmetijstvo FLRJ s posebnim navedilom.

Zvezna planska komisija predpiše po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ glede na proizvodjalne

pogoje orientacijske normative za stroške pod* 1., 2., 5. in 6. točko iz razpredelnice v 2. členu te uredbe.

III. Amortizacijski sklad

5. člen

Namen amortizacije osnovnih sredstev (zgradb, instalacij, strojev in orodja, sadovnjakov, vinogradov, hmeljnikov, vprežne živine, odrasle plemenske živine* in pod.) državnih kmetijskih posestev oziroma gospodarstev je, da se zagotovijo finančna sredstva za njihovo reprodukcijo in za velika popravila oziroma za obnovo osnovne črede.

6. člen

Amortizacija zgradb, instalacij, strojev in orodja ter sadovnjakov, vinogradov in hmeljnikov se predpiše v normiranih zneskih za 1 hektar, in sicer posebej za njive, vrtove, sadovnjake, vinograde, hmeljnike, travnike, pašnike in podobno. Ti zneski so lahko različni za urejena in neurejena posestva. Katera posestva veljajo za urejena in katera za neurejena odloči pristojni minister za kmetijstvo.

Amortizacija vprežne živine in odrasle plemenske živine se amortizira po njihovi* inventarski ceni in po normiranih amortizacijskih stopnjah.

Višino amortizacijskih zneskov za 1 hektar oziroma višino amortizacijske stopnje določi minister za finance FLRJ po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ in v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije.

* Popravljen po popravku v Ur. l. FLRJ št. 50-48.

7. člen

Minister za finance FLRJ določi po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ in v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije, kolikšen del amortizacije (razen za živino) se uporabi za reprodukcijo osnovnih sredstev in kolikšen za velika popravila.

Del amortizacijskih zneskov, ki so namenjeni za reprodukcijo osnovnih sredstev (razen za živino), se vplačuje v splošni državni amortizacijski sklad za kmetijstvo.

Del amortizacijskih zneskov, ki so namenjeni za velika popravila, sestavlja amortizacijski sklad državnega kmetijskega posestva oziroma gospodarstva, ki ga ima posestvo oziroma gospodarstvo v samostojni upravi na podlagi svojih finančnih planov.

Zneski, ki se dobijo z amortizacijo osnovne črede, in zneski, ki se dobijo z vnovčenjem posameznih glav osnovne črede, sestavljajo sklad za obnovo osnovne črede, ki ga ima kmetijsko posestvo oziroma gospodarstvo v samostojni upravi.

8. člen

Kmetijska posestva oziroma gospodarstva vplačujejo amortizacijske zneske pri Državni investicijski banki v višini, ki je določena v trimesečnih finančnih planih, zneske od vnovčenja posameznih živali pa, ko dosežejo te dohodke.

Zneske iz tega odstavka vplačujejo kmetijska posestva oziroma gospodarstva na tele račune:

a) zneske, ki so namenjeni za reprodukcijo osnovnih sredstev (razen živine), v korist splošnega državnega amortizacijskega sklada za kmetijstvo;

b) zneske, ki so namenjeni za velika popravila, na račun svojega amortizacijskega sklada kmetijskega posestva oziroma gospodarstva;

c) zneske, ki so namenjeni za obnovo osnovne črede, na račun svojega sklada za obnovo osnovne črede.

9. člen

Sredstva splošnega državnega amortizacijskega sklada za kmetijstvo so namenjena za obnovo izrabljenih osnovnih sredstev. S sredstvi tega sklada sme razpolagati vlada FLRJ, vlada ljudske republike ali glavni izvršilni odbor ljudske skupščine Avtonomne pokrajine Vojvodine, glede na to, ali gre za posestva splošnega državnega, republiškega ali pokrajinskega pomena, in sicer do zneska vplačil, ki so jih v ta sklad vplačala posestva pod njihovim vodstvom.

10. člen

Členi 6, 7, 8, 9, 11 in 12 uredbe o splošnem državnem amortizacijskem skladu rudarske in industrijske proizvodnje in o amortizacijskem skladu državnih rudarskih in industrijskih podjetij veljajo tudi za državna kmetijska posestva oziroma gospodarstva.

Vplačila v korist splošnega državnega amortizacijskega sklada za leto 1948 je treba vplačati v zneskih, ki so določeni v potrjenih finančnih planih za leto 1947.

IV. Določitev dobička

11. člen

Dobiček, ki ga dosežejo državna kmetijska posestva oziroma gospodarstva, je sestavljen iz planskega, to je s planom predvidenega dobička, in iz nadplanskega, to je s planom nepredvidenega dobička.

12. člen

Planski dobiček oziroma izguba kmetijskega gospodarstva je razlika med predpisanimi državnimi cenami oziroma med predvidenimi prostimi cenami za proizvode, za katere niso predpisane državne cene, in med planiranimi polnimi lastnimi cenami za enoto proizvoda.

Po korekturi planske polne lastne cene, opravljeni po določbi četrtega odstavka 3. člena te uredbe, je treba opraviti tudi korekturo planskega dobička oziroma izgube za vsako gospodarstvo, da se s tem dobi korigirani planski dobiček oziroma planska izguba.

13. člen

Planski dobiček oziroma izguba kmetijskega posestva kot celote je razlika med vsoto planskih dobičkov in s planom predvidenih izgub vseh gospodarstev v okviru kmetijskega posestva.

14. člen

Nadplanski dobiček kmetijskega gospodarstva je razlika med korigirano s planom predvideno polno lastno ceno in med dejansko polno lastno ceno za enoto proizvoda, in sicer za količine, dosežene do višine korigiranega planskega donosa. Za nadplanski dobiček se šteje tudi ves dobiček, ki se doseže pri donosu nad korigirani planski donos.

Znižanje polne lastne cene se doseže z racionalnejšo organizacijo proizvodnje, s povečanjem produktivnosti dela, z boljšim delovanjem in gojitvijo, z izboljšanjem donosa, s prihrankom pri materialu, z boljšo izrabo proizvodjalnih sredstev in z zmanjšanjem upravnih in prodajnih stroškov.

15. člen

Nadplanski dobiček kmetijskega posestva kot celote je razlika med vsoto nadplanskega dobička in vsoto nepredvidenih izgub vseh gospodarstev v okviru kmetijskega posestva.

16. člen

Razlika, ki nastane zaradi povečanja cen, na podlagi katerih je bil sestavljen finančni plan posestva, gre v proračun pristojnega organa.

Minister za finance FLRJ izda v sporazumu z ministrom za kmetijstvo FLRJ potrebne predpise o načinu kritja izgub, ki nastanejo zaradi prodaje proizvodov po cenah, nižjih od tistih, na podlagi katerih je bil sestavljen finančni plan, in sicer bodisi zaradi znižanja državnih cen ali zaradi izpolnitve nalog, ki jih je dal pristojni organ.

17. člen

Da bi se določil planski dobiček, izračuna gospodarstvo polno lastno ceno posebej za vse tiste proizvode, ki jih proizvaja gospodarstvo v večjem obsegu ali glede katerih je tako izračunavanje v splošno korist.

Za druge proizvode se polna lastna cena izračuna po skupinah, to je za več proizvodov skupaj.

Ministrstvo za kmetijstvo določi v soglasju s pristojno plansko komisijo vrsto kmetijskih proizvodov, za katere naj zadevno posestvo ali gospodarstvo izračuna posamezno polno lastno ceno.

18. člen

Po preteku vsakega leta ugotovi državno kmetijsko posestvo oziroma gospodarstvo dejansko polno

lastno ceno za posamezne proizvode oziroma skupine proizvodov in doseženi dobiček oziroma nastalo izgubo.

V. Razdelitev dobička

19. člen

Dobiček se razdeli pri sestavljanju finančnega plana. Vplačila iz dobička na podlagi te razdelitve pomenijo akontacije, ker se dokončni obračun sestavi in dobiček razdeli ob potrditvi zaključnega računa.

20. člen

Planski dobiček kmetijskega posestva kot celote se razporedi takole:

1. za kontrolni znesek za vplačilo v proračun;
2. za prispevke v sklade vodstva, in sicer za kmetijska gospodarstva po določbah 29. in 30. člena te uredbe, za druga gospodarstva v okviru kmetijskega posestva pa po predpisih o skladu vodstva, ki veljajo za podjetja zadevne vrste;
3. za samostojno razpolago gospodarstva, vendar največ do 20% od skupnega zneska planskega dobička, zmanjšanega za znesek pod 2. in sicer za tele v planu nepredvidene namene:
 - a) za manjše potrebe racionalizacije,
 - b) za strokovne poskuse in preskuse,
 - c) za izboljšanje delovnih pogojev;
4. do 10% za operativnega upravnega voditelja, ki uporabi ta sredstva kot finančno osnovo za sestavo predloga investicijskega plana za racionalizacijo in rekonstrukcijo predvsem manj racionalnih posestev pod njegovim vodstvom. Od teh sredstev pripada operativnemu upravnemu vodstvu do 20% za prosto razpolago v namene, predvidene v 3. točki tega člena;

5. za tele s planom predvidene namene:

- a) za povečanje obratnih sredstev posestva,
- b) za povečanje osnovnih sredstev posestva in
- c) za kritje operativnih izdatkov za novatorstvo in raziskovanje;

6. ostanek nerazporejenega planskega dobička gre v proračun.

21. člen

Nadplanski dobiček se razporedi v tele namene:

- 1. do 50% v sklad vodstva gospodarstva;
- 2. največ 20% za samostojno razpolago gospodarstva;
- 3. ostanek nadplanskega dobička gre v proračun.

22. člen

Višino tistega dela planskega dobička, s katerim smejo gospodarstva v okviru kmetijskega posestva po 3. točki 20. člena te uredbe prosto razpolagati, višino tistega dela planskega dobička, ki pripada po 4. točki 20. člena operativnemu upravnemu vodstvu, ter višino tistega dela nadplanskega dobička, s katerim gospodarstva po 2. točki 21. člena te uredbe lahko prosto razpolagajo, določi za vsako posamezno gospodarstvo in za vsako operativno upravno vodstvo pristojni minister za finance po predlogu pristojnega ministra za kmetijstvo.

23. člen

Natančnejše predpise o določitvi in razdelitvi dobička izda minister za finance FLRJ po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ.

VI. Sklad vodstva

24. člen

Pri vsakem državnem kmetijskem posestvu se ustanovi sklad vodstva.

Če je v okviru posameznega kmetijskega posestva več gospodarstev, se ustanovi sklad vodstva pri vsakem gospodarstvu posebej, pa tudi za vsako pomožno delavnost (elektrarno, mehanično delavnico, vodovod, gospodarsko železnico itd.) in za direkcijske posestev.

25. člen

Sredstva sklada vodstva se uporabijo:

a) za posebne nagrade udarnikom, novatorjem in racionalizatorjem ter drugim delavcem in uslužbencem državnega kmetijskega posestva oziroma gospodarstva, ki so se izkazali pri delu;

b) za povzdigo strokovne usposobljenosti delavcev in uslužbencev;

c) za graditev stanovanj za delavce in uslužbence;

č) za graditev socialnih ustanov za delavce in uslužbence (zavetišča, dečjih jasli, vajeniških domov, menz, ambulant in pod.).

Iz sklada vodstva se ne morejo dajati nagrade direktorju kmetijskega posestva oziroma vodji gospodarstva ali pomožne delavnosti in njihovim pomočnikom. Ti se nagradijo iz osrednjega sklada pri operativnem upravnem vodstvu.

26. člen

Upravo sklada vodstva kmetijskega posestva vodi ravnatelj posestva.

Upravo sklada vodstva posameznih gospodarstev in pomožnih delavnosti vodi ravnatelj posestva po predlogu vodje posameznega gospodarstva oziroma delavnosti. Upravo sklada vodstva direktorije posestva vodi direktor posestva.

Direktor posestva oziroma vodja gospodarstva ali pomožne delavnosti se mora pri uporabi sredstev iz sklada vodstva posvetovati s sindikalno organizacijo. Sindikalna organizacija sme dati k odločbi direktorja posestva svoje pripombe pri pristojnem operativnem upravnem vodstvu.

27. člen

Pri vsakem operativnem upravnem vodstvu državnih kmetijskih posestev se ustanovi osrednji sklad, ki ga ima v svoji upravi zadevni voditelj.

28. člen

Sredstva osrednjega sklada se uporabijo za nagrade direktorjem posestev, vodjem gospodarstev in pomožnih delavnosti ter njihovim pomočnikom, strokovnemu osebju in boljšim delavcem in uslužbencem posestev, gospodarstev in pomožnih delavnosti.

29. člen

Sredstva sklada vodstva se stekajo iz planskega in nadplanskega dobička kmetijskega posestva oziroma gospodarstva na podlagi določenih odstotkov.

30. člen

Odstotek prispevka iz planskega dobička za sklad vodstva se izračuna po obrazcu:

$$Pd = \frac{P \times F}{D}$$

pri čemer pomeni:

Pd = odstotek prispevka iz planskega dobička,

P = planirano letno vsoto vseh plač delavcev in uslužbencev zadevnega posestva oziroma gospodarstva,

F = predpisani splošni računski faktor,

D = predvideni planski dobiček zadevnega posestva oziroma gospodarstva.

Splošni računski faktor (F) predpiše predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ, ko poprej dobi mnenje centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije.

31. člen

Če dela kmetijsko posestvo oziroma gospodarstvo zaradi državnih cen, zaradi svojih posebnih nalog ali zaradi proizvodnih pogojev z izgubo, predvideno s planom, ali z majhnim dobičkom, se znesek prispevka za sklad vodstva izračuna tako, da se splošni računski faktor iz prednjega člena uporabi kot odstotek k planirani letni vsoti vseh plač delavcev in uslužbencev posestva oziroma gospodarstva. Če se tako izračunani prispevek ne more kriti iz dobička, se razlika krije kot s planom predvidena izguba.

Kmetijskemu posestvu oziroma gospodarstvu, ki brez svoje krivde zaradi elementarnih nezgod ali drugačnih vzrokov ni doseglo s planom predvidenega dobička ali je povečalo s planom predvideno izgubo, se sme priznati prispevek v sklad vodstva po določbi prvega odstavka tega člena. O tem odloči pristojni minister za finance po predlogu pristojnega ministra

za kmetijstvo — za posestva zveznega in republiškega pomena, za posestva pokrajinskega pomena pa poverjenik za finance glavnega odbora Avtonomne pokrajine Vojvodine po predlogu pristojnega ministra za kmetijstvo — za posestva zveznega in republiškega pomena, za posestva pokrajinskega pomena pa poverjenik za finance glavnega izvršilnega odbora Avtonomne pokrajine Vojvodine po predlogu poverjenika za kmetijstvo.

Posestvo oziroma gospodarstvo, ki po svoji krivdi ne izpolni plana, izgubi tisto leto deloma ali v celoti pravico do prispevka za sklad vodstva.

32. člen

Znesek prispevka za sklad vodstva se za direk-cijo posestva, za strojno delavnico, kmetijsko želez-nico ali kako drugo pomožno delavnost, katere iz-datki se prištejejo med proizvodne stroške drugih go-spodarstev, izračuna tako, da se računski faktor iz drugega odstavka 30. člena te uredbe uporabi kot odstotek k skupni vsoti plač delavcev in uslužbencev direkcije posestva oziroma delavnosti.

33. člen

Od nadplanskega dobička uporabi posestvo ozi-roma gospodarstvo do 50% za sklad vodstva.

Če je kmetijsko posestvo oziroma gospodarstvo zmanjšalo svojo s planom predvideno izgubo, se mu prizna za sklad vodstva do 50% od tega zmanjšanja ter od nadplanskega dobička.

Od skupnega nadplanskega dobička oziroma od zmanjšanja s planom predvidene izgube se vplača v sklad vodstva kmetijskih gospodarstev v okviru kme-tijskega posestva in sicer:

če zmanjša kmetijsko gospodarstvo korigirano polno lastno ceno do 15%, se vplača v sklad vodstva 30% od skupnega nadplanskega dobička oziroma zmanjšanja s planom predvidene izgube kmetijskega gospodarstva;

če zmanjša kmetijsko gospodarstvo korigirano plansko polno lastno ceno do 20%, se vplača v sklad vodstva 40% od skupnega nadplanskega dobička oziroma od zmanjšanja s planom predvidene izgube kmetijskega gospodarstva;

če zmanjša kmetijsko gospodarstvo korigirano plansko polno lastno ceno za nad 20%, se vplača v sklad vodstva 50% od skupnega nadplanskega dobička oziroma od zmanjšanja s planom predvidene izgube kmetijskega gospodarstva.

34. člen

Od skupnega letnega prispevka za sklad vodstva kmetijskega posestva oziroma gospodarstva, direkcije posestva ali pomožne delavnosti se vplača 5% v osrednji sklad operativnega upravnega vodstva.

35. člen

Za dan ustanovitve sklada vodstva pri državnih kmetijskih posestvih oziroma gospodarstvih in osrednjega sklada pri operativnem upravnem vodstvu se šteje 1. januar 1948.

Prispevek v sklad vodstva za leto 1947 se vplača v zneskih, ki so predvideni v potrjenih finančnih planih za leto 1947.

36. člen

Natančnejša navodila za izvajanje uredbe predpiše minister za kmetijstvo FLRJ.

37. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Beograd dne 29. maja 1948.

Predsednik vlade FLRJ
in minister za narodno obrambo,
maršal Jugoslavije:

Josip Broz-Tito l. r.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ:

Boris Kidrič l. r.

Na podlagi tretjega odstavka 6. člena in prvega odstavka 7. člena uredbe o izračunavanju polne lastne cene, o amortizacijskem skladu, o določitvi in razdelitvi dobička in o skladu vodstva državnih kmetijskih posestev izdajam po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ v soglasju s predsednikom zvezne planske komisije

odločbo

o višini amortizacijskih zneskov državnih kmetijskih posestev*

I. Amortizacija osnovnih sredstev (razen živine) se pri vseh gospodarstvih kmetijske delavnosti realizira s tem, da se vplača v amortizacijski sklad določeni znesek glede na merilno enoto za površino posamezne kulture, in sicer:

1. Urejena kmetijska posestva vplačujejo za 1 ha:

a) njivskih kultur	800	din
b) travnikov	400	"
c) pašnikov	200	"
č) vinogradov	8.000	"
d) hmeljnikov	8.000	"
e) trsja	250	"
f) rodni sadovnjakov	2.500	"
g) vrtov	2.500	"
h) gozdov v okviru kmetijskega gospodarstva	200	"

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 46-360/48.

2. Neurejena kmetijska posestva vplačujejo za 1 ha:

a) njivskih kultur	400 din
b) travnikov	200 „
c) pašnikov	100 „
č) vinogradov	8.000 „
d) hmeljnikov	8.000 „
e) trsja	250 „
f) rodnih sadovnjakov	2.500 „
g) vrtov	1.250 „
h) gozdov v okviru kmetijskega gospodarstva	200 „

II. Amortizacija osnovne črede se realizira z vplačilom amortizacijskih zneskov v sklad za obnovo osnovne črede, amortizacijski zneski pa se dobijo, če se določena amortizacijska stopnja za posamezno vrsto živine osnovne črede uporabi k njeni inventarni vrednosti.

Vsa kmetijska posestva (urejena in neurejena) uporabijo te amortizacijske stopnje:

a) za krave	10%
b) za bike	15%
c) za vole in bivole	6%
č) za konje, mule in osle	10%

III. Amortizacijski znesek iz I. točke se razdeli na (A) splošni državni amortizacijski sklad in (B) na amortizacijski sklad kmetijskega posestva. V splošni državni amortizacijski sklad gre 75%, v amortizacijski sklad kmetijskega posestva pa 25% od zneska, ki se vplača za 1 ha posamezne kulture.

Zneski, ki se vplačujejo po stopnjah za posamezne vrste živine iz II. točke, gredo v sklad za obnovo osnovne črede.

Amortizacijski zneski iz I. in II. točke se uporabijo po predpisih 8. člena uredbe o izračunavanju polne lastne cene, o amortizacijskem skladu, o določitvi in razdelitvi dobička in o skladu vodstva državnih kmetijskih posestev.

IV. Ta točka se uporablja od 1. januarja 1948.

Št. 20047

Beograd dne 28. maja 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 30. člena uredbe o izračunavanju polne lastne cene, o amortizacijskem skladu, o določitvi in razdelitvi dobička in o skladu vodstva državnih kmetijskih posestev izdajam po predlogu ministra za kmetijstvo FLRJ in po poprejšnjem zaslišanju centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije

odločbo

o splošnem računskem faktorju pri državnih kmetijskih posestvih*

1. Splošni računski faktor, na podlagi katerega se bo računal odstotek prispevka iz planskega dobička v sklad vodstva državnih kmetijskih posestev, se določi na 1 (eden).

2. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se od 1. januarja 1948.*

Št. 7785

Beograd dne 18. maja 1948.

Predsednik
Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ
in zvezne planske komisije:

Boris Kidrič l. r.

* Cb.j. v Ur. l. FLRJ št. 48-385/48.

DODATEK

Predpisi o akumulaciji in cenah

(dopolnila, spremembe in popravki)

1. V INDUSTRIJI IN RUDARSTVU

Na podlagi drugega odstavka 8. točke navodila Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ št. 1725 z dne 7. februarja 1948 o dajanju povračila (regresa) trgovskim podjetjem (Uradni list FLRJ št. 12/48) predpisuje minister za lahko industrijo FLRJ v soglasju z ministrom za trgovino in preskrbo FLRJ in ministrom za finance FLRJ

navodilo

o dajanju povračila (regresa) industrijskim podjetjem, ki odkupujejo kmetijske pridelke za predelavo po prostih cenah*

1. To navodilo se nanaša na tele kmetijske pridelke:

- a) živino in drobnico ter prašiče,
- b) svinjsko mast in loj.

2. Državna industrijska podjetja, splošnega državnega in republiškega pomena, ki odkupujejo za predelavo kmetijske pridelke, navedene v 1. točki tega navodila, neposredno od pridelovalcev (kmetov, kmečkih delovnih zadrug in državnih kmetijskih posostev) ali jih nabavljajo od državnih odkupnih podjetij po prostih cenah, ki so višje od cen, po katerih je podjetje sestavilo načrt individualnih proizvodjalnih stroškov, imajo pravico do povračila (regresa) tako

* Otbj. v Ur. listu FLRJ št. 32-250/48.

nastale razlike po določbah tega navodila, če prodajo svoje končne izdelke po nižjih enotnih cenah.

V povračilo spada razlika med dejansko plačano ceno (ceno, po kateri je podjetje odkupilo pridelek, povečano za davek od prometa proizvodov) in ceno za isti pridelek, po kateri je podjetje sestavilo načrt individualnih proizvodnih stroškov.

Če prodaja industrijsko podjetje svoje končne izdelke ali njih del, od katerih dobi za predelane kmetijske pridelke iz 1. točke tega navodila povračilo, po ceni, ki je višja od nižje enotne cene, mora vplačati to razliko v osrednji sklad za povračilo (»Centralni fond za regres« — 3. točka tega navodila).

3. Povračilo po 2. točki tega navodila se izplačuje v breme osrednjega sklada za povračilo pri Narodni banki FLRJ. Načrt povračila sestavi za vsa podjetja splošnega državnega in republiškega pomena za vso državo ministrstvo za lahko industrijo FLRJ v soglasju z ministrstvom za finance FLRJ, ministrstvom za trgovino FLRJ in Gospodarskim svetom pri vladi FLRJ.

Ministrstvo za lahko industrijo določi načrt povračila po četrtletjih, in sicer na podlagi načrta povračila industrijskih podjetij splošnega državnega pomena iz 2. točke tega navodila ter republiških načrtov povračila, ki mu jih morajo poslati republiška ministrstva za industrijo najpozneje petnajst dni pred vsakim posameznim četrtletjem.

Določeni načrt povračila pošlje ministrstvo za lahko industrijo FLRJ ministrstvu za finance FLRJ in republiškim ministrstvom za industrijo.

Na podlagi tako določenega načrta povračila zagotovi ministrstvo za finance FLRJ potrebna sredstva za osrednji sklad za povračilo pri Narodni banki FLRJ.

4. Povračilo se podjetjem iz 2. točke tega navodila izplačuje takole:

a) Industrijsko podjetje si po odkupu pridelkov priskrbi od upravnika krajevno pristojne okrajne uprave za odkup potrdilo o vrsti, količini in ceni odkupljenih pridelkov, o času in kraju, kje so bili odkupljeni, ter o tem, da odkupna cena ustreza višini in pogojem (limitu), ki so jih določili pristojni državni organi (republiška in okrajna uprava za odkup), in sicer na obrazcu, ki je sestavni del tega navodila. Temu potrdilu pristavi podjetje svojo izjavo, potrjeno od operativnega upravnega voditelja, da so v potrdilu navedeni pridelki namenjeni za predelavo po proizvodjalnem načrtu podjetja.

b) Ko podjetje dobi potrdilo iz točke a), sestavi na podlagi podatkov iz knjigovodstva obračun o posameznih odkupljenih pridelkih in navede v njem natančen znesek, ki mu pripada kot povračilo. Obračun s potrdilom predloži pristojnemu finančnemu organu (ministrstvu za finance FLRJ oziroma republiškemu ministrstvu za finance), in sicer na obrazcu za obračun povračila, ki je sestavni del tega navodila.

c) Pomočnik ministra za finance FLRJ oziroma republiškega ministra za finance izda pristojnemu sedežu Narodne banke FLRJ nalog, naj prizna v breme sklada za povračilo znesek po obračunu.

Finančni organ ima pravico, da pred overitvijo in izdajo naloga pregleda, ali je obračun sestavljen natančno po predpisih navodila. Po potrebi zahteva mnenje strokovnjakov.

č) Ko Narodna banka FLRJ ugotovi, da je podjetje predložilo potrdilo, izjavo, obračun in nalog iz točk a), b) in c), mu izplača povračilo. Če nima vseh teh listin ali če niso v redu, mora odkloniti izplačilo.

Podjetje Številka tekoč. računa pri Narodni banki FLR]
 Operativni upravni voditelj Podružnica v, ki ji je treba priznati
 Ministrstvo povračilni znesek.

OBRACUN POVRACILA

po navodilu o dajanju povračila (regresa) industrijskim podjetjem, ki odkupujejo
 kmetijske pridelke za predelavo po prostih cenah

1/	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zap. št.	Vrsta blaga	Odkupni kraj ali ime in kraj od- kupnega podjetja	Merilna enota	Odkupljena količina	Defansko plačana: cena oziroma fak- turna cena — dinarjev	Vrednost odkup- ljene količine po ceni iz stolpca 6 — dinarjev	Cena, po kateri je podjetje sestavilo načrt individualnih stroškov — dinarjev	Vrednost odkup- ljene količine po ceni iz stolpca 8 — dinarjev	Znesek, ki pripada podjetju kot po- vracilo (7—9) — dinarjev

V/na dne 1948
 in z besedami dinarjev
 Da je ta obračun sestavljen po podatkih iz knjigovodstva, potrjujeja:
 Vodja računovodstva: Direktor podjetja:

Okrajna uprava za odkup

Št.

1948

POTRDILO

Okrajna uprava za odkup v/na

potrjuje, da je podjetje iz

dne 1948 kupilo v

Vrsta pridelkov	Cena pridelkov	Količina odkupljenih pridelkov	Opomba

Odkupna cena ustreza višini in pogojem (limitu), določenim od pristojnih državnih organov.

Upravnik
okrajne uprave za odkup:

5. Če industrijsko podjetje nabavlja pridelke od odkupnega podjetja, pripada povračilo industrijskemu podjetju. Obračun o razliki, ki spada v povračilo, sestavi na podlagi fakture odkupnega podjetja — prodajalca in drugih podatkov iz knjigovodstva.

Ki povračilu industrijskega podjetja, ki je blago nabavilo od odkupnega podjetja, spada razlika med fakturirano ceno odkupnega podjetja in ceno, po kateri je industrijsko podjetje sestavilo individualne načrtne proizvodjalne stroške.

Glede nadaljnega postopka za uveljavitev povračila veljajo določbe 4. točke tega navodila. Potrdilo o količinah in cenah odkupljenih pridelkov da republiška uprava za odkup, v katere območju so bili pridelki kupljeni, in sicer na podlagi potrdil okrajnih uprav za odkup. To potrdilo mora preskrbeti odkupno podjetje — prodajalec in ga poslati industrijskemu podjetju — kupcu.

6. Republiška ministrstva za industrijo in okrajni oziroma mestni izvršilni odbori morajo voditi evidenco o potrdilih, ki so jih izdali za uveljavitev povračila, in sicer po vrsti in količini pridelkov ter po višini povračilnih zneskov.

Prav tako morajo republiška ministrstva za industrijo:

a) pošiljati ministrstvu za lahko industrijo FLRJ mesečni zbiralni obračun o povračilu in

b) organizirati redno in dobro kontrolo nad delom vseh industrijskih podjetij, ki se jim daje povračilo po tem navodilu.

7. Industrijskim podjetjem, ki se ne bi ravnala po določbah tega navodila, se ne prizna pravica do povračila.

Odločbo o zavrnitvi pravice do povračila izda pristojno ministrstvo za industrijo po zahtevi katerega izmed organov, navedenih v 4. točki tega navodila.

8. Razlike, ki so nastale pri industrijskih podjetjih do uveljavitve tega navodila, se likvidirajo v breme osrednjega sklada za povračilo, in sicer:

a) tiste, ki so nastale iz poslov do 31. decembra 1947, na podlagi knjigovodstvenega stanja po zaključnem računu za leto 1947 ob pogojih iz 4. točke in ob uporabi 2., 5. in 7. točke tega navodila;

b) tiste, ki so nastale po 31. decembru 1947, po določbah tega navodila.

9. Dokler ne bo sestavljen načrt povračila, se bo povračilo izplačevalo za vse dejansko nastale razlike na način, ki je predpisan s tem navodilom.

Načrte povračila (tretji odstavek v 3. točki tega navodila) za I. in II. trimesečje 1948 morajo republiška ministrstva za industrijo dostaviti ministru za lahko industrijo FLRJ najpozneje do 1. maja 1948.

10. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

II št. 6812

Beograd dne 15. aprila 1948.

Minister za lahko industrijo:

Andrija Hebrang l. r.

Minister za trgovino in preskrbo:

Jakov Blažević l. r.

Minister za finance:

Sreten Žujović l. r.

Na podlagi drugega odstavka 8. točke navodila Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ št. 1725 (Uradni list FLRJ št. 12/48) o dajanju povračila (regresa) trgovskim podjetjem predpisujem v soglasju z ministrom za trgovino in preskrbo FLRJ in ministrom za finance FLRJ

navodilo

o spremembi in dopolnitvi navodila o dajanju povračila (regresa) industrijskim podjetjem, ki odkupujejo industrijske pridelke za predelavo po prostih cenah*

1. V 1. točki pod b) navodila o dajanju povračila (regresa) industrijskim podjetjem, ki odkupujejo kmetijske pridelke za predelavo po prostih cenah (Uradni list FLRJ št. 32/48), se črta pika, nato pa se v novi vrsti doda pod c) novo besedilo, ki se glasi:

»c) sadje in vrtnine.«

2. 8. točka se menja in se glasi:

»Razlike, ki so nastale pri industrijskih podjetjih do uveljavitve tega navodila, se likvidirajo v breme osrednjega sklada za povračilo na podlagi knjigovodstvenega stanja (za tiste, ki so nastale do 31. decembra 1947, po zaključnem računu za leto 1947) ob uporabi predpisov iz 2., 4., 5. in 7. točke tega navodila. Namesto potrdila, ki je predpisano v 4. točki pod a) in v tretjem odstavku 5. točke, je

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 53—422/48.

treba preskrbeti in predložiti potrdilo krajevno pristojnega okrajnega oziroma mestnega ljudskega odbora (poverjenika za trgovino in preskrbo) o tem, koliko je ob odkupu znašala višina (limit) določene oziroma tržne cene za odkupljene pridelke v odkupnem kraju.«

3. Razlike, ki so pri odkupu sadja in vrtnin nastale pri industrijskih podjetjih do uveljavitve teh sprememb in dopolnitev, se likvidirajo po 8. točki navodila samo, če izvirajo iz odkupa v letu 1948.

4. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

II št. 6812

Beograd dne 15. junija 1948.

Minister za lahko industrijo:

dr. Savo Zlatić l. r.

Strinjava, sel

Minister za trgovino in preskrbo:

Jakov Blažević l. r.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 37. člena zakona o ureditvi in delovanju kreditnega sistema izdajam

odločbo

o računu, v katerega breme se bodo priznavali regresni zahtevki po navodilu o dajanju povračila (regresa) industrijskim podjetjem, ki odkupujejo kmetijske pridelke za predelavo po prostih cenah*

1. Narodna banka bo priznavala zneske regresnih zahtevkov, priznanih po navodilu o dajanju povračila (regresa) industrijskim podjetjem, ki odkupujejo kmetijske pridelke za predelavo po prostih cenah (Uradni list FLRJ št. 32/48), v breme računa »Regres industrijskim podjetjem za odkup kmetijskih pridelkov« ... št. 800586, ki ga bo izravnavala preko »Računa razlik pri enotnih cenah«.

2. Industrijska podjetja spravijo naloge, ki jih predložijo sedežu Narodne banke, v sklad s 1. točko te odločbe.

Št. 37724

Beograd dne 15. novembra 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 104-869/48.

V zvezi s 4. točko odredbe Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ o obvezni uporabi elementov iz strukture cen za rudarske in industrijske proizvode za leto 1948 (Uradni list FLRJ št. 23/48) predpisujem v soglasju z ministrom za elektrogospodarstvo FLRJ

navodilo

o vplačevanju in izplačevanju razlik, nastalih v strukturi cen v elektrogospodarstvu za leto 1948*

1. V strukturi cen v elektrogospodarstvu za leto 1948 so nastale razlike:

a) med planirano prodajno ceno za proizvedeno električno energijo in tarifo, po katerih se zaračuna prodana električna energija (tarifne razlike);

b) med planiranim davkom od prometa proizvodov v strukturi cene za proizvedeno energijo in davkom od prometa proizvodov po davčni tarifi (davčne razlike).

2. Tarifne razlike (točka 1 pod a) se izračunajo na podlagi normativov za posamezne skupine vodnih ali termičnih elektrarn in podjetij za distribucijo proizvedene energije, uporabljenih na doseženi obseg proizvodnje in distribucije električne energije. Razlika med dobljenim in fakturiranim zneskom za električno energijo, prodano v ustreznem razdobju, pomeni tarifno razliko.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 71-608/48.

3. Davčne razlike (toč. 1 pod b) se izračunajo z uporabo planiranih absolutnih zneskov davka od prometa v strukturi cene na enoto proizvoda (kWh) za obseg proizvodnje električne energije, dosežen na generatorju, in sicer:

- a) za elektrokemično in elektrometalurško industrijo — 1 para od kWh,
- b) za lastne potrebe elektrarne — 1 para od kWh,
- c) za druge potrebe — 20 par od kWh.

Razlika med tako izračunanim davkom od prometa in med davkom po davčni tarifi (16 par od kWh) pomeni davčno razliko za zadevno razdobje.

4. Ugotovljene pozitivne tarifne in davčne razlike vplačajo vodne in termične elektrarne ter podjetja za distribucijo električne energije na tekoči račun ministrstva za finance FLRJ »Račun razlik pri cenah v elektrogospodarstvu« pri glavni centrali Narodne banke FLRJ, in sicer:

zvezna podjetja na račun št. 800510,
republiška podjetja na račun št. 800511,
lokalna podjetja na račun št. 800512.

5. Ugotovljene negativne tarifne in davčne razlike priglasijo vodne in termične elektrarne ter podjetja za distribucijo električne energije po pristojni poti ministrstvu za finance FLRJ, ki jih izplača v breme tekočega računa »Račun razlik pri cenah v elektrogospodarstvu«.

6. Vodne in termične elektrarne in podjetja za distribucijo električne energije morajo torej plačati davek od prometa proizvodov po davčni tarifi, davčne razlike pa obračunati preko tekočega računa ministrstva za finance FLRJ.

7. Tarifne in davčne razlike se obračunajo mesečno.

8. Podjetja morajo do dvajsetega v mesecu sestaviti obračun za pretekli mesec in ga poslati svojemu operativnemu upravnemu voditelju. Operativni upravni voditelj pregleda posamezne obračune, sestavi zbiralni obračun in ga pošlje do petindvajsetega v mesecu za pretekli mesec ministrstvu za elektrogospodarstvo FLRJ. Zbiralni obračun je treba sestaviti tako, da so iz njega razvidni posamezni obračuni.

9. Evidenco in kontrolo nad obračuni posameznih elektrarn in podjetij in nad zbiralnimi obračuni opravlja ministrstvo za elektrogospodarstvo FLRJ. Zbiralne obračune pošlje ministrstvu za finance FLRJ, ki razpolaga s tekočim računom.

10. Ministrstvo za finance FLRJ izplačuje negativne razlike v breme vplačanih pozitivnih razlik, saldo ob koncu leta pa obračuna z zveznim proračunom.

11. Narodna banka FLRJ mora do petega v mesecu poslati ministrstvu za finance FLRJ poročilo o stanju računa ob koncu preteklega meseca.

12. Obvezno vplačilo razlik po tem navodilu obsega tale podjetja:

- a) zvezna elektrogospodarska podjetja,
- b) republiška elektrogospodarska podjetja,
- c) lokalne javne elektrarne, in sicer imenoma:

Ljudska republika Srbija: Apatin, Bačka Palanka, Bačka Topola, Beždan, Valjevo, Velika Kinda, Gamzigrad, Zaječar, Ivanjica, Indjija, Kruševac, Negotin, Pančevo, Pirot, Požarevac, Priština, Smederevska Palanka, Sombor, Srbobran, Sremska Mitrovica, Stari Bečej, Temac, Titovo Užice;

Ljudska republika Hrvatska: Zagreb;

Ljudska republika Bosna in Hercegovina: Parež;
Ljudska republika Makedonija: Bitolj, Veles, Gostivar, Kumanovo, Ohrid, Prilep, Strumica, Štip;

č) vsa čisto distributivna lokalna podjetja, ki nabavljajo električno energijo od zveznih ali republiških elektrogospodarskih podjetij ali od lokalnih javnih elektrarn, naštetih pod c).

13. Spremembe o pomenu (prehod iz zveznega ali republiškega pomena v lokalni pomen in narobe), ki utegnejo nastati v letu 1948 pri podjetjih iz 12. točke, ne vplivajo na obveznosti, da morajo ta podjetja do konca leta 1948 podajati obračun in vplačevati razlike.

14. Natančnejše predpise o načinu sestavljanja in predlaganja individualnih in zbiralnih mesečnih obračunov predpiše ministrstvo za elektrogospodarstvo FLRJ.

15. To navodilo velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se od 1. januarja 1948.

IV št. 27150

Beograd dne 24. julija 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljevič l. r

Strinjam se!

Minister za elektrogospodarstvo:

Nikola Petrović l. r.

2. V GRADBENISTVU

Na podlagi 3. odstavka 2. člena uredbe o cenah gradbenih storitev, ki jih opravljajo državna gradbena podjetja splošnega državnega in republiškega pomena, ter o dobičku in razdelitvi dobička teh podjetij in na podlagi odločbe o načinu računanja odstotka predvidenega dobička gradbenih podjetij izdaja minister za gradnje LRS v sporazumu z ministrom za finance LRS

odločbo

o potrditvi individualne stopnje predvidenega dobička za posamezna gradbena podjetja v LRS*

Individualna stopnja predvidenega dobička za vsa gradbena podjetja LRS se določi za leto 1948 v višini 2.5% (dva in pod odstotka).

Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«, izvaja pa se od 1. januarja 1948.

Št. P 616/48

Ljubljana dne 17. junija 1948.

Podpredsednik vlade LRS,
minister za gradnje:

Ivan Maček l. r.

Minister za finance LRS:

Zoran Polič l. r.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 28-161/48.

3. V GOSTINSTVU

Na podlagi drugega odstavka 8. člena in drugega odstavka 9. člena uredbe o stroških in dobičku državnih gostinskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 106/46) izdajam

odločbo

o odstotku dobička, s katerim lahko samostojno razpolagajo gostinska podjetja zveznega pomena in njihov operativni upravni voditelj*

1. Od skupnega zneska dobička (rednega in izrednega), vknjiženega v korist državnih gostinskih podjetij zveznega pomena, se po odtegnitvi prispevka za sklad za kulturno-prosvetno delo po odločbi ministrstva za finance Pov. IV št. 5964 z dne 5. avgusta 1948 določa znesek 50%, ki bo na samostojno razpolago podjetju za investicije izven plana, za boljšo organizacijo ter za povzdigo ravni racionalnega in kulturnega poslovanja podjetja. Ostanek tega dobička se uporabi po tretjem odstavku 6. člena uredbe o stroških in dobičku državnih gospodarskih podjetij.

2. Od skupnega zneska rednega dobička državnih gostinskih podjetij zveznega pomena, vknjiženega v korist bančnega računa njihovega neposrednega operativnega upravnega voditelja, se določi znesek 50%, ki bo na samostojno razpolago operativnemu upravnemu voditelju. Ostanek tega dobička se upo-

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 77-657/48.

rabi po tretjem odstavku 9. člena uredbe o stroških in dobičku državnih gostinskih podjetij.

3. Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«, uporablja pa se od 1. januarja 1948.

IV št. 30804

Beograd dne 28. avgusta 1948.

Minister za finance:

Dobrivoje Radosavljević l. r.

Na podlagi 4. člena odredbe vlade FLRJ z dne 31. decembra 1946 o stroških in dobičku državnih gostinskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 106-764/46) izdaja vlada LRS

odredbo

o spremembah odredbe z dne 29. januarja 1947 o pooblastitvi ljudskih odborov, da sami odredijo odstotek režijskih stroškov in stopnje dobička za državna gostinska podjetja lokalnega pomena (Uradni list LRS št. 7—37/47)*

I

Drugi odstavek 1. točke 1. člena navedene odredbe se spremeni tako, da se glasi:

»Odstotek splošnih stroškov (režije) in stopnje dobička za državna gostinska podjetja lokalnega pomena odredi izvršilni odbor pristojnega ljudskega odbora, in sicer posebej za podjetja razvrščena v posamezne kategorije po predpisih odredbe o kategorizaciji gostišč v Ljudski republiki Sloveniji«.

II

V 2. točki 1. člena navedene odredbe se črtajo na koncu besede »z dne 24. januarja 1947«.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 42-222/48.

III

3. točka 1. člena navedene odredbe se spremeni tako, da se glasi:

»3. Stopnja dobička državnih gostinskih podjetij lokalnega pomena ne sme biti višja, kot je predpisana za državna gostinska podjetja republiškega pomena.«

IV

4. točka 1. člena se črta.

V

Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Št. S—zak 588

Ljubljana dne 25. septembra 1948.

Predsednik vlade LRS:

Miha Marinko l. r.

Namestnik ministra
za trgovino in preskrbo LRS,
minister za komunalne
zadeve LRS:

Lidija Šentjure l. r.

Na podlagi 3. odstavka 3. člena uredbe o stroških in dobičku državnih gostinskih podjetij z dne 31. decembra 1946 (Ur. list FLRJ, št. 106-764/46) in v zvezi z odredbo o kategorizaciji gostišč v Ljudski republiki Sloveniji (Uradni list LRS št. 14-101/48) izdaja vlada LRS po predlogu komiteja za turizem in gostinstvo pri vladi LRS

odločbo

o stopnji dobička državnih gostinskih podjetij republiškega pomena*

1. člen

Za stopnjo dobička državnih gostinskih podjetij republiškega pomena je odločilna razvrstitev podjetij in obratov v kategorije, določene z odredbo o kategorizaciji gostišč v Ljudski republiki Sloveniji.

2. člen

Stopnja dobička državnih gostinskih podjetij in obratov republiškega pomena znaša

v kategoriji A	25%
v kategoriji B	15%
v kategoriji C	10%
v kategoriji D	6%

* Obj. v Ur. listu LRS št. 42-223/48.

3. člen

Ta odločba velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«, izvaja pa se od 1. oktobra 1948. S tem preneha veljati odločba o stopnji dobička državnih gostinskih podjetij republiškega pomena z dne 17. januarja 1947 (Uradni list LRS št. 3-8/47).

Št. S—zak 589

Ljubljana dne 25. septembra 1948.

Predsednik vlade LRS:

Miha Marinko l. r.

Namestnik ministra
za industrijo in preskrbo LRS,
minister za komunalne
zadeve LRS:

Lidija Šentjure l. r.

4. V TRGOVINI

Na podlagi 3. odstavka 16. člena uredbe o stroških državnih trgovskih podjetij (Uradni list FLRJ, št. 45-342/48) izdajam

odločbo

o določitvi dela doseženega prispevka za vzgojo kadrov za republiška in lokalna podjetja, ki ostane na razpolago podjetju, in dela, ki se vplačuje v korist operativnega upravnega voditelja za vzgojo kadrov*

Trgovskim podjetjem republiškega in lokalnega pomena ostane na razpolago od doseženega prispevka za vzgojo kadrov 40% (štirideset odstotkov), v korist operativnega upravnega voditelja za vzgojo kadrov pa vplačujejo 60% (šestdeset odstotkov).

S/P — št. 7305/1

Ljubljana dne 16. decembra 1948.

Minister za trgovino in preskrbo LRS:

Jože Borštnar l. r.

* Obj. v Ur. listu LRS št. 55-300/48.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ je pri primerjanju z izvirnikom ugotovilo, da sta v besedilo odločbe o določitvi odstotka za obračunavanje prispevka za sklad vodstva državnih trgovskih podjetij, objavljeno v 62. številki Uradnega lista FLRJ z dne 21. julija 1948, zašli spodaj navedeni napaki, zato daje

popravek

odločbe o določitvi odstotka za obračunavanje prispevka za sklad vodstva državnih trgovskih podjetij*

1. V I. točki pod 2 — a) je treba namesto napačne številke »0,08⁰/₀« postaviti pravilno »0.008⁰/₀«.

2. II. točka se mora glasiti pravilno:

»Odstotki, določeni v prednji točki, veljajo za vse skupine proizvodov, lahko pa se znižajo po 14. členu uredbe o stroških državnih trgovskih podjetij.«

Št. 13960. — Iz ministrstva za trgovino in preskrbo FLRJ z dne 3. avgusta 1948.

* Obj. v Ur. listu FLRJ št. 68-48.

STVARNO KAZALO

V stvarnem kazalu so obseženi le predpisi tega dela Arabske številke pomenijo strani.

A. SPLOŠNI GOSPODARSKI PREDPISI

Arbitraža:

- obvezna razlaga 17. člena zakona, 54

Avtoprevoz, glej: Prevoz!

Banke, glej: Hranilne vloge!

Carina:

- carinski zakon, 495

Davek od prometa proizvodov:

- kontrola nad izvajanjem plana, navodilo, 116

Dežje jasli:

- ustanovitev, uredba, 536

Delavsko-uslužbenske restavracije:

- ustanavljanje in uprave za družbeno prehrano, uredba, 519
- dopolnitev uredbe, uredba, 530
- sprejemanje abonentov, odredba, 532

Delovna razmerja:

- ustanovitev in prenehanje, uredba, 547

Delovne knjižice:

- uredba, 562
- navodilo az izvajanje uredbe, 569

Delovne norme:

- uredba, 584
- splošno navodilo za izvajanje uredbe, 591

Dobiček:

- vplačevanje in uporaba dela dobička za financiranje investicij, navodilo, 113
- kontrola nad vplačevanjem v proračun, navodilo, 116

Domovi igre in dela, glej: Otroški vrtci!

Družbenih organizacij podjetja:

- uporaba amortizacijskih odpisov, navodilo, 515

Državna gospodarska podjetja, glej: Hranilne blagajne!

Enotno računovodstvo:

- razpored kontov za državna industrijska proizvodna podjetja in minimalni kontni razpored za državna storitvena proizvodna podjetja lokalnega pomena, odločba, 275
- razpored kontov za eksploatacijo avtomobilskega prometa, odločba, 241
- spremembe in dopolnitve razporeda kontov za rudarstvo in industrijo, odločba, 273
- spremembe in dopolnitve razporeda kontov za državna kmetijska posestva, odločba, 243
- spremembe in dopolnitve razporeda kontov za kreditna podjetja, odločba, 245
- spremembe in dopolnitve temeljnih razporedov kontov državnih gospodarskih podjetij, odločba, 255
- navodilo za uporabo odločbe, 257
- Glej tudi: Javne lekarne!

Financiranje investicij:

- financiranje investicij in finančna kontrola, uredba, 88
- pravilnik za izvajanje uredbe, 92
- financiranje lokalnih investicij, odredba, 100

Finansiranje investicij...

- vplačevanje in uporaba lastnih denarnih sredstev, navodilo, 101
- vplačevanje računov za investicijska dela v lastni režiji, odredba, 112
- vplačevanje in uporaba del dobička za finansiranje investicij, navodilo, 113

Finančna kontrola, glej: Finansiranje investicij!

Gotovinski plan:

- planska uporaba gotovine v gospodarstvu, uredba, 191
navodilo za izvajanje uredbe, 198
- sestavljanje in predlaganje predlogov gotovinskega plana 1949, navodilo, 201
- obvezna označba namena za izplačevanje v gotovini, odredba, 227

Gradbena inšpekcija:

- uredba, 463

Gradnje:

- temeljna uredba, 439
- obvezno sklepanje pogodb za zgraditev celotnega investicijskega objekta, odredba, 454
- v lastni režiji, pravilnik, 456
Glej tudi: Gradbena inšpekcija!

Hranilne vloge:

- uredba, 158
- poslovanje s hranilnimi vlogami, pravilnik, 162

Hranilne blagajne:

- ustanovitev pri gospodarskih podjetjih, uradih in ustanovah, odredba, 174
Glej tudi: Hranilne vloge!

Hranilnice, krajevne:

- uredba, 176

Inšpekcija dohodkov:

- navodilo, 183

Invalidska gospodarska podjetja:

- uporaba amortizacijskih odpisov, navodilo, 515
- oprostitev upravnih taks, odločba, 516

Inventura:

- sredstev in njihovih virov pri državnih gospodarskih podjetjih na dan 31. 12. 1948, navodilo, 277

Investicije, glej: Finansiranje investicij!

Izplačevanje v gotovini, glej: Gotovinski plan!

Izplačevanje računov zasebnim podjetjem in osebam:

- za dobavljeno blago in opravljene storitve, odredba, 229

Izvez, glej: Prevoz!

Kontrola nad izvozom in uvozom!

Javne lekarne:

- spremembe in dopolnitve o enotni tehniki vodstva poslovnih knjig in o njihovih obrazcih, pravilnik, 249

Kakovost izdelkov:

- določitev in kontrola, uredba, 56

Komunalne banke:

- uredba, 176

Konti, glej: Enotno računovodstvo!

Kontrola kakovosti izdelkov, glej: Kakovost izdelkov!

Kontrola nad izvozom in uvozom:

- uredba, 473
- spremembe in dopolnitve uredbe, uredba, 481
- izvajanje kontrole, pravilnik, 485

Lastninska pravica na državnih nepremičninah:

- vknjižba, navodilo, 30

Nacionalizacija:

- stroški v zvezi s postopkom za ocenitev nacionaliziranega premoženja, navodilo, 45
- prenos lastninske pravice na nacionaliziranih nepremičninah tujih državljanov, tujih ustanov ali tujih zasebnih ali javnopravnih oseb, navodilo, 46
- obvezna razlaga 4. odstavka, 3. člena spremenjenega in dopolnjenega zakona, 52

Načrtno razdeljevanje industrijskega blaga, glej: Razdeljevanje industrijskega blaga!

Nagrade:

- iz skladov vodstva in osrednjega sklada, uredba, 372
- premijski dodatki voditeljev državnih podjetij, uredba, 378
- premijski dodatki osebja knjigovodstva državnih podjetij in direktij, pravilnik, 385
- premijski dodatki za ažurnost v knjigovodstvu, odločba, 394

Obrestne mere:

- maksimiranje obrestnih mer, uredba, 152
- obrestne mere, odredba, 155

Odpadki:

- zbiranje in uporaba odpadkov, uredba, 402
- določitev nomenklature za odpadke, odločba, 412

Odpisovanje:

- strojev, strojnih in električnih naprav, orodja ter strojnega in električnega pribora, pravilnik, 17
- cestnih motornih vozil, pravilnik, 23

Otroški vrtec

- ustanovitev, uredba, 536

Plačevanje:

- likvidacija neporavnanih obveznosti 1948, odredba, 149
Glej tudi: Gotovinski plan!
Izplačevanje računov zasebnim podjetjem in
osebam!

Podjetja družbenih organizacij, glej: Družbenih organizacij
podjetja!

Pogodbe:

- spremembe in dopolnitve o sklepanju pogodb, odredba, 70
navodilo za izvajanje odredbe, 73
- sklepanje pogodb za II.—IV. četrtletje 1949, odredba, 81
Glej tudi: Gradnje!

Popis, glej: Inventura!

Poslovne knjige:

- registracija in overitev, uredba, 231
pravilnik za izvajanje uredbe, 233

Prehodne zastave, glej: Tekmovanje!

Premijski dodatki, glej: Nagrade!

Prenos delov osnovnih sredstev državnih gospodarskih podjetij:

- temeljna uredba, 9
- odpisovanje strojev, strojnih in električnih naprav, orodja
ter strojnega in električnega pribora, pravilnik, 17
- odpisovanje cestnih motornih vozil, pravilnik, 23

Preskrba uradov, ustanov in podjetij z industrijskimi izdelki,
glej: Razdeljevanje industrijskega blaga!

Prevoz:

- planski prevoz blaga v železniškem in rečnem prometu,
uredba, 340
- obvezno vlaganje prigrasitev za planski prevoz blaga za
izvoz in uvoz, odredba, 350

Prevoz...

- nakladanje in odprava blaga po železnici v maršrutnih vlakih, odredba, 354
- obvezno organiziranje avtoprevoza kot posebnega obrata, odločba, 356
- izraba prazne vožnje tovornih motornih vozil, odredba, 357
- navodilo za uporabo odredbe, 363

Projektiranje:

- temeljna uredba, 414
- tehnična oprema idejnega in glavnega projekta, odredba, 438

Proračun:

- kontrola nad vplačevanjem davka od prometa proizvodov in dobička, navodilo, 116
- obračun in vplačilo tržnega dobička lokalnega gospodarstva, odredba, 138
- obračunavanje razlik pri povprečni prevozni postavki, navodilo, 145

Računovodstvo: glej: Enotno računovodstvo!

Razdeljevanje industrijskega blaga:

- sprememba in dopolnitev uredbe, uredba, 69
 - preskrba uradov, ustanov in podjetij z industrijskimi izdelki, uredba, 77
- Glej tudi: Pogodbe!

Razlastitev:

- izvajanje temeljnega zakona, navodilo, 36

Razporedi kontov, glej: Enotno računovodstvo!

Rečni promet, glej: Prevoz!

Revizija:

- državnih podjetij, uradov in ustanov, uredba, 304
- navodilo za izvajanje uredbe, 312

Sklad vodstva, glej: Nagrade!

Sklepanje pogodb, glej: Pogodbe!

Tehnični normativi porabe materiala in delovne sile:

- določitev in revizija, odločba, 601
- splošno navodilo za leto 1949, 603

Tekmovanje:

- podeljevanje prehodnih zastav najzaslužnejšim delovnim kolektivom, temeljna uredba, 396

Tekoči računi:

- odpiranje tekočih računov pri kreditnih podjetjih, odredba, 181

Tržni dobiček:

- obračun in vplačilo tržnega dobička lokalnega gospodarstva, odredba, 138

Uprave za družbeno prehrano:

- uredba, 519
- dopolnitev uredbe, 530

Uradi, glej: Hranilne blagajne!

Ustanove, glej: Hranilne blagajne!

Uvoz, glej: Prevoz!

Kontrola nad izvozom in uvozom!

Vknjižba lastninske pravice na državnih nepremičninah, glej:
Lastninska pravica na državnih nepremičninah!

Zadruga, glej: Hranilne vloge!!

Zaključni računi:

- potrjevanje zaključnih računov podjetij zveznega in republiškega pomena, uredba, 294

Zaključni računi...

- roki za sestavitev, pregled in potrditev zaključnih računov podjetij zveznega in republiškega pomena za l. 1948, odredba, 300
- uporaba navodila o sestavljanju, pretresanju in potrjevanju zaključnih računov podjetij zveznega in republiškega pomena, odločba, 303

Železniški promet, glej: Prevoz!

B. PREDPISI O AKUMULACIJI IN CENAH

V lokalni industriji

Dobiček:

- določanje stopenj, splošno navodilo, 661
- uredba, 635

Enotni davek od prometa proizvodov:

- tarifa, odredba, 670
- raztegnitev veljavnosti tarife, odredba, 690

Prodaja:

- določitev prodajnih cen, odredba, 666
- prosti promet s proizvodi, odredba, 668

Regres:

- za razlike pri cenah in za plačano prevozno postavko glede proizvodov, dobavljenih za zvezni in republiški razdelitveni plan, navodilo, 692

Režijske stopnje:

- določanje izvršilnih odborov ljudskih odborov, navodilo, 657

Sklad vodstva:

- višina in način vplačevanja prispevka iz doseženega tržnega dobička, odločba, 698
- uredba, 635

Sredstva za prosto razpolago:

- višina in način vplačevanja prispevka iz doseženega tržnega dobička, odločba, 698

Stroški:

- elementi lastne cene, akumulacija, sklad vodstva in osrednji sklad, uredba, 635
- vrste stroškov, splošno navodilo, 648
- stroški, ki spadajo v posamezne elemente planske proizvodjalčeve prodajne cene, navodilo, 650

V avtomobilskem prometu

Amortizacija:

- določitev amortizacijskih stopenj v eksploataciji tovornega in absolutni znesek amortizacije v eksploataciji potniškega avtomobilskega prometa in način izračunavanja amortizacije za osebna in specialna motorna vozila, odločba, 762

Dobiček:

- splošna stopnja, odločba, 764
- uredba, 700, z navodilom, 710

Orientacijske norme za elemente:

- prevoznih stroškov, odločba, 757
- upravnih in prodajnih stroškov, odločba, 759

Sklad vodstva:

- računski faktor za izračunavanje prispevka, odločba, 765
- uredba, 700, z navodilom, 710

Stroški:

- elementi cene, uredba, 700
- navodilo za izvajanje uredbe, 710
- elementi, iz katerih je sestavljena prodajna cena, navodilo, 750

Tarife:

- uredba, 700

V delavsko-uslužbenskih restavracijah

Sklad vodstva:

- odločba, 771

Stroški in cene:

- odločba, 767

V kmetijskih strojnih postajah

Amortizacija:

- odločba, 802
- uredba, 774

Dobiček:

- splošna stopnja, odločba, 785
- uredba, 774

Sklad vodstva:

- splošni računski faktor, odločba, 801
- uredba, 774

Stroški:

- uredba, 774

Na državnih kmetijskih posestvih

Amortizacija:

- višina amortizacijskih zneskov, odločba, 820
- uredba, 804

Dobiček:

- uredba, 804

Sklad vodstva:

- splošni računski faktor, odločba, 823
- uredba, 804

Stroški:

- uredba, 804

Dodatek

Predpisi o akumulaciji in cenah (dopolnila, spremembe in popravki)

1. V industriji in rudarstvu

Razlike v strukturi cene:

- vplačevanje in izplačevanje v elektrogospodarstvu za leto 1948, navodilo, 837

Regres:

- industrijskim podjetjem, ki odkupujejo kmetijske pridelke za predelavo po prostih cenah, navodilo, 825
- sprememba in dopolnitev navodila, navodilo, 832
- račun, v katerega breme se bodo priznavali regresni zahtevki po navodilu (825, 832), odločba, 834

2. V gradbeništvu

Dobiček:

- individualna stopnja, odločba, 841

3. V gostinstvu

Dobiček:

- odstotek dobička, s katerim lahko samostojno razpolagajo gostinska podjetja zveznega pomena in njihov operativni upravni voditelj, odločba, 839
- spremembe o pooblastitvi ljudskih odborov, da sami odredijo odstotek režijskih stroškov in stopnje dobička, odredba, 842
- stopnja dobička podjetij republiškega pomena, odločba, 844

Režijski stroški:

- odredba, 842

4. V trgovini

Prispevek za kadre:

- v republiških in lokalnih podjetjih, odločba, 846

Sklad vodstva:

- popravek odločbe o določitvi odstotka za obračunavanje prispevka, 847

OPOZORILO

Po zaključeni redakciji te izdaje so izšli nekateri pravni predpisi, ki spadajo v zasnovani okvir snovi »Zbirke gospodarskih predpisov« in ki določbe, obsežene v tem drugem delu oziroma v prvih dveh delih, dopolnjujejo, spreminjajo ali razveljavljajo.

Ker teh dopolnil in sprememb ni bilo več mogoče upoštevati pri tisku, jih tu zaradi potrebne dopolnitve navajamo, in sicer:

a) splošne predpise.

1. Uredba o disciplinski in materialni odgovornosti delavcev v državnih podjetjih, uradih in ustanovah z dne 23. 3. 1949 (Ur. l. FLRJ števil 27 z dne 31. 3. 1949) z navodilom o pristojnosti tovariških sodišč sindikalnih podružnic z dne 27. 8. 1949 (Ur. l. FLRJ števil 77 z dne 10. 9. 1949).
2. Uredba o odpravi borze za izvoz in uvoz z dne 4. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ števil 29 z dne 6. 4. 1949).
3. Navodilo o ekonomijah podjetij, ustanov in uradov in o ekonomijah ljudskih odborov z dne 27. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ števil 37 z dne 30. 4. 1949).
4. Navodilo o finančnem planiranju ekonomij z dne 9. 6. 1949 (Ur. list FLRJ števil 62 z dne 23. 7. 1949), popravek (Ur. l. FLRJ števil 67 z dne 10. 8. 1949).
5. Navodilo o finansiranju delavsko-uslužbenskih restavracij, delavsko-uslužbenskih domov oddiha in ekonomij državnih gospodarskih podjetij, ustanov in uradov z dne 7. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ števil 51 z dne 15. 6. 1949), popravek (Ur. l. FLRJ števil 59 z dne 13. 9. 1949).

6. Popravek zakona o arbitraži z dne 17. 5. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 45 z dne 28. 5. 1949).
7. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o državni arbitraži z dne 6. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 50 z dne 11. 6. 1949).
8. Uzance z dne 12. 1. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 47 z dne 4. 6. 1949).
9. Navodilo o dopolnitvi navodila za izvajanje uredbe o medsebojnem plačevanju v gospodarstvu z dne 6. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 51 z dne 15. 6. 1949).
10. Odredba o rokih za obračun in vplačilo državnih dohodkov iz gospodarstva z dne 23. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 57 z dne 9. 7. 1949).
11. Odredba o postopku pri plačevanju reparacijskega in restitucijskega blaga, namenjenega za investicije, z dne 28. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 58 z dne 9. 7. 1949).
12. Odredba o kontroli nad izvajanjem plana fonda plač z dne 18. 7. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 61 z dne 20. 7. 1949).
13. Navodilo o kontroli in evidenci nad izvrševanjem plana fonda plač za leto 1949 z dne 9. 8. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 68 z dne 13. 8. 1949), popravek (Ur. l. FLRJ šte. 72 z dne 27. 8. 1949).
14. Odredba o odpisu in prenosu nelikvidnih sredstev in virov sredstev državnih gospodarskih podjetij zveznega in republiškega pomena z dne 27. 7. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 65 z dne 3. 8. 1949).
15. Odredba o spremembah odredbe o znižanju planske polne lastne cene za leto 1949 z dne 27. 7. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 65 z dne 3. 8. 1949).
16. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o registraciji gospodarskih podjetij invalidskih organizacij z dne 27. 7. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 66 z dne 6. 8. 1949).
17. Navodilo o sestavljanju trimesečnega stanja državnih gospodarskih podjetij zveznega in republiškega pomena z dne 30. 7. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 67 z dne 10. 8. 1949).
18. Navodilo za inventuro (popis) pri državnih gospodarskih podjetjih z dne 30. 7. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 70 z dne 20. 8. 1949).

19. Uredba o ukrepih za varnost gospodarskih podjetij in ustanov pred požarom z dne 6. 8. 1949 (Ur. l. LRS šte. 24 z dne 9. 8. 1949).

20. Odločba o določitvi izdelkov oziroma skupin izdelkov, ki morajo biti opremljeni s proizvajalno znamko z dne 29. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 40 z dne 11. 5. 1949).

21. Odločba o obvezni izdaji spremne listine za izdelke, za katere ni obvezna proizvajalna oznaka z dne 29. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 40 z dne 11. 5. 1949).

22. Odredba o finansiranju investicij v letu 1949 z dne 22. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 38 z dne 4. 5. 1949).

23. Odločba o uporabi navodila za sestavljanje predloga kreditnega plana za leto 1949 z dne 19. 5. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 44 z dne 25. 5. 1949).

24. Odredba o dolžnosti imetnikov tekočih računov (komitentov), da morajo denar izročiti banki, z dne 28. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 57 z dne 9. 7. 1949).

25. Odredba o rokih za obračun in vplačilo državnih dohodkov iz gospodarstva z dne 23. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 57 z dne 9. 7. 1949).

26. Odredba o obveznem dviganju denarja iz banke za izplačila prejemkov z dne 7. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 34 z dne 20. 4. 1949).

27. Odredba o načinu plačevanja in o nakupih državnih gospodarskih podjetij, uradov, ustanov in organizacij z dne 25. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 38 z dne 4. 5. 1949).

28. Odredba za sestavo in predložitev predloga gotovinskega plana za dobo julij—september 1949 z dne 9. 5. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 41 z dne 14. 5. 1949).

29. Uredba o odškodninah, nagradah in ugodnostih iznajditeljev, novatorjev in racionalizatorjev z dne 6. 5. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 40 z dne 11. 5. 1949), popravek (Ur. l. FLRJ šte. 72 z dne 27. 8. 1949).

30. Navodila za izvajanje pravilnika o premijskih dodatkih osebja knjigovodstva v državnih gospodarskih podjetjih in v generalnih in glavnih direkcijah z dne 20. 5. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 46 z dne 1. 6. 1949).

31. Navodilo o vodstvu evidence o premijskih dodatkih osebja knjigovodstva za ažurnost in skrajšanje rokov v knjigovodstvih državnih gospodarskih podjetij ter generalnih in glavnih direktij z dne 15. 7. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 63 z dne 27. 7. 1949).

32. Odredba o prepovedi honorarnega dela uslužbencom knjigovodstev državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov, če njihovo knjigovodstvo ni ažurno, z dne 2. 8. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 68 z dne 13. 8. 1949).

33. Odredba o priložitvi potrdila komiteja za vodno gospodarstvo k idejnim projektom objektov za kapitalno graditev in objektov za družbeni standard z dne 18. 3. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 27 z dne 31. 3. 1949).

34. Odredba o ponovni reviziji idejnih oziroma glavnih projektov, odobrenih pred letom 1948, z dne 25. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 40 z dne 11. 5. 1949).

35. Pravilnik o delu republiške komisije za revizijo glavnih projektov z dne 7. 5. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 25 z dne 16. 8. 1949).

36. Pravilnik o vsebini in načinu sklepanja delovnih pogojev z dne 10. 2. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 29 z dne 6. 4. 1949).

37. Splošno navodilo za predpisovanje delovnega reda z dne 2. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 31 z dne 9. 4. 1949).

38. Uredba o varstvu nosečih žen in doječih mater v delovnem (uslužbenskem) razmerju z dne 4. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 31 z dne 9. 4. 1949).

b) posebne predpise

v lokalni proizvodnji

39. Splošni zakon o obrtništvu z dne 6. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 49 z dne 9. 6. 1949).

40. Navodilo o prodaji in določanju cen za izdelke zasebnih obrtnih obratov in podjetij z dne 20. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 54 z dne 25. 6. 1949).

41. Navodilo o prodaji in določanju cen za izdelke obrtniških zadrug in podjetij družbenih organizacij z dne 20. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 54 z dne 25. 6. 1949).

42. Navodilo o organih okrajnih in mestnih ljudskih odborov za določanje cen za proizvode lokalne proizvodnje, namenjene za prosto prodajo, z dne 22. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 54 z dne 25. 6. 1949).

43. Odločba o stopnjah planskega dobička (nižjega zneska dobička) državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena za plansko leto 1949 z dne 4. 5. 1949 (Ur. l. LRS šte. 15 z dne 3. 5. 1949).

44. Uredba o načinu razdelitve dobička državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena z dne 2. 7. 1949 (Ur. l. LRS šte. 21 z dne 5. 7. 1949).

45. Odločba o razdelitvi dobička državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena za leto 1949 z dne 13. 5. 1949 (Ur. l. LRS šte. 21 z dne 5. 7. 1949).

46. Odločba o amortizacijskih stopnjah državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena in o razdelitvi amortizacije med splošni državni amortizacijski sklad in amortizacijski sklad lokalnih industrijskih podjetij za leto 1949 z dne 21. 5. 1949 (Ur. l. LRS šte. 19 z dne 14. 6. 1949).

47. Navodilo o specifikaciji in dokumentaciji razlike v ceni za material v strukturi cene državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena z dne 13. 5. 1949 (Ur. l. LRS šte. 21 z dne 5. 7. 1949).

48. Odredba o spremembi in razširitvi veljavnosti predpisov tarife enotnega davka na promet proizvodov lokalne proizvodnje z dne 23. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 55 z dne 29. 6. 1949), popravek (Ur. l. FLRJ šte. 58 z dne 9. 7. 1949).

49. Odredba o načinu formiranja prodajne cene na drobno za proizvode državnih industrijskih podjetij lokalnega pomena v prosti prodaji z dne 5. 7. 1949 (Ur. l. LRS šte. 23 z dne 26. 7. 1949).

50. Odredba o prometu z izdelki proste prodaje iz lokalne proizvodnje z dne 5. 7. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 60 z dne 16. 7. 1949).

51. Odredba o obračunu in načinu vplačila tržnega dobička lokalnega gospodarstva in razlik pri cenah surovin in materiala, namenjenega lokalni proizvodnji za prosto prodajo, z dne 23. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 55 z dne 29. 6. 1949), popravek (Ur. l. FLRJ šte. 58 z dne 9. 7. 1949).

52. Navodila za sestavljanje, pregledovanje in potrjevanje zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij lokalnega pomena za leto 1948 z dne 7. 6. 1949 (Ur. l. LRS šte. 19 z dne 14. 6. 1949).

53. Odredba o potrjevanju zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij lokalnega pomena za leto 1948 z dne 7. 6. 1949 (Ur. l. LRS šte. 19 z dne 14. 6. 1949).

54. Odredba o sestavi in predložitvi finančnih planov državnih gospodarskih podjetij lokalnega pomena za leto 1949 z dne 18. 6. 1949 (Ur. list LRS šte. 20 z dne 28. 6. 1949).

v gostinstvu

55. Uredba o vrstah in kategorijah osnovnih gostinskih obratov z dne 4. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 29 z dne 6. 4. 1949).

56. Pravilnik o razvrstitvi osnovnih gostinskih obratov v kategorije z dne 6. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 39 z dne 7. 5. 1949) popravek (Ur. l. FLRJ šte. 42 z dne 17. 5. 1949).

57. Uredba o gostinskih podjetjih z dne 6. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 32 z dne 13. 4. 1949).

v trgovini

58. Odločba o višini in načinu obračuna prispevka v sklad vodstva in za racionalizacijo državnih trgovskih podjetij in delavsko-ustrožbenih nakupovalnih in potrošniških zadrug od dosežene razlike pri cenah pri prodaji proizvodov v prosti prodaji z dne 23. 6. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 55 z dne 29. 6. 1949).

pri avtomobilskem prometu

59. Popravek odločbe o računskem faktorju za izračunavanje promilov prispevka iz planskega dobička in o odstotkih

prispevka iz nadplanskega dobička, ki jih bodo državna podjetja za javni avtomobilski promet vplačevala v sklad vodstva z dne 25. 3. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 51 z dne 15. 6. 1949).

pri kmetijskih strojnih postajah

60. Navodilo o elementih, iz katerih je sestavljena struktura polne lastne cene za kmetijska strojna dela z dne 26. 4. 1949 (Ur. l. FLRJ šte. 40 z dne 11. 5. 1949).

61. Odločba o višini dobička, s katerim smejo kmetijske strojne postaje in njihov operativni upravni voditelj samostojno razpolagati z dne 26. 4. 1949 (Ur. l. LRS šte. 15 z dne 3. 5. 1949).

enotne cene

62. Odločba o nižjih enotnih cenah industrijskih izdelkov z veljavnostjo na vsem območju FLRJ z dne 18. 12. 1948 (Ur. l. FLRJ šte. 41 z dne 14. 5. 1949).

POPRAVI!

Na 760. strani se predzadnja vrsta od spodaj navzgor pravilno glasi:

za tovorna vozila od 6 do 10 ton 27.4 %

Vsebina

	Stran
Predgovor	3

SPLOŠNI PREDPISI O UPRAVI DRŽAVNIH GOSPODARSKIH PODJETIJ

1. Prenos delov osnovnih sredstev državnih gospodarskih podjetij, vknjižba lastninske pravice na državnih nepremičninah, razlastitev, nacionalizacija, arbitraži

Temeljna uredba o prenosu delov osnovnih sredstev državnih gospodarskih podjetij	9
Pravilnik o odpisovanju strojev, strojnih in električnih naprav, orodja ter strojnega in električnega pribora	17
Pravilnik o odpisovanju cestnih motornih vozil	23
Navodilo za izvajanje uredbe o vknjižbi lastninske pravice na državnih nepremičninah	30
Navodilo za izvajanje temeljnega zakona o razlastitvi	36
Navodilo o stroških v zvezi s postopkom za ocenitev nacionaliziranega premoženja	45
Navodilo za prenos lastninske pravice na nacionaliziranih nepremičninah tujih državljanov, tujih ustanov ali tujih zasebnih ali javnopravnih oseb	46
Obvezna razlaga četrtega odstavka 3. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij	52
Obvezna razlaga 17. člena zakona o državni arbitraži	54

2. Določitev in kontrola kakovosti izdelkov, razdeljevanje industrijskega blaga

Uredba o določitvi in kontroli kakovosti izdelkov	56
Uredba o spremembi in dopolnitvi uredbe o načrtnem razdeljevanju industrijskega blaga	69

	Stran
Odredba o drugih spremembah in dopolnitvah odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o planskem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju plana uvoza in o planskem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga	70
Navodilo za izvajanje odredbe o drugih spremembah in dopolnitvah odredbe o sklepanju pogodb, ki jih določajo uredba o planskem razdeljevanju industrijskega blaga in predpisi o sestavljanju plana uvoza in o planskem razdeljevanju iz inozemstva uvoženega blaga	73
Uredba o načinu preskrbe uradov, ustanov in podjetij z industrijskimi izdelki	77
Odredba o sklepanju pogodb za drugo, tretje in četrto četrletje 1949	81
 3. Finansiranje investicij, proračun, obrestne mere, hranilne vloge, komunalna banka, tekoči računi	
Uredba o finansiranju investicij zveznega, republiškega in lokalnega pomena in finančni kontroli nad njimi	88
Pravilnik za izvajanje uredbe o finansiranju investicij zveznega, republiškega in lokalnega pomena in finančni kontroli nad njimi	92
Odredba o finansiranju lokalnih investicij	100
Navodilo o vplačevanju in uporabi lastnih denarnih sredstev za finansiranje investicij	101
Odredba o vplačevanju računov za investicijska dela, ki se izvajajo v lastni režiji	112
Navodilo o vplačevanju in uporabi dela dobička, namenjenega za finansiranje investicij	113
Navodilo o kontroli nad izvajanjem plana davka od prometa proizvodov in dela dobička državnih gospodarskih podjetij, ki se vplača v proračun	116
Odredba o obračunu in načinu vplačila tržnega dobička lokalnega gospodarstva	138

	Stran
Navodilo, kako obračunajo operativna upravna vodstva z zveznim proračunom razliko pri povprečni prevoznih postavki	145
Odredba o likvidaciji nepravilnih obveznosti iz leta 1948	149
Uredba o planiranju obrestnih mer	152
Odredba o obrestnih merah	155
Uredba o hranilnih vlogah	158
Pravilnik o poslovanju s hranilnimi vlogami pri državnih bankah, krajevnih hranilnicah in zadrugah	162
Odredba o ustanovitvi hranilnih skladov pri gospodarskih podjetjih, uradih in ustanovah	174
Uredba o komunalnih bankah in krajevnih hranilnicah	176
Odredba o odpiranju tekočih računov pri kreditnih podjetjih	181
Navodilo za inšpekcijo dohodkov	183
 4. Gotovinski promet državnih gospodarskih podjetij, izplačevanje računov zasebnim podjetjem	
Uredba o planski uporabi gotovine v gospodarstvu	191
Navodilo za izvajanje uredbe o planski uporabi gotovine v gospodarstvu	198
Navodilo za sestavljanje in predlaganje predlogov gotovinskega plana za leto 1949	201
Odredba o obvezni označbi namena za izplačila v gotovini	227
Odredba o izplačevanju računov zasebnim podjetjem in osebam za dobavljeno blago in opravljene storitve	229
 5. Poslovne knjige, knjigovodstvo, inventura, zaključni računi	
Uredba o načinu registracije in overitve poslovnih knjig	231
Pravilnik za izvajanje uredbe o načinu registracije in overitve poslovnih knjig	233
Odločba o uporabi temeljnega razporeda kontov (kontnega plana) za eksploatacijo avtomobilskega prometa	241
Odločba o spremembi in dopolnitvi temeljnega razporeda kontov ((kontnega plana) za državna kmetijska posestva	243

	Stran
Odločba o spremembah in dopolnitvah temeljnega razporeda kontov (kontnega plana) za kreditna podjetja . . .	245
Pravilnik o spremembi in dopolnitvi pravilnika o enotni tehniki vodstva poslovnih knjig in o njihovih obrazcih za javne lekarne	249
Odločba o spremembah in dopolnitvah temeljnih razporedov kontov (kontnih planov) državnih gospodarskih podjetij	255
Navodilo za uporabo odločbe o spremembah in dopolnitvah temeljnih razporedov kontov (kontnih planov) državnih gospodarskih podjetij	257
Odločba o spremembi in dopolnitvi temeljnega razporeda kontov (kontnega plana) za rudarstvo in industrijo .	273
Odločba o temeljnem kontnem razporedu (kontnem planu) za državna industrijska proizvodna podjetja in o minimalnem kontnem razporedu za državna storitvena proizvodna podjetja lokalnega pomena	275
Navodilo za popis — inventuro sredstev in njihovih virov pri državnih gospodarskih podjetjih na dan 31. decembra 1948	277
Uredba o potrjevanju zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij zveznega in republiškega pomena . .	294
Odredba o rokih za sestavitev, pregled in potrditev zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij zveznega in republiškega pomena za leto 1948	300
Odločba o uporabi navodila o sestavljanju, pretresanju in potrjevanju zaključnih računov državnih gospodarskih podjetij zveznega in republiškega pomena	303

6. Revizija

Uredba o reviziji državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov	304
Navodilo za izvajanje uredbe o reviziji državnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov	312

	Stran
7. Prevoz	
Uredba o planskem prevozu blaga v železniškem in rečnem prometu	340
Odredba o obveznem vlaganju priglasitev za planski prevoz blaga za izvoz in uvoz	350
Odredba za nakladanje in odpravo blaga po železnici v maršrutnih vlakih	354
Odločba o obveznem organiziranju avtoprevozne delavnosti kot posebnega obrata	356
Odredba o izrabi prazne vožnje tovornih motornih vozil	357
Navodilo za uporabo odredbe o izrabi prazne vožnje tovornih motornih vozil	363

8. Nagrade, tekmovanja

Uredba o dajanju nagrad iz skladov podjetja (skladov vodstva) in iz osrednjih skladov pri operativnih upravnih voditeljih (osrednjih skladov)	372
Uredba o premijskih dodatkih voditeljev državnih gospodarskih podjetij	378
Pravilnik o premijskih dodatkih osebja knjigovodstva v državnih gospodarskih podjetjih in v generalnih in glavnih direkcijah	385
Odločba o višini premijskih dodatkov za vodje knjigovodstva in drugo osetje knjigovodstva za ažurnost v knjigovodstvu	394
Temeljna uredba o podeljevanju prehodnih zastav najza- služnejšim delovnim kolektivom	396

9. Zbiranje odpadkov

Uredba o zbiranju in uporabi odpadkov	402
Odločba o določitvi nomenklature za odpadke, ki se bodo oddajali industrijskim podjetjem splošnega državnega pomena oziroma ki se bodo zbirali in razdeljevali na podlagi letnega plana	412

	Stran
10. Projektiranje, gradnje, gradbena inšpekcija	
Temeljna uredba o projektiranju	414
Odredba o tehnični opremi idejnega in glavnega projekta	438
Temeljna uredba o gradnji	439
Odredba o obveznem sklepanju pogodb za zgraditev celotnega investicijskega objekta	454
Pravilnik o gradnjah v lastni režiji	456
Uredba o gradbeni inšpekciji	463

KONTROLA NAD IZVOZOM IN UVOZOM, CARINSKI ZAKON

Uredba o kontroli nad izvozom in uvozom	473
Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o kontroli nad izvozom in uvozom	481
Pravilnik o izvajanju kontrole nad izvozom in uvozom	485
Carinski zakon	495

INVALIDSKA GOSPODARSKA PODJETJA

Navodilo, kako uporabljajo gospodarska podjetja družbenih in invalidskih organizacij amortizacijske odpise	515
Odločba o oprostitvi invalidskih organizacij in njihovih podjetij upravnih taks	516

DELAVSKO-USLUŽBENSKE RESTAVRACIJE, DEČJE JASLI

Uredba o ustanavljanju delavsko-uslužbenskih restavracij in uprav za družtano prehrano	519
Uredba o dopolnitvi uredbe o ustanavljanju delavsko-uslužbenskih restavracij in uprav za družtano prehrano	530
Odredba o sprejemanju abonentov na hrano v delavsko-uslužbenskih restavracijah	532
Uredba o ustanovitvi dečjih jasl in otroških vrtcev	436

Stran

**USTANOVITEV IN PRENEHANJE DELOVNIH RAZMERIJ,
DELOVNE KNJIŽICE, DELOVNE NORME, TEHNIČNI NORMA-
TIVI PORABE MATERIALA IN DELOVNE SILE**

Uredba o ustanovitvi in prenehanju delovnih razmerij	547
Uredba o delovnih knjižicah	562
Navodilo za izvajanje uredbe o delovnih knjižicah	569
Uredba o delovnih normah	584
Splošno navodilo za izvajanje uredbe o delovnih normah	591
Odločba o določitvi in o reviziji tehničnih normativov po- rabe materiala in delovne sile	601
Splošno navodilo o načinu določanja oziroma revizije teh- ničnih normativov porabe materiala in delovne sile za leto 1949	603

PREDPISI O AKUMULACIJI IN CENAH

V lokalni industriji

Uredba o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena	635
Splošno navodilo o vrstah stroškov, ki spadajo med ele- mente planske proizvajalčeve prodajne cene državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena	648
Navodilo, kateri stroški spadajo v posamezne elemente planske proizvajalčeve prodajne cene državnih industrij- skih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena	650
Navodilo izvršilnim odborom ljudskih odborov za določanje režijske stopnje	657
Splošno navodilo o določanju stopenj za določeni planski dobiček (nižji znesek dotička) pri državnih industrij- skih proizvajalnih podjetjih lokalnega pomena	661
Odredba o določitvi prodajnih cen za proizvode državnih industrijskih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena	666
Odredba o prostem prometu s proizvodi državnih industrij- skih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena	668

	Stran
Odredba o tarifi enotnega davka od prometa proizvodov lokalne proizvodnje	670
Odredba o raztegnitvi veljavnosti predpisov tarife enotnega davka od prometa proizvodov lokalne proizvodnje	690
Navodilo o regresu državnih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena za razlike pri cenah in za plačano prevozno postavko glede proizvodov, dobavljenih za zvezni in republiški razdelitveni plan	692
Odločba o višini in načinu vplačevanja prispevka za sklad vodstva in sredstev za prosto razpolago iz doseženega tržnega dobička državnih proizvajalnih podjetij lokalnega pomena	698

V avtomobilskem prometu

Uredba o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa	700
Navodilo za izvajanje uredbe o elementih cene, dobičku, razdelitvi dobička, skladu vodstva in o tarifah v eksploataciji avtomobilskega prometa	710
Navodilo o elementih, iz katerih je sestavljena prodajna cena za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa	750
Odločba o določitvi orientacijskih norm za elemente prevoznih stroškov iz prodajne cene za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa	757
Odločba o določitvi orientacijskih norm za elemente upravnih in prodajnih stroškov iz prodajne cene za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa	759
Odločba o določitvi amortizacijske stopnje, ki pride v polno lastno ceno v eksploataciji tovornega avtomobilskega prometa, o absolutnem znesku amortizacije, ki pride v polno lastno ceno v eksploataciji potniškega avtomobilskega prometa, in o načinu izračunavanja amortizacije za osetna in specialna motorna vozila	762

	Stran
Odločba o splošni stopnji dobička, ki je sestavni del prodajne cene za prevozne storitve v eksploataciji avtomobilskega prometa	764
Odločba o računskem faktorju za izračunavanje promilov prispevka iz planskega dobička in o odstotkih prispevka iz nadplanskega dobička, ki jih bodo državna podjetja za javni avtomobilski promet vplačevala v sklad vodstva	765

V delavsko-uslužbenskih restavracijah

Odločba o stroških delavsko-uslužbenskih restavracij in o cenah v teh restavracijah	767
Odločba o skladu vodstva delavsko-uslužbenskih restavracij	771

V kmetijskih strojnih postajah

Uredba o izračunavanju polne lastne cene, o določitvi in razdelitvi dobička, o amortizacijskem skladu, o skladu vodstva in o osrednjem skladu kmetijskih strojnih postaj	774
Odločba o splošni stopnji dobička za kmetijske strojne postaje	785
Navodilo o določitvi in razdelitvi dobička kmetijskih strojnih postaj	786
Navodilo o načinu določanja povprečne in individualne stopnje dobička kmetijskih strojnih postaj	795
Odločba o splošnem računskem faktorju za kmetijske strojne postaje	801
Odločba o višini amortizacijske stopnje za izračunavanje amortizacijskih zneskov za leto 1949 v kmetijskih strojnih postajah ter o višini dela amortizacijskega zneska, ki se uporabi za reprodukcijo osnovnih sredstev in za generalna popravila	902

Stran

Na državnih kmetijskih posestvih

Uredba o izračunavanju polne lastne cene, o amortizacijskem skladu, o določitvi in razdelitvi dotička in o skladu vodstva državnih kmetijskih posestev . . .	804
Odločba o višini amortizacijskih zneskov državnih kmetijskih posestev . . .	820
Odločba o splošnem računskem faktorju pri državnih kmetijskih posestvih . . .	823

Dodatek

Prepisi o akumulaciji in cenah (dopolnila, spremembe in popravki)

1. V industriji in rudarstvu

Navodilo o dajanju povračila (regresa) industrijskim podjetjem, ki odkupujejo kmetijske pridelke za predelavo po prostih cenah . . .	825
Navodilo o spremembi in dopolnitvi navodila o dajanju povračila (regresa) industrijskim podjetjem, ki odkupujejo industrijske pridelke za predelavo po prostih cenah . . .	832
Odločba o računu, v katerega breme se bodo priznavali regresni zahtevki po navodilu o dajanju povračila (regresa) industrijskim podjetjem, ki odkupujejo kmetijske pridelke za predelavo po prostih cenah . . .	834
Navodilo o vplačevanju in izplačevanju razlik, nastalih v strukturi cen v elektrogospodarstvu za leto 1948 . .	835

2. V gradbeništvu

Odločba o potrditvi individualne stopnje predvidenega dotička za posamezna gradbena podjetja v LRS . . .	839
--	-----

	Stran
3. V gostinstvu	
Odločba o odstotku dobička, s katerim lahko samostojno razpolagajo gostinska podjetja zveznega pomena in njihov operativni upravni voditelj	840
Odredba o spremembah odredbe z dne 29. januarja 1947 o pooblastitvi ljudskih odborov, da sami odredijo odstotek režijskih stroškov in stopnje dobička za državna gostinska podjetja lokalnega pomena (Uradni list LRS št. 7—37/47)	842
Odločba o stopnji dobička državnih gostinskih podjetij republiškega pomena	844
4. V trgovini	
Odločba o določitvi dela doseženega prispevka za vzgojo kadrov za republiška in lokalna podjetja, ki ostane na razpolago podjetju, in dela, ki se vplačuje v korisa operativnega upravnega voditelja za vzgojo kadrov	846
Popravek odločbe o določitvi odstotka za obračunavanje prispevka za sklad vodstva državnih trgovskih podjetij	847
Stvarno kazalo:	
A. Splošni gospodarski predpisi	849
B. Predpisi o akumulaciji in cenah	857
Opozorilo	861
Popravi!	868